

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ АРХЕОГРАФІЇ ТА
ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА ім. М. С. ГРУШЕВСЬКОГО

КАНАДСЬКИЙ ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ
АЛЬБЕРТСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
ім. ПЕТРА ЯЦИКА

MYKHAILO
HRUSHEVSKY

HISTORY of
UKRAINE-RUS'

INDEX OF TOPONYMS
AND ETHNONYNS

Lviv 2010

МИХАЙЛО
ГРУШЕВСЬКИЙ

ІСТОРІЯ
УКРАЇНИ-РУСИ

ГЕОГРАФІЧНИЙ ТА ЕТНІЧНИЙ
ПОКАЖЧИК

Львів 2010

ББК 63,3 (2Ук)

Г91

Грушевський М. С.

Історія України-Руси. Географічний та етнічний показчик /
Упоряд. І. Б. Скочиляс, Н. В. Халак. – Львів, 2010. – 470 с.
ISBN 978-966-02-5836-5

Показчик містить назви населених пунктів, адміністративно-територіальних одиниць, історико-етнічних земель, орографічних, гідрографічних об'єктів, мікротопоніми. Також відображено адміністративну структуру світського й церковного устроїв на українських землях, включено етноніми – назви племен, народів, народностей, субетносів та їхніх представників; населення територій, міст, містечок, сіл тощо.

Для істориків, філологів, етнографів, усіх, хто цікавиться минулим України.

Затверджено до друку Вченою радою Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського Національної академії наук України (протокол № 4 від 22 червня 2010 р.)

Укладачі: *І. Б. Скочиляс, Н. В. Халак*

Науковий редактор: Я. Р. Дашкевич

Видання цієї книги здійснене завдяки фінансовій підтримці Фонду Теодора і Магдаліни Бутреїв при Освітній фундації Петра Яцика (Mississauga, Канада). Щедру дотацію на видання надав також Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика при Канадському інституті українських студій, Альбертський університет (Едмонтон, Канада).

The publication of this book has been funded by a grant from the Teodor and Mahdalyna Butrej Fund at the Peter Jacyk Education Foundation, Mississauga, Canada. A generous support has also been provided by the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research at the Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta, Edmonton, Canada.

© Н. О. Кіт, І. Б. Скочиляс, Н. Я. Халак, передмова, 2010

© І. Б. Скочиляс, Н. В. Халак, укладання, 2010

ISBN 978-966-02-5836-5

ПЕРЕДМОВА

Пріоритетним напрямком діяльності Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, і зокрема його Львівського відділення, від часу заснування (1992 р.) залишається публікація документальної спадщини українського вченого Михайла Сергійовича Грушевського. Одним із перших проєктів Інституту стало фототипне видання монументальної багатотомної праці «Історія України-Руси» (Київ, 1991-1998)¹. Згодом було розпочато підготовку до друку видання повного зібрання творів ученого. Водночас створюється сучасна інформаційна база даних про унікальний за своїм змістом та значенням для української історіографії 10-томник «Історії України-Руси». У 2000 р. вийшов у світ іменний покажчик² (на сьогодні вже став бібліографічною рідкістю), а 2010 р. завершено роботу над покажчиком географічних та етнічних термінів до цього видання.

Укладення індексів назв розпочав сам М. Грушевський, підготувавши до томів VI і VII **«Покажчики імен і річей», до яких увійшли, як писав автор, «ймення ближше зв'язані з темою»**³, у т. ч. й окремі географічні назви. Донька історика, Катерина Грушевська, уклала «Покажчик місць» до X тому. Однак найповнішим (з огляду на обсяг географічної термінології) є спільний «Покажчик місць» до першої та другої частин IX тому, авторами якого стали К. О. Лазаревська і С. В. Шамрай⁴. Усі ці індекси доповнили відповідні томи перевиданої «Історії України-Руси».

Спроба укласти покажчик до фундаментального дослідження М. Грушевського була також здійснена у 30-ті рр. XX ст. слухачами студентського семінару з історії України, який був організований І. П. Крип'якевичем при Науковому товаристві ім. Шевченка у Львові. Зокрема, О. Прицак у 1936-

¹ Здійснене спільно з Українським науковим інститутом Гарвардського університету, Канадським інститутом українських студій Альбертського університету і створеним при ньому Центром досліджень історії України ім. Петра Ячика, а також Інститутом історії України.

² *Грушевський М.* Історія України-Руси. – Київ, 2000. – Т. 11: Покажчик імен / Упоряд. М. Капраль, Я. Федорук; Наук. ред. Я. Дашкевич. – 514 с.

³ *Грушевський М.* Історія України-Руси. – Київ, 1995. – Т. 7. – С. 591.

⁴ Охоплено назви населених пунктів та, вибірково, адміністративно-територіальних одиниць, а також гідроніми. Укладачі частково структурували покажчик, внісши до основного терміна окремі адміністративно-територіальні назви (наприклад, під позицією *Київ, м.* подано *Київське воєводство, Київський повіт, Київщина*; натомість до позиції *Молдава, д-ва* не ввійшли *Молдавське воєводство, Молдавське господарство*; до *Мозир* – *Мозирщина* та ін.).

1939 рр. працював (у рамках проекту «Українська історична бібліографія») над бібліографічним покажчиком до VII тому «Історії України-Руси». Проте завершити його перешкодила війна⁵.

Із 1997 р. Канадський інститут українських студій Альбертського університету (CIUS), видаючи англомовний переклад праці М. Грушевського «History of Ukraine-Rus»⁶, до кожного тому додає збірні (особово-, географічно-, бібліографічно-предметні) покажчики, що мають вибіркового характеру. Укладачі відібрали окремі геоніми, імена осіб, етноніми, мікротопоніми, назви важливіших серійних видань, деякі історико-політичні події, звівши все в єдиний алфавітний ряд⁷.

Уперше до уваги дослідників пропонується об'єднаний «Географічний та етнічний покажчик» до 10-томної «Історії України-Руси». У покажчику подано назви населених пунктів, адміністративно-територіальних одиниць, історико-етнічних земель, орографічних (гори, височини, рівнини, низовини, долини) і гідрографічних (моря, ріки, лимани, протоки, затоки, ставки тощо) об'єктів, мікротопоніми (частини міста, дільниці, вулиці, передмістя, монастирі, церкви, могили, кургани і т. д.); відображено також адміністративну структуру світського та церковного устроїв на українських землях; включено етноніми – назви племен, народів, народностей, субетносів (бойки, гуцули, ін.) та їхніх представників; орди – у значенні державних утворень, військових одиниць; населення територій, міст, містечок та сіл.

З огляду на тривалий час написання «Історії України-Руси» (десять томів видавалися впродовж 1898-1936 рр.), її понятійний апарат постійно змінювався, тому і в географічних, і в етнічних назвах знаходимо багато різночитань, зумовлених відсутністю редагування та уніфікації на етапі

⁵ *Пріцак О.* Спогад про вчителя // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – Львів, 2001. – Вип. 8: Іван Крип'якевич у родинній традиції, науці, суспільстві. – С. 562.

⁶ Досі видано п'ять томів, див.: *Hrushevsky M.* History of Ukraine-Rus'. – Toronto; Edmonton, 1997-2008. – Vol. 1: From prehistory to the eleventh century; Vol. 7: The Cossack age to 1625; Vol. 8: The Cossack age, 1626-1650; Vol. 9. – Bk. 1: The Cossack age, 1650-1653; Vol. 9. – Bk. 2. – Pt. 1: The Cossack age, 1654-1657.

⁷ Вибірковий метод застосовано і до пояснення гасел (прізвищ, географічних об'єктів тощо). До багатьох географічних термінів наведено у дужках їхні історичні та фонетичні варіанти, уточнено сучасні географічні назви. Ці невеликі за обсягом і різноманітні за лексичним складом індекси загалом орієнтують читачів у термінології англомовного перекладу праці М. Грушевського.

першого видання та неможливістю усунути ці недоліки при фототипному способі републікації. Суттєво утруднював роботу і надзвичайно великий хронологічний період, що охоплює події від «доісторичної доби» до 1658 р. Зіставлення численних варіантів географічних та етнічних назв, врахування їхніх особливостей потребувало тривалої кропіткої праці з довідково-енциклопедичною та науковою літературою, картами тощо. Яскравим прикладом цього є гасло: *Білгород* (*Аккерман, Белогород, Білгород-Акерман, Білгород-Монкастро, Білогород, Бѣлгородъ, Бѣлый городъ, Зміїна, Монкастро, Офіус, Тіра, Тура, Bialogrod, Bilogrod, Cetatia Alba, Τύρας*), колонія, м., на усті Дністра [*Білгород-Дністровський, м., Од.*].

Під час роботи над покажчиком об'єднано в одне гасло всі варіанти кожної з географічних і етнічних назв (наприклад: *Переяслав* (*Переяславль, Переяславъ, Переясловль, Pereiaslaw, Πρεσθλάβα*), м., на р. Трубіж, на Київщині [*Переяслав-Хмельницький, м., Кв.*]; *Бог* (*Ак, Богъ, Буг, Гіпаніс, Гіпаніс-Бог, Бѣ, Bog, Boh, Boug*), р., **впадає в Дніпровсько-Бузький лиман Чорного моря** [*Південний Буг, р.*]; *Готи* (*Готи, Готлянд, Goten, Gothi, Gutones, Γόθωνες*), племена, народи), а також ідентифіковано однакові за написанням, але різні за локалізацією географічні об'єкти (наприклад: *Брянськ* (*Бранскъ, Брянскъ, Брянскъ, Брянськъ, Bransko*), замок, м., на р. Десна, на Сіверщині [*у Росії*]; *Брянськ, м., на Підляшші* [*у Польщі*]; *Корсунь* (*Херсон, Херсонес, Херсонес Гераклеїський, Херсонес Мегарський, Херсонес Таврійський, Cherson, Chersonesos, Chersonèse Taurique, Χερσονήσος, Χερσων*), м., на південно-західному узбережжі Криму [*на західній околиці Севастополя*]; *Корсунь* (*Korsun*), м., на р. Дніпро, на Київщині [*Корсунь-Шевченківський р-н Чрк.*]; *Мартинів, с., біля Галича*; *Мартинів, с., на Волині*; *Могилів* (*Могилівчик, Mogilow*), м., біля р. Дністер, на Поділлі [*Могилів-Подільський, м., Вн.*]; *Могилів* (*Могилевъ*), м. [*у Білорусі*]). Розведено однакові за написанням, проте відмінні за значенням гасла (зокрема, *Русь* як назва народу і *Русь* у значенні держави та краю; *Москва* як місто і *Москва* як народ), тотожні назви населених пунктів та гідроніми (наприклад: *Мена, м., на Новгород-Сіверщині*; *Мена, р., права притока Десни*; *Многа, с., у поріччі р. Многа*; *Многа, р., ліва притока Удаю*), назви населених пунктів та етніоніми (наприклад: *Мазури* (*Maszur*), с., у Галицькій землі [*Мостиський р-н Льв.*]; *Мазури* (*Мазурове*), населення). Окрім цього, у багатьох випадках визначено розташування тих географічних об'єктів, які в «Історії України-Руси» докладно не локалізовані.

У покажчику акумульовано адміністративно-територіальні терміни, які в історичній послідовності відображають становлення, формування та розвиток українських земель – від княжих часів, коли існували землі-князівства, волості, міста-“городи”, до поділів на воєводства, землі, повіти, ханства, каганати, улуси, столиці (комітати, жупи), полки, сотні, губернії, волості тощо.

Також до покажчика увійшли географічні назви, які вживалися на означення різних регіонів, земель (*Барщина, Брацлавщина, Побужжя, Поволжжя* та ін.), деякі з цих термінів деталізовані (*Побужжя галицьке, Побужжя горішнє, Побужжя дорогичинсько-берестейське, Побужжя північне, Побужжя руське, Побужжя середнє; Україна брацлавська, Україна волинська, Україна галицька, Україна київська, Україна подільська; Русь московська, Русь польська* і т. д.).

Покажчик укладено в алфавітному порядку, спочатку наведено терміни кирилицею, далі латинкою і наприкінці грекою. Укладачі покажчика намагалися враховувати величезне мовне розмаїття джерел та наукової літератури, якими послуговувався М. Грушевський, водночас різномовні терміни спеціально не групувалися, тому українська, російська та болгарська йдуть в одному алфавітному ряду, так само як польська, румунська, французька, латинь тощо.

Укладачі частково осучаснили мову автора «Історії України-Руси», але зберегли при цьому практично всі фонетичні й історичні варіанти географічних назв та етнонімів. Наприклад, назву племені «Γῆται ἄθαρτιζόντες» учений перекладав як «Гети-невмираки», натомість у новітній науковій літературі вона звучить як «Гети невмирущі» або «Гети безсмертні». Осучаснення поширювалося передовсім на чергування літер «и-і», «е-и», «ї-і», «е-я», «ж-з», подвоєння «нн», «зз», уживання «ъ», апострофа, дефіса, великої літери тощо. Таким чином було уніфіковано та подано згідно з діючим правописом *Вінниця* – а не *Винниця*, *Чернігів* – а не *Чернигів*, *Сіверщина* – а не *Сіверщина*, *Пониззя* – а не *Понизє*, *Дніпровський* – а не *Дніпрянський*, *Тернопільський* – а не *Тернопільский*, *Слов'яни* – а не *Словяни*, *північно-східна* – а не *північносхідна*, *Довге Поле (село)* – а не *Довге поле*, та ін.

Виявлені у репринтному виданні друкарські помилки, укладачі коментували, за змоги встановлюючи правильну назву. Зокрема, і в такому суттєвому випадку, коли зміни зазнала перша літера (наприклад: *Гоменський повіт*, помилк. [*Роменський повіт См.*]).

Структура гасла покажчика умовно складається з п'яти основних елементів: 1) назва з наведеними у дужках її варіантами; 2) категорія географічного об'єкта чи етноніма; 3) уточнення місця розташування або сучасна адміністративно-територіальна локалізація; 4) цифрова частина; 5) система відсилян.

1. Назва. До єдиного алфавітного переліку включено геоніми та етноніми. Головним обрано той варіант із синонімічного ряду термінів у праці М. Грушевського, який є найбільш наближеним до сучасної назви. Біля нього у дужках перераховано всі історичні та фонетичні варіанти (українською, російською, німецькою, грецькою та іншими мовами), які використовував учений. При цьому історичні варіанти у покажчику виділені окремими позиціями (із відсилянням до основної назви).

2. Категорія. Вказується як щодо географічних об'єктів – адміністративно-територіальних (село, містечко, місто, фортеця, замок, волость, повіт і т. д.), орографічних (гори, рівнини, низовини, острови), гідрографічних (ріки, затоки, протоки, лимани, озера), так і щодо етнонімів (плем'я, народ та ін.). Ці поняття переважно подаються у скороченій формі (див. Список скорочень). Трапляються випадки кількох означень біля назви одного населеного пункту (с., м.), що свідчить про історичну зміну його адміністративного статусу. Встановлення категорії географічних об'єктів дозволяє розрізнити однойменні геоніми, а також запобігає помилковому ототожненню схожих за написанням геонімів та етнонімів (наприклад: *Лип'яни (Héthárs), с., біля р. Ториця, на Закарпатті* (не жителі с. Липа); *Перемишляни, жителі м. Перемишль, у Галичині* (а не сучасне місто Перемишляни у Львівській області чи його жителі). Деякі терміни – загальновідомі та зрозумілі – не ідентифікувалися (наприклад: *Азія (Asia, Asie, Asien, Azia) /.../ див. Asia, Asie, Asien, Azia; Африка (Africa, Afrique) /.../ див. Africa, Afrique*).

3. Уточнення місця розташування. Більшість понять, виділених окремими позиціями як основне серед інших варіантів гасло, мають уточнення за адміністративно-територіальними поділами, етнокультурними регіонами, описовою географічною локалізацією (поблизу більшого міста) або гідронімічною прив'язкою (за назвою рік, поблизу яких розташовані). Щодо

* Тут і надалі у прикладах з покажчика опущено цифрову частину (її умовно позначено: /.../).

гідрографічних об'єктів деталізовано, до басейну якої ріки або моря належать; щодо етнонімів, за змоги, з'ясовано їхнє походження.

Уточнення потребували також територіально-адміністративні та історико-географічні терміни-словосполучення (прикметник+іменник). Наприклад: *Камінецька волость [Камень, м., на р. Лосна, у Білорусі]; Камінецька волость [Камень Каширський, м., на Волині]; Камінецька волость [Камінка Струмилова, м., у Галичині]; Камінецьке староство [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі]; Камінецьке староство [Камінка Струмилова, м., у Галичині]*. У квадратних дужках зазначено центр того чи іншого повіту або волості, а також його географічне розташування. Ці відомості наводимо тоді, коли назви адміністративних одиниць є однакові за написанням. У деяких випадках точно ідентифікувати місце розташування об'єктів не вдалося.

Сучасна адміністративно-територіальна прив'язка подавалася у квадратних дужках. Укладачі покажчика не ставили за мету здійснити тотальну локалізацію всіх географічних об'єктів відповідно до сучасного устрою України чи сусідніх з нею держав – Білорусі, Молдови, Польщі, Росії, Словаччини, Угорщини, Чехії та ін. Така інформація вказувалася здебільшого тоді, коли йшлося про однойменні населені пункти чи тотожні за звучанням гідроніми або коли історична назва відрізнялася від сучасної. Подекуди у квадратних дужках локалізовано також об'єкти, розташовані за межами сучасної України (*[у Польщі], [у Франції]* тощо).

4. Цифрова частина. У кожному гаслі послідовно перераховуються номери тому (римськими цифрами у круглих дужках) та сторінок. При цьому взято до уваги і текст у примітках, порядковий номер яких позначений надрядковим знаком ^(1,2).

5. Система відсилянь. Відсилення виділені курсивом: *див. і див. також*. Перше з них стосується варіантів основного гасла, які подані окремими позиціями (*Гавриловка (Адриловка), с., у поріччях Олави і Рашивки /.../ див. Адриловка*), а також основного гасла (*Адриловка, с. /.../ див. Гавриловка*). До ідентичних за написанням, але різних за значенням термінів застосовано іншу послідовність: біля кожного терміна-омоніма вводиться коротке пояснення (набагато стисліше, ніж у головному гаслі) і біля терміна, до якого відсилаємо, обов'язкова ідентифікація. Наприклад: *Гродно (Городен, Городно, Городня, Grodno), м., на р. Німан [у Білорусі] /.../ див. Городен, Ггородно, Городня, Grodno; Городен, м., на р. Німан /.../ див. Гродно; Городно,*

м., на р. Німан /.../ див. Гродно; Городня (Гародня), м., на р. Німан /.../ див. Гродно; *Grodno*, м., на р. Німан /.../ див. Гродно. За потреби зазначається також територіальна прив'язка: Городло (Городель, Городно), замок, с., м., на р. Західний Буг [у Польщі] /.../ див. Городель, Городно; Городель, с. /.../ див. Городло, м., над р. Західний Буг; Городно, м., на р. Західний Буг /.../ див. Городло, м., на р. Західний Буг.

Відсилання *див. також* уживається перехресно тоді, коли певний термін ототожнюється з іншим гіпотетично (Дніпровський лиман /.../ див. *також* Синя Вода; Ільмень, о. /.../ див. *також* *Mursianus lacus*) або ж коли поняття є близькими за значенням, але не ідентичними (Австрія (*Austria*, *Oesterreich*, *Osterreich*), *о-ва* /.../ див. *Austria*, *Oesterreich*, *Osterreich див. також* Австро-Угорщина; Австро-Угорщина (*Oester. Ung. Reich*, *Osterreich-Ungarn*) /.../ див. *Oester. Ung. Reich*, *Osterreich-Ungarn див. також* Австрія, Угорщина). Усі відсилання наводяться у такій послідовності: українською, латинкою, грецькою мовою.

Під основним гаслом (переважно це міські поселення) вміщено мікротопоніми: церкви, монастирі, вулиці тощо. Вони розташовані з відступу та виділені курсивом.

За алфавітною та лінгвістичною ознаками гасел показчик умовно можна поділити на три частини – кириличну, латинську та грецьку. Опрацювання термінів, написаних латинкою (серед них – англійські, латинські, німецькі, польські, румунські, словацькі, угорські, чеські тощо) та грецькою мовою, утруднювалося наявністю специфічних назв, які функціонували в часи середньовіччя та вже вийшли з ужитку, великою кількістю помилок при друці, не завжди зрозумілими скороченнями.

Подача гасел у латинській та грецькій частинах показчика здійснена за тим самим принципом, що й у кириличній частині. У разі, якщо український відповідник був єдиний у своєму значенні – застосовувалася спрощена схема (*Africa* /.../ див. *Африка*), якщо ж термін мав кілька значень або було виявлено однойменні населені пункти, тоді обов'язково подавались уточнення (*Bretsh*, м. /.../ див. *Берестя*, м., у Берестейсько-Дорогичинській землі; *Dźwīnograd*, м. /.../ див. *Звенигород*, м., біля Львова; *Gródek* (*Grodek*), м. /.../ див. *Городок*, м., у Львівському повіті; *Grodek*, с. /.../ див. *Городок*, с., на усті Гучви і Бугу). В іншомовних гаслах без українських аналогів, як правило, вводилася детальніша територіально-адміністративна прив'язка (*Grabouch*, р., у *Шаришській столиці*).

Мікротопоніми також переважно укладалися під основним гаслом – як і в кириличному варіанті (*Kijów (Kijow)*), м. /.../ див. *Kuiv; Bogarodzica s. cerkwa* /.../ див. *Kuiv, Богородиці Пурогозої церква; Kiever Höhlenkloster* /.../ див. *Kuiv, Печерська лавра; Na Bareski, церква* /.../ див. *Kuiv, Пречистої св. Наберезька церква; Pieczarska archimandria* /.../ див. *Kuiv, Печерська архимандрія; Pieczarska lawra* /.../ див. *Kuiv, Печерська лавра; Pieczarski monastyr* /.../ див. *Kuiv, Печерська лавра*). Не співвіднесені з певним населеним пунктом у латиномовному покажчику іншомовні топоніми, виділені окремою позицією (з одночасним відсиланням до українського варіанта).

За відсутності кириличного відповідника, основним обирався термін латинкою (наприклад: *Burzenland* (Ворбѣн), *місцевість у Семигороді* /.../ див. Ворбѣн). Натомість при відтворенні варіантності написання іншомовних назв, які не мали українського аналога, діяв той самий принцип, що і в кириличній частині покажчика (*Χιγγουλούς (Χιγγουλούς, Χιδμάς)*), р. /.../ див. *Χιγγουλούς, Χιδμάς; Χιδμάς, р. /.../ див. Χιγγουλούς; Χιγγουλούς, р. /.../ див. Χιγγουλούς*).

Над покажчиком латиномовних термінів працювали Я. Р. Дашкевич, І. Б. Скочилиас, Н. В. Халак і, на завершальному етапі також, Л. В. Луцан та І. І. Сварник; над укладенням грецьких гасел – Я. Р. Дашкевич, І. Б. Скочилиас та Д. Коваль.

Укладачі покажчика висловлюють щире подяку за участь на різних етапах його підготовки Т. Гошко-Зайцевій, О. Піддубняку, всім співробітникам Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, у плідних дискусіях з якими викристалізувалася концепція «Покажчика», а також К. Курилишину – за допомогу в підборі довідкової літератури.

Окрему подяку за багатолітнє керівництво проектом підготовки «Покажчика», наукову роботу над ним та наукову редакцію складаємо нашому Вчителю, на жаль, сьогодні вже покійному Ярославові Романовичу Дашкевичу. Без його феноменальної ерудиції та пам'яті, знання величезної кількості джерел та літератури (як тієї, що її використовував М. Грушевський, так і сучасної) важко було б завершити працю над «Покажчиком».

Наталія Кім, Ірина Скочилиас, Надія Халак

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

адмін.-терит. одиниця – адміністративно-територіальна одиниця
арх. – архангела
вул. – вулиця
г. – гора, гори
г-ще – городище
д-ва – держава
див. – дивись
м. – місто
маб. – мабуть
маєтн. – маєтність
м-ко – містечко
н. п. – населений пункт
о. – острів
обл. – область
оз. – озеро
оо. – отців
п-ів – півострів
помилк. – помилково
р. – ріка
р-н – район
рр. – ріки
с. – село
св. – святий, свята (святого, святої)
свв. – святі (святих)
сmt – селище міського типу
сс. – села
с-ще – селище
теп. – тепер
ур-ще – урочище

Вл. – Волинська область
Вн. – Вінницька область
Днп. – Дніпропетровська область
Днц. – Донецька область
Жт. – Житомирська область
Зк. – Закарпатська область
ІФ. – Івано-Франківська область
Кв. – Київська область
Крв. – Кіровоградська область
Лв. – Львівська область
Мк. – Миколаївська область
Од. – Одеська область
Пл. – Полтавська область
Рв. – Рівненська область
См. – Сумська область
Трн. – Тернопільська область
Хм. – Хмельницька область
Хрк. – Харківська область
Хрс. – Херсонська область
Чрг. – Чернігівська область
Чрк. – Черкаська область
Чрн. – Чернівецька область

А

Аа, р. (VI) 188 *див.* Муша

Абай (Novum castrum comitatus), комітат, на Закарпатті (II) 494, 495¹ *див.* Novum castrum comitatus

Абесгун, м., на південно-східному узбережжі Каспійського моря (I) 403, 416, 433 (II) 540

Абідос, м. [у Єгипті] (I) 496

Абхази, народ (II) 513⁻

Авари (Авари-Обри, Авары, Обри, Avars, Ἀβάροι), народи (I) 49², 159-161, 161¹, 167, 168², 169, 169³, 170, 176, 180, 181, 181³, 182, 183, 207, 226, 233, 235, 236, 252, 292, 368, 549, 566 *див.* Авари-Обри, Обри, Avars, Ἀβάροι *див. також* Аваро-Гуни

Авари-Обри, народи (I) 142³ *див.* Авари

Аваро-Гуни (Вар-Гуни, Вар-Хоніти, Уар-Гуни), народи (I) 160, 161 *див.* Вар-Гуни, Вар-Хоніти, Уар-Гуни *див. також* Авари

Аварська держава (I) 183, 264

Аварська орда (I) 160, 161, 170

Августів, м. (VI) 118¹, 389 *див.* Великі Мости

Аврамівка (Hawriniowka), с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46 *див.* Hawriniowka

Австрійська земля (III) 74³

Австрійці (Австріяки), народ (III) 68¹ (IX-2) 1457

Австрія (Austria, Oesterreich), д-ва (I) 6, 7 (III) 53, 54, 67, 74-76, 149, 518, 519, 528 (IV) 125 (V) 199¹ (VI) 6, 37, 379¹ (VII) 170, 196, 197, 233, 321 (VIII-2) 7-10, 203 (IX-1) 33, 142, 143, 252, 510 (IX-2) 1232, 1254³, 1354, 1391, 1406 (X) 67³, 248 *див.* Austria, Oesterreich *див. також* Австро-Угорщина

Австро-Іспанська імперія (X) 319¹

Австро-Угорщина (Osterreich-Ungarn), д-ва (I) 28¹ *див.* Osterreich-Ungarn *див. також* Австрія, Угорщина

Авхети (Auchetae, Euchetae), плем'я (I) 110³, 122, 124 *див.* Auchetae, Euchetae

Агарська земля (VII) 346

Агаряни, плем'я (II) 105 (V) 525

Агатірсі-Даки, народи (I) 134

Агвани, народ кавказький (I) 443, 444¹

Агованія, край, у на Кавказі (I) 443 *див.* Альбанія

Агатірсі (Травси), народи (I) 128⁴, 129, 134 *див.* Травси

Агдашів (Акташ, Серебрія), маєтн. (VII) 14 *див.* Акташ, Серебрія

Азербайджан, д-ва (I) 299, 434, 444

Аджібек, лиман (VII) 62 *див.* Хаджибейський лиман

Адриловка, с. (VIII-2) 45 *див.* Гавриловка

Адрин Острів, ур-ще, біля м.

Очаків (IX-2) 1037²
 Адріанополь (Андріанополь),
 м., у Візантії (I) 473 (VII)
 469², 512 (VIII-1) 208 *див.*
 Андріанополь
 Адріатицьке море (I) 170
 Азак, м. (IV) 301 (VIII-2) 13
див. Азов
 Азійська республіка (I) 85
 Азія (Asia, Asie, Asien, Azia) (I)
 9, 12, 61-63, 66, 81, 107¹, 108,
 111³, 112, 144, 227, 227¹, 282¹,
 289, 309, 434¹, 444¹, 472, 473,
 497, 547 (II) 546 (III) 63, 86
 (IV) 301, 302 (VI) 5, 7, 13
 (VII) 95¹, 296, 371 (VIII-1)
 221 (IX-1) 282 (IX-2) 1496
див. Asia, Asie, Asien, Azia
 Азія Західна (Asia Western) (I)
 154 *див.* Asia Western
 Азія Мала (Азія Мал., Азія Ма-
 лая) (I) 87, 107¹, 108, 108³,
 146, 169, 221¹, 289, 402, 441,
 473, 496, 559, 568, 606 (II)
 506¹ (IV) 296¹, 299 (VI) 7,
 16¹, 22 (VII) 346, 518
 Азія Передня (I) 12, 56, 108,
 121, 125, 230, 280, 543 (II)
 526 (III) 451 (VI) 5, 14
 Азія Північна (I) 150
 Азія Центральна (Азія Середня,
 Asia Central, Asie Centrale,
 Centralasien) (I) 103, 108,
 160, 161 (II) 526 *див.* Азія
 Середня, Asia Central, Asie
 Centrale, Centralasien
 Азія Середня (Азія Сре́дняя) (I)
 105, 108, 119, 150, 151¹, 161
 (II) 583 (IV) 301, 302 (VI) 4
див. Азія Центральна

Азов (Азак, Азовъ, Озов, Тана,
 Ozow, Tana), м., фортеця, на
 усті Дону (IV) 301, 487 (VII)
 170, 575 (VIII-1) 207, 240
 (VIII-2) 14, 15, 30-34, 34²,
 35, 36, 41 (IX-1) 156² (IX-2)
 893³, 1237, 1455 (X) 32 *див.*
 Азак, Озов, Тана, Ozow, Tana
 Азовська орда (VIII-3) 187
 Азовська протока (I) 441, 442
 (IV) 300
 Азовське море (Маіотіс, Меоти-
 да, Меотийське озеро) (I) 21,
 166, 194, 234, 238, 295⁵, 417,
 418, 441, 616 (II) 212, 241,
 507-510 (IV) 298, 301 (VI)
 178³ (VII) 300², 356 (VIII-3)
 172 (IX-2) 888, 928 *див.* Ма-
 іотіс, Меотида, Меотийське
 озеро
 Азовці (IX-2) 556, 888, 1207
 Айдос, м., біля Бургаса [у Болга-
 рії] (VIII-1) 42
 Айдар, р., ліва притока Сівер-
 ського Донця (VIII-2) 40, 60,
 61
 Айдер, р. (I) 165
 Ак, р. (IX-2) 1543² *див.* Бог, р.,
 впадає у Дніпровсько-Бузь-
 кий лиман
 Акацири (Agaziri), орда, у по-
 річчях Волги та Дону (I)
 157, 227, 228 *див.* Agaziri
див. також Білі Хозари
 Аккерман (Акерман, Аккер-
 манъ), м. (I) 87, 540 (II)
 523¹ (III) 279² (IV) 301, 316
 (VIII-1) 239 (IX-2) 1051⁴,
 1057, 1542 *див.* Білгород, м.,
 на усті Дністра

Аколятра (Caliacra), м., на усті Дунаю **(II)** 523¹ *див.* Caliacra
 Акра (Acra), м., на березі Середземного моря [в Ізраїлі] **(II)** 273⁴ **(III)** 149 *див.* Acra
 Аксютинці, с. **(I)** 56³ *див.* Оксютинці
 Акташ, маєтн. **(VII)** 14 *див.* Агдашів
 Алани (Аланы, Аляни, Аляны, Alains, Alanen, Alani, Alanna, Antsai, Ἀλανοὶ Σκύθαι), племена **(I)** 112, 121, 122¹, 123-125, 125-, 126, 127-¹, 137², 143², 153, 154, 156, 166, 195², 443, 462³, 564, 611 **(II)** 507³, 515, 515², 516 *див.* Alains, Alanen, Alani, Alanna, Antsai, Ἀλανοὶ Σκύθαι
 Алани азійські **(I)** 126, 547
 Алани європейські **(I)** 126
 Алани кавказькі **(I)** 231
 Алани кримські **(I)** 127¹
 Алани прикавказькі **(I)** 126⁴, 195²
 Аланин, з племені аланів **(III)** 174
 Аланський народ **(I)** 137²
 Аланські народи **(I)** 145
 Алатир, м., у Московщині **(VIII-2)** 58
 Алаунська височина **(I)** 75 *див.* Валдайська височина
 Албанець (Albanese) **(IX-1)** 274-*див.* Albanese
 Албанити, народ **(VII)** 519 *див.* Албанці
 Албанія **(IX-2)** 1355
 Албанське плем'я **(I)** 67
 Албанці (Албанити), народ **(I)**

320¹ **(VII)** 525 *див.* Албанити
 Александрія (Іскендер-наме), м., на узбережжі Середземного моря [у Єгипті] **(I)** 87, 286, 443 **(III)** 464 **(VI)** 343, 429 *див.* Іскендер-наме
 Александров, н. п., на р. Шоломиця **(VII)** 234
 Алексѣєвъ, м. [у Росії] **(IX-1)** 17
 Алеска, м. **(II)** 517¹ *див.* Олешки
 Алешки, м. **(I)** 290 **(II)** 517 *див.* Олешки
 Алешня, с. [у Білорусі] **(IX-2)** 1223²
 Алепо (Aleppo), м., у Малій Азії [в Сирії] **(IX-1)** 515, 523, 580, 582, 587, 589, 594, 594³ **(IX-2)** 967¹, 968-, 970, 975, 1009, 1060 *див.* Aleppo
 Алтай (Алтун-їн, Золота гора), г. **(I)** 159 *див.* Алтун-їн, Золота гора
 Ал-Тршкін, народ **(I)** 618, 618¹ *див.* Німці
 Алтун-їн, г. **(I)** 160⁶ *див.* Алтай
 Алушта (Алуста), м., у Криму **(I)** 96 **(IV)** 302
 Альба Юлія (Білгород, Карльсбург, Фейєрвар, Alba Colosmonasteriensis, Alba Julia), м., у Семигороді [у Румунії] **(IX-1)** 1308⁶ *див.* Білгород, Карльсбург, Фейєрвар, Alba Colosmonasteriensis, Alba Julia
 Альбанія (Агованія, Арран, Карабаг), край, на Кавказі **(I)** 443 *див.* Агованія, Арран, Карабаг

Альма, р. (IX-2) 1359
 Альпи (Alpen), г. (I) 138 *див.*
 Alpen *див. також* Alpen Dal-
 matische
 Альпи трансильванські (I) 222
 Альта (Льта, Лытиця, Ольта), р.,
 права притока Трубежа (II)
 6, 6², 14, 25, 56, 57, 353-355,
 602 (III) 421 (VI) 285 *див.*
 Льта, Лытиця, Ольта
 Альшваген, м., у Курляндській
 губернії (I) 277¹
 Алязони, плем'я (I) 109-110,
 251
 Алямани, племена германські
 (III) 190
 Амадока, м., пристань, на Дні-
 прі (I) 118, 118¹
 Амадоки (Ἀμάδοκοι), плем'я
 (I) 117, 118 *див.* Ἀμάδοκοι
 Амазонки, народ міфологічний
 (I) 111, 611
 Амазонки савроматські (Οἰόρ-
 πατα) (I) 122 *див.* Οἰόρπατα
 Амассера (Амастра), м., на уз-
 бережжі Чорного моря [у
 Туреччині] (I) 393 *див.* Ама-
 стра
 Амастра, м. (I) 393, 401 *див.*
 Амассера
 Америка (Новий Світ) (VII) 4
див. Новий Світ
 Америка Північна (I) 43
 Америка Полуднева (I) 43
 Амстердам, м. (VI) 434¹
 Амур, р. (I) 150-151 (II) 539
 Анапа (Горгіпія), м., у Криму (I)
 98 *див.* Горгіпія
 Анатолія (VII) 299, 495
 Англієць (VI) 68

Англійська митрополія (VII)
 264
 Англіїці (Аньгляни), народ (I)
 497, 602 (VI) 55 (IX-2) 1130,
 1300
 Англія (Anglia, England), д-ва
 (I) 24, 48¹, 398 (II) 33- (V)
 423 (VI) 28, 183¹, 184, 185,
 193, 463 (VIII-2) 7, 9 (IX-1)
 429 (IX-2) 1434 *див.* Anglia,
 England
 Ангіскіри, плем'я (I) 206³
 Андалуз, житель Андалузії (I)
 616
 Андалузія, край [в Іспанії] (I)
 461¹
 Андреїв, м., у верхів'ях Воло-
 дави, у Волинському князів-
 стві (II) 600, 608
 Андреїв, с., над Брочком, на
 Холмщині (II) 608
 Андреїв, с., біля Білої, на Лю-
 бельщині (II) 608
 Андреївка (Энджеювка), с., над
 р. Лада [у Польщі] (II) 608
див. Энджеювка
 Андріанополь, м. (VIII-1) 245
 (X) 70 *див.* Адріанополь
 Андрофаги (Ἀνδρόφαγοι), пле-
 м'я, народ (I) 117, 118 *див.*
 Ἀνδρόφαγοι
 Андрофагський народ (I) 117
 Анклій (Анкліін), народи (I) 206³,
 618, 618¹ *див. також* Угри
 Ант, з племені антів (I) 174¹,
 175³, 176, 180
 Антверпен, м., у Фландрії (VI)
 68
 Анти (Слов'яни, Antae, Antes,
 Antové, Ἀνται, Ἀντης), пле-

- мена, народи **(I)** 155, 161, 165, 165³, 166-169, 172, 173, 173²⁻⁵-174⁻³, 175, 175^{-2,4}, 176-181, 181¹, 182, 182¹, 183, 194, 194⁻, 196¹, 228⁵, 246, 306, 310, 311, 316, 325, 329, 359, 366, 368, 369, 371, 372, 376, 400, 546-549 **(VIII-2)** 43 *див.* Слов'яни, Antae, Antes, Antové, Ἀνται, Ἀντης
- Анти азійські **(I)** 547
- Антиохія (Antioch), м., на лівому березі р. Оронт, у давній Сирії [у Туреччині] **(I)** 574 **(IX-2)** 1005 *див.* Antioch
- Антонів (Розволоже), с., с-ще, м., у Київському повіті [Сквирський р-н Кв.] **(VII)** 18 **(VIII-3)** 276 *див.* Розволоже
- Антонівка, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
- Антонівці, с., у Волинській губернії **(II)** 608
- Антська держава **(I)** 378²
- Антське плем'я **(I)** 368
- Антський народ **(I)** 182
- Антські племена **(I)** 183, 367, 368, 372
- Аорси, народи **(I)** 121, 124, 125⁴
- Апольонія, м., біля Бургаса **(I)** 90, 129
- Араб (Арапленинь) **(I)** 131, 229, 234⁴, 284, 332 **(IX-2)** 966, 967, 967¹, 968⁻, 969, 969⁻, 976, 984 *див.* Арапленинь *див. також* Сарацин
- Араб антиохійський **(IX-2)** 968⁻
- Араби (Арабы, Arabes), народи і народності ряду країн Азії, північної та північно-західної Африки **(I)** 194, 195, 196¹, 228-231, 233³, 258, 271, 291, 294, 295, 297⁴, 298-300, 304, 306, 310², 313, 333, 347, 348, 378, 388, 404, 431², 433, 443, 471, 563, 566 **(VI)** 23 **(IX-2)** 985, 1067⁻ *див.* Arabes *див. також* Сарацини
- Арабія **(VI)** 13
- Арабський халіфат (Арабський каліфат) **(I)** 228 **(VI)** 142
- Арадський комітат, на західній границі Семигороду **(IX-2)** 1433
- Аракс, р. **(I)** 107 *див.* Сир-Дарія
- Аральське море **(I)** 126, 152
- Арапленинь **(IX-2)** 921¹ *див.* Араб
- Аргачинський ухорд, на кримсько-дніпровському шляху **(VII)** 54
- Аргішов, м. **(VI)** 13¹
- Арійське плем'я **(I)** 60, 60³
- Арійські народи **(I)** 60², 66
- Арійські племена **(I)** 67
- Арімаспи, плем'я, у Середній Азії **(I)** 108
- Аркадіополь, м., на березі Карагадере у Візантії [у Туреччині] **(I)** 473
- Аркліїв (Аркль), м. **(IX-1)** 22, 151 *див.* Іркліїв
- Арклій, р., ліва притока Дніпра [Ірклій, р.] **(X)** 150
- Аркуж Поле **(IX-1)** 592
- Арменія, д-ва **(I)** 101¹ **(III)** 422 **(VI)** 4 *див.* Вірменія
- Арнаути **(X)** 334
- Арран, край **(I)** 443, 444 *див.* Альбанія

Аррас, м., у Фландрії (VI) 66
 Арта, земля руська (I) 196¹, 296²
див. Артсанія, земля руська
 Артсан, м. між Славою та Куя-
 бою (I) 196¹
 Артсанія, народ (I) 196¹
 Артсанія (Арта, Русь Подон-
 ська, Табія, Танія), земля
 руська (I) 196¹ *див.* Арта,
 Русь Подонська, Табія, Танія
 Архангельськ, м. [у Росії] (VII)
 337, 549 (IX-2) 1008²
 Арґль, р. (IX-1) 158¹ *див.* Орель
 Асдінгі, народ вандальський (I)
 140
 Аскый торгъ, м. (II) 523¹ *див.*
 Яси, м.
 Аслан-город (Аслан-городок),
 замок, фортеця (VII) 144,
 147, 349, 354 (VIII-1) 41, 51,
 55, 61 (VIII-3) 73⁶, 179 (IX-
 1) 206 *див.* Іслам-Кермен
 Аслан-Кермен, замок (VIII-1)
 38, 41 *див.* Іслам-Кермен
 Астраханська орда (IV) 311 (IX-
 2) 148, 761
 Астрахань (Astrachan), м. [у Ро-
 сії] (IV) 308 (VI) 29 (IX-1)
 19⁻, 65, 174, 231 (IX-2) 788,
 818, 819, 899 *див.* Astrachan
 Асы, народ (III) 186³ *див.* Осе-
 тини
 Аталія, м., у Візантії (II) 559
 Ателькузу, край, на р. Дунай (I)
 233, 234, 234¹
 Атений, н. п., на південному
 узбережжі Криму (I) 97
 Атени (Athènes, Athens), м., д-ва
 [у Греції] (I) 86, 87 (V) 551¹
див. Athènes, Athens

Атенська держава (I) 86
 Атеняни, населення Атен (I) 99
 Атика (I) 98 *див.* Аттіка
 Атмони, плем'я (I) 139
 Атон (VI) 345⁻ *див.* Афон
 Атос (II) 379, 379² (III) 81, 407,
 414, 421, 421³, 431, 431⁴ (V)
 580 (VI) 344, 345, 345⁻, 349,
 371, 379, 384, 407, 444, 551,
 552, 557 *див.* Афон
 Атріс, р., притока Дунаю (I) 128
див. Янтра
 Аттіка (Атика, Attique) (I) 102
див. Атика, Attique
 Афето-російське плем'я (X) 13
 Афинская республика (I) 541
 Афон (Атон, Атос, Афон, Афон-
 ская Гора, Афонъ, Свята
 Гора), монастирський комп-
 лекс у північно-східній Гре-
 ції (VI) 352, 487, 555³ *див.*
 Атон, Атос, Свята Гора
Богородиці св. монас-
тир (Ἐυλουργος) (III) 421
див. Ἐυλουργος
Ксіропотам, монастир
(VI) 349
Пантелеймона св. мо-
настир (III) 421, 421³
 Африка (Africa, Afrique) (I) 606
див. Africa, Afrique
 Африка Північна (Маріб) (I)
 126, 292, 293, 297 *див.* Ма-
 ріб
 Ахайя, край (I) 131, 170
 Ахматові слободи, на Курщині
 (VII) 69²
 Ахтирка (Ахтир), м. (VIII-2) 46,
 49, 63, 73 (IX-1) 414, 414¹ (X)
 203, 256-257 *див.* Охтирка

Ахтирське городище, над Вор-
 склою (**VIII-2**) 49 *див. та-*
кож Охтирка

Ахтырській уѣздъ, у Харківській
 губернії (**I**) 44³
 Ачаків (Ачаков), м. (**IX-2**) 1451
див. Очаків

Б

Баба, м. (VII) 289 *див.* Бабадаг
 Бабадаг (Баба, Бабадаг), м. (VII)
 200, 533 *див.* Баба
 Бабани, с. (IX-2) 721 *див.* Ба-
 банка
 Бабанка (Бабани), с., м-ко, на
 Уманщині [Уманський р-н
 Чрк.] (VII) 258 (IX-2) 721
див. Бабани
 Бабанська сотня, Уманського
 полку (VIII-3) 276
 Баб-ель-Абваб, край (I) 297, 563
див. Дербент
 Бабин, с., на Волині (VI) 626
 Бабинська сотня, Кальницького
 полку (VIII-3) 277
 Бабичі, с., у Замхівському ста-
 ростві (VI) 267
 Бабиця, м. (VIII-3) 40² *див.* Ба-
 бичі, м.
 Бабичі (Бабиця), м., на р. При-
 п'ять [у Білорусі] (IX-1) 224,
 224³, 225, 227, 324, 342¹ *див.*
 Бабиця
 Бабка, р., права притока Сівер-
 ського Донця (VIII-2) 72
 Бава, р. (IX-2) 1044¹ *див.* Багва
 Баварія, край (I) 165, 170, 211
 Баварці, населення Баварії (III)
 75
 Баворів, с., у Галичині (VII) 257-
 Багва (Бава), потік, р., ліва при-
 тока Гірського Тікичу (IX-2)
 1044
 Багланівська сотня, Брацлав-
 ського полку (VIII-3) 277
 Багринівці, с., на верхньому По-
 божжі (VII) 257-

Багдад, м. [в Іраку] (I) 294
 Багдадський каліфат (I) 301
 Баджнаки, племена (II) 505 *див.*
 Печеніги, племена
 Баджнакія, племена (I) 618 *див.*
 Печеніги, племена
 Базавлук, р., права притока Дні-
 пра (VIII-2) 25, 161, 161²,
 180²
 Базавлук (Bazawluk, Bozoluł),
 о., на Чортотлицькому рука-
 ві Дніпра (VII) 54, 136, 137,
 137-, 280, 287, 292 (IX-1) 226
див. Bazawluk, Bozoluł
 Базалія, м., у Кременецькому
 повіті (VIII-3) 183
 Базель, м. [у Швейцарії] (V) 519
 Баків (Баковь), м. [у Молдові]
 (VI) 60, 61³ (IX-1) 130, 132,
 570, 571¹
 Баклиська сотня, Чигиринсько-
 го полку (VIII-3) 274
 Бакота, округ, на Поділлі (IV)
 90, 175
 Бакота (Bakota), с., м., на р. Дні-
 стер, на Поділлі (II) 471,
 471³, 476, 477¹, 598, 601 (III)
 57, 84, 85, 157, 161, 182 (IV)
 88, 199 (VI) 382¹ *див.* Bakota
Михайла св. монастир
 (II) 471
 Бакумівка, с., у поріччі р. Хорол
 (VIII-2) 45
 Балабанівка, м., на Брацлавщи-
 ні (VIII-2) 167 (IX-1) 492,
 493
 Балабанівська сотня, Кальниць-
 кого полку (VIII-3) 277
 Балаклава (Чембало), м., у Ба-
 лаклавській затоці, у Криму

(IV) 302 (VII) 77² (VIII-1) 50
див. Чембало

Балаклавська затока (Символів бухта, Символів затока), у Криму (I) 91 *див.* Символів бухта, Символів затока

Балаклея (Балаклеї, Балакли), м., біля впадіння р. Чичаклія у Південний Буг (IV) 87, 87⁴ (VII) 349

Балаклійська сотня, Полтавського полку (VIII-3) 279

Балаклійський перевіз, на Донці (VIII-2) 59

Балаклія, с., м., у пониззі р. Хорол (VIII-2) 46, 59 (IX-2) 1010

Баланівка, м., у Брацлавському повіті (IX-2) 980, 1036¹, 1037, 1060, 1428, 1448

Балиці, с., на Перемишльщині [маб., Баличі, с., Лв.] (VI) 237

Балівська волость, на Перемишльщині (VI) 221

Балк, м., у Туркестані (I) 301

Балкан, м., на далматинському узбережжі (I) 128, 170

Балкани, п-ів (I) 77³, 472, 473 (II) 528 (VIII-2) 15 *див.* Балканський півострів

Балканський півострів (Балкани, Балканский полуостров, Balkanhalbinsel, Balkany) (I) 146, 163⁻, 168, 466, 467, 472 *див.* Балкани, Balkanhalbinsel, Balkany

Балкари, плем'я (II) 507²

Балтик, море (IX-2) 1275 *див.* Балтійське море

Балтійське море (Балтик, Балтицкое море, Варязьке море, Північне море, Свебське море, Шведське море, Baltisches Meer, Baltyckie morze, Wareckie morze) (I) 63, 72⁴, 74, 142, 143, 156⁴, 284², 291, 294, 302, 492, 613 (IV) 429 (VI) 33, 34, 182, 192, 199 (VIII-1) 215, 216, 217, 218 (IX-2) 1275 (X) 67 *див.* Балтик, Варязьке море, Північне море, Свебське море, Шведське море, Baltisches Meer, Baltyckie morze, Wareckie morze

Балтський повіт, на Одещині (I) 37

Балчик (Балчік), м., на чорноморському узбережжі (VIII-1) 121 (IX-2) 928, 944⁴

Бальбек, м. (IX-2) 1001¹ *див.* Геліополь

Банат, край у південно-східній Європі (I) 225¹

Баня, м. задунайське (II) 523¹ (VI) 60

Бар (Бар-город, Ров, Bar), м., у Летичівському повіті (V) 106, 251¹, 256², 345, 353, 354, 354⁴ (VI) 46, 92, 108, 450 (VII) 63, 64, 98, 113, 202⁴, 203, 207, 362, 512, 541⁻, 560 (VIII-1) 30, 128², 227, 251, 253 (VIII-2) 139³, 167 (VIII-3) 5, 36, 39, 56, 57, 73⁶, 149, 152, 153, 156, 163, 169, 170, 176¹, 210¹, 212, 220, 223³, 225, 238, 284 (IX-1) 10, 11, 13, 72, 106³, 139, 176, 176²,

- 177-, 178, 178⁻², 179, 180, 180⁷, 181, 182, 182², 184, 199, 200, 200², 201, 201^{1,4}, 203, 217, 217³, 235⁶, 236, 237³, 238-, 239, 243, 245, 278⁻⁴, 320, 338, 539¹, 547-549, 565, 592² **(IX-2)** 654, 656⁴, 668, 668⁶, 669, 670, 672, 672², 676, 677, 681, 683, 684, 685¹, 686⁴, 688-691, 695, 695¹, 882², 916, 1014, 1016, 1021-1023, 1102, 1102², 1103, 1104, 1253, 1319, 1326, 1330, 1331, 1353, 1433, 1436 **(X)** 370¹ *див. Ров, Вар Польське місто (VII)*
- 207 *Руське містечко (VII)*
- 207 *Черемиське місто (VII)* 207
- Баранівка, с., біля м. Миргород **(X)** 213, 214
- Баранівка, с., на р. Случ **(IV)** 502
- Баранов, м., у Сендомирському воєводстві **(IV)** 34¹
- Бардіїв (Бардиїв, Бардуїв, Бартфельд на Топлі, Bardfa, Bartpha), м., у верхів'ях р. Топля, у Карпатах **(I)** 175-, 221 **(II)** 458, 458², 503, 504, 610 *див. Бардуїв, Бартфельд на Топлі, Bardfa, Bartpha*
- Бардуїв, м. **(II)** 459², 463, 601, 610 **(IV)** 442 *див. Бардіїв*
- Барзилівське війтівство [у Білорусі] **(IX-2)** 1257
- Баришівка, с., м., на Переяславщині **(II)** 348⁷ **(VIII-3)** 29 **(IX-2)** 731, 947
- Баришівська сотня, Переяславського полку **(VIII-3)** 278
- Баришпіль (Баришполь), с., м., на Київщині **(II)** 355 **(VII)** 234¹ **(IX-2)** 770, 947 **(X)** 283 *див. Бориспіль, м.*
- Баришпільська волость **(VI)** 285 *див. Бориспільська волость*
- Баришпільська сотня, Переяславського полку **(VIII-3)** 278
- Барі (Барь), м. [в Італії] **(III)** 407⁵, 483, 484
- Барсилії (Βαρσιλήϊοι), плем'я **(I)** 109² *див. Βαρσιλήϊοι*
- Барська волость, на Поділлі **(V)** 106 **(VII)** 96, 122
- Барська королівщина, на Поділлі **(VI)** 201, 268⁷ *див. Барське староство*
- Барське війтівство, на Поділлі **(V)** 345³
- Барське староство (Барська королівщина, Барское староство), на Поділлі **(I)** 202-, 204¹ **(III)** 236⁴ **(IV)** 83², 89², 95¹, 172¹, 173², 316¹, 466, 476, 499, 501 **(V)** 23¹, 79², 80^{4,5}, 81¹, 82¹, 86², 87², 95, 95³, 97^{2,3}, 105, 106¹, 119¹, 147, 153², 204², 205¹, 307¹, 310¹, 311¹, 315², 316¹, 318, 319⁴, 320¹, 345^{1,3}, 353¹, 354⁴, 364, 364-, 364², 365⁵, 368¹, 369¹, 384⁶, 431², 633, 634 **(VI)** 58⁶, 201, 250^{1,3}, 251¹⁻⁶, 252, 252¹, 253², 254^{1,2}, 607, 610 **(VII)** 10¹, 148, 362 **(VIII-2)** 44 **(VIII-3)** 238 **(IX-1)** 10 **(IX-2)** 672² *див. Барська королівщина*

- Барський повіт, на Поділлі (V) 96, 204
- Бартфельд на Топлі, м. (II) 610 *див.* Бардіїв
- Баруч, м., у Переяславському князівстві (II) 348, 530, 602, 606
- Барщина, на Поділлі (I) 356 (V) 96 (VI) 251 (VII) 100, 101, 207, 221
- Баряни (Barsani), населення Барщини (VII) 148 *див.* Barsani
- Басанська сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278
- Басань, с., м., на Чернігівщині (VII) 257- (IX-1) 119² (IX-2) 731, 947
- Басарабська земля (VI) 363¹
- Бастарани, плем'я (I) 71 *див.* Бастарни
- Бастарни (Бастарани, Bastarpen), плем'я (I) 70, 71, 89, 120, 121, 129, 131, 132, 136, 136⁴, 137, 137³, 138, 138¹, 139, 139⁵, 140, 143, 147, 163, 163² *див.* Бастарани, Bastarpen
- Бастарнське плем'я (I) 137
- Бастарнські гори (I) 139 *див.* Карпатські гори
- Бастарнські племена (I) 139
- Батаква, р., ліва притока Сули [Бодаква, р.] (VIII-2) 54
- Батіг (Батог, Ботог, Bathow), с., м-ко, м., на Брацлавщині (IX-1) 372, 421, 434², 437-440, 440⁴, 441, 445, 446, 453, 456, 477, 491, 506 (IX-2) 628, 631, 640, 654, 700, 704, 1393, 1532, 1533 *див.* Ботог, Bathow
- Батурин, м., у Чернігівському воєводстві (VI) 287, 288 (VII) 578, 579 (VIII-1) 201 (VIII-2) 44, 149 (VIII-3) 32, 241 (IX-1) 215, 239², 325- (IX-2) 963, 964, 1012, 1545
Успенія св. монастир (IX-2) 1012
- Батуринська сотня, Чернігівського полку (VIII-3) 280
- Батче, с., у Кобринському старостві (V) 211¹
- Батятичі, с., у Камінецькому старостві, у Галичині (VI) 152-154
- Баути, маб. населення на Подунав'ї та Подністров'ї (II) 520³
- Бахлуй, р. [у Молдові] (IX-1) 90⁻, 514
- Бахмацька сотня, Чернігівського полку (VIII-3) 280
- Бахмач (Бохмач), м., у поріччі р. Остер, на Чернігівщині [Бахмацький р-н Чрг.] (II) 320, 602 (VIII-2) 44 (IX-2) 1012, 1545 (X) 266, 266² *див.* Бохмач
- Бахмут, м., біля р. Бахмутка (VIII-2) 38
- Бахмутка (Бахмутова), р., права притока Сіверського Дінця [Бахмут, р.] (VIII-2) 60 *див.* Бахмутова
- Бахмутова, р. (VIII-2) 38 *див.* Бахмутка
- Бахор (Бохурь), с., у Динівському ключі (I) 217- *див.* Бохурь

Бахоревичі, с., у Пинському старостві (V) 127³
 Бахорець (Bochurzec), с., у Сяніцькій землі (V) 310 (VI) 625 *див.* Bochurzec
 Бахчисарай (Бакчи-сарай, Бакчисарай, Бакчісарай, Бахчисарай, Бахчі-сарай, Бахчісарай), м., у Криму (IV) 302² (VIII-1) 43, 44, 46, 53 (VIII-2) 169 (VIII-3) 179⁴ (IX-1) 10⁻, 205, 245, 557, 572⁻ (IX-2) 887, 920², 1198, 1099, 1136, 1140, 1174, 1175 (X) 148
 Бацмани, с. (VIII-2) 45 *див.* Босмановка
 Бачка, м., біля устя р. Тиса [в Угорщині] (I) 221
 Башня, с., на Любачівщині (VI) 154
 Беговичі, с., на Овруччині (V) 217
 Бедрик, м. (IX-1) 554¹, 555¹ *див.* Городок, м., над р. Смотрич
 Бедрихів Городок, м. (IX-1) 537, 549, 554-556, 560, 568, 579 (IX-2) 694 *див.* Городок, м., над р. Смотрич
 Безовці, с., в Унгарській столиці (II) 601
 Безпальче (Безпалеч), с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46
 Безрадиц Торг, ур-ще, біля с. Безрадичі, у Київському повіті (II) 585
 Безрадичі, с., у Київському повіті (II) 585 (VII) 257⁻
 Белгород, м., у Московщині (IX-2) 1027⁴ *див.* Білгород, м., у Московщині

Белевъ, замок, на Волині [Білів, с., Ровенський р-н Рв.] (V) 486
 Белжанин, житель м. Белз (IX-1) 278⁻
 Белз (Белзь, Beldsz, Belz, Belzicia, Welk), м., у Галичині (II) 17¹, 21, 24, 366, 373, 375, 383, 429, 568, 600, 609 (III) 24, 27-29, 508, 512, 531 (IV) 32, 34, 37, 40, 42, 46, 54, 58, 59, 166, 332, 441-445, 447, 450 (V) 269, 307², 308, 308¹, 317, 564, 565, 565² (VI) 43, 74, 101, 102, 104, 105, 107, 108, 135, 138 (VII) 457, 457², 501 (VIII-1) 166, 180 (VIII-2) 84 (IX-1) 266 (IX-2) 1126, 1342 *див.* Beldsz, Belz, Belzicia, Welk
 Белзщина (Белщина) (IV) 332, 500 (VIII-1) 24
 Белзька волость (II) 367, 455
 Белзька земля (Белзская земля) (II) 372, 372¹, 375, 375⁴, 384, 595 (III) 40, 41, 45, 49, 50, 92, 95 (IV) 31, 39, 49, 56, 58¹, 63, 165, 193, 197, 221, 249, 332, 419, 420, 450, 475, 499, 501 (V) 24, 88, 182, 271, 271⁴, 307, 311¹, 314, 314³, 317, 319, 323, 334, 373, 430, 636, 637 (VI) 157, 158, 195, 209, 219, 222², 223, 246, 246² (VII) 27, 29, 32, 257⁻ (IX-2) 1183, 1305
 Белзька королівщина (VI) 153, 157, 187, 195, 220 *див.* Белзьке староство
 Белзьке воєводство (Belcensis palatinatus, Belskie wojewod-

- ztwo) (II) 455⁴ (IV) 500, 501 (V) 321², 324, 334, 334², 339 (VIII-2) 200 (VIII-3) 193 (IX-1) 108, 108² (IX-2) 1130, 1135, 1306, 1549 (X) 369 *див.* Belcensis palatinatus, Belskie wojewodztwo
- Белзьке князівство (II) 367, 371 (III) 106
- Белзьке староство (Белзька королівщина) (V) 187⁴, 188⁻, 190², 194 (VI) 151, 152 *див.*
- Белзька королівщина
- Белзький повіт (IV) 501 (VI) 107, 138, 228, 626
- Белзько-Холмська волость (II) 455
- Белзько-Холмська земля (Холмсько-Белзька земля) (III) 63 (IV) 50, 164, 450 *див.* Холмсько-Белзька земля
- Белзько-Холмське князівство (III) 108
- Белзько-Червенська земля (III) 24
- Белзько-Червенське князівство (II) 367
- Белгород (Белгород), м. (IX-2) 1451 *див.* Білгород, м., на усті Дністра
- Белск, м. (IV) 380 *див.* Більськ
- Бельское владыцтво, на Підляшші (IX-2) 1516
- Бендери (Бендер), м. (VI) 58 (VII) 150 (IX-2) 893 *див.* Тягиня, м.
- Беоція, територія (I) 169
- Берберія (VII) 495
- Бердаа (Берда, Берде), м., на р. Тертер (I) 297, 443, 444, 446
- Бердичів (Berdyeczow), м., у Житомирському повіті (II) 585 (VIII-3) 43, 178 (IX-1) 380 (IX-2) 652, 870, 947, 948, 948², 949, 951, 955 *див.* Berdyeczow
- Бердичівський повіт (I) 281³ (II) 585
- Бердичівщина (VI) 281
- Берег, комітат (I) 214⁵ *див.* Бережська столиця
- Берег (Bercac, Bereg, Beregh, Beregszász, Beregvár, Borsoha, Luprechtháza), м., у долині р. Тиса, на Закарпатті [Берегове, м., Берегівський р-н Зк.] (III) 51² (V) 374 *див.* Bercac, Bereg, Beregh, Beregszász, Beregvár, Borsoha, Luprechtháza
- Бергас, м. (II) 497⁻ *див.* Берег, м.
- Бережани, м., у Галичині (VI) 625 (VIII-1) 316⁶ (VIII-3) 48⁷ (IX-1) 106³, 550 (IX-2) 1114
- Бережанка, р. (IX-2) 983
- Бережська столиця (Бережський комітат, Берег, Beregvármegye, Berek comitatus), на Закарпатті (II) 487⁻, 488, 489, 494, 501, 503¹, 581 (III) 99 *див.* Бережський комітат, Берег (комітат), Beregvármegye, Berek comitatus *див. також* Боршівський комітат
- Бережський комітат, на Закарпатті (I) 7 (II) 488, 488⁶, 500 *див.* Бережська столиця
- Березанська сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278

Березань, м. [Баришівський р-н Кв.] (VII) 257

Березань (Евтерія св., Елеуферія св.), о., на усті Дніпровсько-Бузького лиману (I) 88, 283, 283¹, 290, 477¹ *див.* Евтерія св., Елеуферія св.

Березин, с. (IX-1) 95

Березина, р., права притока Дніпра (I) 74, 186, 186¹, 187 (II) 300, 303, 304 (IV) 10, 268, 272 (V) 631 (IX-2) 936², 1245, 1257, 1263, 1272, 1291

Березів (Brzoszow), с., м-ко, у Сяницькій землі (V) 310, 430 *див.* Brzoszow

Березівка, с. [у Білорусі] (IX-2) 1223²

Березівська сотня, Ніжинського полку (VIII-3) 280

Березка, с., м., на Волині (VI) 626 (VIII-2) 5

Березки, м., в Уманському полку (IX-2) 1076

Березна (Березой), с., у Чернігівській губернії [Менський р-н Чрг.] (II) 603 (VII) 257-*див.* Березой

Березники, м. (X) 82

Березова Лука, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 45

Березовичі, с., на Володимирщині, на Волині (II) 379, 495 (III) 294, 343

Березовка, с., в Охтирському повіті (I) 44³

Березовці, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45

Березой, с. (II) 603 *див.* Березна

Березоточ, с. (VIII-2) 45 *див.* Берестовці

Березуй, м. (IV) 69

Березя, с., на Поділлі (IX-2) 654

Березянка, р., ліва притока Гнилого Тікичу, ліва притока Південного Бугу (VII) 18

Берека, р., права притока Сіверського Дінця (VIII-2) 61

Берендеї (Берендії, Берендѣи), племена (I) 58³ (II) 548, 550⁵, 555 (VII) 69 *див.* Берендичі

Берендичі (Берендеї, Берендичи), племена тюркські, у басейні р. Рось (II) 136, 180, 210, 348, 411, 415, 416, 523, 535, 548, 548², 549, 550, 585 *див.* Берендеї

Берендьовичі, с., у Перемишльському повіті (II) 585

Берестейська волость (I) 209 (II) 77, 194, 364, 366, 366¹, 369, 374

Берестейська єпископія (V) 493

Берестейська земля (II) 303, 371, 373¹, 387, 398 (III) 117 (IV) 39, 41, 174², 422 (V) 33, 209, 291⁻, 430 (VI) 74

Берестейське воєводство (Брестское воєводство) (IV) 422, 499, 501 (V) 339, 340, 341 (IX-2) 1316 (X) 65 *див.* Брестское воєводство

Берестейське староство (IV) 282, 402, 501 (V) 209¹

Берестейський повіт (Берестейский повіт, Brzeski powiat) (II) 585 (IV) 422 (V) 33, 294, 300², 340, 364, (VI) 150, 196, 531, 627 *див.* Brzeski powiat

Берестейсько-Дорогичинська
волость (IV) 63

Берестейсько-Дорогичинська
земля (Дорогичинсько-Бере-
стейська земля) (II) 361,
367¹, 371³, 387, 399, 565, 568
(III) 117, 525 (IV) 8⁴, 14, 14⁴,
15, 37, 56, 57, 180, 441 (V)
7 *див.* Дорогичинсько-Бе-
рестейська земля

Берестейщина (II) 303, 364, 367,
369, 369⁶, 371, 374, 388³, 389,
399, 400, 585 (III) 31, 38, 44,
102, 106, 117², 512, 526 (IV)
48, 214, 232, 332, 405, 406,
416, 417, 501 (V) 3, 13¹, 33,
61, 71, 140⁻, 142, 149⁻, 209¹,
212, 276, 291, 295 (VI) 188¹,
196, 268, 274, 275, 278, 425,
627, 628 (X) 370

Берестечко (Beresteczko), м., у
Луцькому повіті, на Волині
(VI) 102, 626 (VIII-2) 203,
212, 219, 220, 222 (IX-1)
121³, 135, 137, 184, 189, 212,
235, 247⁻¹, 255, 257, 262-264,
270, 272, 276, 277⁻, 278, 278⁻,
279⁻, 280, 282, 283, 283¹,
284, 285¹, 287, 289, 290, 301-
305, 308-310, 311², 312, 312⁴,
317¹, 318, 323, 334, 344, 345³,
347, 351, 352, 369, 370, 402,
408, 410, 410², 414, 441¹, 447,
452, 454, 455, 463, 505, 509,
576 (IX-2) 623, 633, 640, 650,
663, 673, 675, 678, 703, 705,
760, 779, 938, 1046, 1500,
1531-1545 *див.* Beresteczko

Берестий (Берестій), м. (II) 11³,
13, 301³, 311², 370 (III) 31-32

див. Берестя, м., у Берестей-
сько-Дорогичинській землі
Берестівка, с. (VIII-2) 45 *див.*

Бересточка

Берестова, р., права притока
Орелі (IX-1) 57

Берестовець, с., на сіверській
границі (VIII-2) 44

Берестовці (Березоточ), с., на р.
Сула (VIII-2) 45 *див.* Березо-
точ

Бересточка (Берестівка), с., у
поріччі р. Хорол (VIII-2) 45
див. Берестівка

Берестя, с., на Пинщині [Рв.]
(V) 128⁵, 129, 129², 644

Берестя (Бересте, Берестий, Бе-
рестя Литовське, Берестье,
Берестье, Бресть, Breszcze,
Brest, Brestensis urbs, Bretsh,
Brzescia, Brzesć Litewski,
Brzecz, Brzestensis), м., у Бе-
рестейсько-Дорогичинській
землі [Брест, м., у Білорусі]
(I) 36, 220 (II) 13, 14, 17¹, 21,
63, 77, 92, 99, 141, 260, 260¹,
303, 366, 366¹, 367¹, 370-372,
387-391, 398-400, 437¹, 566-
568, 574-576, 600 (III) 24,
44, 45, 106, 294, 433, 511,
512, 525, 526, 531 (IV) 15,
32, 34, 36, 57, 87, 140, 204,
214, 238, 249, 263¹, 283, 289,
326, 342, 350, 381, 383, 448,
471 (V) 142, 229, 229², 238²,
269, 254³, 293, 302, 344¹, 405,
550, 555, 564, 565, 567, 567¹,
570, 575, 580, 585, 591, 592,
605-607 (VI) 12, 23, 34, 48,
50, 51, 51⁵, 52, 53, 74-76, 142,

- 171, 183, 184, 188, 188⁻, 189, 274, 308, 448, 450, 531, 532, 532³, 533, 536, 537, 544-546, 554, 567, 572¹, 627 (VII) 92, 457, 457², 501 (VIII-1) 166, 181 (VIII-2) 85 (VIII-3) 34, 107 (IX-1) 221, 459, 465, 500, 503, 504, 507, 507⁴, 509, 529², 530 (IX-2) 647, 1253, 1314, 1327¹, 1359, 1359⁵, 1365, 1366, 1376⁴, 1380, 1381, 1382¹, 1391², 1393, 1395, 1398, 1398⁵, 1406, 1407², 1408-1410, 1419, 1426, 1427, 1435, 1456, 1457, 1460, 1464 *див.* Берестий, Берестя Литовське, Бресть, Brescze, Brest, Brestensis urbs, Bretsh, Brzescia, Brzesć Litewski, Brzescz, Brzestensis
- Миколая св. катедр*
(*Миколая св. соборна церква*) (V) 609, 612 (VI) 308
- Петра св. церква* (II) 387
- Рождественський монастир* (V) 264
- Семенівський монастир* (V) 264
- Берестя Куявське, м., [у Польщі] (IV) 34¹ (VI) 34
- Берестя Литовське (Берестье Лёитовское) (IX-1) 459⁻ (IX-2) 1353 (IX-2) 647, 1253, 1314, 1327¹, 1353 *див.* Берестя, м., у Берестейсько-Дорогичинській землі
- Берестяги (Peresztzek), с. (IX-2) 1053 *див.* Peresztzek
- Берестяни, с., у Перемишльській землі (V) 178¹
- Берестяни (Берестьяни, Берестьяны), населення м. Берестя і Берестейщини [у Білорусі] (II) 311², 370¹, 387, 397-400 (III) 24, 106, 226, 235
- Беримбой, р., впадає в Чорне море [Барабой, р.] (VII) 62
- Берладка, маєтн., на р. Мурашка (VII) 14
- Берладники, людність руська у пониззі Дунаю та у м. Бирлат (II) 184, 242, 421, 421², 440, 518-521
- Берладська Січ (Січ) (II) 521³ *див.* Січ *див. також* Берладь, край
- Берладь, край, у поріччі нижнього Дунаю (II) 422, 422⁻, 519, 519⁴, 521, 521³ *див. також* Берладська Січ, Bărladului principatului
- Берладь (Берладъ), м., на р. Бирлата (I) 222 (II) 200, 200³, 201⁻, 421, 421⁶, 520, 520⁻ (VI) 60 *див.* Бирлат
- Берлінці (Byrlince), с., на Поділлі (VI) 251 (VIII-3) 212 (IX-2) 653 *див.* Byrlince
- Берлін (Berlin), м. [у Німеччині] (I) 39¹, 227¹, 354⁻, 540 (V) 642 (VI) 453⁻ (VII) 566, 567 (VIII-1) 203¹ (X) 324 *див.* Berlin
- Берн (Brunna), м. моравське (III) 97 *див.* Brunna
- Бершадська волость, у Брацлавському повіті (IX-2) 1020
- Бершадська сотня, Уманського полку (VIII-3) 276
- Бершадський ключ, у Брацлав-

ському повіті **(IX-2)** 1036, 1037

Бершадь, р. **(VII)** 258, 359

Бершадь (Бершада), м., у Брацлавському повіті [Бершадський р-н Вн.] **(VIII-3)** 39 **(IX-1)** 494 **(IX-2)** 1036, 1036⁻, 1054, 1054¹, 1060

Бесарабія (Басарабія, Бесарабы, Бессарабия) **(I)** 13, 37, 42, 130, 136¹ **(VI)** 60², 61 **(IX-1)** 87⁻ *див.* Бесарабы

Бесарабія полуднева **(VI)** 60²

Бесарабська губернія **(I)** 7

Бесарабы **(VI)** 61³ *див.* Бесарабія

Беси (Βέσσοι), народ **(I)** 130, 131, 131³, 136¹ *див.* Βέσσοι

Беси карпатські **(I)** 132

Беси тракійські **(I)** 132

Бесіди, с., у Галичині [Жовківський р-н Льв.] **(V)** 267

Бескид, г., біля замку Собня [у Польщі] **(II)** 578

Бескиди (Byeszkod), г. **(VI)** 611 **(IX-2)** 1323 *див.* Byeszkod

Бесько (Besko), с., у Сяніцькій землі **(V)** 197, 310 **(VI)** 202¹ *див.* Besko

Беч (Беч), м., у західній Галичині [у Польщі] **(IV)** 31 **(VI)** 67 **(IX-2)** 1390

Бещадь (Besczad), г. у Шаришській столиці **(II)** 486² *див.* Besczad

Бзянка, с., у Сяніцькому повіті **(II)** 456⁵

Библо, м-ко біля Нового Міста [Старосамбірський р-н Льв.] **(VI)** 238, 255

Воздвиження монастир (V) 263

Бидгощ (Бромберг), м., на р. Вісла [у Польщі] **(V)** 183 **(VI)** 194², 213, 217, 218 *див.* Бромберг

Бидгощська земля [у Польщі] **(IV)** 112

Биків, м., на Переяславщині **(VII)** 257, 257⁻, 276 **(VIII-1)** 298 **(IX-2)** 731, 1006¹

Биківська сотня, Переяславського полку **(VIII-3)** 278

Бикове болото (Bikowe lacuna), біля м. Галича **(II)** 610 *див.* Bikowe lacuna

Биковен, м., у Галичині **(II)** 610

Бирин, волость, на Київщині [Новгород-Сіверський р-н Чрг.] **(V)** 290

Бирин, м., на р. Сейм [Новгород-Сіверський р-н Чрг.] **(IV)** 87

Бирлад (Бирлата), р., ліва притока Дунаю **(IX-1)** 541 *див.* Бирлата

Бирлат (Берладь, Berleth forum), м., на р. Бирлад, притоці Дунаю [у Румунії] **(I)** 222 **(II)** 200³, 519⁴ *див.* Берладь, Berleth forum

Бирлата, р. **(II)** 519 *див.* Бирлад

Бистриця, м., у Волощині **(VI)** 60

Бистриця (Bustricius), р., права притока Дністра **(I)** 214 **(II)** 460, 460⁵, 470 *див.* Bustricius

Бистриця, королівщина у Виленському воєводстві **(IX-2)** 1272

Бихів (Быхов, Быховъ), м. [у Білорусі] **(VI)** 19 **(VII)** 156, 221, 319 **(IX-2)** 935, 962-965, 1110, 1155, 1156, 1255, 1261, 1265, 1266, 1275 **(X)** 48, 51, 122, 145, 369

Бихівляни (Бихівці, Биховляни), жителі м. Бихів **(IX-2)** 1155, 1255, 1265², 1266, 1268, 1274, 1351 **(X)** 47 *див.* Бихівці

Бихівська волость **(VII)** 171

Бихівський повіт **(IX-2)** 963, 964

Бихівці, жителі **(VII)** 52 *див.* Бихівляни

Бичина, н. п. **(VII)** 188

Бишів, м., у Київському воєводстві **(VIII-3)** 231

Біармія, край **(I)** 398¹, 544 **(II)** 16⁴

Біберштайн, м. [у Швейцарії] **(II)** 458²

Бібрка, м., у Галичині **(VI)** 101

Бібрка, повіт у Галичині **(I)** 362² *див.* Бобрецький повіт

Бібрка, р., ліва притока Дністра **(III)** 30

Бібрка, с., у поріччі р. Яселка [у Польщі] **(II)** 457¹

Біержа, м. **(IX-2)** 1110⁵

Бізантія, д-ва **(I)** 101 *див.* Візантія

Біла, м., на смоленському пограниччі **(IV)** 278 **(VIII-1)** 206 **(IX-2)** 915

Біла, р., права притока Данайця, басейн Вісли **(I)** 210⁴

Біла, р., права притока Рати, ліва притока Західного Бугу **(IX-2)** 1460, 1461³

Біла, с., біля м. Тернопіль **(II)** 610

Бикове урочище, на ґрунтах с. Біла **(II)** 610

Біла, с., біля Ряшева [у Польщі] **(I)** 217⁻

Біла, с., на берестейсько-дорогичинському Побужжі **(VI)** 627

Біла (Бѣлая, Віа́ла), замок, м., на р. Лада, у Волинському князівстві **(II)** 608 *див.* Віа́ла

Біла Вежа (Саркел), замок, м., над р. Дон, біля с. Цимлянська **(I)** 195, 196⁻, 460, 461, 461² **(II)** 348, 515 *див.* Саркел

Біла Вежа стара (Бѣлая Вежа старая), м., біля Білої Вежі, у поріччі р. Остер **(II)** 348, 603

Біла Вежа, г-ще, м., на верхів'ях р. Остер **(II)** 320, 348, 349¹, 603

Біла Орда, д-ва **(IV)** 84

Біла Росія (Б. Росія, Бѣлая Росія, Бѣлая Россія) **(IX-2)** 854, 1111, 1112⁻, 1212², 1349, 1396 **(X)** 88, 99³, 95 *див.* Білорусь

Біла Русь (Бѣлая Русь, Бѣлая Русь) **(III)** 284¹ **(IV)** 166, 167, 174, 220, 287, 288, 334, 485 **(V)** 525, 657 **(VI)** 19, 46, 422¹, 423, 424, 424³, 425, 425³, 426, 430, 432, 494³, 590 **(VII)** 210, 212, 221, 224, 307, 317, 318, 336, 452³, 453, 530 **(VIII-1)** 204 **(VIII-3)** 5, 34², 173 **(IX-1)** 455 **(IX-2)** 720, 930¹, 1013, 1111, 1111⁴, 1113, 1167, 1168, 1212, 1212^{1,2},

- 1213, 1220, 1239, 1245, 1287,
1396 **(X)** 30, 99, 248, 362, 365
див. Білорусь
- Біла Сербія (Biela Srbija) **(I)** 211,
211¹, 212¹ *див.* Biela Srbija
- Біла Хорватія (Biela Hrvatska,
Biela Hrvtska) **(I)** 210, 211,
211¹, 212, 212¹ *див.* Biela
Hrvatska, Biela Hrvtska
- Біла Церква (Бѣла Церква, Бѣла
Церковъ, Белая Церква, Бі-
лоцерква, Гурьговъ, Юриїв,
Biała Cerkiew, Białocerkiew,
"Αγιος Γεώργιος), замок, м.,
на р. Рось, на Київщині **(II)**
283, 283² **(V)** 260 **(VI)** 481
(VII) 46, 129, 142, 176³, 183,
185², 219-224, 230, 231, 234,
235, 257, 275, 308¹, 309, 344,
355, 359, 362, 362², 363, 380,
433, 436, 436², 437, 460, 462¹,
543 **(VIII-1)** 30, 31, 36, 73,
102, 124, 153, 241, 248, 261,
314, 563² **(VIII-2)** 124, 186,
187, 191, 192, 192¹ **(VIII-3)**
5, 11-13, 18, 19, 20¹, 21-23,
30, 36, 44, 50, 111³, 118, 166,
178, 179, 194⁵, 213, 235, 252,
276 **(IX-1)** 139, 156, 157,
199, 199², 204, 204⁻, 213-217,
222², 237⁻, 245, 257, 310, 311,
317, 318¹, 332¹, 337, 339, 340,
342, 344, 346⁴, 348², 352-354,
354², 355¹, 356-359, 363-365,
367³, 369, 370, 371¹, 372,
382¹, 386², 391, 393, 396, 398,
402, 406, 409, 422, 423, 430⁻,
435, 462, 464, 486³, 488², 492,
517, 547, 547², 550-552, 554,
554¹, 558², 560, 561, 563,
576, 592 **(IX-2)** 612, 612⁴,
616-618, 621, 625³, 641, 644,
646¹, 652, 658², 659², 661,
661¹, 668, 669, 672, 691, 703,
720, 730, 744, 771³, 774, 781,
870, 883, 908, 916, 918, 955,
1011, 1018, 1019, 1023, 1024,
1024¹, 1028, 1029, 1035¹,
1041, 1046⁻, 1048, 1052,
1056, 1058, 1070³, 1071²,
1073¹, 1076, 1077, 1079,
1084, 1088-1091, 1132, 1137,
1138, 1159, 1160², 1162, 1194,
1195⁴, 1200, 1312, 1318,
1324, 1325, 1343, 1361, 1470,
1492, 1528, 1532, 1533 **(X)**
4, 8, 22, 44, 48, 54, 173, 193,
246, 267, 280^{3,5}, 281, 283-
285, 292, 365, 379 *див.* Бі-
лоцерква, Гурьговъ, Юриїв,
Biała Cerkiew, Białocerkiew,
"Αγιος Γεώργιος
- Спаса св. церква* **(IX-2)** 1011
- Білагорілка, с., на р. Сула **(VIII-
2)** 45
- Біланівка, с. **(IX-1)** 236
- Біларусь, народ **(IX-2)** 720 *див.*
Білоруси
- Білгорай, м., у Люблинській
землі **(II)** 371¹
- Білгород, м., у Семигороді **(IX-
2)** 1187 *див.* Альба Юлія
- Білгород-Акерман, м. **(VII)** 572
див. Білгород, м., на усті
Дністра
- Білгород (Аккерман, Белого-
род, Бѣлгородъ, Бѣлгородъ,
Бѣлый городъ, Білгород-
Акерман, Білгород-Монкаст-
ро, Білогород, Зміїна, Монка-

- стро, Офіус, Тіра, Тура, Bialogrod, Biłogrod, Cetatia Alba, Τύρας), колонія, м., на усті Дністра [Білгород-Дністровський, м., Од.] **(I)** 540 **(II)** 523¹ **(III)** 279² **(IV)** 316 **(VII)** 13, 32, 59, 61, 68, 86, 87¹, 107, 155, 170, 199, 202, 204, 241, 290, 321, 325-327, 347, 349, 378, 453, 467, 491, 495, 496³, 516, 536¹, 572 **(VIII-1)** 121 **(VIII-3)** 171³, 172⁴, 249 **(IX-1)** 248⁷, 429² **(IX-2)** 1051, 1057, 1058, 1059¹, 1108, 1358 *див.* Аккерман, Белгород, Білгород-Акерман, Білгород-Монкастро, Білогород, Зміїна, Монкастро, Офіус, Тіра, колонія; Тура, Bialogrod, Biłogrod, Cetatia Alba, Τύρας
- Білгород (Б'ѣль градъ), м., у Київській землі **(I)** 189, 240, 241, 303, 361, 390-392, 521 **(II)** 58, 111, 118¹, 148, 167, 168, 170, 183-186, 193, 199, 201, 202, 205, 206, 217, 230, 231, 241, 256, 278, 279, 296 **(III)** 223, 234, 258, 283 **(IV)** 18 *див.* Білгородка
- Білгород (Белгород, Білгород слобідський, Б'ѣлгородъ), м., на р. Донець, у Московщині [Белгород, м., у Росії] **(VII)** 572 **(VIII-1)** 203, 294, 300 **(VIII-2)** 34, 61-63, 65, 65², 69, 72, 74 **(IX-2)** 909³, 1163¹, 1213 **(X)** 15, 19, 24, 43, 57, 74, 124, 175, 176, 198, 208, 209, 232¹, 239, 241, 251, 256, 257, 259, 260, 274, 275, 282, 336, 341, 343, 379 *див.* Белгород, Білгород слобідський
- Білгород слобідський **(VII)** 572 *див.* Білгород, м., у Московщині
- Білгород угорський (Феєрвар, Штульвайсенбург), м. [в Угорщині] **(III)** 52 *див.* Феєрвар, Штульвайсенбург
- Білгородець, житель м. Білгород, у Московщині **(IX-1)** 203², 204⁷
- Білгородка (Білгород, Б'ѣлгородка, Великий Білгород, 'Аспρόκαστρον μέγα), с., м-ко, м., на правому березі р. Ірпінь, у Київській землі [Кв.] **(II)** 279, 279⁴ **(VIII-3)** 35, 124 **(IX-1)** 158³, 159², 161, 236 **(IX-2)** 947 *див.* Білгород, м. у Київській землі; Великий Білгород, 'Аспρόκαστρον μέγα
- Апостолів церква* **(II)** 279
- Білгород-Монкастро, м. **(VI)** 4, 10, 10¹, 26, 26⁴, 27, 28, 40, 57, 58, 60, 61, 61¹, 63, 64, 64³, 142, 606-608 *див.* Білгород, м., на усті Дністра
- Білгородська катедра [Білгород, м., у Київській землі] **(I)** 522 **(II)** 279 **(III)** 278, 279² **(V)** 459
- Білгородська орда **(VII)** 516, 517, 517² **(VIII-3)** 183, 187 **(IX-2)** 653, 1051⁴, 1446 *див.* Буджацька орда
- Білгородська сотня, Київського полку **(VIII-3)** 278

Білгородський ключ, в Овруцькому старостві (**VI**) 146-147

Білгородський повіт [Білгород, м., у Московщині] (**VIII-2**) 71, 72

Білгородський улус [Білгород, м., на Дністрі] (**IX-1**) 126

Білгородський шлях (Лісовий шлях) (**II**) 279⁵ *див.* Лісовий шлях

Білгородці, жителі м. Білгород, на Дністрі (**IX-1**) 556 (**IX-2**) 914

Білгородці, жителі м. Білгород, у Київській землі (**I**) 240 (**II**) 167, 170, 175, 280, 282

Білгородці (Білогородці), жителі м. Білгород, у Московщині (**IX-1**) 157³, 158, 158¹ *див.* Білогородці

Білград, м. [у Сербії] (**I**) 355¹, 472³

Біле море (**VIII-1**) 214 (**IX-2**) 1164, 1448 *див.* Середземне море

Біле озеро, у Ростово-Суздальській землі (**I**) 185 (**X**) 352⁻, 353⁻

Білевська волость, у В'ятицькій землі (**III**) 180

Білецький повіт, у Бессарабії (**I**) 37

Білий Берег, дніпровське узбережжя, маб., нижче р. Рось (**VII**) 17

Білий Камінь, м., у Львівському повіті [Лв.] (**VIII-3**) 196 (**IX-2**) 1139

Білики (Біликів, Біликів Брід), м., на р. Ворскла, на Пол-

тавщині [Пл.] (**X**) 128, 128², 171, 193, 221 *див.* Біликів, Біликів Брід

Біликів, м. (**X**) 220 *див.* Білики

Біликів Брід, м. (**X**) 165 *див.* Білики

Біликовці, с., у поріччі р. Хорол (**VIII-2**) 45

Білилівка (Білінів), с., у південній Житомирщині [Ружинський р-н Жт.] (**VII**) 257⁻ *див.* Білінів

Білилівщина, латифундія, на верхів'ях р. Раставиця, у Київському повіті (**VI**) 281

Білінів, с. (**V**) 266 *див.* Білилівка

Білі Алани, племена (**I**) 124 *див.* Роксоляни

Білі Береги, м., на Посеймі, на Слобожанщині (**IX-1**) 414

Білі Сербі, народ (**I**) 213

Білі Угри, народ (**I**) 597

Білі Хозари, народ (**I**) 228⁴ *див.* також Акацири

Білі Хорвати, народ (**I**) 211, 212¹

Білка, р., ліва притока Полтви, ліва притока Західного Бугу (**II**) 464

Білобереги, с., на Сяніччині (**VI**) 265

Білобережжя, узбережжя по середній Случі (**III**) 157, 158¹

Білобережжя (Б'їлобереже, Б'їлобережіє), узбережжя по р. Дніпро (**I**) 290, 477, 477¹, 571 (**IV**) 79, 80, 82, 82⁴ (**VII**) 249

Білобережці (Б'їлобережц'ї), населення Білобережжя, по середній Случі (**III**) 86, 158¹

Біловежці, жителі м. Біла Вежа,
на лівому березі р. Дон **(I)**
195³ **(II)** 348, 515

Біловода, с., на р. Сула **(VIII-2)**
45

Білогород, м. **(VII)** 378 *див.* Біл-
город, м., на усті Дністра

Білогородці, жителі **(IX-1)** 157
див. Білгородці, жителі м.
Білгород, у Московщині

Білозерський острог **(VII)** 136
див. Білоозеро, ухад, на Чер-
кащині

Білозерці, жителі м. Білоозеро,
на р. Шексня [у Росії] **(III)**
239

Білозір (Білозірка, Бѣлосоръ),
с., на Черкащині [Білозір'я,
с., Чрк.] **(VIII-1)** 268 **(VIII-2)** 115

Білоозеро, м., на р. Шексня, у
Ростово-Суздальській землі
[у Росії] **(I)** 422, 425-426 **(II)**
46, 47

Кириловий монастир
(Кирило-Бѣлоозерській мо-
настырь) **(II)** 67³ **(III)** 478¹
(VI) 426³

Білоозеро (Білозерський ост-
рог, Bieloozerski ostrog),
ухад, на Черкащині **(VII)**
54 *див.* Білозерський острог,
Bieloozerski ostrog

Білопілля (Білополя), м., на Бер-
дичівщині [Козятинський
р-н Вн.] **(IX-1)** 380 *див.* Бі-
лополя

Білополя, м., на Бердичівщині
(VIII-3) 118 *див.* Білопілля

Білополя, м., у Харківській гу-

бернії [Білопілля, См.] **(II)**
603 **(IX-1)** 414

Білорусець **(IX-1)** 458 *див.* Біло-
русин

Білоруси (Біларусь, Білоруси-
ни, Білорусці, Бѣлоруссы,
Бѣлорусы), народ **(VI)** 614
(VIII-1) 9, 154, 188 **(VIII-3)**
33 **(IX-1)** 173, 218-220, 405,
405¹, 458 **(IX-2)** 720, 725,
939, 1212 *див.* Біларусь, Бі-
лорусини, Білорусці

Білорусини, народ **(I)** 171, 187,
187³, 188², 199², 316⁻, 337,
557, 559 **(VI)** 289 **(VII)** 156,
390 *див.* Білоруси

Білорусин (Білорусець) **(VI)**
295, 432 **(VII)** 390 **(IX-2)**
1527⁵ *див.* Білорусець

Білорусини східні (Полѣхы) **(I)**
188¹ *див.* Полѣхы

Білорусці, народ **(VIII-1)** 154
(VIII-3) 33, 175 *див.* Біло-
руси

Білорусь (Біла Росія, Біла Русь,
Бѣлоруссія, Alba Russia,
Biala Rus), д-ва **(IV)** 426 **(V)**
230, 481, 509, 580, 603 **(VI)**
302, 332, 333², 343, 358, 381¹,
424, 425, 431, 434, 438, 445,
447, 452, 495, 499, 502, 507,
528, 535, 598, 631, 632 **(VII)**
7, 24, 66, 82, 91, 156, 156¹,
209, 210, 212, 216, 219, 272,
316, 318, 319⁵, 325, 332, 339,
388, 425, 430, 434, 450 **(VIII-1)**
13, 16, 137, 139, 154, 154²,
164 **(VIII-2)** 86, 87, 99, 107,
116, 208 **(VIII-3)** 191 **(IX-1)**
14, 94, 139, 218, 219, 219³,

- 220, 270, 392, 393, 404, 466, 590¹ **(IX-2)** 763, 808, 834, 870, 873, 908, 929, 932, 933, 936, 937³, 940, 945, 949³, 950, 962, 1020, 1021, 1023, 1029, 1031, 1061, 1078, 1081, 1082, 1088, 1088¹, 1091, 1111-1113, 1159, 1167-1169, 1200, 1203, 1214, 1247, 1248, 1257, 1258, 1268, 1269, 1321, 1327, 1360, 1389, 1399, 1422, 1424, 1434, 1442 **(X)** 23, 50, 123, 374, 375 *див.* Біла Росія, Біла Русь, Alba Russia, Biala Rus
- Білоруська держава **(IV)** 8⁴
- Білоруська земля **(IX-2)** 963
- Білоруська народність **(III)** 537
- Білоруське плем'я **(I)** 188
- Білоруський народ **(I)** 537
- Білоруський полк (Чауський полк) **(IX-2)** 1168, 1274 *див.* Чауський полк
- Білоус (Боловос), р., права притока Десни **(II)** 603, 605 *див.* Боловос
- Білоусівка, с., на Брацлавщині **(VIII-3)** 277
- Білоцерква, м. **(VII)** 460 *див.* Біла Церква
- Білоцерківська королівщина **(VI)** 191 **(VII)** 182, 183 *див.* Білоцерківське староство
- Білоцерківське староство (Білоцерківська королівщина) **(V)** 341 **(VI)** 190, 229, 281 **(VII)** 182², 257, 261, 275, 351 **(VIII-2)** 185 **(VIII-3)** 10¹ **(IX-1)** 341 *див.* Білоцерківська королівщина
- Білоцерківський полк (Белоцерковской полкъ, Białcerkiewski pulk) **(VIII-1)** 235, 235³, 282, 283, 315, 316, 316⁶ **(VIII-3)** 12, 276 **(IX-1)** 245, 310, 567- **(IX-2)** 661, 966, 1011, 1137, 1145, 1270, 1318, 1325 **(X)** 74, 266 *див.* Białcerkiewski pulk
- Білоцерківський шлях **(IX-2)** 1137
- Білоцерківці, козаки **(VIII-1)** 265 *див.* Козаки білоцерківські
- Білоцерківці, с., у поріччі р. Многа **(VIII-2)** 45
- Білоцерківці (Білоцерковці), жителі м. Біла Церква **(VII)** 156 **(IX-1)** 214, 343, 343³
- Білоцерківщина, на Київщині **(V)** 220 **(VII)** 251, 257 **(VIII-1)** 265 **(VIII-3)** 276 **(IX-2)** 1137
- Білошапки, с., на Чернігівщині **(VIII-2)** 47
- Більськ (Белск, Билск, Бильск, Більск, Bielsk, Bilsk), м., на р. Орлянта, на Підляшші [у Польщі] **(II)** 369, 389, 399, 400, 455 **(IV)** 374, 375, 377, 493 **(V)** 229, 229², 239-, 607 **(VI)** 12, 51⁵, 108, 171, 184 **(VIII-1)** 166, 181, 188, 196 **(VIII-2)** 84, 85 **(VIII-3)** 263 **(IX-1)** 14 **(IX-2)** 1519, 1520 *див.* Белск, Bielsk, Bilsk
- Богоявлення соборна церква* **(VI)** 534
- Воскресення (Воскресенія) св. церква* **(VIII-1)** 196
- Миколи св. церква* **(VIII-1)** 196

Більська земля, на Підляшші
(V) 210, 340 (VI) 247, 247¹,
248, 248²

Більська повіт-земля, на Під-
ляшші (V) 294

Більське городище, на р. Вор-
скла (VIII-2) 46

Більське князівство, на смолен-
ському пограниччі (IV) 278

Більський повіт, на Підляшші
(V) 33, 181⁴ (IX-1) 220

Більці, м., у Бессарабії [у Мол-
дові] (III) 279² (IX-1) 477

Більче (Вилче), с., біля Пере-
мишля (V) 262 *див.* Вилче

Богородиці монастир
(V) 262

Пресвятої Пречистої
церковь (IX-2) 1520

Більче (Золоте Більче), с., у Бор-
щівському повіті [Більче
Золоте, с., Борщівський р-н
Трн.] (II) 580 (V) 267 *див.*
Золоте Більче

Білявина, с., біля м. Холм (II)
382

Біринська волость, у Путивль-
ському повіті (VIII-2) 71

Бірки (Борки, Борок, Великі
Бірки, Малі Бірки), с., м.,
над р. Тясмин, на Черка-
щині (IX-2) 659 *див.* Борки,
Борок, Великі Бірки, Малі
Бірки

Бітинія, край (I) 100, 440¹, 441

Біяцове (Mindszent, Omnium
Sanctorum villa), с., за спиш-
ською границею (II) 458² *див.*
Mindszent, Omnium Sanc-
torum villa

Благовицьке війтівство [у Біло-
русі] (IX-2) 1263 (X) 46

Блаженник, с., у Володимирсько-
му повіті, на Волині (V) 263

Миколая св. монастир
(V) 263

Блатенське озеро (Плесо, Pelso)
(I) 162 *див.* Плесо, Pelso

Блевь, м. (II) 605 *див.* Оболевь

Блистов, м., у Королевецькому
повіті (II) 603

Блистов (Блестів, Блистово), м.,
на р. Десна, у Сосницькому
повіті (II) 603

Бловь, м. (II) 605 *див.* Оболевь

Българская земя (I) 570¹ *див.*

Болгарская земля

Българи, народ (I) 225¹ *див.*

Болгари

Българи седмиградскитѣ (I)
225¹ *див.* Болгари семиго-
родські

Бѣ, р. (I) 203¹ *див.* Бог, р., впа-
дає в Дніпровсько-Бузький
лиман

Бобер, р., права притока Нарева
(I) 219⁵ (II) 369

Бобиничі, м., у Великому кня-
зівстві Литовському (VI)
504¹

Бобрецький повіт (Бібрка, по-
віт), на Львівщині (II) 464,
585 *див.* Бібрка, повіт

Бобрик, м., на Сумщині (VIII-2)
34, 39, 45, 48

Бобрик, р., ліва притока Сиро-
ватки, басейн Псла (VIII-2)
48

Бобровиця, с., на Чернігівщині
(IX-2) 798, 947

Бобровники, м., на р. Вісла [у Польщі] **(VI)** 33

Бобровниця, с., на Чернігівщині **(VII)** 257⁻

Бобруйськ, м. [у Білорусі] **(VII)** 209 **(VIII-3)** 148 **(IX-1)** 227², 488² **(IX-2)** 965

Бобруйська волость **(V)** 481

Бог, р. **(IX-1)** 262 *див.* Західний Буг

Бог (Ак, Богъ, Буг, Гіпаніс, Гіпаніс-Бог, **Бѣ**, Bog, Boh, Boug), р., впадає в Дніпровсько-Бузький лиман Чорного моря [Південний Буг, р.] **(I)** 10, 14, 74, 88, 89, 109, 109³, 110, 116, 120³, 201, 202, 203⁻, 204-206, 209¹, 238, 414 **(II)** 89, 210, 259, 259³, 262, 373, 374, 416, 461 **(III)** 84, 155, 159², 163 **(IV)** 42, 81, 87⁴, 89, 315 **(V)** 98, 203 **(VI)** 10 **(VII)** 9, 15, 16, 19, 22⁻, 36, 44, 55-57, 63, 86, 210, 243, 247, 257⁻, 258, 349 **(VIII-1)** 38, 252 **(VIII-3)** 56⁵, 76³ **(IX-1)** 11, 92¹, 182, 189, 195, 196, 198, 199, 206, 320, 437, 468¹, 553 **(IX-2)** 661, 663, 664, 664⁵, 665, 665⁻, 679, 680, 695, 719, 721, 725, 882, 959, 1016, 1018-1020, 1025, 1026, 1041⁻¹, 1050, 1053, 1053¹, 1054-1056, 1059¹, 1069, 1069¹, 1070, 1073, 1075, 1141, 1290-1292, 1446, 1446¹, 1460, 1465, 1471, 1543², 1550 *див.* Ак, **Бѣ**, Буг, Гіпаніс, Гіпаніс-Бог, Bog, Boh, Boug

Богатирка, с., на Київщині **(II)** 585

Богацька сотня, Полтавського полку **(VIII-3)** 279

Богачка, с., у пониззі Хоролу **(VIII-2)** 46

Богемі, народ **(I)** 212 *див.* Чехи, народ

Богемія **(IX-1)** 528, 529 *див.* Чехія

Богодухівський повіт, у Харківській губернії **(I)** 281³ **(II)** 585

Боголюбий, м., біля м. Володимир на Клязьмі [у Росії] **(II)** 192

Богомили, плем'я **(I)** 225 *див.* Болгари семигородські

Богородчани (Bohorodczany), с., м., у Галичині **(VI)** 379 *див.* Bohorodczany

Богуслав, Богородиці св. церква **(IX-2)** 986

Богуслав, м., на Канівщині **(II)** 217, 286, 296 **(VII)** 182², 183 **(VIII-1)** 241, 267 **(VIII-2)** 168, 187, 188, 191 **(VIII-3)** 141, 141² **(IX-1)** 246¹, 375, 376⁻, 377, 384, 399, 399², 401 **(IX-2)** 855¹, 920, 922³, 933, 966, 986, 988, 1003, 1048, 1061, 1068, 1069³, 1070¹, 1088, 1343 **(X)** 268, 284, 379

Параскеви св. церква **(IX-2)** 986

Трійці св. церква **(IX-2)** 986

Богуславське староство **(V)** 341 **(VI)** 281 **(VII)** 257, 261, 275, 277, 351 **(VIII-3)** 26 **(IX-1)** 375 **(IX-2)** 1094

Богучар, м., на Вороніжчині **(VIII-2)** 36, 39

Богучар, р., права притока Дону (VIII-2) 35, 36, 39

Богуща, с., у Грибівському повіті [у Польщі] (I) 214¹

Богущова сотня, Черкаського полку (VIII-3) 275

Бодавка (Bodokoi), с., на р. Сула (VIII-2) 45 *див.* Bodokoi

Боденковичі, с., на Остерщині (V) 217

Бодрог, р., права притока Тиси (I) 210⁴, 215 (II) 492, 493, 504

Божок, р., притока Південного Бугу [Божка, р.] (VIII-3) 178⁴ (IX-2) 1460, 1550

Божський (Божеский), м., у Белзькій землі (II) 98, 385 *див.* Буськ

Божський (Божськ, Бужськ, Вожеський), м., на Побожжі [по р. Південний Буг] (II) 259³, 374 (III) 155, 157 (IV) 89, 89¹, 175, 502 *див.* Бужськ, Вожеський

Божський острог, м. (II) 385

Бозький лиман (VII) 67³

Бої кельтські, плем'я (I) 212

Бойки (Boiki, Bóiki), український субетнос (I) 213, 355, 355¹ *див.* Boiki, Bóiki

Боки, народ тракійський (I) 136¹

Бокракой, с., у Криму (IX-2) 942

Болбасівка, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46

Болва, р. (IX-1) 443

Болвь, м. (II) 605 *див.* Оболвь

Болгар, м., на Волзі (I) 230, 291, 294, 295, 295³, 296-302, 331, 415, 613, 616, 617 (VI) 4 *див.*

Великий Булгар

Болгар (Булгар), край (I) 461 *див.* Булгар, край

Болгари (Блгари, Блъгары, Болгары, Болъгары, Bulgaren, Bulgari, Βουλγάροι), народ (I) 135, 154¹, 158, 158², 159-161, 163⁻, 168, 168¹, 169, 174³, 176-179, 180², 181¹, 183, 225¹, 227¹, 228, 235, 237, 243, 294, 295, 298, 302, 313¹, 327, 335, 353, 361, 394, 394¹, 417, 440², 442, 442², 460, 461¹, 464, 466, 468, 470-474, 476, 486, 496, 496⁻, 499, 499¹, 502, 549, 558, 559, 568, 584, 586, 604, 607 (II) 66¹, 416, 523, 524, 536, 545, 560 (V) 401, 402 (VII) 519, 525 (IX-1) 123 (IX-2) 1078 *див.* Блъгары, Bulgaren, Bulgari, Βουλγάροι

Болгари волзькі (Сербяны Болгари, Сребрені Болгари), народність у середньому Поволжі (I) 300, 486 *див.* Сербяны Болгари, Сребрені Болгари

Болгари дунайські (Болгары дунайские, Бурджани), народність на Балканському півострові (I) 158, 158¹, 440², 486¹, 496⁻ (II) 411, 415, 523, 548² *див.* Бурджани

Болгари західні (I) 160

Болгари кубанські (Купи-Болгари), плем'я (I) 158 *див.* Купи-Болгари

Болгари поволзьські (I) 230

Болгари семигородські (Блъгары седмиградскитѣ, Богомили), плем'я (I) 224 *див.*

- Блъгари седмиградскитѣ, Богомили
- Болгари-Кутургури, плем'я (I) 161
- Болгарин (I) 180, 368 (V) 393
- Болгариня (II) 589
- Болгарія (България, Bulgaria, Bulharsko), д-ва (I) 239, 287, 315, 435, 462, 465-467, 467², 468-470, 472-477, 486¹, 515, 564, 569, 570, 592² (II) 66¹, 115, 416, 522, 528, 529 (III) 289², 425³, 461, 462, 464 (V) 393¹ (VI) 342, 343¹ (VII) 299 (IX-2) 779, 1340³ *див.*
- България, Bulgaria, Bulharsko
- Болгарія західна (I) 475
- Болгарія кавказька (I) 286 *див.*
- Чорна Болгарія
- Болгарія передбалканська (I) 472
- Болгарія східна (I) 49, 475, 499
- Болгарська держава (I) 160, 224, 464⁻, 466, 470 (II) 523
- Болгарські племена (IX-1) 33
- Болгарская земля (Българская земя) (I) 75 *див.* Българская земя
- Болгарфальва, м. [в Угорщині] (IX-2) 1297
- Болдиж (Болдыжъ), с., біля м. Дмитровськ (II) 603
- Болестрашичі, с., на Перемишльщині (V) 309¹
- Боловос, р. (II) 603 *див.* Білоус
- Боложинів, с., у Галичині (V) 267
- Болозів, с., на Старосамбірщині [Старосамбірський р-н Льв.] (VI) 238
- Болортаг (Болортаг), узгір'я в Азії (I) 61, 63
- Болохів, с., у Галичині [Калуський р-н ІФ.] (V) 268
- Болохов (Болохово, Болоховъ), м., у верхньому Побожжі та басейнах рр. Случ, Горинь і Тетерів (II) 246¹ (III) 158¹, 535, 536 *див.* Болохово
- Болохово, м. (III) 86, 157, 161², 535 *див.* Болохов
- Болоховська земля (Болоховская земля) (II) 562 (III) 157, 157², 169¹, 171, 173², 535 (VII) 73³
- Болоховські князівства (I) 376 (III) 156
- Болоховці (Болоховцы), населення м. Болохов і Болоховської землі (II) 246¹ (III) 86, 155, 155⁴, 156, 157, 158¹, 160, 535, 536 (VII) 74 (VIII-1) 296
- Болхів, м., на московському пограниччі (X) 256
- Болховой, м., на Білгородщині [у Росії] (VIII-2) 63
- Болховське князівство, у В'ятицькій землі (III) 180
- Большівці (Бо., Болшів, Большів, Bolschow), с., біля Галича [Більшівці, с., Галицький р-н ІФ.] (II) 434, 466, 598, 612 (V) 146, 146^{2,4}, 190² (III) 395¹ (VI) 180 (IX-2) 653, 1139³, 1145² *див.* Bolschow
- Большой Ногай (IX-2) 938² *див.* Велика Ногайська орда
- Бонча, с., на холмсько-белзькому Побужжі (VI) 626

Борани, плем'я **(I)** 146, 146⁴
 Борбона, м. [в Італії] **(VI)** 380
 Борзенська сотня, Чернігівсько-го полку **(VIII-3)** 280
 Борзенський повіт, у Чернігівській губернії **(II)** 604
 Борзенці, козаки **(VIII-3)** 280
 Борзна, м., у Ніжинському повіті, на Чернігівщині **(VIII-1)** 201, 291² **(VIII-2)** 44 **(IX-1)** 204¹, 204², 325¹, 410, 434, 546, 552 **(IX-2)** 1011, 1088, 1223, 1545 **(X)** 266
 Борзна, р. **(IX-2)** 1011, 1012
 Борисів, м., на р. Березина **(IX-1)** 223² **(IX-2)** 886, 1245, 1263, 1264, 1277 **(X)** 122
 Борисівська волость **(V)** 358¹
 Борисівський повіт **(IX-2)** 1264, 1272
 Борисівський уїзд **(IX-2)** 1201, 1264
 Бориспіль (Баришпіль, Борисполь, Боришпіль, Боришполь), с., м., на Київщині [Бориспільський р-н Кв.] **(II)** 355, 355¹ **(VI)** 290, 290¹ **(VII)** 157², 176, 176³, 482 **(VIII-1)** 111 **(IX-2)** 1008 *див. Баришпіль*
Бориса і Гліба свв. церква (Гліба св. церква) (II) 355 **(IX-2)** 1008
Миколая св. церква, біля міста (IX-2) 1008
Михайла св. церква (IX-2) 1008
Полукнязьський вал, окоп біля міста (II) 355
Рождества Богородиці св. церква (IX-2) 1008

Бориспільська волость (Баришпільська волость), на Київщині **(VI)** 285 **(VII)** 257¹ *див. Баришпільська волость*
 Бористен (Борисвенъ, Борістен), р. **(I)** 88, 157², 539 **(IX-1)** 77, 483³ *див. Дніпро*
 Борістен, колонія **(I)** 88, 88² *див. Ольвія*
 Борістеніти, населення Ольбії **(I)** 88, 88², 89, 90 *див. Ольбіополіти*
 Борки, м. **(IX-2)** 656⁴, 659^{1,2}, 827 *див. Бірки*
 Борки, с., у пониззі Хоролу **(VIII-2)** 46, 48 *див. Борок, с.*
 Борківська сотня (Бурківська сотня), Полтавського полку **(VIII-3)** 279 *див. Бурківська сотня*
 Боркулабовская волость [у Білорусі] **(VII)** 318
 Борова, р., ліва притока Сіверського Дінця **(VIII-2)** 60, 61
 Боровий, м., у Київській землі **(II)** 536, 537
 Боровицька сотня, Чигиринського полку **(VIII-3)** 274
 Боровиця, с., м., на Чигиринщині **(VII)** 276 **(VIII-1)** 258, 271, 272, 272¹, 273-277, 282, 284, 307 **(VIII-2)** 156 **(IX-1)** 361, 362
 Боровна, р. **(X)** 241
 Бородянка, с., у Київському повіті **(IX-2)** 875
 Борок, м. **(IX-2)** 609, 612, 612⁴, 617-619, 643³, 644, 656, 657, 659, 660, 671, 672¹, 683 *див. Бірки*

Борок, с. [у Білорусі] **(IX-2)** 1264
 Борок, ур-ще над р. Тясмин, на Чигиринщині **(IX-1)** 435
 Борок (Борки), с., у пониззі Хоролу **(VIII-2)** 46 *див.* Борки, с.
 Борсуків діл, прохід у Карпатах **(II)** 470 *див.* Руський діл
 Бортники, с., у Брацлавському повіті **(VII)** 15 **(VIII-3)** 277
 Бортниківці, с., на Брацлавщині **(VII)** 257⁻
 Борчина, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
 Борша, м., на р. Вішеул [у Румунії] **(II)** 470
 Боршівський комітат (Borsua comitatus), на Закарпатті **(II)** 488⁶ *див.* Borsua comitatus *див. також* Бережська столиця
 Боршов, м. **(IX-2)** 1114 *див.* Борщів
 Боршова, замок над р. Боршова, на Закарпатті [Берегівський р-н Зк.] **(II)** 491, 493, 494⁻
 Боршова, р., притока Тиси [Боржава, р.] **(I)** 214⁴ **(II)** 488, 489, 493
 Борщагівка (Борщаговка), с., м., у Брацлавському воєводстві [Погребіщанський р-н Вн.] **(IX-1)** 493
 Борщагівська сотня, Кальницького полку **(VIII-3)** 277
 Борщів (Боршов, Borsofsky), м., у західному Поділлі **(VI)** 92, 237 **(IX-1)** 273⁻ **(IX-2)** 700, 702, 1114 *див.* Боршов, Borsofsky

Борщівка, с. **(IX-2)** 1460, 1550
 Борщівський повіт, у західному Поділлі **(II)** 485⁻
 Борщовичі, с., біля Львова **(V)** 147
 Борятинське князівство, у В'ятицькій землі **(III)** 180
 Босмановка (Бацмани), с., у поріччях Олави і Рашівки **(VIII-2)** 45 *див.* Бацмани
 Босна (Bosnien), край **(III)** 154² *див.* Bosnien
 Боснійський вікаріат **(III)** 299
 Боспор, м. **(I)** 100 **(II)** 511¹, 516² **(IV)** 300 *див.* Керч
 Боспор (Боспор Кімерійський, Босфор Кімерійський, Босфоръ, Воспоръ Киммерійський, Bosphore Cimmérien, Bosporus, Vosporo), д-ва антична, у Північному Причорномор'ї **(I)** 86, 91, 94, 95, 95², 97, 97⁵, 98-101, 104, 174¹, 279¹, 417¹, 441 **(III)** 280⁻ *див.* Боспор Кімерійський, Босфоръ, Босфор Кімерійський, Воспоръ Киммерійський, Bosphore Cimmérien, Bosporus, Vosporo
 Боспор Кімерійський (Боспоръ Киммерійський), д-ва **(I)** 97, 541 *див.* Боспор, д-ва
 Боспор Кімерійський, протока **(I)** 98, 106, 417 *див.* Керченська протока
 Боспор тракійський, протока **(I)** 622 *див.* Боспорська протока
 Боспорська держава (Bosporanisches Reich) **(I)** 100 *див.* Bosporanisches Reich

Боспорська протока (Боспор тракійський, Босфор, Гієрон, Константинопольська протока, Черноморська протока, Царгородська протока, Ἰερόν), протока між Чорним і Мармуровим морем (I) 100 (II) 36 *див.* Боспор тракійський, Босфор, Гієрон, Константинопольська протока, Черноморська протока, Царгородська протока, Ἰερόν

Боспорське царство (Воспорское царство, Bosporano regno, Bosporanum regnum) (I) 55¹, 94, 97, 99, 100, 540 *див.* Воспорское царство, Bosporano regno, Bosporanum regnum

Боспоряни, населення Боспору, д-ви (I) 86, 98, 102, 174¹

Бостон, м., [в США] (I) 61²

Босфор, протока (I) 496 (II) 560 (VII) 303, 356, 463, 514, 534 (VIII-1) 26, 214 *див.* Боспорська протока

Босфор Кімерійський (Босфоръ Киммерійській), д-ва (I) 194¹, 540, 541 *див.* Боспор, д-ва

Босфоръ, д-ва (I) 541 *див.* Боспор, д-ва

Боська волость, у Сяніцькій королівщині (VI) 205, 205³

Ботог, м. (IX-2) 1533 *див.* Батіг

Бохмач, м. (II) 320 *див.* Бахмач

Бохня (Bahna, Bochna), м. [у Польщі] (III) 135^{3,4} *див.* Bahna, Bochna

Бохурь, с. (VI) 367¹ *див.* Бахор

Боярка, м., у Київському повіті

(VIII-3) 276 (IX-2) 1011

Юрія св. церква (IX-2)

1011

Брага, с. [Хм.] (VII) 478

Брагин (Брагинь, Брягин), м-ко, м., на р. Брагінка, на Поліссі [Брагін, м., у Білорусі] (III) 382 (V) 265 (VI) 292 (VIII-2) 193 (VIII-3) 231 (IX-1) 334 *див.* Брягин

Миколая св. монастир

(V) 265

Брагинська волость, на Поліссі (II) 260, 304 (IV) 502 (V) 265⁷

Брагинці, жителі м. Брагин, на Поліссі (VII) 156¹

Брагинщина, на Поліссі (IX-1) 771

Браїлів, м., у Брацлавському воєводстві [Жмеринський р-н Вн.] (VII) 257- (IX-1) 10, 199, 200, 338

Браїлів (Браїлів), м., на р. Дунай [у Румунії] (VI) 178

Браїлівська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277

Брандбург (Бранденбург, Мархія), земля [у Німеччині] (VIII-3) 108 (IX-1) 94, 484, 528 (IX-2) 1105, 1305, 1494 *див.* Мархія

Брандбуржці, населення Брандбургії (IX-2) 1300

Брандбурзьке курфюрство (Брандбурське курфюрство) (IX-1) 429 (IX-2) 1305

Браниця, м. [у Молдові] (IX-1) 570

Браслав (Браславль), м., на По-

- діллі (IV) 168, 174, 175, 210, 211², 217, 407, 408, 444, 480 (VII) 22-, 129 (IX-1) 190 *див.* Брацлав, м., на Поділлі
- Браслав (Браславль, Бряславль), м. [у Білорусі] (IV) 218 (V) 293 *див.* Бряславль
- Браславці, населення (VII) 62 (IX-2) 613 *див.* Брацлав'яни
- Братенка, р., ліва притока Ворскли (VIII-2) 72
- Братковичі, с., у Львівській землі (VI) 241
- Братуляни, м. [у Молдові] (IX-1) 83
- Брахлов, м. (IX-2) 1115³ *див. також* Ярослав, м., на березі р. Сян
- Брацлав (Браслав, Брясловль, Bracslaw, Breszlavnal), замок, м., на Поділлі [Немирівський р-н Вн.] (VII) 13-, 15, 19, 20, 22, 24, 25, 39-41, 46, 47, 49, 49¹, 50, 60, 96, 111, 112, 129, 195, 208, 220, 221, 243, 257, 306, 321 (VIII-3) 39, 118, 152, 171, 215, 251 (IX-1) 69, 85, 91, 99², 111, 111¹, 115, 127, 158, 177-, 180, 192, 337, 361, 389, 398, 411, 435, 437 (IX-2) 609, 654, 656, 666-670, 672, 773, 774, 836, 870, 876, 879, 882, 882², 966, 1016, 1017, 1017¹, 1018, 1019, 1021, 1025, 1026, 1032, 1041, 1051, 1053, 1054⁴, 1056, 1058, 1059¹, 1075, 1076, 1081, 1084, 1090, 1102³, 1106, 1292, 1447, 1448 (X) 83, 161, 268, 280⁵, 281
- див.* Браслав, Брясловль, Bracslaw, Breszlavnal
- Брацлавець (Браславець), житель м. Брацлав (VII) 112³
- Брацлавська земля (IV) 336 (V) 334 (IX-1) 393 (IX-2) 931
- Брацлавська сотня (VIII-3) 277
- Брацлавська тьма [земля] (IV) 86
- Брацлавське воєводство (Браславське воеводство) (IV) 397, 406, 499, 502 (V) 24, 152, 334, 339-341, 601, 607, 623, 630 (VI) 577, 578, 628 (VII) 88³, 171, 186, 236, 258³, 344, 412 (VIII-1) 142, 149, 238 (VIII-2) 149², 194 (VIII-3) 148, 170, 212, 216, 265⁴, 266 (IX-1) 11, 66, 72, 73, 103¹, 107-, 108, 109, 127, 150, 229, 361, 365, 368, 370, 373, 374, 395, 435, 453 (IX-2) 681, 947, 1020, 1286, 1292, 1306, 1364 (X) 325, 326, 356, 360-364, 369, 372
- Брацлавське староство (V) 17 (VII) 6
- Брацлавський повіт (II) 585 (V) 33, 295, 340 (IX-2) 1447
- Брацлавський полк (Браславський полк, Бряславской полк, Брясловский полкъ) (VIII-3) 276 (IX-1) 77, 494, 527², 567- (IX-2) 736, 770, 835, 878², 923², 926, 927, 951, 952⁸, 959, 1069, 1070, 1089, 1174, 1446, 1447, 1452 (X) 38, 42, 74-75, 161
- Брацлавщина (Браславщина), на Поділлі (I) 579 (IV) 82,

- 86⁴, 89, 175, 211², 219, 220, 223, 226¹, 235, 235¹, 331, 332, 335, 397, 398, 405-408, 410³, 411, 413, 416, 417, 479, 481, 496, 502 (V) 1, 2, 15, 16, 33, 62, 70, 71, 210, 218, 221, 230, 271, 301, 338, 339, 342, 447, 621, 648 (VI) 92, 177, 249, 274, 277¹, 278-283, 288, 450 (VII) 5, 11, 12, 12², 13⁻, 15, 20, 35¹, 47, 55, 101, 122, 148, 156, 186, 195, 203¹, 204, 205, 207-209, 214, 216, 219, 220, 222, 223, 256, 257⁻, 259¹, 261⁵, 306, 309, 345, 349, 437, 450, 495 (VIII-1) 10, 38, 145 (VIII-2) 167, 194 (VIII-3) 36, 37, 39, 40², 46, 52, 268, 276 (IX-1) 74, 127, 177⁻, 178⁻, 365, 374, 376, 380, 382, 384, 389, 397, 494 (IX-2) 669, 775, 865, 876, 882², 884, 884¹, 966, 969, 1013, 1020, 1035, 1039, 1049, 1051, 1052, 1056², 1060, 1071, 1072, 1391, 1495, 1500
- Брацлавщина полуднева (VII) 255
- Брацлавщина східна (VII) 11², 257⁻
- Брацлавщина центральна (IV) 335
- Брацлав'яни (Браслав'яни, Браславці, Braclawianie, Braslavienses), населення м. Брацлав і Брацлавщини, на Поділлі (IV) 420⁴ (VI) 578¹ (VII) 39, 40, 46, 47, 49, 51¹, 62, 63, 148, 149⁻ *див.* Браславці, Braclawianie, Braslavienses
- Брашів (Кронштадт), м., у Волощині [у Румунії] (VI) 60 (IX-1) 573 *див.* Кронштадт
- Бреда, фортеця голландська (IX-2) 1042, 1043
- Брестское воеводство (V) 652 *див.* Берестейське воеводство
- Бресть, м. (IX-2) 1520 *див.* Берестя, м., у Берестейсько-Дорогичинській землі
- Брилинська країна, на Перемишльщині (V) 378, 378⁴
- Брилинці, с., на Перемишльщині (V) 192¹
- Брилука, м. (IX-2) 1004¹ *див.* Прилуки, м., на р. Удай
- Брисі, с., на р. Сула [Лохвицький р-н Пл.] (VIII-2) 45
- Брітоляги, плем'я у пониззі Дунаю (I) 137⁵
- Бровари, м., на Київщині (IX-2) 798 (X) 212, 213, 220, 221, 283, 340
- Броварська сотня, Київського полку (VIII-3) 277, 278 (IX-2) 771
- Брод, маєтн., у Бережській столиці (II) 501
- Броди, повіт, у Галичині (I) 30⁻
- Броди (Броды, Brody), м., у Галичині (II) 74², 80, 373, 373³, 608 (V) 252 (VI) 388 (VIII-2) 167, 171¹ (VIII-3) 74, 81, 82¹, 95, 96, 98 (IX-1) 59², 264, 264¹, 266, 271, 277⁻, 280², 292, 293⁻, 295, 307⁻, 316⁴, 319^{2,4}, 335, 1463 *див.* Brody
- Бродники (Русини степові, Brodnici, Βορδόνης), люд-

- ність руська кочова, у степах
Подоння-Подунав'я **(I)** 195,
242 **(II)** 242, 516, 524, 524³,
525, 526 **(VII)** 74, 75 *див.*
Русини степові, Brodnici,
Βορδόνης
- Бромберг, м. **(VI)** 213 *див.* Бид-
гощ
- Бронниця, маєтн. **(VII)** 14
- Бронькняже, м. **(II)** 348
- Брочок, р. **(II)** 608
- Брунсберг (Брунсберк), м., у
Пруссії **(VI)** 418 **(IX-2)** 1284
- Бруса, м., у Малій Азії [у Туреч-
чині] **(VI)** 15
- Бруслив, м., на Київщині **(VI)**
94³ **(VII)** 311 **(VIII-3)** 276
(IX-2) 1342, 1343, 1361
- Брылевщина, с-ще, у Житомир-
ському повіті **(VI)** 308
- Брюссель, м. [у Бельгії] **(I)** 27²
- Брягин, м. **(III)** 383 *див.* Брагин
- Брянничина **(VIII-2)** 123¹ *див.*
Брянщина [Брянськ, м., у
Росії]
- Брянськ, м., на Підляшші [у
Польщі] **(I)** 219 **(VI)** 184
- Брянськ (Бранськ, Бранескъ,
Брянськ, Бряньскъ, Bransko),
замок, м., на р. Десна, на
Сіверщині [у Росії] **(II)** 337
(III) 171, 177, 179, 179², 180⁻,
181, 187, 188, 188¹, 190, 190²,
526 **(IV)** 65-67, 70, 72, 87,
178, 179⁻², 246, 246², 274,
279, 280, 451-453 **(V)** 389
(VI) 9 **(VII)** 334 **(IX-1)** 271,
387 **(IX-2)** 633², 634⁻, 750,
808, 839, 905, 909, 1008²,
1073, 1544 *див.* Bransko
- Свинський монастир*
(IX-2) 1008²
- Брянська волость [у Росії] **(III)**
177
- Брянська єпархія [у Росії] **(V)**
460
- Брянське князівство [у Росії]
(III) 178, 179 **(IV)** 65, 66
- Брянське староство, [у Польщі]
(V) 210
- Брянський повіт [у Польщі] **(V)**
340
- Брянський повіт [у Росії] **(V)**
290 **(IX-1)** 270 **(IX-2)** 634⁻,
1424
- Брянський уїзд (Бранський уїзд,
Брянський уѣздъ) [Брянськ,
м., у Росії] **(IX-1)** 270 **(IX-2)**
634⁻, 927², 1207, 1544 **(X)**
123
- Брянсько-чернігівська єпархія
[у Росії] **(V)** 389
- Брянці (Брянченя), жителі м.
Брянськ, на Сіверщині **(III)**
181, 187 *див.* Бряненя
- Брянченя, жителі **(IX-2)** 634⁻
див. Брянци
- Брянщина (Брянничина) [у Ро-
сії] **(VIII-2)** 123 **(IX-2)** 633
див. Бряниччина
- Брянславль, м. **(IX-1)** 567 *див.*
Браслав, м. [у Білорусі]
- Брянсловль, м. **(IX-2)** 1453 *див.*
Брацлав, м., на Поділлі
- Бубни, осада, у поріччі р. Сухий
Ромен **(VIII-2)** 45
- Бубни, с., у поріччі р. Многа
(VIII-2) 45
- Бубни, с., у поріччях Олави і Ра-
шівки **(VIII-2)** 45

- Бубнище, с., над Сукелею, у Галичині [Долинський р-н ІФ.] **(II)** 470, 579, 580
- Бубнів (Дубків, Дубниця), с., на Переяславщині **(II)** 606 *див.* Дубків, Дубниця
- Буг (Бугь), р., права притока Вісли **(I)** 6, 10, 36, 51, 53, 54¹, 70, 117, 162¹, 201, 206-208², 209, 209¹, 214, 219, 219^{2,4}, 237, 303, 489, 490, 491, 491¹, 556 **(II)** 12, 13, 23, 144¹, 303, 351¹, 360, 361, 370-375, 375^{6,7}, 384, 387-389, 397, 455, 566 **(III)** 23, 95, 258 **(IV)** 4², 15, 47, 149, 195, 283 **(V)** 440, 631 **(VI)** 27, 34, 142, 151, 158, 183, 185, 186⁴, 188, 194, 197, 210, 211 **(IX-1)** 189, 437 **(IX-2)** 714, 960¹, 1244, 1245, 1245¹, 1253, 1256, 1307, 1313, 1398, 1398⁵, 1408, 1435, 1446¹, 1456 **(X)** 286 *див.* Західний Буг
- Буг, р. **(I)** 51, 70, 201, 201⁶, 237 *див.* Бог, р., впадає у Дніпровсько-Бузький лиман
- Буда, м. **(IV)** 37 **(V)** 522, 522¹, 527 *див.* Будапешт
- Будапешт (Буда, Пешт, Buda, Budapest), м., на р. Дунай [в Угорщині] **(II)** 582 *див.* Буда, Пешт, Buda, Budapest
- Будераж, г-ще, маєтн., у південній Волині **(I)** 38 **(VII)** 212
- Буджак (Буджаки), край, між Дунаєм, Дністром і Чорним морем **(I)** 202² **(VIII-1)** 228, 240 **(IX-2)** 1104
- Буджацька орда (Білгородська орда, Добрудзька орда), напівкочові ногайські племена **(VIII-3)** 172, 175, 179⁶ **(IX-1)** 200², 206, 380 **(IX-2)** 669, 670, 895, 1446 *див.* Білгородська орда, Добрудзька орда
- Будилівка, р., ліва притока Псла **(VIII-2)** 49
- Будилівка, с., у поріччі р. Псел **(VIII-2)** 49
- Будини (Βωδινοί, Οὐίτιοι, Σουδινοί), плем'я, народ **(I)** 103, 116, 118, 119, 547 *див.* Βωδινοί, Οὐίτιοι, Σουδινοί
- Будоква, с., на Полтавщині **(X)** 154¹
- Будутинь, с., над р. Рось **(I)** 470¹
- Буды, с., в Охтирському повіті [См.] **(I)** 44³
- Бужани, жителі м. Буськ, у Белзькій землі **(II)** 360, 361, 374
- Бужани, населення узбережжя р. Південний Буг **(IX-1)** 414
- Бужани, плем'я **(I)** 206-207¹, 208, 209, 364, 373
- Бужин, м., на р. Дніпро, на Черкащині **(VIII-1)** 230, 292 **(VIII-2)** 161 **(IX-2)** 726 **(X)** 82, 85, 151, 211
- Бужинська сотня, Чигиринського полку **(VIII-3)** 274
- Бужинський перевіз, на Дніпрі **(X)** 274
- Бужковичі, с., біля Володимира-Волинського [Іваничівський р-н Вл.] **(II)** 376 **(III)** 101
- Бужськ, м., на Побожжі **(II)** 151 *див.* Божський, м., на Побожжі

Бужськ (Бужьськ), с., м., у
Белзькій землі **(I)** 207, 209
(II) 173, 258², 259, 296, 359-
361, 372, 372¹, 374, 375, 390,
431, 437¹, 464 **(III)** 204 **(IV)**
197 **(IX-2)** 1114 *див.* Буськ
Бузівка (Bozawka), с., на Чер-
кащині **(IX-2)** 1043, 1044²,
1470 *див.* Bozawka
Бузівська сотня, Уманського
полку **(VIII-3)** 276
Бузук, р. **(VII)** 516
Бузуківський ухор, на р. Тяс-
мин, на Черкащині **(VII)** 54
Бузуково, с-ще, на Черкащині
(VII) 70¹
Бузулук, р. **(VIII-2)** 40
Бузький басейн, р. Західний Буг
(II) 464
Буки, м., на Уманщині [Чрк.]
(IX-2) 686, 879, 978, 983,
1041, 1048
Іллі св. церква (IX-2)
978
Михайла св. церква
(IX-2) 978
Різдва св. церква (IX-2)
978
Успенія св. церква (IX-2)
978
Буків, н. п., біля м. Плоєшту [в
Румунії] **(VII)** 250
Буковина (Bukowina) **(I)** 3, 7¹,
37, 136¹ **(II)** 461, 470 **(IV)**
331, 500 **(VI)** 60, 334, 619,
620 **(VIII-2)** 126¹ **(IX-1)** 92¹
див. Bukowina
Буковина полуднева **(II)** 460⁵
Буковно (Bukowno), с., над Дні-
стром, біля м. Тисмениця

[Буківна, с., Тлумацький р-н
ІФ.] **(II)** 610 *див.* Bukowno
Буковно (Bukowno), с., біля Жи-
дачева, у Галичині [Букови-
на, с., Жидачівський р-н Льв.]
(II) 610 *див.* Bukowno
Букурешт, м. [у Румунії] **(II)**
421⁶ *див.* Бухарест
Булашик, ур-ще, на Переяслав-
щині **(VIII-1)** 204
Булгар, край **(I)** 461, 462 *див.*
Болгар, край
Бургана, р. **(VIII-2)** 167² *див.*
Бургунь, р.
Бургунська переправа, на Дні-
провому Низі **(VIII-2)** 25
Бургунь, фортеця татарська, на
Дніпрі **(VIII-2)** 25
Бургунь (Бургана), р., права
притока Дніпра **(VII)** 58, 244
(VIII-2) 167, 167² *див.* Бур-
гана
Бургас (Бургас), м., на західно-
му узбережжі Чорного моря
[у Болгарії] **(I)** 90 **(VIII-1)** 42
Бургунди, плем'я **(I)** 141, 143,
146⁴, 174³
Бурджани **(I)** 440² *див.* Болгари
дунайські
Буремль, м., у Луцькому повіті
[Боремель, с., Млинівський
р-н Рв.] **(V)** 214
Буримка (Buremla), г-ще, с., на
р. Сула, на Переяславщині
(II) 349¹, 607 *див.* Buremla
Бурківська сотня, Полтавського
полку **(VIII-3)** 279, 279³ *див.*
Борківська сотня
Буромль, с., на Полтавщині
(VIII-2) 47

Буртаси, край на середній Волзі
(**I**) 461, 462

Буртаси, плем'я (**I**) 297, 301,
435, 443, 463 *див.* Мордва

Бурти, потік, ліва притока р.
Гірський Тікич (**IX-2**) 1044

Бурчевичі, орда половців (**II**)
214, 531

Бурштин, м., у Галичині [Га-
лицький р-н ІФ.] (**II**) 612
(**VIII-1**) 65 (**IX-2**) 654

Буськ (Божський, Бужськ), с.,
м., у Белзькій землі [Бусь-
кий р-н Льв.] (**I**) 207 (**V**) 239,
249, 256, 262, 317, 315³, 323,
346 (**VI**) 101, 107, 136, 176,
220 (**VII**) 30, 457, 457², 501
(**VIII-3**) 87 (**IX-1**) 530, 547,
548¹ *див.* Божський, Бужськ

Онуфрія св. монастир
(**V**) 262

Буська волость, у Белзькій зем-
лі (**II**) 455

Буський повіт, у Белзькій землі
(**V**) 262 (**VI**) 228

Бухара, м. [в Узбекистані] (**I**) 301
Бухарест (Букурешт), м. [у Ру-
мунії] (**VI**) 606 *див.* Буку-
решт

Буховець, с., у Галичині (**IX-2**) 653

Буців, с., у Перемишльській во-
лості (**V**) 188⁻

Буцки, протоки (**VIII-2**) 169
див. Бучки

Буцко (Буцка), о. (**VIII-2**) 169
див. Томаківка, о.

Буцні, с., у Барському старостві
(**VI**) 251

Бучанська сотня, Уманського
полку [Бучинська сотня]

(**VIII-3**) 276

Бучацький повіт, у Галичині (**V**)
315³

Бучач, м., у Галичині [Бучаць-
кий р-н Трн.] (**I**) 213⁴ (**V**) 262
(**VI**) 101, 422¹, 625 (**IX-2**)
651, 652, 1114

Бучач Лісний (Гаї), с., у Галичи-
ні (**VI**) 625 *див.* Гаї

Бучин, с., на Пинщині (**V**) 645

Бучки (Буцки, Бучки-Великі,
Бучки-Малі), протоки на
усті Базавлука (**VIII-2**) 169,
180 *див.* Буцки, Бучки-Вели-
кі, Бучки-Малі

Бучки-Великі, протоки (**VIII-2**)
180² *див.* Бучки

Бучки-Малі, протоки (**VIII-2**)
180² *див.* Бучки

Буша (Бушуїв), м., у Брацлавсь-
кому повіті, на молдавській
границі (**VII**) 14, 450 (**IX-1**)
100 (**IX-2**) 835, 836, 842,
873, 873⁵, 878, 878², 902, 966,
1014, 1014³, 1015, 1015^{3,4},
1016, 1018, 1028, 1031, 1060
див. Бушуїв

Бушуїв, м. (**IX-1**) 100 *див.* Буша

Буюк-дере, м., на європейсько-
му узбережжі Босфору (**VII**)
514

Бчичська волость [у Білорусі]
(**V**) 362

България, д-ва (**I**) 355¹ *див.* Бол-
гарія, д-ва

Бьяхань, с. (**II**) 603 *див.* Городи-
ще, с., на р. Тернь

Бѣлое море (**I**) 398¹

Бѣльскій уѣздъ, на Підляшші
(**I**) 187⁻

В

Вабля, р., права притока Судості (II) 605

Вавжинчичі, маєтн. [маб., у Польщі] (V) 496

Вавилон, м. (III) 560

Вавилонське царство (Вавилонское царство) (III) 560

Вайсенштайн, замок в Естонії (VII) 317

Вайтміль, н. п. (IV) 436

Вакіїв, с., біля Черемна, на Волині (II) 609

Черменець (Червенець), ур-ще (II) 609

Валахи, народ (IX-2) 1007, 1298, 1463, 1466, 1471, 1550 *див.* Волохи, народ

Валахія, дунайське князівство, край (I) 128, 225 (IV) 476 (VI) 60², 343² (VII) 147, 147², 204 (VIII-1) 133² (IX-1) 33, 36, 46, 49, 98, 140, 160, 217, 237, 431, 473, 481, 481¹, 483-485, 485², 486, 487, 498, 499, 506, 508, 510-512, 517, 518, 520-523, 528, 529, 531, 533, 534, 540, 572⁻, 574, 576³, 578, 578³, 579 (IX-2) 773¹, 904, 980, 982, 984, 987, 988, 1077, 1081, 1183, 1208, 1288, 1301, 1345, 1355, 1438, 1442, 1498, 1546 (X) 11 *див.* Волощина

Валахське господарство (IX-1) 484 *див.* Волоське господарство

Валдайська височина (Алаунська височина) (I) 75 *див.* Алаунська височина

Валіамана, плем'я (I) 208³ *див.*

Валінана, плем'я

Валінана, д-ва (I) 377, 549

Валінана (Валіамана, Валінбаба, Валяна, Вальмана), плем'я (I) 208, 208⁴, 377, 549

(II) 360 *див.* Валіамана, Валінбаба, Вальмана, Валяна

Валінбаба (Влінбаба), плем'я (I) 208³ *див.* Валінана, плем'я

Валки, м., у верхів'ях р. Мож, у Харківській губернії [Валківський р-н Хрк.] (I) 281³ (VIII-2) 40, 45, 60, 72, 199 *див. також* Валківське городище

Валківське городище, у верхів'ях р. Мож, у Харківській губернії (VIII-2) 72 *див. також* Валки

Валківський повіт, у Харківській губернії (II) 585

Валуйки (Валуйка), м., у пониззі р. Оскол (VIII-1) 27⁵, 203 (VIII-2) 36, 37, 37⁵, 38, 40, 57, 62, 63, 65, 77 (VIII-2) 57, 61

Валуйський повіт (I) 339²

Валуйчани, жителі м. Валуйки (VIII-2) 36, 38

Вальмана, плем'я (I) 208³ *див.*

Валінана, плем'я

Валяна, плем'я (I) 208³ *див.* Валінана, плем'я

Ванантар, народи (I) 228⁵ *див.* Огхондор-Болгари

Ванантят, народи (I) 229² *див.* Велтит

Вандали, плем'я готське (I) 126, 131, 140-143, 145, 147, 164, 165³

Вандалиты (Wandality), плем'я
(IV) 429 *див.* Wandality

Вандальський народ (I) 140

Ванкевичі, с., на Пинщині (V)
645

Вантіт, плем'я (I) 175⁴

Вапнярка, м. [Томашпільський
р-н Вн.] (IX-1) 88

Вар, с., у Динівському ключі (I)
217⁻

Варва (Варин), г-ще, м., на р.
Удай, на Переяславщині (II)
349¹, 606 (VIII-2) 45, 47, 48
див. Варин

Вар-Гуни, народи (I) 160 *див.*
Аваро-Гуни

Варин, м. (II) 78, 606 *див.* Варва

Варна (Warna), м., на березі
Чорного моря [у Болгарії]
(II) 37 (IV) 237 (VII) 326,
439, 534, 576 (VIII-1) 121
(VIII-2) 14, 29, 30, 30¹ (IX-2)
921¹, 928, 958 *див.* Warna

Варни (Οὐάρνοι), плем'я (I) 164
див. Οὐάρνοι

Варга, р., права притока Одри
(I) 292⁵

Вартберге, м., у Пруссії (IV) 51,
53¹, 54, 450

Варух, р. (I) 157² *див.* Дніпро

Вар-Хоніти, народи (I) 160 *див.*
Аваро-Гуни

Варшава (Варш., Оршава,
Varsovia, Warssawa, War-
szawa), м. [у Польщі] (II)
565, 568 (III) 135³ 210², 496¹,
549, 550, 565 (IV) 358, 365,
466, 493 (V) 181, 251¹, 277²,
622, 623, 641, 642, 651, 653,
654 (VI) 33, 53, 54, 110, 346⁵,

448³, 456³, 465, 575, 604, 629
(VII) 217, 238, 409¹, 431²,
461, 464, 467, 487, 502, 566
(VIII-1) 18, 39, 86, 108², 124,
127¹, 128, 128²⁻⁴, 130, 132,
154, 156, 170, 171, 218, 219²,
224, 225, 277, 279, 286 (VIII-
2) 20, 21, 50¹, 75², 118¹, 131³,
146, 146⁻¹, 148, 149, 160,
192¹ (VIII-3) 6, 12³⁻⁵, 20, 22,
23¹, 24, 26, 28, 28⁴, 32, 32²,
42³, 43³, 51, 51⁴, 55⁻¹, 58,
62, 68³, 90¹, 91, 94, 96, 99,
103, 106, 107, 107³, 108-110,
110³⁻⁴, 111, 112, 114⁴, 122,
140, 152¹, 157, 158⁻¹, 161¹,
168, 185, 193, 208², 210, 213,
216¹, 218, 226¹, 244, 259, 262,
265, 270, 270³, 281 (IX-1) 5¹,
13, 14, 18⁴, 19⁻, 26, 29-31, 32¹,
33, 35-37, 37², 40, 40³, 41, 45⁻,
46-48, 50-53, 62, 70⁴, 75-77,
99², 106, 106³, 107⁻, 110, 118,
129, 130⁴, 132, 135², 138, 141,
146-149, 156, 158, 166, 168³,
174⁻, 176, 179, 190, 193, 200²,
212, 217, 218, 220, 222, 228,
229, 231¹, 233¹, 264³, 265,
312⁵, 319, 323¹, 335, 346, 357,
399², 401, 402, 402¹, 403¹,
404-406, 407¹, 408, 409, 411,
412, 415, 420, 421, 431, 433,
435, 436, 438¹, 440, 441¹,
444³, 449, 452, 455⁻, 458⁻⁴,
460, 461, 472, 475, 482, 485,
498, 503, 507, 509, 520, 531
(IX-2) 651, 659², 684, 712,
748, 775, 778, 780, 781, 781³,
831, 841, 872, 886, 918, 920²,
938, 939, 1020, 1029, 1062¹,

- 1069, 1100, 1108, 1110, 1129, 1130, 1142², 1163, 1164, 1178, 1197, 1231, 1237, 1240, 1240³, 1241, 1278, 1278¹, 1279, 1279^{2,4}, 1280, 1281, 1287, 1314, 1359, 1359⁵, 1365, 1393, 1397, 1398, 1408-1410, 1435, 1440, 1455, 1460, 1464, 1509, 1510, 1514, 1518, 1522 **(X)** 289³, 305, 306, 307², 316, 323, 324, 329, 331, 331² *див.* Оршава, Varsovia, Warssawa, Warszawa
- Яна св. костел (Ioannis s. collegiata) (IX-1)* 234⁴
- Варшавяни, жителі м. Варшава **(IX-2)** 1409³
- Варяг (Варягъ) **(I)** 327, 407, 498, 505, 512, 512¹ **(II)** 19, 20- **(III)** 304⁴, 305
- Варяги (Варягы, Варязи, Русь, Vaering jar, Varagi, Βαράγγοι), народи **(I)** 190-192, 192^{2,3}, 271², 284³, 291, 319¹, 333, 380-382, 384, 384⁻, 385, 385¹, 386-388, 388², 389, 389², 390, 393, 398, 399, 399¹, 406, 407, 409¹, 410-412, 480, 482, 483, 484², 497, 512, 512², 513, 532, 564, 565, 572, 584-587, 587¹, 591, 593, 597, 602-604, 606-608, 612, 613, 619-624, 624¹ **(II)** 9, 10¹, 13, 16, 17², 18⁻, 19, 36, 50, 58¹, 560 **(III)** 248, 249², 357, 479, 565 **(IX-2)** 867² *див.* Русь, народ; Vaering jar, Varagi, Βαράγγοι *див. також* Варяги Русь
- Варяги новгородські **(I)** 382
- Варяги Русь (Варяго-Руси, Варяги Русь, Βαράγγοι `Ρῶς), народ **(I)** 191, 380, 384, 597, 602, 605, 619, 624, 624¹ *див.* Βαράγγοι `Ρῶς *див. також* Варяги
- Варягія (Wagria, Waragia, Weri-gia), земля між волоською та французькою землями **(IV)** 429 *див.* Wagria, Waragia, Weri-gia
- Варягія, м., на границях галсанських **(IV)** 429
- Варязька держава **(I)** 386
- Варязьке море (Варязское море) **(I)** 624 **(IV)** 429 *див.* Балтійське море
- Варязький народ **(I)** 382, 387, 602
- Варязькі народи **(I)** 602
- Варязько-грецький путь **(I)** 596 *див. також* Путь із Варяг в Греки
- Василевці, жителі м. Васильків, у Київській землі **(II)** 280, 282
- Василів (Василев, Василевъ), м., у Київській землі **(I)** 240, 313, 303, 502, 537 **(II)** 148, 214, 271, 280 **(III)** 415 *див.* Васильків
- Василів (Василев, Василеу, Wassileu), м., на р. Дністер [Заставнівський р-н Чрн.] **(II)** 461, 470, 471, 610 *див.* Wassileu
- Василів Монастир, ур-ще, у м. Василів, на Дністрі **(II)** 471
- Василівський путь, шлях з Києва на Галичину **(II)** 280
- Васильків (Василико, Василів,

Васильковъ), м., на лівому березі Стугни, у Київській землі [Васильківський р-н Кв.] **(I)** 500, 502 **(II)** 280, 599 **(V)** 481 **(VII)** 18¹, 185 **(VIII-1)** 21 **(VIII-3)** 141⁴, 235 **(IX-1)** 334, 339, 343², 346, 348, 348², 350, 351⁻ **(IX-2)** 983, 989, 990, 1065, 1137 **(X)** 276, 284, 285 *див.* Василів, м., у Київській землі

Антонія і Теодосія св. церква **(IX-2)** 989, 990

Входу Господнього церква **(IX-2)** 990

Миколая св. церква **(IX-2)** 990

Преображення св. церква **(I)** 240 **(II)** 280

Васильківська сотня, Київського полку **(VIII-3)** 278

Васильківський повіт, у Київській губернії **(II)** 585

Васильківці, с., у поріччі р. Збруч, у Галичині [Гусятинський р-н Трн.] **(I)** 37

Васичин, с., у Галицькій землі **(V)** 313

Васьковичі, г-ще, у південній Волині **(I)** 38

Ватикан (Saint-Siège, Watykan), м., д-ва **(V)** 598 *див.* Saint-Siège, Watykan

Вахнівка, с., у Вінницькому повіті **(VIII-3)** 40²

Велебличі, с., в Овруцькому повіті **(IX-1)** 224

Веледники, с., в Овруцькому повіті **(VI)** 292³

Велепіль, с. **(IX-1)** 73

Велиж, м. **(IX-2)** 1112⁻

Велика, р. [у Росії] **(I)** 184

Велика Білозерка, с., на Київщині **(I)** 52³

Велика Болгарія, д-ва, у середньому Поволжі **(II)** 541 *див. також* Волзька Болгарія

Велика Мощаниця, с., у поріччях верхньої Горині та Ікви, на Волині **(I)** 36

Велика Ногайська орда (Большой Ногай, Великий Ногай, Великі Ногаї, Великоногайська орда), державне утворення, військові формування **(VIII-1)** 59 **(IX-2)** 808 *див.* Большой Ногай, Великий Ногай, Великі Ногаї *див. також* Ногайська орда

Велика Польща **(IV)** 110, 369 *див.* Великопольща

Велика Преслава, м. **(I)** 468⁴ *див.* Преслав, м., столиця Болгарії, біля Шумли

Велика Росія **(X)** 241, 241⁴ *див.* Україна Слобідська

Велика Росія (В. Росія, Великая Росія, Великая Россія) **(VI)** 295, 442 **(VIII-2)** 217, 218 **(IX-2)** 732, 737, 782², 783⁻, 792, 813¹, 814, 820, 824, 844¹, 852¹, 854, 854², 860, 907, 1034, 1034², 1067⁻, 1111, 1112, 1112⁻, 1212², 1349, 1508¹ **(X)** 88, 95, 99³, 334, 334¹ *див.* Росія, д-ва

Велика Росія **(IX-1)** 121, 121⁴ *див.* Київська митрополія

Велика Русь **(IX-2)** 782, 1111⁴, 1112, 1113, 1212, 1220 **(X)**

30, 96, 99, 248 *див.* Росія
 Велика Хорватія **(I)** 211³ *див.*
також Хорватія
 Великая Русія **(IX-2)** 785, 1112,
 1112¹ *див.* Росія, д-ва
 Велике князівство (В. князів-
 ство, Великое княжество,
 Великое князство, Великое
 княство, Великокнязівство)
 [Литовське], д-ва литовська
(IV) 13, 14, 100, 101, 127,
 137, 140, 141, 143-147, 149-
 152, 152¹, 153, 155, 156, 159,
 160, 165, 175, 176, 178, 181,
 182, 184-190, 193, 201, 202,
 204-208, 210, 212, 215, 226-
 229, 231-234, 234², 235-239,
 239¹, 240-253, 255-260, 260²,
 261-270, 270¹, 271, 272, 272¹,
 273, 276, 280, 282-284, 286,
 287, 287³, 288-291, 313-315,
 326, 336, 338-342, 344, 346-
 351, 357, 358, 362, 363, 364⁴,
 365-367, 369, 370, 372-375,
 378, 379, 381, 382, 384, 387³,
 388, 390, 390⁴, 391, 391¹, 392,
 395, 399, 400, 410², 413, 414,
 419-421, 469, 475, 478, 480,
 482, 492 **(V)** 14, 14¹, 15³, 32,
 36, 38, 40, 41, 41², 42, 43, 47,
 49, 53, 56, 57, 61, 63, 65, 70-
 72, 111, 117, 142, 143, 157,
 174, 175, 209, 288, 292, 301,
 303, 453, 454, 456-458 *див.*
 Велике князівство Литов-
 ське
 Велике князівство Литовське
 (В. К. Л., В. кн. Лит., В. кн.
 Литовское, В. кн. Литовське,
 В. княжество Литовское, В-е

К. Л-е, Вел. кн. Литовське,
 Велике князівство, Великое
 княжение Литовское, Вели-
 кое княжество Литовское,
 Великое князство Лит-
 овское, Великое князство
 Литовское, Литва-Русь, Ли-
 товское великое княжество,
 Нова Польща, Русское го-
 сударство, Magnus ducatus
 Lithuaniae, Wielkie księstwo
 Litewskie, Wielkie xięstwo,
 Wielkie księstwo Litewskie,
 Wielkie xięstwo) **(I)** 4, 19,
 356² **(II)** 38, 300, 303¹, 369⁹
(III) 112, 320, 488, 524, 526,
 531, 546 **(IV)** 3, 8⁴, 9⁻, 11, 11²,
 13, 15, 16³, 17-20, 30, 54, 56,
 63, 64, 64¹, 65, 67, 70, 73, 76,
 78, 79, 81, 83, 84², 87, 91, 92,
 94, 95, 95², 96-101, 117, 125,
 126, 126¹, 127, 128, 130, 131,
 133-140, 142-144, 146-161,
 163, 167, 175, 176, 179-184,
 188, 189, 189³, 193, 194, 204,
 208, 208¹, 209, 220, 224, 226,
 229³, 231, 233, 235, 237, 238,
 240, 242, 242³, 243-246, 250-
 253, 254², 255, 261-263, 265,
 269, 269⁴, 271, 272, 272¹, 273-
 279, 279¹, 280, 281, 283², 284,
 286, 289, 291, 307-309, 311,
 312, 314, 318, 327, 328, 332,
 333, 338, 340, 342, 344, 345,
 347-349, 350, 351, 353-536,
 358-361, 365-373, 376, 380-
 382, 382¹, 384, 385, 387⁻, 389,
 389², 394, 395, 397, 400, 403,
 405, 406, 408, 411, 413-416,
 418¹, 419, 421-427, 433, 453,

459, 462, 464-466, 468-470, 475, 477-481, 484, 488, 489, 491, 499, 500, 502 (V) 1-3, 3¹, 4, 4¹, 5, 6, 6^{1,2}, 7, 8, 8², 10, 11, 11², 12, 12⁻, 13, 14, 17, 17¹, 19, 23, 24, 26-28, 28¹, 32, 34, 34², 35-40, 40¹, 41-43, 47, 49-51, 53, 55-57, 58, 61-63, 65, 66¹, 68, 70-72, 74, 75, 79², 98-100, 100², 101, 103, 104, 108, 109, 111-113, 132², 136-138, 140, 142, 144, 149, 153, 153², 156, 157, 158^{1,2}, 169, 169², 171-175, 175⁴, 176, 182⁻, 205, 206, 209, 211, 211², 229, 236, 238, 239, 255, 288, 289, 289¹, 295, 297, 299, 301, 301², 303, 309, 310, 312, 318, 338-340, 342, 344, 356-358, 360, 361, 365, 394, 401, 405, 407, 408, 417, 421, 447¹, 449, 451, 453, 454, 456-459, 472, 477, 482, 513, 528, 529, 530¹, 532, 536, 537, 539, 554, 601, 607, 614, 619, 620, 622-634, 640, 643, 646, 647¹, 649, 650, 652 (VI) 9, 9², 10, 10⁻, 11, 12, 15, 16³, 17, 17¹, 31, 37-38, 47, 48, 48², 49-51, 51^{2,5}, 53, 55, 72, 74, 75, 75², 79, 85, 164, 165, 167, 171, 179, 187, 188, 188², 189, 196, 197, 222¹, 225, 233, 234, 246, 247, 247¹, 248, 249, 254, 268, 272, 273, 275, 276, 278, 295, 304, 307, 311, 315, 329, 333, 350, 356, 357, 357¹, 358-360, 360⁴, 364, 366, 366², 367, 367¹, 368⁻, 393, 400, 402, 412, 420, 421, 422¹, 423, 424, 431, 437, 438⁴, 440, 442, 446,

455, 467¹, 479, 480, 504, 532, 561, 566¹, 574, 575, 581, 594, 603, 606, 615 (VII) 2, 3, 12-14, 16⁴, 21-23, 29, 56, 58⁵, 62-64, 69⁴, 71, 72, 81², 86, 87, 87³, 94, 96, 104, 110-112, 122, 213, 214, 227, 243, 329, 342, 352, 434, 445, 446, 488⁵, 498, 500, 500¹, 501, 520, 529², 568, 571 (VIII-1) 23, 76, 86, 138, 138¹, 162, 165, 167, 171, 179, 180, 180², 193, 195 (VIII-2) 57, 152, 200 (VIII-3) 6, 23, 33, 52, 58, 130, 138, 139, 147, 148, 163, 200, 209, 213, 216, 237, 259, 263 (IX-1) 25, 30, 31, 32¹, 41¹, 44⁻, 94, 141, 151, 154, 155, 174, 218, 219, 221-223, 227, 228, 232, 270, 308⁻, 321¹, 324¹, 325⁻, 328, 349², 366, 374, 381¹, 410, 413, 429, 450¹, 456, 460, 464, 487, 489, 492, 499, 503, 549, 560 (IX-2) 621, 625, 631, 637, 641, 647, 712, 767, 829, 831, 832, 874, 929, 930, 940, 1054⁴, 1108, 1111, 1152, 1154, 1159, 1168, 1196, 1232, 1234¹, 1235, 1236, 1244-1246, 1249, 1250, 1254, 1336, 1347-1351, 1353, 1364, 1381, 1381⁴, 1399, 1415-1417, 1446, 1518, 1527-1529, 1533, 1536-1538 (X) 23¹, 264, 287, 293, 298, 299, 301, 316, 325-327, 329, 335, 354, 355, 356¹, 357, 357¹, 358, 360-363, 365, 367, 369, 376, 377 *див.* Велике князівство, Литва-Русь, Литовское великое княжество, Нова Польща, Русское

- государство, Magnus ducatus Lithuaniae, Wielkie księstwo Litewskie, Wielkie księstwo Litewskie, Wielkie księstwo *див. також* Литовське князівство
- Велике князівство Московське (I) 1, 3 (IV) 8⁴, 63-65, 69, 71, 83, 98, 160, 268, 273, 274, 277, 334, 338, 427 (V) 6, 42, 79², 101, 109, 619, 632-634 (IX-2) 1287
- Велике князівство Руське (В. кн. Руське) (IX-2) 1232, 1294 (X) 287, 327, 330, 358, 365, 368, 370, 373, 374, 377, 378
- Велике Половецьке, с., у Васильківському повіті (II) 585
- Великий Білгород, м. (II) 279 *див. Білгородка*
- Великий Болгар, м. (I) 294 *див. Великий Булгар*
- Великий Булгар (Болгар, Великий Болгар), м., на середній Волзі (I) 196¹ *див. Болгар, Великий Болгар*
- Великий Інгулець, р. (VIII-3) 239² *див. Інгул*
- Великий Козак, став, на р. Пляшова (IX-1) 303
- Великий Листвин (Листвин), м., на правому березі Снови, на Чернігівщині (II) 19¹ *див. Листвин*
- Великий Луг, дніпровські плавні, нижче о. Хортиця (X) 131
- Великий Новгород (В. Новгород, Великий Новгородъ, м. (I) 303¹, 599 (II) 322, 342³, 544 (III) 248⁴, 263¹, 545, 547 (IV) 134², 466 (V) 513 (VI) 14³ (IX-2) 966 *див. Новгород, м. [у Росії]*
- Великий Ногай (IX-1) 549 (IX-2) 681, 1446 *див. Велика Ногайська орда*
- Великий Яблунів, н. п., на верхів'ях Холка, біля Корочі (VIII-2) 63¹
- Великі Бірки, с. (IX-2) 659¹ *див. Бірки*
- Великі Будища, с., на Полтавщині (X) 137¹
- Великі Каратулі, с., у Переяславському повіті (II) 348, 584 *див. також Каратулі, сс.*
- Великі Луки, м. (VII) 21 (IX-2) 839
- Великі Мости (Августів, В. Мости, Вел. Мости, Мости), м., у Галичині [Сокальський р-н Льв.] (VI) 118, 118¹, 121, 389 *див. Августів, Мости*
- Великі Ногаї (VIII-1) 55 *див. Велика Ногайська орда*
- Великі Сорочинці (Краснопіль), с., на Полтавщині (VIII-2) 46 *див. Краснопіль, с.*
- Великое княжество Киевское (IV) 84² *див. також Київське князівство*
- Велико-моравська держава (II) 487 *див. також Моравія, край*
- Великопольща (Велика Польща, Велико-Польща), край (I) 489³ (IV) 115, 125, 126, 418 (V) 165, 224, 304, 305, 307, 328 (VI) 416 (IX-1) 265,

- 456 **(IX-2)** 1108, 1279², 1334 **(X)** 318 *див.* Велика Польща
- Великополяни, населення Великопольщі **(IV)** 112, 126 **(IX-2)** 1160
- Великорос **(VI)** 295 *див.* Росіянин
- Великороси **(I)** 7, 65, 188, 198, 552, 553, 555, 556, 559 *див.* Росіяни
- Великороси деревлянсько-полянсько-сіверянські **(I)** 554
- Великороси дніпрові **(III)** 146
- Великороси київські (Великоросіяне київські) **(I)** 553, 556 **(III)** 147- *див.* Великоросіяне київські
- Великороси подніпрянські **(III)** 147
- Великороси полянські **(I)** 555
- Великороси сіверянські **(I)** 555, 556
- Великоросійська народність **(I)** 4 *див.* Русская народность
- Великоросійський народ **(I)** 1, 17, 185, 537 **(II)** 555
- Великоросіяни (Великоросіяне, Великороссіяне) **(I)** 321², 329 **(III)** 146 **(VI)** 295 **(VIII-2)** 58 **(IX-1)** 754² *див.* Росіяни
- Великоросіянин **(VIII-2)** 217 *див.* Росіянин
- Великороссіяне київські **(I)** 552 *див.* Великороси київські
- Великорусь **(VII)** 66 *див.* Росія, д-ва
- Великоруська народність **(II)** 223, 585 **(III)** 537 *див.* Русская народность
- Великоруська нація **(I)** 4
- Великоруський народ **(I)** 4 **(III)** 146
- Велинь, м. **(I)** 208 *див.* Волинь, м.
- Велинь (Юлін), м. балтійське **(I)** 208⁴ *див.* Юлін
- Велтит (Ванантят, Венентин), народи **(I)** 229² *див.* Ванантят, Венентин
- Вельти (Велти, Вільці-Лютичі, Οὐέλται), плем'я **(I)** 72³, 142³ *див.* Вільці-Лютичі, Οὐέλται
- Велюничі (Велюнче), с., у Ратенській королівщині, на Поліссі **(V)** 124⁴ **(VI)** 186
- Велюнь, м. [у Польщі] **(IV)** 113, 119²
- Велюньська земля (Велуньська земля) [у Польщі] **(IV)** 58² **(IV)** 106¹, 108, 109, 115
- Веля, р., ліва притока Горині **(II)** 258, 368
- Венантар, племена **(I)** 159, 229² *див.* Онугури
- Венгерська земля **(IX-1)** 119, 568 **(IX-2)** 803 **(X)** 7, 195 *див.* Угорська земля
- Венгерські гори **(IX-1)** 119 *див.* Карпатські гори
- Венгри (Венгры, Венгри), народи **(IV)** 237 **(IX-1)** 62, 122, 124, 125, 538, 541, 542, 587, 588¹, 596 **(IX-2)** 664¹, 665⁻, 687, 695, 903, 914, 923, 927, 951, 956, 960¹, 1026, 1033, 1061, 1067⁻, 1069, 1071, 1074, 1131, 1213, 1376, 1377, 1390, 1410, 1418, 1427, 1450, 1461, 1463, 1464, 1466, 1468

- (X) 6, 17, 164, 170, 195, 198, 271 *див.* Угри
- Венгрів (Угрів), замок, м., на Підляшші (IV) 237, 376 (VI) 627, 628 (IX-2) 1398 *див.* Угрів
- Венгрія, д-ва (II) 545³, 546⁵ *див.* Угорщина
- Венеди (Венети, Venedi, Venethi, Vionudi, Οὐενέδαί), племена, народи (I) 68, 70, 70², 71, 72, 72¹, 74, 77, 78, 78², 163, 163², 165, 174, 228⁵, 543 *див.* Венети, Venedi, Venethi, Vionudi, Οὐενέδαί
- Венедици, жителі (II) 273 *див.* Венеціанці
- Венедська затока (Венедський залив) (I) 70, 71
- Венентин, народи (I) 229² *див.* Велтит
- Венети, народи (I) 148, 165³, 172, 173, 174³, 178 (IX-1) 123⁻ *див.* Венеди
- Венети арморицькі (I) 77³
- Венети італійські (I) 77³
- Венетський народ (I) 166
- Венеціанець (Veneticus) (VI) 63 *див.* Veneticus
- Венеціанці (Венеціани, Венедици, Венеціани, Вениц'яни), жителі м. Венеція (II) 212, 273, 273⁴ (IV) 297⁴, 298-300, 300², 301, 303 (VI) 7, 199 (VIII-3) 19, 184¹, 193, 249, 251 (IX-1) 131, 317, 385 (IX-2) 614, 921¹, 1032, 1109, 1130, 1234⁴, 1376, 1446, 1448, 1549 (X) 41 *див.* Венедици
- Венеція (Єнетія, Venetia), м. [в Італії] (II) 273 (III) 149 (IV) 297, 297⁴, 298, 300, 301, 303 (V) 523 (VI) 20, 20⁴, 68, 365, 428⁻, 487 (VII) 172 (VIII-2) 19, 43¹, 144, 202, 204 (VIII-3) 59 (IX-1) 9, 33, 36, 45-53, 131, 142, 177, 230, 235, 385, 484, 577 (IX-2) 893, 894, 896, 1032, 1346, 1376 *див.* Єнетія, Venetia
- Венецька земля (Веницейська земля) (IX-1) 116, 117
- Венецька республіка (IX-1) 46-50, 160 (IX-2) 1338
- Венславка, с., у поріччі р. Сулиця (VIII-2) 45
- Вепр (Aper), р., права притока Вісли (I) 214, 219 (II) 360, 370, 370², 455 (III) 38 (VI) 33, 180, 194, 195, 268 *див.* Апер
- Веприк, с., м., на Полтавщині (IX-1) 203², 204⁻, 370², 426 (IX-2) 954, 1352³, 1506 (X) 241, 274, 275
- Веприцька сотня, Полтавського полку (VIII-3) 279, 279³
- Вепричани, жителі м. Веприк, на Полтавщині (X) 152
- Вербич, с., на Брацлавщині (IX-2) 879
- Вербка, с., біля Ковеля, на Волині [маб., Ковельський р-н Вл.] (V) 263
- Трійці св. монастир* (V) 263
- Вербляни, с., в Яворівському старостві (V) 366
- Вербна, с., у Сяніцькій землі (VI) 209

Вербська сотня, Брацлавського полку (**VIII-3**) 277

Вергуни (Werwoni), с., у поріччі р. Хорол (**VIII-2**) 46 *див.* Werwoni

Вереміївка, с., на Задніпров'ї (**VIII-2**) 47

Вереміївська сотня, Чигиринського полку (**VIII-3**) 274

Верецька (Верхні Верецьки, Долішні Верецьки, Werezka), с., у верхів'ях р. Стрий, у Карпатах (**II**) 460 *див.* Верхні Верецьки, Долішні Верецьки, Werezka

Верецький прохід, перевал у Карпатах (**IV**) 443

Верещиця, с., у Галичині (**V**) 267

Верещатинці, с., у Барському старостві (**VI**) 251

Верещин (Верещинь), м., біля Холма, на Забужжі (**II**) 370, 608 (**III**) 32

Верія, фортеця візантійська (**I**) 499, 499¹

Верхів, с., в Острозькому повіті [Острозький р-н Рв.] (**I**) 44²

Верхів, с., у Луцькому повіті [Верхи, с., Луцький р-н Вл.] (**V**) 212⁴, 214⁴

Верхівка, с. [Барський р-н Вн.] (**VIII-3**) 39

Верхівські князівства, у північній Сіверщині (**IV**) 69, 274, 276, 326

Верхні Верецьки, с. (**II**) 460³ *див.* Верецька

Верхні Салти, с., у Харківській губернії (**I**) 127²

Верхній Голчедаїв (Голчедаїв, Олчедаїв), замок, с., на Поділлі [маб., Вишеольчедаїв, с., Вн.] (**VI**) 14 *див.* Голчедаїв, Олчедаїв

Верхня Посада, с., у Сяніцькому повіті (**II**) 456⁵

Верх-Рахань, с., у Замхівському старостві, у Галичині (**VI**) 152

Весела, с., на захід від Динова [у Польщі] (**I**) 216¹

Вестготи, племена (**I**) 145¹, 147 *див.* Готи західні

Весь (Виса, Віса, Иси, Vas, Vasinabronci), народи поволзькі фінські (**I**) 149, 185, 295, 295¹, 299, 410, 544 *див.* Виса, Віса, Иси, Vas, Vasinabronci

Ветельська волость, на Волині (**V**) 123, 124, 124², 126, 128, 362 (**VI**) 144

Ветичі (Уветичі), м., на лівому березі Дніпра, напроти Вишгорода (**II**) 97, 101, 271, 272¹ (**III**) 206, 206², 230 *див.* Уветичі

Ветли, замок, с., м., за р. Турія, на Поліссі [Любешівський р-н Вл.] (**II**) 303 (**IV**) 46, 56, 199, 207, 236, 238 (**V**) 124 (**VI**) 186

Ветлиця, р. (**VI**) 50

Вехра, р., права притока Сожі (**II**) 319

Вигів, н. п. (**IX-2**) 1096

Вигнанка, с., на Брацлавщині (**IX-1**) 278- (**IX-2**) 1017 *див.* також Witecki

Вигошів (Вигошев), м., у Пого-

ринні (II) 173, 258², 259, 430
 Виграїв, с., на Київщині (VIII-2) 189¹
 Вигуровщина, с., біля м. Київ (IX-2) 851³
 Видибор, с., на Поліссі (V) 218
 Видицовъ, м., на р. Дунай (II) 523¹
 Видра, болота біля Десни (II) 320
 Визна (Визьна), м., на р. Нарев (II) 144¹, 369, 369¹⁰, 393
 Викторів, с., над р. Луквою біля Крилоса, на Волині (II) 469
 Виленська волость (IV) 159, 469
 Виленська губернія (V) 624
 Виленська земля (IV) 165
 Виленське воєводство (IV) 266, 346 (V) 35, 45⁵, 61, 110, 135, 296¹ (IX-2) 1272
 Виленське князівство (IV) 165
 Виленський повіт (IX-1) 405
 Виленський уїзд (X) 186
 Виленсько-новгородська митрополіча спархія (VIII-2) 86
 Виленці (Вильняни), жителі м. Вильно (VII) 455 *див.* Вильняни
 Виляя, с., на Коростишівщині (IX-1) 493
 Виляя (Нерис), р., притока Німану (IV) 5⁻, 6⁻ *див.* Нерис
 Виляя, м., на Київщині (VIII-3) 276
 Вилче, с. (IX-2) 1520 *див.* Більче, с., біля Перемишля
 Вилькомир, м., у поріччі р. Свята, біля Полоцька (IV) 218, 219, 480
 Вилькомирський повіт (V) 112⁵

Вильно (Вилна, Вилно, Вильна, Vilna, Wille, Wilno), м., у Литві (III) 570 (IV) 95², 98⁻, 126, 136, 137, 139, 140, 144, 157, 159, 171³, 184, 195, 204, 213, 233, 245, 249, 260, 285⁻, 286, 286⁴, 288, 333, 342, 351², 353, 358, 358⁴, 363, 365, 366, 376, 379, 392, 400, 410², 421, 427, 453, 468, 469, 484, 485, 515 (V) 37, 126³, 209¹, 229, 230⁵, 293, 381, 415¹, 417, 450, 459, 460, 467, 475, 523, 528, 532, 536⁻, 542, 544, 551, 551^{3,4}, 552, 552³, 553, 553⁴, 554², 558, 558³, 583, 607, 620, 621, 622, 624, 643, 656-658 (VI) 3, 11⁴, 50, 53, 307, 319, 337, 338, 356¹, 418, 429, 438, 444, 446, 452, 455, 457, 460, 485, 485², 494³, 499, 505¹, 527, 536, 537, 539-541, 541², 542, 542⁶, 547, 557, 560-562, 568, 571, 572¹, 585, 586, 594, 623 (VII) 24, 374, 396, 429⁴, 446, 450-452, 452¹, 455, 457, 500, 511, 587 (VIII-1) 11, 147, 149, 166, 192 (VIII-2) 87, 90³, 109, 116 (IX-1) 218, 219, 321¹, 363, 404, 459⁻, 502 (IX-2) 1029, 1104, 1111, 1155, 1180, 1201, 1232, 1235, 1237, 1240, 1241, 1243, 1247, 1249⁻, 1254, 1302, 1315, 1325, 1334, 1347, 1350, 1353, 1364, 1417, 1419, 1449, 1518, 1520 (X) 17, 81, 122, 182, 327, 335 *див.* Vilna, Wille, Wilno
Воскресенія Христова церковь (IX-2) 1590

- Григорія св. церковь*
(IX-2) 1520
- Духа св. церква* (VIII-1)
149
- Іоанна св. церковь* (IX-2) 1520
- Пречистої св. церква*
(VI) 505, 509
- Трійці св. монастир*
(Троїцький монастир) (V) 412,
416, 475 (VI) 526 (VII) 452
- Трійці св. церква* (VIII-1) 166
- Вильняни, жителі м. Вильно
(VI) 460 (VII) 459 *див.* Ви-
ленці
- Вингород, м. (IX-1) 443⁴ *див.*
Звенигородка, м.
- Виноград, м. [у Молдові] (IX-1)
478
- Виполозів, с., на Київщині [Ко-
зелецький р-н Чрг.] (V) 217
- Вир, м., на р. Вир, у Чернігів-
ському князівстві (II) 185,
337, 338, 344^{1,2}, 603 *див. та-
кож* Вирское городище
- Вир, р., ліва притока Сейму (II)
604
- Вирское городище, у Чернігів-
ському князівстві (II) 603
див. також Вир, м.
- Виса, народи (I) 294⁵ *див.* Вєсь
- Виско, м. (IX-2) 1321¹ *див.* Ви-
шково
- Висла, р. (II) 370, 407 (III) 15,
506 (IV) 4², 6, 53, 332, 333
див. Вісла
- Вислиця, м. [у Польщі] (IV) 46²,
135², 169, 177, 467 (V) 162
(VI) 576
- Вислок, р., ліва притока Сяну
(I) 210⁴, 214, 214¹, 218, 219
(II) 360, 456, 456⁵, 457, 457^{1,2},
460, 463 (IV) 31
- Вислок, с., у Сяніцькому повіті
(II) 456⁵
- Вислока, р., права притока Ві-
сли (I) 214, 214¹, 219 (II),
456-458, 459², 460, 463 (VI)
194, 224
- Вислоки, рр. Вислок і Вислока
(II) 460
- Висока, с., у коліні Вислока (II)
457¹
- Висоцьк, м., на Волині (IX-2)
1316, 1317¹
- Висоцьке, с., у Галичині (V) 274
- Височка, с., біля Борщева, у Га-
личині [Висічка, с., Борщів-
ський р-н Трн.] (IX-2) 1114
- Виспа, с., у Галичині [Віспа, с.,
Рогатинський р-н ІФ.] (V)
268
- Вись, р., ліва притока Синюхи,
ліва притока Південного
Бугу [Велика Вись, р.] (II)
213, 261, 505, 536 (VII) 15
- Виська, с., у пониззі Удаю
(VIII-2) 45
- Витачів (Витечів, Витичев,
Витичів, Новгород Св'ято-
полчський, Св'ятополковий
Новгород, Св'ятополче),
г-ще, м., на Дніпрі, у Київ-
ській землі [Обухівський р-н
Кв.] (I) 283, 413 (II) 88, 169,
243, 261, 281, 283, 541 *див.*
Новгород Св'ятополчський,
Св'ятополковий Новгород,
Св'ятополче *див. також*

Витчевське городище
 Витвиці, с., у Галичині **(VI)** 237
 Витчевське городище, на Дні-
 прі, у Київській землі **(II)**
 281 *див. також* Витачів
 Витчка, с., на Брацлавщині
(IX-2) 1017
 Витків, м., у Белзькій землі **(II)**
 372¹
 Витковичі, с., у Луцькому повіті
(V) 215
 Витовтів Брід, с., у пониззі Пів-
 денного Бугу **(IV)** 315, 315²
 Витошинці (W[itoszyńce]), с.,
 у Медецькому старостві, на
 Перемишльщині **(V)** 93 *див.*
 W[itoszyńce]
 Витчівка, с., на Пинщині **(V)**
 644, 645
 Вичин, м. подунайське **(II)** 521
 Вичинська єпархія (Вичинская
 єпархія) **(I)** 557 **(II)** 522⁴
 Вишатичі, с., у Перемишльсько-
 му старостві **(V)** 177¹, 190²,
 192¹
 Вишгород, м. мазовецьке [у
 Польщі] **(II)** 277
 Вишгород (Wisegrad, Wyse-
 grad), м. [в Угорщині]
(III) 128, 132 **(IV)** 112 *див.*
 Wisegrad, Wysegrad
 Вишгород (Вышегородъ), м., у
 Київській землі **(I)** 35, 189,
 254, 283, 390-392, 413, 445,
 447, 447-448, 532 **(II)** 5, 69,
 85, 97, 107, 135, 137, 139,
 145-147, 163-165, 171, 177,
 185, 191, 194, 196-199, 201,
 203-, 206, 206¹, 215⁴, 217,
 230, 235, 235¹, 256, 271, 274³,

275, 275², 276-279, 296, 298
(III) 217, 219, 234, 236, 343,
 382, 383⁴ **(V)** 264 **(VI)** 33 **(IX-**
1) 327-329, 329¹ *див. також*
 Вишгородське городище
Бориса і Гліба свв.
церква **(II)** 276-278 **(III)** 226,
 293 **(VII)** 404
Василія св. церква **(II)**
 276
 Вишгородська волость, у Київ-
 ській землі **(I)** 457²
 Вишгородська сотня **(IX-2)** 771
 Вишгородське городище, у Ки-
 ївській землі **(I)** 362² **(II)** 274
див. також Вишгород
 Вишгородці, жителі м. Вишго-
 род у Київській землі **(I)** 532
(II) 5, 139, 146, 162, 275, 276,
 294 **(III)** 219, 222
 Вишева (Visso), р., притока
 Тиси **(I)** 214 *див.* Visso
 Вишевичі, с., у Радомишльсько-
 му повіті **(I)** 44²
 Вишеньки, с., біля м. Київ [Бо-
 риспільський р-н Кв.] **(I)** 35,
 35¹
 Вишків (Вишк), м. **(II)** 492-494,
 494- **(III)** 98³ **(IX-2)** 1320 *див.*
 Вишково
 Вишковець, с., у Брацлавському
 повіті **(VIII-3)** 277
 Вишково (Виско, Вишків, Visk),
 замок, с., м., над р. Тиса, на
 Закарпатті [Хустівський р-н
 Зк.] **(II)** 489, 493, 494, 494-,
 504 *див.* Виско, Вишків, Visk
 Вишнівець (Вишневецъ, Wis-
 niewiec), замок, м., у Кре-
 менецькому повіті [Збаразь-

- кий р-н Трн.] **(IV)** 257, 330, 343 **(VII)** 25 **(VIII-3)** 74, 81, 81³ **(IX-1)** 245⁷, 262³, 263, 264, 275⁻, 276⁻, 277⁻, 278⁻, 297, 307 **(IX-2)** 1466³ *див.* Wisniewiec
- Вишнівеччина (Вишневещина), на Полтавщині **(VIII-1)** 291 **(VIII-2)** 46, 47⁻, 48 **(IX-1)** 215, 326, 382, 410, 411
- Вишнівеччина, на Збаражчині **(VIII-3)** 40
- Вишня, м., на лівому березі р. Вишня, у Галичині [Судова Вишня, м., Мостиський р-н Льв.] **(V)** 321, 323, 499, 501 **(VI)** 101, 508, 590
- Вишня (Wysno), с., на р. Топля, у Землинській столиці **(II)** 486² *див.* Wysno, с., на р. Топля
- Вишня (Вишняки), с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46 *див.* Вишняки
- Вишняки, с., **(VIII-2)** 46 *див.* Вишня, с. у поріччі р. Хорол
- Відень (Wien), м. [в Австрії] **(I)** 26¹ **(II)** 572 **(III)** 53³, 74³, 75, 76, 518 **(IV)** 119² **(V)** 251¹, 658, 659 **(VI)** 604 **(VII)** 519 **(VIII-2)** 153, 202 **(IX-1)** 5, 5¹, 46, 53, 84, 142, 142³, 480, 482, 529, 577 **(IX-2)** 701, 711, 1254, 1254³, 1296⁵, 1339, 1340, 1346 *див.* Wien
- Візантієць **(I)** 129, 158, 313
- Візантійська держава **(I)** 233³, 395 **(II)** 512 **(IV)** 295 **(V)** 519 *див. також* Рим, м., д-ва; Римська держава
- Візантійці (Ромеї), населення Візантії **(I)** 175, 182, 236, 257, 348, 382, 388, 440, 472-474, 496⁻, 497, 500³, 548, 569, 574 **(II)** 485, 522, 559 **(III)** 260, 272, 443 **(V)** 419 *див.* Ромеї
- Візантія (Бізантія, Византія, Рим Новий, Рим східний, Рум, Bizancium, Byzantion, Byzanz), д-ва **(I)** 96, 96³, 97, 100, 101, 120, 126, 152, 159-161, 167-169, 175, 176, 178-180, 180², 181-183, 196¹, 227-229, 231, 233³, 235, 236, 246², 266, 282, 285-288, 291, 294, 297, 299, 314, 315, 371, 384, 386, 393, 396-399, 404, 405², 406, 408, 410, 411, 414, 416, 417, 423, 429-432, 432^{1,2}, 433, 433², 435, 440², 441, 442, 442², 445, 445¹, 454¹, 462, 466, 467, 467², 471-473, 475, 476, 483-485, 486¹, 487, 495, 496⁻¹, 497, 497⁻, 498-501, 503, 505, 507-510, 512, 512¹, 513, 523, 524, 526³, 528, 534, 557, 567-568, 577, 596, 616-618, 622 **(II)** 13, 28, 31, 35, 36, 40, 41, 55, 66, 79, 80, 107⁵, 115, 117⁵, 152, 153, 153¹, 154, 166, 190⁻, 191, 414, 414³, 428, 429, 441, 442, 508-510, 511¹, 512, 514, 518, 522, 522⁴, 526¹, 528, 528², 529², 532, 536, 556, 560 **(III)** 9, 10¹, 12, 227, 261, 262, 283, 289, 291, 295, 296, 296¹, 330, 337, 340, 348, 358, 413, 416, 422, 435, 437, 443, 451, 455, 455², 457, 458,

- 552, 553 **(IV)** 296, 297, 297⁴, 301, 303, 316 **(V)** 48¹, 417, 422, 482, 510, 520, 521, 525 **(VI)** 25, 142, 221, 332 *див.* Бізантія, Рим Новий, Рим східний, Рум, Bizancium, Byzantion, Byzanz *див. також* Byzantinisches Reich
- Візіготи, племена **(I)** 145, 145², 146, 147, 149, 155 *див.* Готи західні
- Військо Запорозьке (військо Зап., військо Запор., військо Запорожське, військо Запорозке, військо Запорозкое, військо Запорозьке, військо Запорозькое, військо Запорозькое, військо Запороское, військо Запр., войско Зап., войско Запорожское, е. к. м. військо Запорожское, Зап. військо, Зап. войско, Запор. військо, Запор. Войско, Запорожске войско, Запорожское військо, Запорожское войско, Запорожське військо, Запорозкое військо, Запорозское войско, Запорозькое військо, Запорозькое військо, Запорозьське військо, Запороское військо, Запорьзьке військо, Запр. Військо, Cohors Zaporoviana, Exercitus Zaporoviensis, Woysko Zaporoskie, Woysko Zaporowskie, Woysko Zaporozkie, Zaporoskie woysko), державне утворення, військові формування
- (VI)** 63, 599 **(VII)** 181, 188, 192, 199, 247, 249, 280, 280¹, 283, 285, 291, 316, 319, 323, 370-372, 380, 392, 394, 403, 415, 423, 427, 434, 443, 460, 465, 485, 499, 517, 518, 523², 524, 524¹, 528, 529², 531, 543, 559, 560 **(VIII-1)** 23¹, 36, 47, 55, 60, 61, 64, 66, 68, 69, 71, 72, 90, 114, 118, 119, 130, 134, 138¹, 151, 153, 173, 186, 203, 204, 211, 212, 233, 246, 247, 252-256, 259, 260, 263, 267, 274, 290, 305, 310 **(VIII-2)** 37, 38, 48¹, 73, 134, 139, 142, 143, 145¹, 147¹, 166, 167, 184, 206 **(VIII-3)** 10, 14, 18, 25, 47, 58, 59, 85, 96, 98, 111, 114, 116, 120, 121, 136³, 137, 144, 146, 147, 149, 151, 154, 158-162, 166, 170, 172-174, 177, 195, 199, 200, 202, 206, 213, 215-217, 220, 232, 238, 239², 242, 245, 246³, 247, 247⁻, 248-251, 253, 254, 258¹, 258³, 259, 263, 264, 266, 270, 271³, 272, 282, 284 **(IX-1)** 15, 15², 17-19, 21-23, 28, 29, 31, 37, 41, 41¹, 42⁻, 43, 43^{-1,3}, 44⁻, 49, 50, 56-58, 60, 60¹, 61, 62, 65, 66, 68, 69, 72, 80, 81, 91-93, 95, 100, 101, 104³, 110-113, 115-118, 125³, 127, 131, 133², 134⁻, 136², 149, 150, 152, 145, 160, 172, 182, 192, 209, 211, 214, 218, 219, 221, 227, 228, 246, 249¹, 277, 280, 281, 286-288, 290, 294³, 297, 299², 309, 310, 313-315, 317, 344, 350, 352, 356, 358, 362,

366, 377, 380, 381¹, 382⁻, 383, 386², 388, 395, 396, 398, 399, 401, 402, 405, 407-410, 413, 416, 431⁵, 432⁻, 436, 438, 439, 446, 448, 451, 452, 454-457, 460, 461, 462⁵, 464, 467, 467¹, 470, 472, 477, 481, 482, 487, 489, 497, 499-501, 525, 536, 548, 553¹, 560, 561, 567, 569, 575, 579, 593, 599 **(IX-2)** 611, 613-616, 618, 622-624, 626, 628, 630, 633¹, 637, 640, 641, 643-646, 646¹, 647, 647⁻, 648, 649, 649¹, 653, 657, 663, 665, 679, 681, 683, 684, 687, 689, 691-694, 696, 697, 717, 719, 720, 723, 725, 726, 728, 731, 734, 737-740, 740¹, 741, 743, 745, 746, 752, 752², 756, 758, 762-765, 775, 778, 781, 783⁻, 784², 785-789, 791-796, 803-805, 805¹, 806, 809, 810, 814-821, 821², 822, 822¹, 823-829, 831-833, 833¹, 837-839, 840⁴, 841⁻, 842, 845, 847, 849, 850, 857, 862, 867, 868, 874², 886-888, 891, 897, 898, 901-904, 906, 909¹, 910-912, 912⁵, 913, 914, 916-919, 921¹, 923-926, 931, 933⁵, 934, 936-939, 939⁻, 941, 943-945, 948, 950, 951, 952⁸, 953⁻¹, 955-958, 960¹, 961-965, 1022, 1023, 1027⁴, 1028⁻, 1029¹, 1030¹, 1031, 1031⁶, 1035, 1065, 1066¹, 1067⁻, 1073, 1075, 1082-1084, 1088, 1091, 1095, 1099, 1100, 1101, 1105, 1110, 1111, 1113, 1116-1125, 1129, 1138, 1139, 1147, 1148, 1158¹, 1159, 1159⁻

, 1165, 1165², 1166¹, 1168, 1171, 1172, 1176, 1178-1180, 1182, 1187, 1188, 1191, 1193-1197, 1203¹, 1204, 1204⁴, 1205, 1207, 1209, 1215, 1219, 1220, 1222, 1222¹, 1223, 1226, 1232, 1234, 1235, 1237, 1241, 1244-1246, 1248, 1251-1253, 1253⁵, 1254-1256, 1259, 1265, 1268, 1273-1275, 1277, 1279, 1280, 1289, 1290³, 1293, 1297, 1302, 1302¹, 1303, 1307, 1308, 1308⁶, 1309, 1314, 1316, 1318, 1321, 1321², 1322, 1324, 1327, 1330, 1332-1335, 1346-1349, 1351, 1353, 1356, 1357, 1359, 1359⁵, 1364, 1376, 1377, 1379, 1381⁴, 1386, 1394, 1395, 1399-1404, 1404^{1,2}, 1405, 1406, 1411, 1412, 1414, 1415⁴, 1417², 1418, 1421-1424, 1426, 1426⁴, 1428, 1432, 1434, 1440, 1444, 1445, 1447, 1449, 1451-1453, 1458, 1459, 1488, 1491, 1492, 1495, 1499, 1500, 1502, 1502¹, 1508, 1515-1519, 1523, 1524, 1528, 1529, 1531, 1533, 1535, 1539, 1541, 1544, 1549 **(X)** 7, 8, 16, 18, 20-24, 24¹, 25, 25¹, 26, 26¹, 27-33, 33¹, 34, 36, 37, 37¹, 38-41, 43-45, 47, 48, 50-52, 59, 60, 60¹, 61-65, 66, 68, 70, 71, 74, 76⁵, 77-79, 79⁴, 80-82, 88-91, 93, 94, 102, 106, 106⁵, 107-110, 113-115, 115², 116, 117, 119, 119², 120-122, 127, 128², 129-133, 133¹, 135, 136, 141, 142, 144, 144²,

- 146-148, 152, 153, 158-160, 165-169, 171, 178, 179, 182, 184, 185, 185², 186, 187, 189-191, 195, 200, 202, 206, 207, 210-212, 217-222, 225, 227, 228, 235, 237, 238, 241, 247, 260, 262, 265-267, 271-273, 276, 289³, 290-296, 301, 304, 307², 325, 326, 332, 338, 339, 342, 345, 346³, 347, 348, 348², 349, 350, 352⁻, 353-355, 357-366, 368, 370, 370¹, 373, 378, 379 *див.* Cohors Zaporoviana, Exercitus Zaporoviensis, Woysko Zaporoskie, Woysko Zaporowskie, Woysko Zaporozkie, Zaporoskie woysko *див. також* Гетьманщина, Козацька республіка, Україна, Українська республіка
- Війтівці, с., на Переяславщині (IX-2) 731
- Вікінги норманські (I) 611
- Вікінги, плем'я (I) 611
- Віктофали, плем'я східногерманської групи (I) 140, 147
- Вільний (Вольне, Вольний, Вульный), м., на Слобожанщині (VIII-2) 39 (X) 203 *див.* Вольне, Вольний, Вульный
- Вільськ, с., у Житомирському повіті [Черняхівський р-н Жт.] (IX-1) 236 (X) 380
- Вільська волость, у Житомирському повіті (VI) 494³
- Вільхівець, с., біля Звенигородки (IX-2) 722
- Вільхівці (Olchowiecz), с., у Сяніцькому старостві (V) 189² (VI) 266 *див.* Olchowiecz
- Вільці-Лютичі, плем'я (I) 72³ *див.* Вельти
- Вільшана, р. (VII) 16
- Вільшана, с., м., на Київщині (IX-2) 722, 980, 1010
- Вільшанська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Вілянова, м. [у Польщі] (I) 33⁻
- Вінниця (Винниця, Винниці, Вениця, Winnica), м., у Брацлавському воєводстві (IV) 89, 89¹, 168, 174, 175, 407, 408 (VI) 289, 450, 628 (VII) 36⁻, 49¹, 50, 52⁻, 60, 63, 95, 96, 111, 129, 208, 216, 320 (VIII-1) 189 (VIII-2) 95, 181 (VIII-3) 39, 118, 123, 123², 152, 215, 251, 273 (X) 82, 86 (IX-1) 10, 19⁻, 127, 139, 177⁻, 179, 181, 189, 193-198, 198^{1,2}, 199, 200², 203, 206, 215, 229, 237, 237³, 239, 245, 262, 337, 338, 361, 549, 592 (IX-2) 612, 625³, 721, 721¹, 870, 876, 879, 883, 1020, 1253, 1292, 1471 *див.* Winnica
- Вінницька волость (VII) 62
- Вінницька сотня, Кальницького полку (VIII-3) 277
- Вінницьке староство (VI) 318 (VII) 320
- Вінницький повіт (I) 206 (V) 16, 33, 295, 340 (VI) 283 (VII) 47
- Вінницький полк (VIII-3) 276, 277 (IX-2) 835, 878², 926 (X) 42 *див. також* Кальницький полк
- Вінничани (Winniczanie), жителі м. Вінниця (VII) 51 ¹, 63 (IX-1) 200 *див.* Winniczanie

Вінтертуру (Vitoduranus), м.
[у Швейцарії] (IV) 22 *див.*
Vitoduranus

Віревка, с., на сіверській грани-
ці (VIII-2) 44

Вірмени (Ормяни, Урмянове,
Ormeni, Ormianie), народ (I)
443 (II) 274¹ (III) 124⁴, 430
(IV) 211, 299 (V) 240, 247,
248, 248³, 250, 251, 251^{1,2},
252, 253, 253^{1,2}, 254 (VI) 7,
11⁴, 15, 18, 27, 47, 55, 125,
126, 176, 230, 256, 289, 374,
387, 388, 449, 459², 463
(VIII-3) 126 (IX-1) 92¹, 232,
585, 589¹ (IX-2) 687, 971,
972, 979, 979², 995, 1068,
1114, 1117, 1174, 1342, 1489
див. Ормяни, Урмянове, Ор-
meni, Ormianie

Вірмени барські (V) 251¹

Вірмени галицькі (V) 253

Вірмени кам'янецькі (Ormiane
kamienieckie) (V) 247,
251¹, 252 *див.* Ormiane
kamienieckie

Вірмени львівські (V) 252 (VI)
58, 63, 71 (VIII-1) 163

Вірмени польські (Ormiane
polskie) (V) 253 *див.* Ormiane
polskie

Вірмени солхаські (V) 252³, 253

Вірмени українські (V) 252⁴,
253

Вірменин (I) 471, 497 (II) 274¹
(III) 410 (V) 253² (VI) 57,
58, 63, 64, 64³, 70-72, 175,
373¹ (IX-2) 1122, 1233, 1234,
1342, 1343

Вірменин кафинський (VI) 63

Вірменин львівський (V) 252
(VI) 57, 58, 63, 64, 71

Вірменин сучавський (VI) 72

Вірменія (Арменія), д-ва (I) 297
(IV) 297 (VI) 7 *див.* Арменія

Вірменія кримська, колонії вір-
мен, у Криму (IV) 297

Вірменська нація (V) 258

Вірменське плем'я (I) 67

Вірменський народ (IX-2) 970

Віса, народи (I) 294⁵, 295 *див.* Вєсь

Вісла (Висла, Vistula, Weichsel,
Wisla, Wissela), р. (I) 6, 11,
23, 29, 29², 70, 70², 71, 72,
74, 75, 75¹, 130, 140, 140⁵,
141, 146⁴, 162¹, 164, 166, 167,
171, 210⁴, 212¹, 214, 217, 218,
218², 219, 292⁵, 303, 495³, 556
(VI) 27, 33, 34, 68, 83, 163,
182-184, 188, 194, 195, 199,
213, 217 (VIII-2) 121 (VIII-
3) 21, 45, 47, 75, 78, 83, 91,
94, 98, 99, 106, 107, 113, 135,
146, 178, 222 (IX-1) 108²,
143, 183, 199, 237, 239², 278⁻,
338, 424, 425, 441, 441² (IX-
2) 691, 703, 709, 1096, 1113,
1126-1128, 1131, 1159, 1173,
1180, 1194, 1194², 1253,
1268, 1274, 1283, 1289, 1307,
1315, 1318, 1329, 1330, 1349,
1352, 1253³, 1331, 1392-
1394, 1397, 1406, 1410, 1411,
1426, 1427, 1429, 1435, 1436,
1456, 1457, 1461, 1464, 1477
(X) 65, 286, 308 *див.* Ви-
сла, Vistula, Weichsel, Wisla,
Wissela

Віслянський басейн (VI) 27, 56,
192, 194, 197

- Віслянський лиман (**VIII-1**) 217
 Віслянсько-бузький басейн (**VI**) 199
 Вітебляни, жителі м. Вітебськ (**IV**) 186, 219, 220, 229¹ (**VII**) 318
 Вітебськ (Витебськъ, Витебськ, Витепск, Витепскъ, Vitepsk, Witepsk), м. [у Білорусі] (**II**) 17, 220 (**III**) 554 (**IV**) 14, 97, 166, 170, 170¹, 184, 204, 219, 220, 253, 326, 334, 361 (**V**) 10², 130, 404, 621, 622 (**VI**) 335⁶, 434, 434⁻, 504 (**VII**) 317-319, 452, 511 (**VIII-1**) 148, 165, 194, 199 (**IX-1**) 502 (**IX-2**) 964, 965, 1153, 1519, 1520 *див.* Vitepsk, Witepsk
Спаса св. церква (**III**) 425²
 Вітебська архієпископія (**IX-1**) 29
 Вітебська губернія (Витебская губернія) (**V**) 356⁻, 621 (**VI**) 624
 Вітебська земля (**IV**) 97, 159 (**V**) 10, 11¹, 13¹, 31¹, 130, 451, 631 (**VI**) 366², 434-435 (**VII**) 570,
 Вітебське владичтво (**VIII-3**) 263
 Вітебське князівство (**IV**) 13, 166
 Вітебщина (Витебщина) (**VII**) 156, 570
 Володимирь кляземский, м. (**III**) 190³ *див.* Володимир, м., на Клязьмі
 Володиміро-суздальское княже-ство (**III**) 430²
 Володимирь волинский, м. (**II**) 565 *див.* Володимир Волинський
 Владимирь, м. (**II**) 379⁴ (**V**) 474² *див.* Володимир Волинський
 Вламник, м. [у Молдові] (**IX-1**) 89⁴
 Влостовці, м. [у Польщі] (**IX-2**) 1180²
 Влох (**VIII-1**) 214¹ *див.* Волох, житель Волощини
 Влоцлавок, м. [у Польщі] (**VI**) 194
 Вобля, р., права притока Оки (**II**) 605
 Вовківці, с., біля Ромна (**I**) 281³
 Вовча Вітка, становище козаків на Запорозжжі (**VIII-1**) 55
 Вовча Вода (Вовчі Води, Волча вода, Tacza Woda), р. (**VII**) 300 *див.* Вовчі Води, Волча Вода, Tacza Woda
 Вовчий острів, ухорд черкаський (**VII**) 54
 Вовчі Води, р. (**VII**) 300 (**VIII-2**) 33 (**IX-1**) 57, 58, 126 *див.* Вовча Вода, р.
 Вогинь (Воїнь, Войниці), с., м., на Волині, на українсько-польському пограниччі (**II**) 370 *див.* Воїнь, Войниці
 Вогхондор, орда (**I**) 228⁵ *див.* Огхондор-Болгари
 Вогули (Jõgra), плем'я зауральське (**I**) 232 *див.* Jõgra
 Водиради, с., на Волині (**VI**) 627
 Водники, с., у Галицькій землі (**V**) 314
 Водолага, р., права притока Мозу, басейн Сіверського Дінця (**VIII-2**) 59

Водолазькі ровні, місцевість
на усті р. Берек, біля Ізюма
(VIII-2) 61

Водотії (Водотиїн), с., м., на
верхів'ях р. Здвиж [Корос-
тишівський р-н Жт.] (VII) 18
(VIII-3) 276

Водчі, с., на р. Сосоля, у басейні
Північної Двіни (II) 24⁴

Водь (Rôtsi), народ (I) 623 *див.*
Rôtsi

Вожський, м. (II) 288 *див.* Бож-
ський, м., на Побожжі

Возвягель (Возвягль), м., на р.
Случ (II) 262, 278, 288, 289
(III) 86, 87, 157, 158¹, 170¹
див. Новгород Волинський

Возвягляни (Възвягляни), жите-
лі м. Возвягель (II) 289 (III)
87, 91, 158¹ *див.* Звягляни

Воїнська волость, на Волині
(VI) 268

Воїнська Гребля, с. (II) 606 *див.*
Воїн, м., на р. Сула

Воїн (Воїнська Гребля, Воїнь,
Воїнь, Войне,) г-ще, форте-
ця, с., м., на р. Сула, на Пере-
яславщині [Градузький р-н
Пл.] (II) 54, 104¹, 346, 529,
606 *див.* Воїнська Гребля,
Войне

Воїнь (Воїн, Воїнь), с., м., на
Волині (II) 370, 371 (IV)
386, 499 (V) 278 (VI) 268
див. Вогинь

Войне, г-ще (II) 606 *див.* Воїн,
м., на р. Сула

Войниці, м. (IV) 358 *див.* Во-
гинь

Войславичі, с. (IX-2) 1219

Войташівка (Войташевка), с.,
на Коростишівщині (VIII-3)
276 (IX-1) 493

Войтка, с., на Волині (VI) 76

Воконсі (Wokonci), плем'я (IV)
429 *див.* Wokonci

Волга (Слов'янська ріка, Rawa,
Rhav, Volga, Wolga, 'Pô), р.
(I) 11, 73, 75¹, 78, 119, 157,
160, 184, 185, 193¹, 194, 195²,
198, 228-231, 233, 236, 236¹,
284³, 291, 294, 294⁵, 295, 297,
303, 413, 416, 434, 435, 459-
461, 461¹, 462, 463, 465, 468,
486 (II) 7³, 8, 107, 121², 173,
179, 313, 337, 516, 527, 530,
530², 533, 542, 544 (III) 63,
163 (IV) 294 (VI) 14 (VIII-
2) 40, 42, 53, 54 (IX-1) 314,
416 (IX-2) 1071, 1226 *див.*
Слов'янська ріка, Rawa,
Rhav, Volga, Wolga, 'Pô

Волзька Болгарія, д-ва, у поріч-
чях Волги і Ками (I) 461 (II)
542 (III) 426⁻ *див.* також
Велика Болгарія

Волзька орда (IV) 306

Волзькі Болгари, народ, у по-
річчі р. Волга (II) 208, 527

Волинець, житель Волині (III) 269³

Волинка (Волинчо), с., на р.
Убедь, у Чернігівській гу-
бернії (II) 328² *див.* Волинчо

Волинська волость (II) 46¹, 77,
95, 98, 258, 368 (III) 44, 116⁻,
117 (IV) 164

Волинська губернія (Волинская
губерния) (I) 7, 36², 41², 44²,
279¹ (II) 300², 376⁴, 379⁴, 557,
562, 608¹ (VI) 621

Волинська держава, край волин-
нян **(I)** 209

Волинська земля (Волинская
земля, Волынская земля, Во-
лынська земля, Wołyńska
ziemia) **(I)** 208, 219⁴, 487, 550
(II) 202, 255, 289, 365⁵, 367¹,
371, 404, 554, 608 **(III)** 78,
114, 127, 141, 155, 432, 520,
532¹, 544 **(IV)** 32, 164, 191¹,
243⁻, 253, 268, 331, 336, 337⁻,
397, 408, 414, 420, 433, 473
(V) 13¹, 15, 15², 32², 33, 35, 58,
265, 299, 300, 301, 334, 389¹,
462 **(VI)** 276, 361², 368⁻ **(VII)**
27 *див.* Wołyńska ziemia

Волинська катедра (Волынская
епархія) **(V)** 431 *див.*
Волынская епархія

Волинське воєводство (Wolhi-
niensis palatinus, Wołyńskie
[województwo]) **(IV)** 397 **(V)**
152, 206, 334, 339-341, 601,
607, 623, 630 **(VI)** 480, 573,
577, 578, 592 **(VII)** 171, 186,
236, 412 **(IX-1)** 108, 108² **(IX-2)**
681, 1115¹, 1130, 1135, 1316,
1406 **(X)** 296, 325, 363, 369,
370 *див.* Wolhiniensis palatinus,
Wołyńskie [województwo]

Волинське князівство **(II)** 74,
174, 373 **(III)** 93 **(IV)** 7, 8²,
163, 266 **(V)** 9, 224

Волинський повіт **(V)** 152 **(VI)**
116

Волинський полк **(IX-2)** 1318

Волинські князівства **(VI)** 288

Волинсько-подільські височини
(I) 23

Волинці (Волинцы), населення

Волині **(III)** 152¹ **(VIII-3)**
183¹ **(IX-1)** 220 *див.* Волиня-
ни

Волинчо (Волынчо), с. **(II)** 328²
див. Волинка

Волинь (Велинь, Волинец,
Волян, Волян-город,
Волян на Бугу, Wolhin),
м., на р. Західний Буг, на
Волині **(I)** 208, 208², 209,
209¹, 378, 378¹ **(II)** 12, 12²,
360, 361, 375, 375⁷, 380,
387, 405¹, 608 *див.* Велинь,
Волинец, Wolhin *див. та-*
кож Волинское городище

Волинь (Волян, Волян, La-
dimeria, Ladimiria, Longo-
meria, Lodomeria, Lodome-
rien, Lodomerium, Volchynia,
Wolhynien, Wołyń), край **(I)**
11, 12, 23, 29, 43, 44, 52¹,
76, 191, 198, 208, 209, 209⁻,
219, 279³, 281, 303, 303², 308,
331¹, 333, 355, 361, 391, 439⁻,
490 **(II)** 4², 8, 12, 28, 34, 45,
47, 49, 52, 52², 53, 54, 54¹, 62,
62², 63, 67, 68, 68³, 69, 71-75,
75³, 76-78, 91, 92, 95-97, 97²,
98, 99, 101, 110, 112, 112³,
113, 114, 118, 118¹, 121, 124,
128, 134, 140-142, 150, 150⁵,
151, 152, 161, 162, 173, 173³,
178, 183, 185, 187, 188, 196-
198, 207, 209, 246, 248, 251,
252, 258, 258², 260, 262, 278,
288⁵, 289², 296, 301³, 302,
303, 307, 324, 359-365, 365⁵,
366, 366¹, 368, 369, 371-376,
385-387, 389-392, 394-403,
408, 410-414, 416, 417, 419,

423, 427-430, 438-440, 455, 475, 543, 554, 564, 565, 568, 569, 584, 585, 595, 596, 608, 609 **(III)** 1, 14, 20, 24, 27, 28, 31, 36-40, 42, 43¹, 44, 45, 51, 52, 55, 56, 62, 63, 79, 83, 84, 87, 90, 92, 93, 100, 103, 107, 108, 110, 110¹, 111, 115-117, 122¹, 124⁴, 127³, 130, 134⁴, 136, 138, 140-142, 142², 144, 147, 148, 150², 151, 161-163, 165, 171, 202, 213, 254⁴, 258, 265, 273, 274, 278, 308, 310², 334, 337, 421, 433², 480, 487, 500, 501, 504, 511, 514, 516, 517, 524-526, 529, 531, 531¹, 532¹, 539, 587 **(IV)** 8, 8⁴, 11, 15, 17-20, 35, 36, 39, 41, 41², 45, 48, 50, 51, 51², 53, 55, 58, 59, 63, 82, 85, 88, 89, 92, 155⁻, 163, 165, 168, 173, 174, 180, 191¹, 193, 194-196, 199, 204, 207, 208, 208¹, 211, 212, 212^{1,2}, 213, 217, 219, 220, 222, 223, 225, 226, 226¹, 227, 230-232, 232², 233-235, 238, 242, 242³, 243-245, 249, 250, 250¹, 253, 266, 291, 309, 313, 314, 329-333, 354¹, 369, 380, 381, 389, 393-396, 396⁴, 397-405, 405², 406, 408, 409, 413, 414, 416, 417, 422, 433¹, 434, 446, 449, 456, 471-473, 480, 481, 496, 499, 501 **(V)** 1, 2, 9, 11, 13-18, 26, 29, 30, 32, 45⁴, 58, 61, 62, 70, 71, 73, 108, 131, 132, 142, 170, 203, 209, 212, 213, 215, 230, 238, 254, 259, 263, 271, 289-294, 294¹, 300, 301, 303, 338, 339, 342, 360,

391, 398, 424, 425, 430, 447, 450, 463, 479, 481, 492, 509, 528, 574¹, 580, 583¹, 621, 648, 654, 656 **(VI)** 27, 28, 36, 38, 45, 47, 48, 50, 51, 54, 56, 67, 75-77, 93, 102, 116, 117, 134, 147, 149, 150, 156, 170, 172, 174, 179, 183, 188, 196, 197, 199, 210, 211, 216, 222², 223, 223², 227, 228, 249, 272, 274, 277, 279, 280, 290, 292⁻, 306, 310, 311, 311¹, 329, 360, 380³, 422, 422⁻, 423⁻, 425, 433, 441², 443-445, 448, 449, 455, 485, 568, 591, 596, 603, 612, 621, 623, 626 **(VII)** 23, 24, 27, 28, 32, 33, 35¹, 44, 46, 46³, 53, 94, 122, 146, 151, 151², 168, 186, 187, 192, 194, 195, 209, 211, 212, 214, 256, 260, 260⁻, 307, 319⁵, 353, 358, 434, 442, 453¹, 458, 530 **(VIII-1)** 10, 19, 30, 31, 137, 145, 146, 286, 289 **(VIII-2)** 12, 80, 95, 194 **(VIII-3)** 5, 21, 26-28, 34, 40, 51, 52, 66, 94, 122, 130, 146, 147, 151, 181, 183, 214, 224², 225 **(IX-1)** 13, 16⁻, 77, 159, 176², 222, 236, 238, 262, 276⁻, 282, 311, 317, 337, 338, 374, 401, 418, 492, 548, 576 **(IX-2)** 652, 673, 674², 675, 714, 715, 860, 863, 865, 870, 875, 937¹, 951, 952, 959, 1056, 1096, 1111, 1113, 1166, 1179, 1231, 1245, 1253, 1287, 1291, 1306, 1317, 1321², 1359, 1392, 1405, 1408, 1426, 1448, 1466 **(X)** 7, 18, 18¹, 243, 287, 288, 294, 299, 301, 303, 304, 307,

- 309, 313, 370 *див.* Ladimeria, Ladimiria, Longomeria, Lodomeria, Lodomerien, Lodomerium, Volchynia, Wolhynien, Wołyń
- Волинь західна (Воłyнь западна) **(I)** 303, 308 **(VIII-3)** 71 *див.* Воłyнь западна
- Волинь північна **(II)** 464, 543 **(III)** 488, 489 **(IV)** 174, 196 **(V)** 213, 294 **(VI)** 53, 54 **(VII)** 146 **(VIII-3)** 96 **(IX-1)** 238
- Волинь північно-західна **(II)** 609 **(VI)** 196 **(VII)** 256
- Волинь полуднева **(I)** 12, 36, 38, 43, 44¹, 245, 246⁻ **(II)** 166, 423, 464, 543 **(III)** 24, 45, 79, 84, 85, 160-161, 517 **(IV)** 8, 88 **(VI)** 49, 50, 54, 174 **(VII)** 115, 151, 156, 219 **(VIII-2)** 191 **(VIII-3)** 66, 67, 83, 180 **(IX-2)** 1405 **(X)** 288
- Волинь полуднево-західна **(II)** 361 **(V)** 294
- Волинь польська **(V)** 391
- Волинь східна **(V)** 210, 294, 394 **(VIII-3)** 61, 183
- Волинь східно-полуднева **(VIII-3)** 212
- Волинь-Галичина **(II)** 223 *див.* Галичина-Волинь
- Воłyнь западна, край **(I)** 36², 38¹, 41², 43¹, 47¹, 200⁵, 246⁻, 264¹, 275², 288¹, 308², 561 *див.* Волинь західна
- Волиняни (Воłyняне), племена **(I)** 203⁻, 206-209, 209¹, 373, 378, 378^{1,2}, 549 **(II)** 360, 360⁵, 361
- Волиняни (Волинці, Воłyняне, Wołynczy, Wolhynyanye), населення Волині **(IV)** 63, 380, 380¹, 381, 395², 397, 399, 399², 403, 403⁴, 404, 405, 405², 406, 409, 411, 414, 416, 417, 420⁴, 449, 496 **(V)** 73 **(VI)** 276, 421¹, 577, 579 **(VII)** 54, 87², 156 *див.* Волинці, Wołynczy, Wolhynyanye
- Волковийськ, м., на Чорній Русі [у Білорусі] **(II)** 303 **(III)** 81, 108 **(IV)** 10, 10², 11, 13, 16 **(V)** 142¹
- Волковия, с., у Луцькому повіті **(VI)** 149
- Волконськ, м. [у Росії] **(IV)** 87
- Волконська волость, у Брянському повіті [у Росії] **(V)** 290
- Волконське князівство, у В'ятицькій землі **(III)** 180
- Волницький уход, у поріччі р. Дніпро **(VII)** 54
- Воловський уход, у поріччі р. Дніпро **(VII)** 54
- Вологда, м., у Московщині **(VII)** 337 **(IX-1)** 45
- Володава, м., на Берестейщині **(VI)** 187⁵, 188¹, 624
- Володава, р., ліва притока Західного Бугу **(I)** 36 **(II)** 371, 544, 608
- Володавська волость, на Берестейщині **(VII)** 257⁻
- Володарецьке городище, на р. Рось **(VII)** 176 *див. також* Володарка
- Володарка (Володарів, Wołodarka), м., на р. Рось, у Київській землі [Володарський

р-н Кв.] **(I)** 303 **(II)** 280, 286 **(VII)** 15, 176, 176³, 182² *див.* Wołodarka *див. також* Володарецьке городище
 Володидєвці, с., на р. Лядава, у Барському старостві **(VI)** 251
 Володимир (Владимиръ кляземский, Володимир на Клязьмі, Володимир суздальський), м., на Клязьмі [у Росії] **(III)** 269, 270 **(IV)** 72 **(V)** 388, 388¹ **(IX-1)** 208¹ *див.* Владимиръ кляземский, Володимир на Клязьмі, Володимир суздальський
Димитрия св. церква **(III)** 431²
 Володимир (Володимеръ, Володимѣръ), м., на Волині **(I)** 208, 209, 487, 521 **(II)** 52², 112³, 163³, 198², 371⁴, 379, 401, 403², 437¹ **(III)** 3, 6, 9, 13, 15, 18, 19, 19², 20², 21-24, 25³, 27, 31, 36, 37, 39, 44, 45, 50, 62, 65, 77⁴, 79, 87, 88, 92, 94, 97, 103, 105, 106, 108, 110, 111, 115, 123, 126, 127, 134, 135, 138, 138², 144, 148, 149, 156, 159, 166, 166⁻, 167, 172, 173, 204, 216, 218, 224², 234, 258, 421, 433, 456, 506, 510-512, 523, 524, 531 **(IV)** 17, 18¹, 32-34, 34¹, 45, 46, 46², 49, 50, 50¹, 55¹, 94, 169, 169⁵, 195-197, 329, 437, 442, 443, 448, 501 **(V)** 210⁴, 214, 224¹, 225, 227, 230, 251², 254³, 263, 263³, 293, 392, 406, 423, 424, 430, 484, 490, 491, 510, 571⁻

(VI) 23, 27-31, 33, 33², 34, 36, 41, 48, 50, 50³, 51, 51⁵, 52, 92, 102, 103, 108, 135, 171, 318, 321-325, 333, 389, 571 **(VII)** 194, 446 **(VIII-1)** 85, 87, 96, 181 **(VIII-3)** 22, 96¹, 182 **(IX-1)** 178, 234, 234⁶, 237, 238, 257, 258⁻ **(IX-2)** 769, 1135, 1287, 1406 **(X)** 380 *див.* Володимир Волинський
 Володимир Волинський (Владимиръ, Владимиръ волинский, Володимир, Уладмур, Ladimiria, Ladimiria civitas, Ladimiriensis civitas, Ladymir, Lodomeria, Wladimir, Włodzimierz), м., на Волині **(I)** 521³ **(II)** 62², 63, 74, 74², 76, 77, 77⁴, 90, 93, 96, 97, 101, 112, 113, 114¹, 150⁴, 165, 167, 168, 178, 180, 182, 194, 198, 229, 230, 239, 246, 251⁵, 252, 301, 360-363, 366, 367¹, 368, 375, 376, 376⁴, 377-380, 385, 387, 394-396, 396², 397, 398, 401, 402, 404, 408, 410, 412, 413, 423, 437¹, 449, 464, 483, 484, 544, 565, 568, 609 **(III)** 510 **(IV)** 86² *див.* Владимиръ, Владимиръ волинский, Володимир, м. на Волині; Уладмур, Ladymir, Ladimiria civitas, Ladimiriensis civitas, Ladimiria, Lodomeria, Wladimir, Włodzimierz
Апостолів св. монастир **(II)** 379 **(III)** 259, 294, 343, 421
Апостолів св. церква **(VI)** 325

Білобереги, передмістя
(II) 379

Богородиці катедро
(Богородици святой церква,
Богородиці церква, Успенія
катедра), збудована князем
Мстиславом (II) 198², 377,
378 (III) 106, 283⁴ див. Успе-
нія катедро

Богородиці церква (II)
377 див. Успенська церква

Василія св. церква (II)
379

Гридині ворота (II)
376

Димитрія св. церква
(II) 378 (III) 438

Лії св. церква (VI) 318,
322, 322¹, 323, 324, 333

*Іоакима і Анни св. ка-
плиця (Йоакима і Анни ка-
плиця)* (II) 378 (III) 569

Київські ворота (II)
376

*Михайла Великого св.
монастир (Михайла св. мо-
настир)* (II) 379 (III) 94, 421
(V) 263

Онуфрія св. монастир
(V) 263

Спаса св. монастир
(Свята Гора, монастир)
(V) 263, 490 див. Свята
Гора, монастир

Стара катедро (II)
376, 377 див. Успенська
церква

*Свята Гора, монас-
тир* (III) 421 див. Спаса св.
монастир

*Успенія катедро (Успе-
нія Божіей Матери)* (II)
377, 565 див. Богородиці ка-
тедро

*Успенська церква (Бо-
городиці церква, Стара ка-
тедро), збудована князем
Володимиром [біля с. Федо-
ровець]* (II) 376 див. Богоро-
диці церква, Стара катедро
Володимир на Клязьмі, м. (I)
521³ (II) 127, 130, 191-193,
203, 204, 223, 253, 277, 298,
542 (III) 189, 190, 190^{2,3}, 269,
313 див. Володимир, м., на
Клязьмі

Володимир суздальський, м.
(II) 223, 253, 444 (III) 9,
235⁴, 247, 510 див. Володи-
мир, м., на Клязьмі

Володимирець (Володимерцы),
м., у Луцькому повіті [Во-
лодимирецький р-н Рв.] (X)
296, 297

Володимиро-Берестейська епар-
хія, на Волині (V) 460

Володимирська волость (Воло-
димирская волость) [Воло-
димир-Волинський, м., на
Волині] (II) 8, 182, 222, 224,
240, 366, 366¹, 367, 449 (III)
2, 17, 24, 31, 125³, 167, 512
(IV) 164, 169, 170, 473

Володимирська епархія (Вла-
димирская епархія, Володи-
мирська єпископія, Володи-
мирська катедро, Володи-
мирське владичтво, Володи-
мирське єпископство) [Во-
лодимир-Волинський, м.,

- на Волині] **(V)** 392, 460, 656 *див.* Володимирська єпископія, Володимирська катедра, Володимирське владичтво, Володимирське єпископство
- Володимирська єпархія (Володимирська єпископія, Володимирська катедра) [Володимир, м., на Клязьмі, у Росії] **(V)** 388 *див.* Володимирська єпископія, Володимирська катедра
- Володимирська єпископія **(III)** 191 *див.* Володимирська єпархія [Володимир, м., на Клязьмі, у Росії]
- Володимирська єпископія, на Волині **(V)** 488, 493 *див.* Володимирська єпархія [Володимир-Волинський, м., на Волині]
- Володимирська земля (Володимерська земля, Володимирська земля, Володимерьстѣя земля, Wladimiriensis provincia) [Володимир-Волинський, м., на Волині] **(II)** 391 **(III)** 78, 104, 144 **(IV)** 8, 39, 40², 41, 45, 46, 49, 50, 52, 86, 164, 447 *див.* Wladimiriensis provincia
- Володимирська катедра **(I)** 522 **(III)** 278, 279, 296 *див.* Володимирська єпархія [Володимир, м., на Клязьмі, у Росії]
- Володимирська катедра, на Волині **(I)** 522 **(III)** 270, 278 **(V)** 277², 430, 431, 480, 481, 489, 491 **(VI)** 570 *див.* Володимирська єпархія [Володимир-Волинський, м., на Волині]
- Володимирська митрополія [Володимир, м., на Клязьмі, у Росії] **(II)** 192¹
- Володимирське велике князівство [Володимир, м., на Клязьмі, у Росії] **(I)** 1, 3
- Володимирське владичтво (Володимерское владичство, Володимирское владичтво), на Волині **(V)** 490 **(VI)** 196 **(VIII-1)** 177, 197 **(IX-2)** 1516 *див.* Володимирська єпархія [Володимир-Волинський, м., на Волині]
- Володимирське єпископство, на Волині **(V)** 462 *див.* Володимирська єпархія [Володимир-Волинський, м., на Волині]
- Володимирське князівство [Володимир-Волинський, м., на Волині] **(I)** 209 **(II)** 303, 366, 367, 379, 567, 568 **(III)** 141, 531 **(IV)** 18, 164¹, 196 **(V)** 294¹
- Володимирське староство [Володимир-Волинський, м., на Волині] **(V)** 483 **(VI)** 310
- Володимирський повіт (Володим. пов.) [Володимир-Волинський, м., на Волині] **(I)** 439⁻ **(IV)** 502 **(V)** 210⁴, 212, 212⁴, 213, 214, 214⁵, 263, 294, 295¹, 340, 481 **(VI)** 147, 150, 197, 223, 228, 276
- Володимирці (Володирцы), жителі м. Володимир-Волинський, на Волині **(II)** 96, 378,

- 395-397 **(III)** 21, 23, 103, 105
див. Володирцы
- Володимирщина [Володимир-
 Волинський, м., на Волині]
(II) 567 **(VI)** 280
- Володирцы, жителі **(II)** 377¹,
 397² *див.* Володимирці, жи-
 телі м. Володимир Волин-
 ський
- Волоська держава **(IX-1)** 91
(IX-2) 1099
- Волоська земля (Волоская зем-
 ля, Мунтянська земля, Włos-
 ka ziemia) **(IV)** 429 **(VI)** 47,
 49 **(VII)** 155, 205, 355, 471,
 527 **(IX-1)** 78-81, 88³, 91, 92,
 92¹, 96, 96⁷, 97, 97³, 99¹, 100,
 110, 120, 122, 123, 127, 132,
 135², 214, 251⁻, 285¹, 362, 445,
 483, 525, 526, 526², 538 **(IX-2)**
 618, 627, 637, 639, 659, 660,
 661³, 662, 664¹, 665⁻, 675, 676,
 681, 685, 703, 790, 803, 921¹,
 959³, 1141, 1186³, 1188, 1211,
 1377, 1419, 1421, 1454, 1467,
 1469 **(X)** 30 *див.* Мунтянська
 земля, Włoska ziemia
- Волоська національність **(I)** 135
- Волоське, с., на р. Дніпро, на
 Катеринославщині [Дніпро-
 петровський р-н Днп.] **(I)** 36
(IX-1) 24
- Волоське господарство (Валах-
 ське господарство, Мун-
 тянське господарство), д-ва
(VII) 540 **(VIII-3)** 59, 135
(IX-1) 519 *див.* Валахське
 господарство, Мунтянське
 господарство
- Волоське плем'я (Walachiae
 gentes) **(VI)** 611 *див.*
 Walachiae gentes
- Волох, плем'я **(I)** 138 *див.* Воль-
 ки
- Волох (Влох, Волошин), житель
 Волощини **(III)** 136² **(VI)**
 236, 237 **(IX-1)** 15², 102, 507⁵,
 508⁻, 544 **(IX-2)** 1140 *див.*
 Влох, Волошин
- Волохи, край **(VII)** 443 *див.* Во-
 лощина
- Волохи (Валахи, Волошани,
 Мунтяни, Blaci, Valachi),
 плем'я, народ **(I)** 11, 223-225,
 225³, 226, 320¹, 597, 604 **(III)**
 136², 155 **(IV)** 171, 198, 198¹,
 200, 210-213 **(V)** 106, 315,
 374, 374³, 380, 500, 522, 548
(VI) 38, 100, 158, 270⁵, 363,
 471¹, 611 **(VII)** 27, 125, 162,
 170, 173, 199, 202-204, 243,
 288, 325, 338, 340, 358, 359,
 441 **(VIII-1)** 104, 207 **(VIII-2)**
 84 **(VIII-3)** 73, 249 **(IX-1)**
 76, 80, 80⁴, 82, 85, 86, 96,
 101, 102, 111, 122, 122², 123-
 125, 146, 156, 157, 162, 167,
 195, 206, 274⁻, 277⁻, 379²,
 429, 429², 430⁻, 444, 462, 476,
 481, 494, 512, 515, 517, 519-
 521, 525, 526, 526², 533, 538-
 541, 543, 544, 563, 564, 571¹,
 581, 583, 585, 592², 594, 601
(IX-2) 654, 670, 674, 687, 695,
 702, 835, 878², 880, 882, 882²,
 890, 897, 898, 902, 903, 914,
 923, 923², 926, 927, 951, 956,
 958, 965, 973, 974, 980, 992,
 1023, 1024, 1026, 1033, 1046⁻,
 1052, 1053, 1063, 1067⁻,

- 1069, 1071, 1074, 1104, 1107, 1109, 1145, 1160, 1164, 1277, 1315, 1356-1358, 1375-1378, 1382¹, 1388-1390, 1391¹, 1395, 1398⁵, 1407-1410, 1413, 1418, 1427, 1450, 1460, 1461, 1464, 1472, 1550 **(X)** 4, 6, 10, 17, 135, 136³, 170, 220, 221, 227, 271 *див.* Валахи, Мунтяни, Blaci, Valachi
- Волохи-Румуни **(I)** 127
- Волоховець, м., у Київському повіті **(VIII-3)** 276
- Волочища, м., у Кременецькому повіті **(VI)** 389
- Волошин (Волошинь), житель Волощини **(VII)** 148, 370 **(IX-1)** 306¹, 543 *див.* Волох, житель
- Волощина (Валахія, Волохи, Мунтенія, Moldavia, Moldavo, Multany, Munteniâ, Valachia, Walachia, Wlochy, Wolochy), край **(III)** 431 **(IV)** 123, 124, 212, 215, 226, 328, 328², 471, 499, 500 **(V)** 87, 252, 311², 375, 403, 426, 439, 513 **(VI)** 37, 38, 42, 42², 46, 47, 49, 53, 59, 60², 61, 64, 65, 67, 71, 72, 72¹, 75, 82, 90, 91, 95, 99, 99⁶, 102, 132-134, 174, 219, 242², 243, 243⁵, 270-272, 343, 413, 537, 567, 602, 607 **(VII)** 13, 14, 22-, 23, 24, 90, 96, 114, 116, 140, 147, 149, 150, 152, 153, 155, 161, 169, 177, 185, 199-209, 224, 243, 243², 288, 289, 291, 307, 319⁵, 321, 327, 327⁴, 343, 345, 355, 356, 370, 379, 436², 441, 443, 450, 471, 495, 527, 532 **(VIII-1)** 45, 64, 209 **(VIII-3)** 78, 94, 113, 128, 132-136, 140, 174, 240) **(IX-1)** 18², 22, 45-, 63, 77, 79, 80, 80⁴, 81-86, 87-, 88³, 88⁴, 89², 90, 92, 92¹, 93, 93-, 93¹, 95, 96¹, 97, 99, 99^{1,2}, 100, 102⁶, 103, 103¹, 106, 108, 110, 116, 127, 130, 140, 144, 150, 151⁵, 154, 156, 174, 194, 207, 237, 274-, 316, 372, 375-378, 381, 428, 435-437, 440, 444, 446, 449, 450, 452, 473, 475, 481, 482⁴, 483-487, 494, 507, 513, 519-523, 523⁶, 526, 527², 528-530, 534, 539, 543, 548, 563, 565, 571¹, 573, 574, 577, 578, 580, 584, 585, 591¹, 593, 594², 597³, 600 **(IX-2)** 609, 612, 616, 651, 652, 654, 655, 659-661, 663-, 664-666, 669, 670, 672, 676, 700, 779, 900¹, 903, 903³, 919, 921¹, 943, 983, 984, 1015, 1039, 1065, 1104, 1162, 1172, 1208, 1213, 1325, 1373, 1442, 1469, 1488 **(X)** 42, 70, 268, 276 *див.* Валахія, Волохи, край; Мунтенія, Moldavia, Moldavo, Multany, Munteniâ, Valachia, Walachia, Wlochy, Wolochy *див. також* Молдова
- Волощина Гірська **(VI)** 60² *див.* Волощина Мала
- Волощина дунайська **(VI)** 61
- Волощина Мала (Волощина Гірська, Valachia Minor, Valachia Montana) **(VI)** 60² *див.* Волощина Гірська, Valachia Minor, Valachia Montana

Волощина північна (IX-1) 513
 Волощина подунайська (I) 225³
 Волощина-Молдава (IX-1) 481¹
 Волощини [Молдавія й Валахія] (IX-2) 1301
 Волхов, р., впадає в Ладозьке озеро (I) 291, 326, 413
 Волча Вода, р. (VII) 300 *див.*
 Вовча Вода
 Волче, с., у верхів'ях Сули (VIII-2) 45
 Волчичі, с., на Пинщині (V) 645
 Волчківці, с., на Побожжі (VII) 16
 Вольборк, м. (V) 496
 Вольвичі, с., на Пинщині (V) 645
 Вольки (Волох, Кельти східні, Volcae, Walhoz), плем'я (I) 138 *див.* Волох, плем'я; Кельти східні, Volcae, Walhoz
 Вольне, м. (VIII-2) 63, 72 (VIII-3) 235¹, 253 *див.* Вільний
 Вольний, м. (VIII-2) 46 (VIII-3) 253 (IX-1) 503 (IX-2) 1027 *див.* Вільний
 Вольнівський повіт, на Слобожанщині (VIII-2) 72
 Вольнівці, жителі м. Вільний, на Слобожанщині (VIII-2) 72
 Воньківці, с., у Летичівському повіті (VIII-3) 57
 Волинець, м. (II) 404 *див.* Волинь, м.
 Волинская епархія (II) 557, 562, 564 (V) 265⁴ *див.* Волинська катедра
 Волинское городище (II) 375, 375⁷ *див. також* Волинь, м.

Воля, н. п., біля м. Варшава (IX-1) 357
 Воля Дворецька, с., у Любачівському старостві (VI) 267
 Воля Деревлянська, с., у Галичині (V) 262
 Воля Тарнавська, с., у Перемишльському повіті (VI) 269
 Волянів, с., на Берестейщині (VI) 627
 Воргол, с., у Глухівському повіті (II) 603
 Воргол (Ворголь), м., на Чернігівщині (II) 563, 603, 604 (III) 183
 Воробіївка, с., на Пороссі, у Київській губернії (II) 286³
 Воробіївці (Воробієвичі), с., на р. Мурахва [Воробіївка, с., Немирівський р-н Вн.] (VII) 15
 Воробійни (Воробейна, Воробийни, Воробійна), с., на Чернігівщині (II) 604
 Вороблик, с., у Сяніцькому повіті (II) 456⁵ (VI) 202¹
 Воров, м. (IX-2) 1115³ *див. також* Яворів
 Ворожба, г-ще, на Чернігівщині (II) 604 *див.* Липецьк
 Ворожба, р., права притока Псла (VIII-2) 46
 Вороне, м., на Черкащині [Жашківський р-н Чрк.] (IX-2) 1044¹
 Воронеж, р., права притока Дону (I) 30
 Воронине, с. (VII) 257- *див.* Макарів

Вороні Лози, м., біля Корсуня
(VIII-1) 230

Воронівська сотня, Чигиринського полку (VIII-3) 274

Вороніж (Воронеж), м., на р. Дон, на Чернігівщині [у Росії] (II) 604 (III) 565, 567 (VIII-2) 57, 61, 62, 65 (VIII-3) 254, 254³

Вороніжець (X) 256³

Вороніжській уѣздъ (I) 30¹

Вороніжська губернія (Воронежская губернія) (I) 7, 49¹, 231⁴ (II) 603 (VIII-2) 198, 199

Вороніжці (Воронізіці), жителі м. Вороніж (VIII-2) 39

Вороніжчина (Воронежчина), на Чернігівщині (I) 49 (VIII-2) 65⁵

Воронків, с., м., на Київщині [Вороньків, с., Бориспільський р-н Кв.] (VIII-3) 142 (IX-2) 770, 947

Воронківка, с., на Побожжі [р. Південний Буг] (IX-1) 182

Воронківська сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278

Воронове, с., на Канівщині (VII) 43, 43¹

Вороновицька сотня, Кальницького полку (VIII-3) 277

Вороньки (Воронькове), с., у поріччі р. Многа, на Полтавщині (VIII-2) 45, 47

Ворота, прохід у Карпатах (II) 460⁻ див. Угорські Ворота

Воротинськ, м., на Сіверщині [у Росії] (IV) 322⁻

Ворошилівка, с., на Брацлавщині

ні (VIII-3) 277 (IX-1) 176², 190

Ворсівська сотня, Київського полку (VIII-3) 278

Ворскла (Ворскло, Ворьскл), р., ліва притока Дніпра (I) 11, 242², 246⁻ (II) 346, 349, 505, 536, 606 (III) 153, 153¹ (IV) 85, 98, 143, 144, 144¹, 147, 149, 161, 177, 281, 281², 314, 316, 453, 455 (VI) 10, 219, 284-286 (VII) 10³, 17, 20, 44, 54 (VIII-1) 292, 294 (VIII-2) 11, 42, 46, 49, 59-61, 63, 72 (IX-1) 126, 203², 426 (X) 165, 211, 221, 238 див. Ворьскл

Ворьскл, р. (II) 346 див. Ворскла

Воряжское плем'я (I) 381¹

Воспоро, м. (IV) 300 див. Керч

Воспорское царство (I) 55¹, 540 див. Боспорське царство

Воспорь Киммерійській (I) 540, 541 див. Боспор, д-ва

Востокъ (I) 434¹, 444¹, 568 див. Схід

Вотяки, плем'я фінське (I) 73, 112¹, 232

Воян (Woyan), н. п., в Унгварській столиці (II) 495, 498 див. Woyan

Вроців, с., біля м. Львів (VI) 267

Вроцлав (Врослав, Рославль, Breslau, Wrocław), м. [у Польщі] (III) 149 (IV) 434 (VI) 6, 29, 30, 35, 37, 38, 44, 53-55, 62, 63, 170², 605 (VIII-2) 203 див. Рославль, Breslau, Wrocław

Вроцлавяни, жителі м. Вроцлав

[у Польщі] **(IV)** 43¹ **(VI)** 30, 31¹, 38, 39
 Вруч, фортеця наскельна **(II)** 470 *див.* Урич
 Вручий, м. **(I)** 479 **(II)** 287, 288 *див.* Овруч, м.
 Всеволож, замок, на Волині **(IV)** 450
 Всеволож, м., на Чернігівщині **(II)** 410, 604 **(III)** 335 *див.* Сиволож
 Вслоним, м. **(III)** 81 **(IV)** 10, 11 *див.* Слоним
 Вульный, м. **(IX-1)** 497 *див.* Вільний
 Вчорайше (Вчєрашнє, Вчєраш-не), м., на р. Раставиця [Ружинський р-н Жт.] **(VII)** 18 **(VIII-3)** 40² **(IX-2)** 946, 946³
 Вщиж, м., у верхів'ях Десни, у Чернігівському князівстві **(II)** 319, 325, 328, 337, 604, 605
 Вышевичи, с., на р. Тетерів [Вишевичі, с., Радомишльський р-н Жт.] **(VII)** 42
 Въехань, с. **(II)** 603 *див.* Городище, с., на р. Тернь
 Вягр (Wehra), р., права притока Сяну, басейн Вісли [Вігор, р.] **(I)** 138² **(II)** 96, 97, 412 **(VI)** 77 *див.* Wehra

Вяземень, житель м. Вязьма **(IX-1)** 459⁻
 Вязовець, н. п., на Брацлавщині **(VII)** 15
 Вязовок, м., на Київщині **(IX-1)** 525, 527 **(IX-2)** 1010
 Вязьма (Вязма), м., у Московщині **(IV)** 277 **(VII)** 333, 365 **(VIII-1)** 206 **(VIII-2)** 116 **(IX-1)** 458, 644 **(IX-2)** 627, 905, 906, 908-911, 1069³, 1539
 Вятицька земля **(II)** 141 **(III)** 179², 180
 Вятичі (Вятичи, Вятичѣ), плем'я, у басейні р. Ока **(I)** 78², 171, 172¹, 173⁶, 188, 188¹⁻⁴, 190, 193, 197⁻, 210³, 228⁵, 229, 229², 239¹, 240, 253, 259, 333, 339, 341², 347, 364, 365, 373-375, 411, 415, 416, 416³, 425, 426, 460, 460¹, 485, 485⁴, 487, 516, 556, 586, 588 **(II)** 45, 47, 159, 207, 257, 313-316, 319, 327, 327³, 329, 334, 338, 542, 563 **(III)** 179, 255 **(V)** 131
 Вятка, м. [у Росії] **(I)** 249⁴ **(II)** 554
 Вятковичі, с., на Перемишльщині **(V)** 103
 Вятлиця, р. **(IX-2)** 1150

Г

- Габолтів (Габолтов, Gáboltó, Gubolt, Guebold, Gybolthe), м., у поріччі р. Топля, в Угорській Русі (II) 458, 503 *див.* Gáboltó, Gubolt, Guebold, Gybolthe
- Гаврилів, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Гавриловка (Адриловка), с., у поріччях Олави і Рашівки (VIII-2) 45 *див.* Адриловка
- Гагрії, плем'я (I) 229²
- Гаджибей, м. (VI) 608 *див.* Одеса
- Гадяцька волость (VIII-2) 50 (IX-2) 1505 (X) 128
- Гадяцька королівщина (VIII-2) 50, 56
- Гадяцька сотня, Полтавського полку (VIII-2) 48 (VIII-3) 279
- Гадяцьке староство (Гадяцька королівщина), на Полтавщині (VI) 286 (VIII-2) 44 (VIII-3) 279 *див.* Гадяцька королівщина
- Гадяцький ключ (IX-2) 1505
- Гадяцький повіт, на Полтавщині (II) 584 (VIII-3) 279
- Гадяцький полк (VIII-3) 273², 278, 279³ *див. також* Зінківський полк
- Гадяч (Гадечь, Гадичь, Nadyacz), м., на Полтавщині (VI) 191, 212 (VII) 258 (VIII-1) 223³, 224, 253, 255, 265, 292, 312 (VIII-2) 34, 39, 46, 73 (VIII-3) 255³, 256, 257, 279 (IX-1) 158, 158¹, 203², 204⁻, 204², 215, 370², 416, 426 (IX-2) 811, 826, 827, 954, 1112⁻, 1229, 1233, 1233², 1235², 1506 (X) 15, 136, 154¹, 155, 167-170, 236, 240, 240¹, 241, 258, 274, 275, 283², 305, 332, 343, 345, 346¹, 350, 354, 364-366, 375, 379 *див.* Nadyacz
- Гадячани, жителі м. Гадяч (X) 237
- Гадячина, на Полтавщині (X) 169
- Гаїгали, маб. населення Подунав'я і Подністров'я (II) 520³
- Гаї, с. (VI) 625 *див.* Бучач Лісний
- Гайворон, с., у поріччі р. Сухий Ромен (VIII-2) 45
- Гайдельберг, м., на р. Неккар [у Німеччині] (I) 250⁻ (VI) 605
- Галати, народ (V) 514¹
- Галє, м. [у Німеччині] (I) 26¹, 144¹, 541, 547 (V) 226⁻
- Галиція, край (V) 654 (VI) 619 *див.* Галичина
- Галицкая Русь, край (I) 216¹, 556 (II) 554, 569, 570, 612 (IV) 107⁻, 434, 462 *див.* Галицька Русь
- Галицко-Володимирская Русь, край (III) 132², 520 (II) 554, 569
- Галицко-львовская єпархія (V) 656 *див. також* Галицька єпархія, Львівська єпархія
- Галицька волость (II) 390, 445-446
- Галицька держава (II) 417 (III) 130

Галицька дієцезія, латинська (V) 433,

Галицька дієцезія, православна (V) 580 *див.* Галицька єпархія

Галицька єпархія (Галицька дієцезія, Галицька єпископія, Галицька катедра, Галицьке владичтво, Галицьке єпископство) (III) 270 (V) 397, 420, 432-436, 460, 468, 563 (VI) 239, 499 *див.* Галицька дієцезія, Галицька єпископія, Галицька катедра, Галицьке владичтво, Галицьке єпископство *див. також* Галицько-львовская єпархія

Галицька єпископія (Галицька єпископія) (III) 544 (V) 434 *див.* Галицька єпархія

Галицька земля (Галицька земля, Галицькая земля, Haliciensis terra, Halicka ziemia) (II) 255, 416, 431, 432⁻, 437, 445, 446, 465, 478 (III) 47, 93, 144, 155 (IV) 31, 47, 122, 169, 198, 221, 464, 501, 513 (V) 24, 40, 104, 163¹, 164-166, 178¹, 262, 310, 314, 315, 319, 321, 323, 333 (VI) 174, 177, 223, 240, 242, 245, 271, 272, 625 (VII) 31 (VIII-1) 149 (IX-2) 1183, 1305, 1306 *див.* Haliciensis terra, Halicka ziemia

Галицька земля східно-полуднева (VI) 272

Галицька катедра (I) 522 (III) 142, 271, 278, 544 (V) 432, 434, 447, 447¹, 448, 478, 488 (VI) 421 *див.* Галицька єпархія

Галицька королівщина (V) 193, 199 (VI) 154, 190, 213 *див.*

Галицьке староство

Галицька митрополія (Галицька митрополія, Мала Росія, Мала Русь, Μεγάλη Ῥωσία) (III) 134⁴, 141, 270-274, 278, 279², 505, 520, 543, 543¹, 544 (V) 385, 386³, 390-392, 394, 395, 395³, 396, 397, 398⁻, 406, 415, 420, 428, 431, 432, 432¹, 433, 440, 459, 656 (VI) 300 *див.* Мала Росія, Мала Русь, Μεγάλη Ῥωσία

Галицька Русь (Галицькая Русь, Galicyjska Ruś, Halicka Ruś), край (I) 224, 355, 356², 489², 490, 491 (II) 413, 484 (III) 31, 130-132, 134¹, 142², 232³, 525 (IV) 51, 181, 222, 223, 243, 336, 434, 443, 448, 449, 470 (V) 1, 2, 23, 40, 74², 114⁻, 116, 145, 150⁻, 202, 228, 425, 435¹, 509, 633, 635, 636, 638, 653, 654, 658 (VI) 39, 245¹, 260², 271, 337, 494, 515 (VIII-2) 220 (VIII-3) 267¹ *див.* Галицькая Русь, Galicyjska Ruś, Halicka Ruś

Галицьке архієпископство (V) 423, 427, 429

Галицьке владичтво (V) 441 *див.* Галицька єпархія

Галицьке єпископство (V) 397, 441 (VI) 499 *див.* Галицька єпархія

Галицьке князівство (I) 222 (II) 75, 374, 473¹ (III) 93, 106, 545 (IV) 88

Галицьке королівство (Galicien-

- sium regnum) (II) 576 *див.*
Galiciensium regnum
- Галицьке намісництво (V) 437,
439 (VI) 175
- Галицьке староство (Галицька
королівщина) (II) 612 (V)
187¹, 190² (VI) 272 *див.* Га-
лицька королівщина
- Галицький повіт (Галицкий по-
віт, Haliciensis districtus) (V)
269 (VI) 265 *див.* Haliciensis
districtus
- Галицько-Волинська держава (Ма-
ла Русь, Halitsch und Wladimir
Königreich, Malá Rus, Mynor
Russia) (I) 1, 16 (II) I, 2, 130,
311, 370, 376, 377, 402, 471, 472
(III) 1, 2, 2¹, 3, 14, 17, 44, 87, 93,
93-94, 103¹, 108, 111-114, 116⁻,
117, 118, 121, 121⁻, 123, 125,
127, 130, 138¹, 140, 141, 143,
161, 165, 168, 168², 191, 270-
272, 504, 505, 521, 522², 524,
587 (IV) 10⁵, 14, 30⁻, 180, 398
(V) 224, 459 (VI) 302 (VII) VII,
565 *див.* Мала Русь, Halitsch
und Wladimir Königreich, Malá
Rus, Mynor Russia
- Галицько-Волинська земля (III)
103, 124³, 125³
- Галицько-Волинська митропо-
лія (Μικρά Ῥωσία) (II) 485
див. Μικρά Ῥωσία
- Галицько-Волинська Русь (III)
122, 125, 431⁴
- Галицько-волинські височини
(I) 9, 10
- Галицько-Володимирська дер-
жава (II) 368 (III) 92, 130 (V)
226, 228

- Галицько-Володимирське кня-
зівство (II) 128
- Галицько-львівська катедра
(єпархія) (VI) 509
- Галиця, с., у верхів'ях Удаю, на
Переяславщині (VIII-2) 45
(IX-1) 371 (IX-2) 731
- Галич (Галичъ, Галіч, Galich,
Galiz, Halics, Halicz, Halycz,
Γαλίτζης), замок, м., у Га-
личині (I) 138², 302 (II) 130,
153, 165, 198⁵, 208, 209, 222,
229-230, 230², 231, 233, 236,
236¹, 237, 237², 238, 238⁵,
239, 240¹, 245, 246, 246¹,
248-250, 252, 282, 324, 380,
384, 394, 401, 404, 405^{1,3},
409, 416, 417, 418⁻, 419, 419²,
420, 421⁶, 422⁻, 423, 425, 434,
443-446, 449, 451-453, 462,
462⁴, 464, 465, 465^{2,3}, 466,
467, 467¹, 468-470, 474, 475,
475¹, 478, 480-482, 485⁻, 520,
543, 568, 570-572, 575, 580,
610, 612 (III) 2, 4-6, 6¹, 7, 9,
12², 15, 18-20, 20², 21, 21⁻, 23,
24, 24⁴, 25, 27-32, 32^{1,2}, 34,
35, 35^{1,2}, 36-40, 42, 43, 47-51,
51², 52, 54-58, 62, 64, 64², 65,
67, 77, 85, 92¹, 148, 149, 166⁻,
168², 194, 234, 270, 299, 396,
399³, 421, 427², 430², 433,
456, 504, 505, 509-511, 513-
515, 517, 519, 536 (IV) 41,
41³, 56, 74, 98, 122, 329, 331,
438, 464 (V) 145, 146, 146⁴,
190³, 252, 262, 269, 276, 307²,
308, 308¹, 311¹, 314, 315, 327,
369, 374⁻, 391, 396, 397², 403,
424, 428, 429, 441, 459, 468

(VI) 23, 24, 26-28, 43, 43⁴, 59, 101, 105⁶, 107, 108, 180, 190, 243, 265, 270, 536², 609 (VII) 517 (VIII-1) 25- (VIII-3) 83, 146 (IX-1) 150, 289, 439, 453, 578, 584⁴, 651-653, 653³, 655, 701, 1114, 1115¹, 1128, 1140, 1140², 1145², 1171, 1184, 1287, 1315, 1355, 1461, 1493 див. Галіч, Galich, Galiz, Halics, Halicz, Halycz, Γαλίτζης див. також Залуква, Крилос

Анни св. костел [на території с. Залуква] (II) 469

Благовіщення церква [на території с. Крилос] (II) 469 (III) 427, 427², 429

Богородиці церква (Богородичная церква, Богородиці катедрa) [на території с. Крилос] (II) 446, 466, 468, 468², 469, 570, 571 (III) 15, 28, 55-56 (V) 374⁺

Воскресеньке, ур-ще [на території с. Крилос] (II) 469

Галицька вежа (III) 433²

Галицький замок (II) 467, 468 (III) 34, 120 (IV) 464

Галичина, могила [на території с. Крилос] (II) 466 (III) 25

Данилівське, ур-ще [на території с. Крилос] (II) 469

Івана св. монастир (Іоана св. монастир), на

ур-щі Іванівському [на території с. Крилос] (II) 469 (III) 421

Іванівське, ур-ще [на території с. Крилос] (II) 469

Ілії св. монастир [на території с. Крилос] (V) 262

Ілійщина, ур-ще [на території с. Крилос] (II) 469

Іллі св. церква (Ілії св. церква) [на території с. Крилос] (II) 469, 571 (III) 425²

Карповий гай, ур-ще [біля с. Залуква] (II) 469

Німецькі ворота (Німецька брама) [на території с. Крилос] (II) 466 (III) 56

Пантелеймона св. церква (Пантелеймона св. церковь) [на території с. Шевченкове] (II) 468, 484, 485¹, 570 (III) 12¹, 424, 429, 429¹, 430, 431, 505, 542

Рождества церква (II) 467¹, 468 (III) 424, 429

Спа са св. церква (Спа са св. біжниця) [на території с. Шевченкове] (II) 433, 466, 468, 571 (III) 424, 429

Станіслава св. костел (Станислава костель, Stanislaus h. Franciskaner-Kirche, Stanisław św. kościół), над Лімницею [на території с. Шевченкове] (II) 467¹, 468, 570 див. Stanislaus h.

- Franciskaner-Kirche, Stanisław św. kościół*
Трійці св. монастир (V)
 262
Угольники, ур-ще (II)
 466
Успенія монастир [на території с. Крилос] (V)
 262
Юрївське, ур-ще [на території с. Крилос] (II)
 469
- Галич (Gacs), м., угорський (IV)
 439 див. Gacs
- Галичани, маєтн., на Волині
 (VI) 627
- Галичани (Галичаны), жителі
 м. Галича (II) 420, 422, 449,
 451, 474, 475, 475¹, 478, 480
- Галичани (Galicienses), насе-
 лення Галичини (I) 191 (II)
 174, 197, 229, 247, 282, 324,
 374, 390, 424, 425, 437, 450,
 465⁴ (III) 4¹, 18, 20², 25, 28,
 30, 33¹, 34, 35, 40, 47-49, 56-
 58, 200, 213, 214, 218, 315,
 509 (IV) 52, 60, 119², 120, 449
 (V) 433, 436, 436³, 437, 437³,
 438, 438⁻, 439, 447 (VI) 510
 (VII) 411 див. Galicienses
- Галичанин, житель Галичини
 (III) 269³ (V) 541 (VII) 414
 (X) 367¹
- Галичина (Галиція, Галиччина,
 Галличина, Galacia, Galati,
 Galetia, Galicia, Galicya, Ga-
 litia, Galizien, Gubatos, Hale-
 cia), край (I) 3, 7, 7¹, 11, 12,
 23, 29², 30⁻, 37, 41, 50², 76,
 77³, 128⁻, 175⁻, 191, 198, 207,
 212¹, 223, 289, 292, 292⁵, 296,
 302, 303, 303², 355, 362²,
 495³, 542, 556 (II) 13, 46, 47,
 49, 51, 54, 54^{1,3}, 74, 74², 75,
 75³, 76, 76⁻, 77, 78, 96, 97²,
 99, 108, 113, 128-130, 136,
 143, 145⁻, 146, 153, 162, 166,
 168, 172-174, 182, 183, 190⁻,
 194, 197, 201, 202, 207, 209,
 222, 224, 225, 228-230, 236-
 240, 245, 246, 248, 250-252,
 280, 324, 351¹, 359, 362-365,
 367, 367¹, 368, 371-373, 376,
 390-392, 394, 399, 401, 402,
 407, 407², 408-417, 417¹, 418,
 420-423, 427, 428, 430, 431,
 433⁵, 434-438, 440-442, 444,
 445, 447-450, 452-454, 454¹,
 455, 455², 456, 457, 459-461,
 465, 470, 472, 473, 473¹, 474,
 475, 477-485, 487, 488⁴, 503⁻,
 505, 523, 524, 543, 546, 548,
 554, 560, 565, 567, 569-572,
 576-578, 580, 585, 595, 596,
 610-612 (III) 1-4, 4^{1,2}, 5, 5¹,
 6-9, 12, 14, 15, 17, 18, 18¹,
 19-22, 23¹, 24-27, 29, 29¹,
 30-32, 32², 33², 33, 34, 34¹,
 35-38, 40, 41, 41¹, 42, 43, 43¹,
 44², 46-49, 49³, 50, 51, 54-58,
 62, 63, 67, 83, 92, 93, 98², 99,
 101⁶, 103, 104, 107, 108, 110,
 111, 113, 114^{2,3}, 115, 116, 122,
 122¹, 127³, 129-131, 136, 138,
 140-142, 142², 144, 145, 147,
 150, 151¹, 163, 165, 198, 202,
 233², 236, 254, 258, 269³, 271,
 274, 298³, 302, 304, 306-308,
 310, 314, 334, 337, 382, 412,
 420, 421¹, 429², 430, 488, 500,

501, 504, 509, 511, 513, 515-517, 524, 531¹, 533, 587 **(IV)** 19-25, 25², 26-32, 32³, 35-41, 41², 51, 51², 52, 52³, 54, 56, 58-63, 88, 89¹, 90, 100, 101, 101¹, 102, 103, 103¹, 104-107, 107⁻, 108, 108³, 109-116, 116¹, 117, 117¹, 118, 118¹, 119-123, 123⁴, 124, 125, 130¹, 164, 169, 175, 180, 181, 185, 193, 194, 197, 221, 225, 226, 226³, 236, 242, 303, 322⁻, 328, 329, 331, 333, 334, 381, 431, 432, 434, 435, 438, 442, 443, 448, 449, 462-464, 499, 500 **(V)** 20-23, 23¹, 24, 25, 38, 40, 62, 75, 75², 78-80, 80², 84, 86, 88, 92, 92¹, 93, 95, 104, 104¹, 107-108, 114⁻, 116, 131, 142, 147⁻, 149⁻, 151, 165, 178, 179, 182, 186, 188, 189, 228, 229, 250, 251, 254, 261, 262, 267, 269, 271, 272, 275, 291, 307, 309, 310, 311², 312, 313³, 314, 315², 317, 360, 360¹, 363, 365, 367, 368, 373, 374, 374⁻, 375, 391, 397, 398, 401, 405, 420, 422, 425-428, 430⁻, 436, 485, 508, 509, 511, 523, 541, 542, 546, 550, 554, 633, 635, 636, 647¹, 650, 654 **(VI)** 22, 25, 25³, 26-28, 30, 35, 36, 37, 39, 42, 44, 45, 46, 56, 72, 74, 76, 78, 100, 101, 109, 110, 115, 124, 151-156, 158, 161, 167, 168, 170, 171, 174, 179, 183, 213, 225, 227, 235, 237-240, 242, 243, 243⁵, 245, 246, 249, 250, 261, 264, 271, 272, 291, 298, 304, 337, 373, 385, 411, 420, 421,

422¹, 423⁻, 434, 445, 465, 499, 508-510, 523, 529, 606, 610, 618, 620, 623, 625 **(VII)** 23-26, 30, 31, 33, 156, 188, 201, 233, 256, 257⁻, 261⁵, 359, 442, 530 **(VIII-1)** 24, 147 **(VIII-2)** 12, 91², 126², 154, 224 **(VIII-3)** 66, 92, 93, 97 **(IX-1)** 63, 107, 193¹, 503, 584, 865, 994¹, 995¹, 1091, 1098, 1108, 1111, 1128, 1137, 1148, 1150, 1166, 1180, 1206, 1285, 1307, 1312, 1323, 1331, 1341, 1365³, 1387, 1391, 1396 *див.* Галиція, Galacia, Galati, Galetia, Galicia, Galicya, Galitia, Galizien, Gubatos, Halecia
 Галичина західна **(I)** 7 **(II)** 166, 430 **(III)** 31, 32, 38, 49 **(V)** 176, 186 **(VI)** 195, 217, 244, 245, 611 **(IX-2)** 865
 Галичина і Володимирія (Галичина і Лодомерія, Володимирія, Galicia et Lodomeria, Halicz und Wladimir), князівство **(III)** 18, 512 *див.* Галичина і Лодомерія, Galicia et Lodomeria, Halicz und Wladimir
 Галичина і Лодомерія, князівство **(III)** 122 *див.* Галичина і Володимирія
 Галичина північна **(IV)** 122 **(V)** 176, 186, 365 **(VIII-3)** 95
 Галичина північно-західна **(VI)** 44
 Галичина полуднева **(II)** 55, 416 **(VI)** 156
 Галичина полуднево-східна (Галичина східно-полуднева) **(VI)** 171, 174, 190 **(VIII-3)** 94

Галичина східна (Galicya wschodnia, Ostgalizien) **(I)** 7, 29²-30⁻ **(II)** 580 **(III)** 145 **(VI)** 237 **(VII)** 151 **(VIII-3)** 92 **(IX-2)** 865 *див.* Galicya wschodnia, Ostgalizien

Галичина центральна **(VI)** 100

Галичина-Волинь (Волинь-Галичина) **(IV)** 434 *див.* Волинь-Галичина

Галичі (Gács), м., у словацьких Карпатах **(I)** 138² *див.* Gács

Галичско-русское княжество **(II)** 554, 569 **(III)** 520

Галичъ, м., московське [у Росії] **(IV)** 74, 80¹

Галіція іспанська, край [в Іспанії] **(I)** 138²

Галіч, м. **(II)** *див.* Галич, м., у Галичині

Галка, с., на Чернігівщині **(VIII-2)** 47

Гальвигова (Гальтова), с., у Тичинській волості **(VI)** 651 *див.* Гальтова

Гальстад, м. [у Швеції] **(IX-2)** 1394¹

Гальтова, с. **(VI)** 209, 651 *див.* Гальвигова

Галятія малоазійська, історична область у Малій Азії [у Туреччині] **(I)** 138²

Гамбург, м. [у Німеччині] **(X)** 322

Гангрін, плем'я **(I)** 229, 229²

Ганжівка, ур-ще, біля Пиляви, у Летичівському повіті **(VIII-3)** 72, 72³

Ганза (Hanse), союз вільних німецьких міст **(I)** 303¹ *див.*

Hanse

ГанOVER, м. [у Німеччині] **(II)** 558

Гановци, осада гіпотетична, у Галичині **(II)** 612

Ганязь, м., на Берестейщині **(VI)** 184

Гапоновка (Karapowka), с., у поріччі р. Сулиця **(VIII-2)** 45 *див.* Karapowka

Гарбузів, с., у Галичині **(II)** 611

Гатне, с., у північній Київщині **(I)** 51, 51³, 53 **(VI)** 306

Гаути, племена шведські **(I)** 623¹

Гвоздець, с., у Галичині **(VI)** 625

Гвоздів, с., у Київському повіті **(IV)** 84² **(VI)** 306

Гданськ (Гданськ), м. **(VIII-3)** 107³ **(X)** 17 *див.* Гданськ

Гедервар, н. п., [в Угорщині] **(IX-2)** 1432²

Геліополь (Бальбек), м. **(IX-2)** 1001, 1001¹ *див.* Бальбек

Гельмязів, м., у Переяславському старостві [Золотоніський р-н Чрк.] **(VII)** 257, 276 **(VIII-1)** 292 **(IX-2)** 1009

Гельмязівська сотня, Переяславського полку **(VIII-3)** 278

Гельсінгфорс, м. [у Фінляндії] **(I)** 316⁻, 619

Гелярова, с., у Лежайському старостві **(VI)** 266

Генуя, м. **(IV)** 487 *див.* Генуя

Георгія св., о. **(I)** 325 *див.* Хортиця

Гераклейці, населення Гераклії **(I)** 92

Гераклея, колонія (I) 92, 92³, 93
див. Гераклея Понтийська
 Гераклея малоазійська, колонія
 (I) 94 *див. Гераклея Понтийська*
 Гераклея Понтийська (Гераклея, Гераклея малоазійська, Ереглі), колонія на південному березі Чорного моря (I) 85, 92 *див. Гераклея, Гераклея малоазійська, Ереглі*
 Гермаки, с., у Барському старостві (VI) 251, 252
 Германів, с., біля Львова (V) 145
 Германівка, с., м., у Київському повіті (VIII-3) 276 (IX-1) 350, 357
 Германія, д-ва (Germania) (I) 70, 71, 77³, 148, 164, 167² (IX-1) 529 *див. Germania див. також Німеччина*
 Германське плем'я (I) 137, 611 *див. також Східногерманське плем'я*
 Германські народи (Germanische Völker) (I) 71, 147, 156⁴, 164, 166 *див. Germanische Völker див. також Північногерманські народи, Східногерманські народи*
 Германські племена (Germanische Stämme) (I) 67, 68², 124, 367², 611 (III) 552 *див. Germanische Stämme див. також Deutsche Stämme*
 Германці північні (I) 64, 615
 Германці полудневі (I) 64
 Германці східні (I) 164
 Германці чорноморські (I) 132
 Германцы, народ (I) 562

див. Германці
 Гернад, р., ліва притока Шайо (I) 215 (II) 488
 Гернично, с., у Ченстоховському повіті (II) 609
 Герули (Hros), плем'я готське (I) 141, 143, 144, 144⁻, 145, 146, 146⁴, 147-149, 156, 164, 543, 548, 611 *див. Hros*
 Герцоговина (Herzegowina) (I) 274² *див. Herzegowina*
 Гетьманщина (I) 4 (V) 339, 624 (IX-1) 97 (IX-2) 846, 936, 981², 1225, 1227-1229, 1479, 1503, 1504, 1506 (X) 155, 241⁴, 269 *див. також Військо Запорозьке, Україна*
 Гиковці, с., на Брацлавщині (VII) 15
 Гинківці, с., у Червоногородському повіті (V) 87¹
 Гібралтар, протока, між Іспанією й Марокко (I) 616, 617
 Гієрон, протока (I) 440 (II) 36 (IV) 298, 303 *див. Боспорська протока*
 Гійсько (Oszko), с., біля Перемишля (V) 145¹, 182¹, 192¹ (VI) 202 *див. Oszko*
 Гіляни, плем'я, у Табарістані (I) 434
 Гімберг (Гімбург, Инеперькъ, Инепґрьць, Непґрьць, Нимберг, Imprig), замок, м., на лівому березі р. Нейбах, на схід від Відня [в Австрії] (III) 76, 518 *див. Инеперькъ, Инепґрьць, Непґрьць, Нимберг, Imprig*
 Гіндук, д-ва, в Азії (I) 61

Гінта, потік, притока Яломниці **(IX-1)** 541, 542

Гіпакір, р., впадала у Чорне море **(I)** 109¹

Гіпаніс, р. **(I)** 109, 110³ *див.* Бог, р., впадає в Дніпровсько-Бузький лиман

Гіпаніс-Бог, р. **(I)** 88 *див.* Бог, р., впадає в Дніпровсько-Бузький лиман

Гірканія кавказька **(VII)** 67

Гірки (Малі Гірки, Горки), м. [у Білорусі] **(IX-2)** 1167, 1202, 1203¹, 1216, 1257, 1262 *див.* Малі Гірки, Горки

Гірський Тикич (Тикич), р., ліва притока Південного Бугу [Гірський Тікич, р.] **(VI)** 281 **(VIII-2)** 17 *див.* Тикич

Гіспанія, д-ва **(IV)** 281 *див.* Іспанія

Гладковичі, с., на Овруччині **(V)** 217

Глеваха, с., біля Василькова [Васильківський р-н Кв.] **(VII)** 18¹

Глевацьке, с., біля м. Київ **(V)** 481

Глиник, с., у коліні Вислока, у Галичині **(II)** 457¹, 612

Глинниця, с., у Радомишльському повіті **(I)** 44²

Глинобережка, р. **(VIII-2)** 123 *див.* Кудеска

Глинськ, г-ще, м., на р. Сула, на Полтавщині [Роменський р-н См.] **(II)** 349¹ **(IV)** 87, 281² **(VI)** 284 **(VIII-1)** 259 **(VIII-2)** 45-47 **(VIII-3)** 40² **(IX-2)** 947 **(X)** 154, 154¹

Глинськ, с., на р. Ворскла, на Полтавщині **(IV)** 281, 281²

Глинськ, с., у Галичині [Жовківський р-н Лв.] **(II)** 612

Глинськ (Knin), м., на Волині **(IX-2)** 1342 *див.* Knin

Глинська сотня, Миргородського полку **(VIII-3)** 279

Глинщина, на Полтавщині **(VI)** 285

Глиняни, м., у Львівському повіті **(IV)** 420 **(V)** 262, 354⁴ **(VI)** 78, 94⁶ **(VIII-3)** 52, 66, 66³, 67 **(VII)** 30 **(IX-1)** 248-, 248¹, 263, 272⁴, 440, 544³, 548¹, 550, 559-, 565, 574, 575 **(IX-2)** 638, 650, 651, 653, 927, 983², 1105, 1114, 1139, 1460-1462, 1550

Глібів, м., біля Переяслава **(II)** 354

Глібовка, с., на Київщині [Кв.] **(IX-2)** 851³

Глогова (Glogovia), м. [у Польщі] **(II)** 63 *див.* Glogovia

Глубока, р., ліва притока Сіверського Дінця **(VIII-2)** 40

Глухів (Глухов), м., на Чернігівщині [Глухівський р-н См.] **(II)** 249, 337 **(III)** 180 **(VI)** 287 **(VIII-3)** 243³ **(IX-1)** 370², 416 **(X)** 29, 212

Глухівське князівство, на Чернігівщині **(III)** 178

Глухівський повіт, на Чернігівщині **(II)** 603, 604

Глушець, р., права притока Стиру **(II)** 385

Гмировка, с., на Полтавщині **(VIII-2)** 47

- Гнила Саксагань, р., притока Саксагані (VIII-2) 123
- Гниле море, система мілководних заток на заході Азовського моря (VIII-2) 25
- Гнилий Тикич, р., права притока Синюхи (I) 36 (VII) 15
- Гнилоп'ять, р., права притока Тетерова, притока Дніпра (V) 218
- Гнидава (Гнидава), с., у Луцькому ключі (VI) 77², 149
- Гнідинці, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Гнізда, р., ліва притока Серету (II) 373 (IV) 91¹
- Гнійниця (Гнойниця), м., у верхів'ях Горині (II) 173, 258², 259, 430
- Гнойниця, с., на Перемишльщині (VI) 625
- Гоголів (Оглав), м., біля Барішівки [Бориспільський р-н Кв.] (VII) 257- (IX-1) 76 (IX-2) 946, 1247, 1250, 1411 (X) 283, 340 *див.* Оглав
- Гоголівська волость, у поріччі р. Остер (VI) 284, 285
- Гоголівська сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278
- Годле, ур-ще, поле, біля Бахуря, на р. Тернава (V) 374 (VI) 367¹
- Гоздів, с., біля Крилова, на холмсько-белзькому Побужжі (VI) 626
- Голландія (Голандія, Голяндія) (VI) 185, 192, 199 (IX-2) 1391, 1406 (X) 67, 67³, 319, 319¹ *див.* Нідерланди
- Голандці (Голяндці), народ (VI) 232 (IX-1) 47 (IX-2) 1199
- Голгофа, пагорб біблійний, в Єрусалимі (IX-2) 987
- Голдаківка, м. (IX-2) 1060
- Голенка, с., на Конотопщині [Роменський р-н См.] (VIII-2) 47 (IX-1) 421
- Голешів, с., на Волині (VI) 149
- Голзаківка, м., на Брацлавщині (IX-2) 1060
- Голинь, с., у Галичині (V) 309²
- Голі-гори (Голі Гори), м. (II) 372 (III) 308 (IX-2) 1114 *див.* Гологори
- Голмгард, м. (II) 18- *див.* Новгород, м. [у Росії]
- Головенка, с., біля м. Коросно, на Сяніччині (VI) 265
- Головенці, с., у Сяніцькій королівщині (VI) 202
- Головецьке, с., на Самбірщині [Самбірський р-н Льв.] (V) 269
- Головчин, м. [у Білорусі] (V) 170 (VII) 319
- Гологори (Голі-гори), м., у верхів'ях Липи, у Галичині [Золочівський р-н Льв.] (II) 372 (VI) 78, 101, 525¹, 529 (VIII-3) 92 (IX-2) 653, 1461 *див.* Голі-гори, м.
- Голодне, с., у Динівському ключі (I) 217-
- Голомуц, м. [у Чехії] (II) 543²
- Голосків, с., у Кам'янецькому повіті (VI) 269¹
- Голтва (Голта), р., ліва притока Псла [Говтва, р.] (II) 86, 104, 346, 606 (VIII-1) 293 (X) 137¹, 211, 214, 221, 229¹, 235

Голтва (Голтав), осада, м., на р. Голті, у Переяславській землі [Говтва, с., Козельщинський р-н Пл.] **(II)** 606 **(VII)** 258, 276 **(VIII-1)** 293-295 **(VIII-2)** 38, 46 **(X)** 151, 211, 214, 217-219, 224, 225, 228¹, 229, 229², 230, 231, 241, 310²

Голтвинська сотня, Чигиринського полку [Говтвянська сотня] **(VIII-3)** 274

Голубець (Голубе), с., на холмсько-белзькому Побужжі **(VI)** 626 *див.* Голубе

Голубе, с. **(VI)** 626 *див.* Голубець

Голчедаїв, замок, с., на Поділлі **(IV)** 199, 210 **(VII)** 14, 19 *див.* Верхній Голчедаїв

Голчедаївська волость, на Поділлі **(VI)** 250

Голштинія **(IX-1)** 126

Гольцова, с., у коліні Вислока, на руському кордоні **(II)** 457¹

Гольче, с., на Волині **(V)** 102

Голяди, плем'я **(I)** 72 *див.* Голінди

Голядь, плем'я **(IV)** 5¹

Голяки, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46

Гомель (Гомельок, Гомій, Homel), м., на р. Сож, у Могилівській губернії [у Білорусі] **(I)** 188 **(II)** 336 **(IV)** 234, 278, 280 **(VII)** 156, 319 **(VIII-3)** 33 **(IX-1)** 77, 139, 225-227, 227², 321 **(IX-2)** 870, 875, 909, 909¹, 929-933, 936³, 939⁻, 1156, 1168, 1269, 1277 **(X)** 259 *див.* Гомій, Homel

Пречиста, церква (IX-1) 226

Чичерська брама (IX-1) 226

Гомельська волость **(IX-1)** 930

Гомельський повіт **(IX-1)** 224¹

Гоменський повіт, помилково [Роменський повіт См.] **(II)** 607

Гомій (Гомъи), м. **(I)** 188 **(II)** 336 *див.* Гомель

Гомляни, жителі м. Гомель **(IX-2)** 932², 935

Гомольша, р., права притока Сіверського Дінця [Гомільша, р.] **(VIII-2)** 60

Гонці, с., на Полтавщині **(I)** 29

Гончариха (Янчарих, Janczarucha), ур-ще, могила, с., на р. Случ, на Поділлі **(IV)** 501 **(VIII-3)** 58³, 59, 60, 60¹ **(IX-1)** 77, 235, 235⁶, 236⁻, 238, 244, 257, 441 **(IX-2)** 1137, 1147² *див.* Янчарих, Janczarucha

Гора, г. **(II)** 460 *див.* Карпати

Горай, м. **(VI)** 239⁵, 246 *див.* Горай

Горбасовка (Iarbasowka), с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46 *див.* Iarbasowka

Горби, г. **(I)** 210⁴ *див.* Карпати

Горбинці, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45

Горволь, м. [у Білорусі] **(IX-2)** 930

Горгіпія, м. **(I)** 98, 104³ *див.* Анапа

Горжків, с., на холмсько-белзькому Побужжі **(VI)** 626

Горзувіти, м., у Криму **(I)** 96

- Гори (Горы Большие), м. [у Білорусі] **(IX-2)** 961, 1202, 1202¹, 1022, 1167, 1216, 1257, 1260, 1262 *див.* Горы Большие
- Горинь, р., права притока Прип'яті **(I)** 9, 36, 200, 334 **(II)** 100, 252, 258-260, 262, 302, 304, 359, 367, 368, 374, 391 **(III)** 42, 86, 100, 157, 159², 160², 161, 161², 168, 535 **(IV)** 197 **(V)** 126, 292⁵ **(VI)** 49, 50 **(VIII-3)** 40, 54, 64, 151, 154, 155, 160, 164, 167, 180, 181 **(IX-1)** 67 **(IX-2)** 1150 **(X)** 292, 293, 298, 304, 365, 380
- Горішня Кам'янка, н. п., [маб., Кам'янка, с., Вн.] **(IX-2)** 883
- Горки, м. **(IX-2)** 1202, 1202¹, 1216, 1257, 1260 *див.* Гірки
- Горкушинці, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 45-46
- Горлиці, м. [у Польщі] **(IX-2)** 1390
- Горлиці, повіт [у Польщі] **(I)** 214¹
- Горловці, с-ще, на Черкащині **(VII)** 16⁵
- Горлюнська сотня, Прилуцького полку [Голінська сотня] **(VIII-3)** 280
- Горностайпіль, м., на Київщині **(VIII-3)** 215, 277 **(IX-1)** 221, 224 **(IX-2)** 772
- Горностайпільці, жителі м. Горностайпіль **(IX-2)** 772
- Городель, с. **(V)** 133² *див.* Городло, м., на р. Західний Буг, на Холмщині
- Городельська королівщина [Городло, м., на р. Західний Буг, на Холмщині] **(VI)** 195³, 199, 200 *див.* Городельське староство
- Городельське староство (Городельська королівщина) [Городло, м., на р. Західний Буг, на Холмщині] **(VI)** 152 *див.* Городельська королівщина
- Городельський повіт [Городло, м., на р. Західний Буг, на Холмщині] **(V)** 190² **(VI)** 209⁶, 228
- Городельщина [Городло, м., на р. Західний Буг, на Холмщині] **(VI)** 226⁵
- Городен, м., на р. Німан **(II)** 306 *див.* Гродно
- Городен, м., у Турово-Пинській землі **(II)** 100, 258, 306 *див.* Давид-Городок
- Городенка, с., м., на Покутті [Городенківський р-н ІФ.] **(III)** 155⁷ **(V)** 268 **(IX-2)** 1146
- Городенська волость [Давид-Городок, м., у Білорусі] **(II)** 302
- Городенська губернія **(I)** 7 *див.* Гродненская губернія
- Городенська сотня, Прилуцького полку **(VIII-3)** 280
- Городенське князівство [Давид-Городок, м., у Білорусі] **(II)** 258, 306, 307, 308⁵, 396, 595
- Городецкое, с. **(II)** 375⁷ *див.* Городок, с., на усті Гучви і Бугу
- Городец, м., на середній Случі **(III)** 155, 157 *див.* Городок, м., на середній Случі
- Городец (Городец), м., біля м.

Київ **(II)** 261, 261² *див.* Городок Песочний

Городець Острьский, м. **(II)** 356³ *див.* Остер, м.

Городець Вострьский, м. **(II)** 356³ *див.* Остер, м.

Городецька королівщина [Городок, м., Городоцький р-н Лв.] **(VI)** 220 *див.* Городецьке староство

Городецьке, м-ко [Уманський р-н Чрк.] **(VII)** 258

Городецьке староство (Городецька королівщина) [Городок, м., Городоцький р-н Лв.] **(VI)** 152, 175³, 180 *див.* Городецька королівщина

Городецький повіт [Городок м., Городоцький р-н Лв.] **(V)** 503

Горочень Гюрговъ, м. **(II)** 356³ *див.* Остер, м.

Городиско, с., у коліні Вислока, на руському кордоні **(II)** 457¹

Городиська сотня, Кропивнянського полку [Городищенська сотня] **(VIII-3)** 279

Городище, с., біля Кристинополя, на Белзщині **(V)** 266

Городище, м., на Київщині **(IX-2)** 1343⁴

Городище, осада, на р. Ворожба, у поріччі р. Псел **(VIII-2)** 46

Городище, с., біля Корця, на Волині [Корецький р-н Рв.] **(V)** 265

Городище, с., на Підляшші **(V)** 43

Городище, с., у Берестейському повіті [у Білорусі] **(VI)** 627

Городище (Бьяхань, Вьсхань, Евхань), с., на р. Тернь, на Чернігівщині [Недригайлівський р-н См.] **(II)** 603 *див.* Бьяхань, Вьсхань, Евхань, *див. також* Дехаловське городище, Лехановське городище

Городище (Лопастень), городок, с., на р. Лопастень, у Каширському повіті [у Росії] **(II)** 603, 605 *див.* Лопастень

Городло (Городно, Городель), замок, с., м., на р. Західний Буг, на Холмщині [у Польщі] **(II)** 372, 373 **(III)** 258 **(IV)** 47, 56, 149, 195, 196, 199, 450 **(V)** 269, 317 **(VI)** 33, 107, 136 **(IX-2)** 1460 *див.* Городно, м. на р. Західний Буг; Городель

Городниця, м., на Дністрі, у Галичині [Городенківський р-н ІФ.] **(I)** 37

Городниця, с., на Брацлавщині **(VIII-3)** 277

Городно, м., на р. Західний Буг **(IV)** 450 *див.* Городло

Городно, м., на р. Німан **(II)** 306 **(III)** 81, 235⁻ **(IV)** 10, 140, 204, 206, 207², 232, 252, 286, 384, 385, 471 **(V)** 293, 342 **(VII)** 104¹ **(VIII-1)** 164 **(IX-1)** 473, 489, 499 **(IX-2)** 1155 **(X)** 122, 250, 251, 256, 259 *див.* Городно

Городно, м., у Турово-Пинській землі **(II)** 258, 301, 302, 302², 304, 306 *див.* Давид-Городок

Городня, м., на Сіверщині **(I)** 199²

Городня, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45, 47
 Городня (Гародня), м., на р. Німан (VI) 12, 171, 448, 585 (IX-2) 1155 *див.* Гродно
 Городок, м. [у Білорусі] (VIII-1) 216 *див.* Новгородок, м. [у Білорусі]
 Городок, м., біля Берестя, на р. Західний Буг (IX-2) 1398⁵, 1460
 Городок, м., біля м. Київ (II) 20, 95, 101, 158, 356³ (III) 206² *див.* Городок Песочний
 Городок, м., біля Рівного, на Волині (VIII-1) 19 (VIII-1) 73, 82
 Городок, м., на р. Черемош (II) 523¹
 Городок, м., на усті р. Остер (II) 357 *див.* Остер, м.
 Городок, м., у Брацлавському повіті [Вн.] (IX-2) 879
 Городок, м., у Турово-Пинській землі (III) 253⁵ (VI) 49-51, 53 *див.* Давид-Городок
 Городок (Бедрик, Бедрихів Городок), м., над р. Смотрич [Городоцький р-н Хм.] (IX-1) 549, 550, 550², 551, 563 *див.* Бедрик, Бедрихів Городок
 Городок (Городецкое, Grodek), с., на усті Гучви і Бугу, на Волині (II) 375 *див.* Городецкое, Grodek
 Городок (Городець, Городокъ), м., на середній Случі, у Болоховській землі (III) 157, 158¹ *див.* Городець

Городок (Солоний Городок, Gródek), м., на р. Верещиця, у Львівському повіті [Льв.] (II) 464, 465 (III) 43, 299 (IV) 40, 121, 122, 226³ (V) 39, 249³, 308, 317, 439, 444¹, 503 (VI) 34, 45, 75, 101, 108, 160, 174, 175, 177, 180, 257, 257³, 258², 517, 531 (VIII-3) 95 (IX-2) 1114-1116, 1118, 1119, 1137, 1140, 1160², 1161 *див.* Солоний Городок, Gródek
Богородиці св. церква (VI) 257
 Городок (Чернечгородок), с., город, у Луцькому повіті [Маневицький р-н Вл.] (IV) 501 (V) 212⁴, 267 *див.* Чернечгородок
Михайла св. монастир (V) 267
 Городок Вострьский, м. (II) 356³ *див.* Остер, м.
 Городок Остерський (Городок Острьский), м. (II) 356³ *див.* Остер, м.
 Городок Песочний (Городець, Городок, Песочний городок), м., біля м. Київ, на лівому березі Дніпра, на острові, утвореному протокою Радунка (II) 356³ *див.* Городок, м. біля м. Київ; Городець, м. біля м. Київ; Песочний городок
 Горожана, с., у Львівській королівщині (VI) 270
 Гороховатка, р., притока Росі (II) 282²
 Горошин, г-ще, с., на р. Сула, на

- Переяславщині (II) 78, 346, 349¹ (VI) 285, 286 (VII) 176, 176³, 227, 234¹ (VIII-2) 47
- Горський уїзд [Гори, м., у Білорусі] (IX-2) 1202, 1214
- Гори Большие, м. (IX-2) 1262¹ *див.* Гори
- Горяшківська сотня, Брацлавського полку [Гарячківська сотня] (VIII-3) 277
- Гослиці, м., у Краківській землі (III) 96
- Гостомська сотня, Київського полку (VIII-3) 278
- Гострий Камінь, ур-ще (VII) 216, 223, 224 (IX-1) 358
- Готи (Готы), народи (I) 138⁵, 146³ *див.* Готи
- Готів, с. (IX-2) 1089 *див.* Хотів, с., біля Києва
- Готлянд, народи (I) 602 *див.* Готи
- Гочів, с., у Сяніцькому старостві (V) 197 (VI) 265, 265⁵, 625
- Гошів, с., у Галичині [Долинський р-н ІФ.] (V) 262, 436
Спаса св. монастир (V) 262
- Гоща (Kakusna, Kusczia), м., на Волині [Гощанський р-н Рв.] (V) 266 (VI) 627 (VIII-1) 319 (VIII-2) 95, 194 (VIII-3) 16, 61, 156, 156², 164, 167, 178 (IX-1) 18, 158³, 159, 162, 191, 191¹, 276⁻ (IX-2) 1179, 1318, 1342 (X) 294, 309, 327 *див.* Kakusna, Kusczia
- Грабів, м. (IV) 26²
- Грабів, н. п., у Галичині (V) 268
- Грабовець, м., замок, у Холмсько-Белзькій землі [у Польщі] (IV) 47, 450 (V) 317
- Грабовецький повіт [у Польщі] (IV) 501 (VI) 209⁶, 210, 228
- Грабово, с., на Волині [Любомильський р-н Вл.] (V) 486
- Гребенів, м., у верхів'ях Опора (II) 7¹
- Гребенне, с., у Львівській королівщині (VI) 270
- Грежани, с., біля Житомира (V) 121, 125²
- Грежанська волость, на Київщині (VI) 279
- Грейтунги, племена (I) 145 *див.* Готи східні
- Грек (Грекъ) (I) 574 (II) 333 (III) 263, 263¹, 264, 267, 268, 271, 281, 408, 410, 475³, 480, 480³, 481, 481³ (V) 404, 406, 420, 491, 512, 522, 533, 558 (VI) 486, 486⁶, 522, 558 (VIII-1) 183 (VIII-3) 34², 222¹ (IX-1) 57, 57³, 84, 156, 206, 224¹, 256, 421, 445, 447, 468, 470, 474, 503, 510, 517, 535, 535², 581 (IX-2) 735¹, 747¹, 852, 893, 894³, 896, 916, 916³, 921¹, 928, 937, 956, 1097, 1098³, 1117, 1146, 1239, 1278¹, 1396, 1548, 1549 (X) 306
- Грек морейський (V) 398
- Грек путивльський (IX-1) 503
- Греки (Греци, Грекы, Грѣки, Грѣци, Graeci, Graecy, Greki, Griechen, Hellenen), народ (I) 85, 90, 94, 102-104, 107, 108, 110, 129, 134, 178, 182, 231, 234, 234⁴, 235, 235¹, 252,

- 254, 273, 277, 283, 287, 290, 318², 319, 320¹, 341, 369, 393, 395, 402, 406, 409¹, 410, 414, 417, 430, 431², 432, 433¹, 441, 442, 446, 450, 458, 459, 467, 471-477¹, 483, 499, 508, 515, 567, 570, 581, 584, 593², 617, 620, 621, 624 (II) 35, 42, 53, 72, 73, 105, 115², 212, 273, 275, 483, 510, 511, 530, 532, 545, 556 (III) 260, 295, 344, 352, 408, 409, 452, 456, 466, 479-482, 547, 557 (IV) 298, 299, 303 (V) 250, 417, 420, 518, 520-523, 525, 534, 543, 545, 549¹, 550, 551, 553, 598, 613, 614 (VI) 7, 14, 296, 342⁻, 434, 439, 454, 458, 459, 471¹, 474, 477, 477¹, 478, 484, 486, 490, 524, 542, 556, 557, 564, 568, 577, 591 (VII) 392, 518, 519, 525 (VIII-1) 50 (VIII-2) 96, 106 (VIII-3) 34², 133¹, 166, 250 (IX-1) 79⁸, 84, 122, 123, 126¹, 131, 190, 195, 206, 210¹, 217, 236³, 238, 243, 244, 244¹, 245, 248, 248², 250, 254, 255, 317¹, 444⁴, 515, 517, 519, 527, 540, 541, 547, 555, 556¹ (IX-2) 737, 969⁻, 982, 1003, 1008, 1080¹, 1337, 1355, 1514, 1521, 1527 (X) 73, 135, 306, 355 *див.* Graeci, Graecu, Greki, Griechen, Hellenen
- Греки (Гречники), купці, які торгували з Грецією (II) 518 *див.* Гречники
- Греки боспорські (I) 98
- Греки візантійські (III) 479
- Греки кримські (II) 377
- Греки царгородські (I) 447
- Греки чорноморські (I) 102
- Грекиня (I) 347, 572 (II) 73¹, 153¹ (VII) 518
- Грем'яче (Гремячий), м., на Слобожанщині (VIII-2) 57
- Греція (Греция, Graecia, Griechenland), д-ва (I) 102, 169, 289, 291, 292⁵, 301, 383, 419, 441, 512², 515, 587¹, 620 (II) 35, 73¹, 441, 518 (III) 267, 453, 464 (V) 588, 589 (VI) 434, 477, 485, 486, 537 (VII) V, 6, 391, 400¹, 525 (VIII-1) 134 (VIII-3) 185 (IX-1) 299¹, 386 (IX-2) 779 *див.* Graecia, Griechenland *див.* також Graecia Minor
- Грецька держава (I) 452
- Грецька земля (II) 58 (III) 401 (IX-1) 123
- Грецька імперія (Grec empire) (IX-2) 1355 *див.* Grec empire
- Грецька народність (V) 258, 587
- Грецьке цісарство (VII) V, 391
- Грецький путь (Грецька путь, Греческий путь, Греческій путь, Гречник), дніпровська частина водного шляху із Варягів у Греки (I) 283, 289, 303, 515 (II) 195 (VI) 8 *див.* Гречник
- Грецькі племена (I) 67
- Гречник, торговельний шлях (II) 190, 191, 195 *див.* Грецький путь
- Гречники, купці (I) 283, 290 (II) 73, 285, 518 *див.* Греки, купці
- Гречушна, с., на Чернігівщині (IX-2) 692

Грибів, м. [у Польщі] **(I)** 214¹
 Грибів, повіт [у Польщі] **(I)** 214¹
 Григорешти, м., у Волощині **(IX-1)** 582
 Григорів, с., на Дніпрі **(VII)** 17, 403
 Гриконті, м. [у Молдові] **(IX-1)** 600²
 Гримайлів (Грималів), м. [Гусятинський р-н Трн.] **(IX-2)** 1469, 1469¹
 Гриців, м., на р. Случ, у Кременецькому повіті [Шепетівський р-н Хм.] **(VII)** 219² **(VIII-3)** 43 **(IX-1)** 308
 Гришковці, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
 Гришів, м., на Київщині **(VIII-3)** 276
 Гродненская губернія (Городенська губернія) [Гродно, м., у Білорусі] **(VI)** 603 *див.* Городенська губернія
 Гродно (Городен, Городно, Городня, Grodno), м., на р. Німан [у Білорусі] **(VI)** 624 **(IX-1)** 489 *див.* Городен, м., на р. Німан; Городно, м., на р. Німан; Городня, Grodno
 Грубешів, м., на Холмщині [у Польщі] **(I)** 208 **(II)** 609 **(V)** 230, 323 **(VI)** 187 **(VIII-1)** 181, 197, 198 **(VIII-2)** 85 **(IX-1)** 258, 258- **(IX-2)** 1126
 Миколи св. церква **(VIII-1)** 197
 Пречистої св. церква **(VIII-1)** 197
 Грубешівська королівщина **(VI)** 195³, 226 *див.* Грубешівське

староство
 Грубешівське староство (Грубешівська королівщина) **(V)** 190² **(VI)** 268 *див.* Грубешівська королівщина
 Грубешівський повіт **(IV)** 501 **(V)** 180
 Грузинки **(II)** 513¹
 Грузинська держава **(III)** 194¹
 Грузія, д-ва **(II)** 105, 534, 534¹, 545 **(III)** 194¹, 422
 Грунь, р., права притока Псла **(VIII-2)** 46 **(X)** 275
 Груня Черкаська, н. п. **(X)** 240
 Грушів, с., у Перемишльському повіті **(V)** 266 **(VI)** 152⁸
 Грушівська волость, у Кобринському князівстві **(V)** 292⁵
 Грушова, с., у Дрогобицькому старостві [Грушів, с., Дрогобицький р-н Лв.] **(V)** 380¹
 Грушовець, н. п., на р. Мурахва **(VII)** 14
 Губин, м., у Болоховській землі **(III)** 155, 157
 Гудим, с., на р. Сула **(VIII-2)** 45
 Гужівка, с. **(VIII-2)** 45 *див.* Усівка
 Гужівська сотня, Прилуцького полку [Гурівська сотня] **(VIII-3)** 280
 Гузи, народи **(I)** 290³ **(II)** 527² *див.* Узи
 Гузів, м., у Малопольщі **(VI)** 576
 Гуйва, р., права притока Тетерева, права притока Дніпра **(II)** 259³, 288 **(VI)** 280 **(VII)** 311
 Гульбище, могила, на Сіверщині **(I)** 253³

Гуляльники, н. п. **(VII)** 18 *див.*
 Гуляники
 Гуляники (Гуляльники), н. п.,
 біля Ржищева, у Білоцерків-
 ському старостві **(VII)** 257,
 277 *див.* Гуляльники
 Гуміньці, с., на Поділлі **(IX-1)**
 243
 Гумницька волость, у Сяніцькій
 землі **(VI)**
 Гумнища, с., у Теробовельсько-
 му старостві [Гумниська, с.,
 Теробовельський р-н Трн.]
(V) 189²
 Гуни (Гунк, Гунни, Гунны, Ун-
 ни, Хуни, Hünen, Hunni,
 Huns, Οὔννοι), плем'я **(I)**
 49², 100, 126, 132, 142³, 149,
 150, 151¹, 152, 152¹, 153,
 153², 154, 154^{1,3,4}, 155, 157,
 157¹, 159¹, 160, 162, 165, 166,
 168, 177, 178, 228, 235, 237,
 243, 607 **(II)** 526 **(III)** 252
(IX-1) 528 *див.* Гунк, Унни,
 Хуни, Hünen, Hunni, Huns,
 Οὔννοι *див. також* Гун-ну,
 Хун-ну
 Гунк, плем'я **(I)** 154 *див.* Гуни
 Гун-ну (Heung-nu, Hin-yung,
 Hiung-nu), орди азійські **(I)**
 152, 152¹ *див.* Heung-nu, Hin-
 yung, Hiung-nu *див. також*
 Гуни, Хун-ну

Гунська держава **(I)** 126, 156
 Гунські народи **(I)** 159, 166
 Гунядська столиця
 (Hunyadmegyei) **(V)** 374¹
див. Hunyadmegyei
 Гурьговь, м. **(II)** 283 *див.* Біла
 Церква
 Густ, с., замок **(II)** 493, 494, 504
див. Хуст
 Густиня, с., на Чернігівщині
 [Прилуцький р-н Чрг.] **(IX-2)**
 966, 1005
 Гусятин, м., у Кам'янецькому
 повіті, на Поділлі **(VII)**
 217² **(VIII-3)** 57, 71, 83 **(IX-1)**
 194, 241, 550 **(IX-2)** 654,
 681, 691-694, 694¹, 695, 697,
 698, 699⁴, 700, 702, 703, 704¹,
 705, 705³, 706, 706¹, 708, 717,
 720, 721, 730, 731, 748, 761,
 927, 1014³, 1102, 1102², 1103,
 1115¹, 1128, 1422
 Гусятинська волость, на Поді-
 ллі **(VI)** 250
 Гута Крешівська, осада в Кре-
 шівській волості **(II)** 455⁴
 Гуцули, український субетнос
(I) 308
 Гучва, р., ліва притока Бугу **(I)**
 208, 209 **(II)** 375, 375⁷, 381,
 609
 Гуші, м. [у Румунії] **(IX-1)** 514

Г

Газарія (Газарія), край **(IV)** 300, 302, 487 *див.* Крим, край
 Галац (Малый Галичъ, Galatz), м., на р. Дунай [у Румунії] **(IX-1)** 518, 540, 544 **(IX-2)** 921¹ *див.* Малый Галичъ, Galatz
 Галінди (Голяди), плем'я **(I)** 72, 74 *див.* Голяди
 Галяти, плем'я **(I)** 89, 120, 137, 138^{1,2}, 139, 140
 Гардаріки, д-ва **(II)** 18⁻ *див.* Київська Русь
 Гданськ (Гданськ, Кгданск, Danzig, Gdańsk), м., у Пруссії [у Польщі] **(III)** 112² **(IV)** 269, 483 **(V)** 496 **(VI)** 27, 36, 56, 56², 57, 68, 71, 83, 84, 90, 91, 170², 174, 174², 182-194, 194², 195-197, 199, 211, 230, 232, 232³, 605 **(VIII-2)** 9, 11, 162¹, 202 **(VIII-3)** 91, 94, 119⁴ **(IX-1)** 146, 155⁴, 174, 174⁴, 405, 449 **(IX-2)** 1255, 1325, 1353, 1449, 1450 *див.* Гданськ, Кгданск, Danzig, Gdańsk
 Гданщани (Gdańszczanie), жителі м. Гданськ **(VI)** 57, 90, 232 **(VIII-2)** 11 **(IX-1)** 20 *див.* Gdańszczanie
 Гельон, м. **(I)** 119¹ *див. також* Київ
 Гельон, м., грецька факторія, у басейні Дону і Волги **(I)** 103, 119
 Генуезець **(VI)** 62, 64, 213
 Генуезці (Genovesi), жителі м.

Генуя **(I)** 97, 508 **(II)** 512, 516² **(IV)** 297-304, 310, 311, 320, 322 **(VI)** 7, 22, 22³, 26, 26⁴, 27, 62 *див.* Genovesi
 Генуезька держава [в Італії] **(IV)** 304
 Генуезька держава, у Криму **(IV)** 302
 Генуезька республіка (Genuensis reipublica) [в Італії] **(II)** 514 *див.* Genuensis reipublica
 Генуя (Генуя, Genova), м. [в Італії] **(I)** 101 **(II)** 273, 508, 511¹ **(III)** 149 **(IV)** 297, 299, 304 **(VI)** 20, 20⁴, 44, 62 *див.* Генуя, Genova
 Гепіди, плем'я готів **(I)** 141, 143, 145, 147, 157, 161, 170
 Гераї, плем'я татарське **(IV)** 308, 324
 Германці (Германцы, Germanen, Germanu, Γερμάνες), народ **(I)** 65², 68-70, 77, 78, 111, 121, 134, 136, 137, 139, 150, 157, 164, 166, 167, 244¹, 252, 280, 358, 370², 429, 615, 622 *див.* Германцы Germanen, Germanu, Γερμάνες *див. також* Німці, Westgermanen
 Геррос (Герр), р. витікала з Дніпра, у районі дніпровських порогів **(I)** 109, 109¹, 115
 Гети (Geten, Γέται), плем'я тракійське **(I)** 89, 90, 121, 128, 129, 134, 139, 142, 144², 168¹ *див.* Geten, Γέται
 Гети придніпровські **(I)** 128 *див. також* Тірагети, Тірагети придніпровські
 Гети чорноморські **(I)** 142

Гети-невмираки (Гέται
ἀθανατίζοντες) (I) 134 *див.*
Гέται ἀθανατίζοντες
Гетінген, м. [у Німеччині] (IX-2)
1539
Гетсько-дакийська держава (I)
129
Гіа, д-ва тангутів (II) 539, 541
Гнєвковська земля (IV) 112
Гнєздов, м., на Смоленщині (I)
300 (III) 451
Гнєзненська дієцезія (IX-1) 578¹
Гнєзно, м. [у Польщі] (III) 543
(IV) 24 (VI) 53, 55
Голомб, м., у Люблінському во-
єводстві (IX-2) 1180, 1181,
1181¹
Голухів, с. (V) 75¹
Гора на Піліці, м. [у Польщі]
(VI) 34
Горай (Горай), м., у Люблин-
ській землі (II) 371¹ *див.* Гор-
рай
Гостинь, м. [у Польщі] (VI) 34
Готи (Готи, Готлянд, Goten,
Gothi, Gutones, Γόθωνες),
племена, народи (I) 57, 70-
72, 91, 100, 131, 140-149,
154-156, 164-166, 170, 177,
178, 368, 370, 543, 545, 546,
549, 565, 602, 610-612, 622,
623¹ (II) 507 (IX-1) 528 *див.*
Готи, Готлянд, Goten, Gothi,
Gutones, Γόθωνες
Готи вислянські (I) 623¹

Готи дунайські (I) 156¹
Готи західні (Вестготи, Візіго-
ти, Тервінги, Teruingi, Visi),
племена (I) 145, 145² *див.*
Вестготи, Візіготи, Тервінги,
Teruingi, Visi
Готи кавказькі (I) 156¹
Готи кримські (Krimgoten) (I)
156¹, 565, 610 *див.* Krimgoten
Готи східні (Грейтунги, Остго-
ти, Остроготи, Austrogoti,
Grutungi), племена, народи
(I) 145, 145² *див.* Грейтунги,
Остготи, Остроготи, Austro-
goti, Grutungi
Готи таманські (I) 156¹
Готи-Тетраксіти, плем'я (I) 156
(II) 506
Готія (Gothia, Γοθία), князів-
ство, у Криму (IV) 302, 302²,
303 *див.* Gothia, Γοθία
Готська держава (I) 149, 166
Готська єпархія, у Криму (I)
156¹
Готська митрополія (III) 279,
280-
Готський народ (I) 137²
Готські народи (I) 143
Готські племена (I) 140⁵, 147
Грінвальд (Grünwald), с. (IV)
148, 219 (V) 36 *див.* Grünwald
Грон (Gran), р., ліва притока Ду-
наю (I) 220 *див.* Gran, р.
Гурзуф, м., у Криму (IV) 302

Д

Давид-Городок (Городен, Городно, Городок, Давид-город, Давидгородок, Давыдгородокъ, Давидів Городок), м., у пониззі Горині, у Турово-Пинській землі [Давид-Гарадок, м., у Білорусі] (VI) 49, 305 (VII) 156², 457² (IX-2) 1150, 1271 (X) 304 *див.* Городен, Городно, Городок
Давидгородський повіт (IX-2) 1405

Давидів, с., у Львівській землі (VI) 237

Дагестан (Серір), край (I) 286 *див.* Серір

Даки (Caucoenses, Daci, Δακοί), плем'я (I) 129, 132, 132³, 134, 135, 144¹, 223 *див.* Caucoenses, Daci, Δακοί

Дакійська держава (I) 129, 130, 135

Дакійський народ (I) 155¹

Дакія (Dacia), провінція римська в Мезії (I) 129-131, 135, 140, 145, 147, 157, 168, 170, 179, 549 *див.* Dacia

Далмація (Dalmacia), провінція, історична область, на узбережжі Адріатичного моря (I) 170 *див.* Dalmacia

Дамаск, м., у Сирії (IX-2) 967¹, 993

Ісуса мінарет (IX-2) 993

Дандарії, плем'я (II) 507

Дани, народи (I) 164, 615

Данилів, м., на Волині (II) 252,

608 (III) 88, 148 *див.* Данилівка

Данилів, н. п., на Чигиринщині (VII) 276, 329¹

Данилівка (Данилів), м., між Стожком і Антонівцями, на Волині (II) 608, 608¹ *див.* Данилів, м.

Данисковичі, с., у Галичині (VI) 242

Данія, д-ва (I) 164, 548, 603 (II) 80 (IV) 6, 360 (VI) 13, 192 (IX-2) 1391, 1394, 1406, 1409, 1432 (X) 67, 69

Данков, замок на польсько-шлезькому кордоні (IX-2) 1364¹, 1377¹, 1380

Дарданелли, протока (II) 35 (IX-1) 33, 48 *див.* Дарданельська протока

Дарданельська протока (Дарданелли), в Егейському морі (IX-1) 47 *див.* Дарданели

Дарієвка, с., на р. Дніпро, на Херсонщині (I) 56

Дашинки, с., у поріччі р. Многа (VIII-2) 45

Дашів, м., у Брацлавському повіті [Іллінецький р-н Вн.] (IV) 87 (VII) 15, 257- (VIII-3) 45 (IX-2) 879

Дашівська сотня, Кальницького полку (VIII-3) 277

Дашків, м. [у Білорусі] (IX-2) 1267

Дверень, м., на Пороссі, у Київській землі (II) 214, 286, 286³

Двина, р. (I) 75, 185-187, 200, 291, 294, 413 (IV) 4, 5-², 6 (VI) 188 *див.* Західна Двина

Дворець, с., біля Заслава, на Волині [Ізяславський р-н Хм.] (V) 265, 265³

Трійці св. монастир (V)

265

Дейманівка, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45

Дельос, о., в Егейському морі (I) 92

Дементровичі, с. (IV) 432 *див.* Дмитровичі

Демидів (Демидово), с., на р. Ірпінь, у Київському повіті [Вишгородський р-н Кв.] (VII) 42 *див.* Демидово

Демидівка, с., на сіверській границі (VIII-2) 44

Демидово, с. (IX-2) 851³ *див.* Демидів

Демківка (Demowka, Domowce), м., у Брацлавському повіті (IX-2) 966, 1036, 1036¹, 1037, 1037¹⁻³, 1038, 1039³, 1042, 1060 *див.* Demowka, Domowce

Денезька сотня (Демська сотня), Кропивнянського полку (VIII-3) 279, 279²

Денисківці, с., у Галичині [Козівський р-н Трн.] (II) 610

Деньги, с., на Полтавщині (VIII-3) 277

Дептавка, с., на Конотопщині (IX-1) 433

Деражиці, с., біля Дрогобича (V) 267

Дербент (Баб-ель-Аббаб), м., край, на березі Каспійського моря (I) 228, 297, 443, 563 (II) 540, 545 *див.* Баб-ель-Аббаб

Дербентські Ворота (Зелісні Ворота), прохід, між Каспійським морем і Кавказькими горами (IV) 294³ *див.* Зелісні Ворота, прохід

Дергло, с., у Берестейському воєводстві (V) 212

Дердева, с. (VII) 17¹ *див.* Жердева

Деребчин, с., біля Шаргорода, в Подільському воєводстві [Шаргородський р-н Вн.] (IX-1) 320, 338 (IX-2) 673

Дерева, земля (I) 189⁹, 418, 426, 438 (II) 257, 287 *див.* Деревлянська земля

Деревич, м., у Болоховській землі (III) 155, 157

Деревляни (Деревля, Деревляны, Древляни, Δερβλενίνοι), племена (I) 190⁻, 198-202, 206, 236, 242, 245, 253, 258, 259, 259⁵, 308, 309¹, 313, 333, 335, 339, 341², 364, 365, 373-377, 383, 389, 392, 410-412, 418, 419, 424-426, 437, 438, 438², 439, 439⁻, 447, 448, 448^{2,3}, 449, 450, 469, 487, 535, 554, 585, 598 (II) 257, 259, 316 (III) 255, 311, 381, 383 (VI) 297 *див.* Древляни, Δερβλενίνοι

Деревлянинъ (I) 470⁻

Деревлянська волость (Деревська волость) (I) 479 (II) 288 (III) 294

Деревлянська земля (Дерева, Деревська земля, Деревська земля) (I) 189⁹, 190, 191, 200³, 265, 303, 375, 376, 376¹,

- 418, 419, 424, 426, 438, 438², 448, 448⁴, 457, 457², 469¹, 479, 535, 539 **(II)** 7, 8, 45, 135, 255-260, 287, 288, 293, 362 **(IV)** 15, 16, 18 *див.* Дерева
- Деревлянщина **(I)** 191
- Деревне, с., у Галичині **(V)** 267
- Держикрай, с., на Полтавщині **(VIII-2)** 47
- Дерива, с., у Кам'янському старостві [Кам'янка-Бузький р-н Льв.] **(V)** 190²
- Дермань, с., у Луцькому повіті **(V)** 263 **(VI)** 560 **(VIII-1)** 19, 81-83
- Трійці св. монастир (V)* 263
- Дерновичі, с., на Київщині **(IX-2)** 772
- Дерпт (Дорпат, Юр'ів, Юр'ів Ливонський), м., на р. Емайга, у Чудській землі [в Естонії] **(II)** 24 *див.* Дорпат, Юр'ів, Юр'ів Ливонський
- Десна, р., ліва притока Дніпра **(I)** 6, 10, 11, 29, 32, 36, 36^{2,3}, 45, 73, 171, 193, 193³, 196, 196³, 241, 294, 295, 303, 457, 457² **(II)** 57, 70, 171, 255⁻, 276, 313, 318-320, 325, 328², 337, 344, 345, 603, 605 **(III)** 152, 178¹, 180 **(IV)** 68, 72², 500 **(V)** 266, 481 **(VI)** 9, 11⁴, 14, 283, 287 **(VII)** 17, 42 **(VIII-2)** 58 **(IX-1)** 326², 348, 349, 434, 472 **(IX-2)** 1012, 1013
- Десна, р., ліва притока Південного Бугу **(II)** 259, 373
- Дехаловське городище **(II)** 603 *див. також* Городище, с., на р. Тернь
- Деуліно (Деулін), с., м., у Московщині **(VII)** 377 **(VIII-1)** 135
- Джарват (Джарваб), м. **(I)** 212² *див.* Хорват
- Джунгарія, д-ва Уйгурів **(II)** 539
- Джуньків, с. [Дзюньків, с., Погребищанський р-н Вн.] **(VII)** 12²
- Джурджанське море **(I)** 295 *див.* Каспійське море
- Джурджево, м. [у Румунії] **(VII)** 199
- Джурин, р., ліва притока Дністра **(I)** 37
- Джусичі, с., у Львівській землі **(V)** 178¹
- Дзідзя, р., притока Прута **(IX-1)** 563 *див. також* Жіжія
- Дивне, г-ще, у поріччі р. Сухий Ромен **(VIII-2)** 45
- Диканька, м. [Диканський р-н Пл.] **(X)** 137¹
- Дилягова, с., у Галичині **(VI)** 625
- Димер (Димір), м., на Київщині **(VIII-1)** 105, 110 **(VIII-3)** 215, 277 **(IX-1)** 257, 323¹, 324, 325⁻, 326², 327 **(IX-2)** 851³
- Димирська сотня [Київського полку] **(IX-2)** 771
- Динабург, м. **(IX-2)** 1245
- Динів (Denow), м., на р. Сянік, на Перемишльщині **(I)** 216¹ **(IV)** 31 **(VI)** 409, 459² *див.* Denow

Динівська волость **(VI)** 221
 Динівський ключ **(I)** 217⁻
 Динково, н. п. **(IX-1)** 243¹
 Дичинь, м., на р. Дунай **(II)** 523¹
 Дібрча, с., у Галичині **(VI)** 78
 Дивицька сотня, Ніжинського полку **(VIII-3)** 280
 Дивицька сотня, Прилуцького полку **(VIII-3)** 280
 Дивиця, с., м., у верхів'ях Удаю, на Чернігівщині **(VIII-2)** 45 **(IX-2)** 692
 Дівич-гора, г-ще, біля с. Сахнівка, на Київщині **(II)** 286, 286⁴ **(III)** 389¹
 Дівял, н. п. **(X)** 148
 Дидилів (Дідославль), м., у поріччі р. Упа, у Чернігівському князівстві [у Росії] **(II)** 319 **(VIII-2)** 57 *див.* Дідославль
 Дідина, с. **(IX-2)** 1343 *див.* Дідівщина
 Дідівщина (Дідина, Дідовщина), с., у Київському повіті **(VIII-3)** 276 **(IX-2)** 1343 *див.* Дідина
 Дідославль, м. **(II)** 319 *див.* Дидилів
 Дідошиці (Dzedosicze), с., у Перемишльському повіті **(VI)** 237 *див.* Dzedosicze
 Дін, р. **(I)** 6, 9, 10, 13, 55, 73, 75¹, 98, 109, 116, 118, 119, 121, 124, 125, 127², 142³, 143, 154, 159, 166, 172, 177, 183, 188, 194, 194¹, 195, 195², 228, 231, 231⁴, 234, 236, 242, 295, 303, 372, 415-417, 434, 435, 461, 462², 548 **(II)** 104²,

105, 107, 212, 342, 507³, 516, 516², 533, 535 **(IV)** 82³ **(VII)** 75, 124, 173, 227, 300, 488⁴, 489, 516, 540, 547 **(VIII-1)** 21, 27, 27⁵, 107, 116, 136, 137, 240, 243, 289, 291, 294, 295 **(VIII-2)** 27, 30, 34-36, 38-42, 52, 54, 57, 58, 61, 63 **(VIII-3)** 172, 176⁴, 241, 248, 251, 253-255, 281² **(IX-1)** 55, 55², 56-58, 116, 117, 120, 174, 417, 549 **(IX-2)** 781, 819, 831, 870, 898, 919, 928, 928², 960, 961², 1008², 1031, 1067, 1071, 1101, 1140, 1198, 1226, 1226⁶, 1229, 1230 **(X)** 123 *див.* Дон
 Діпільон, м. [у Франції] **(I)** 33⁻
 Дістра, м. **(I)** 236 *див.* Сілістрія
 Дмитрашівка (Дмитрашків), м., на Побожжі **(IX-2)** 974, 1058
Димитрія св. церква (IX-2) 974
 Дмитрівка, с., у поріччі р. Сухий Ромен **(VIII-2)** 45
 Дмитровичі (Деметровичі, Dessk), с., у Перемишльській землі **(IV)** 432 *див.* Деметровичі, Dessk
 Дмитровськ, м., на Чернігівщині **(II)** 603
 Дніпро (Бористен, Варух, Днепр, Днепръ, Дніпр, Дньпро, Дньпръ, Днѣпр, Днѣпро, Днѣпръ, Днѣпъръ, Дънепро, Дънѣпръ, Дънѣпъръ, Славу-та, Boristenes, Borysthenes, Danabri, Deinphir, Dniepr, Dnjeper, Niepr, Niestr, Var), р. **(I)** 9-11, 13, 14, 23, 29, 30, 31⁻, 35, 35¹, 36, 51, 52², 55, 56, 70, 73-75, 75¹, 76, 81, 88,

89, 103, 109, 109^{1,3}, 115-118, 118¹, 119, 121, 122, 124, 125, 144, 145, 149, 154, 157, 157², 167, 172, 172¹, 173⁵, 177, 184-186, 186¹, 187-190, 190³, 193, 198-203, 203⁻, 204, 205, 205¹, 231, 234, 235¹, 236-243, 264, 281³, 282-284, 284³, 289-291, 291⁻, 294, 303, 333, 380, 383¹, 389, 389¹, 394, 398, 404, 407, 413-415, 415¹, 417, 418, 441, 442, 457, 457², 463⁻, 464, 477, 477¹, 487, 497⁻, 503, 514, 532, 545, 546, 548, 549, 555, 612
(II) 10, 14, 20, 25, 26, 53, 54, 56, 73, 82, 85, 88, 90¹, 95, 97, 102, 103, 135, 139, 148, 149, 161, 163, 165, 166³, 167-170, 173, 181, 183, 185, 202, 205, 206, 210, 213, 219, 232, 241-243, 247, 249-251, 255, 256, 258, 260, 261, 261¹, 262-264, 268, 270, 271, 274, 276, 280, 281, 283, 285, 286, 286⁵, 297, 303, 312-315, 318, 318⁴, 319, 320, 332, 344, 345, 347, 349, 354, 355, 517, 517¹, 518-520, 526, 529, 530, 530², 540-543, 580, 606, 607 **(III)** 56, 149, 163, 170, 173, 216, 224, 250, 377, 401, 484, 488 **(IV)** 17, 78, 82, 86, 215, 289, 294, 295, 313, 315, 315², 316⁻, 328, 330, 332, 333 **(V)** 100, 171, 217, 220, 264, 265, 295, 481, 630 **(VI)** 9, 10⁻, 13, 14, 19, 20, 26, 53, 116, 142, 281, 283, 285, 289, 306, 600 **(VII)** 9, 13, 17-20, 22, 27, 29³, 32, 33, 40, 42, 44, 54, 57-59, 69, 75, 81, 82,

84, 86, 87, 89, 91, 93, 103-106, 113-120, 123, 124, 129, 133, 136, 137, 139, 139³, 146, 149⁻, 150, 161, 165, 166, 169, 176, 178, 192, 194, 198, 199, 205, 206, 209, 210, 223, 225, 226, 232-234, 237, 240, 242, 243⁴, 244, 245², 247, 248, 257, 257⁻, 258, 259¹, 292, 293, 295, 296, 299, 300, 301, 304⁻, 305, 318, 320, 322, 323¹, 325, 345, 349, 351, 354, 356, 359, 360, 367¹, 379, 384, 397, 489, 509⁻, 512, 514, 516, 519, 534, 540, 543, 547, 552, 568, 572, 576
(VIII-1) 28, 35, 37-39, 41, 51, 52, 54, 55, 62, 99, 100, 106-108, 110-112, 128, 128², 135, 153, 203-205, 213, 214¹, 218, 220, 233, 236, 243, 259, 260, 264-268, 271, 273, 273², 277, 289, 291, 292, 294, 297-299, 301-304, 306, 308, 311, 312
(VIII-2) 5, 7, 12, 24-26, 32, 33, 41, 42, 57, 72, 123, 123³, 135, 161, 167, 169, 170, 178, 180², 182-184, 184¹, 185-187, 192-194, 197, 199 **(VIII-3)** 5, 6, 22, 27, 29, 29¹, 30, 30¹, 31, 36, 40, 46, 50, 53¹, 73⁶, 80², 95, 128, 152, 154, 160, 167, 176, 177, 179, 179⁻, 215, 222¹, 235, 249, 254, 258, 258³, 269, 274, 288¹ **(IX-1)** 11, 15², 16⁻, 17⁻, 21, 23, 23¹, 26, 27, 29, 45, 49-51, 55, 58, 59², 66, 73, 76-78, 78⁵, 79, 93⁻, 107⁻, 126, 156, 157, 161², 163, 199², 206, 208⁻, 215, 220, 222-224, 229, 235⁶, 243, 246, 248⁻, 273⁻,

274⁻, 276⁻, 285¹, 301, 306¹, 307⁻, 317, 320-322, 325⁻, 326, 326³, 327, 327⁻, 329, 332, 332¹, 333, 333⁻, 336, 338, 338⁴, 339, 348, 348², 351⁻, 381-383, 386², 389, 390, 392-398, 400, 411, 412, 412⁴, 413, 418, 419, 427, 432⁵, 433⁴, 434, 435, 441¹, 443, 453, 458⁻, 460, 463, 468¹, 472, 483, 496, 555, 555¹, 556, 558, 558¹, 561, 565, 580, 588¹, 600 **(IX-2)** 613, 629, 631, 650, 652, 661, 662, 666, 682, 692, 719, 721, 726, 733, 745, 771, 772, 781, 799, 831, 848, 863, 876, 883, 888, 889, 899, 908, 909¹, 910, 930, 932, 934, 936, 936³, 937, 949, 965, 968, 979², 980, 992, 998-1002, 1004, 1008-1010, 1016, 1018, 1021, 1025-1027, 1031, 1031¹, 1032, 1037², 1039, 1041, 1041⁻, 1044², 1049⁻, 1050, 1055, 1059, 1066, 1077, 1084, 1088, 1101, 1114, 1136, 1136³, 1140, 1141, 1145, 1147², 1151, 1165², 1193, 1198, 1198¹, 1213, 1231, 1240, 1243, 1253, 1266, 1270, 1272, 1275, 1290-1292, 1306, 1356-1359, 1412, 1415, 1416, 1433, 1434, 1446, 1511, 1514, 1518, 1519, 1545 **(X)** 40, 42, 59, 74, 75, 77, 84, 86, 87, 137, 137¹, 151, 152, 163, 170, 205, 207, 209-211, 213, 216, 218, 221, 230, 239, 241, 243, 252, 254, 255, 261, 262, 264, 266, 266³, 267, 269, 273-279, 281, 283, 310, 332, 340, 344, 348, 379

див. Бористен, Варух, Сла-
вута, Boristenes, Borysthenes,
Danabri, Deinphir, Dniepr,
Dnjeper, Niepr, Niestr, Var

Вовниський поріг (Волний, Βαρουφόρος,
Βουλνιπράχ) **(I)** 620 див.
Βαρουφόρος, Βουλνιπράχ

Есупі (Ἑσσουπι), *поріг*
(I) 619 див. Ἑσσουπιή

Кодацький поріг **(VIII-1)** 213

Ненаситецький поріг
(Ненаситець, Ненасить, Не-
ясить, Ἀειφόρ, Νεασήτ) **(I)**
283, 619, 620 див. Ἀειφόρ,
Νεασήτ

Островний праг (Ост-
ровъни прах, Ульворсі, Ὀστ-
ροβουνίπραχ, Οὐλβορσί), *по-
ріг* **(I)** 619, 620 див. Ульворсі,
Ὀστροβουνίπραχ, Οὐλβορсі

Пороги **(I)** 55, 109^{1,2},
459³, 487, 497⁻, 514 **(VII)** 124,
137, 193, 248, 513³ **(VIII-1)**
29, 62, 68, 211 **(VIII-2)** 29,
42, 79 **(IX-1)** 24 **(IX-2)** 788,
819, 863 **(X)** 130

Ульворсі, поріг **(I)** 619
див. *Островний праг*

Дніпро, р. **(IX-2)** 923², 1115¹,
1253⁴ див. Дністер

Дніпровське устя (Днѣпрове
устья) **(I)** 286 **(VII)** 13, 320,
438, 514

Дніпровський город (Danpar-
stad, Danpstadir), м. **(I)** 149,
543, 545, 546 див. Danparstad,
Danpstadir

Дніпровський лиман **(I)** 89, 91

(II) 517 **(VII)** 354 **(IV)** 82³, 86⁶ *див. також* Синя Вода
 Дніпровські пороги (Днѣпровскіє пороги, Dneprfälle) **(I)** 23, 48², 115-117, 386, 398, 476, 619 **(II)** 241 *див.* Dneprfälle
 Дніпровсько-бозький вододіл **(IX-2)** 661
 Дніпровсько-Бозький лиман **(I)** 88
 Дністер (Днестр, Днѣстер, Днѣстеръ, Днѣстръ, Тіра, Турлу, Denisztur, Dniestr, Niestr, Thourlou, Tyras, Τρῶλλος, Τύρας), р., впадає в Дністровський лиман Чорного моря **(I)** 9, 10, 30, 37, 45, 70, 74, 77, 87, 88, 103, 106, 109³, 110, 116, 128-132, 132^{3,4}, 137, 138², 155, 160, 163, 167, 172, 173⁵, 175⁻, 176, 177, 179, 201, 201⁶, 202, 203, 203⁻, 205, 205¹, 206, 206², 210⁴, 211, 211³, 213⁴, 222, 234, 236-238, 372, 414, 493, 548, 549 **(II)** 359, 361, 373, 416, 455, 461, 463, 465-468, 471, 505, 517, 520, 532¹, 570, 571, 578, 579, 610-612 **(III)** 42, 47, 52, 341 **(IV)** 294, 316, 333, 455, 500 **(V)** 88, 319, 360¹, 434, 648 **(VI)** 14, 19, 26, 58, 59, 216, 251, 270 **(VII)** 9, 10, 13, 14, 19, 20, 57, 59, 75, 165, 170, 199, 201, 203, 210, 242, 243, 250, 258, 349, 355, 358, 359, 441, 442, 467, 468¹, 470, 474, 476, 478, 536¹ **(VIII-2)** 184⁴ **(VIII-3)** 94, 113, 175, 176,

178⁴, 179⁶, 215, 220, 225, 271², 287 **(IX-1)** 83, 88, 88^{3,4}, 89, 89², 92, 95, 95³, 99, 99¹, 100, 103, 106¹, 110, 181, 182, 190, 253¹, 372, 444, 458⁻, 460, 467, 477, 483, 493, 494, 505, 508, 511, 513-515, 518, 523, 524, 526, 527, 531, 563, 570, 571¹, 572⁻, 579-581, 581⁻, 583, 590, 591⁻, 591¹, 592², 594, 596, 600 **(IX-2)** 616, 651, 654, 659², 664, 664^{1,5}, 666, 669, 670, 672, 674, 676, 679, 679², 687, 701, 923², 927, 943, 966, 973, 1016, 1019, 1025, 1032, 1041⁻¹, 1056, 1059¹, 1060, 1075, 1114, 1115¹, 1143, 1253, 1253⁴, 1290-1292, 1300, 1313, 1376, 1377, 1379, 1428, 1429, 1446¹, 1447, 1448, 1451, 1452 **(VIII-1)** 25⁻, 64, 207-209, 228, 258, 260 *див.* Тіра, Турлу, Denisztur, Dniestr, Niestr, Thourlou, Tyras, Τρῶλλος, Τύρας
 Дністер, р. **(IX-2)** 1031¹ *див.* Дніпро
 Дністрова Камінка, м., на р. Дністер, біля Рашкова [у Молдавії] **(IX-2)** 1055
 Дністровський басейн **(II)** 464
 Дністровський лиман **(I)** 87 **(IV)** 316 **(VI)** 58, 59, 607 **(VII)** 10, 59
 Добра, ґрунт, у Сяніцькій землі **(V)** 92
 Добрехів (Добрихів, Debrechow), с., у коліні Вислока **(II)** 457^{1,2} *див.* Debrechow
 Добриничі, н. п. **(VII)** 323

Добринська земля (Добжинська земля) [у Польщі] (IV) 6, 51, 108-110, 112, 113, 115, 236

Добринь, м. [у Польщі] (IV) 119²

Доброміль, м., у Галичині [Старосамбірський р-н Льв.] (V) 263

Онуфрія св. монастир (V) 263

Добротвір, м., у Галичині [Кам'янсько-Бузький р-н Льв.] (II) 372 (VI) 137

Добруджа, край (I) 122, 128, 157
див. Мала Скитія

Добруджа, територія, на нижньому Дунаї та узбережжі Чорного моря (IV) 82, 294, 294² (VII) 349

Добрудзька орда (IX-1) 288 *див.* Буджацька орда

Добрудчани, населення (IX-1) 250⁻

Добряни, с., у Львівському старостві [Миколаївський р-н Льв.] (V) 197, 198, 267 (VI) 206², 208

Вознесенія монастир (V) 267

Довге Поле (Husszúmező), с., у південному Мармароші (II) 504 *див.* Husszúmező

Довге, с., у Галицькому старостві (V) 190²

Довгополовка, с., у поріччях Олави і Рашівки (VIII-2) 45

Докудів, с., на Берестейщині (VI) 627

Долголівка, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 45

Должик, с. (I) 52³

Должок, с., у Кам'янецькому повіті (VI) 268

Долина, м., у Галичині (VI) 213

Долинне, с., у поріччі Молочної, притоки Росі (VII) 15

Долішні Верецьки, с. (II) 460³
див. Верецька

Долобське озеро (Долобсько), навпроти Києва (II) 271, 272
див. Долобсько

Долобсько, оз. (II) 102 (III) 206², 230 *див.* Долобське озеро

Домажир, с., біля м. Львів, у Галичині (II) 610

Домажиря печера, біля села (II) 610

Домаморичі, с., у Тернопільському повіті (II) 610

Домамира печера, біля села (II) 610

Домашів, с., у Жовківському повіті (V) 263, 267

Миколая св. монастир (V) 263

Домброва (Dombrowa), с., у Сandomирській землі (II) 456, 456³ *див.* Dombrowa

Домислин, с. (II) 328² *див.* Домошлін

Домонтів, с., м., на Київщині (VIII-1) 267 (VIII-2) 47 (IX-2) 733, 734

Домонтівська сотня, Черкаського полку (VIII-3) 275

Доморадь, с., на Сяніччині (V) 430

Домошлін (Домислин), с., на р. Убедь, на Чернігівщині (II) 328² *див.* Домислин

Дон (Дін, Дон-Танаїс, Донъ, Слов'янська ріка, Танаїс, Don), р. **(I)** 23, 23², 127², 231⁴ **(II)** 104, 105, 121², 319, 507, 508, 510, 512, 515, 516, 526, 527, 533, 535 **(III)** 69¹ **(IV)** 295, 300, 301, 332 **(VII)** 75, 173, 489, 492, 547 **(VIII-2)** 30³, 40¹ **(IX-1)** 312⁴, 414, 418 **(IX-2)** 819, 1076⁵, 1453 *див.* Дін, Дон-Танаїс, Слов'янська ріка, Танаїс, Don *див. також* Синя Вода

Донець, м. **(IV)** 87

Донець (Донецъ), р. **(I)** 6, 11, 13, 36, 42, 44, 50, 53, 55, 59, 127², 197⁻, 281³ **(II)** 104, 104², 105, 107, 212, 320, 346¹, 347-349, 349¹, 533 **(IV)** 500 **(VII)** 10, 13, 572 **(VIII-2)** 36, 36³, 37, 37³, 38-40, 42, 52-54, 54², 59-62, 71, 72, 74 **(IX-1)** 414, 558 **(IX-2)** 1227 **(X)** 231 *див.* Сіверський Донець, р.

Донець (Донецъ), фортеця, м., на р. Уда, у Переяславському князівстві [на території м. Харків] **(I)** 195, 195³ **(II)** 320, 346, 346¹, 606

Донецька височина (Полуднева височина) **(I)** 9, 21 *див.* Полуднева височина

Донецьке городище (Донецкое городище), на р. Уда [на території м. Харків] **(I)** 197⁻ **(II)** 346, 346¹

Донков, м., у Московщині [Данков, м., у Росії] **(VIII-2)** 58

Донська губернія **(I)** 7

Донський лиман **(VII)** 300

Дон-Танаїс, р. **(I)** 98 *див.* Дон
Донці, козаки **(VII)** 323¹, 377, 491, 492, 513 **(VIII-1)** 136, 137, 240, 296 **(VIII-2)** 14, 30-34, 52 **(VIII-3)** 87, 132, 137, 172, 176, 176⁴, 179, 179⁻, 240, 247-249, 251, 253-256, 257¹ **(IX-1)** 9, 32², 49, 55, 56, 56², 231, 468 **(IX-2)** 769, 771³, 836, 840, 888, 919, 928, 941, 961, 961^{1,2}, 1072, 1077, 1100, 1101, 1439, 1455, 1500 **(X)** 123, 136 *див.* Козаки донські

Дордонь, край [у Франції] **(I)** 29¹

Дорогинка, с., на Чернігівщині **(VIII-2)** 45

Дорогичин (Дорогичинъ), м., на Підляшші **(I)** 186², 219 **(II)** 301³, 359, 367¹, 371⁴, 372⁻, 384, 387, 388, 388^{2,3}, 389, 398, 400, 455, 566-568 **(III)** 56, 72, 77, 77⁴, 525, 526 **(IV)** 6, 15, 57, 58, 236, 448 **(V)** 229 **(VI)** 12, 13, 51, 51⁵, 53, 108, 188¹ **(VIII-1)** 181, 196 *див.* Дрогичин

Дорогичинська волость **(II)** 367, 369⁶, 371, 399, 455, 566 **(III)** 44, 55

Дорогичинська земля (Дорогичинська земля) **(II)** 372, 374, 384, 388-389, 391, 567, 595 **(III)** 63, 117 **(IV)** 57, 165, 191¹, 232, 235-237, 397, 422, 475 **(V)** 30, 181, 182⁻, 294 **(VI)** 247, 247¹, 248, 248²

Дорогичинська повіт-земля **(V)** 294

Дорогичинське князівство **(II)** 388³

Дорогичинський повіт (V) 33, 179¹, 340

Дорогичинсько-Берестейська земля (III) 117, 525 (IV) 47 *див.* Берестейсько-Дорогичинська земля

Дорогичинці, с., на Чернігівщині (IX-1) 413¹

Дорогів, с., у Галичині [Галицький р-н ІФ.] (V) 268

Дорогобуж, м., на лівому березі Горині, на Волині [Гоцанський р-н Рв.] (I) 303 (II) 73-74, 167¹, 259², 278, 293, 367, 386, 386^{1,4}, 437¹ (V) 263, 263³ (VI) 49, 102, 104

Спаса св. монастир (II) 386 (V) 263, 486

Дорогобуж, м., на р. Дніпро, на Смоленщині [у Росії] (IV) 279, 280 (VIII-1) 206 (VIII-2) 116 (IX-1) 220, 405, 502 (IX-2) 627, 908, 909, 911, 912, 915

Дорогобужці (Дорогобудьцы), жителі м. Дорогобуж, на Волині (II) 167¹ (III) 226, 240, 356, 357, 357³

Дорогобужька волость [Дорогобуж, м., на Волині] (II) 77³, 98, 386

Дорогобужьке князівство [Дорогобуж, м., на Волині] (II) 260-

Дорогобужький повіт [Дорогобуж, м., на Смоленщині] (IX-1) 220 (IX-2) 627

Дороговськ, м., у Володимирській землі, на Волині (III) 64

Дорогоїв, с., на Перемишльщині (VI) 625

Дорогостаї, с., на Волині (VI) 627

Дорогоу (Дорогунь), м. [у Румунії] (VI) 59

Доростіл (Доростол), м. (I) 327, 468, 474 (II) 528 *див.* Сілістрія

Дорошів, с. (V) 79¹

Дорпат, м. (II) 24 *див.* Дерпт

Драбівка, с., у Київському повіті (VIII-1) 267

Драва, р., права притока Дунаю (I) 167², 170, 176

Драгомирна, м., у Волощині (IX-1) 582, 583

Драгошівське городище (VII) 15 *див. також* Комаргород

Древляни (Древляны), племена (I) 44², 58², 190³, 210³, 245², 253³, 288¹, 561, 585 (V) 131 *див.* Деревляни

Дреговицька волость (II) 308

Дреговичі (Дреговичѣ), територія, у Турово-Пинській землі (II) 300, 300³ *див. також* Дреговичська земля

Дреговичі (Дреговичи, Дръговичи), племена (I) 186, 186¹, 187, 197, 200, 333, 357, 374, 375, 411, 419, 419¹, 425, 426, 550 (II) 300, 301, 301¹, 307, 308, 359

Дреговичі київські (I) 374

Дреговичська земля (Дреговичская земля) (I) 481¹, 487, 550 (II) 17², 554 *див. також* Дреговичі, територія

Дрествин, м. (II) 523¹ *див.* Сілістрія

Дригайлів, с., у верхів'ях Сули
(**VIII-2**) 45

Дрина, р., права притока Сави
(**III**) 67

Дринополь, н. п. (**IX-1**) 243¹

Дріжипільці, населення Дріжиполя (**IX-2**) 1049

Дріжиполь (Дрожиполе, Охматівське поле), поле, біля Охматова, на Черкащині (**IX-2**) 1044, 1044¹, 1047-1049, 1061, 1419, 1447 *див.* Дрожиполе, Охматівське поле

Дрістра, м. (**II**) 521, 522 *див.* Сілістрія

Дробні Криниці, р. (**VII**) 58

Дрогичин (Дорогичин, Дрогичинь, Drohiczyn), замок, м., на р. Західний Буг, на Підляшші [у Польщі] (**I**) 187-
(**II**) 260¹, 388² *див.* Дорогичин, Drohiczyn

Богородиці церква (**II**) 388

Руське місто, частина міста (**VIII-1**) 196

Дрогобицька королівщина, у Галичині (**VI**) 156³, 161

Дрогобич, м., у Галичині (**V**) 267, 443⁶, 444 (**VI**) 49, 105, 108, 112¹, 118¹, 213, 216, 227, 258, 262, 272

Юрія св. церква (**VI**) 382¹

Дрогобичина, у Галичині (**V**) 193 *див. також* Drohobiciensis districtus

Дрогошів, с., у Галичині (**VI**) 237

Дрожиполе, поле (**IX-2**) 1048⁴,

1049- *див.* Дріжиполь
Дроздовичі, с., у Галичині (**V**) 81²

Дроміти (Дроμῖται), народ (**I**) 618 *див.* Дроμῖται

Друть, р. (**IX-2**) 949, 1263

Друцьк, м., на Мінщині [у Білорусі] (**II**) 347

Дуба, с., на Пинщині (**V**) 645

Дубен, м. (**II**) 98, 258² *див.* Дубно

Дубенська архимандрія, на Волині (**VIII-2**) 91²

Дубенський повіт, на Волині (**V**) 263, 267

Дубенщина, на Волині (**VII**) 156
Дубецька волость, у Сяніцькій землі (**VI**) 221

Дубецько, м., на р. Сян, на Сяніччині (**I**) 216¹, 217-, 218³
(**IV**) 31 (**V**) 374 (**VI**) 625

Дубечня, н. п., на р. Десна (**VII**) 42

Дубище (Дубищо), с., над р. Стир, у Луцькому повіті [Рожищенський р-н Вл.] (**V**) 263, 263³, 486, 500

Введення монастир
(*Уведення Пречистое монастир*) (**V**) 263, 486

Дубків, с. (**II**) 606 *див.* Бубнів

Дублін, м. [в Ірландії] (**I**) 70¹

Дубляни, с., у Галичині (**VI**) 625

Дубниця, с. (**II**) 606 *див.* Бубнів

Дубно (Дубен, Dubno), м., на Волині [Дубенський р-н Рв.] (**V**) 260, 263, 263³, 352¹, 353², 606³, 650, 651 (**VI**) 49, 102, 104 (**VIII-2**) 194, 195 (**VIII-3**) 83, 96¹ (**IX-1**) 236, 237-,

- 247⁻, 248⁻, 262³, 271⁴, 274⁻, 274⁴, 275⁻, 276⁻, 277⁻, 279⁻ **(IX-2)** 694, 773⁶, 914, 927, 947, 948, 951², 1104, 1231, 1342, 1361, 1444, 1445, 1445² **(X)** 306, 310 *див.* Дубен, Dubno
Спаса св. монастир (V)
 263
Чесного Хреста монастир (V) 263, 484, 485
 Дубова, с., у Кобринському старостві **(V)** 211¹
 Дубова Лука, місцевість **(VII)** 62
 Дубослей, уход, стан, на Черкащині **(VII)** 54
 Дубрівка Німецька, с., на Сяніччині **(VI)** 265
 Дубрівка Руська, с., на Сяніччині **(V)** 189²
 Дуброва, р., права притока Гнилої Липи, ліва притока Дністра **(IX-2)** 1140
 Дубровенський уїзд [у Білорусі] **(IX-2)** 1202, 1214
 Дубровицька волость, у Турово-Пинській землі **(II)** 309
 Дубровиця, м., у пониззі Горині, у Турово-Пинській землі [Дубровицький р-н Рв.] **(II)** 258, 302, 302², 304, 306, 308
 Дукля, м., на Сяніччині **(VII)** 376³
 Дуклянський прохід, у Карпатах **(II)** 459
 Дуліби, с., біля Бучача [Бучацький р-н Трн.] **(I)** 213⁴
 Дуліби, с., біля Стрия [Стрийський р-н Льв.] **(I)** 213⁴
 Дуліби, с., біля Ходорова [Жидачівський р-н Льв.] **(I)** 213⁴
 Дуліби, с., у Галичині **(VI)** 237, 625
 Дуліби (Дулѣби, Дулѣбы, Dulebyanie), плем'я **(I)** 181, 181³, 186, 200, 203⁻, 206-210, 210³, 213, 242, 364, 373, 378², 410, 419, 425, 549 **(II)** 359, 360, 360⁵, 361 *див.* Dulebyanie
 Дуліби побужські **(I)** 549
 Дуліби хорутанські **(I)** 207
 Дуліби чеські (Дуоліби чеські) **(I)** 181³ *див.* Дуоліби чеські
 Дулібська земля **(I)** 208, 209
 Дулібське плем'я **(II)** 359
 Дунаєць, р., права притока Вісли **(I)** 6, 214 **(VI)** 194 **(IX-1)** 266³, 267
 Дунаїв, м., на Львівщині [Перемишлянський р-н Льв.] **(V)** 562 **(VI)** 93³, 101
 Дунай (Истръ, Истр, Danube, Danubio, Donau, Dunay, "Исторос), р., впадає в Чорне море **(I)** 10, 11, 36, 70, 75, 76, 102, 110, 116, 119-126, 128-131, 131³, 132, 134, 135, 137, 137^{4,5}, 138, 138², 139, 141, 143-145, 155-157, 157², 158-167, 167³, 168-173, 173^{3,4}, 176-179, 181-183, 201, 202², 203⁻, 205, 206, 221-225, 225³, 226, 232³, 233-236, 236², 237, 242, 243, 280, 281², 283, 289, 292, 292⁵, 327, 352, 362, 414, 442, 459, 464⁻, 467, 468, 473-475, 486, 548, 549, 558, 559, 597 **(II)** 26, 36, 55, 104, 153¹, 200³, 213, 214, 252, 416, 420,

- 422, 435, 461, 505, 517, 519-523, 523¹, 526, 528-530, 536, 536⁴, 545-547 **(III)** 67, 377, 497 **(V)** 360¹ **(VI)** 23, 24, 26, 57, 60, 75, 178, 346, 365 **(VII)** 75, 170, 204, 215, 288, 289, 326, 327, 346, 353, 461-463, 463², 464, 467, 527, 536 **(VIII-1)** 42, 43, 48, 214¹, 228, 239, 251 **(VIII-2)** 13-15, 21, 23 **(VIII-3)** 45 **(IX-1)** 137, 138, 237, 305, 381, 519, 523⁶, 534, 536, 544 **(IX-2)** 893, 905, 921¹, 944, 948, 951, 952⁸, 1021, 1023, 1184, 1375, 1377-1379, 1415, 1416, 1427, 1448, 1455¹ **(X)** 30, 136³ *див.* Истръ, Истр, Danube, Danubio, Дунай, Dunay, "Истрѡс
Дунай-город, м., у Кам'янецькому повіті, на Поділлі **(IX-1)** 240
- Дунайська дельта **(I)** 138, 173⁴
Дунайські Ворота (Зелізнi Ворота), каньйон, на р. Дунай **(IV)** 294³ *див.* Зелізнi Ворота, каньйон
Дуоліби моравські **(I)** 207
Дуоліби чеські **(I)** 207 *див.* Дуліби чеські
Дучі-Булкар, орда болгарська **(I)** 158
Дюрч, с., у Землинській столиці **(II)** 496
Дяволтва, територія, між рр. Вілія і Свята **(IV)** 7
Дядковичі, с., на Волині [Рівенський р-н Рв.] **(V)** 170, 486
Дядьков, м., у Болоховській землі **(III)** 155, 157
Дятловичі, с., на Волині [у Білорусі] **(V)** 264
Спаса св. монастир **(V)** 264

Е

Евксін, море **(IX-1)** 49 *див.* Чорне море

Евпаторія (Керкініт, Козлов), м., у Криму **(I)** 91 **(VII)** 124, 169 *див.* Керкініт, Козлов

Євреї, народ **(II)** 108² **(V)** 254², 651, 652 *див.* Євреї

Євреї литовські **(V)** 260⁵, 626, 627, 651-653 *див.* Євреї литовські

Євреї литовско-руссіє **(V)** 626, 651

Євреї польські **(V)** 652

Європа восточная **(I)** 195², 307⁻, 612 *див.* Європа східна

Європія (Євтропія) **(IX-2)** 1527, 1532 *див.* Європа

Євтерія св., о. **(I)** 477¹ *див.* Березань, о.

Євхань, с. **(II)** 603 *див.* Городище, с., на р. Тернь

Єгельниця, с. **(IX-2)** 1114 *див.* Ягольниця

Єгейське море **(I)** 446

Єгерська катедра (Єрлавська катедра) [в Угорщині] **(II)** 492, 494, 496² *див.* Єрлавська катедра

Єзерна, м. **(IX-2)** 1138 *див.* Озірна

Єісті (Aestii, Eisten), плем'я литовське **(I)** 68 *див.* Aestii, Eisten

Єкатеринославъ, м. **(I)** 30¹ *див.* Катеринослав

Єлеуферія св. (Єлеуфѣрья св.), о. **(I)** 290, 477¹ *див.* Березань, о.

Єлікс, м. **(II)** 517² *див.* Олешки

Єлминці, с., на Остерщині **(V)** 217

Єльба, р. **(I)** 164, 165 *див.* Лаба

Єльбінг, м. **(IV)** 27² **(VI)** 57, 68 **(VIII-2)** 202 **(IX-2)** 1294 *див.*

Єльблонг

Єльблонг (Єльбінг, Єльбьлонг), м., у Пруссії [у Польщі] **(VI)** 57 **(IX-2)** 1166² *див.* Єльбінг

Єльна, м., на р. Десна, у Смоленському князівстві **(II)** 319

Єляда, історична область **(I)** 168

Єні-Кале, фортеця, біля Керчі **(II)** 511

Єннс, м., на р. Дунай, у Штирії **(VI)** 24, 24^{2,3}, 25⁴

Єпір, грецька область **(I)** 169

Єреґлі, колонія **(I)** 92 **(IX-2)** 928, 944⁴ *див.* Гераклея Понтиїська

Єрлавська катедра **(II)** 492 *див.*

Єгерська катедра

Єрляв (Agriensis civitas), м., на р. Дунай **(II)** 577 *див.* Agriensis civitas

Єросолімъ, м. **(VI)** 493⁻ *див.* Єрусалим

Єскі-Стамбул, м. **(I)** 468⁴ *див.* Преслав, м., столиця Болгарії, біля Шумли

Єсті (Rôts), народ **(I)** 623 *див.* Rôts

Єсті фінські **(I)** 71²

Єстонія, д-ва **(VII)** 251, 317

Єтерія св., о. **(I)** 283 *див.* Березань, о.

Єфес (Ephesus), м., на західному узбережжі Малої Азії **(I)** 168, 173³, 175, 182¹, 276, 276² *див.* Ephesus

Єчед, м., у Семигороді **(IX-2)** 1323

Є

Євреї литовські (Євреї литовські) **(VI)** 12¹ *див.* Євреї литовські

Євреї (Євреї, Евреї, Жиди, Жидова, Iudei, Judaei, Juden, Zidzi, Żydzi), народ **(VI)** 12¹ **(VII)** 583 **(VIII-1)** 24, 329, 330 **(VIII-2)** 80, 82, 91, 116, 119-126, 126³, 132⁻, 145³, 160⁴, 194 **(VIII-3)** 13, 22, 29, 30, 32, 33, 35-39, 43, 44, 47, 55, 57, 61, 72, 89, 90, 126, 155, 211, 212, 216, 220, 247 **(IX-1)** 220, 349², 404, 434, 516, 583 **(IX-2)** 624, 775, 971, 971¹, 972, 972⁻, 979, 979^{1,2}, 999, 1004, 1068, 1099, 1103, 1127, 1127², 1128, 1174, 1439, 1489, 1504 **(X)** 23, 370¹ *див.* Евреї, Жиди, Жидова, Iudei, Judaei, Juden, Zidzi, Żydzi

Єврей (Жид, Judens, Zyd) **(IX-1)** 267 **(IX-2)** 775, 1341 **(X)** 171 *див.* Жид, Judens, Zyd

Єврей краківський **(IX-1)** 267

Єврейський народ (Жидівський народ) **(IX-2)** 970 *див.* Жидівський народ

Європа (Европа, Европия, Еуропа, Europe) **(I)** 3, 9, 12, 22, 25², 27, 28¹, 46², 47, 61, 63, 83, 84, 107¹, 108, 108³, 142³, 152, 154, 154^{3,4}, 161, 227, 230, 230⁴, 233, 251, 293³, 299, 444¹, 464, 472, 473, 599, 600 **(II)** 65, 240, 527, 546, 583 **(III)** 63, 83 **(IV)** 132, 136⁴, 153, 156, 297, 306, 486 **(VI)**

85, 97, 178³, 192, 198, 286, 436, 477, 484 **(VII)** 95, 95¹, 308², 442, 564 **(VIII-2)** 5, 6, 220 **(IX-1)** 6, 35, 105, 282, 529, 589 **(IX-2)** 640, 782¹, 783⁻, 903, 1487, 1496, 1497

див. Европия, Europa, Europe

Європа західна (Westeuropa) **(I)** 2, 12, 24, 31, 33, 41, 280, 303, 378 **(II)** 30, 33, 556 **(III)** 66, 83, 443, 445, 454 **(IV)** 301 **(V)** 109 **(VI)** 39, 65, 87⁴, 139, 168, 169, 179, 221, 230, 231, 412, 500 **(VII)** 4 *див.* Westeuropa

Європа західнополуднева **(VI)** 193

Європа північна **(I)** 23, 251, 291, 294, 300, 307-**(VI)** 82

Європа північносхідна **(I)** 22

Європа полуднева **(I)** 12 **(VI)** 168, 193, 195

Європа середня **(I)** 252 **(VI)** 173

Європа східна (Европа восточная, Еуропа Vychodna, Osteuropa) **(I)** 3, 4¹, 16, 17, 23, 24, 28¹, 30, 41¹, 49, 49², 50⁻, 62, 63, 63¹, 69, 70¹, 71, 84, 96, 102, 143, 166, 230, 247, 271², 288, 290, 293-295, 297, 297⁴, 299, 300, 304, 398¹, 459, 547, 624 **(II)** 20, 127, 193, 207, 252, 262, 270, 272, 274, 297, 308 **(III)** 63, 163 **(IV)** 125, 136⁴, 297, 306 **(VI)** 168, 169 **(VII)** 4 **(VIII-3)** 241 **(IX-1)** 6, 569 **(IX-2)** 760, 887, 970, 1501 *див.* Европа восточная, Europa Vychodna, Osteuropa

Європа східно-полуднева **(I)** 147

Європа центральна (Europe Central, Europe Centrale, Mitteleuropa) **(I)** 22⁻, 23, 24, 28¹, 31, 45¹, 69, 83, 280, 293, 296 **(II)** 152, 278⁻ **(III)** 501 **(IX-1)** 589 *див.* Europe Central, Europe Centrale, Mitteleuropa
 Європесць **(IV)** 282 **(VI)** 398 **(VII)** 4, 464 **(IX-2)** 1497
 Єгипет (Egipte), д-ва **(I)** 293, 574, 616 **(II)** 508 **(III)** 443 **(IV)** 308 **(V)** 511 **(VI)** 4, 22 **(VIII-2)** 119 *див.* Egipte
 Єгиптяни, народ **(VIII-3)** 126 **(IX-2)** 988
 Єгупець, м. **(IX-2)** 884¹ *див.* Ягубець
 Єдути, с., на сіверській границі **(VIII-2)** 44
 Єзупіль (Чешибіси, Czeszybyeszy), с., м., у Галичині [Тисменецький р-н ІФ.] **(IX-1)** 193¹ *див.* Чешибіси, Czeszybyeszy
 Єкатеринославь, м. **(IX-1)** 321¹ *див.* Катеринослав
 Єлец (Єлець), м., на р. Сосна [у Росії] **(VII)** 371, 376 **(VIII-2)** 61, 65
 Єлисаветградський повіт, у Новоросійській губернії **(I)** 48²
 Єлисаветська станиця, у гирлі Дону [у Росії] **(I)** 98, 98¹
 Єлтушків, замок **(IV)** 210 *див.* Ялтушків
 Єлья, с., у Лежайському старостві **(VI)** 266

Єна (Jena), м., на р. Зале [у Німеччині] **(I)** 26¹, 48¹, 60¹, 278², 349² **(VII)** 565 *див.* Jena
 Єне (Jenö), м., в Арадському комітаті, на західній границі Семигороду **(IX-2)** 1433, 1437⁴, 1550 *див.* Jenö
 Єнетія, м. **(VI)** 487 *див.* Венеція
 Єні-кіой, м., на європейському узбережжі Босфору **(VII)** 514
 Єньки (Zaneki), с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46 *див.* Zaneki
 Єреміївка, м. **(VIII-1)** 277 **(IX-1)** 469
 Єриловичі, с. **(IX-1)** 224¹ *див.* Яриловичі
 Єрмолинці, маєстн., за Південним Бугом **(VII)** 15
 Єрусалим (Єросолимъ, Іерусалим, Иерусалим), м., на Близькому Сході **(II)** 73 **(III)** 105, 380¹, 407, 407^{1,7}, 421, 421⁴ **(VI)** 305, 372⁴ **(VII)** 95 **(VIII-1)** 6¹ **(VIII-3)** 128 **(IX-1)** 58 *див.* Єросолимъ, Іерусалим, Иерусалим
 Богородиці св. монастир **(III)** 421
 Єрусалим второй, м. **(VII)** 497 *див.* також Київ
 Єрусалим руський, м. **(II)** 270, 299 *див.* також Київ
 Єсмань, м. **(IX-1)** 471³
 Єфрат, р., права притока Тигру **(I)** 570

Ж

Жабки, с. біля Лохвиці **(X)** 194, 199, 243
 Жабно, м. [у Польщі] **(IX-2)** 1390
 Жабокрич, м., у Брацлавському повіті [Крижопільський р-н Вн.] **(IX-2)** 1428
 Жабокруки, с., на Перемишльщині **(VI)** 236
 Жаботин (Радивонівське), хутір, с-ще, м., у поріччі р. Тясмин, на Черкащині **(VII)** 11² **(VIII-3)** 159³ **(IX-2)** 1010 *див.* Радивонівське
 Жаботинська сотня, Чигиринського полку **(VIII-3)** 274
 Жабче, замок, на Волині **(V)** 492, 500
 Жабче, м. **(IX-1)** 266
 Жаливлъ, с. [у Білорусі] **(IX-2)** 1259
 Жамялю, монастир [у Бельгії] **(II)** 64³
 Жарека, м-ко, у Волощині **(IX-1)** 539
 Жарнов, м., у Малопольщі **(IV)** 46² **(IX-2)** 1108
 Жашків, м., на Київщині [Жашківський р-н Чрк.] **(IX-2)** 1044
 Жван, замок, на Жвані [Мурованокуриловецький р-н Вн.] **(VII)** 14, 19, 20
 Жванець, м., на Поділлі [Кам'янець-Подільський р-н Хм.] **(VIII-3)** 224² **(IX-1)** 240, 242, 514, 529, 581, 590 **(IX-2)** 609, 654, 669-671, 675, 677, 684,

689-691, 693, 695, 701, 703, 708, 714, 715, 774, 780, 874, 1196, 1500
 Жванець, р., ліва притока Дністра **(VI)** 251
 Жванчик, р., права притока Ушиці, ліва притока Дністра **(IX-1)** 243
 Ждани (Izdany), с., у поріччі р. Сулиця **(VIII-2)** 45 *див.* Izdany
 Жероцін, с. [у Польщі] **(III)** 77⁴
 Жедечев (Жедьчевеєв), м., у поріччі р. Тетерів **(III)** 158¹
 Желдець, с., у Кам'янському старостві [Кам'янсько-Бузький р-н Льв.] **(V)** 190²
 Желди, м. **(II)** 347 *див.* Жовнин
 Желехів, с., у Кам'яно-Струмилівському повіті **(V)** 262, 262¹
 Желни, м. **(II)** 347 *див.* Жовнин
 Желѣзныя Врата, місцевість **(II)** 24 *див.* Залізни Ворота, місцевість
 Жемгала (Зимѣгола, Семигалия), плем'я, на південному узбережжі Двіни **(IV)** 5⁻¹, 6⁻ *див.* Зимѣгола, Семигалия
 Жеравка, с., біля м. Львів [Жирівка, с., Пустомитівський р-н Льв.] **(V)** 145, 146, 366
 Жеравчани, жителі с. Жеравка **(V)** 146
 Жердева (Дердева), с., на р. Дніпро, вище Канева **(VII)** 17 *див.* Дердева
 Жеребець (Чорний Жеребець), р., ліва притока Сіверського Дінця **(VIII-2)** 36, 36³, 37, 60

див. Чорний Жеребець
 Жеребятин, с. (VII) 257⁻
 Жеребятиська волость, у поріч-
 чі р. Остер (VI) 284
 Жеславська волость, у Мінській
 землі [Заслав, м., у Білорусі]
 (IV) 14²
 Животів (Ziwotow), маєтн., м.,
 на Брацлавщині (I) 579 (VII)
 433⁴, 437, 437² (IX-1) 214,
 214¹, 217, 217^{3,4}, 235, 236,
 247⁻, 288, 298, 299¹, 310⁻,
 320, 365, 374, 498 (IX-2) 716,
 721, 721¹, 951, 1014³, 1048,
 1052, 1052¹, 1054 (X) 296
 див. Ziwotow
 Животівська сотня, Кальниць-
 кого полку (VIII-3) 277
 Жигимонтів, м. (VIII-2) 38 див.
 Устивиця
 Жигмунтів, с. (VIII-2) 46 див.
 Устивиця
 Жид (Жидъ) (I) 443 (V) 238¹,
 254, 255 (VI) 54, 72, 126,
 126³, 127, 171, 175, 176, 195,
 292, 321, 424, 511 (VII) 460
 (VIII-2) 80, 116, 120-124,
 126^{1,2}, 160⁴, 202 (VIII-3) 22,
 57 (IX-1) 113, 175⁻, 420 (IX-
 2) 737, 969 див. Євреї
 Жид берестейський (VI) 187⁵,
 196
 Жид волинський (VIII-2) 119
 Жид кафинський (IV) 321
 Жид острозький (VI) 72
 Жид тикотинський (VI) 195
 Жид царгородський (VI) 71
 Жидатичі, с., у Львівській землі
 (V) 238¹
 Жидачів, м., на р. Стрий, у Га-

личині [Жидачівський р-н
 Льв.] (II) 610, 611 (IV) 122,
 226³ (V) 308, 314 (VI) 101
 Жидачівська архимандрія, у Га-
 личині (V) 556
 Жидачівська земля (Zudaczow-
 viensis terra), у Галичині (IV)
 501 (V) 40, 314³ (VI) 237 див.
 Zudaczoviensis terra
 Жидачівське архимандритство,
 у Галичині (V) 552
 Жидачівське староство, у Гали-
 чині (V) 318
 Жидачівський повіт, у Галичині
 (IV) 501
 Жидачівщина, у Галичині (IV)
 169 (V) 40¹ (VI) 213, 218,
 588, 610
 Жиди (Жиды), народ (I) 7, 100,
 230, 288, 292, 293, 296, 300
 (II) 108, 108², 110, 119³, 274¹,
 290, 377 (III) 105, 313, 409,
 459 (IV) 164, 211 (V) 240,
 246, 251², 254, 254², 255-257,
 257¹, 258, 258¹, 259, 260,
 260⁴, 261, 305, 327, 351, 352,
 443, 546, 582, 651, 652 (VI)
 7, 12, 27, 53-55, 63, 78, 81⁷,
 89, 106, 116, 126, 127, 130,
 138, 176, 188, 188², 227, 231,
 350, 386, 388, 423⁻, 424, 435,
 453, 459, 511 (VII) 170, 263,
 446, 460, 462, 539, 583 (VIII-
 1) 276 (VIII-2) 80, 122-125,
 125⁵, 126^{1,2}, 129, 145¹ (VIII-
 3) 13, 22, 29, 30, 32, 33, 35-
 38, 38¹, 39, 43, 44, 47, 55, 55²,
 57, 61, 72, 89, 89¹, 90, 126,
 155, 211, 212, 216, 220, 247
 (IX-1) 19⁻, 77, 79⁷, 206, 220⁴,

- 232, 243, 260, 271, 332¹, 366, 402, 404, 408, 439, 478, 527 (IX-2) 621, 626, 641, 646, 840⁴, 1106, 1114, 1121, 1122, 1126-1128, 1150, 1151, 1236, 1263, 1422, 1522, 1528, 1533 *див.* Євреї
- Жиди берестейські (V) 652 (VI) 53, 189
- Жиди городенські (V) 652
- Жиди кобринські (VI) 53
- Жиди литовські (V) 255
- Жиди луцькі (V) 653 (VI) 103
- Жиди львівські (Żydzi lwowscy) (V) 256 (VI) 71, 126 *див.* Żydzi lwowscy
- Жиди німецькі (V) 255
- Жиди польські (Judenschaft polnische) (V) 254³, 255, 653 *див.* Judenschaft polnische
- Жиди троцькі (V) 652
- Жиди українські (V) 652 (VII) 462
- Жиди хозарські (I) 502
- Жиди чеські (V) 255
- Жидичин (Жидычын, Жыдычинъ), с., м., на Волині [Ківерцівський р-н Вл.] (V) 263³ (VI) 102, 361² (IX-2) 1516, 1523
Миколая св. монастир (Николы святого монастырь) (V) 263 (VI) 361²
Миколая св. церква (II) 385
- Жидичинська архимандрія (Жидичинская архимандрія, Жидичинське архимандритство, Жидичинское архимандритство), на Волині (V) 462, 479, 488, 491, 500, 552 (VIII-1) 149, 164, 181, 319 (IX-1) 29 (IX-2) 1518
- Жидівка (VIII-2) 124 (IX-1) 305
- Жидівський город, м. (IV) 305 *див.* Чуфуткале
- Жидівський народ (V) 258 (VIII-2) 119 *див.* Єврейський народ
- Жидова (Жидове), народ (II) 377¹ (V) 255 *див.* Євреї
- Жидовці, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Жидовці, с., у Сквирському повіті (I) 44²
- Жизномир, с., біля Бучача, у Галичині [Бучацький р-н Трн.] (V) 262
- Жиливля, с., у Мстиславському повіті (IX-2) 1201
- Житанець, с., на холмсько-белзькому Побужжі (VI) 626
- Житань (Житані), с., у Володимирському повіті, на Волині (II) 376 (V) 214⁵
- Житновичі, с., на Пинщині (V) 645
- Житомир (Zytomir), м., на р. Терів (I) 245², 449² (IV) 18, 170, 172, 288, 289, 332, 428, 485 (V) 110¹, 121, 125, 140 (VI) 12², 53, 145, 279 (VII) 6, 18, 20, 36⁻, 37, 37², 39², 44, 45, 49¹, 257⁻, 350, 363-364, 459 (VIII-3) 40, 40², 228, 230, 231, 234, 282 (IX-1) 78, 350 (X) 362 *див.* Zytomir *див. також* Житомирское городище Житомирское городище (II) 288

див. також Житомир
 Житомирська королівщина (V)
 219 *див.* Житомирське староство
 Житомирське староство (Житомирська королівщина) (VI)
 229 (VII) 261 *див.* Житомирська королівщина
 Житомирський повіт (Житомирський пов., Житомирський пові́тъ) (II) 585 (V) 216, 267, 295, 340 (VI) 211, 308 (VII) 45, 257-(VIII-3) 214
 Житомирці, жителі м. Житомир (VII) 20, 39, 44, 45, 46³
 Житомирщина (V) 219 (VI) 292, 628 (VII) 257-, 260, 339
 Жіжія, р., права притока Пруту [Жи́жія, р.] (IX-1) 514, 527, 581, 582 *див. також* Дзідзя
 Жлобин, м. [у Білорусі] (IX-2) 930
 Жмі́род (Smigrod), м. [у Польщі] (IV) 31 *див.* Smigrod
 Жмудини, населення Жмуди (IV) 188
 Жмудська земля (Жомоїтська земля) (V) 13¹ *див.* Жомоїтська земля
 Жмудське староство (IV) 266 (V) 35
 Жмудь, плем'я литовське (III) 80, 81 (IV) 5-, 6, 11, 97, 97¹, 127
 Жмудь (Samagittiae terra), територія (IV) 16¹, 54, 97, 127, 130, 153, 188, 204, 231, 234, 245, 249 (V) 292³ *див.* Samagittiae terra

Жовква (Żółkiew), м., у Львівському повіті, у Галичині (VI) 625 (VIII-2) 152 (VIII-3) 95, 100 (IX-1) 106¹, 166, 248, 266, 272⁴ (IX-2) 1460, 1461, 1550 *див.* Żółkiew
 Жовківське староство (V) 273
 Жовківський повіт (IV) 58 (V) 263
 Жовківщина (V) 282
 Жовнин (Желди, Желни), м., на р. Сула, у Полтавській губернії [Градизький р-н Пл.] (II) 347, 349¹ *див.* Желди, Желни
 Жовнине, м., на Черкащині [Чорнобаївський р-н Чрк.] (VII) 257- (VIII-1) 118, 154, 301, 304, 326 (VIII-2) 47, 73 (IX-1) 588¹ (X) 82, 151
 Жовнинська сотня, Чигиринського полку (VIII-3) 274
 Жовта Вода, р. (IX-1) 97, 304 *див.* Жовті Води
 Жовтий Очерет (Жовтий-Комиш, Сари-Камиш), місцевість (VIII-2) 176 (IX-2) 1539¹ *див.* Жовтий-Комиш, Сари-Камиш
 Жовтий-Комиш, місцевість (IX-2) 1541 *див.* Жовтий Очерет
 Жовті Води (Жовта Вода, Gelle Wasser, Zolte Wody), р., ліва притока Інгульця (VI) 286 (VIII-1) 276, 330 (VIII-2) 170, 174, 182¹, 183, 185, 186 (VIII-3) 6¹, 8 (IX-1) 126, 275-, 394, 461¹, 463, 463¹, 556 (IX-2) 1492 (X) 114 *див.* Жовта Вода, Gelle Wasser, Zolte Wody

Жолваж, м., у Путивльському повіті **(IV)** 87

Жолв'яз, волость, на р. Псел, у Путивльському повіті **(V)** 290

Жолинь, м., на Перемишльщині **(VI)** 625

Жолкиня, с., на Пинщині **(V)** 128⁴, 644

Жомоїтська земля **(V)** 5⁻, 45 *див.* Жмудська земля

Жоравка, м., на Задніпрянщині **(VIII-2)** 47

Жорницька сотня, Кальницького полку **(VIII-3)** 277

Жорнище (Жорнища), м., у поріччі р. Соб, у Брацлавському повіті [Іллінецький р-н Вн.] **(VII)** 15 **(IX-2)** 1046⁻, 1070

Жорнів, м., у Луцькому повіті

[Дубенський р-н Рв.] **(IX-2)** 1335¹

Жорославська волость, у Городенському повіті [у Білорусі] **(V)** 44

Жуки (Жукове), с., на Полтавщині **(VIII-2)** 206 **(X)** 229¹, 232, 234 *див.* Жукове

Жуків Байрак, с., біля Диканьки [Байрак, с., Диканський р-н Пл.] **(X)** 137¹, 234

Жукове, с. **(X)** 232 *див.* Жуки

Жулин, с., на холмсько-белзькому Побужжі **(VI)** 626

Журавка, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45

Журавлівка, с., на Брацлавщині **(VIII-3)** 277

Журавня, с. [у Білорусі] **(IX-2)** 1165²

Журавська сотня, Кропивнянського полку **(VIII-3)** 279

3

- Зааль, р., ліва притока Ельби [Зале, р.] (I) 165
- Забириоль, с., у Луцькому повіті (VI) 149
- Заблудів, с., м-ко, м., на берестейсько-дорогичинському Побужжі (VI) 376¹, 437, 438, 439³, 496⁵, 627 (VII) 447 (IX-2) 1272
- Заболоте, с., на Сяніччині [у Польщі] (VI) 266
- Заболотів, м., у Галичині [Снятинський р-н ІФ.] (VI) 261
- Заболотів, с., на сіверській границі (VIII-2) 44
- Забудчи, с. (VII) 42
- Забужжя, територія, по лівому березі р. Західний Буг (II) 13, 362, 363, 370, 371, 374, 380, 381, 384, 391, 564 (III) 512
- Забужжя, територія, по р. Південний Буг (IX-2) 1025, 1027
- Забужжя волинське, по р. Західний Буг (II) 408
- Забужжя галицьке, по лівому березі р. Західний Буг (II) 351¹
- Забужжя північне, по р. Західний Буг (III) 511
- Забужжя середнє, по р. Західний Буг (II) 380, 384
- Забужье русское, по р. Західний Буг (I) 557
- Завадка, с., у коліні Вислока, на руському кордоні [у Польщі] (II) 457¹
- Завалів, с., у Галичині [Бере-

- жанський р-н Трн.] (V) 262, 262² (IX-2) 654
- Завихост (Завихвост, Завихость), м., на р. Вісла [у Польщі] (II) 229 (III) 15, 89, 139⁻, 506 (IV) 41, 53 (IX-2) 1394, 1397, 1457, 1464
- Завишня, с., у Сокальському старостві [Завишень, с., Сокальський р-н Лв.] (V) 190²
- Заволжжя, територія, по р. Волга (I) 299
- Заволоччя полудневе, територія, між Ладозьким озером і Північною Двіною (II) 24
- Заворицька сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278
- Завоя, с., на Сяніччині (V) 154
- Завська волость (Заушська волость), на р. Уші, у Київській землі (V) 291⁵ див. Заушська волость
- Загайці, с., у Кременецькому повіті [Малі Загайці, с., Шумський р-н Трн.] (V) 266
Іоанна св. монастир (V) 266
- Загаль, м., на Поліссі [Загалле, у Білорусі] (VIII-3) 181 (IX-1) 334 (IX-2) 749
- Загарів, с., у Володимирському повіті, на Волині [Старий Загарів, с., Локачинський р-н Вл.] (V) 263
Богородиці монастир (V) 263
- Загвоздя, с., у Галичині (V) 268
- Загір'я, с., у Галицькому старостві [маб., Рогатинський р-н ІФ.] (V) 190²

Загір'я, с., у Кобринському старостві (V) 211¹
 Загоровка, с., на сіверській границі (VIII-2) 44
 Задарів, с., у Галицькій землі [маб., Монастирський р-н Трн.] (V) 262
 Задесення, територія, по р. Десна (I) 200³ (IX-1) 410
 Задніпров'я (Задніпрове, Задніпрє, Задніпря, Задніпрянщина, Zadnieprze) (I) 198, 200 (II) 312 (III) 153, 337 (V) 33, 300, 654 (VI) 283, 284 (VII) 10, 12, 17, 42, 126, 152, 226, 255, 261¹, 562 (VIII-1) 106, 112, 259, 260, 264-266, 276-280, 284, 291, 294, 306 (VIII-2) 44, 47, 56, 56¹, 149, 193, 194 (VIII-3) 12, 26, 28, 29, 29¹, 30, 31, 36, 111, 118, 212, 239, 286 (IX-1) 31, 38, 78⁵, 79, 203², 204⁻, 246¹, 383, 384, 397, 409-411, 433, 434, 434², 472, 560 (IX-2) 1049 (X) 131, 194, 218, 264 (X) 264 *див.* Задніпрянщина, Zadnieprze
 Задніпров'я литовсько-польське (VI) 283
 Задніпров'я московське (VI) 283
 Задніпров'я полудневе (VI) 287 (VIII-3) 29
 Задніпров'я східно-полудневе (Задніпров'я пол.-схід.) (VII) 22, 226
 Задніпрянець (VII) 51
 Задніпрянці (Задніпровці, Задніпряни), населення Задніпров'я (I) 239 (III) 387 (VIII-1) 265, 268, 271 (IX-1) 421

Задніпрянщина (I) 465 *див.* Задніпров'я
 Заїзд, с., у верхів'ях Удаю (VIII-2) 45
 Зайчинці, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46
 Закавказзя (I) 228
 Закарпатська Русь (II) 409, 486, 488 *див. також* Підкарпатська Русь, Угорська Русь
 Закарпаття (VI) 216
 Закличин, м. [у Польщі] (IX-2) 1390
 Закрочим, м. [у Польщі] (VI) 33 (IX-2) 1278, 1279⁴
 Залізці, м., у Галичині [Залісці, с., Трн.] (VI) 101 (VII) 29 (IX-1) 106⁴, 273⁻ (IX-2) 1139, 1463
 Залісся, с., у Кобринському старостві (V) 211¹
 Залісся (Залѣсье) (IX-2) 696, 696³ *див.* Полісся
 Заліся, с., біля м. Ряшів [у Польщі] (I) 217⁻
 Залозець, с., біля м. Галич, у Галичині (II) 612
 Залозний путь (I) 289, 295, 303 (II) 195 (VI) 8 *див.* Залозний шлях
 Залозний шлях (Залозний путь, Залозник), шлях, від Канева до гирла Дону (I) 289, 303 *див.* Залозний путь, Залозник
 Залозник, шлях (II) 190 *див.* Залозний шлях
 Залужиці (Zaluchka), с., в Ужській столиці (II) 487⁻ *див.* Zaluchka

Залуква (Załukwa), с., над р. Луква, біля Галича (II) 469 *див. Załukwa див. також* Галич, м., у Галичині

Залуки (Залука), с., над р. Тиса (II) 496 (VI) 24

Залѣсье дунайское, територія (I) 163¹, 557

Замглай (Свинь), болото, р., на Чернігівщині (II) 605 *див. Свинь*

Замішанці, населення Замішанських сіл (I) 556

Замостє, с., у Львівській королівщині (VI) 204

Замостя (Замость, Замостьє, Замостє, Замустя, Zamosc), м., на Холмщині [у Польщі] (V) 252, 550, 555 (VI) 448, 626 (VII) 501 (VIII-2) 118¹, 194, 201, 216 (VIII-3) 66, 78, 82¹, 85, 86¹, 92, 95, 96, 96¹, 97-99, 99¹, 100, 101, 105, 108, 109, 110¹, 111, 113, 115, 116, 118, 122, 124², 129, 129³, 193, 194 (IX-1) 222², 266, 289, 350² (IX-2) 620², 1088, 1115¹, 1132, 1166, 1181, 1192, 1359⁵, 1382¹, 1392, 1393, 1397, 1426, 1437, 1441, 1457, 1458, 1458⁴, 1459, 1460, 1475 (X) 8 *див. Zamosc*

Замостяни, жителі м. Замостя (VIII-3) 97, 97², 98, 100, 101, 110

Замх (Замох, Zamech), с., м., на Перемишльщині (VI) 152, 267 *див. Zamech*

Замхівська волость (II) 455, 455⁴ (VI) 153

Замхівська держава (Zamechska dzierzawa) (VI) 152 *див. Zamechska dzierzawa*

Замхівська королівщина (VI) 266 *див. Замхівське староство*

Замхівське староство (Замхівська королівщина) (II) 455, 455⁴ (VI) 152 *див. Замхівська королівщина*

Замхівщина (VI) 267

Замшани, с., у Ратенській волості [Ратенський р-н Вл.] (V) 124, 124⁴

Западный Бугъ, р. (I) 36² *див. Західний Буг*

Западно-русская митрополія (VIII-1) 16¹ *див. Київська митрополія*

Западъ (VI) 424 (VIII-1) 319 *див. Захід*

Запорів, с., на Волині (VI) 627

Запороги, козаки (VII) 376³ *див. Козаки запорозькі*

Запороги, край (VII) 236, 376, 549² (VIII-1) 154⁴ (VIII-2) 30³, 34, 145³ (IX-1) 16⁻ (IX-2) 899, 1072, 1141 *див. Запорожжя*

Запорожець (I) 272, 458 (VII) 374⁻ (VIII-1) 152, 153, 153³ (VIII-2) 173 (X) 92, 117

Запорожжя (Запоріже, Запоріже, Запоріжжя, Запороги, Запороже, Запорожже, Запорожже, Запорожье, Zaporoże), край (I) 417¹ (VII) 10, 114, 137, 141, 149, 163¹, 167, 174, 190, 191, 196, 199-201, 215, 216, 225³, 229, 232, 236,

237, 239, 243, 244⁻, 245, 246, 249, 280, 280¹, 281, 299-301, 303², 304, 304⁻, 305¹, 312, 314, 315, 333, 337, 344, 359, 379, 386, 387, 389², 393, 427, 441, 454, 454¹, 460, 462, 492, 493, 496, 496², 507, 510, 513, 517, 517², 518, 519, 525, 527, 528, 530, 531, 533, 533², 542-545, 549, 549², 551, 559, 565, 566, 568, 579, 581, 589 (**VIII-1**) 21, 22, 26-29, 41, 42, 44, 45, 45¹, 46-51, 54-57, 59-61, 63, 64, 67, 69-71, 71¹, 72, 101, 106, 115-121, 123, 125, 126, 136, 137, 139, 145, 146, 154, 155, 212-214, 218, 222, 225, 231-235, 235³, 236, 237, 239-244, 246-250, 252, 256, 257, 260, 261, 265, 275, 280-292, 294, 295, 297, 301, 312 (**VIII-2**) 11, 14, 27-30, 32, 35, 52, 53, 79, 116, 134, 135, 161, 164-166, 166¹, 167-169, 171-175, 178-181, 181², 182, 192, 213 (**VIII-3**) 14, 17, 19, 25, 56, 72, 96, 114, 117, 145, 162, 175, 269, 282, 284 (**IX-1**) 11, 13¹, 116, 117, 214, 216, 307⁻, 320, 402 (**IX-2**) 631, 672³, 807, 888, 899, 914, 925, 926, 965, 1050, 1063, 1065, 1071, 1089, 1100, 1105, 1174, 1184⁴, 1311, 1365, 1367, 1377, 1377³, 1438-1440, 1447, 1451¹, 1453, 1455, 1471, 1496, 1539¹ (**X**) 32, 36, 40, 41, 48-50, 52, 54, 56, 57, 61, 74, 82-85, 90-92, 94, 101-105, 107-111, 113, 114, 116, 117, 120, 123, 124, 127, 128,

130-132, 137⁻, 147, 151, 154, 166, 167, 171, 185, 194, 195, 197, 201, 202, 204, 209, 210, 212, 218, 222, 224, 225, 238, 245, 270, 305, 308 *див.* Запороги, край; Зарогоже

Запорожці (Запоріжці, Запорожцы, Запорозці) (**VII**) 67³, 74¹, 95¹, 100¹, 137¹, 181, 184, 188, 191, 198, 201, 203, 205, 214, 217, 220, 224, 229, 236, 240, 247, 249, 280, 281¹, 282-285, 303², 304, 319, 323-325, 332-334, 337, 343², 370, 380, 389, 390, 394, 403, 415, 427, 434, 441², 443, 460, 465, 474³, 475, 477, 485, 488⁵, 496, 499, 517-519, 523², 524, 528, 529¹, 531, 543, 545, 559, 560², 565, 578 (**VIII-1**) 25, 31, 65, 67, 69, 101, 102, 108, 118, 129¹, 135¹, 136, 137, 153, 202, 203, 240, 249, 283, 290-292, 296 (**VIII-2**) 14, 30-35, 40, 52, 116, 119, 190, 206 (**VIII-3**) 137, 172, 176⁴, 254³, 257¹ (**IX-1**) 157², 571¹, 893 (**IX-2**) 888, 1101, 1140, 1439, 1440, 1467 (**X**) 11, 84, 91-93, 101, 102, 104, 106, 111, 117, 119, 123, 124, 127-129, 134, 137, 137¹, 140, 167-169, 222, 227¹, 234, 245, 306, 352⁻, 353⁻ *див.* Козаки запорозькі

Запорозька держава (**IX-2**) 1293 *див. також* Українська держава

Запорозька земля (**VIII-3**) 220, 247 (**IX-2**) 723, 1293 *див. також* Українська земля

- Запорозька Січ (Запорожская Сѣчь, Січ, Zaporozka Sicz) (VII) 568 (X) 164 *див.* Січ, Zaporozka Sicz
- Запорозький народ (Zaporoviana gens, Zaporoviensis Natio) (IX-2) 1279-1281, 1297, 1344 *див.* Zaporoviana gens, Zaporoviensis Natio *див. також* Український народ
- Зарайськ, м., на Рязанщині (VIII-2) 52
- Зарічеськ, м., у Погоринні (II) 104, 258²
- Заріччя, с., на Поліссі (X) 302
- Зарой, м., на Іпуті, у Смоленському князівстві (II) 319
- Заросся (VII) 22
- Заруб, м., на правому березі Дніпра, у Київській землі (II) 89, 103, 148, 169, 281, 530 (III) 224 *див. також* Зарубське городище
Богородиці монастир (Пречистої монастир) (II) 281 (V) 264
- Зарубинці, с., на правому березі Дніпра, у Київській губернії (II) 281
- Зарубське городище, на р. Дніпро (II) 282 *див. також* Заруб
- Зарубський брід, біля м. Заруб, на правому березі Дніпра (II) 169
- Заршин, м., на Сяніччині (VI) 625
- Заршинська волость, у Сянічській землі (VI) 221
- Зарьгтый Оргушь, м., на Чернігівщині (II) 563
- Зарядя, м. (IX-2) 1057
- Засаківці, населення з околиці Сакова (II) 88
- Засання, с., на Перемишльщині (V) 192¹
- Заслав, м., на Волині (IV) 329 (V) 265 (VI) 627 (VII) 88 (VIII-2) 194, 202 (VIII-3) 43, 52, 181, 223 (IX-2) 674, 1318 (X) 294 *див.* Ізяславль
- Заслав, с., на Мінщині [у Білорусі] (II) 608
- Застав'я, с., у Ратенській волості (V) 124
- Заторське князівство [у Польщі] (IV) 351 (IX-1) 258⁻
- Заушська волость (V) 291 *див.* Завська волость
- Захід (Западъ, Zachód) (I) 53, 68², 145², 523, 528 (II) 33, 483, 556 (IV) 281 (V) 223 (VI) 36, 37, 37³, 44, 53, 55, 69, 72, 90, 169-171, 221, 222, 369, 386, 398, 414, 478, 602, 608 (VII) 4, 426, 525 (IX-2) 997, 1491 (X) 376 *див.* Западъ, Zachód
- Західна Двина (Двина), р., басейн Балтійського моря (I) 11, 184, 303 (II) 300 (IV) 5 (V) 631 *див.* Двина
- Західна імперія (IX-1) 84 *див. також* Римська імперія
- Західний Буг (Западный Бугъ, Бог, Буг, Bug), р., права притока Вісли (I) 10, 11, 36², 49² (II) 304 *див.* Западный Бугъ, Бог, Буг, Bug
- Західноєвропейці (I) 340¹
- Защиновці, с., у Тереховельському старостві (V) 189²

Збараж (Збораш, Новий Збараж, Zbaraż), м., у Кременецькому повіті **(II)** 373 **(IV)** 193, 195 **(V)** 267 **(VIII-2)** 222 **(VIII-3)** 55¹, 60², 67, 67¹, 75, 81, 122, 183, 185, 185², 187, 187³, 190, 193, 194, 196, 197, 218³, 219, 219², 220-222, 223³, 224, 225, 242, 273² **(IX-1)** 51, 64, 65, 71, 87-, 116, 173, 200, 245, 245⁷, 246, 246¹, 247-, 248-, 257, 262³, 275-, 276-, 278-, 279- **(IX-2)** 616, 620², 688, 924, 1139, 1146, 1454, 1461 *див.* Збораш, Новий Збараж, Zbaraż

Збаражчина **(IV)** 480

Збораш, м. **(IX-2)** 1531 *див.* Збараж

Зборів (Зборов, Зборово, Зборовь, Zborovia, Zborów), м., на р. Стрипа **(VI)** 625 **(VIII-2)** 151 **(VIII-3)** 3, 69, 191, 193, 194, 196, 197, 199¹, 201, 202, 204, 205, 205¹, 217³, 220, 239, 240, 258, 260, 261, 263, 264², 270, 271 **(IX-1)** 9, 25, 31, 112, 139, 151, 165, 213, 220, 221, 224¹, 235⁶, 238, 238², 243-245, 246¹, 251¹, 254, 255, 258-, 259, 271, 271⁴, 273-, 277, 278, 280, 286¹, 302, 343¹, 344, 370, 389, 468, 488, 520, 551, 566¹, 575, 576, 621, 622, 630, 630³, 631, 633, 641, 646¹, 651, 669, 681³, 691, 698, 701, 703, 714, 716, 760, 763, 792, 923, 927, 943, 946, 948, 951, 959³, 1023, 1066, 1132, 1139, 1140, 1196, 1209, 1253,

1461, 1496, 1500, 1510, 1511, 1516, 1517, 1519, 1520, 1528, 1531, 1533 **(X)** 8, 101, 287, 327 *див.* Zborovia, Zborów

Збранка, с., в Овруцькому повіті **(I)** 44²

Збруч (Збручъ), р., ліва притока Дністра **(I)** 37, 54, 130, 339² **(IX-1)** 69, 243, 550, 561

Збуново, с-ще, на р. Росава **(VII)** 16

Звенигород, замок, м. **(IV)** 86, 172, 173 **(VI)** 10 **(VII)** 19, 20, 22, 46, 101 **(IX-1)** 443 *див.* Звенигородка, м., у південно-західній Київщині

Звенигород, м., московське [у Росії] **(IV)** 455

Звенигород, м., на р. Дністер **(IV)** 455

Звенигород, н. п., біля м. Київ **(I)** 303 **(II)** 93, 142, 280

Звенигород (Звенигородка, Звенигородъ, Dźwinograd), м., біля Львова, у Галичині **(II)** 75, 77, 123, 230, 372, 381, 409, 417, 417¹, 419, 420, 420-, 424, 425, 426¹, 437¹, 464, 465, 469, 472, 472², 474, 479, 484⁵, 569, 572, 585 **(III)** 21, 25, 27, 28, 39, 42, 427² **(V)** 267 *див.* Звенигородка, с.; Dźwinograd

Печеніги, могила біля міста **(II)** 585

Звенигородка, с. **(I)** 362² *див.* Звенигород, м., біля Львова, у Галичині

Звенигородка (Вингород, Звенигород), замок, м., у пів-

- денно-західній Київщині [Звенигородський р-н Чрк.] (I) 23² (VI) 283 (IX-2) 722 *див.* Вингород, Звенигород, замок, м.
- Звенигородська волость [Звенигород, м., у Галичині] (II) 420, 421
- Звенигородське князівство [Звенигород, м., у Галичині] (IV) 31 (V) 24
- Звенигородський повіт [Звенигородка, м., Звенигородський р-н Чрк.] (I) 36, 55 (V) 33, 295
- Звенигородщина [Звенигородка, м., Звенигородський р-н Чрк.] (VII) 16
- Зверовичі, с. [у Білорусі] (IX-2) 1216, 1217
- Звиждень, м., у Київській землі [Здвижка, с., Коростишівський р-н Жт.] (I) 303 (II) 93, 167
- Звиняч, с., у Галичині [Чортківський р-н Трн.] (V) 268
- Звоники, с., на Брацлавщині (VIII-3) 277
- Звягель, м. (II) 288 (III) 158, 159 (IV) 10¹ (VI) 94 (VIII-3) 169, 181, 231, 234¹ *див.* Новгород Волинський
- Звягельська волость (Звягольська волость), на Волині (V) 33 (VI) 280
- Звягельський полк, на Волині (VIII-3) 273²
- Звягляни (Возвягляни), жителі м. Звягель (II) 262¹ (III) 158, 170 *див.* Возвягляни
- Згаровці, н. п., на Брацлавщині (VII) 12²
- Згір'я карпатське (I) 50, 129, 132, 144, 213
- Згір'я кримське (I) 463⁻
- Зданів, с., на холмсько-белзькому Побужжі [у Польщі] (VI) 626
- Здвиж, р., права притока Тетерова (II) 280 (VII) 18
- Зденеж, м., на Берестейщині (VI) 76
- Здітов, м., у верхів'ях Ясольди, у Чорній Русі [у Білорусі] (II) 303, 369 (III) 81 (IV) 10
- Зеленці (Зелениця), с., на Поділлі [Старокостянтинівський р-н Хм.] (IX-2) 668, 670
- Зеленча, с., у Галичині (I) 37
- Зеленчина Воля, с., у коліні р. Вислока (II) 457¹
- Зелізні Ворота, каньйон, на р. Дунай (I) 224¹ (IV) 294³ *див.* Дунайські Ворота
- Зелізні Ворота, прохід, між Каспійським морем і Кавказькими горами (II) 105, 211, 533 *див.* Дербентські Ворота
- Зелізні Ворота (Желѣзныя Врата), місцевість, на р. Сосоля (II) 24⁴ *див.* Желѣзныя Врата
- Землин, комітат (I) 214³ *див.* Землинська столиця
- Землин (Zemlin, Zemlyn), замок, с., м., над Бодрогом, на Закарпатті (II) 491-493, 494⁻ *див.* Zemlin, Zemlyn
- Землинська столиця (Землинський комітат, Землин,

- Zemplén comitatus, Zemplén-vármegyér), на Закарпатті **(II)** 486², 487⁻, 488, 489⁷, 494, 496, 497, 502, 581, 582 *див.* Землинський комітат, Землин, Zemplén comitatus, Zemplén-vármegyér
- Землинський комітат **(I)** 7 **(II)** 488, 488⁶, 489, 492, 582 *див.* Землинська столиця
- Землянський повіт, у Воронезькій губернії **(I)** 49¹
- Зерканівка, м. **(IX-2)** 1057
- Зиболоття, с., у Городельському повіті, на Холмщині **(V)** 190²
- Зимна Вода, с., у Галичині **(V)** 178¹
- Зимне (Земне), с., на р. Луга, на Волині [Володимир-Волинський р-н Вл.] **(II)** 376, 379 **(V)** 263 **(VI)** 317
- Богородиці монастир (Святогорський монастир) (V) 263 див. Святогорський монастир*
- Зимнянська гора (II) 379*
- Святогорський монастир (Свята Гора, монастир) (II) 379 (V) 263 див. Богородиці монастир*
- Зимниця, м. [у Білорусі] **(IX-2)** 1223²
- Зим'ягола, плем'я **(IV)** 6⁻ *див.* Жемгала
- Зиньківка, с., у Бершадському ключі **(IX-2)** 1036-1037
- Зиньківська волость, на Поділлі **(VI)** 250
- Зиньківці (Зинківці), с., на Поділлі [Кам'янець-Подільський р-н Хм.] **(VI)** 380, 380²
- Зинячковці, с., біля м. Бар **(V)** 95
- Зиряни, плем'я **(I)** 232
- Зиньків (Зиньків), м., на Поділлі [Вінковецький р-н Хм.] **(VII)** 27, 207 **(IX-1)** 201, 241, 243 **(IX-2)** 684, 685¹, 695, 1076, 1102, 1102², 1226⁶
- Зиньків (Зиньків), м., на Полтавщині [Зиньківський р-н Пл.] **(VI)** 430 **(VIII-2)** 39, 46, 48 **(IX-1)** 203², 204⁻, 426 **(X)** 154, 170
- Зиньківська сотня, Полтавського полку **(VIII-3)** 279
- Зиньківський полк **(VIII-3)** 273², 279³ *див. також* Гадяцький полк
- Злодіївка, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
- Змієві валы, земляні насипи, у середній Подніпрянщині **(I)** 242²
- Змієвці, с., у Белзькому повіті **(VI)** 626
- Зміїв, м., на Харківщині **(VIII-2)** 60 **(X)** 246
- Зміїна, колонія **(I)** 87 *див.* Білгород, м., на усті Дністра
- Змустрова, м. **(IX-2)** 1057
- Знаменка, с., у Таврійській губернії **(I)** 290⁴ **(II)** 517¹, 519
- Знесіння, с., у Львівській королівщині **(VI)** 204
- Золота гора **(I)** 159 *див.* Алтай
- Золота Орда (Золотая Орда, Орда, Goldene Horde), д-ва **(I)** 286³, 290¹, 435, 538 **(II)**

- 514⁵, 544, 583 **(III)** 89, 100, 297¹ **(IV)** 81³, 84¹, 87, 276, 286, 294, 294³, 295¹, 296, 305, 306, 310-312, 313¹, 316², 318, 321, 324, 325, 325², 328, 332, 333, 335, 490 **(VII)** 13 *див.* Goldene Horde *див. також* Татарія
- Золоте Більче, с. **(I)** 37 *див.* Більче, с., у Борщівському повіті
- Золотники, с., у Підгаєцькому старостві [Теребовельський р-н Трн.] **(V)** 446
- Золотоноша, м., на Черкащині **(VII)** 257-, 258 **(VIII-2)** 47 **(IX-2)** 1009
Успенія св. церква (IX-2) 1009
- Золотоноша, р., ліва притока Дніпра **(II)** 349
- Золотоношська сотня, Черкаського полку **(VIII-3)** 275
- Золотча, р., ліва притока Дніпра **(II)** 102, 271 **(III)** 206²
- Золочинці, н. п., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
- Золочів, м., у Львівському повіті **(II)** 412 **(IV)** 91¹ **(V)** 268 **(VI)** 101 **(VII)** 405 **(VIII-1)** 64 **(VIII-3)** 196, 218 **(IX-1)** 272⁴, 273- **(IX-2)** 700, 1139
- Зубані (Zabaniowka), с., у поріччі р. Хорол, на Полтавщині **(VIII-2)** 46 *див.* Zabaniowka
- Зубань, м., на Поліссі **(IX-1)** 224
- Зубів, с., у Теребовельському старостві **(V)** 189²
- Зубова, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 45
- Зубра, р., ліва притока Дністра **(III)** 38
- Зубра, с., на Львівщині **(V)** 238¹
- Зубриківщина, земля, у верхів'ях р. Тясмин **(VI)** 282
- Зубрівка, с., на Поділлі **(IV)** 476
- Зуївці, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 45
- Зуша, р., права притока Оки **(II)** 319
- Зятьківка, с., у Київському воєводстві **(VIII-3)** 231, 231¹

И

Иєрусалим, м. (II) 377¹ *див.*

Єрусалим

Израиль (VI) 362 *див.* Израїль

Изюмский уезд (I) 59²

Изюмскій полкъ (VIII-2) 198

Индійское царство (III) 559

див. Індійське царство

Индія, д-ва (II) 405¹ *див.* Індія

Инеперькъ, м. (III) 518 *див.*

Гімберг

Инепѣрьць, м. (III) 518 *див.*

Гімберг

Инфлянты (Ифлянты), край (VI)

188² (IX-2) 1277¹ *див.* Ін-

флянти

Иргѣнь, р. (IV) 429 *див.* Ірпінь

Искорость, м. (II) 287³ *див.* Ко-

ростень

Испанія, д-ва (I) 606 *див.* Іспа-

нія

Истръ, р. (I) 539 *див.* Дунай

Италы, народ (V) 514¹ *див.* Іта-

лійці

Ишов, н. п. (IX-2) 1544

I, Й

Івана святого город, замок, у пониззі Дніпра **(IV)** 313, 315

Івангород, м., на Брацлавщині **(IX-2)** 879, 883

Івангородище (Іван-городище), с., м., на р. Остер [Івангород, с., Чрг.] **(VIII-1)** 201 **(VIII-2)** 45 **(IX-2)** 1545

Івангородська сотня, Чернігівського полку **(VIII-3)** 280

Іваніківці, мастр., на Подністров'ї **(VII)** 14

Іваниска, м. [у Польщі] **(IX-2)** 1392

Іваницька сотня, Прилуцького полку **(VIII-3)** 280

Іваниця, с., у пониззі Удаю [Ічнянський р-н Чрг.] **(VIII-2)** 45, 47

Іваничі, с. **(VI)** 627

Іваничі, с., на Волині **(II)** 4²

Іванівці, с., на Поділлі **(VIII-3)** 169, 277

Іванкин, н. п., на Київщині **(IX-2)** 772

Іванків (Іванківське, Іванковичі), с., с-ще, за Дніпром **(VII)** 176³ *див.* Іванківське, Іванковичі

Іванківське, с-ще **(VII)** 176 *див.* Іванків

Іванковичі (Іванковичи), с. **(VII)** 19, 42 *див.* Іванків

Іванковці, с., у пониззі Удаю [Іванківці, с., Чрг.] **(VIII-2)** 45

Іванська сотня, Уманського полку **(VIII-3)** 276

Іванці, с., на Переяславщині **(IX-2)** 731

Іваньгородська сотня, Уманського полку **(VIII-3)** 276

Івниця, м. [Андрушівський р-н Жт.] **(VIII-3)** 276

Івничани, жителі м. Івниця **(VIII-3)** 276

Ігнасків, с., у Галицькому старостві **(V)** 190²

Ігнатівка, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45

Іерусалим (Іеросалимъ), м. **(VI)** 553 **(VII)** 435 *див.* Єрусалим

Іерусалим второй руский, м. **(VII)** 487² *див. також* Київ

Ізборськ, м., біля Чудського озера, у Новгородській землі **(I)** 184, 422

Іздебки, с., у Динівському ключі, на Перемишльщині **(I)** 217-

Ізмаїльтяни **(IV)** 309 *див.* Татари

Ізмаїл, м. **(VII)** 327 **(VIII-1)** 121

Ізраїль (Израиль) **(VI)** 434 **(VII)** 490 **(VIII-3)** 44, 126 *див.*

Израиль

Ізраїльський народ **(VIII-2)** 194

Ізраїльтяни **(IX-2)** 988

Ізюм, м., у Білгородському повіті **(VIII-2)** 59, 61, 62, 72

Ізюмська сакма **(VIII-2)** 62 *див.* Ізюмський шлях

Ізюмський повіт **(I)** 50

Ізюмський шлях (Ізюмська сакма) **(VIII-2)** 62, 63 *див.* Ізюмська сакма

Ізяславль (Заслав, Zaslavia), м., на р. Горинь, на Волині [Ізяслав, м., Ізяславський р-н

- Хм.] **(II)** 252 **(III)** 148 *див.*
Заслав, Zaslavia
- Ізяславська волость, на Мінщині [у Білорусі] **(II)** 303
- Іква, р., права притока Стиру, права Прип'яті **(I)** 36 **(II)** 373 **(IX-1)** 272, 306¹, 311, 335, 336
- Іква (Пилява, Пилявка, Синява), р., ліва притока Південного Бугу **(VIII-3)** 72 *див.* Пилява, р.; Пилявка, р.; Синява, р.
- Ікопоть, р., ліва притока Случі **(VIII-3)** 70
- Ілинська сотня, Кальницького полку **(VIII-3)** 277
- Ілінці (Islenicze), м., на верхньому Собу, у Брацлавському повіті [Іллінці, смт, Іллінецький р-н Вн.] **(VII)** 15 **(VIII-3)** 277 **(IX-1)** 493, 547, 548, 548² **(IX-2)** 877-879, 883, 1058, 1070 *див.* Islenicze
- Ілінчинці, с-ще **(VII)** 16 *див.* Лінчинці
- Іліон, м. **(IX-1)** 88
- Ілірик, історична область **(I)** 169, 170 **(VII)** VI, 391, 400¹ *див.* Ілірія
- Ілірія (Ілірик), історична область, у північнозахідній частині Балканського півострова **(I)** 168, 178 *див.* Ілірик
- Ільмень, оз. **(I)** 167², 291 *див.* також Mursianus lacus
- Іляшів, с., у Львівській землі **(VI)** 237
- Іляшівці, маєтн., с., у Барському старостві **(VI)** 251 **(VII)** 14
- Імглівська сотня, Корсунського полку **(VIII-3)** 275 *див.* Мліївська сотня
- Імліїв Старий (Имльево Старое), м. **(IX-1)** 827 **(IX-2)** 827, 828 *див.* Мліїв, м.
- Інгул (Інгулець Великий), р., ліва притока Південного Бугу **(I)** 203⁻, 234² **(VII)** 44, 57 **(VIII-2)** 29, 123 **(IX-1)** 11, 556 **(IX-2)** 1137, 1455 *див.* Великий Інгулець
- Інгулець (Малий Інгулець), р., права притока Дніпра **(I)** 109¹, 203⁻ **(VIII-2)** 29, 183 **(VIII-3)** 178⁴ **(IX-1)** 11, 206, 395, 556 *див.* Малий Інгулець
- Інгельгайм, м. [у Франції] **(I)** 614
- Інгули, рр. **(VII)** 44
- Індійське царство (Индѣйское царство) **(I)** 435, 436, 445 **(III)** 463, 464 **(VI)** 343 *див.* Индѣйское царство
- Індійський океан **(I)** 279
- Індійські племена **(I)** 67
- Індійці, народ **(I)** 349
- Індія (Индѣя, Индия) **(III)** 460 **(VI)** 4, 13, 449 *див.* Индѣя
- Індогерманське плем'я **(I)** 60
- Індоевропейське плем'я **(I)** 60, 60^{2,3}
- Індоевропейський народ **(I)** 61
- Індоевропейські народи **(I)** 61-64, 65², 68, 256, 278, 318, 325, 328, 348, 357, 367, 367², 390 **(IV)** 5
- Індоевропейські племена **(I)** 39, 60², 62, 63, 66, 127, 342, 342³, 343, 344², 345, 346, 350, 353, 367, 367² **(III)** 552

- Індоевропейці (Arier, Aryans, Aryas, Indo-européenes, Indo-Europei), народи (I) 62, 62¹, 63, 63¹, 65, 66, 108, 133¹, 153, 247, 247¹, 248, 264, 275, 318², 342, 343² *див.* Arier, Aryans, Aryas, Indo-européenes, Indo-Europei
- Індуси, народ (I) 254
- Іновлодзь, м. [у Польщі] (VI) 34
- Інсбрук, м. [в Австрії] (II) 581
- Інфлянти (Инфлянты, Ынфлянты, Inflanty), край (IV) 413 (VIII-2) 8 (IX-1) 101, 455 (IX-2) 876, 1253, 1434 (X) 69 *див.* Инфлянты, Ынфлянты, Inflanty
- Інфлянтська земля (Ливонська земля) (VII) 316, 319³ *див.* Ливонська земля
- Інфлянтчикъ, житель Інфлянтської землі (VII) 370
- Іонійське море (Іонийське море) [Іонічне море] (I) 168, 466
- Іпуть, р., ліва притока Сожа (I) 193³ (II) 319
- Іран (Eran, Iran), д-ва (I) 232², 280 *див.* Eran, Iran *див. також* Перська держава, Персія
- Іранське плем'я (I) 112, 127
- Іранські народи (I) 81, 111, 136
- Іранські племена (I) 67, 69, 151, 279
- Іранці, народ (I) 68, 73, 107², 108, 112, 129, 143, 251, 256, 322¹, 543
- Іранці чорноморські (I) 73
- Іркліів (Аркліів, Ірклій, Орклій, Orlikovia), м., на Черкащині [Чорнобаївський р-н Чрк.] (VII) 257, 276 (VIII-1) 277, 292, 292² (IX-1) 22, 59², 66, 71, 85, 110 *див.* Аркліів, Орклій, Orlikovia
- Іркліівська сотня, Кропивнянського полку (VIII-3) 279
- Іркліівський полк (VIII-3) 273², 278 (X) 167
- Ірпінъ (Ирпѣнь, Ірпень), р., права притока Дніпра (I) 9, 189, 190, 190³, 200, 241 (II) 256, 262, 278, 280 (III) 526 (VII) 18, 42, 46 (IX-1) 324, 325, 325⁻, 339 *див.* Ирпѣнь
- Ірховці, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46
- Ірша (Рша), р. (II) 284² *див.* Рша
- Ісаї, с. (IX-2) 981 *див.* Ісайки
- Ісайки (Ісаї), с., на Київщині [Богуславський р-н Кв.] (IX-2) 981 *див.* Ісаї
- Ісакча (Новіодун, Novie tunensis civitas, Noviodunum), м., у Нижній Мезії (I) 167² *див.* Новіодун, Novie tunensis civitas, Noviodunum
- Ісачки, с., у поріччі р. Сулиця (VIII-2) 45
- Іседони, плем'я, у Середній Азії (I) 108
- Іси, народи (I) 299 *див.* Весь
- Ісіаків, порт, на Чорному морі (I) 88
- Іскендер-наме, м. (I) 443 *див.* Александрія
- Іскоростень (Іскорость), м. (I) 438, 448, 449, 449² (II) 287 *див.* Коростень
могила Ігоря, біля міста (II) 287

Ольгині бані, на березі
р. Уж (II) 287, 287³
Святе, місце старої
церкви (II) 287
Искоростяни, жителі м. Искорос-
тень (I) 448, 448⁴, 499
Искриня, с., на Сянїччині (VI)
265
Ислам, м. (IX-1) 555 (IX-2) 682
див. Ислам-Кермен
Ислам-городок, м. (X) 57 див. Ис-
лам-Кермен
Ислам-Кермен (Аслан-город, Ас-
лан-Кермен, Ислам, Ислам-го-
родок, Ослан-городок), за-
мок, фортеця, м., на Дніпрі
[на території м. Каховка,
Хрс.] (VII) 118, 120, 121, 124
(VIII-1) 41 (IX-2) 682, 682¹,
836, 1022 див. Аслан-город,
Аслан-Кермен, Ислам, Ислам-
городок, Ослан-городок
Испания (Гіспанія, Испания, Spa-
nien) (I) 293, 297, 298, 616
(IV) 281 (VI) 193, 194 (VIII-
2) 7, 8 (IX-1) 529, 577 див.
Гіспанія, Испания, Spanien
Испанці (Ішпанці), народ (VI)
193 (VII) 293
Испас, н. п., на Лівобережжі (IV)
87
Испас, с., у Галичині [Коломий-
ський р-н ІФ.] (V) 267
Истр, р. (I) 110 див. Дунай
Истрополь, м., на чорноморсько-
му узбережжі (I) 120, 146
Истрыя, порт, на Чорному морі,
біля Одеси (I) 88
Италієць (Італіянець, Італіянин)

(III) 564 (VI) 63 (VII) 172
(IX-1) 102, 142 (IX-2) 983²
Італійські племена (I) 67
Італійські республіки (IV) 297
Італійці (Італы, Італіянці, Іта-
лянці, Італіяни), народ (I)
64 (II) 377, 514 (IV) 299, 304
(V) 250 (VI) 7, 55, 62, 370
(VII) 172, 293 див. Італы
Італія (Italia, Italien) (I) 43, 159,
161, 168, 170, 180², 251 (III)
564 (IV) 281, 297, 301 (V)
548 (VI) 21, 22, 29, 193, 194,
221, 358, 373, 398, 442, 486
(VIII-2) 202 (IX-1) 47, 485,
529 (IX-2) 1164 див. Italia,
Italien
Итиль (Камлідж, Саксін, Хазе-
ран, 'Астїл), м., столиця
хазарів, у пониззі Волги (I)
229, 230, 230¹, 294, 294⁵, 295,
295³, 296, 296¹, 297, 300-302,
302¹, 331, 415, 461 (VI) 4, 5
див. Камлідж, Саксін, Хазе-
ран, 'Астїл
Хазран, частина міста (I) 295
Гурки, плем'я (I) 107²
Ічанський полк (Іченський
полк) [Ічнрянський полк]
(VIII-3) 273², 278
Ічня, м., на Чернігівщині (VIII-
2) 45, 47, 48
Йолтушків, замок (IV) 199 див.
Ялтушків
Йонійці, частина грецького ет-
носу (I) 85
Йордан, р. (II) 332⁶

К

Кабарда, народ **(IX-1)** 556
 Кабардинці, плем'я **(II)** 507 *див.*
 Черкеси східні
 Каварна (Καρνάβα), м., на чорноморському узбережжі **(II)** 523¹ *див.* Καρνάβα
 Кавказ (Кавказь, Caucase, Kaukasus), край, земля **(I)** 6, 13, 42², 55, 108³, 127⁻², 176, 195¹, 228, 417, 541 **(II)** 21, 29, 106¹, 240, 533, 534¹, 540, 545 **(III)** 186, 445, 451 **(VI)** 71 **(VII)** 70, 124 *див.* Caucase, Kaukasus
 Кавказ північний **(I)** 46, 51 **(II)** 540, 542 **(III)** 450
 Кавказ полудневий **(I)** 228 **(II)** 540
 Кавказці, населення Кавказу **(III)** 450⁴
 Кавказькі гори **(I)** 150, 194, 234 **(II)** 105
 Кавказькі гори **(I)** 155¹ *див.* Карпатські гори
 Кавказькі народи **(I)** 443, 462 **(II)** 513, 540
 Кавказькі племена **(II)** 510
 Кавказько-гунський народ **(I)** 143³
 Кагарлик, м., на Київщині **(VII)** 493
 Кагарлик, р., права притока Дніпра **(VIII-1)** 241
 Кадин, м., у Мстиславському воєводстві **(IX-2)** 1450
 Каепичи, племена тюркські **(II)** 534, 548
 Кажан-городок (Кажан-город),

м., у Пинському повіті [Кажан Гарадок, м., у Білорусі] **(IX-2)** 1151, 1271
 Казанська орда **(IX-1)** 148
 Казань, м. [у Росії] **(I)** 247⁻, 461, 565¹ **(III)** 540, 541, 545, 549, 550, 559 **(IV)** 84¹ **(VI)** 424², 612, 621, 630 **(VII)** 29, 106, 119 **(IX-1)** 19⁻ **(IX-2)** 788, 819, 899
 Казахія, територія **(VII)** 67
 Казимир, м., над р. Вісла [у Польщі] **(I)** 217 **(VI)** 30, 33, 34, 172 **(VIII-3)** 99
Духа св. церква **(I)** 217
 Каір (Kaip, Kaipo, Caire), м. [в Єгипті] **(I)** 510⁻ **(VI)** 22 **(VII)** 106 **(VIII-1)** 52 *див.* Caire
 Каїрка, р. **(VIII-2)** 123 *див.* Кудеска
 Каїчени (Коїчани, Koyczany, Skzycani), м. [у Молдові] **(IX-1)** 514 *див.* Коїчани, Koyczany, Skzycani
 Кайдак, м., на Дніпрі **(IX-2)** 1089
 Кайнари, н. п. **(IX-2)** 1068
 Каланчак, с. [Каланчацький р-н Хрс.] **(VIII-1)** 55, 61
 Калаур, замок **(VII)** 9, 11², 14, 19 *див.* Каравул
 Калеників, с., у Мостиському повіті **(V)** 262
Устѣния Пречистой монастир **(V)** 262
 Калець (Калка), р., у басейні Азовського моря **(II)** 241 *див.* Калка
 Каліпіди (Καλλιπίδαи), плем'я, народ **(I)** 89, 104, 110,

112² *див.* Καλλιπίδαι
 Каліш, м., на лівому березі Просни [у Польщі] **(I)** 488 **(III)** 46 **(VIII-2)** 203 **(IX-1)** 265
 Калішське воєводство **(IX-2)** 1108
 Калка, р. **(II)** 236, 236¹, 240-242, 244, 309, 387, 525, 541 **(III)** 45¹, 56, 63, 251 *див.* Калець
 Каллиноє, м. **(X)** 274³ *див.* Кам'яне
 Калмики (Калмуки) **(VIII-3)** 254, 257, 257¹ **(IX-1)** 58¹, 127, 204⁻, 456 **(IX-2)** 673, 675, 710, 961, 1063, 1065, 1067, 1068, 1071, 1072, 1078, 1089, 1164, 1195, 1198, 1448, 1500
 Калмики московські **(IX-2)** 1195
 Калмицька орда **(IX-2)** 771³
 Калміус (Каяла), р., впадає в Азовське море [Кальміус, р.] **(I)** 295⁵ **(II)** 212 **(IX-1)** 126 *див.* Каяла
 Калміуська сакма **(VIII-2)** 62 *див.* Калміуський шлях
 Калміуський шлях (Калміуська сакма) **(VIII-2)** 62 *див.* Калміуська сакма
 Калуга, м. [у Росії] **(IV)** 69, 71, 72 **(VII)** 333, 337, 371, 377 **(VIII-1)** 206 **(IX-2)** 750 **(X)** 147, 172
 Калузька губернія [у Росії] **(IV)** 274
 Калуш, м., біля Галича, у Галицькій королівщині [Калуський р-н ІФ.] **(V)** 146⁴, 147⁻ **(VI)** 105⁶, 218, 220, 225, 261
 Калушська волость, у Галиць-

кій королівщині **(V)** 192 **(VI)** 154, 225¹
 Калушина, у Галицькій королівщині **(VIII-3)** 94
 Кальниболото (Калниболото), с., за Корсунем, у Київському воєводстві **(IX-1)** 526, 573, 580
 Кальник, м., на Брацлавщині **(VII)** 15 **(IX-1)** 111, 112, 139, 196¹, 198, 217, 217⁴, 492, 493 **(IX-2)** 879, 1325³
 Кальницька сотня, Кальницького полку **(VIII-3)** 277
 Кальницький полк (Кальницький полкъ) **(VIII-3)** 276, 277 **(IX-2)** 567⁻, 736 *див. також* Вінницький полк
 Калюс (Калюз, На Люз), м-ко, м., на Поділлі **(II)** 461 **(IX-2)** 878, 1325, 1325³, 1326, 1353, 1379, 1380, 1499 *див.* На Люз
 Калюська волость, на Поділлі **(VI)** 250
 Кама, р., ліва притока Волги **(I)** 160, 279², 294
 Камбулта, с., на північному Кавказі **(III)** 450³
 Каменецький у'їздъ [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] **(VI)** 251⁴
 Каменець, м. **(II)** 380 *див.* Камень Каширський
 Каменець (Камінець, Камінець Литовський, Камінець на Лосні), м., на р. Лосна, на Волині [Камянець, м., у Білорусі] **(II)** 303, 389, 608 *див.* Камінець, Камінець Литовський, Камінець на Лосні

Камениця, н. п. (VIII-1) 255
 Камениця, н. п., на Брацлавщині (IX-2) 1053, 1055, 1057
 Камениця, р. [Кам'яниця, р.] (VII) 321
 Камениця (Tarkō, Torkow), с., на р. Ториця, на Закарпатті (II) 495¹ *див.* Tarkō, Torkow
 Камені, міста волинські (II) 380
 Каменка, м., на Київщині (IX-2) 938²
 Каменка, р. (VII) 18, 46 *див.* Камінка, р.
 Каменна Орда (I) 537
 Камень, м. (II) 269, 379, 380 *див.* Камень Каширський
 Камень Каширський (Каменець, Камень, Камень Коширський, Камінець, Камінь), м., на Волині [Камінь-Каширський р-н Вл.] (II) 369², 380, 609 *див.* Каменець, Камень, Камінець, Камінь
Камінецька вежа (III) 422, 433, 433²
 Камінець, м., на Волині (II) 380, 380³, 609 *див.* Камень Каширський
 Камінець, м., на р. Лосна (II) 389, 399-401, 608 (IV) 174² *див.* Каменець, м., на р. Лосна
 Камінець, м., на р. Случ (II) 252, 262, 289, 380³, 608 (III) 148, 160² *див.* Камінка, с., м., на р. Случ
 Камінець, м., на Цвітоха, у Волинському князівстві [Кам'янка, с., Славутицький р-н Хм.] (II) 608

Камінець, округ [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (IV) 90
 Камінець (Каменець), замок, м., на Поділлі (I) 29, 30¹ (IV) 88, 171³, 174, 175, 177, 178², 191-193, 199, 249, 476 (V) 86², 203, 229, 246, 246³, 247-249, 251, 251¹, 252¹, 253¹⁻³, 254, 260, 269, 308, 308², 320, 323, 348, 461⁻, 557, 650, 651 (VI) 11⁴, 40, 42, 44-47, 49, 58, 58⁴, 59, 60, 78, 91, 99, 100, 100², 102, 106, 108, 118¹, 124¹, 136, 162, 176, 178, 255-256, 268, 387, 449, 490, 607, 608, 626 (VII) 27, 32, 33, 198, 249, 348, 354, 355, 433, 434, 469, 474, 478, 540 *див.* Кам'янець Подільський
 Камінець Литовський, м. (II) 608 (IV) 174² (VIII-1) 166 (IX-2) 1398 (X) 293² *див.* Каменець, м., на р. Лосна
 Камінець на Лосні, м. (II) 389, 608, 609 *див.* Каменець, м., на р. Лосна
 Камінецька волость [Каменець, м., на р. Лосна, у Білорусі] (II) 401
 Камінецька волость [Камень Каширський, м., на Волині] (III) 24
 Камінецька волость [Камінка Струмилова, м., у Галичині] (II) 372
 Камінецька королівщина [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (VI) 201, 268⁷ *див.* Камінецьке староство

Камінецька тьма [земля] [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (IV) 86

Камінецьке біскупство [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (V) 431, 431²

Камінецьке війтівство [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (IV) 178²

Камінецьке староство (Камінецька королівщина) [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (V) 319 (VI) 175 (IX-2) 1461 *див.* Камінецька королівщина

Камінецьке староство [Камінка Струмилова, м., у Галичині] (V) 188, 190² (VI) 152, 187

Камінецький повіт (Каменецкий повѣтъ) [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (I) 130¹ (IV) 501 (V) 203, 299, 317

Камінка, м., на р. Західний Буг (II) 372 (V) 262, 262¹ (VI) 177, 187 (VIII-3) 83 (IX-2) 1140 *див.* Камінка Струмилова

Камінка (Камінець), с., м., на р. Случ, на Волині [Кам'янка, с., Жт.] (II) 608 *див.* Камінець

Камінка (Камінна, Каменка), р., притока Росі, права притока Дніпра [Кам'янка, р.] (VII) 18, 46, 170 (IX-1) 339, 340 *див.* Каменка, р.; Камінна

Камінка Струмилова (Камінка), м., на р. Західний Буг, у Львівській землі [Кам'янка-

Бузька, м., Кам'янсько-Бузький р-н Льв.] (II) 372 *див.* Камінка, м.

Благовіщення монастир (V) 262

Камінна, р. (IX-1) 341 *див.* Камінка, р.

Камінна слобода, на р. Псел (VIII-2) 48

Камінне (Каменное), м. (VIII-2) 48 (IX-1) 426, 426¹ (X) 274, 274³, 379 *див.* Кам'яне

Камінний, м. (X) 275 *див.* Кам'яне

Камінний Брід, м., на Київщині (VIII-3) 276

Камінний Затон, заплив, на р. Дніпро, поблизу м. Нікополь (VIII-1) 51, 52, 52¹, 55 (VIII-2) 184 (IX-2) 1492

Камінчани, жителі м. Кам'яне (IX-2) 1351

Камінчани, жителі м. Кам'янець-Подільський (VI) 43, 44, 46, 69, 100 (IX-1) 446, 447, 453, 524 (IX-2) 1161

Камінь, г-ще, с., у поріччі р. Псел, на сіверській границі (VIII-2) 44, 46

Камінь, м., на Волині (II) 609 (III) 24, 36 (IV) 46 *див.* Камень Каширський

Камлідж, м. (I) 295 *див.* Ітиль
Кампанія, регіон [в Італії] (VIII-1) 279

Кам'яна, р., ліва притока Дніпра (VIII-2) 54

Кам'яне (Кам'яний, Камінне, Камінний, Каллиносе, Каміонка) м., на р. Псел, на

Полтавщині **(X)** 275, 332-

див. Каллилноє, Камінне,
 Камінний, Каміонка

 Кам'янець, м. **(V)** 346 **(VI)** 608
(IX-2) 681² *див. Кам'янець*
 Подільський
 Кам'янець Подільський (Каме-
 нець-Подольской, Каменець
 Подольский, Камінець, Камі-
 нець Под., Камінець По-
 дільський, Кам'янець, Сате-
 нецз, Kamienieć), замок, м.,
 на Поділлі [Хм.] **(V)** 247²,
 567, 651 **(VIII-1)** 207, 209
(VIII-2) 21 **(VIII-3)** 57, 59,
 83, 92, 113, 151, 154, 169, 170,
 181, 182, 182¹, 183¹, 251 **(IX-**
1) 10⁻, 13, 14², 67, 70, 74-76,
 92, 99², 100, 101, 103, 104,
 126, 127, 129, 139, 147, 167,
 174, 179-181, 194, 200-203,
 206, 217, 231, 236, 237, 237⁻,
 237³, 238, 238⁻, 239, 239^{1,2},
 240, 240^{1,4}, 241-244, 257, 262³,
 278⁻, 307⁻, 372, 378, 421, 437,
 439, 440, 442-444, 444³, 445-
 447, 447^{2,3}, 449, 452, 453,
 466, 468, 468⁻, 473, 475, 475²,
 477, 493, 494¹, 507, 508⁻,
 509, 511-514, 516, 518-520,
 523⁶, 524^{4,7}, 525, 526³, 527,
 529, 529², 530, 530³, 531, 535,
 536, 539, 540, 543, 544, 548,
 549, 550², 552, 553, 553¹, 557,
 558, 559⁻, 562, 563, 565, 571¹,
 573, 578, 584, 584⁴ **(IX-2)**
 615, 638, 651, 652, 652³, 653,
 654, 656, 660, 664, 664^{1,5},
 666-671, 674, 676, 677, 679-
 684, 689-691, 693-696, 698,

704¹, 706, 706¹, 708-710, 713,
 731, 877, 884, 890, 891², 897,
 914, 916, 922¹, 923, 927, 959³,
 983², 1104, 1105, 1014-1016,
 1029, 1030⁻, 1039, 1049, 1091,
 1098, 1102², 1104, 1104^{2,3},
 1105, 1107-1109, 1111, 1113,
 1115¹, 1136³, 1137, 1142²,
 1161, 1170, 1176, 1177, 1180⁴,
 1182, 1192, 1195-1197, 1207,
 1213, 1237, 1253, 1277, 1311,
 1312, 1326, 1330, 1350, 1375,
 1379, 1380, 1382¹, 1384,
 1415, 1422, 1425-1427, 1433,
 1434, 1436, 1439, 1440, 1442,
 1446-1448, 1452-1455, 1455¹,
 1461, 1465, 1467, 1546, 1550
(X) 5, 30, 135, 313² *див. Камі-*
нець, Кам'янець, Camenecz,
Kamienieć

Винківці, передмістя
(IX-1) 240

Карвасари, передмістя
(IX-1) 241

Кишеня, г. (IX-1) 240,
 240⁴, 241, 242

Миколая св. церква
(Николая св. церква), вірмен-
ська (V) 252¹ **(VI)** 58

Новий замок (IX-2) 709

Польська Брама (IX-1)
 239

Руська Брама (IX-1)
 241

Кам'янецька королівщина (Ка-
 мінецька королівщина) [Ка-
 м'янка-Бузька, м., Льв.] **(VI)**
 154, 200

Кам'яний Брід, с., біля Родо-
 мишля **(III)** 398, 445

Кам'янка, м., у Київському воєводстві [Кам'янка, м., Чрк.] **(IX-2)** 827, 942, 1137

Кам'янчанин, житель м.

Кам'яне, на р. Псел **(X)** 275

Каневській уѣздъ **(I)** 43⁻

Канів (Каневъ, Kaniіeux, Kіniow), м., на р. Дніпро **(I)** 289 **(II)** 145, 179, 189¹, 190, 191, 195, 213, 214, 217, 282, 284, 285, 285³, 286, 286⁵, 296, 516¹, 517¹ **(III)** 174, 444 **(V)** 293 **(VI)** 8-10, 18, 228 **(VII)** 17, 18, 20, 34, 39, 43¹, 47, 53, 69, 69², 70, 79, 87³, 92, 101, 111, 115³, 129, 131, 132, 224, 249, 275, 277, 277², 355, 359, 527, 544, 571 **(VIII-1)** 35, 37, 118, 124, 126⁴, 132, 136, 155, 210, 212, 226, 236, 241, 243, 249, 266, 310, 312 **(VIII-3)** 235, 235¹ **(IX-1)** 235⁶, 277, 277⁻, 356, 401 **(IX-2)** 1026, 1027 *див.* Kaniіeux, Kіniow
Княжа гора (III) 399³, 400², 444, 556

Успенська церква (Успенія церква) (II) 285, 285²

Юрія св. церква (Георгія св. церква) [пізніше Успенська] (II) 145, 285, 285²

Канівське староство **(V)** 341 **(VI)** 190, 229 **(VII)** 257, 261, 570 **(IX-2)** 1094

Канівський повіт **(I)** 29 **(III)** 399³ **(V)** 295

Канівський полк (Каневской полкъ) **(VII)** 544 **(VIII-1)** 235, 235³, 315, 316, 316⁶ **(VIII-3)** 121, 275 **(IX-1)** 88³,

374, 566³ **(IX-2)** 736 **(X)** 266

Канівці (Каневцы), жителі м.

Канів **(VII)** 13³, 43, 43¹, 48, 50, 50¹, 69, 70, 132, 156

Канівщина **(V)** 220 **(VII)** 48, 53

Канни, м. **(IX-1)** 282 **(IX-2)** 1477

Капитанка, м., на Чигиринщині [Капітанка, с., Голованівський р-н Крв.] **(IX-2)** 1343

Капістрано, м. [в Італії] **(V)** 527-529

Каплинці, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45

Капотешти, м. **(IX-1)** 89⁴

Капош, м., в Унгварській столиці **(II)** 491²

Каппадокійская страна, на Близькому Сході **(III)** 484

Каптури, с., у Теребовельському старостві **(V)** 189²

Капустина Долина, біля Корсуня, у південній Київщині **(IX-2)** 1467, 1468

Капустинці, с., у Галичині **(I)** 37

Капуя, м. [в Італії] **(VIII-1)** 279

Карабаг, край **(I)** 443 *див.* Альбанія

Карабчіїв, м., у Київському повіті [Карабчийів, с., Ружинський р-н Жт.] **(VIII-3)** 276

Кара-Валахи **(IX-1)** 515

Караул (Калаур, Караул, Caravul), замок, м., на Дністрі, біля Рашкова **(IV)** 316, 316¹, 502 **(VI)** 58, 607, 608 *див.* Калаур, Караул, Caravul

Карагодеуашх (Каргодеуашхъ), курган, біля станиці Кримської, на північному Кавказі **(I)** 55, 55¹

Караїми (Karaity), народ **(VI)** 27
див. Karaity

Карайтебен (Karajteben uroczysko), ур-ще **(VII)** 517 *див. Karajteben uroczysko*

Кара-калпаки, плем'я **(II)** 348, 548 *див. Чорні Клобуки*

Кара-Кермен (Кара-Керман), м. **(VII)** 535 *див. Очаків*

Каракорум, м., турецьке, на Орхоні **(II)** 539

Караманія, історична область, на південному сході Малої Азії **(IX-2)** 1008

Карань, р., права притока Трубежа, ліва притока Дніпра **(II)** 344 **(VII)** 17

Карасу, м., у Криму [Білогірськ, м., АР Крим] **(VIII-1)** 62

Карасун, н. п. **(IV)** 87

Каратулі, плем'я **(II)** 348 *див. Чорні Клобуки, плем'я*

Каратулі, сс., біля м. Переяслав **(II)** 348, 548⁴ *див. також Великі Каратулі, Малі Каратулі*

Караул, замок, м. **(IV)** 240 *див. Каравул*

Карачев, м. **(II)** 430² *див. Корець*

Карачинів, с., біля Львова **(VI)** 154

Карачів (Карачев), м., біля Брянська, у В'ятицькій землі [у Росії] **(II)** 338 **(III)** 180 **(VII)** 325

Карачівське князівство, у В'ятицькій землі **(III)** 181

Карачівський повіт [у Росії] **(IX-2)** 1424

Карачівський уїзд [у Росії] **(IX-2)** 1207 **(X)** 123

Карачова, с., у Барському старостві **(VI)** 251

Кардашинки, с., у Таврійській губернії **(I)** 52²

Каринтія (Карінтія), історична область, у басейні р. Драва **(IV)** 22, 438

Карійські факторії, на північному березі Чорного моря **(I)** 85, 278

Карійці малоазійські **(I)** 84, 85, 107

Каркинит, р., у Криму **(I)** 117¹

Каркіна, м., на північному березі Каркінитської затоки **(I)** 91, 234⁴

Каркінитська затока (Таміракська затока), при Перекопі **(I)** 91, 93 *див. Таміракська затока*

Карли, народ казковий **(I)** 611

Карльсбург, м. **(IX-2)** 1187 *див. Альба Юлія*

Карна (Καρνέα), м., на чорноморському узбережжі **(II)** 523¹ *див. Καρνέα*

Кародун, м., маб., на верхів'ях Дністра **(I)** 138²

Кароча (Карочь), м. **(VIII-2)** 67 *див. Короча, м.*

Карпати (Гора, Горби, Карпаты, Хріпи, Karpaten, Karpaty), гори **(I)** 6, 9, 46², 77, 130-132, 132³, 133, 133¹, 135, 138², 147, 155¹, 162, 162¹, 163, 163⁻, 165, 166, 206, 210⁴, 211, 214, 220, 222-224, 224¹, 238, 280, 489³, 494, 495, 552, 557, 558 **(II)** 7, 170, 414³, 429, 449, 458, 459³, 460, 487, 579

- (III) 99 (IV) 442 (VI) 213, 610, 611 (VII) 26, 385 (IX-1) 5, 527 (IX-2) 1275, 1340 *див.* Гора, Горби, Хріпи, Karpaten, Karpaty
- Карпати західні (I) 165
- Карпати семигородські (I) 145, 147
- Карпати словацькі (I) 138²
- Карпати східні (I) 135, 136, 138, 213
- Карпатська Русь (Карпатская Русь) (I) 238, 487, 556 (II) 362, 570
- Карпатський хребет (I) 214 (II) 459, 460, 487 (IV) 500
- Карпатські гори (Бастарнські гори, Венгерські гори, Кавказькі гори, Певкинські гори, Руські гори, Угорські гори, Хорватські гори, Carpathii montes, Caucaland, Harfadha fjöll, Rutenie alpes, Ruthenorum alpes) (I) 70, 130, 139, 155, 170, 211⁴-212⁻, 222, 223, 545, 552 *див.* Бастарнські гори, Венгерські гори, Кавказькі гори, Певкинські гори, Руські гори, Угорські гори, Хорватські гори, Carpathii montes, Caucaland, Harfadha fjöll, Rutenie alpes, Ruthenorum alpes
- Карпатські народи (I) 127, 136
- Карпатські племена (I) 127, 130, 132-134
- Карпи (Ἄρπιοι, Καρπίαοι), племена, народи (I) 131, 132, 139, 140, 146, 147 *див.* Ἄρπιοι, Καρπίαοι
- Карпи карпатські (I) 110¹
- Карпилівка, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Карпів (Карпів-город, Карпове), г-ще, м., на р. Ворскла (VIII-2) 61, 63 *див.* Карпове
- Карпиди, плем'я (I) 110¹
- Карпове (Карпово), г-ще, м. (VIII-2) 60, 61 (IX-2) 909³ (X) 256, 258⁴ *див.* Карпів
- Карподаки, плем'я (I) 132
- Картліс-Цховреба, край [у Грузії] (II) 534¹
- Карчмарівська волость, на Поділлі (VI) 252
- Кäśäg, плем'я (I) 462 *див.* Черкеси, народ
- Касоги, плем'я адигейське (I) 460, 460², 462 (II) 18, 19, 507, 510 (VII) 67 *див.* Черкеси, народ
- Каспій, море (I) 107¹, 403¹, 434¹, 442³, 443², 444^{1,2}, 546, 563, 564, 605, 608, 609, 613, 617¹, 623 (II) 541, 560 *див.* Каспійське море
- Каспійська низина (I) 9
- Каспійське море (Джурджанське море, Каспій) (I) 21, 107¹, 121, 124, 125, 128⁴, 154, 192, 229, 231, 294, 295, 301, 315, 403, 416, 417, 434, 443, 461 (II) 516, 540 (VI) 178³ *див.* Джурджанське море, Каспій
- Катакальон, область подунайська (II) 37
- Катеринослав (Екатеринославь, Єкатеринославь), м., на Дніпрі [Дніпропетровськ, м. Днп.] (I) 36 (VI) 622¹ *див.*

- Екатеринославъ, Скатерино-
славъ
- Катеринославська губернія (I) 7
- Катеринославський повіт (I) 56
- Катеринославщина (I) 48²
- Кафа (Теодозія, Сафа, Kaffa, Καζᾱ), м., у Криму (I) 97, 508 (II) 107⁵, 116 (IV) 297, 298, 298³, 299, 299⁻¹, 300-304, 304¹, 305^{1,2}, 308-310, 313, 320, 320³, 321-323, 487 (V) 5, 13, 15, 17, 21-23, 57, 58, 61-64, 252, 607 (VII) 58, 61, 69, 70, 77, 77², 78, 95, 355, 355², 370, 372, 372³, 495, 510, 512, 513, 513³, 515, 534 (VIII-1) 27⁵, 38, 43, 44, 60, 63, 239 (IX-2) 942, 1359 *див.*
- Теодозія, Сафа, Kaffa, Καζᾱ
- Кафинець (VII) 157
- Кафинське намісництво (IV) 323²
- Кафинці, жителі м. Кафа (IV) 305 (VI) 53 (VII) 77², 78, 79, 157 (VIII-1) 44
- Каховка, м. [Каховський р-н Хрс.] (VII) 118
- Качибей (Качібей), замок, м. (IV) 316, 316¹ (VI) 19, 58, 59, 142, 143¹, 602, 607, 608 (VII) 9, 14 *див.* Одеса
- Качибейські лимани (VI) 18
- Качкири, місцевість, біля Перекопу (VIII-1) 55
- Каширській уездъ, у Тульській губернії (II) 605
- Кашиці, с., на Перемишльщині (VI) 625
- Кашіра (Кашира), м., на р. Ока, біля Москви [у Росії] (II) 604 (VIII-2) 58
- Каяла, р. (II) 212 (III) 377 *див.*
- Калміус
- Квасів, м-ко, біля Володимира-Волинського (V) 489
- Кгданск, м. (V) 499 (VI) 211 *див.*
- Гданськ
- Кейдани, м. (IX-2) 1272
- Кекерів, с., у Любошанській волості [Кекарова, с., у Білорусі] (V) 358¹
- Кельти (Kelten), племена (I) 77², 78², 133¹, 137, 137³, 138, 277, 370 *див.* Kelten
- Кельти дунайські (I) 89
- Кельти придунайські (I) 138¹
- Кельти східні (I) 138 *див.* Вольки
- Кельти-Галяти (I) 138²
- Кельтська народність (I) 137
- Кельтські племена (I) 67
- Кенігсберг (Королевець, Królewiec), м., у Пруссії (IX-1) 140² (IX-2) 1295, 1332 *див.*
- Королевець, Królewiec
- Кенугард, м. (II) 16, 18⁻ *див.* Київ
- Кереш, р., ліва притока Тиси (II) 546
- Керкети, плем'я (II) 507
- Керкінит, м., (I) 91, 93 *див.* Евпаторія
- Керулен, р., права притока Амуру (II) 539
- Керч (Боспор, Воспоро, Корч, Пантікапей, Karch, Παντικάποιον), колонія, м., на узбережжі Керченської протоки, у Криму (I) 55, 57, 97, 234, 234⁴, 401, 541 (II) 511, 511¹, 516² (IV) 79², 305¹ (VII)

- 54, 300 (VIII-2) 34 (IX-1)
126 (IX-2) 1100, 1359 *див.*
Боспор, м.; Воспоро, Корч,
Пантікапей, Karch, Παντι-
κάπαιον
- Керченська протока (Боспор Кі-
мерійський) (I) 86, 98, 101,
106, 154³, 155, 229, 417, 417¹
(II) 509, 510 (VIII-2) 31 *див.*
Боспор Кімерійський
- Керченський півострів (I) 98
- Кесмарк, м., на р. Поград, у
східній Словаччині (IV) 154
- Кивчаки, племена (II) 534 *див.*
Кипчаки
- Кидиловичі, с., на Перемишль-
щині (V) 103
- Киевская тысяча, територія
(III) 235
- Кизиїв перевіз, на Дніпрі (IX-2)
1136
- Київ (К., Кенугард, Киев, Києвъ,
Києв, Кисвъ, Києвъ, Київъ,
Кієв, Кієвъ, Кієв, Кієвъ, Ку-
яба, Кыєвъ, Кыєв, Кыєвъ,
Мінкерфаан, Chiebe, Chios,
Hunnivar, Kiiow, Kijów, Kyov-
via), м., на Дніпрі (I) 5², 11,
12, 29, 30², 31⁻, 34, 34², 35,
35¹, 51, 54, 119¹, 149, 157²,
189, 190, 190⁻, 191, 192, 199,
202, 209, 223, 224, 235, 235¹,
237, 239-242, 244¹, 254, 259,
264, 272¹, 277¹, 279³, 282³,
283, 288¹, 289, 293³, 294,
294⁶, 296, 296², 302, 303, 319,
319⁻¹, 320², 323, 326, 328,
362², 365, 374, 377-379, 379²,
380-385, 388, 388², 389, 389¹,
390-400, 406-409, 409⁴, 411-
414, 414³, 415, 416, 418, 419,
419¹, 420-427, 436, 437, 446,
447, 449-451, 460, 463, 465,
467-469, 472, 477-479, 479²,
480-483, 483², 484, 484², 487,
492, 500, 502, 503, 508, 511,
511⁵, 512, 512^{1,2}, 513-519,
519⁴, 520, 520⁶, 521, 522, 524,
525, 526⁴, 532, 533², 536, 537,
545, 546, 553, 554, 568-572,
579, 580, 582, 584-587, 587¹,
589¹, 594, 595², 597, 604, 605,
609, 612, 615 (II) 1-7, 7³, 8, 9,
9¹, 10, 10⁻, 11, 11¹, 12, 13, 13¹,
14-16, 16², 17-20, 25, 25¹, 27,
29, 31, 35, 38, 40-43, 44¹, 45,
45¹, 47, 50-54, 56-60, 60⁻, 61,
62, 65-72, 74, 74², 76, 77, 79,
81, 82, 85-90, 90¹, 92-97, 97²,
101, 102, 108², 109, 109¹, 110,
111, 112¹, 113, 114, 114¹, 118,
118¹, 120-122, 125-132, 135,
136, 138-145, 145⁴, 146-155,
158, 172, 159-163, 163³, 164,
164¹, 165, 166, 166³, 167-170,
173, 173³, 175-177, 177², 178,
178¹, 179-185, 185¹, 186, 187,
189, 191-194, 194², 196, 197,
197¹, 198, 198⁵, 199, 199²,
200-202, 202³, 203, 203⁻, 204,
205, 205¹, 206, 207, 210, 212,
215, 215⁴, 216-221, 221¹, 222,
222¹, 223-228, 228², 229-233,
233¹, 234, 234⁴, 235, 235^{-1,2},
236, 236¹, 240, 243, 243¹, 245,
245^{1,2}, 246, 246¹, 247, 248,
248², 249-251, 251⁵, 252, 253,
253¹, 255, 255⁻², 256, 258,
258², 259², 260, 260¹, 261,
261^{1,2}, 262, 263, 263^{1,5}, 264,

264², 265, 265¹, 266-268, 268³,
 269-271, 271^{3,4}, 272, 272¹,
 273, 274, 274^{1,3}, 275-281, 283-
 285, 288, 289, 293, 294, 296-
 299, 301, 303, 305, 305¹, 307,
 312-318, 321-326, 326⁻³, 327,
 327³, 328, 329, 331⁸, 332-334,
 334^{1,2}, 335, 337, 339-342, 344,
 352, 355, 356³, 363, 365, 366,
 368, 371, 380³, 383, 390-395,
 412, 420, 422, 423, 428-431,
 437¹, 438-441, 465⁴, 466, 484,
 509, 517, 518, 520, 542, 543,
 549, 558, 560-563, 565 **(III)**
 1, 8, 9, 25, 28, 46, 54-56, 64,
 65, 87, 147-149, 149⁵, 150,
 150⁻, 151, 152, 158, 158¹, 159,
 161, 163, 165, 166, 166⁻³, 167,
 167¹, 168, 168^{2,3}, 169, 170,
 170¹, 171, 171³, 172, 172⁻,
 173, 174⁻, 175, 182, 189, 190,
 190², 191, 199-203, 204⁴, 205,
 211, 212, 212¹, 214-217, 219,
 220, 222², 223-225, 229, 234-
 237, 245, 250, 258, 261, 262,
 262², 263¹, 264-268, 268³, 269,
 270, 278, 279, 282, 294, 298¹,
 299, 300, 304-309, 313, 314,
 330, 332, 335, 336, 336¹, 340,
 341, 343, 344, 344¹, 349, 356,
 396, 398, 398^{1,3}, 399, 399^{3,4},
 400, 400², 401, 402, 407⁵,
 408, 414, 415, 420, 420², 421³,
 424³, 425¹, 428, 433, 433³,
 434^{1,4}, 437, 440, 444, 446,
 449, 452, 456, 466, 469, 475,
 484, 487, 491, 492, 496¹, 497,
 499¹, 500⁻, 504, 506, 509, 524,
 539, 541, 549-551, 554-556,
 560-562, 566 **(IV)** 11¹, 16³,

17, 18, 73, 74, 74¹, 75, 75¹⁻³,
 76, 77, 77^{2,4}, 78, 79, 81, 82,
 84, 84², 86, 86⁻, 94, 98, 141,
 165, 167, 170, 170³, 171-173,
 176, 216, 216³, 217, 219, 224,
 235¹, 246, 246², 253, 267, 268,
 270, 270^{2,3}, 280, 288, 294,
 314, 317-319, 323, 326, 327,
 329, 329¹, 330, 332, 333, 334²,
 335, 336, 405, 405², 406, 406⁻,
 407-410, 410^{2,3}, 411, 414, 415,
 417, 422, 428, 429, 456, 473,
 474, 479, 480, 484, 485, 502
(V) 95³, 140, 140¹, 141, 217,
 230, 230⁶, 251^{1,2}, 252, 254,
 254², 260, 264, 302, 302¹, 341,
 386, 386^{2,3}, 387⁻, 388, 388¹,
 389³, 390, 392, 393, 394, 398,
 399, 403, 405, 413, 450, 459,
 481, 481⁴, 509, 510, 525¹,
 530¹, 580, 624, 628, 629, 631,
 640, 651, 652, 654, 656, 625
(VI) 3-6, 6¹, 6², 7-10, 11⁴, 12,
 13, 13¹, 14, 14⁴, 17, 17¹, 18,
 18², 19, 20, 23-26, 46-51, 53-
 55, 80, 81, 93, 102, 108, 130,
 135, 136¹, 228, 229, 279, 302,
 306⁴, 307, 321, 333¹, 357²,
 424, 441², 450, 457², 474, 481,
 487³, 571, 585, 591, 599, 601,
 621 **(VII)** X, 4, 6, 10, 10³, 18-
 21, 24, 25, 28, 31, 32, 34, 39,
 42, 43, 47, 48, 54, 81, 83, 84,
 90¹, 91, 97¹, 98, 103, 109, 123,
 129, 151, 168, 193, 194, 197,
 221-225, 225³, 226, 257, 261,
 281, 312, 319, 319^{3,5}, 323¹,
 351, 355, 355², 357, 358, 361,
 383, 392, 395-397, 399, 402-
 404, 404³, 405-408, 410, 411,

411³, 412-418, 420, 422, 425, 432, 432¹, 433, 433³, 435-437, 449, 458, 469, 486, 487, 487², 489, 502, 504, 512, 519¹, 521, 523¹, 525, 530, 531, 531², 532, 539, 544², 549, 549², 550, 560, 562, 563, 569, 580, 583, 584
(VIII-1) 7, 12, 17, 21, 22, 46, 70, 74, 77, 78, 82, 83, 85, 87, 88, 89², 96-100, 107, 108, 110, 111, 113, 115, 134, 148, 149, 153, 154, 165, 171, 183, 184, 186, 190, 192, 210, 231, 248, 265, 266, 278, 279, 298, 311, 312 **(VIII-2)** 2, 80, 89, 90, 93, 94², 95, 96, 126³, 151², 158, 162¹, 173, 173¹, 197, 200, 213-216 **(VIII-3)** 4, 11, 18, 23, 26, 29, 29¹, 34, 35, 59², 61, 81, 83, 104, 108¹, 120³, 122, 123, 123², 124, 127, 127², 129, 130¹, 131, 133, 133¹, 136, 136², 137, 140-142, 150, 154, 155, 171², 177-179, 179⁻, 184, 184^{1,2}, 194, 216, 219², 221, 227, 227¹, 228, 229, 229¹, 230, 231, 234, 235¹, 236, 237, 244, 257, 258, 264, 268, 269, 271, 271², 277, 278, 281, 281^{2,5}, 282, 282², 283¹, 284, 285, 285¹, 286, 288, 288¹, 298 **(IX-1)** 5, 13¹, 15², 16⁻, 17, 17⁻, 21, 23², 25-27, 29, 30, 38, 39, 39⁵, 41¹, 42⁻, 76-79, 79⁷, 80, 99¹, 110, 112, 113, 119, 119², 132, 137, 138, 148, 156-158, 159², 161, 161², 162, 163, 172, 173², 187, 191, 202³, 219, 222², 236, 236⁻, 245, 247⁻, 257, 263, 266, 285¹, 296, 308⁻, 311, 312,

312^{4,5}, 318¹, 321¹, 323^{1,2}, 324, 324^{1,2}, 325, 325⁻, 326, 326^{1,3}, 327, 327⁻¹, 328, 329, 329¹, 330, 331, 331^{1,3,5}, 332, 332⁻¹, 333, 333⁻, 334, 334⁴, 336, 338, 339, 342¹, 346, 346², 348, 348², 349, 350, 351⁻, 362, 366, 370², 375, 383, 389, 402, 418, 425, 433, 440, 454, 458⁴, 472, 496, 500, 559⁻, 561, 576 **(IX-2)** 629, 631, 638, 644, 649¹, 650, 660, 667, 682, 685, 690, 698, 720, 728, 729¹, 730, 733, 734³, 736, 742, 743, 743¹, 745, 746, 748-750, 754⁴, 756, 756³, 761, 766-771, 773, 774, 777, 778, 781, 796-799, 803, 804, 809⁴, 811, 829, 837, 842, 846-848, 848², 849², 850, 850², 851-853, 855, 855¹, 856, 856¹, 860, 867, 867¹, 870, 871¹, 876, 883, 885, 886, 892, 901, 905, 908, 909, 909³, 910, 914, 916, 918, 919, 919⁴, 920, 922³, 925, 933, 937, 937³, 938, 939, 939⁻, 940, 943, 949⁴, 959¹, 963, 966, 968, 968⁻, 971, 979², 980, 988-990, 994, 997-999, 999², 1000, 1001, 1008, 1016, 1028, 1032, 1034, 1034¹, 1034², 1070³, 1071-1073, 1076, 1084, 1086, 1088-1090, 1095-1097, 1098¹, 1102², 1104, 1127⁻, 1137, 1143, 1150, 1151, 1162, 1162¹, 1163, 1191, 1211, 1221, 1222, 1225², 1237³, 1247, 1269, 1269², 1270, 1271, 1287, 1292, 1346, 1350, 1361, 1361¹, 1367, 1368, 1374, 1374⁻, 1378, 1382, 1391, 1415-1417,

1423-1425, 1453, 1470, 1492, 1493, 1508¹, 1509-1511, 1514, 1516, 1518, 1548 (X) 3, 5, 14, 18, 21, 23¹, 28, 29, 31, 39, 43, 48, 51, 54, 60, 71, 72, 80, 88, 89, 94, 95, 97, 99, 99^{3,6}, 100, 111, 115, 116, 137⁻, 121, 133, 133¹, 145, 146, 158, 167, 168, 170-176, 178, 181, 184, 185, 202, 204, 205, 208, 238, 243, 244, 246, 247, 250, 252, 253, 260, 261, 261², 263, 263¹, 264-269, 272-280, 280^{3,5}, 281-284, 327, 335, 337, 338, 340-345, 354¹, 357, 361, 365, 369, 371, 378¹, 379 див. Кенугард, Куяба, Мінкерфаан, Chiebe, Chios, Hunnivar, Kiiow, Kijów, Kuovia див. також Гельон, Єрусалим руський, Єрусалим второй, Іерусалим второй руский

Андрія св. монастир (Андрея св. монастир, Янчин монастир) (II) 81, 122, 265 (III) 292⁶, 380, 420, 474², 500⁻

Андрія св. церква (II) 264 (III) 428

Апостолів св. церква, на Берестовім (II) 270 (III) 261

Аскольдова могила, на Угорському (I) 545 (II) 269, 599

Бабин торжок (Бабин торг), торговище, поблизу Десятинної церкви (II) 59, 156, 266

Берестове (Берестовое, Берестовський двір,

Берестовъ, Угорское), княжий двір (I) 532 (II) 62, 88, 118, 269, 270, 278, 563, 599 (III) 225, 261, 330, 414, 420, 424¹, 425 див. Угорское

Бернардинів оо. костел (Бернардинський кляштор) (IX-1) 333

Біскупій Кінець, частина міста [Біскупицина] (IX-2) 848

Богородиці Пирогової церква (Богородиці Пресвятої церква, Богородиці св. катедрa, Богородиці церква, Богородиці Пирогови церква, Пречистої св. церква, Успенія церква, Успенська церква, Bogarodzica s. cerkwa), на Подолі (II) 268, 563 (III) 222², 424 (VII) 500 (VIII-1) 90 (IX-1) 332¹, 333 (IX-2) 770 див. Kijów, Bogarodzica s. cerkwa

Богородиці св. церква (Домініканів костел) (III) 299 див. Домініканів костел

Богоявлення св. монастир (Богоявленський брацький монастир, Брацький монастир, Кієво-Братський монастирь училищный), Київського братства, на Подолі (V) 266, 267 (VII) 410, 413 (IX-1) 329² (IX-2) 855¹, 858, 999, 1000 (X) 71

Благовіщення св. церква (Благовіщення святихъ церква) (VII) 416 (IX-2) 999

Богоявлення св. церква
(*Богоявленій святыхъ церк-*
ва) (VІІ) 416, 423 (ІХ-І) 332¹
(ІХ-2) 857

Боричів узвіз (ІІ) 267,
268

Василія св. монастир
(ІІІ) 420

Василія св. церква (*Ва-*
силя Нагорного св. церква,
Василя св. церква, Василя
Святого церква, Трох Сьвя-
тителів церква) (І) 524 (ІІ)
215, 264, 265, 265³, 266,
563 (ІІІ) 424 (VІІ) 417, 532
(VІІІ-І) 23, 184 (ІХ-І) 332¹

Велике місто (*Великий*
город) (ІІ) 266, 267, 267²,
270 див. *Ярославів город*

Великий двір (ІІ) 266
див. *Ярославів двір, княжий*

Видобичі, ур-ще, на
південній околиці [*Видубичі*]
(ІІ) 89, 270, 271

Видубицький монас-
тир (*Видубецький Михайла*
св. монастир, Выдубецкій
монастир, Выдубицкий мо-
настир) (І) 589 (ІІ) 67, 81,
84, 92, 270 (ІІІ) 65, 420, 428,
467, 473, 488 (V) 264 (VІ)
600 (VІІ) 396-398 (VІІІ-І)
149, 165, 194 (ІХ-І) 332¹ (ІХ-
2) 855¹, 861¹, 919, 1001, 1002,
1520

Михайла св. церква
(*Михайла архангела церква*)
(ІІ) 271 (ІХ-2) 1002

Вишгородська брама
(ІХ-2) 770

Вірменська церква (ІХ-
І) 333

Влахернської Богоро-
диці монастир (*Влахерн-*
ський монастир, Стефанів
монастир), на *Клові* (ІІ) 269
(ІІІ) 420

Воздихальна гора
(*Уздихальниця*) (ІХ-2) 799
див. *Уздихальниця*

Вознесення монастир,
жіночий (ІХ-2) 993

Володарка, ур-ще (ІІ)
271 див. *Гнилеччина*

Воротиславль, княжий
двір (І) 587

Воскресення монастир
(ІІІ) 420

Воскресенська церква,
на *Подолі* (VІІ) 411, 531²,
532

Георгія св. монастир
(ІІ) 40, 42, 67, 267 (ІІІ) 420

Георгія св. церква (ІІІ)
344, 344¹, 428

Гіацинта св. церква
(*Яцка св. костел*) (ІХ-І) 166,
333

Гнилецький монастир
(*Богородиці св. монастир,*
Пречистої святої монас-
тир) (ІІ) 271 (ІІІ) 420 (V)
264

Гнилеччина (*Володар-*
ка, Церковище), ур-ще (ІІ)
271 див. *Володарка, Церко-*
вище

Гора, верхнє місто (ІІ)
185, 197, 225, 226, 263, 264,
268

Город, замок, город
Кия (II) 264, 265

Десятинна церква
(Богородици святой церк-
ва, Богородиці Десятинна
катедра, Богородиці Деся-
тинна церква, Богородиці
св. катедра, Богородиці св.
церква Десятинна, Богоро-
диці церква, Богородиця Де-
сятинна церква, Богородиця
свята, Богородицѣ св. церк-
ва Десятинна, Десятинна
Богородиця, Десятинна ка-
тедра, Десятинная церков)
(I) 326, 512, 523-525, 525¹,
527, 533, 533², 537, 587, 593,
595 (II) 70, 197, 251, 264, 265
(III) 222², 265, 294, 424, 425,
425¹, 426, 427, 427⁴, 433, 440,
440¹, 468, 472, 473, 565 (IX-
2) 799 (X) 53

Дмитрія св. монастир
(Димитрія св. монастир,
Дмитрієвській монастырь)
(II) 67, 267, 563 (III) 415,
420

Домініканів оо. костел
(IX-1) 333 див. Богородиці
св. церква

Домініканський монас-
тир (II) 273

Дорогожичі, ур-ще,
місцевість (II) 263, 264, 268
(IX-1) 329

Желань, місцевість
[Жуляни] (II) 85

Жидівська діляниця
(Жидівське місто, Жидове)
(II) 267, 268, 268¹, 274

Жидівські ворота (Жи-
дівська брама) (I) 409 (II)
266, 267⁴, 268

Житомирська улица
(III) 398³, 399⁴

Золоті Ворота (Золо-
та Брама, Златые Врата,
Золотые Ворота) (II) 15, 42,
83, 180, 266, 558 (III) 344,
422, 426, 432, 432², 433, 469⁴
(VI) 18 (IX-1) 330, 330², 331
(IX-2) 745, 746, 769, 997 (X)
277

Благовіщення церква
(II) 42, 266 (III) 432, 469⁴

Зьвіринець, ур-ще (II)
270, 271

Ілії св. церква (Ілїи св.
церква, Ілїи св. пророка), на
Подолі (I) 319, 511, 511⁵, 512
(II) 269, 562 (IX-1) 332¹

Ірини св. монастир
(Ірини святой монастир),
біля Софійської катедрі (I)
407-408, 587 (II) 40, 42, 267
(III) 420

Ірини св. церква (Орини
св. церква) (I) 408 (III) 428,
434

Йорданська церква (Єр-
данська церква, Миколая св.
церква) (II) 264, 268 (V) 488

Канава, рів-границя,
між Подолом і Оболонню
(II) 263²

Катерини св. церква
(II) 267⁴

Києвѣць, г-ще (I) 361

Київська ратуша (VII)

*Київська пристань, на
р. Почайна (I) 407, 450 (II)
263, 269*

*Київське урочище (I)
235¹*

*Київський замок (V)
139¹, 140, 295¹*

Київські горби (II) 263

*Київські гори (Київські
гори, Києвськые гори, Київ-
ські гори) (I) 352, 410 (II)
263³ (VI) 18 (IX-2) 782, 873-*

*Київські передмістя
(II) 263, 533*

*Кирила св. церква (Ки-
рилівська церква) (III) 424,
437*

*Кирилівська вулиця (I)
30², 34, 34^{1,2}, 38 (II) 263 (III)
449*

*Кирилівський монас-
тир (Кирила св. монастир,
Кирилівський монастир) (I)
34 (II) 145, 215⁴, 263-264,
268, 274 (III) 420, 554 (V)
264 (IX-1) 137, 329, 332, 332¹*

*Киселівка, г. (II) 268,
268¹ (III) 452 (X) 277 див.
Флорівська гора*

*Клов, узгір'я наддні-
прянське (II) 269 (III) 420*

*Козари, вулиця, ур-ще,
на Подолі (II) 269, 274*

*Копирів кінець
(Копиревъ конецъ), перед-
містя (II) 139, 170, 268, 268³*

*Красний двір, княжий
двір (II) 69, 167, 271*

*Кудрявка, частина міс-
та (II) 268 (III) 424*

*Лазарів монастир, жі-
ночий (III) 420*

*Лиса гора (I) 34¹ (II)
264*

*Лядські ворота (II)
251, 266*

*Марії св. костел (II)
273, 273²*

*Микити св. церква (Ни-
кити св. церква) (II) 267⁴
(IX-2) 770*

*Миколи Десятинного
св. церква (VIII-1) 184*

*Миколи Доброго церква
(Николи Доброго церква), на
Подолі (IX-1) 332¹, 333*

*Мини св. монастир
(III) 420, 420²*

*Михайла св. церква, на
Подолі, біля Торговища (II)
269*

*Михайлівська гора (II)
267, 268*

*Михайлівський Золото-
верхий монастир (Злато-
верхо-михайловський монас-
тырь, Золотоверхо-Михай-
лівський монастир, Кієво-
златоверхо-михайловській
монастырь, Кієво-Михай-
ловській Златоверхій монас-
тырь, Михайла арх. св. Золо-
товерхий монастир, Михай-
ла св. Золотоверхий монас-
тир, Михайла св. монастир,
Михайла св. монастир, Ми-
хайлівський монастир) (I)
288¹ (II) 67, 267, 274, 305,
563 (III) 399⁴, 420, 426, 434,
440, 440¹, 442, 554 (V) 264,*

478, 481, 481⁴ (VI) 334, 350¹, 462⁴ (VII) 397, 398, 408, 411¹, 489, 519 (VIII-1) 78, 83, 132-134, 164, 187, 282 (IX-1) 331⁴, 332¹ (IX-2) 799, 855¹, 861¹, 997, 998, 1001 (X) 97

Михайлівська церква (Михайла св. Золотоверха церква, Михайлівська Золотоверха церква) (II) 274 (III) 424, 428 (IX-2) 998, 1001

Михайлівський монастир, дівочий (IX-2) 1367

Наддніпрянські горби, на яких стояло місто (II) 263

Николая св. монастир, жіночий (III) 420

Николи Набережського св. церква (IX-1) 332¹

Николы св. церковь, біля ур-ща Угорське, на Аскольдовій могили (I) 407

Новий город (II) 266, 267 див. Ярославів город

Новий двір, княжий (II) 266

Оболонь, частина міста (II) 263, 263², 264

Пасычне бесид, місце на Почайні (II) 269

Петра св. церква (II) 267

Печерськ, частина міста (I) 407 (II) 264 (VII) 532

Печерська архімандрія (Печерська архімандрія, Pieczarska archimandria) (V) 481 (VI) 573, 573², 574 (VII)

406, 408, 529, 531², 532 (VIII-1) 17, 133, 149, 170 (VIII-2) 115² див. Kijów, Pieczarska archimandria

Печерська брама (IX-2) 990

Печерська лавра (Антоніївський монастир, Богородици святой Печерський манастырь, Київська Лавра, Кієво-печ. лавра, Кієво-печерская Лавра, Кієво-печерський монастирь, Печерск. Кієвск. монастир, Печерський монастир, Печерський монастирь, Печерський монастирь, Kiever Höhlenkloster, Pieczarska ławra, Pieczarski monastyr), монастир (I) 267, 518, 532, 533², 572, 580, 586, 588² (II) 40, 89, 156², 193, 245², 270, 271⁵, 299, 288⁶, 333, 509, 562, 563 (III) 145¹, 258, 262², 263¹, 292, 292⁵, 294, 304, 332, 339, 342, 343, 414-418, 420, 421⁴, 427, 439, 452, 483-485, 487, 562, 563 (V) 8, 16, 264, 267, 411, 411², 450, 465, 479-481, 487, 580 (VI) 304, 304², 305, 305¹, 306-308, 321, 342⁻, 348, 348⁵, 349, 352, 352³, 375⁴, 378³, 385, 565, 570, 572¹, 573, 593¹, 617¹, 620, 622 (VII) 54, 311, 393, 397, 398, 404, 405, 407, 408, 410, 412, 418, 419², 420, 421, 424, 434, 445, 529, 531², 584 (VIII-1) 8, 8², 73, 77, 78, 82, 98, 111², 134, 180, 186, 233 (VIII-2) 90², 109,

173¹ (IX-1) 137, 329, 330², 332¹ (IX-2) 690, 747, 750, 771, 855², 858, 861¹, 876, 968, 979², 990, 990¹, 991, 996-999, 1001, 1002, 1008², 1164, 1488 (X) 278, 281, 282, 285¹ див. *Kijów, Kiever Höhlenkloster; Kijów, Pieczarska lawra; Kijów, Pieczarski monastyr*

Воздвиження церква (IX-2) 993

Івана Предтечі св. церква (II) 270 (III) 424

Петра і Павла св. церква (IX-2) 994

Теодосія св. церква (VIII-1) 111

Троїці св. церква (Троїцька церква) (II) 270 (III) 424 (IX-1) 333 (IX-2) 990, 993

Успенія св. монастир (IX-2) 990

Успенія св. церква (Велика Церква, Велика печерська церква, Пречистої Богородиці церква, Успенская церковь, Успенія св. собор) (III) 424, 427, 428, 434, 438, 440, 440¹ (VI) 307, 308, 620 (IX-2) 750, 991-995, 998-1000 див. *Велика Церква*

Поділ (Поділя, Подол, Подолє, Подоліє, Подоліє, Подольє), частина міста (I) 511 (II) 59, 147, 165, 185, 197, 226, 263, 263², 264, 267-269, 273, 274 (III) 211, 221, 424 (V) 264, 266 (VI) 5

(VIII-1) 90 (VIII-2) 88 (VIII-3) 125¹, 282 (IX-1) 332, 332¹, 333² (IX-2) 799, 998, 999

Подільська рівнина (II) 263

Подільський торг (II) 157

Подольськія врата (II) 268

Почайна, пристань київська (I) 450, 454,

Преорка, ур-ще [Пріорка] (I) 34¹ (II) 264

Пречистої св. Набережка церква (Пречистої Наберезької церква, Na Bareski) (IX-2) 770 див. *Kijów, Na Bareski, церква*

Пробитий Вал (IX-1) 329

Протасів яр, ур-ще (I) 31- (II) 263

Пустинно-Никольський монастир (Миколая св. монастир, Миколо-Пустинський монастир, Микольський монастир, Миколая св. Пустынського обитель, Николи св. Пустинський монастир, Никольський монастир, Пустинський монастир), на Печерську, над Дніпром (V) 264 (VI) 306 (VII) 54, 319³ (VIII-1) 93, 180, 185, 230 (IX-1) 332¹, 348 (IX-2) 799, 863, 855¹, 858, 1001

Рай, княжий двір, за Дніпром (II) 271

Рождества церква (V) 488

Семена св. церква, на Подолі (VIII-1) 184

Симеона св. монастир (II) 67, 268, 317 **(III)** 420

Івана св. церква (II) 268

Соломянка, передмістя (I) 34¹ **(II)** 264

Софії св. церква (Києво-Софійський соборъ, Софії святой церква, Софії св. катедрa, Софії св. собор, Софії Святої церква, Софії церква, Софійський собор, Софійська катедрa, Софійська церква, Софійський соборъ, Софії Святої церк-ва) (I) 408, 520, 525, 533 **(II)** 11, 25, 40, 42, 46, 81, 155, 163, 168, 197, 216, 237, 245², 265, 267, 267⁴, 274, 378², 562, 563 **(III)** 148, 219, 219³, 220⁻, 221, 222², 261, 262, 264³, 283⁴, 424, 425, 425^{1,3}, 426, 427, 427⁴, 428, 434-438, 440-442, 469, 500, 541, 554, 555, 564 **(IV)** 326 **(V)** 416¹ **(VI)** 383, 384 **(VII)** 395, 396, 396¹, 398, 404, 501, 502 **(VIII-1)** 27, 27⁵, 148, 149, 164, 165, 170, 179, 183, 184, 324 **(VIII-3)** 125¹, 155 **(IX-1)** 15², 328-330, 330², 331, 331¹ **(IX-2)** 690, 746, 747, 768, 771, 774, 796, 798, 799, 837, 854², 885, 978, 979², 990, 996-998, 1000, 1005, 1088, 1127⁻, 1520 **(X)** 72, 98-100

Софійська гора (II) 156

Софійська митрополія (IX-2) 800

Софійський монастир (IX-2) 861¹, 876 **(X)** 99

Спаса св. монастир (Германів монастир, Германечь монастир, Спаса св. церква, Спась), на Берестовому (II) 269, 269⁸, 563 **(III)** 281, 420, 420², 424¹, 425 **(IX-2)** 770

Старий Город (Старе городище), частина міста (III) 433 **(VII)** 42, 43 **(IX-1)** 329, 330 **(IX-2)** 998

Теремець, двір княжий (II) 271

Теремки (Теремцы), хутір (II) 271, 271⁴

Торговище, головний київський ринок, на Подолі (II) 59, 269

Турова божниця, церква на Подолі (II) 269 **(III)** 221

Угорська гора (Угорская гора) (I) 407, 408

Угорське урочище (Угорское урочище) (I) 235, 235¹, 407, 408 **(II)** 146, 269

Угорські ворота (II) 270

Угорське, княжий двір (II) 269, 269⁸ див. Берестове

Уздихальниця, г. (II) 270 див. Воздихальна гора

Успенський монастир, жіночий (III) 292⁶

Федора св. монастир (Федоровський монастир) (II) 154, 156, 265, 298, 383 **(III)** 168³, 220, 420, 439

Флорівська гора (Киселівка, Флоровська гора) (I) 34¹ (II) 268 (III) 452 див. Киселівка

Флорівський монастир (Флора і Лавра), на схилі Киселівської гори (V) 264

Фрола св. монастир жіночий, на Подолі (IX-1) 333

Хоревия, осада (II) 265

Хоревия, ур-ще (I) 379

Хрещатик, вул. (II) 269

Церковище (Церковишна), ур-ще (II) 271, 271⁵ див. Гнилеччина

Чюдинь, княжий двір (I) 587

Широка вулиця (IX-2) 770

Щекавиця (Скавика-Щекавиця, Щеговиця), г., ур-ще (I) 379, 409 (II) 264, 267, 268 (X) 278, 279, 281, 282

Юрковиця, г. (I) 34¹

Ярославів город (Велике місто, Новий город) (II) 266 див. Велике місто, Новий город

Ярославів двір (Великий двір, Новий двір, Ярославль дворъ), княжий (II) 147, 266 див. Великий двір, Новий двір

Київська волость (Киевская волость, Киевская волость) (I) 191, 416 (II) 7, 45³, 111, 141³, 164, 235, 250, 255-258, 260, 260¹, 300, 301³, 307, 308,

364, 390 (III) 201

Київська губернія (Кіевская губернія) (I) 7, 34², 35¹, 36², 44², 48², 51³, 52², 54², 58³, 59¹, 242², 279¹, 361 (II) 280¹, 283², 557, 562 (III) 434⁴, 452³ (VIII-2) 189¹

Київська держава (Кіевское государство) (I) 1, 3, 16, 379-381, 387, 389, 395, 408⁴, 410, 411, 416, 418, 419, 422, 423, 425, 429, 492, 494 (II) I, 1, 2, 2¹, 17, 47-49, 51, 110, 126, 129, 130, 153, 154, 188, 254, 257, 264, 362, 552, 553, 555, 556 (III) 1, 122, 145, 146, 162, 269, 469, 498 (IV) 8⁴, 98, 288 (VI) 2, 294 (VII) VII, 68, 75 (VIII-2) 58 (IX-2) 971

Київська дієцезія, православна (VII) 434 див. Київська митрополія

Київська єпархія (Київська катедра) (III) 283 (V) 459, 654, 656 (VII) 395 див. Київська катедра

Київська земля (Кіевская земля, Кієвска земля, Kijowska ziemia) (I) 191, 200², 242², 379, 523, 550, 555, 582 (II) 56, 127, 153, 164, 175, 204, 207, 211, 214, 224, 225, 240, 254, 255, 255², 256, 256³, 257-258, 260, 293, 297, 348, 553, 562 (III) 8, 9, 155, 166, 171³, 213, 293, 509 (IV) 16, 86, 165, 215, 336, 337-, 406, 414, 428 (V) 5¹, 11, 13¹, 16, 140, 299, 300, 479 (VI) 17, 219, 573 (VII) 272, 520, 520¹ (VIII-2)

197 (**VIII-3**) 231 (**IX-2**) 931, 1049 *див.* Kijowska ziemia

Київська катедра (Кієвская катедра) (**I**) 522, 577 (**II**) 210 (**III**) 226, 292, 500⁻, 542 (**IV**) 77 (**V**) 397, 409, 431, 530, 655 *див.* Київська єпархія

Київська митрополія (Велика Росія, Запально-русская митрополія, Кієвская митрополія, Кієвская митрополія, Київська дієцезія, Мала Росія, Kiiowska metropolia, Kyoviensis metropolis) (**I**) 520, 523 (**II**) 41, 190⁻, 192 (**III**) 266, 269, 270, 273, 281⁴, 294 (**IV**) 76 (**V**) 385, 386, 398, 398⁻, 406, 407, 409, 411, 412¹, 415, 415², 418, 419, 421, 426, 461¹, 518, 530, 531, 550, 551, 560, 655, 656 (**VI**) 338, 349 (**VII**) 409, 466 (**VIII-1**) 132, 179 (**VIII-2**) 109 (**IX-1**) 32¹, 121⁴ (**IX-2**) 728, 852¹, 853, 854², 857, 996, 997, 1112, 1378, 1488 (**X**) 30, 96, 99, 100 *див.* Велика Росія, Запально-русская митрополія, Мала Росія, Київська дієцезія, Kiiowska metropolia, Kyoviensis metropolis *див.* також Руський патріархат

Київська Русь (Гардарікы, Кієвская Русь, Gardariki), д-ва (**I**) 264, 393, 394, 446, 455¹, 546, 552 (**II**) 555 (**III**) 146, 553 (**V**) 630 (**IX-2**) 1491 *див.* Гардарікы, Gardariki

Київська сотня, Київського полку (**VIII-3**) 278

Київська тьма [земля] (**IV**) 86

Київське біскупство (Kijowskie biskupstwo) (**VIII-3**) 212 *див.* Kijowskie biskupstwo

Київське воєводство (Кієвское воєводство, Кієвське воєводство, Kijowskie województwo) (**IV**) 406, 406⁻, 501, 502 (**V**) 152, 339-342, 601, 607, 623, 630 (**VI**) 190, 280, 283, 480, 566, 573, 577, 578, 628 (**VII**) 88³, 107³, 171, 186, 194, 236, 258³, 261⁵, 275, 294, 329, 394, 412, 413, 459, 482, 487, 503 (**VIII-1**) 23, 66, 149, 165, 227 (**VIII-2**) 17¹, 47, 194, 197, 198 (**VIII-3**) 158, 158¹, 160, 212, 214 (**IX-1**) 22, 104¹, 109, 159, 336, 349², 361, 365, 368, 370, 373-376, 388, 390, 410, 412, 435, 561 (**IX-2**) 827, 887, 1094, 1130, 1172, 1220, 1286, 1292-1294, 1306, 1364 (**X**) 16, 325, 326, 353, 354, 356, 360-364, 369, 370¹, 372 *див.* Kijowskie województwo

Київське князівство (Кієвское княженіє, Кієвское княжество, Kijowskie xięstwo, Kiof Furstentum) (**I**) 374, 379 (**II**) 74, 125, 150, 366 (**III**) 269 (**IV**) 247, 266, 268, 406, 485 (**V**) 9 (**VII**) 16 (**IX-2**) 750, 775, 804, 840, 840⁴-841⁻, 850, 868, 907, 933⁵, 1222¹, 1293, 1294 *див.* Kijowskie xięstwo, Kiof Furstentum *див.* також Великое княжество Кієвское

Київський перевіз, на Дніпрі (**II**) 169

Київський повіт, у Київській губернії (II) 585 (IV) 84², 502 (V) 46, 267, 294, 301, 340, 341 (VII) 46

Київський полк (Киевский полкъ) (II) 167 (III) 249 (VIII-1) 283 (VIII-3) 273, 273², 274, 274³, 277, 278 (IX-1) 88³, 99, 99¹, 110, 215, 221, 567- (IX-2) 661¹, 745, 746, 768⁷, 771, 856, 1270, 1271, 1318, 1325, 1367 (X) 266-268, 276

Київський путь (II) 278 *див.* Київський шлях

Київський уїзд (Киевской уѣзд, Київській уѣздъ) (II) 271⁵, 562 (IX-1) 15² (IX-2) 797, 798, 1221

Київський шлях (Київський путь), шлях, з Києва через Білгородку на Волинь, на Польщу в центральну Європу (II) 279 *див.* Київський путь

Київсько-Володимирська митрополія (III) 272

Київсько-Турівська волость (II) 374

Київчий брід (Kiowczy) (IX-2) 771³ *див.* Kiowczy

Київщина (I) 48², 52^{1,3}, 130¹, 189-192, 192³, 200⁴, 246², 277³, 279¹, 282¹, 302, 304, 374, 380, 385, 388, 390, 391, 393, 410, 423, 482-484, 507², 509¹, 517, 527¹, 553, 555 (II) I, 5, 12, 13, 13¹, 25, 29, 46¹, 52², 55, 59⁴, 62, 73, 78, 82, 83, 88, 89¹, 99, 104, 110-113, 127,

128, 130, 145, 146, 146², 147¹, 152, 159, 163, 164¹, 166, 167, 173, 173³, 175, 176, 181, 189, 193, 201, 202, 204, 205, 210, 211, 214, 216¹, 217, 219, 221, 224-228, 228², 229, 231, 234, 235-, 246¹, 247, 248, 250¹, 252, 253², 254-256, 256³, 257-261, 261¹, 262, 274, 279, 282, 282², 283², 286³, 287-289, 289², 290-292, 294-300, 302, 304, 318, 321, 322, 324, 329, 343-347, 364, 365, 368, 374, 391, 426¹, 429, 464, 505, 521, 528, 533, 534, 548, 553, 560-563, 585, 588, 595, 596, 607 (III) 2, 8, 9, 46, 49³, 50, 52, 79, 84, 144, 145, 150², 152¹, 153, 155⁵, 160², 161³, 162, 168, 168³, 169, 169¹, 170, 171, 171³, 172-², 173, 173², 174-176, 181, 189, 191, 200, 202, 208, 210, 210², 213-215, 221, 222, 224, 225, 231³, 233², 249, 251, 258, 263, 267-, 279², 293², 294, 306, 307, 309, 318², 324², 335-337, 356, 397¹, 420, 501, 526, 535, 539, 557 (IV) 3, 8, 15, 16², 17-19, 64¹, 73, 74¹, 75, 77⁴, 78, 79, 82, 85, 86, 89, 94, 165, 166, 170³, 172-174, 176, 204, 223, 234, 235, 266, 267, 269, 270, 287, 288, 314, 318, 328, 329, 332, 335, 354¹, 405, 407-411, 413, 415, 416, 422, 427-430, 456, 458, 466, 467, 473, 474, 485, 486, 501 (V) 1, 2, 7, 11, 15, 16, 26, 33, 58¹, 62, 70, 71, 110¹, 120³, 131, 134, 140, 145, 210, 217-

- 219, 230, 254, 264, 271, 271³, 290, 291, 294, 295, 300, 301, 338, 339, 360, 386³, 389, 389³, 447, 450, 528, 621, 648, 554 (VI) 10, 16¹, 17, 20, 47, 53, 54, 156, 210, 277¹, 279-281, 288, 306, 338, 591, 618 (VII) 10, 10³, 11, 12, 17-19, 23-25, 27, 35¹, 36, 44, 55, 71, 72³, 85², 133¹, 156, 186, 222, 243, 256, 311, 339, 450, 451, 458, 502 (VIII-1) 10, 31 (VIII-2) 191 (VIII-3) 5, 22, 35, 36, 130 (IX-1) 236, 285¹, 289, 307, 309, 336, 365, 387, 388 (IX-2) 875, 966, 1050, 1137
- Київщина задніпрянська (VIII-2) 47
- Київщина західна (II) 562 (III) 158 (VIII-3) 36
- Київщина західно-полуднева (V) 33
- Київщина північна (I) 53 (III) 445 (V) 33 (VIII-3) 184, 277 (IX-1) 336
- Київщина подніпрянська (III) 84, 165
- Київщина поліська (V) 33
- Київщина полуднева (I) 42, 55, 57, 58, 86, 103, 189, 279, 560 (II) 82, 163, 294, 346, 351, 533 (III) 162, 334 (IV) 82, 86, 89, 335 (V) 2, 33, 340-341, 367 (VI) 288 (VII) 46, 214, 257- (VIII-3) 35, 36, 42, 46 (IX-1) 336
- Київщина полуднево-західна (VI) 10 (VIII-3) 36
- Київщина полянська (II) 45, 329, 562
- Київщина правобічна (VI) 278, 280, 283, 288
- Київщина східна (III) 170 (VII) 257-
- Київщина східно-полуднева (VII) 255
- Київщина центральна (IV) 335 (VI) 288 (VII) 255
- Киношлі, н. п. (X) 163
- Кипр (Cyprus), о., у Середземному морі (VI) 142 *див.* Cyprus
- Киптинці, с., у Кам'янецькому повіті (VI) 269¹
- Кипчаки (Кивчаки, Кіпчаки), племена тюркські (I) 290³ (II) 534 *див.* Кивчаки, Кіпчаки *див. також* Кумани, Половці
- Кипчакское царство (III) 185³ *див. також* Половецька земля
- Киркйор (Кіркйор), м. (IV) 305, 305¹ (VI) 15 *див.* Чуфуткале
- Киселин, м., у Володимирському повіті, на Волині (VI) 627 (VIII-2) 5
- Киселів, м. (IX-1) 16-
- Кисляцька сотня, Уманського полку (VIII-3) 276
- Китай (Хини, China) (I) 152 (III) 186³ (IV) 301 *див.* Хини, China
- Кичкас (Крарійський брід), брід, на Дніпрі (I) 283 *див.* Крарійський брід
- Кишенка, татарська мечеть, біля Носковського острова, над Дніпром (VIII-1) 52
- Кишенька (Кишенка), н. п., на

- усті Ворскли [Кишеньки, с., Кобеляцький р-н Пл.] **(VII)** 54 **(X)** 81, 128², 171
- Кияни (Кияны, Кіани, Кієвяне, Кіяни, Кыяне, Кыяны), жителі м. Київ **(I)** 189, 235, 239, 326, 327, 374¹, 379², 388, 396, 407, 438², 448, 482, 515, 524, 552, 560, 573 **(II)** 5, 5², 19, 56, 58-60, 71, 80, 82, 84, 92, 101, 108, 110, 119³, 121, 125, 127, 138, 139, 145, 145², 146, 146², 147, 147¹, 148, 149, 154-157, 157¹, 159-163, 163³, 165-171, 176, 177, 177², 178, 181, 185, 185¹, 187, 193, 194, 201, 203, 215-217, 224-227, 242, 248, 249, 251, 255, 266, 271, 275, 276, 290-294, 308, 333, 340, 431 **(III)** 8, 149, 168³, 200, 201, 210, 210¹, 211, 212, 212¹, 213-216, 218-220, 220¹, 221, 222, 222¹, 223, 227, 249², 250, 250⁶, 251, 253⁴, 254, 308, 407, 477, 491 **(IV)** 77, 78, 267, 267², 268, 411, 484, 485 **(V)** 13, 488, 525¹ **(VI)** 3, 17, 53, 402 **(VII)** 13³, 52, 57, 79, 82, 90, 156, 215, 225, 402, 421, 432, 531 **(VIII-1)** 242, 279, 299 **(VIII-2)** 91 **(VIII-3)** 124, 125, 128, 134 **(IX-1)** 173, 235⁶, 236⁻, 257, 326¹, 327, 330¹, 332¹, 383, 496 **(IX-2)** 849, 851, 980
- Киянин (Кієвлянин, Кыянинъ) **(I)** 200, 388 **(III)** 220, 353, 438, 468 **(IV)** 229, 268 **(V)** 13, 488 **(VI)** 297, 357 **(VIII-1)** 104, 108 **(IX-1)** 113, 471² **(IX-2)** 738², 1127⁻
- Кізік, колонія, на південному березі Чорного моря **(I)** 85
- Кілія (Киля, Chilia, Chile, Kilia), м., у пониззі Дунаю **(II)** 523¹ **(VI)** 60, 61, 64, 70, 178, 606 **(VII)** 200, 202, 204, 289, 322, 325, 327, 378, 464, 516, 534 **(VIII-1)** 121, 239 *див.* Chilia, Chile, Kilia
- Кільбурун, м., на Дніпровському лимані **(VIII-1)** 244³
- Кільчичі, с., на Самбірщині **(V)** 143¹
- Кімерії, племена **(I)** 107^{1,2}, 159¹ *див.* Кімерійці
- Кімерійський народ **(I)** 106
- Кімерійці (Кімерії, Gamir, Gimir, Gômer, Kimmerians), племена, народи Північного Причорномор'я **(I)** 106, 106³, 107, 107², 108, 108³, 159¹ *див.* Кімерії, Gamir, Gimir, Gômer, Kimmerians
- Кімполунг, м., на семигородській границі [у Румунії] **(IX-2)** 1146
- Кінський Брід, ур-ще **(IX-1)** 310⁻
- Кіпчак, території половецькі від західної частини Тянь-Шаню до Дунаю **(II)** 514, 540, 540¹, 541, 545 **(III)** 163 **(IV)** 301, 308
- Кіпчаки, племена **(I)** 235 **(II)** 54, 515², 526, 527, 540 *див.* Кипчаки
- Кіпчаки-Половці, плем'я **(II)** 25, 526 *див. також* Половці
- Кіпчацька Орда **(II)** 544, 545
- Кістенджі (Томи), м., на березі

Чорного моря **(I)** 156 *див.*
 Томи
 Кішинці (Kiszworunce), м., на
 північ від Умані [Маньків-
 ський р-н Чрк.] **(IX-2)** 1052,
 1052⁵, 1054 *див.* Kiszworunce
 Клайклище, маєтн., над р. Рось
(VII) 17
 Клебанська сотня, Брацлавсько-
 го полку **(VIII-3)** 277
 Клевань, м., на Волині [Рівен-
 ський р-н Рв.] **(V)** 263, 469
(VI) 103, 137, 317, 389, 627
(VIII-3) 83 **(IX-2)** 1096
Миколая св. монастир **(V)** 263
 Клевень, р., права притока Сей-
 му **(II)** 603, 604 **(IX-1)** 415
(IX-2) 1545
 Клекотів, с., на Львівщині **(V)**
 238¹
 Клецьк (Клечеськ), м., на ліво-
 му березі р. Лань, на Волині
 [Кльоцок, м., Мінська обл. у
 Білорусі] **(II)** 303, 304 **(IV)**
 214, 284, 334, 485 **(V)** 264
див. Клечеськ
П'ятниці св. монастир
(V) 264
 Клецьке князівство, на Волині
(II) 306, 307 **(V)** 209¹, 264²,
 622
 Клецьке староство, на Волині
(V) 209
 Клечеськ (Клеческ, Клечеськ,
 Кльцьськ), м. **(I)** 469¹ **(II)**
 260¹, 300³, 301, 301³, 306-308
див. Клецьк
 Клечиця, с., на Перемишльщині
(VI) 236
 Клещелі, с., біля Більська, на

Підляшші **(VIII-2)** 85
 Клещів (Клишево), с., маєтн., у
 Брацлавському повіті [Клі-
 щів, с., Тиврівський р-н Вн.]
(VIII-3) 277 *див.* Клишево
 Клерво, м. **(VI)** 298
 Климентові гори (Clementis
 alpes, Kelemen izvor,
 Kelemen-Czebruk), гори
 у Карпатах **(II)** 460 *див.*
 Clementis alpes, Kelemen
 izvor, Kelemen-Czebruk
 Климовичі, м., у Могилівській
 губернії **(I)** 281³
 Клинець, с., в Овруцькому пові-
 ті [Жт.] **(V)** 267, 267⁵
 Клинци, с., біля Галича **(II)** 612
 Клишево, маєтн. **(VII)** 16 *див.*
 Клещів
 Кловський повіт [у Білорусі]
(X) 41
 Клоковичі, с., на Перемишль-
 щині **(V)** 104, 105
 Клочков, с., на Чернігівщині
(II) 605
 Кльостер-Найбург (Kloster-Neu-
 burg Stadt), м. [в Австрії]
(III) 518 *див.* Kloster-Neuburg
 Stadt
 Клявзенбург, м. **(IX-2)** 1304,
 1306 *див.* Колошвар
 Клязма, р., ліва притока Оки **(I)**
 185, 521³, 522 **(II)** 127, 130, 193
(III) 189, 190, 269, 278, 279
 Кметі, с., у Тишовецькому ста-
 ростві **(V)** 190², 378
 Книшівка, с., у поріччі р. Псел
(VIII-2) 46
 Книшівська сотня, Полтавсько-
 го полку **(VIII-3)** 279

Кнід, о., у Середземному морі
(I) 103

Княгиничі, м-ко, у Рогатинському повіті [Рогатинський р-н ІФ.] (VI) 261

Княжа гора, біля с. Пекарів, у Київській губернії (II) 284, 285¹

Княжа Лука, с., у Барському старостві (IV) 172¹ (V) 97³ (VII) 11¹ (IX-2) 947

Княже, с., на Снятинщині (V) 269

Княжичі, н.п., на Київщині (VII) 257⁻

Княжі Байраки, ур-ще, біля р. Жовті Води (VIII-2) 186¹

Княжі Гори, місцевість, на Задніпрянщині (VIII-2) 54

Княжлука, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46

Князь-Іванів луг, на Слобожанщині (IX-1) 558

Кобелівка, с., у Брацлавському повіті (VIII-3) 277

Кобеляки (Кобиляки), осада, с., на р. Ворскла, на Полтавщині [Кобеляцький р-н Пл.] (VIII-1) 278 (VIII-2) 46 (IX-1) 203² (IX-2) 1228 (X) 86, 128, 128², 165, 171, 193 *див.* Кобиляки

Кобеляцька сотня, Полтавського полку [Кобилецька сотня] (VIII-3) 279

Кобижча, м., на Сіверщині (IX-1) 381, 383 (IX-2) 947

Кобизька сотня, Ніжинського полку [Носівсько-Кобизька сотня] (VIII-3) 280

Кобиленьська волость, у Сянічкій землі (VI)

Кобиле (Kobula, Lófalu), с., біля Бардієва, у Карпатах (II) 458² *див.* Kobula, Lófalu

Кобиле (Кобилево, Кобилецьке), н. п., на середній Мурахові, на Брацлавщині (VII) 15

Кобильниця Руська, с., у Галичині (VI) 152⁸

Кобиля, с., на Володимирщині, на Волині (IV) 45²

Кобиляки, осада (VIII-2) 46 *див.* Кобеляки

Кобрин (Кобринь, Cobryn, Kobryn), м., на Волині-Берестейщині [у Білорусі] (II) 303, 369, 389, 609 (III) 105, 258, 382, 383 (IV) 417 (V) 264, 269 (VI) 53 (VII) 501 (VIII-1) 14, 166, 181 (VIII-2) 85 (VIII-3) 34 (IX-2) 1519 *див.* Cobryn, Kobryn

Спаса св. монастир (V) 264, 277²

Кобринська волость (IV) 47

Кобринське князівство (IV) 501 (V) 3, 33, 209, 209¹, 294, 295, 300, 300²

Кобринське староство (IV) 501 (V) 211

Кобринський повіт (V) 294

Кобудь, м., у Болоховській землі (III) 155, 157

Коваличі, с., у поріччі р. Многа (VIII-2) 45

Ковалівська сотня, Полтавського полку (VIII-3) 279

Ковальська балка, біля Кривого Рогу (I) 30¹

Ковель, м., у Володимирському повіті, на Волині (V) 259, 263, 350, 351, 353, 650, 651 (VI) 34, 102, 116, 118¹, 127, 137, 188⁻, 384³ (VIII-2) 85 (VIII-3) 270¹ (IX-1) 488, 488¹, 491

Ковельське староство (VI) 441

Ковельський повіт (VI) 211¹

Ковно, м., на р. Вілія [у Литві] (V) 415¹, 552³, 621 (IV) 98⁻, 204 (VI) 505¹ (VIII-1) 216, 216³, 217 (IX-2) 1155

Ковуї, колоністи (II) 548 *див.* Кові

Когильне, с., біля м. Володимир-Волинський (II) 376 (V) 214

Кодак (Кодаки, Кодак, Kodak, Kodak, Kudak), фортеця, замок на Дніпрі (VII) 300 (VIII-1) 200, 215, 218, 219, 219¹, 220-223, 227, 257, 273, 286 (VIII-2) 11, 12, 14, 25, 27, 28, 28⁵, 29, 33, 79, 83, 157, 161, 183, 183⁴, 184 (VIII-3) 26, 31, 151, 179⁻, 249 (IX-1) 51 (IX-2) 613, 639, 788, 791, 806, 819, 925, 926, 1116, 1136, 1174, 1367, 1529 *див.* Kodak, Kodak, Kudak

Кодем, р. (IX-2) 1451 *див.* Кодима

Коденська волость (VII) 171

Кодима (Кодем), р., права притока Південного Бугу (I) 36 (IX-2) 1451 *див.* Кодем

Кодня, м. (VII) 171, 257⁻, 311

Кожинці, н. п., біля р. Роська (VII) 15

Козак (Казак, Козак, Черкас, Черкашенин) (I) 537 (VI) 285 (VII) 68, 72, 76, 76², 77⁻, 78, 80, 83, 91, 98, 134¹, 216, 304, 319, 335, 370, 396, 466, 472, 525, 566, 577 (VIII-1) 51, 65, 67, 73, 79, 92, 93, 102, 146, 154, 205, 243, 265, 280, 289, 300 (VIII-2) 79, 80, 123-126, 128, 129, 134-136, 140, 164, 167, 178 (VIII-3) 145, 158, 179, 184³, 189, 231-233, 254³, 268¹ (IX-1) 56, 72, 95, 157, 177⁻, 185, 185², 186, 187, 204⁻, 226, 232, 249, 249¹, 250⁻, 251⁻, 276⁻, 277⁻, 278⁻, 286¹, 304, 305, 305¹, 387, 423, 423⁶, 424, 425, 431⁵, 446, 497, 539, 552, 591¹, 618, 653, 694, 739, 762, 788, 808⁻, 815², 856 (IX-2) 885, 887, 897, 960¹, 1075, 1104², 1185, 1273, 1276, 1311, 1352, 1352³, 1370-1372, 1410, 1458, 1469, 1475, 1477, 1490, 1508, 1525 (X) 73, 90, 165, 170, 176, 191, 213, 216, 225, 226⁴, 234, 238, 241, 246, 266, 275, 341, 343, 352⁻ *див.* Черкас, Черкашенин

Козак бужинський (IX-1) 588¹

Козак гадяцький (VIII-3) 255³ (IX-1) 587, 596 (IX-2) 664, 680

Козак донський (VIII-2) 31, 132 (VIII-3) 281² (X) 123

Козак жовнинський (IX-2) 659

Козак запорозький (Казак запорожський, Козак запорожський) (VII) 491 (VIII-1) 152 (VIII-3) 242 (IX-1) 42⁻, 43³,

273⁻ **(IX-2)** 1082 **(X)** 113,
147, 217

Козак київський **(VIII-1)** 79

Козак лохвицький **(X)** 82

Козак лубенський **(X)** 82

Козак миргородський **(X)** 217

Козак переяславський **(VIII-2)**

157 **(IX-2)** 698, 731

Козак сенчанський **(VIII-3)** 78,
80²

Козак суботівський **(IX-1)** 590¹,
599

Козак уманський **(IX-2)** 698

Козак черкаський **(IX-1)** 255,
276⁻

Козак чигиринський (Козак чигиринський, Козакъ чигиринской) **(IX-1)** 114, 473 **(IX-2)** 661, 664, 680, 680¹, 683, 685¹, 686, 721, 723, 1022 **(X)** 84, 85, 99³

Козаки (Кзаки, Козаки, Черкаси, Черкашани, Черкасці, Яван-Йоняни, Cosaken, Czerkasy, Kosaken) **(I)** 218, 343-344 **(II)** 520, 550, 550⁵ **(VI)** 9⁶, 10, 11, 11⁴, 14, 15, 15¹, 19, 212, 261, 262, 270, 390², 474, 481, 586, 599 **(VII)** V, VI, 5, 31, 40, 43, 53, 57, 58, 61, 66, 67, 67³, 68, 69, 69³, 71, 71², 72², 73⁻, 76, 77, 77², 78, 78⁻⁵, 79, 79², 80-82, 82³, 83, 83⁻, 84-87, 87², 88, 88³, 89-91, 95-98, 100, 102-109, 109², 110-118, 120, 121, 124, 125, 127-132, 134¹, 135, 137, 137³, 138-148, 148², 149, 149⁻, 150, 150^{1,4}, 151, 152, 152¹, 153, 153², 154, 155, 155², 156, 156³, 157-163,

163¹, 164-166, 166², 167, 167^{2,6}, 168, 169, 169⁻, 170-176, 176³, 177, 177⁻, 178, 179, 179⁻, 180, 181, 183, 184, 184¹, 185, 185², 186, 187, 187², 188, 190-195, 197, 198, 198², 199, 200, 200³, 201-210, 212, 213, 213⁵, 214, 215, 215², 216-224, 224¹, 225, 225³, 226-230, 230¹, 231-234, 237, 239-241, 241¹, 242, 243, 243², 244, 245, 248-252, 254, 264-266, 266², 267-271, 271¹, 272-279, 280¹, 281-285, 287, 288³, 289, 289¹, 291-293, 294², 297, 299-304, 306, 306^{2,6}, 307-309, 309², 311, 312¹, 314, 315, 315¹, 316, 316⁴, 317-319, 319⁵, 320-323, 323¹, 324, 325, 325⁷, 326, 327, 329, 330, 332, 333, 333³, 334, 336-338, 340, 341, 343-350, 352-366, 367¹, 368, 370, 372, 372², 374, 374¹, 375-377, 377¹, 378, 379, 379¹, 380, 381, 383-386, 386⁴, 387, 389-392, 392¹, 393, 396-398, 398², 399, 403, 411, 416, 421, 426, 427, 432¹, 433, 433³, 435, 438, 438², 439-441, 443, 444, 448-451, 453, 454, 454¹, 458, 458¹, 459-464, 464¹, 465, 467-469, 469², 470, 471, 471³, 472, 473, 473⁻, 474-478, 478³, 480, 482-488, 488⁵, 489, 489², 490-495, 496³, 499, 502, 503, 506-508, 509¹, 510, 512, 513, 513³, 514-519, 522, 523, 523², 525, 527-531, 533, 533^{2,3}, 534-538, 538¹, 539-544, 544², 545, 546, 546⁵, 547, 547⁻, 548, 549,

549^{1,2}, 550-559, 560¹, 561, 563-567, 572, 574-576, 578-580, 583, 588, 589 (**VIII-1**) 9, 20-24, 24⁴, 25-27, 29-33, 33¹, 34, 34⁻, 35-37, 37^{1,4}, 38-47, 47², 48-56, 58-60, 60⁻², 62, 63, 63¹, 64-66, 69-71, 77, 79, 80, 90¹, 91, 93, 98-103, 105, 105⁻, 106-108, 110, 111, 111¹, 112-117, 119, 119⁻, 120-127, 127¹, 128, 128⁴, 129, 129¹, 130, 131, 131¹, 132-134, 136, 136⁻, 137, 138, 142-146, 150-153, 153³, 154-158, 160-163, 174, 184, 186, 187, 200-205, 205², 206-214, 214¹, 215, 216, 216³, 217-226, 228-240, 243, 243¹, 244-246, 251, 252, 257, 258, 261-267, 269-272, 272², 273, 275-277, 279-283, 286-289, 291, 293, 293¹, 294-297, 299-315, 316¹, 317, 318, 321 (**VIII-2**) 11-17, 19, 21, 23, 27, 28¹, 31-38, 44, 48, 51-53, 53², 54, 57, 61, 62, 64-68, 69¹, 71, 74, 74⁴, 75, 75¹, 76, 76¹, 77, 79-83, 114, 114¹, 116, 119, 122, 123, 125, 127, 129-132, 132⁻, 133, 134, 134², 135, 136, 136⁶, 137-140, 140³, 141-143, 143⁵, 144, 144³, 145, 145^{1,3}, 146, 146⁻, 147, 148, 148¹, 149, 149¹, 150, 151, 153, 154, 156, 159-161, 164-179, 181-186, 187¹, 188, 189, 189², 191, 192, 192¹, 193, 195, 196, 202-204, 209, 214, 218, 321 (**VIII-3**) 7, 8, 11, 12, 12³, 13, 15, 17, 18, 20, 20¹, 21, 23-28, 31, 32, 32⁶, 34, 34², 35-42, 44-46, 50^{1,2}, 51-59, 62-64,

66-68, 68², 70, 72-74, 76, 77, 77², 78, 80, 81, 81¹, 82¹, 83, 85², 87, 88, 92, 93, 96, 99-103, 105-110, 112, 112², 113, 114, 114⁴, 115, 116, 118, 121, 123², 124, 127, 128, 131², 137-139, 141, 142, 143¹, 145, 145³, 146-148, 150, 151, 152², 156-158, 159³, 160, 162, 163, 165, 167-169, 169², 170, 170⁴, 171, 171³, 173, 174, 174⁶, 176, 177, 178³, 179, 181, 181², 182, 182¹, 184^{1,4}, 187^{3,4}, 188, 188², 189-191, 193, 195², 196, 201, 204-211, 214-218, 218¹, 220, 222, 222¹, 223, 223³, 225, 226¹, 228, 232-235, 235¹, 237, 238, 240-243, 245, 249-254, 254³, 255-258, 258³, 260, 261, 265, 268¹, 269, 271, 273, 273², 274-278, 280, 281^{1,2}, 283, 286, 288 (**IX-1**) 10⁻, 12, 13, 13¹, 14, 15⁻, 16⁻, 17⁻, 18², 19, 19⁻, 23, 23², 24, 26-29, 32², 33-39, 39⁷, 40, 40³, 41-44, 44⁻, 45, 45⁻, 46-58, 59², 60, 61, 63, 63⁵, 65, 67, 69-79, 79⁷, 80, 80⁴, 81-85, 88, 88³, 89^{2,3,4}, 90, 90⁻, 91, 92¹, 93, 93¹, 95-102, 103¹, 105, 105³, 106, 106^{1,4}, 107-111, 113-116, 118, 120, 121, 126³, 127-136, 137¹, 138-149, 149², 150, 152, 153, 155-157, 157¹, 158, 158¹, 159-169, 169⁴, 170, 171, 172⁻, 173, 174, 175⁻, 176, 176², 177, 178, 178⁻, 180-182, 182², 183-185, 190, 191, 194-196, 196¹, 197, 198, 198², 199, 200, 200², 204⁻, 205, 206, 208, 211, 212, 214-217, 219, 219³, 220,

220⁴, 221, 222, 222², 223,
 223^{2,3}, 224, 224¹, 225, 226,
 227², 228, 228¹, 229-232,
 233¹, 234, 235, 236^{-1,2}, 237,
 237⁻, 238, 239, 239², 240-
 246, 247⁻, 250, 251, 251¹,
 252, 253, 256, 257, 258⁻, 260,
 262, 262³, 263, 263¹, 264,
 266, 270, 271, 272^{3,4}, 273⁻,
 274, 274⁻, 275⁻, 277, 277⁻,
 278, 278⁻, 279, 279⁻, 281,
 282, 284, 285, 285¹, 286-291,
 293-301, 301⁷, 302, 302⁴,
 303, 306¹, 307⁻, 308, 309,
 309², 310⁻, 311-315, 315²,
 316, 317, 319, 320, 321², 323,
 323², 324, 325, 327, 328, 330,
 332¹, 333, 333⁻, 334, 334⁵,
 335, 337, 338, 340-343, 343¹,
 345³, 346⁴, 348, 348², 349,
 349², 350, 350⁻, 351⁻, 352,
 353, 355, 358, 359, 361, 364-
 370, 370², 371, 371¹, 372,
 373, 375-377, 372², 381, 381¹,
 384-386, 386⁻, 388-399, 399³,
 400, 401, 402³, 403-405, 408,
 410-412, 414-417, 419, 421-
 429, 430⁻, 431, 432, 432⁵,
 433, 433⁴, 434, 434^{-2,3}, 435-
 438, 442-446, 446¹, 448, 450-
 452, 454-458, 458⁻⁴, 459,
 459⁻, 460-465, 465³, 466,
 467, 467¹, 468, 469, 469⁻,
 470, 471³, 472, 475, 475⁴,
 476, 479, 481-486, 486³, 487,
 488, 488², 489-494, 496,
 496², 497-506, 508, 509, 513-
 517, 517¹, 518-522, 524, 526,
 526², 527, 527⁵, 528, 529, 531-
 535, 537-544, 548-551, 551¹,

552, 553, 553¹, 554, 555, 557-
 559, 562-565, 567-569, 571¹,
 572, 572⁻, 573-575, 575^{1,2},
 576, 576³, 577, 577⁻, 579-584,
 584⁴, 585-587, 588¹, 589, 590,
 590¹, 591, 592, 592², 593, 594,
 594², 595-599, 599¹ **(IX-2)**
 609, 612, 613, 616, 618-622,
 625, 626, 628-632, 634⁻, 637,
 639-641, 643-645, 651, 652,
 654, 655, 656³, 657, 658, 659²,
 660-662, 662⁴, 663, 664, 664¹,
 665⁻³, 666-672, 672³, 673,
 674², 675, 678-688, 690-692,
 695-700, 702-704, 706, 707,
 709-714, 715², 716-723, 725,
 726, 729-732, 734, 736-738,
 740, 740¹, 742, 744-746, 748-
 750, 752, 752², 754², 756, 761-
 763, 769, 770, 772, 773, 773¹,
 774-776, 779-781, 785, 786,
 788, 791, 791¹, 795, 795², 796-
 798, 802, 803, 805-809, 809⁴,
 810, 811, 815, 816, 819, 821,
 822, 828, 835, 837, 838, 840-
 842, 849, 851, 855, 861¹, 870,
 871, 871¹, 872-874, 876, 877,
 878², 879-882, 882², 883, 884,
 884⁵, 885-890, 890¹, 891,
 891⁴, 892-899, 901, 902, 902⁴,
 903-905, 908, 909, 911-914,
 916, 917, 920, 922-924, 924²,
 925-927, 927², 928, 929, 931-
 933, 934⁻, 935, 936, 936³, 939,
 941-944, 944⁴, 945-947, 951²,
 953, 953¹, 955-957, 958^{1,3},
 959, 959³, 960, 960¹, 962, 963,
 966, 968-972, 972², 973, 976,
 977, 979, 980, 981¹, 983-989,
 992, 1000, 1002, 1003, 1004²,

1008-1013, 1016-1022, 1024,
 1024¹, 1025, 1029, 1031-1033,
 1036¹, 1037, 1038⁻, 1040,
 1041, 1041⁻, 1042, 1042⁻,
 1043, 1043⁻, 1044², 1045,
 1045⁻, 1046, 1046⁻, 1047-
 1049, 1049⁻, 1050-1052, 1056,
 1057, 1059, 1059¹, 1060, 1061,
 1061⁵, 1062-1067, 1068⁻,
 1070³, 1071, 1073, 1073¹,
 1074-1078, 1080¹, 1081-1083,
 1085, 1089, 1091, 1093, 1093¹,
 1094-1098, 1098¹, 1099-1101,
 1103-1111, 1115, 1115¹, 1117,
 1121-1124, 1124^{1,3}, 1125, 1126,
 1127¹, 1128, 1130, 1131, 1131⁵,
 1132-1136, 1136³, 1137, 1137³,
 1139-1152, 1154-1156, 1158¹,
 1159, 1161, 1162, 1164, 1165,
 1165², 1167-1170, 1170², 1171,
 1173-1176, 1176², 1177-1189,
 1189³, 1190, 1191, 1191¹, 1192,
 1194-1197, 1197², 1198-1202,
 1202^{1,2}, 1203, 1203¹, 1204,
 1204^{2,4}, 1205-1211, 1213,
 1214, 1214⁻, 1215-1218, 1223,
 1223², 1224-1226, 1226⁶,
 1227, 1229-1231, 1233, 1234,
 1234², 1241-1247, 1249, 1249⁻,
 1250, 1252, 1254, 1255,
 1257-1265, 1265¹, 1266, 1268,
 1271, 1272, 1274, 1276, 1276²,
 1277, 1278, 1278¹, 1279-1283,
 1283², 1284-1294, 1296⁵,
 1298-1300, 1304-1306, 1306²,
 1307, 1309, 1309², 1312-1314,
 1317-1327, 1329-1334, 1334¹,
 1335-1338, 1338⁴, 1339-1343,
 1346, 1349, 1351-1359, 1359⁵,
 1361, 1361¹, 1364-1367,

1367¹, 1370-1372, 1372¹,
 1373, 1375, 1376⁴, 1377,
 1377², 1378-1382, 1382²,
 1383⁻, 1385¹, 1386-1390,
 1391¹, 1392, 1393, 1395-1397,
 1399, 1407-1409, 1409³,
 1410-1412, 1415, 1416, 1422-
 1424, 1426-1431, 1433-1444,
 1447-1451, 1451^{1,3}, 1452-
 1455, 1455¹, 1456-1461, 1461²,
 1463-1471, 1471³, 1472, 1473¹,
 1474, 1475, 1478, 1480-1483,
 1488, 1496, 1498, 1499, 1506,
 1510-1521, 1523, 1526, 1527,
 1531, 1543, 1544, 1544², 1545-
 1547, 1549, 1550 (X) 3-6, 9,
 11, 14, 15, 18, 20-24, 24¹, 28-
 36, 39-41, 45-48, 50-52, 54-58,
 58¹, 61-63, 66, 66⁴, 67, 68, 70,
 71, 73, 75, 77, 78, 81-91, 95,
 99⁶, 105, 108, 111, 114, 121,
 122, 124, 125, 128, 128², 130,
 135, 136, 136³, 137⁻, 138, 141,
 143⁻, 145, 146, 150, 151, 154,
 154¹, 158, 160, 163, 164, 166,
 171, 175-179, 184, 190-192,
 194, 196, 206, 211, 213-216,
 220, 221, 224, 226⁴, 227-232,
 234, 236, 237¹, 238-241, 246-
 248, 251, 253-259, 263-266,
 270-273, 275-280, 280¹, 281-
 286, 288, 289, 289³, 293, 300³,
 301, 302, 305, 306, 306², 307-
 312, 314, 316-323, 325, 327-
 329, 331, 333, 334, 337, 339-
 342, 344, 345, 350, 351, 352⁻,
 360, 365, 369, 371-373, 377,
 379-381 *див.* Черкаси, Чер-
 касці, Черкашани, Яван-Йо-
 няни, Cosaken, Czerkasy,

Kosaken *див. також* Мало-
роси

Козаки азовські **(IX-2)** 888

Козаки баранівські **(X)** 214

Козаки білгородські **(VII)** 81²

Козаки білоцерківські (Білоцер-
ківці) **(IX-1)** 345³ *див.* Біло-
церківці

Козаки брацлавські **(VII)** 101,
146, 150 **(IX-2)** 1089

Козаки веприцькі **(IX-1)** 426

Козаки вінницькі **(VII)** 101, 146,
150

Козаки глухівські **(X)** 212

Козаки дніпровські (Козаки дні-
прові, Козаки днѣпровскіє,
Kozaci boristenii) **(VII)** 110,
146, 516, 563, 569, 579 **(IX-1)** 73 **(X)** 125 *див.* Kozaci bo-
ristenii

Козаки донські (Донці, Казаки
донские, Козаки донские,
Козаки донские, Kozaci dun-
ci, Kozaci moschi, Kozacy
dunskie) **(VII)** 129, 175, 191,
227, 286, 287, 323, 323¹, 375,
393, 477, 491, 528 **(VIII-1)** 27,
132, 207 **(VIII-2)** 14, 15, 30,
33-35, 40, 51, 52, 54 **(VIII-3)**
86, 137, 172, 247, 248, 251,
259 **(IX-1)** 49, 54, 55, 256,
312⁴, 418, 469, 549, 568 **(IX-2)**
653, 670, 699, 719, 745, 761,
788, 808, 819, 831, 888, 895,
896, 898, 921¹, 922¹, 928, 942,
944, 1065, 1067, 1071, 1072,
1076-1078, 1100, 1101, 1137,
1140, 1145, 1159, 1198, 1207,
1229, 1230¹, 1235, 1237, 1359,
1427, 1449, 1453, 1500 **(X)** 9,

111, 282 *див.* Донці, Kozaci
dunci, Kozaci moschi, Kozacy
dunskie

Козаки дрижипільські (Коза-
ки дрожипольские) **(IX-2)**
1048, 1049-

Козаки єреміївські **(X)** 85

Козаки житомирські **(VIII-3)** 273

Козаки задніпрянські **(IX-1)** 312,
390, 421 **(IX-2)** 778³, 829,
1231 **(X)** 50, 75, 86, 142², 230

Козаки западнорусські **(VII)** 588

Козаки запорозькі (Запороги, За-
порожці, Казаки запорожские,
Козаки запорожские, Козаки
запорозские, Січ, козаки; Сі-
човики, Cosachi zaporosenses,
Cosaci zaporohenses, Coza-
chi zaporozenses, Cozaci za-
poroviani, Kazacy siczowe,
Kosachen saporovische, Kos-
saken szaporizki, Kozacy
zaporozkie, Kozaki zaporovia-
ni, Kriegsvolck zaporosische,
Zaporowischen, Zaporozcy)
(VII) 67³, 95¹, 149-, 155, 157¹,
168, 211, 225³, 278², 282¹, 292,
303², 307¹, 318, 323, 323¹,
329, 330, 333, 363, 389, 392¹,
393, 394, 427², 439, 451, 453⁴,
473, 474, 481, 488², 491², 517,
517², 520, 522, 523¹, 540¹,
563-566, 568, 587 **(VIII-1)**
27, 31, 51, 98, 124, 130, 135,
152, 209, 212, 217, 218, 224
(VIII-2) 7, 14, 15, 29, 30, 35,
115, 123³, 140, 147, 180², 183⁵,
220 **(VIII-3)** 34, 113, 246, 248,
251, 255, 261 **(IX-1)** 13, 14, 19,
34, 34¹, 42-, 173, 203², 204-,

- 220, 232, 273⁻, 287, 364, 370², 390, 404, 430⁻, 459⁻, 526², 549, 573 **(IX-2)** 158¹, 511, 620-622, 629, 633², 636, 734³, 782², 807, 829, 888, 896, 898, 914, 921¹, 928, 935, 936, 962, 1067⁻, 1093¹, 1099, 1101, 1114, 1140-1141, 1164, 1165, 1170¹, 1184, 1198, 1244-1246, 1250, 1293, 1293⁴, 1301, 1311, 1313, 1355, 1357-1359, 1427, 1438-1440, 1523 **(X)** 8, 9, 52, 84, 169, 206 *див.* Запороги, козаки; Запорожці, Січ, козаки; Січовики, Cosachi zaporosenses, Cosaci zaporohenses, Cozachi zaporozenses, Cozaci zaporoviani, Kazacy siczowe, Kosachen saporovische, Kossaken szaporizki, Kozacy zaporozkie, Kozaki zaporoviani, Kriegsvolck zaporosische, Zaporowischen, Zaporozcy
- Козаки звягельські **(VIII-3)** 169²
- Козаки зінківські **(IX-2)** 1226⁶
- Козаки канівські **(VII)** 106, 117, 118 **(VIII-2)** 51
- Козаки київські (Козаки киевские) **(VII)** 59, 84, 396 **(VIII-1)** 23¹, 265 **(IX-2)** 1150
- Козаки козелецькі **(IX-2)** 691
- Козаки корсунські **(VIII-1)** 263, 265
- Козаки кубанські **(I)** 560
- Козаки курські **(VIII-2)** 62
- Козаки литовські **(VII)** 59⁴, 111 **(IX-1)** 391
- Козаки лохвицькі **(X)** 51, 87
- Козаки лубенські **(IX-1)** 102 **(X)** 85, 86
- Козаки мешерські **(VII)** 81 ²
- Козаки миргородські **(IX-2)** 685 **(X)** 214
- Козаки московські **(VII)** 117, 119, 124, 150, 489 **(VIII-2)** 35, 53 **(IX-2)** 1099
- Козаки мстиславські **(IX-2)** 1202
- Козаки низові (Козаки низовські, Низовці, Cosaci nizowe, Kozacy nizowe, Nizovii, Nizowczy) **(VII)** 119, 142-144, 146, 155, 157, 163, 173, 175, 183, 185, 186, 197, 265², 292, 330, 366, 374, 393, 564 **(IX-1)** 215 *див.* Низовці, Cosaci nizowe, Kozacy nizowe, Nizovii, Nizowczy
- Козаки ніжинські **(VIII-3)** 31 **(IX-2)** 750 **(X)** 170, 341
- Козаки новгород-сіверські **(VIII-3)** 273
- Козаки подільські **(VII)** 82³ **(VIII-3)** 273
- Козаки полтавські **(VIII-3)** 255 **(IX-1)** 206 **(X)** 238, 241
- Козаки правобічні **(IX-1)** 312 **(X)** 75
- Козаки придніпровські **(VII)** 73⁻
- Козаки прилуцькі **(X)** 170
- Козаки путивльські **(VII)** 117, 118, 129 **(VIII-2)** 51, 54, 55, 62
- Козаки роменські **(X)** 51
- Козаки рязанські (Козаки рязанські) **(VII)** 77, 78¹
- Козаки седнівські **(IX-1)** 215
- Козаки сіверські **(VII)** 335 **(IX-2)** 1169
- Козаки служебні (реєстрові) **(VII)** 293

Козаки стариківські (VIII-2) 67
 Козаки стародубські (VIII-3) 273
 Козаки сучавські (IX-1) 592²
 (IX-2) 682, 700, 768⁴, 884⁵
 Козаки тамбовські (IX-2) 1216
 Козаки татарські (VII) 78⁶, 81², 84
 Козаки торські (IX-2) 1228
 Козаки уманські (IX-1) 206 (IX-2) 721, 1046⁻
 Козаки харьковські (VIII-2) 199
 Козаки черкаські (Козаки черкаські, Cozacones czerkassy) (VII) 58, 59, 83-87, 90, 106, 117, 118 (VIII-2) 51, 168 (X) 266 *див. Cozacones czerkassy*
 Козаки чернігівські (VIII-3) 280 (IX-1) 215 (X) 170
 Козаки чигиринські (Козаки чигиринські) (IX-1) 273⁻ (IX-2) 681, 723, 724, 861¹ (X) 220 *див. також Чигиринці*
 Козако-руська держава (X) 368 *див. також Українська держава*
 Козако-руський народ (VI) 295 (IX-2) 1480 *див. також Український народ*
 Козар, с., у Козелецькому повіті (II) 584
 Козари, м-ко, на Чернігівщині (IX-2) 947
 Козари, с., у Козелецькому повіті (II) 584
 Козари (Козары), народи (I) 389, 407, 460, 462, 486² (VII) 67, 68, 68¹, 70 *див. Хозари*
 Козариха, с., у Гадяцькому повіті (II) 584

Козаричі, с., у Суразькому повіті (II) 584
 Козаровичі, с., на Київщині (VI) 628 (IX-2) 851³
 Козацька держава (IX-1) 416 (IX-2) 1292¹, 1293¹, 1480, 1488, 1491, 1493, 1497 *див. також Українська держава*
 Козацька земля (VIII-3) 103, 137 (IX-1) 540 (IX-2) 970, 973, 975, 981, 982, 985, 989, 990, 990¹, 993, 994, 995⁻, 999, 1002, 1107, 1285, 1477 *див. також Українська земля*
 Козацька монархія (IX-2) 1491 *див. також Україна*
 Козацька нація (Cosacca natio) (IX-1) 48 *див. Cosacca natio* *див. також Українська нація*
 Козацька республіка (IX-1) 83, 218 (IX-2) 1166, 1167, 1292 *див. також Військо Запорозьке, Україна, Українська республіка*
 Козацький народ (Козацкій народъ) (VI) 295 (VIII-2) 206 (VIII-3) 10 (IX-1) 414¹ (IX-2) 871¹, 971, 1284, 1480, 1481 *див. також Український народ*
 Козацько-українська держава (VIII-3) 48 *див. також Українська держава*
 Козача бухта, біля Херсонеса, у Криму (I) 92
 Козачка (VIII-2) 153 (IX-1) 312⁵
 Козачок (VIII-3) 178¹
 Козачок тайкурський (VIII-3) 164¹

Козелець, м., на Чернігівщині
(IX-1) 383 (IX-2) 690, 771, 947

Козелецький повіт, на Чернігівщині (II) 584

Козельськ (Козелськ), м., на лівому березі Жиздри [у Росії] (I) 23² (II) 338, 542 (IV) 71, 87, 277 (VII) 334, 521

Козельська сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278

Козельське князівство, у В'ятицькій землі (III) 180

Козин, с., у Луцькому повіті (IX-1) 293⁻

Козинка, р. (IX-1) 296

Козлиничі, с., біля р. Убедь, на Чернігівщині (II) 328²

Козлиничі, с., на Волині (VI) 148

Козлівка, с., на Путивльщині (X) 129³

Козлов, м., на Задніпров'ї (IX-2) 909

Козлов, с., у Барському старостві (VI) 251 (VII) 14

Козлов (Козлів), м., у Криму (VII) 61, 124, 146, 169 (VIII-1) 50 (IX-1) 597³ *див.* Евпаторія

Козулина, ур-ще, на Запоріжжі (X) 105, 126

Коїчани, м. (IX-1) 477 *див.* Каїчени

Кой (Κῶς), о., в Егейському морі [Кос, о.] (I) 103 *див.* Κῶς

Койданів, с., на р. Стрипа, у Тербовельському повіті [Киданів, с., Буцацький р-н Трн.] (V) 80²

Койстобоки (Costoboci, Κοιστοβῶκοι), народ прикарпатський (I) 130, 131, 131¹, 132, 132³, 133, 136¹ *див.* Costoboci, Κοιστοβῶκοι

Коканауз, замок, в Інфлянтах (IX-2) 1277¹

Колачка, р., ліва притока Клязьми (II) 88

Колбяги, народи (III) 248

Колець, м., у Деревлянській землі (I) 447¹, 469¹

Колиш, р. (IX-1) 57

Колишський уїзд [у Білорусі] (IX-2) 1202

Колів, с., у Луцькому повіті (VI) 148

Колки (Колів), с., на Волині [Маневицький р-н Вл.] (VI) 148, 149

Колоденці (Колоденка), с., у Галичині [Кам'янсько-Бузький р-н Льв.] (V) 267 (VI) 237

Колодисте (Колодистое), с., у Звенигородському повіті (I) 36, 37¹

Колодне (Колодня), с., на Волині (VI) 49, 102 (IX-1) 245⁷, 279⁻

Колодниця, р., між Збаражем і Вишневцем (IX-1) 276⁻

Колодяжен, м., у поріччі р. Случ [Колодяжне, с., Романівський р-н Жт.] (II) 252 (III) 148, 160² (VI) 292 (VII) 215

Коломак, р., ліва притока Ворскли (VIII-2) 49, 59, 60 (IX-1) 414, 418

Коломийський округ, у Галичині (V) 434

Коломийський повіт, у Галичині (II) 585 (V) 104, 266 (VI) 74
 Коломийщина, у Галичині (VI) 610
 Коломия (Коломыя), м., на р. Прут, у Галичині [Коломийський р-н ІФ.] (II) 460, 471, 479, 523¹ (III) 57, 63¹, 299 (V) 262, 268, 269, 314, 317 (VI) 43, 46, 49, 59, 74, 94, 105, 105⁶, 108, 213, 265 (IX-1) 93- (IX-2) 1128
 Коломна, м., на усті р. Москва, у Рязанській землі (II) 319, 542 (VII) 376 (IX-1) 208¹
 Колонтаїв, м., на Слобожанщині [Краснокутський р-н Хрк.] (X) 163, 203, 227, 238, 246
 Колошвар (Клявзенбург, Kolosvar), м. [в Угорщині] (IX-2) 1306 *див.* Клявзенбург, Kolosvar
 Колтегаєво (Колтягаєво), с., с-ще, на Київщині (VI) 306 (VII) 43, 43¹
 Колтєськ, м., на Чернігівщині (II) 604
 Колтов, с., біля Кашіри, на р. Ока (II) 604
 Колужская єпископія [у Румунії] (IX-2) 626¹
 Колчани, жителі с. Колчин, на Волині (VI) 148
 Колчин, с., на Волині (VI) 148
 Кольчанин, житель м. Колець, у Деревлянській землі (I) 469¹
 Кольчинівка, с., на р. Остер (VIII-2) 45

Комани, с. (VIII-2) 45 *див.* Курмани
 Команівці, с. (VIII-3) 60 *див.* Куманівці
 Команія, територія половецька, між Дніпром і Волгою (II) 530
 Команська земля, територія половецька між Дніпром і Волгою (III) 165
 Команча, с., на Сяніччині (VI) 223
 Комаргород, м. (VII) 15 *див. також* Драгошівське городище
 Комаргородська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
 Комарицька волость, на Путивльщині (IX-1) 14³ (IX-2) 772, 929
 Комарно, м-ко, у Галичині (VI) 44, 45, 534
 Комарнянці, жителі м-ка Комарно (VI) 45
 Комишанська сотня, Миргородського полку (VIII-3) 279
 Комишня, с., м., у поріччі р. Хорол, у Гадяцькій волості [Миргородський р-н Пл.] (VIII-2) 45, 47 (X) 213, 275, 332-334
 Комлош (Cumlous), земля, на Закарпатті, у поріччі р. Топля (II) 502- *див.* Cumlous
 Комов (Комовь), м. (II) 370, 609 (III) 32 *див.* Кумів
 Коморів, с., біля Ковеля, на Волині (V) 483
 Коморів (Коморове), м. (IX-1) 197¹
 Коморовці, н. п., на Побожжі (VII) 257 -

Конинське князівство, у В'ятицькій землі (III) 180

Конка, р., ліва притока Дніпра [Кінська, р.] (I) 109¹ (VII) 356

Кононча, с., на Пороссі, у Київській губернії (II) 286^{3,4}

Конотоп, м., у Чернігівському воєводстві (VI) 288 (VIII-2) 44, 149 (VIII-3) 30, 34 (IX-1) 14², 415, 426, 545¹, 547 (IX-2) 1012, 1545

Конотоп, р., ліва притока Сейму (IX-2) 1012

Конотопська сотня, Чернігівського полку (VIII-3) 280

Конотопський повіт, у Чернігівському воєводстві (IX-2) 415

Конотопці, жителі м. Конотоп (IX-1) 415

Константинаград (Константиноград), м. (V) 414, 418, 535² (VI) 440 *див.* Стамбул

Константинів, м., у Подільському воєводстві (IX-1) 200 *див.* Новоконстантинів

Константинів (Константинов), г-ще, м., на р. Сула (II) 349¹ (IX-1) 236⁻, 415 (X) 88, 101, 130-132, 135, 213 *див.* Костянтинов

Константинів (Конъстантиновъ, Костянтинів), м., на Поділлі (VI) 389 (VII) 156 (VIII-1) 331 (VIII-3) 5, 26, 43, 52-55, 55², 60, 62, 64, 67, 67⁴, 68³, 69-72, 74, 77, 78, 81¹, 81³, 121, 164, 178, 179, 183, 183¹, 212, 220, 224², 225 (IX-1) 13, 47, 217, 234, 235⁻, 237, 257,

287, 289, 290, 298, 306¹, 307, 307⁻, 441 (IX-2) 615, 638, 916, 922¹, 1076, 1318 *див.* Староконстантинів

Константинівська сотня, Миргородського полку (VIII-3) 279

Константинія, м. (IX-2) 1543 *див.* Стамбул

Константинополь, м. (I) 168, 180, 285, 380², 496¹-497⁻², 563, 618 (II) 116⁴, 508 (VII) V, 6, 371, 391, 513³ (VIII-1) 59, 282 (VIII-2) 15, 90³ (VIII-3) 59, 69 (IX-1) 47, 71, 132, 156, 315, 316, 485, 533 (IX-2) 773¹, 928, 1446 (X) 9 *див.* Стамбул

Апостолів св. церква (I) 453

Арсенал, частина міста (VII) 463

Архіока, передмістя (VII) 352

Бориса і Гліба св. церква руська, на Іспігасі (III) 421

Галята (Galata), передмістя (VI) 64 *див.* Galata *див. також* Пера

Золотий Ріг, затока (I) 622

Іспігас, частина міста (III) 407, 421

Касомбаша, частина міста (VII) 463

Мама св., пристань, передмістя (I) 286, 432, 510

Маманта св. церква (I) 285, 432

- Мізевна, порт (VII) 352
 Павла св. церква (I) 453
 Панмакаристи (Пан-макаристи), монастир (VI) 345⁻, 346
 Пантократора св. церква (III) 425¹
 Пера (Πηγάς), частина міста (III) 421 (VII) 463 див. Πηγάς див. також Галлята
 Перівленге, монастир (VI) 344, 345⁻
 Софії св. церква (Софійська катедрa) (I) 453, 454, 454², 506 (II) 42 (III) 273², 425³
 Студийський монастир (VI) 344, 345⁻
 Суд, бухта (I) 450, 454 (II) 263⁴
 Константинопольська протока (I) 402 див. Боспорська протока
 Константинопольський патріархат (Константинопольській патріархатъ, Царгородський патріархат) (I) 455, 520, 557, 573 див. Царгородський патріархат
 Константіола (Κωνσταντεῖα), м., біля Белграда (I) 472³ див. Κωνσταντεῖα
 Констанц (Констанца, Констанція, Костентія, Constanz), м., єпископство [у Німеччині] (V) 400, 513 див. Констанція, Костентія, Constanz
 Констанція, м. (II) 79 див. Констанц
 Конські Води, р., ліва притока Дніпра [Кінські Води, р.] (VII) 115
 Конюхи, с., у Володимирському повіті, на Волині (V) 212⁴
 Конюшки, с., у Галицькому старостві (V) 190²
 Копа (Сора), колонія, м., на усті р. Кубань (IV) 300 див. Сора
 Копайгород, м., на Брацлавщині (VIII-3) 39³
 Копачів, с., м., на Київщині (VIII-1) 110 (IX-1) 350
 Копиль, м., у Турово-Пинському князівстві [Копиль, м., у Білорусі] (II) 303, 304 (IV) 172 (IX-2) 1272
 Копистерин, м., у Брацлавській землі [Кописти́рин, с., Шаргородський р-н Вн.] (IV) 210, 328 (VII) 101
 Копись, м. [у Білорусі] (II) 319 (III) 255⁴ (IX-2) 1154, 1201, 1222, 1223
 Кописький повіт [у Білорусі] (IX-2) 1255
 Кописький уїзд (IX-2) 1201, 1214
 Копитів, с., у поріччі р. Яселка (II) 457¹
 Копитова, с., біля Коросна, на Сянїччині (IV) 32
 Копичинці, м. [Гусятинський р-н Трн.] (IX-1) 244¹, 273⁻, 274⁻
 Копіївка (Копієвці), с., м., на Брацлавщині [Ллїнецький р-н Вн.] (VII) 15 (IX-2) 835, 836, 878, 878², 883
 Коптево, с., у Кобринському старостві (V) 211¹

Копчичі, с., на Пинщині (V) 645
 Копшивниця, м., на р. Вислока
 [у Польщі] (II) 456
 Корець (Карачев, Корчеськ), м.,
 на Волині [Корецький р-н
 Рв.] (II) 288 (IV) 330 (V) 29,
 264, 265 (VI) 627 (VII) 411
 (VIII-2) 194 (VIII-3) 61 (IX-
 1) 157, 224, 277⁻, 492, 495
 (IX-2) 674, 925, 927, 1318,
 1342 (X) 193, 274, 288, 292,
 294, 307², 350 *див.* Карачев,
 Корчеськ
 Корецька волость, на Волині
 (IX-1) 492
 Кореччина, на Волині (X) 292²,
 307
 Корея північна (III) 164
 Коржовка, с., у поріччях Олави
 і Рашівки [Коржівка, с., Пл.]
 (VIII-2) 45
 Корибутів, с., м-ко, у Чернігів-
 ському воєводстві (VIII-2)
 47 (IX-2) 730
 Корибутівська сотня, Прилуць-
 кого полку (VIII-3) 280
 Кормишівка, с., у верхів'ях
 Сули (VIII-2) 48
 Корнуельс, м. (I) 48¹
 Коробії, с., у пониззі Удаю
 (VIII-2) 45
 Коровинці, с., у верхів'ях Сули
 (VIII-2) 45
 Коровиця, с., у Любачівській
 королівщині (VI) 152
 Коровичі, с., у Ратенській коро-
 лівщині (VI) 186
 Коровники, с., у Перемишль-
 ському старостві (V) 192¹,
 179, 182¹

Королева Руська, с., у Грибів-
 ському повіті [у Польщі] (I)
 214¹
 Королевець, м. (VI) 232 (VIII-1)
 216, 217 (VIII-2) 202 (IX-1)
 140 (IX-2) 1295 *див.* Кеніг-
 сберг
 Королевецький повіт (II) 603
 Королівець, м., на Сіверщині
 (VI) 287
 Корона (Коруна), д-ва польська
 (IV) 135, 136, 144, 145, 148,
 149, 151, 156, 183, 190, 204⁻,
 207, 208, 208³, 223, 225-227,
 237, 238, 239¹, 242, 244-246,
 250, 251, 255-257, 261, 265,
 318, 340, 342, 344, 347, 359,
 366, 372, 373, 381, 391, 393-
 396, 399, 403, 404¹, 405-410,
 410², 411, 413, 417, 420, 420¹,
 422, 502 (V) 19, 22, 26, 62,
 73, 75, 85, 87, 88, 91, 122,
 137, 138, 143, 149, 152, 153,
 153², 162, 166, 168, 170⁻, 175,
 175⁴, 184, 186, 206, 253, 256,
 271³, 288, 311, 313, 314³, 318,
 321, 323, 338, 339, 356³, 371¹,
 373, 382, 447¹, 459, 482, 524,
 589 (VI) 37, 50, 79, 81, 87,
 171, 307, 311, 366, 374, 393,
 420, 442, 445, 446, 532, 578,
 581 (VII) 14, 22, 23, 25, 190,
 212, 214, 217, 375, 434, 445,
 446, 485, 490, 498, 500, 537,
 538, 548, 550 (VIII-1) 38, 76,
 144, 158, 165, 167, 171, 179,
 180, 212 (VIII-3) 61, 68, 85,
 153, 154, 183¹, 230, 259, 263
 (X) 299, 313, 326, 355, 360,
 361, 368, 369, 370¹, 381 *див.*

Польське королівство
 Корона Московська **(IX-2)** 1444
див. Московська держава
 Корона Польська (К. П., К-а
 П-ая, Корона Полска, Ко-
 рона Полская, Корона
 Польская, Корона Полска,
 Корона Польская, Корона
 Польская), д-ва **(IV)** 102,
 129, 130, 134, 134³, 135,
 135², 145, 146, 150, 155, 164,
 191, 211, 217, 232, 247, 252³,
 261, 285⁻, 344, 347, 379, 367,
 380, 402¹, 466, 467, 475 **(V)**
 6, 19, 19¹, 24, 27, 38, 39, 51,
 52, 62², 63, 65¹, 73, 82, 113,
 115², 133¹, 255, 256, 305,
 329², 333, 354, 447, 617, 634
(VI) 42, 44, 81, 84, 173, 231,
 249, 272, 393, 574, 604 **(VII)**
 14, 22, 23, 25, 96, 100, 140,
 190, 200, 210-212, 214, 217,
 240, 241, 251, 254, 305¹, 318,
 375, 429⁴, 434, 445, 446, 454,
 485, 490, 498, 498¹, 500, 500¹,
 517, 529², 537, 538, 548-550
(VIII-1) 47, 184 **(VIII-3)** 14,
 16, 97, 202 **(IX-1)** 13, 20, 30,
 31, 32¹, 41¹, 44, 44⁻, 45⁻, 63,
 109, 141, 149, 151, 155, 167,
 214, 221, 223, 228, 229, 239,
 265⁴-266⁻, 269, 316, 336, 377,
 380, 397, 401, 404, 413, 432,
 436, 459⁻, 460, 461, 464, 476,
 485, 491, 503, 509, 527-529,
 549, 560, 576 **(IX-2)** 621, 625,
 631, 641, 647, 668³, 674², 774,
 915, 940, 1029¹, 1030⁻, 1030¹,
 1084, 1097, 1103, 1142², 1152,
 1159, 1191¹, 1200, 1245, 1246,

1249, 1250, 1253-1255, 1283²,
 1290, 1294, 1347-1351, 1414-
 1418, 1421, 1426, 1426⁶, 1427,
 1444, 1446, 1449, 1461, 1462,
 1516, 1527, 1528, 1533, 1534,
 1536-1538 **(X)** 152, 316, 354,
 355, 367 *див.* Польське коро-
 лівство

Коропець, м., на Снятинщині
(IV) 169 **(V)** 315³ **(VI)** 625

Коропецька волость, на Сня-
 тинщині **(VI)** 213

Коросна, р., ліва притока Захід-
 ного Бугу **(VI)** 194

Коросно, повіт, на Перемишль-
 щині **(I)** 214¹

Коросно (Коросно Руське), м.
(I) 214¹, 216¹ **(II)** 456, 457,
 458⁻ **(IV)** 32⁻ **(V)** 250, 250¹,
 375¹ **(VI)** 91, 98, 124, 173,
 224, 255, 255⁶, 265, 337³, 625
(IX-2) 1169, 1458 *див.* Крос-
 но

Коростенко Війтівське, німець-
 ка осада, у Сяніцькій коро-
 лівщині **(VI)** 202, 265

Коростенко Підміське, німець-
 ка осада, у Сяніцькій коро-
 лівщині **(VI)** 265

Коростенська країна, у поріччі
 р. Стрв'яж, на Перемишль-
 щині **(V)** 378

Коростень (Іскоростень, Иско-
 рость, Скоростень), м., на р.
 Уша, у Деревлянській землі
 [Коростенський р-н Жт.] **(I)**
 590 **(II)** 287³ *див.* Іскорос-
 тень, Іскорость, Скоростень
 Коростинь, м., у Новгородській
 землі **(I)** 457²

Коростишів (Користиев, Kers-
tus), м., на Житомирщині
(VIII-3) 35, 215, 232, 276,
277 (IX-1) 492, 493, 547, 561
(IX-2) 658, 1342, 1342³ *див.*
Kerstus

Коротояк, м., на р. Ворскла
(VIII-2) 63, 65

Короча, р., права притока Не-
жеголя, басейн Сіверського
Дінця (VIII-2) 63

Короча (Кароча), м., на Слобо-
жанщині (VIII-1) 328 (VIII-
2) 63, 63¹, 65-68, 70, 199 (IX-
1) 414 *див.* Кароча

Корочанський острог, на Слобо-
жанщині (VIII-2) 66

Корочюновъ Камень, м., за р.
Дунай (II) 523¹

Коррали, етнографічна група, у
поріччі Дунаю (I) 124

Корсів, с., на Волині (X) 309

Корсунська королівщина [Кор-
сунь, м., на Київщині] (IX-1)
64³ *див.* Корсунське старо-
ство

Корсунське староство (Корсун-
ська королівщина) [Корсунь,
м., на Київщині] (V) 341 (VI)
281 (VII) 261, 276 (VIII-1)
231 (VIII-2) 44, 152 (IX-1)
64 (IX-2) 1094 *див.* Корсун-
ська королівщина

Корсунський полк (Корсунской
полкъ) [Корсунь, м., на Київ-
щині] (VIII-1) 235, 235³, 283,
315, 316, 316⁶ (VIII-2) 168
(VIII-3) 50, 275 (IX-1) 317,
566³ (IX-2) 736, 951, 1089,
1467 (X) 239, 266, 283

Корсунщина [Корсунь, м., на
Київщині] (VIII-1) 237

Корсунь (Korsuñ), м., на р.
Дніпро, на Київщині [Кор-
сунь-Шевченківський р-н
Чрк.] (I) 281³ (II) 210, 217,
286, 296 (VII) 221, 257-,
276, 329¹, 348-, 359, 525,
529 (VIII-1) 45, 101, 102,
108, 115, 118, 153, 226, 230,
246, 248, 250, 254, 260, 262-
264, 267, 268, 276, 288, 317
(VIII-2) 167, 171¹, 174, 179,
181, 187-191 (VIII-3) 4, 10³,
46, 69, 82, 194⁵ (IX-1) 64, 67,
206, 236, 247-, 255, 308-, 310,
312, 312^{4,5}, 313, 317, 320,
325-, 327, 339, 356, 369, 372,
374, 375^{1,4}, 376, 377, 377-,
392, 394, 401, 413, 419, 421,
440, 441, 442¹, 445, 471, 517,
526, 527, 547, 550, 562, 564,
599 (IX-2) 616, 616¹, 686,
721, 722, 728, 731, 748, 750,
777-779, 784, 873⁵, 874, 896,
948, 956, 958, 1023, 1023¹,
1024, 1024¹, 1025, 1026, 1076,
1077, 1084, 1086, 1156, 1157¹,
1343, 1441, 1445, 1445², 1448,
1455, 1464, 1467, 1468, 1471,
1492, 1547 (X) 3, 40, 44, 51¹,
53-56, 56¹, 57-63, 65, 66², 69,
70³, 71, 91, 110, 111, 171, 173,
184, 185, 193, 281, 292 *див.*
Korsuñ

*Николая св. церква,
біля міста (IX-2) 1156*

*Рождества Христово-
го церква (Рождества храм)
(IX-2) 1156, 1157*

- Корсунь (Херсон, Херсонес, Херсонес Гераклеїський, Херсонес Мегарський, Херсонес Таврійський, Cherson, Chersonèse Taurique, Chersonesos, Χερσονήσος, Χερσῶν), м., на південно-західному узбережжі Криму [на західній околиці Севастополя] (I) 229, 283, 341, 401, 463⁻, 497⁻, 498, 498¹, 499, 499¹, 500, 500⁻, 501, 501², 502², 503-505, 514, 515, 517, 521, 524, 525, 565, 574-577, 595 (II) 66¹, 107⁵, 265, 286, 510-512, 514, 514⁵ (III) 329, 437, 473⁻ *див.* Херсон, Херсонес, Херсонес Гераклеїський, Херсонес Мегарський, Херсонес Таврійський, Cherson, Chersonèse Taurique, Chersonesos, Χερσονήσος, Χερσῶν
- Корсуняни, жителі м. Корсунь, у Криму (I) 287, 414, 498 (II) 107⁵, 510, 517
- Корсь, плем'я фінське, на балтійському узбережжі (I) 74 (IV) 5⁻, 6⁻
- Кортіліси, с., на Поліссі [Ратенський р-н Вл.] (V) 124⁴
- Корціра, м. [у Греції] (VI) 558
- Корч, м. (I) 401 *див.* Керч
- Корчева, м. (IV) 79² *див.* Коршева
- Корчевата, р., притока Верхлужки (I) 309¹, 561
- Корчеськ (Корчевь), м. (I) 303 (II) 258, 278, 288, 293, 296, 430² *див.* Корець
- Корчичі, с., на Пинщині (VI) 305
- Коршева (Корчева), м. (IV) 79², 80⁻ *див.* Корчева
- Коршевь, м., на р. Сосна (IV) 80⁻
- Коршів, с., у Луцькому повіті, на Волині [Луцький р-н Вл.] (V) 213
- Косарани, хутори, біля Перекопа (VIII-1) 54
- Косів, м., на Снятинщині (V) 262 (VI) 213, 449
- Косниця, р. [Кусниця, р., Вн.] (VII) 14, 16
- Косниця, с., на Брацлавщині (IX-2) 1448
- Костарівці, с., на Сяніччині (V) 189² (VI) 266
- Костенки (Костенськ), с., у Воронізькому повіті (I) 30, 30¹ (VIII-2) 65
- Костентія, м. (V) 514¹ *див.* Констанц
- Костировичі, с., біля м. Сянік (V) 147, 148, 148¹, 154
- Костомирів, н. п., над р. Рось (VII) 17
- Костромська губернія (I) 561
- Костюшковщина, с., на Подніпров'ї (VI) 94³
- Костянтинів, м., на Поділлі (X) 294 *див.* Староконстантинів
- Костянтинів, м., у Подільському воєводстві (IX-2) 1029, 1030⁻ *див.* Новокопстенінів
- Костянтинів Новий, м., у Подільському воєводстві (VIII-3) 225 *див.* Новокопстенінів
- Костянтинов (Константинів), г-ще, м., на р. Сула, на Сум-

- щині [Костянтинів, с., См.] **(X)** 213 *див.* Константинів, м., на р. Сула
- Косцелец, м. [у Польщі] **(VI)** 479
- Котаршин, с., у Бершадському ключі [Каташин, с., Чечельницький р-н Вн.] **(IX-2)** 1036¹, 1037
- Котельниця, м., на р. Гуйва, у Житомирському повіті [Стара Котельня, с., Андрушівський р-н Жт.] **(II)** 190, 194, 259³, 288, 296 **(VI)** 280 **(VII)** 243², 311 **(VIII-3)** 40² **(IX-1)** 236, 350 **(IX-2)** 772, 875 **(X)** 193
- Котелянська волость, у південній Житомирщині **(VII)** 257-
- Котира (Котир-річка), р., притока Дніпра **(IX-2)** 851, 851³
- Котраги, племена **(I)** 158 *див.* Кутургури
- Котругур **(I)** 181¹ *див.* Кутругур
- Котюжинці, с. на Брацлавщині [Калинівський р-н Вн.] **(VII)** 12² **(IX-1)** 561¹, 575
- Коуї (Ковуї), колоністи турецькі **(II)** 348, 534, 548 *див.* Ковуї
- Коуї чернігівські, колоністи **(II)** 336
- Кочережин, с., на Перемишльщині **(V)** 104
- Кочерів, с., біля м. Радомишль [Радомишльський р-н Жт.] **(VIII-3)** 35
- Кочкари, н. п. **(VIII-1)** 61
- Кочубієв, с. [Кочубеїв, с., Чеме-ровецький р-н Хм.] **(VI)** 608
- Кочубіївська сотня, Уманського полку [Кочубеївська сотня] **(VIII-3)** 276
- Кочубіївці, с., біля Умані [Кочубеївка, с., Чрк.] **(IX-2)** 879
- Кошава, с., у Галичині **(VI)** 237
- Кошеваті, с., на Чернігівщині **(IX-2)** 947
- Кошевичі, с., на Пинщині **(V)** 158
- Кошерська волость, на Волині **(IV)** 235
- Кошилівці (Koszyłówce), с., у Галичині [Заліщицький р-н Трн.] **(I)** 37 **(VII)** 101 *див.* Koszyłówce
- Кошин, с., у Холмській королівщині **(VI)** 152
- Кошиці (Kaschau), м. [у Словаччині] **(I)** 221 **(II)** 504, 581 **(IV)** 110 **(VI)** 25 *див.* Kaschau
- Кошичі, с., у Порохницькому деканаті [у Польщі] **(I)** 217-
- Кошоум, уход черкаський **(VII)** 54
- Краків (Кр., Краковъ, Cracovia, Krasovia, Kragovia, Kraków), м. [у Польщі] **(I)** 212², 218, 292, 292³, 296, 489, 489^{2,3}, 490-, 491, 491¹, 492, 495 **(II)** 404², 407, 408, 413, 565, 570, 578 **(III)** 11, 15, 72, 77, 89, 96-98, 111, 381, 486³, 505, 506, 508, 554 **(IV)** 26, 34, 34¹, 36, 45, 46, 50, 53, 93, 96, 110, 116, 127-129, 131, 132, 144, 161, 166, 166², 184, 191, 221, 223, 243, 286, 289, 329, 343, 349, 366, 376, 434, 466, 474 **(V)** 85, 201, 224², 229, 348, 353, 355, 431³,

438⁻, 439, 439², 440, 441¹, 523, 577, 577³, 583, 583¹, 589, 591, 594-596, 596¹, 597, 623, 641, 642, 648, 649, 651, 652, 659 (VI) 23, 29, 29⁴, 30, 31, 34, 35, 37-40, 42, 43 43², 44, 54, 81, 88, 89, 98, 108², 110, 139, 172, 175, 271, 271², 336, 372, 373¹, 390¹, 396¹, 427, 428⁻, 442, 546, 604, 605 (VII) 94, 96, 227, 305, 306^{1,2}, 445, 454³, 458², 491⁶, 495² (VIII-1) 11³, 12 (VIII-2) 35, 91³, 200, 204, 209 (VIII-3) 117, 121¹, 138, 146, 213 (IX-1) 5¹, 18⁴, 32, 32², 52, 53, 63, 65, 84, 92¹, 95⁻, 103¹, 138, 140¹, 141¹, 165, 166, 168, 184, 217, 233², 235, 250, 251¹, 252³, 263, 263¹, 266, 267, 267¹, 268-272, 288¹, 320, 340, 384², 412, 441, 519, 529, 544³, 548², 598 (IX-2) 651, 691, 856, 872, 1108, 1118, 1123, 1129, 1130, 1130², 1131, 1132, 1142, 1142², 1278, 1278¹, 1285, 1288², 1306, 1307, 1323, 1352, 1359, 1359⁵, 1377, 1380, 1385, 1385¹, 1385³, 1387-1390, 1392, 1408-1410, 1435, 1441, 1456, 1457, 1460, 1464, 1510, 1541, 1549 (X) 7, 8 *див.* Cracovia, Krasovia, Kragovia, Kraków

Вавельська катедрa (VI) 372

Вавельський замок (Вавель) (IV) 96, 131

Краківська дієцезія (Краківська катедрa, Krakowska katedra,

Krakowskie biskupstwo) (II) 457² (III) 300¹ (IV) 48 *див.* Краківська катедрa, Krakowska katedra, Krakowskie biskupstwo

Краківська земля (Cracouiensis terra) (I) 488, 489 (III) 96², 97 (IV) 54, 378 (V) 165, 166, 458 (VI) 372 (IX-2) 1187 *див.* Cracouiensis terra

Краківська катедрa (V) 445 *див.*

Краківська дієцезія

Краківське воєводство (IV) 32, 46² (IX-1) 258⁻, 258¹, 264

Краківське князівство (III) 96

Краківський повіт (Krakowski powiat) (VI) 217 *див.* Krakowski powiat

Краковець, с., на Перемишльщині (VI) 625

Краков'яни, жителі м. Краків (VI) 37, 39-41, 41⁵, 42, 43²

Краков'янин (Краковянин), житель м. Краків (VIII-2) 122 (IX-1) 23¹

Крарійський брід, на Дніпрі (I) 283 *див.* Кичкас

Красилів, м-ко, м., на Волині [Красилівський р-н Хм.] (VI) 49, 102, 389 (VIII-3) 181

Красилівка, с., на сіверській границі [Чрг.] (VIII-2) 44

Красів, с., у Львівській королівщині (VI) 208

Красна, р., ліва притока Росі (I) 35

Красна, р., права притока Стугни (II) 280, 280⁸

Красна, р., притока Тиси (I) 210⁴, 215, 221

Красна Лука, с., у поріччі р. Грунь (VIII-2) 46

Красне, с., м., на Київщині (II) 78 (IX-1) 350

Красне, с., м., на сіверській границі (VIII-2) 44 (IX-1) 21, 421, 434 (IX-2) 730

Красне, с., у поріччі р. Сухий Ромен (VIII-2) 45, 47 *див.* Красний Колядин

Красне (Красное), м., у Брацлавському повіті (VII) 257- (VIII-3) 39 (IX-1) 21, 79⁸, 119², 153, 176², 177-, 178-, 179, 179¹, 180-182, 182², 184, 189, 190, 195, 203, 303, 342 (IX-2) 882, 1014

Красне, м. [Буський р-н Льв.] (IX-2) 1462

Краснени, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45

Красний Колядин (Красне), г-ще, с., у поріччі р. Сухий Ромен [Талалаївський р-н Чрг.] (II) 349¹ (VIII-2) 45, 47 *див.* Красне, с.

Красний Луг, с., над р. Голтва, на Миргородщині (X) 214, 220

Красний Став, м. (V) 180, 556³ (VIII-3) 15 *див.* Красностав

Краснобрід, с., м., на холмсько-белзькому Побужжі (VI) 626 (IX-2) 1126

Краснобула, м. (IX-2) 1002⁵ *див.* Краснопілля, м., біля Умані

Красногорка, с., у Київському повіті (V) 267, 267⁵

Краснокутська могила, на Катеринославщині (I) 56

Краснопілля, м., у Галичині (IX-2) 1102²

Краснопілля (Краснобула, Краснопілка), м., біля Умані (IX-2) 1002 *див.* Краснобула, Краснопілка

Краснопіль, м., у Кременецькому повіті (VIII-3) 43

Краснопіль, с., на Полтавщині (VIII-2) 46 *див.* Великі Сорочинці

Краснопольська сотня, Миргородського полку [Краснопілля, м., біля Умані] (VIII-3) 279

Краснопуща, с., у Галичині [Бережанський р-н Трн.] (V) 268

Красностав (Красний Став, Щекарів), м., у Холмській землі [у Польщі] (II) 370, 609 (IV) 332 (V) 166, 249³, 317 (VI) 136, 138, 172, 195, 256, 268, 572¹ (VII) 457, 457², 501 (VIII-1) 180, 188, 198 (VIII-2) 84, 85 (VIII-3) 194 (IX-1) 158, 257¹, 258- (IX-2) 1126 *див.* Красний Став, Щекарів

Красноставское владьцтво, на Холмщині (IX-2) 1516

Красноставська королівщина, на Холмщині (VI) 195³, 199, 200, 267 *див.* Красноставське староство

Красноставське староство (Красноставська королівщина), на Холмщині (VI) 195 *див.* Красноставська королівщина

Красноставський повіт, на

- Холмщині (IV) 501 (V) 180 (VI) 210, 228, 626
- Краснянська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Краснянська сотня, Прилуцького полку (VIII-3) 280
- Красопілка (Краснополка), м. (IX-2) 1002⁵ *див.* Краснопілля, м., біля Умані
- Крева, м., біля Ашмян [у Білорусі] (IV) 128, 129
- Креви, племена (I) 184 *див.* Кривичі
- Кременецкая земля, на Волині (IX-2) 1520
- Кременець (Кремінець, Kremenich, Krzemyniecz, Kuzmenich), замок, м., на Волині [Кременецький р-н Трн.] (II) 252, 373, 608 (III) 43, 85, 88, 100, 148, 517 (IV) 32³, 40, 47, 48, 54, 56, 90¹, 141, 168, 193, 216³, 217, 217², 232², 331, 332, 450, 479, 480 (V) 230, 239³, 254³, 263, 293, 294¹, 302, 308, 344¹, 348, 349, 650, 651 (VI) 46, 49, 74, 102, 105, 106, 110, 124^{1,2}, 127, 135, 222, 274, 627 (VII) 36⁻, 213, 218, 457, 457², 501 (VIII-1) 181 (VIII-3) 52, 75¹ (IX-1) 271⁴, 276⁻, 335 (IX-2) 672 (X) 288 *див.* Kremenich, Krzemyniecz, Kuzmenich
- Богоявлення монастир* (V) 267
- Спаца св. монастир* (V) 263
- Кременецька волость, на Волині (IV) 39, 40, 165

- Кременецька держава, на Волині (VI) 225
- Кременецьке князівство, на Волині (V) 294¹
- Кременецьке староство, на Волині (V) 113², 209, 210, 210⁴, 295¹ (VI) 72, 179³, 222
- Кременецький повіт, на Волині (IV) 217 (V) 65¹, 266, 294, 295¹, 340 (VI) 223, 228
- Кременеччина, на Волині (IV) 217, 220, 480 (VII) 257⁻
- Кременчук (Кремінчук, Krzemieniczuk), замок, м., на Полтавщині [Кременчуцький р-н Пл.] (I) 23² (VII) 54, 63, 178³, 179, 179⁻, 552 (VIII-1) 291-293, 293¹ (IX-1) 503 (IX-2) 1094, 1228, 1440 (X) 84, 85, 129⁻, 151, 165, 171, 179⁻, 193, 209, 211, 222 *див.* Krzemieniczuk
- Кременчук дністровий, м. (VII) 178³
- Кременчуцька сотня (Кремінчуцька сотня), Чигиринського полку (VIII-3) 274
- Кременчуцький перевіз (X) 151
- Кремінна, с., на р. Сян (I) 216¹
- Кремінчук, ур-ще, на Дніпрі (VII) 178
- Кремно, с., у Ратенському старостві (V) 125
- Креничі, с., у Київському повіті (IX-2) 851³
- Кресенбрун, н. п. (III) 519
- Крехів, с., біля Жовкви, у Галичині (II) 580 (VIII-3) 93
- Крехів'яни, жителі м. Крехів, у Галичині (VIII-3) 93

Крешів (Krzeszow), м., у Перемишльській землі **(VI)** 34 *див.* Krzeszow

Крешівська волость (Krzeszowska dzierzawa), у Перемишльській землі **(II)** 455, 455⁴ *див.* Krzeszowska dzierzawa

Крешівське староство, у Перемишльській землі **(II)** 455⁴

Кржна (Кросна), р., ліва притока Західного Бугу **(II)** 370 *див.* Кросна

Криве, с., біля Києва **(VII)** 42, 257⁻

Криве, с., у Львівській єпархії, у Галичині **(V)** 268

Кривий Ріг, м. **(I)** 30¹

Кривицька земля (Кривичская земля) **(I)** 481¹, 483², 550 **(II)** 17², 300², 554

Кривичі (Креви, Кривичи), племена, у верхів'ях Західної Двіни, Дніпра і Волги **(I)** 171, 184, 184^{2,4}, 185-188, 193, 240, 282, 333, 364, 382, 398, 410, 415, 425, 480 **(II)** 124 **(III)** 235³ *див.* Креви

Кривичі ізборські **(I)** 410

Кривичі полоцькі **(I)** 410, 419

Кривичі псковські **(I)** 410

Кривичі смоленські **(I)** 410, 419

Кривковщина, с., біля Києва **(IX-2)** 851³

Криворівня, с., у Карпатах **(IX-1)** 5

Криківці (Кроковці), с., у поріччі Південного Бугу, на північ від Брацлава [Немирівський р-н Вн.] **(VII)** 15

Крилів, м., на Холмщині [у Польщі] **(VI)** 422¹, 626 **(VIII-3)** 96¹

Крилів (Крыловъ), м., на р. Дніпро, на Чигиринщині **(I)** 281³ **(VII)** 519, 544, 545, 546⁵, 547⁻, 557 **(VIII-1)** 235, 248, 253, 255, 256, 282, 283 **(VIII-2)** 25, 161, 168 **(IX-2)** 926, 1022

Крилівка (Криловці), с., у південній Житомирщині [Андрушівський р-н Жт.] **(IX-2)** 948² *див.* Криловці

Крилівська маєтність, у Володимирському повіті **(VI)** 276

Крилівська сотня, Чигиринського полку **(VIII-3)** 274

Криловці (Крилівці, Крилювці), с. **(V)** 219 **(IX-2)** 948, 952² *див.* Крилівка

Кринос (Крылос, Krelow, Kryłos), с., біля Галича, у Галицькому повіті **(II)** 467, 467¹, 468-470, 571, 572 **(V)** 262, 262², 432, 433 **(VI)** 536² **(IX-1)** 155 *див.* Krelow, Kryłos *див. також* Галич, м. у Галичині; Крилоське городище

Підгороддя, частина села **(II)** 469

Крилоське городище, біля Галича **(II)** 467, 469 *див. також* Кринос

Крилоське намісництво, у Крилосі **(V)** 483

Крим, м. **(IV)** 299 *див.* Старий Крим

Крим (Газарія, Крым, Крымъ,

Таврида, Таврический полу-
островъ, Таврія, Херсонес,
Херсонес Гераклеїський,
Chersonesus Thaurica, Crimea,
Crimée, Krim, Krym, Tauride,
Taurien), п-ів, край **(I)** 6, 11,
30, 42², 91-94, 96-98, 100,
101, 103, 127, 143², 144, 155,
156¹, 231, 285, 289, 298, 302,
393, 401, 417, 441, 442, 463⁻,
467², 487, 498, 508, 542 **(II)**
66¹, 507, 510, 511, 511¹, 514,
514⁵, 515, 515², 518, 541, 580
(IV) 82, 251¹, 276¹, 285, 294²,
295, 296, 296^{1,3}, 297, 299-303,
304, 305, 305^{1,2}, 306-311, 317,
319, 321, 322, 322⁻, 323, 323¹,
324-326, 329, 332, 335, 336,
339, 486-488 **(V)** 30, 251, 252
(VI) 7, 8, 9^{4,6}, 10¹, 13, 17, 20,
54, 58, 67, 397 **(VII)** IX, 14,
21-23, 26, 29, 32, 59, 59⁶, 76,
83, 84, 90, 92, 102, 115-117,
119, 120, 120⁵, 121-124, 128,
129, 140, 146, 147, 155, 168-
170, 199, 202, 204, 206, 281,
291, 296, 307, 321, 322, 344,
348, 355, 371, 376, 386, 387,
428, 432, 439, 512, 513, 515-
519, 538, 540, 540¹, 578, 582
(VIII-1) 3, 42-49, 51-56, 59,
61, 63, 64, 70, 71, 122, 228,
229, 236, 239, 240, 244-246,
289³, 321 **(VIII-2)** 5, 11, 12,
15-17, 19, 20, 26, 35, 51, 70¹,
140, 141, 144, 150, 165, 166¹,
169, 170, 174, 176, 196 **(VIII-3)**
7, 8, 21, 59, 100, 131², 132,
140, 171-173, 179, 184¹, 223³,
240, 241, 244, 253 **(IX-1)** 9,

10⁻, 17⁻, 33-35, 38, 40, 54,
55, 70, 77, 80, 83, 88³, 90,
92¹, 115, 116, 127, 139-141,
146, 148, 150, 151⁶, 153, 161,
167, 170, 171, 172⁻, 173, 174,
175⁻, 204-206, 212, 216, 222²,
231, 232, 245, 246, 249, 252,
273⁻, 276⁻, 277, 285, 287, 290,
295, 306¹, 307⁻, 311, 314, 315,
315^{1,2}, 337, 345, 364, 371,
377, 379, 391, 399², 416, 418,
427, 428, 431, 442, 442¹, 444,
445, 448, 449, 451, 452, 462,
467¹, 468-470, 475, 481, 484,
497, 498, 506, 521¹, 550, 552,
553, 554¹, 555, 555¹, 557, 558,
558¹, 562, 597, 597³ **(IX-2)**
610, 616, 625, 640, 654, 655,
658², 660-662, 666, 666¹, 674,
674³, 675, 682, 684, 687, 699,
703, 709, 717-720, 728, 760,
771³, 779-781, 784, 788, 804,
819, 870, 887-889, 891, 894,
895, 898, 899, 899¹, 900¹, 902⁴,
914, 919, 920, 920², 921, 921¹,
922⁻¹, 928, 941-943, 946, 948,
949, 951, 952⁸, 955, 956, 959,
961, 961¹, 966, 1019, 1019³,
1020, 1021, 1021⁻, 1022,
1023, 1029, 1031, 1046⁻,
1056, 1060, 1061⁵, 1063-1067,
1067⁻, 1068, 1071, 1072,
1077, 1078, 1089-1091, 1097,
1099-1101, 1125, 1130, 1136,
1140, 1141, 1143-1145, 1159,
1160, 1162, 1164, 1165, 1170,
1174, 1176, 1178, 1186, 1192,
1193, 1195-1197, 1198², 1207,
1213, 1232, 1234, 1283²,
1326, 1336, 1349, 1356-1359,

- 1377, 1394-1396, 1427, 1428¹, 1434, 1440, 1447, 1448, 1451, 1451¹, 1452, 1452⁵, 1455, 1467, 1478, 1489, 1494, 1500, 1531 (**X**) 7, 9, 41, 56, 57, 70, 73, 82, 84, 88, 104, 114, 148, 148¹, 149-151, 151¹, 161, 195, 211, 227¹, 235, 239, 268, 270, 274, 284, 370 *див.* Газарія, Таврида, Таврический полуостров, Таврія, Херсонес, Херсонес Гераклеїський, Chersonesus Thaurica, Crimea, Crimée, Krim, Крим, Tauride, Taurien *див. також* Armenia Magna, Armenia Martima
- Крим західний (**I**) 93
- Крим північний (**II**) 515¹
- Крим східний (Таврія східна) (**I**) 96, 100, 228, 229 *див.* Таврія східна
- Кримки, р. (**IX-1**) 57
- Кримська держава (Крымское государство) (**IV**) 85 (**VII**) 517 *див.* Крымское государство
- Кримська земля (**VIII-3**) 175
- Кримська Орда (Крымская орда, Орда) (**IV**) 276, 289, 293, 295, 301, 302, 302², 303-305, 311, 320⁴, 324, 328, 329, 486, 504 (**VII**) 13, 529 (**VIII-2**) 18⁴ (**VIII-3**) 59, 270 (**IX-1**) 34, 45, 378 (**IX-2**) 818
- Кримська станиця, на північному Кавказі (**I**) 55
- Кримське ханство (Крым. ханство, Крымское ханство, Кримський юрт) (**IV**) 85, 311, 318, 323, 324, 458, 486-487, 487 (**VII**) 77², 348³, 513¹ (**VIII-1**) 63¹, 227, 228¹ (**VIII-2**) 155¹, 176, 176¹ (**VIII-3**) 249 (**IX-2**) 956³, 1539¹, 1546 *див.* Кримський юрт
- Кримське царство (**VIII-3**) 249
- Кримський юрт (**IX-2**) 1068 *див.* Кримське ханство
- Кримські гори (**I**) 150
- Кримсько-дніпровська дорога (Кримсько-дніпровський шлях) (**VI**) 9 (**VII**) 54
- Кримці (Кримчаки, Крымцы) (**IV**) 325-, 328 (**VII**) 13, 21, 22, 30, 71², 117, 120, 124, 155, 387, 442 (**VIII-1**) 37, 62, 207, 228, 239, 240, 244, 290 (**VIII-2**) 15, 140 (**VIII-3**) 7, 172, 252, 253, 257¹ (**IX-1**) 45, 56², 67, 83, 174, 231, 232, 397, 416, 468, 469, 497, 498 (**IX-2**) 609, 621, 635, 804, 819, 892, 903, 909³, 924, 955, 1063, 1065, 1078, 1099, 1101, 1140, 1165, 1197, 1207, 1213, 1277, 1427, 1448, 1455¹, 1532 (**X**) 11, 93 *див.* Кримчаки
- Кримчаки (**IX-2**) 1500 *див.* Кримці
- Криниця, с., на холмсько-белзькому Побужжі (**VI**) 626
- Кринички, с., у Балтському повіті (**I**) 37
- Кристинопіль, м. (**IX-2**) 1053, 1055 *див.* Христинівка
- Критяни, населення о. Крит (**I**) 85
- Кричевській уѣздъ (**IX-2**) 1154¹
- Кричевський повіт [у Білорусі] (**X**) 41

Кричів (Кричев, Кричевь), с.
[у Білорусі] (V) 170 (VII)
91, 319 (IX-1) 14, 324 (IX-2)
962, 1153, 1154, 1154^{1,2}, 1167,
1201, 1202¹, 1265

Кришинці, с., у Брацлавському
повіті (VIII-3) 277

Крит (Крит), о., у Середземному
морі (VI) 63, 444 (VIII-2) 18

Кробізи, плем'я наддунайське
тракійське (I) 128

Кромі (Кром, Кромъ), м., на
Чернігівщині [у Росії] (II)
604 (VIII-2) 61, 65, 68⁴

Кронштадт, м. (VI) 60 *див.* Брашів

Кропивенська сотня, Прилуць-
кого полку [Кропивнянська
сотня] (VIII-3) 280

Кропивенський полк (Кропи-
венский полкъ) [Кропив-
нянський полк] (VIII-2) 47
(VIII-3) 278, 279 (IX-2) 567-,
736, 742, 771

Кропивна, с., м., у верхів'ях
Удаю, на Полтавщині (VIII-
2) 45, 47 (IX-2) 731, 792¹

Кропивна, маєтн., за Південним
Бугом [Вн.] (VII) 15, 257-,
258, 276

Кропиполе, с., у верхів'ях Удаю
(VIII-2) 45

Кросна, р. (III) 370, 370¹, 375⁷
(III) 96 *див.* Кржна

Кросно (Коросно, Crosno), м.,
на Перемишльщині (VI) 98⁶
див. Коросно, Crosno

Крохаїв, с., біля м. Остра, на
Чернігівщині [Крехаїв, с.,
Козелецький р-н Чрг.] (V)
217

Кругель, ур-ще, на Перемишль-
щині (VI) 203

Круків (Круков), м-ко (VII) 552
див. Курукове

Крупє, с., на холмсько-белзько-
му Побужжі (VI) 626

Крутобородинці (Крутиборо-
динці), с., у Летичівському
повіті [Круті Борода, с., Яр-
молинецький р-н Хм.] (I) 37,
37¹

Круток (Крутокъ), маєток (IX-
2) 1219, 1219⁵

Крымець, житель Криму (IX-2)
1532⁴

Крымское государство (IX-2)
1100 *див.* Кримська держава

Крюковий потік, р., права при-
тока Сноу (II) 19¹

Ксаверів, м., в Овруцькому по-
віті [Малинський р-н Жт.]
(VI) 450

К-см, н. п. (IX-2) 1145

Ктенунт, затока (I) 91, 93 *див.*
Севастопольська затока

Кубанська губернія (I) 7

Кубанська область (I) 540

Кубанці, населення Кубані (I) 308

Кубань, край (I) 42 (III) 450⁴

Кубань, р. (I) 6, 234, 462 (II)
506, 507, 510 (IV) 300

Кублич, м., у Брацлавському
повіті [Теплицький р-н Вн.]
(IX-2) 563, 883, 884

Кудеска (Гнилобережка, Каїр-
ка), р., ліва притока Дніпра
(VIII-2) 123 *див.* Гнилобе-
режка, Каїрка

Кудин, м., у Болоховській землі
(III) 155, 157

Кудличина, слобода, на Уманщині **(IX-2)** 882
 Кудново, с., біля м. Переяслав **(II)** 358, 606
 Кудринці, с., у Кам'янецькому повіті, на Поділлі **(IX-1)** 240
 Кужельова, н. п. **(IV)** 466
 Куземин, с. [Охтирський р-н См.] **(IX-1)** 127¹
 Куземинська сотня, Полтавського полку **(VIII-3)** 279, 279³
 Кузниця, м. **(IX-2)** 1057
 Кузу, р. **(I)** 234
 Кузьмин, с., у Кременецькому повіті **(VIII-3)** 183¹
 Кузьминська волость, на Поділлі **(VI)** 250
 Кузяків, г-ще, над р. Росава **(VII)** 563¹
 Куйматичі, с., у Галичині **(V)** 81²
 Кукова (Keykemezew, Kükemezö), с., біля р. Топля, у Карпатах **(II)** 459¹ *див.* Keykemezew, Kükemezö
 Кукурешти, маєток, біля Тележни, у Волощині **(IX-1)** 541
 Кулажин, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
 Кулачківці, м., у Галичині **(VI)** 101
 Кулигородище, н. п., на Задніпрянщині **(VIII-2)** 47
 Куликів, м., біля Львова, у Галичині **(VI)** 236 **(IX-2)** 1462, 1550
 Куликів (Куликовъ), с., на Київщині **(VII)** 19, 42
 Куликове поле **(IV)** 312

Кул-оба, могила біля Керчі, у Криму **(I)** 55
 Кульдеюрів, м., на Пороссі, у Київській землі **(II)** 286, 286³, 537, 549
 Кульм, м. **(V)** 231 **(VI)** 27, 28 *див.* Хелмно
 Кульмська земля **(IV)** 6 *див.* Хелминська земля
 Кульчин, с., у Кременецькому повіті **(VIII-3)** 54, 54¹
 Куляшне, с., на Сянїччині **(VI)** 223
 Кума, р., басейн Каспійського моря **(I)** 6
 Кумани (Куманы, Comani, Cumanı, Kumanen), плем'я **(II)** 34, 54, 526¹, 527 *див.* Comani, Cumanı, Kumanen *див. також* Кипчаки, Половці
 Куманів, с., у Проскурівському повіті **(II)** 585
 Куманів, с., у Тішанівському повіті **(II)** 585
 Куманівка, присілок Куманова, у Проскурівському повіті **(II)** 585
 Куманівці (Команівці), с., у Лєтичівському повіті [Хмільницький р-н Вн.] **(II)** 585 **(VIII-3)** 60 *див.* Команівці
 Кумановка, с., у Бердичівському повіті **(II)** 585
 Кумейки, с., у Київському повіті [Черкаський р-н Чрк.] **(VIII-1)** 268, 269, 274, 282, 289, 302, 305, 325 **(VIII-2)** 3, 115, 187² **(IX-1)** 11
 Кумів (Комов), с., на Забужжі,

на Волині (II) 609 *див.* Комов

Куна, м., на Брацлавщині [Гайсинський р-н Вн.] (VII) 15 (IX-2) 1019

Кунатівці, с., у Барському старостві (VI) 251

Кунашів, с., у Галицькій землі (V) 314

Кунашівка, с., на сіверській границі (VIII-2) 44

Кунеля (Kuneka), с., на Уманщині (IX-2) 1044² *див.* Kuneka

Куниці, н. п., на Брацлавщині (IX-2) 1060

Куницьке, н. п., у Брацлавському повіті (IX-2) 1058

Куничне, н. п., на північ від Брацлава (VII) 15

Кунянська сотня, Кальницького полку (VIII-3) 277

Купановка, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46

Купи-Болгари, плем'я (I) 158 *див.* Болгари кубанські

Купилів, м., у Галицькому повіті (V) 262, 262²

Купіль, с. [Волочиський р-н Хм.] (VIII-3) 182

Купчинці, с., на Зборівщині (IX-1) 244, 244¹ (IX-2) 1145

Купянській уѣздъ, у Харківській губернії (I) 58¹

Куп'янський повіт, у Харківській губернії (II) 585

Кура, р., ліва притока Аркасу (I) 434, 443, 444

Куренка, с. [у Білорусі] (VI) 504¹

Куреньки, с., у пониззі Удаю

[Курінька, с., Чорнуський р-н Пл.] (VIII-2) 45, 47

Курсекъ, м. (II) 300³, 327³ *див.* Курскъ

Курилівка, с., на Сянїччині (VI) 266, 266⁴

Курима, с., у Карпатах [у Словаччині] (II) 459⁻

Курїнська сотня, Кропивнянського полку [Куріньківська сотня] (VIII-3) 279

Курішгаф, затока на Балтійському морі (I) 74

Курляндія (Curlandia) (IX-1) 166 (X) 376 *див.* Curlandia

Курляндська губернія (I) 277¹

Курмани (Комани), с., у верх'ях р. Сула [Недригайлівський р-н См.] (VIII-2) 45 *див.* Комани

Куров Брод, с. (VIII-2) 45 *див.* Рожанівка

Курозвонки, м. [у Польщі] (IV) 164

Куропатники, м., у Галичині (VI) 101, 625

Курскій уѣздъ [у Росії] (I) 355¹

Курскъ (Курсекъ), м., на південному сході Посем'я, на Чернігівщині [у Росії] (I) 294, 294⁶, 303 (II) 49, 320, 328, 337, 338, 345, 604 (III) 184, 215, 291, 340, 415 (VIII-2) 57, 61, 62, 65 (X) 106³, 125 *див.* Курскъ

Курська губернія (Курская губернія), на Посем'ї (I) 7 (II) 603 (VIII-2) 199

Курська тьма [земля], на Посем'ї (IV) 87

Курське князівство, на Посем'ї
(III) 178
 Курукове (Круків, Куруковъ),
 м-ко, на Дніпрі (VII) 480,
 552, 554 (VIII-1) 24 (VIII-2)
 115 *див.* Круків
 Курукове озеро, місцевість, оз.,
 на Дніпрі (VII) 552, 553
 Курчанин, житель м. Курськ, на
 Посем'ї (VIII-2) 166
 Курщина, на Посем'ї (VII) 69²
 Куряни, жителі м. Курськ, на
 Посем'ї (II) 320, 331, 338
 (III) 213, 215, 218
 Кусениці, с., на Перемишльщи-
 ні (VI) 625
 Кутище, с., у Галичині [маб.,
 Тлумацький р-н ІФ.] (V) 104
 (VI) 237
 Кутлакой, с., у Криму (IX-2) 942
 Кутновичі, с., у Львівській зем-
 лі (V) 238¹
 Кутругур (Котругур, Котράγυ-
 ρος), з племені кутургу-

рів (I) 180 *див.* Котругур,
 Κοτράγυρος
 Кутругури, племена (I) 181¹ *див.*
 Кутругури
 Кутругури (Котраги, Кутругу-
 ри, Κοτράγες), племена, на
 правому березі Дону (I) 159,
 159¹, 194, 194¹ *див.* Котраги,
 Кутругури, Κοτράγες
 Кухче, с., на Пинщині (V) 645
 Кучар, м., у Київській землі (II)
 278
 Кучелмин (Кучелемин), м., у
 галицькому Пониззі, між рр.
 Прут і Дністер (II) 440, 461,
 517, 611
 Кучманський шлях (Кучмань)
 (VII) 23, 98, 101 (VIII-1) 30,
 64 (VIII-2) 28 (VIII-3) 73⁶
 (IX-1) 92¹ (IX-2) 1066
 Кучурлик, с., у Галичині (II) 611
 Куяба, м. (I) 192, 196¹, 296², 421
див. Київ
 Куявська земля [у Польщі] (IV)
 236, 470 *див. також* Cuyavia

Л

- Лаба (Ельба), р., басейн Північного моря **(I)** 211, 212 **(IX-1)** 529 *див.* Ельба
- Лабієв (Labiau), м. **(IX-2)** 1431 *див.* Labiau
- Лаборець (Laber, Laborcz), р., права притока Латориці, басейн Тиси **(I)** 138², 214 **(II)** 486², 488, 502 *див.* Laber, Laborcz
- Лабунки, м. [у Польщі] **(VIII-3)** 116
- Лабунь, м., у Кременецькому повіті [Новолабунь, с., Полонський р-н Хм.] **(VI)** 389, 627 **(VII)** 219 **(VIII-3)** 43 **(IX-1)** 547
- Лабшин, с., у Галичині **(V)** 268
- Лаврів (Лавровъ, Ławtow), с., у Самбірському окрузі, у Галичині [Старосамбірський р-н Льв.] **(II)** 463³ **(III)** 431, 521 **(V)** 263 **(VI)** 380², 423⁻ *див.* Ławtow
- Онуфріївський монастир (Онуфрія св. монастир, Онуфрія Лаврівського св. монастир) (V) 263 (VIII-1) 165, 182, 198*
- Спаса св. монастир (Спаський монастир) (III) 521 (VI) 423⁻, 434*
- Лагодище, с., на Львівщині **(V)** 262, 262¹
- Лада, р., права притока Танви **(II)** 370, 371¹, 455, 608
- Ладжин, м., у Брацлавському повіті **(VIII-3)** 39 **(IX-1)** 277⁻, 440, 571 **(IX-2)** 1016, 1020

- Ладжинська сотня, Уманського полку **(VIII-3)** 276
- Ладога, м., на березі р. Волхва, у Новгородській землі **(I)** 409 **(II)** 137
- Ладозьке озеро, у Новгородському князівстві **(I)** 291, 294, 544 **(II)** 24
- Лайще, с., у поріччі р. Яселка, на руському кордоні **(II)** 457¹
- Ланцут (Ляндсгут), м., у південно-східній Польщі **(V)** 40 **(VI)** 110, 422¹, 434⁻, 625 **(IX-1)** 258⁻ **(IX-2)** 1170¹, 1171, 1171², 1315, 1315¹, 1359, 1359⁵, 1377, 1389, 1390, 1392 *див.* Ляндсгут, *див. також* Пивчюг
- Ланьцюская волость [у Польщі] **(VI)** 155
- Ластівці, с., на Поділлі [Кам'янець-Подільський р-н Хм.] **(VI)** 251
- Латва, м. **(IX-2)** 1151 *див.* Лахва
- Латинське цівсарство, д-ва **(IV)** 298
- Латориця, р., права притока Тиси **(II)** 460, 460³, 488, 493, 543
- Лахва (Латва), м., у поріччі р. Прип'ять [у Білорусі] **(IX-2)** 1151 *див.* Латва
- Лаче, оз., у Новгородській землі **(III)** 493
- Лашів, с., на холмсько-белзькому Побужжі **(VI)** 626
- Лашівка (Лашівка), м. [у Польщі] **(IX-2)** 1126, 1460
- Лвовская архієпископія **(IX-2)** 1530 *див.* Львівська дієцезія
- Лебедевцы, жителі с. Лебедів,

у Берестейському повіті (V) 364
 Лебедин (Лебединь, Лебедаць), м. (VI) 279 (VII) 15, 15⁶, 110, 376 (IX-1) 414, 414¹ *див.* Шпиків
 Лебедів, н. п. (IV) 385
 Лебедів, с., у Берестейському повіті (V) 364
 Лебедія, край, населений мадярами (I) 233, 234, 234¹
 Лебуній, місцевість, пагорб у Візантії (II) 532
 Левченки (Лешенки), с., у поріччях Олави і Рашівки (VIII-2) 45 *див.* Лешенки
 Лежайськ (Lanzaysko), м., у Перемишльській землі (I) 214¹ (VI) 163, 266 (IX-2) 1458 *див.* Lanzaysko
 Лежайська королівщина, у Перемишльській землі (II) 456, 456¹ (V) 202 (VI) 196, 200, 266, 270 *див.* Лежайське староство
 Лежайське староство (Лежайська королівщина), у Перемишльській землі (II) 456 (V) 201 (VI) 152-153, 266 *див.* Лежайська королівщина
 Лежани, с., у Сяніцькому повіті (II) 456⁵
 Лезгини, народ нахський (I) 443
 Лелес, с., у Землинському комітаті (II) 492, 503, 611
 Лелехівка (Лемохівка), с., у Любачівській королівщині (VI) 160, 180, 651 *див.* Лемохівка
 Лелів, м., на Поліссі [Кв.] (IX-1) 224, 224³

Лелюхів, с., на р. Попрад, на Закарпатті (II) 611
 Лемківщина, українська етнічна територія (V) 276 (VI) 381
 Лемохівка, с. (VI) 180 *див.* Лелехівка
 Ленів, н. п. (VII) 16
 Ленінград, м. (IX-1) 5 *див.* Санкт-Петербург
 Ленчицька земля, на Мазовеччині (IV) 50, 236 (VI) 34
 Ленчиця (Ленчиця), м., на Мазовеччині [у Польщі] (III) 68 (IV) 247 (VI) 34, 55
 Ленчно, м. [у Польщі] (IX-2) 1126
 Лесевичі, м., на Київщині (IX-2) 1011
 Михайла св. соборна церква (IX-2) 1011
 Юрія св. монастир жіночий (IX-2) 1011
 Летигола, плем'я (IV) 5- *див.* Лотиші
 Летичів (Літичів), замок, м., на Поділлі [Летичівський р-н Хм.] (IV) 199 (V) 317 (VII) 27 (VIII-1) 291 (VIII-3) 176¹ (IX-1) 200, 236, 262³ (IX-2) 694, 1043¹, 1052¹
 Летичівська королівщина (VI) 268⁷ *див.* Летичівське староство
 Летичівське староство (Летичівська королівщина) (VI) 252 (IX-1) 338 *див.* Летичівська королівщина
 Летичівський повіт (IV) 501 (V) 317

Лехановське городище **(II)** 603
див. також Городище, с., на
 р. Тернь
 Лешенки, с. **(VIII-2)** 45 *див.*
 Левченки
 Лешниця, с., у Любошанській
 волості [у Білорусі] **(V)** 358¹
 Лещин, с., на Житомирщині
(VI) 292
 Левантинці, населення східно-
 го узбережжя Середземного
 моря, Близького Сходу **(VI)**
 7
 Лельов, м., у Краківському вое-
 водстві **(IV)** 46²
 Лемно, о., в Егейському морі
 [Лемнос, о.] **(II)** 35
 Лемовії, плем'я готське **(I)** 141
 Либідь (Либедь, Лыбедь), р.,
 права притока Дніпра **(I)** 10,
 379, 465 **(II)** 263, 263⁶, 264
(VII) 194 **(VIII-1)** 299¹ **(VIII-3)**
 179 **(X)** 277, 278, 281
 Либь, плем'я угрофінське **(I)** 74
 Ливни, м., на Слобожанщині
(VII) 371 **(VIII-2)** 56, 61, 65
 Ливонія **(IV)** 9³, 192², 219, 228,
 359, 360, 422, 440 *див.* Лівонія
 Ливонська земля **(VII)** 316 *див.*
 Інфлянтська земля
 Липа, р., біля Перемишля **(III)**
 100
 Липа, р., у басейні Дністра **(VI)**
 154 **(IX-2)** 654
 Липа, р., ліва притока Дністра
 [Золота Липа, р.] **(II)** 372
 Липенське городище **(II)** 604
див. також Липецьк
 Липецьк (Ворожба, Липецьк,
 Липеч, Липовець,), г-ще, м.,

на Чернігівщині **(II)** 603, 604
див. Ворожба, Липовець *див.*
також Липенське городище
 Липе, с., на холмсько-белзькому
 Побужжі **(VI)** 626
 Липиця, р., ліва притока Клязми
(II) 237 **(III)** 35
 Липиця, с., у Галицькій землі
(V) 178^{1,2}
 Липівка Тимонівська, с., м., **(V)**
 221² *див.* Тимонівка, м.
 Липова Долина, н. п., на р.
 Псел, на Полтавщині **(VIII-2)**
 47 **(X)** 275, 334
 Липове, с., м., у поріччі р. Су-
 хий Ромен **(VIII-2)** 45, 47
(IX-1) 410, 410¹, 412-415
 Липовець, м. **(II)** 604 *див.* Ли-
 пецьк
 Липовець (Liponi), м., на Вінни-
 чині [Липовецький р-н Вн.]
(VII) 257- **(IX-1)** 198, 198²,
 199², 200, 200², 320, 493-495,
 548 *див.* Liponi
 Липовецька сотня, Кальницько-
 го полку **(VIII-3)** 277
 Липовецьке князівство, на Сі-
 верщині [у Росії] **(III)** 178
 Липовчани, козаки Кропивен-
 ської сотні [Кропивнянсь-
 кий полк] **(VIII-3)** 280
 Липськ (Leipzig), м. [у Німеч-
 чині] **(I)** 282¹, 316⁻, 354⁻ **(III)**
 561 **(IV)** 424, 477 **(V)** 651
(VI) 54, 70 **(VII)** 564 **(VIII-2)**
 203 *див.* Leipzig
 Липчиці, с., біля Галича, у по-
 річчі р. Дністер **(II)** 612
 Лип'я, с., на Самбірщині **(V)**
 272, 283, 284

Лип'яни (Héthárs), с., біля р. То-
риця, на Закарпатті **(II)** 492²
див. Héthárs

Лиса Гора (Лисець), м., біля
Грубешова [у Польщі] **(III)**
89 *див.* Лисець

Лисець, м. [у Польщі] **(III)** 89
див. Лиса Гора

Лисиничі, с., біля м. Львів
(VIII-3) 90

Лиска, с., біля м. Краків **(VI)**
372

Лисна, р. **(II)** 608 *див.* Лосна

Листвин, м. **(II)** 19 **(III)** 495 *див.*
Великий Листвин

Лисько, с., у Галичині **(V)** 267

Лисянка, с., м., на Корсунщині
[Лисянський р-н Чрк.] **(VI)**
191, 212, 283 **(VIII-1)** 104,
110 **(VIII-2)** 152 **(IX-2)** 983,
986⁴ **(X)** 143⁻

Лисянка, с., на Брацлавщині
(IX-2) 1037, 1055

Лисянська сотня, Корсунського
полку **(VIII-3)** 275

Лисянський полк (Лисовський
полк) **(VIII-3)** 273² **(IX-2)**
1201, 1263

Литва, народ **(I)** 72¹, 74, 337¹,
367² **(II)** 22, 124, 125, 310²,
391, 609 **(III)** 16, 79, 178
(IV) 7, 8³, 9³, 36, 57, 58, 97,
204, 387-389, 393, 442 **(V)**
543 **(VI)** 32 **(VII)** 22⁻, 31, 97,
156², 316, 467 **(VIII-1)** 153,
203 **(VIII-2)** 64, 116 **(VIII-3)**
35, 149 **(IX-1)** 364, 370² **(IX-2)**
964, 1150, 1151, 1453 **(X)**
157 *див.* Литовці

Литва, плем'я **(IV)** 5^{-1,3}, 6⁻

Литва, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45

Литва (Лытва, Lithauen, Lithu-
ania, Lithvania, Littauen, Lit-
townen, Littwania, Litvania,
Litwa, Luthuania, Lythwania,
Lytovia, Lyttwania), д-ва **(I)**
74², 275⁴, 606 **(II)** 208, 215,
228¹, 297, 309-311, 475 **(III)**
55, 55², 77-79, 82, 84, 85, 88,
94, 95, 101, 110, 112, 116,
117, 117², 126, 127, 127³, 140,
142, 161², 163, 169, 170, 173,
179, 186, 503, 525, 526, 531
(IV) 3, 5, 7, 7¹, 8, 8²⁻⁴, 9, 9³,
10, 11, 11², 12, 12¹, 14, 15,
16³, 17-19, 30, 31, 36, 37, 42,
42², 44, 44², 45, 45⁻, 48, 48¹,
50, 52¹, 53, 56², 58, 62, 65, 68-
73, 76-78, 79², 80, 82, 83, 90,
94, 95², 97, 98, 100, 110, 111,
111⁻, 113, 117, 117¹, 122, 125,
126, 128, 129, 129³, 130⁻, 132,
133, 136⁴, 137, 138, 140-142,
144, 146, 147, 151, 153, 153¹,
155-158, 161, 162², 166-168,
177, 180-183, 186, 188, 189,
192, 192², 193, 195, 201, 204,
204⁻, 206, 210, 212-216, 218,
218¹, 220, 227-229, 231-239,
239¹, 240-245, 247-250, 250¹,
251, 255, 255¹, 256, 257, 259-
263, 264^{2,3}, 265-267, 271-280,
280⁻, 282, 284, 286, 286², 287-
289, 289³, 293, 306, 307, 307¹,
309, 309², 310-313, 318, 319,
320⁴, 321, 321², 322⁻, 323-
326, 328-330, 330³, 333, 334,
336, 338-343, 343², 346, 348-
352, 355-361, 363-366, 368,

370, 371, 374-376, 378, 379, 382, 383, 385, 387-390, 391¹, 393-396, 399-403, 409-412, 415-419, 419³, 420, 421, 424, 426, 427, 430, 445, 448, 453, 455, 457, 460-462, 464, 465, 468, 469, 472, 480, 482, 483, 486, 488, 491 (V) 1, 9, 13, 13¹, 14, 19, 20, 32, 47, 69-71, 101, 142, 229, 247, 257, 292³, 294, 294¹, 386³, 387-389, 390², 391, 392, 394, 398-401, 403-406, 409, 410, 410¹, 445, 449, 456⁻, 511, 512, 523-527, 530, 530¹, 533⁴, 539, 540, 542, 544, 550, 551, 593-595, 624, 625, 627, 628, 632, 634, 643, 649, 650 (VI) 32, 36, 47, 55, 56, 84, 142², 163, 199, 211, 231, 304, 317, 358, 416, 424, 425³, 441², 446, 447, 603, 616 (VII) 23, 25, 26, 71, 82, 84, 91, 92, 106, 116, 117, 121, 122, 124, 128, 208⁻, 210, 339, 374, 398, 425, 429⁴, 435, 449², 452³, 459², 488, 488⁵, 496³, 522 (VIII-1) 36, 124, 138, 159, 208, 216, 267, 328, 332, 333 (VIII-2) 8, 16, 24, 37, 38, 65, 73, 76¹, 80, 101, 104-107, 109, 116, 152, 194, 207 (VIII-3) 32, 40, 58⁴, 59, 106, 137-139, 144, 145, 149, 151, 153, 163, 168, 173, 174⁶, 176, 180, 184, 184⁴, 214, 220 (IX-1) 1, 32, 43, 45, 64, 76, 78⁵, 94, 116, 117, 127, 156, 175⁻, 184, 204⁻, 206, 209, 213, 215, 219, 220, 222, 222², 223, 227-229, 234³, 236, 247⁻, 248⁻, 254, 254³, 255, 262³,

276⁻, 285¹, 314, 321, 323¹, 327¹, 348², 351⁻, 364, 400, 404, 405, 414, 417, 429, 440, 451, 452, 456, 458, 459⁻, 466, 467, 467¹, 469⁻, 471³, 474, 484, 499, 502, 557, 558, 559⁻, 567, 576, 598 (IX-2) 616, 619, 631, 661, 714, 761, 800, 831, 855, 860, 863, 865, 872, 890, 915, 917, 918, 921¹, 930, 939, 951, 951¹, 961, 1045⁻, 1071, 1084, 1110, 1111, 1113, 1153, 1156, 1173, 1184, 1192, 1196, 1222, 1239, 1267, 1278², 1287, 1290, 1291, 1306, 1315, 1334, 1336, 1359, 1364, 1364⁴, 1376, 1376⁴, 1380, 1381, 1384, 1389, 1393, 1396, 1398⁵, 1405, 1422, 1434-1436, 1439, 1460, 1489, 1516, 1519, 1520, 1539 (X) 6, 31, 40, 65, 159, 170, 312, 314, 318, 322, 330, 376, 380 *див.* Lithauen, Lithuania, Lithvania, Littauen, Littowen, Littwania, Litvania, Litwa, Luthuania, Lythwania, Lytovia, Lyttwania

Литва Горішня (Auxtote), територія, у басейні правих притоків Німану (V) 13¹ *див.* Auxtote

Литва-Польща (IV) 327 (VII) VII, 22, 26, 116, 122, 516 *див.*

Польсько-Литовська держава

Литва-Русь (II) 570, 578 (III) 525, 543 (IV) 434 *див.* Велике князівство Литовське

Литвин (Литвинъ, Lithuanus, Litwin) (III) 16 (IV) 95, 97, 129³, 267, 268, 330³ (V) 13

- (VI) 3, 9, 9⁷, 13, 14, 18, 18², 19, 22, 295, 315, 316, 402 (VII) 467 (IX-2) 841⁻, 885, 1269 (X) 114 *див.* Lithuanus, Litwin
- Литвини, народ (III) 82, 124⁴, 144, 152¹ (IV) 5, 9³, 30, 30², 33, 35, 38, 42, 44, 50¹, 58, 129, 181, 187, 199, 202, 207-209, 237, 239-241, 244, 247-249, 262¹, 264, 266-268, 273, 319, 350², 357, 358, 364⁴, 371³, 387, 409, 410, 412, 415², 419¹, 421, 422¹ (V) 13, 48¹, 50, 429, 450-452, 454, 632 (VI) 311, 337³ (VII) 156² (IX-2) 1457 (X) 114, 146, 316 *див.* Литовці
- Литвинів, с., у Галичині [Бережанський р-н Трн.] (V) 268 (VI) 625
- Литвинівка, с., у Таращанському повіті, на Київщині (II) 585
- Литинській уѣздъ, на Поділлі (VIII-3) 72⁴
- Литовиж, м., на Волині [Литовеж, с., Іваничівський р-н Вл.] (V) 230
- Литовское великое княжество (Лит. в. к., Литовское в. кн., Литовское в. княжество, Литовское вел. князство) (VI) 249, 603 (VII) 434 (VIII-1) 184 *див.* Велике князівство Литовське
- Литовское государство (IV) 276¹, 426, 427, 491 (V) 626, 628 (VI) 51⁵, 52⁻ (IX-1) 16⁻ *див.* Литовська держава
- Литовско-Польское государство (IV) 276¹, 280⁻ *див.* Польсько-Литовське государство
- Литовско-Русское государство (Лит.-рус. госуд., Лит. Рус. госуд., Литовско-Русское государство) (I) 202², 356² (III) 167³, 173², 504, 524 (IV) 144², 427, 466, 491, 512 (V) 10¹, 66¹, 68³, 207², 229², 230¹, 239, 626-630, 633, 648 (VI) 12⁴, 51^{3,4}, 156², 222¹, 273¹ *див.* Литовсько-Руська держава
- Литовська держава (Литовское государство, Litewskie państwo) (I) 363 (III) 139 (IV) 5, 7, 8, 8⁴, 9, 10, 14, 73, 159, 319, 351, 361, 384 (V) 4, 74, 631, 633 (VI) 2 (VII) 9, 10, 125 *див.* Литовское государство, Litewskie państwo
- Литовська земля (Литовская земля, Литовская земля, Литовськія земля, Litewska ziemia, Lithvanie terra, Littowen Lant, Littowerland, Lytawen land) (II) 125 (III) 92, 94 (IV) 9, 15, 79, 86, 87, 91, 92, 136, 171, 280, 307, 333, 475 (V) 4, 47, 389¹, 513 (VII) 21⁵, 526 (VIII-2) 74 (VIII-3) 30, 59, 137, 174, 225 (IX-1) 175⁻, 220, 315², 393, 502 *див.* Litewska ziemia, Lithvanie terra, Littowen Lant, Littowerland, Lytawen land
- Литовська митрополія (III) 274, 274⁵, 278, 543, 544 (IV) 77 (V) 385, 386³, 388¹, 394, 403, 409, 512

Литовське князівство (Литовское княжество, Литовское князство, Литовське кн., Litewskie xiestwo) **(III)** 93, 94 **(IV)** 69, 414, 415, 491 **(IX-2)** 1245, 1254 **(IX-1)** 32² **(IX-2)** 907, 1400 **(X)** 293, 304 *див.* Litewskie xiestwo *див. також* Велике князівство Литовське

Литовське королівство **(IX-1)** 459⁻

Литовське плем'я (Литовское плем'я, Lithuaniae gentes) **(I)** 74¹ **(IV)** 6⁻ **(V)** 4, 13¹ *див.* Lithuaniae gentes

Литовський народ (Litewski naród) **(IV)** 128, 391 **(V)** 50, 52 **(VI)** 358 **(VIII-3)** 262 **(X)** 367 *див.* Litewski naród

Литовський повіт **(IX-1)** 549

Литовські народи **(I)** 68, 70, 71, 72⁴, 74-75, 148, 171, 184, 187

Литовські племена (Lettische Volksstämme) **(I)** 67, 68, 70, 74, 370, 492 **(III)** 79, 81 **(IV)** 5, 8, 8⁴, 9, 181, 419³, 427 *див.* Lettische Volksstämme

Литовсько-Польська держава **(VI)** 22, 59, 446, 612 **(VII)** VII, 22, 116 *див.* Польсько-Литовська держава

Литовсько-Руська держава (Литовско-Русское государство) **(III)** 142 **(IV)** 416¹ *див.* Литовско-Русское государство

Литовці (Литва, Литвини, Latwani, Letphini, Letuwini, Letwini, Litauer, Litfani, Lithuani, Lithuania, Littowen,

Litvani, Litwa, Lythvani), народ **(I)** 68, 71, 72, 74, 164 **(II)** 310 **(III)** 79, 334 **(IV)** 418 **(IX-1)** 334, 348 **(IX-2)** 1550 *див.* Литва, Литвини, Latwani, Letphini, Letuwini, Letwini, Litauer, Litfani, Lithuani, Lithuania, Littowen, Litvani, Litwa, Lythvani

Лихвин, м., біля Козельська **(I)** 23²

Личинцы, с-ще **(VII)** 16⁵

Лівобережжя (Лівобіччя), територія, по лівому боці Дніпра **(VII)** 112, 161 **(VIII-1)** 45 **(VIII-2)** 55, 197 **(VIII-3)** 50, 184, 274, 280 **(IX-1)** 224, 411, 434 **(X)** 152, 159, 194, 212, 240 *див.* Лівобіччя

Лівобіччя **(I)** 199³-200⁻ **(VIII-3)** 291 *див.* Лівобережжя

Лівонія (Ливонія, Liuonia, Livonia, Lyvonia) **(VI)** 194 **(VII)** 116, 128, 144, 251, 314, 316, 317, 488 **(VIII-1)** 26, 35 **(IX-2)** 1192, 1239, 1280, 1306 **(IX-2)** 1434 *див.* Ливонія, Liuonia, Livonia, Lyvonia

Ліда, м. [у Білорусі] **(IV)** 283, 309, 466

Лідійське царство, у західній частині Малої Азії [у Туреччині] **(I)** 86

Лідське намісництво [у Білорусі] **(IV)** 282

Лімниця (Чечва), р., права притока Дністра **(II)** 466, 467, 467¹, 468 **(III)** 429 *див.* Чечва

Лінчинці (Ілінчинці), с-ще, на Звенигородщині **(VII)** 16

- див.* Ілінчинці
- Ліон, м. [у Франції] **(III)** 69 **(VII)** 587
- Ліптавський комітат (Liptói), на Закарпатті **(II)** 501⁵ *див.* Liptói
- Лісне (Leszna, Lezna), с., у Землинській столиці **(II)** 486² *див.* Leszna, Lezna
- Лісники, с. **(IX-2)** 919
- Лісники, с., на Бережанщині [Бережанський р-н Трн.] **(V)** 267
- Лісовий шлях **(II)** 279⁵ *див.* Білгородський шлях
- Лісовичі, с., на Чернігівщині **(IX-2)** 947
- Лісок, н. п. **(VII)** 54
- Лісько (Ліско), м., на правому березі р. Сян [у Польщі] **(II)** 578 **(VI)** 91, 114, 118¹, 625 **(IX-1)** 184
- Літин (Литин), м., у східному Поділлі [Літинський р-н Вн.] **(VI)** 94, 94³ **(IX-2)** 694, 716, 721, 1468³
- Літинське староство, на Поділлі **(IX-1)** 338
- Літинський повіт, на Поділлі **(II)** 585
- Літиня, с., на Дрогобиччині [Дрогобицький р-н Льв.] **(V)** 380¹
- Ліщин, м., у Житомирському повіті [Житомирський р-н Жт.] **(VI)** 628
- Ліщинів, с., на Уманщині **(IX-2)** 1053
- Лобачів (Lubaczow), м. [Володарський р-н Кв.] **(IX-2)** 1048, 1052, 1061 *див.* Lubaczow
- Лобинськ (Любинськ), м., на усті р. Протва, на Чернігівщині **(II)** 604 *див.* Любинськ
- Ловать, р., впадає в оз. Ільмень **(I)** 291
- Лович, м. [у Польщі] **(VI)** 34 **(IX-1)** 489
- Лодина (Londnia), с., на Сяніччині **(V)** 93 **(VI)** 158 *див.* Londnia
- Лодинка, с., на Перемишльщині **(V)** 190²
- Лодиняни, жителі с. Лодина, на Сяніччині **(V)** 93
- Лозина, с., у Галичині **(VI)** 154
- Лозова, с., м., на р. Сула **(VIII-2)** 45 **(IX-2)** 1228
- Лоїв (Лоев), м. [у Білорусі] **(VIII-3)** 184, 185, 185¹, 237 **(IX-1)** 257, 262³, 321, 321², 325⁻, 325², 350, 466, 499 **(IX-2)** 771, 890
- Лоївське староство [у Білорусі] **(IX-1)** 466, 499
- Лоївці, жителі м. Лоїв [у Білорусі] **(IX-2)** 771
- Лоївці, с., у Барському старостві **(VI)** 251
- Локня, р., ліва притока Вира **(II)** 604
- Локня, р., права притока Псла, ліва притока Дніпра **(II)** 604
- Ломази (Lomazi), м., у Берестейській землі [у Польщі] **(IV)** 249, 250¹, 357 *див.* Lomazi
- Ломжа, м., у Мазовії [у Польщі] **(IV)** 364, 365 **(VI)** 184

Ломжинське староство [у Польщі] **(IX-2)** 891¹
 Лонд, н. п. [у Польщі] **(IX-1)** 265
 Лопари (Сам), плем'я **(I)** 117³
див. Сам
 Лопастень (Лопасна), р., права притока Оки **(II)** 319
 Лопастень (Лопасна, Лопастня), м., на р. Лопастень **(II)** 319, 603, 605 *див. Городище, с., [у Росії]*
 Лопатин, волость, маб., поблизу Путивля **(V)** 290
 Лопатин, м., у Луцькій землі [Радехівський р-н Льв.] **(II)** 372¹, 373 **(IV)** 47, 54, 56, 199, 207, 238, 240, 450
 Лопатин, с., у Пинському повіті **(IV)** 200⁻
 Лопатна, м., у Чернігівській волості **(III)** 181
 Лопина, р., права притока Сіверського Дінця [Лопань, р.] **(IX-2)** 1228
 Лопінник, с., у Красноставській королівщині **(VI)** 268
Лопінник Лядський, частина села (VI) 268
Лопінник Руський, частина села (VI) 268
Лопінницька воля, частина села (VI) 268
 Лопушно, м. **(VI)** 607
 Лосє, с., на Лемківщині **(V)** 276
 Лосицьке, с., на Пинщині **(V)** 644
 Лосичі, м., на Підляшші **(VIII-1)** 196 **(VIII-2)** 85
 Лосичі, м., на р. Псел **(IV)** 87

Лосічин, с., на Київщині **(VI)** 628
 Лосковці, с., у Барському старостві **(VI)** 251, 252
 Лосна (Лисна), р., права притока Бугу **(II)** 303, 373, 389, 608, 609 *див. Лисна*
 Лотиші (Летигола), плем'я, народ **(IV)** 5, 5⁻², 6 **(VIII)** 316
див. Летигола
 Лотиші литовські **(IV)** 5
 Лохачі, н. п., на Волині **(X)** 380
 Лохвиця, м., на р. Сула [Лохвицький р-н Пл.] **(VIII-1)** 259, 295 **(VIII-2)** 25, 45, 47 **(IX-1)** 57, 79, 203², 204⁻, 398, 575² **(IX-2)** 612 **(X)** 31, 73, 81, 82, 87, 154, 154¹, 170, 171, 199-201, 215, 351, 379
 Лохвицька сотня, Миргородського полку **(VIII-2)** 48 **(VIII-3)** 279
 Лохвичани, жителі м. Лохвиця **(X)** 154¹
 Лохвиччина, на Полтавщині **(X)** 155
 Лтава, м. **(II)** 346, 606 *див. Полтава*
 Лубенська сотня міська, Миргородського полку **(VIII-3)** 279
 Лубенська сотня сільська, Миргородського полку **(VIII-3)** 279
 Лубенці, жителі м. Лубни **(X)** 229
 Лубенщина **(V)** 220, 220⁴ **(VI)** 286² **(VII)** 228¹, 337, 521 **(VIII-1)** 260, 274¹, 277 **(VIII-2)** 44, 46⁴, 198 **(VIII-3)** 20, 29¹, 31 **(IX-1)** 79

- Лубна, с., у Динівському ключі, на Перемишльщині (I) 217⁻
- Лубни (Лубно, Lubni), м., на р. Сула, на Полтавщині [Лубенський р-н Пл.] (II) 349, 349¹ (V) 267 (VI) 285 (VII) 226-229, 257⁻, 281³ (VIII-1) 21, 118, 154, 201, 259, 277, 294-297, 297¹, 298-301 (VIII-2) 45, 46, 48 (VIII-3) 29, 31, 256, 257 (IX-1) 45, 58, 59, 80, 88³, 112, 113, 119, 203², 204⁻, 215, 239², 318¹, 326, 418 (IX-2) 613, 661, 1211 (X) 31, 82, 86, 111, 114, 137, 140, 141, 146, 147, 153, 154, 167, 185, 187, 199, 202, 206, 229, 238, 259, 268, 274, 343, 350 *див.* Лубно, Lubni
- Лубно, м., на р. Сула (II) 104 *див.* Лубни
- Лубно, с., у поріччі р. Яселка, циркуль Дукля (II) 457¹
- Луга, р., впадає у Фінську затоку Балтійського моря (I) 457²
- Луга (Луг), р., права притока Західного Бугу (II) 375, 376, 379 (IV) 47 (VI) 197
- Лужичани, плем'я (I) 78
- Лука, с., біля Ряшева (I) 217⁻
- Лука, с., на Житомирщині (VI) 292³
- Лука, с., на р. Сула [Пл.] (VIII-2) 45
- Лука, с., у Коломийському повіті [Городенківський р-н ІФ.] (V) 266, 369³ (VI) 265
Трійці св. монастир (V) 266
- Лукавецький ключ, на Ряшівщині (VIII-2) 87
- Лукавиця, с., на Самбірщині [Самбірський р-н Лв.] (V) 178¹
- Луква, р., права притока Дністра (II) 467-469, 571 (III) 424
- Луків (Lukovia), м. [у Польщі] (IX-2) 1398 *див.* Lukovia
- Лукім'я (Лукомль), г-ще, с., м., на р. Сула, на Переяславщині [Оржицький р-н Пл.] (VII) 257⁻ *див.* Лукомль, г-ще, с.
- Лукова, с., у Замхівському старостві (VI) 152, 267
- Луковська земля [у Польщі] (IV) 34
- Лукомль, г-ще, с., на р. Сула (II) 349¹ (VIII-1) 297-300 (VIII-2) 47 *див.* Лукім'я
- Лукомль, с., у Борисівському уїзді [у Білорусі] (IX-2) 1264
- Лукомор'я, побережжя Чорного моря (II) 531
- Лукомська сотня, Полтавського полку (VIII-3) 279
- Лунівка, с., в Обоянському повіті (I) 281³
- Лутава, с., м., біля м. Остер, на Чернігівщині (II) 320 (VII) 42
- Лутичи, племена (I) 201⁶ *див.* Уличі
- Луцина (Litinye, Lythene), с., у поріччі р. Ториця, у Карпатах [у Словаччині] (II) 459⁻ *див.* Litinye, Lythene
- Луцьк (Лутцкь, Луцкь, Луцькь,

Лучеськ, Luchuchko, Luck, Luczk), замок, м., на березі Стиру, на Волині **(I)** 202-204, 204¹, 209, 209⁻ **(II)** 76, 162, 166, 178, 179, 198, 203, 204, 250, 259, 259², 361, 367, 373, 376, 384-386, 390, 395-397, 565 **(III)** 27, 45, 56, 62, 116, 159, 254⁴, 274, 421, 531, 531¹ **(IV)** 18¹, 32, 34, 55¹, 86, 138, 154, 154⁴, 162-164, 164², 165, 195-197, 197¹, 212¹, 214, 214^{2,3}, 216, 216³, 217, 217⁻, 220¹, 223, 223², 224-226, 230, 242, 242³, 243, 243⁻, 253, 331, 357, 359, 448, 457, 466, 470-473 **(V)** 15, 212⁴, 224¹, 230, 251¹, 252, 254³, 263, 293, 302, 341, 397, 430, 498, 499, 503, 584¹ **(VI)** 17, 17¹, 19, 27, 38, 41, 43, 46-48, 50, 51, 51⁵, 52², 54, 55, 68, 70, 74, 77, 80, 81, 93, 95, 96, 99, 102, 103, 107, 108, 116, 134, 135³, 149, 150, 171, 179, 183, 218, 220, 389, 402, 444, 449 **(VII)** 186, 209, 210, 213, 447, 501 **(VIII-1)** 86, 111, 151 **(VIII-2)** 50 **(VIII-3)** 18, 61, 62¹, 83 **(IX-1)** 77, 402, 409 **(IX-2)** 672, 870, 919, 937, 937³, 939³, 940, 941, 943, 945-947, 949, 949³, 952, 954, 955, 961, 1020, 1022, 1211, 1406 **(X)** 7, 99³, 309, 369, 380 *див.* Лучеськ, Luchuchko, Luck, Luczk

Богородиці монастир (Св. Гора), жіночий **(V)** 263
«в Гаю», княжий двір **(II)** 385

Василия св. монастир **(V)** 263

Воздвиження монастир **(V)** 267

Дмитра св. церква **(II)** 385

Івана св. церква **(II)** 385

Спаса св. монастир **(V)** 263

Луцька волость (Лучська волость) **(II)** 301, 366, 367, 444 **(III)** 294 **(IV)** 48, 141, 163-165

Луцька єпархія (Луцька єпископія, Луцька катедра, Луцьке владичтво, Луцьке єпископство) **(V)** 460, 465 **(VIII-1)** 199 **(IX-1)** 31 *див.* Луцька єпископія, Луцька катедра, Луцьке владичтво, Луцьке єпископство *див. також* Луцько-Острозька єпархія

Луцька єпископія **(V)** 488 *див.* Луцька єпархія

Луцька земля (Lucensis terra) **(II)** 384 **(III)** 45 **(IV)** 39, 46-48, 54, 140, 164, 165, 211, 212, 212³, 216, 219, 223-225, 473, 479 **(V)** 50, 51, 230, 430, 457, 458 *див.* Lucensis terra

Луцька катедра **(III)** 139¹, 270, 278 **(V)** 396, 431, 431¹, 449, 459⁻, 461¹, 480, 481 **(VII)** 443 **(VIII-1)** 192 *див.* Луцька єпархія

Луцьке владичтво (Лутское владычество, Луцкое владичтво) **(V)** 488⁻, 491 **(VI)** 197, 581, 582, 586 **(VIII-1)** 164, 172, 177-179, 181, 194, 199

- (VIII-3) 263 (IX-1) 29 (IX-2) 1518 (X) 99⁶, 330 *див.* Луцька єпархія
- Луцьке єпископство (V) 462 *див.* Луцька єпархія
- Луцьке князівство (II) 259, 364, 366-368, 385, 386 (III) 116 (IV) 18, 165 (V) 294¹
- Луцький ключ (Луцкий ключъ) (V) 295, 302 (VI) 148, 150
- Луцький повіт (II) 585 (IV) 502 (V) 101, 212, 212⁴, 213, 214, 214⁴, 215, 263, 267, 271³, 294, 295¹, 340, 481 (VI) 147, 150, 197, 223, 228, 277 (X) 296
- Луцько-Острозька єпархія (V) 460 *див.* також Луцька єпархія
- Лучани, населення Луцької землі (V) 458
- Лучани (Лучичі), жителі м. Луцьк, на Волині (II) 76, 361, 384, 390 (III) 45 (IV) 222, 226 *див.* Лучичі, жителі
- Лучани (Лучичі, Luczanye, Λευζάννιοι), плем'я (I) 200³, 201-204, 204^{1,2}, 208, 209, 236, 246⁻, 257⁴, 288¹, 419, 561 *див.* Лучичі, Luczanye, Λευζάννιοι
- Лучеськ (Лучськ, Лучьськъ), м. (I) 202, 203, 203⁻, 204, 204¹ (II) 359, 429 (III) 87, 88, 127, 204, 294, 517 (IV) 32, 32³ *див.* Луцьк
- Лучин, с. [Попельнянський р-н Жт.] (VII) 257⁻
- Лучинець, м., на Поділлі [Муранокуриловецький р-н Вн.] (VIII-1) 251, 258, 259 (VIII-3) 170
- Лучинецька сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Лучичі, жителі м. Луцьк (IV) 466 *див.* Лучани, жителі м. Луцьк
- Лучичі, плем'я (I) 202, 203 *див.* Лучани, плем'я
- Лучичі-Лучани західні, плем'я (I) 203
- Лучка (Luchka), н. п., в Ужській столиці (I) 47 *див.* Luchka
- Льбязь, осада, м., у Володимирській землі, на Волині [Любязь, с., Любешівський р-н Вл.] (II) 303 (IV) 46
- Льбязька волость, у Володимирській землі, на Волині (IV) 501
- Львів (Лвов, Лвовъ, Льв., Львов, Львовъ, Lamburg villa, Lemberg, Lemburgensis civitas, Leo ciutat, Leopoliensis civitas, Leopoliensis urbs, Leopoli, Léopol, Lwów), м., у Галичині (I) 5¹, 54 (II) I, 372, 381, 383, 464-466, 471, 472, 472², 473⁻, 558, 564, 569-573, 579 (III) 88, 97, 104, 124⁴, 138², 141, 299, 523, 536, 543, 566, 567, 587 (IV) 25, 26, 28, 28², 35, 36, 40, 41, 49, 49³, 52, 55, 55¹, 56, 74, 106, 106², 117¹, 118⁻, 119, 121, 211, 224, 243, 331, 332, 437, 462, 481 (V) 24, 39, 39¹, 87², 114, 142, 145, 154, 190³, 224¹, 225, 227, 231-233, 234³, 240, 241, 241², 242², 243, 243⁻, 244, 245, 246³, 249-252, 253³, 254, 256, 258, 262, 262¹, 266,

268, 277, 278, 307, 307², 308, 308¹, 311¹, 314, 319, 331, 344, 346-348, 353, 374, 403, 423, 424, 424³, 425, 427, 429, 433, 438-441, 443, 466¹, 506, 528, 546, 550-552, 552², 556-558, 559¹, 580, 607, 635-638, 641, 648, 651-654, 656-660 **(VI)** 27-29, 33, 34, 36, 38-41, 41³, 42, 42², 43, 43^{1,2}, 44-50, 56, 56³, 58-60, 62-65, 65¹, 66, 67^{2,3}, 68, 70, 72-75, 78, 80, 81, 93, 95-97, 99, 99³, 100, 100², 101, 102, 102^{1,7}, 108-110, 113¹, 118¹, 125, 127, 127⁵, 132-134, 154, 170², 171-176, 178, 178³, 179, 180, 191², 211, 228, 229, 254, 254⁵, 255, 255¹, 258¹, 267, 337³, 371⁻, 372⁴, 373, 373¹, 374, 375, 376¹, 386, 387, 387^{1,2}, 388, 438², 439, 439^{2,3}, 444, 447-449, 463, 465, 475, 476, 496⁵, 497⁻, 499, 499⁴, 506, 507, 509-511, 511¹, 512, 513, 515, 515¹, 516, 520⁴, 521, 522, 525, 525¹, 527, 529, 530, 537, 540, 570, 571, 572¹, 586⁴, 587, 591, 602, 606, 607, 610, 618, 619, 625 **(VII)** 28, 31, 33, 154, 161, 166, 271¹, 376³, 383, 414, 419, 420, 425, 433, 446, 488, 489, 500, 583, 587 **(VIII-1)** 2, 6¹, 11³, 81, 85-87, 90⁻, 95, 96, 106, 128², 134, 134¹, 171², 182, 183, 183², 184, 184¹, 209, 220 **(VIII-2)** 20³, 21, 91¹, 93, 122, 154, 185³, 200, 201 **(VIII-3)** 21, 28, 43, 48, 52, 56³, 57, 66, 70, 73⁶, 77², 78, 78¹, 79, 79⁴, 80-

82, 84, 84¹, 85, 85^{2,4}, 86, 86¹, 87, 87⁵, 88, 89, 91, 92, 94-96, 100, 101, 104, 104⁴, 107, 108, 110, 110¹, 113, 146, 190, 194⁵ **(IX-1)** 5, 5¹, 11, 12², 47, 50, 53, 70, 76, 85³, 87⁻, 92¹, 103¹, 137¹, 141, 165, 168³, 174, 178, 231, 237, 239, 243, 248⁻, 258⁻, 288, 290, 295, 300², 326³, 335, 409², 425, 441, 444, 445, 447, 453, 488, 509, 550, 550^{2,4}, 557, 559, 561, 574, 575, 575², 581⁻, 584 **(IX-2)** 616, 619, 620, 627, 630, 636, 638, 639, 650, 651, 668³, 696, 696³, 697, 700, 712, 726, 779², 780, 871³, 914, 943, 983², 1028, 1029, 1030⁻, 1054⁴, 1056, 1059¹, 1070, 1077, 1078, 1090, 1091, 1098, 1102, 1104, 1105, 1108, 1109, 1110¹, 1113-1115, 1115¹, 1116, 1116¹, 1118, 1120-1126, 1128, 1129, 1131, 1131⁵, 1132, 1132², 1135, 1137-1142, 1142², 1147, 1149, 1161, 1164, 1164¹, 1166, 1169, 1170, 1170⁴, 1171-1173, 1178, 1179, 1184, 1191, 1191¹, 1192, 1195, 1204, 1207, 1209, 1211, 1240, 1312, 1318, 1320, 1330, 1341, 1355, 1359, 1374, 1382¹, 1384, 1384², 1385, 1385³, 1386, 1387, 1407, 1422, 1426, 1433, 1435, 1436, 1456, 1457, 1460, 1461, 1462¹, 1466, 1471, 1493, 1518-1521, 1530 **(X)** 89, 305, 314, 316, 330, 332, 369 *duv.* Lamburga villa, Lemberg, Lemburgensis civitas, Leo ciutat, Leopoliensis civitas,

Leopoliensis urbs, Leopolis,
Léopol, Lwów

Белзькі поля (Болзькие
поля), біля міста (II) 472,
473-

Бернардинський кля-
штор (VIII-2) 201

Благовіщення церква
(VI) 506

Богоявлення монастир
(V) 266

Введенія монастир,
жіночий (V) 262

Високий Замок (Русь-
кий замок, Wysoki zamek) (II)
472, 473- (VIII-3) 88, 88², 92
(IX-2) 1171 див. Руський за-
мок; Lwów, Wysoki zamek

Волоська церква (VI)
619 див. Успенія церква

Галицьке передмістя
(VI) 376¹

Домініканів кляштор
(VIII-2) 201

Жовківське передмістя
(II) 472

Івана св. костел (VI)
100

Кармелитів кляштор
(VIII-2) 201

Краківське передмістя
(VI) 376¹ (IX-2) 1125¹

Львина гора (II) 472

Львівські гори (II) 473-

Николая св. церква (VI)
506-507

Онуфрія св. монастир
(Онуфрейський монастир,
Onophreyi divi monasterium)
(V) 262, 267, 563, 566

(VI) 506, 536² (VIII-2) 113
див. Lwów, Onophreyi divi
monasterium

Петра св. костел
(VIII-3) 90

Польський замок (II)
473-

Пятниці св. церква
(VI) 378, 379

Руський замок (II) 473-
див. Високий Замок

Руський квартал (VI)
255

Святоюрська гора (IX-
2) 1116, 1117, 1132

Сикстівська улица
(Сикстівська дорога) (IX-2)
1117

Успенія церква (Успе-
нія храм, Волоська церк-
ва) (V) 246 (VI) 506, 509,
511 (VIII) 420 див. Волоська
церква

Цитадельна гора, на р.
Полтва (II) 472¹, 473-

Юрія св. собор (Юр св.
церква, Юра св. церква) (VI)
536² (VIII-3) 88² (IX-2) 1122

Юрія св. монастир
(III) 141 (V) 262, 435, 436

Львівська дієцезія, православна
(V) 557 див. Львівська епар-
хія

Львівська дієцезія (Leopoliensis
diocesis), латинська (V) 446,
562 див. Львовская архиепис-
копия, Leopoliensis dioecesis
Львівська епархія (Львівська
дієцезія, Львівська катедра,
Львівське владичтво) (V)

- 281, 503, 568 **(IX-2)** 639 *див.*
 Львівська дієцезія, Львівська катедра, Львівське владичтво *див. також* Галицько-львовская епархія
- Львівська земля (Lwowska ziemia) **(II)** 373³ **(IV)** 31, 39, 40, 40², 58, 121, 123, 193, 221, 332, 443, 501 **(V)** 24, 113, 137, 178¹, 179, 182, 314, 319, 323, 334, 366, 458 **(VI)** 174, 179, 219, 223, 237, 240, 241 **(VII)** 27, 31, 405 **(VIII-1)** 112¹, 113¹, 113², 149, 183⁴, 209⁴, 214¹, 215, 220, 220³, 222, 232¹, 320 **(IX-2)** 703, 715, 963, 1183, 1305 *див.* Lwowska ziemia
- Львівська катедра **(V)** 424 **(VI)** 586 **(IX-1)** 155 *див.* Львівська епархія
- Львівська королівщина **(V)** 193, 193², 639 **(VI)** 180, 203, 206, 208, 270, 603 *див.* Львівське староство
- Львівське владичтво (Лвовское владыцтво) **(VI)** 587-588 **(VIII-1)** 149, 164 **(IX-2)** 1516 *див.* Львівська епархія
- Львівське князівство **(III)** 141
- Львівське староство (Львівська королівщина) **(IV)** 336 **(V)** 145², 186², 187⁴, 190², 197, 318, 319 **(VI)** 175, 203³ *див.* Львівська королівщина
- Львівський повіт (Leopoliensis districtus) **(V)** 87¹ **(VIII-3)** 186 *див.* Leopoliensis districtus
- Львовяни (Львовяне), жителі м. Львів **(III)** 125³, 139- **(IV)** 28, 28¹, 122, 449 **(V)** 525, 525¹, 562 **(VI)** 28, 40, 41, 41^{3,5}, 42, 42⁻³, 43, 44, 47, 64, 69, 512, 533 **(VIII-3)** 79, 82, 85, 85⁴, 86-88, 88², 89, 91, 92, 97, 110 **(IX-2)** 1114, 1117, 1123, 1125, 1129, 1384, 1385, 1385¹, 1386, 1461
- Львовянин **(VIII-3)** 86¹
- Льгов, м., поблизу м. Курськ [у Росії] **(III)** 399³
- Льода, м. **(IX-1)** 463²
- Льозанна, м. [у Швейцарії] **(VIII-2)** 198
- Льонгобарди (Barden, Longobarden, Longobardi), плем'я **(I)** 141, 161, 170, 174³, 175-, 182 *див.* Barden, Langobarden, Longobardi
- Льондон (Londin, London), м. [у Британії] **(I)** 60¹ **(VII)** 566 *див.* Londin, London
- Льотрінгія [у Франції] **(IX-2)** 841
- Льта, р. **(II)** 354 *див.* Альта
- Льтиця, р. **(II)** 354 *див.* Альта
- Любар (Любарт, Любартів), м., у західній Київщині [Любарський р-н Жт.] **(V)** 264 **(VIII-3)** 43, 225, 252 **(IX-1)** 308, 308², 309, 311, 323¹, 327-, 327³, 336, 547 **(IX-2)** 875, 937³, 948, 949³, 961³ *див.* Любартів
- Георгія св. монастир* **(V)** 264
- Любарів, н. п. **(VI)** 334
- Любартів, м. **(IX-1)** 308, 309², 310- *див.* Любар

Любатів, с., на сіверській границі (**VIII-2**) 44

Любатівка, с., у Сяніцькому повіті (**II**) 456⁵

Люботова (Lubatowa), р., ліва притока Вислока (**II**) 456 *див.* Lubatowa

Любачів (Lubaczow), м., у Галичині [у Польщі] (**I**) 205² (**II**) 372, 372¹, 455 (**IV**) 54 (**V**) 308, 308¹, 315³ (**VI**) 34, 389 (**IX-1**) 266 *див.* Lubaczow

Любачівка, р., права притока Сяну (**II**) 372, 455

Любачівська волость, у Галичині (**III**) 31

Любачівська королівщина, у Галичині (**VI**) 152, 153, 160, 164², 198 *див.* Любачівське староство

Любачівське староство (Любачівська королівщина), у Галичині (**VI**) 152, 187 *див.* Любачівська королівщина

Любачівський повіт, у Галичині (**IV**) 501

Любачівщина, у Галичині (**VI**) 154, 218, 220, 266, 267

Любек (Любекъ, Любетцк, Lubek), м. [у Німеччині] (**IV**) 429 (**VI**) 184, 192 (**IX-1**) 126, 454 (**IX-2**) 1284 *див.* Lubek

Любецька волость [Любеч, м., на Чернігівщині] (**V**) 218, 220

Любецька королівщина [Любеч, м., на Чернігівщині] (**V**) 219 *див.* Любецьке староство

Любецьке староство (Любецька королівщина) [Любеч, м.,

на Чернігівщині] (**IX-1**) 466, 499 *див.* Любецька королівщина

Любеч (Любескъ, Любетцк, Любецьке, Любечъ, Любич, Любськ, Lubacz, Τελιούτζα), м., на лівому березі Дніпра, на Чернігівщині [Ріпнинський р-н Чрг.] (**I**) 191³, 199², 283, 410, 413, 414, 414³, 415, 415¹, 422, 469, 469¹ (**II**) 10, 12², 90, 90¹, 157, 272, 312, 312¹, 313, 314, 316, 336, 336² (**III**) 206², 335, 414 (**IV**) 278, 422, 500 (**V**) 100 (**VII**) 319 (**VIII-2**) 193 (**VIII-3**) 29, 212, 237 (**IX-1**) 21, 21⁵, 215, 220, 224, 228, 323¹, 324¹, 325⁻, 326, 326^{2,3}, 328, 334, 334¹, 350, 360, 363, 382, 384, 433⁴, 434⁻ (**IX-2**) 771, 890, 1272 *див.* Lubacz, Τελιούτζα

Любечани, жителі м. Любеч, на Чернігівщині (**IX-2**) 771

Любинськ, м. (**II**) 604 *див.* Лобинськ

Любича, с., у Белзькому старостві (**VI**) 151

Люблин (Люблинъ, Lublin), м. [у Польщі] (**I**) 217, 218 (**II**) 370, 382, 404², 608, 609 (**III**) 11, 77, 78, 89, 97, 98, 112, 126, 128, 506, 507 (**IV**) 36, 37, 132, 150, 170, 240, 329, 332, 358, 381-383, 286, 398, 402, 403³, 404², 405² (**V**) 2, 229, 230, 328, 583^{1,3} (**VI**) 30, 33-35, 37, 39, 53-55, 66, 68, 69, 75, 76, 81, 83, 98, 172, 174, 308, 396¹, 448, 533, 534,

- 553, 576 (**VII**) 26, 212 (**VIII-1**) 12 (**VIII-2**) 84, 85, 91² (**VIII-3**) 15, 78, 96¹, 99, 107, 146, 193, 194, 213, 251 (**IX-1**) 10, 29, 30, 184, 234, 234⁴, 235⁻, 257, 266, 402, 417, 452 (**IX-2**) 620, 626, 651, 688, 691, 700, 773, 919, 937, 937³, 943, 1018, 1091, 1125, 1126, 1127⁻, 1128-1130, 1142, 1160, 1161, 1163¹, 1166, 1171, 1178, 1181, 1181¹, 1237, 1239, 1314, 1365, 1381, 1393, 1398, 1407, 1408, 1422, 1458⁴ (**X**) 314, 316, 369, 380 *див.* Lublin
- Бриґіти св. монастир* (**IX-2**) 1127
- Єврейське місто, частина міста* (**IX-2**) 1127, 1127²
- Спаса св. церква* (**I**) 217 (**VI**) 308
- Люблинець, с., у Любачівській королівщині (**VI**) 152, 153
- Люблинська губернія (Lubelska gubernia) [у Польщі] (**I**) 7 *див.* Lubelska gubernia
- Люблинська земля (Люблинская земля) [у Польщі] (**II**) 371¹ (**III**) 11, 96-98, 111, 126, 131 (**IV**) 39, 243, 332 (**VII**) 27, 29, 32
- Люблинське воєводство (Lublinensis palatinatus) [у Польщі] (**VIII-3**) 193 (**IX-1**) 108, 108² (**IX-2**) 1130, 1135, 1180 *див.* Lublinensis palatinatus
- Люблинці, жителі м. Люблин [у Польщі] (**III**) 77, 97 (**IX-2**) 1161
- Люблинщина [у Польщі] (**I**) 218 (**III**) 101⁴, 111 (**IV**) 333
- Любовль (Любовля), м., на кордоні між Польщею і Словаччиною [Стара Любовна, у Словаччині] (**IV**) 124 (**IX-2**) 1183
- Любомль (Lubomlia), м., на Волині [Любомльський р-н Вл.] (**II**) 369, 379, 380 (**VI**) 176, 185, 303 *див.* Lubomlia
- Георгія св. церква* (**II**) 379 (**III**) 432, 439
- Любомльська волость, на Волині (**VI**) 50
- Любомльська королівщина, на Волині (**V**) 217¹ (**VI**) 185, 187, 195³, 199, 200 *див.* Любомльське староство
- Любомльське староство (Любомльська королівщина), на Волині (**IV**) 499 (**VI**) 152, 185 *див.* Любомльська королівщина
- Любошанська волость, у Великому князівстві Литовському [у Білорусі] (**V**) 358¹
- Любошанци, населення Любошанської волості (**V**) 358¹
- Любуська катедра, у Бранденбурґії (**III**) 298³, 300
- Любутеськ (Любутськ), м., над р. Ока, на Сіверщині [у Росії] (**IV**) 69, 70, 72, 73, 87, 274, 277, 322⁻
- Любчанин, виходець з Любеча на Чернігівщині (**I**) 469, 469¹, 470⁻
- Люґії, плем'я готське (**I**) 71, 141
- Людоїди, народ (**I**) 110, 118

41¹, 42⁻, 43⁻¹, 44⁻, 45⁻, 54, 56,
59, 62, 63, 65, 67, 70, 75, 77,
78⁵, 79, 83, 85, 86, 91, 97, 116,
122, 123, 127, 133, 133², 144,
154, 157, 157², 158, 158¹, 167,
173, 177⁻, 185, 185³, 186, 187,
189, 199, 202, 203², 204⁻, 206,
220, 226, 239², 242, 243, 245,
246, 247⁻, 248⁻, 256, 272¹,
274⁻, 277⁻, 281, 286¹, 290,
297, 301, 301⁴, 302, 302¹³,
303-305, 308, 309, 318, 318¹,
327, 332¹, 334, 338, 340, 342,
342¹, 345³, 351⁻, 352, 353,
355, 386², 392, 393, 395, 399²,
404, 405, 414¹, 422, 423, 423²,
424, 426, 431⁵, 432⁻, 433⁴,
435, 439, 443, 443³, 446, 446¹,
458⁻, 467¹, 468, 469, 493, 496-
498, 500, 501, 503, 513, 520,
526, 526², 548, 549, 552-554,
554¹, 564, 565, 569, 581, 584,
587, 596, 600 **(IX-2)** 614-618,
622, 653, 658, 659, 665, 682,
683, 689, 692, 695-698, 700,
720, 726, 731, 750, 761, 762,
777, 778, 781, 788, 792, 796,
816, 831, 835, 839, 857, 860,
863, 873, 874, 874², 875, 878²,
892, 897, 898, 902, 903, 908,
914, 918, 919, 923, 926, 927,
932, 934⁻, 936, 938, 939⁻, 945,
946, 948, 952, 952¹, 955, 958,
959, 960¹, 961, 964, 965, 970,
970¹, 971-975, 977, 979, 979²,
985, 988, 990, 990¹, 996, 998,
1002-1004, 1008, 1009, 1016,

1021-1027, 1027⁴, 1035, 1048,
1049, 1053, 1060, 1061, 1063,
1064, 1066, 1068-1076, 1079,
1080, 1082, 1083, 1086, 1087,
1089, 1098¹, 1099, 1102, 1103,
1105, 1114, 1114¹, 1120, 1156,
1161, 1166, 1188, 1211, 1211¹,
1215, 1233-1235, 1237, 1247,
1251, 1252, 1254, 1255, 1315,
1315⁸, 1325, 1326, 1331, 1347,
1347¹, 1349-1353, 1366, 1372,
1375, 1375³, 1376, 1414-
1417, 1420-1423, 1449, 1450,
1452-1454, 1455¹, 1467-1470,
1474⁵, 1476, 1477, 1480,
1488, 1488², 1511, 1515 **(X)**
5-7, 21, 23, 32, 41, 42, 48, 57,
73-76, 81-83, 85-87, 105, 140,
157, 161-163, 165, 169-171,
191, 192, 195, 197, 200, 206,
210, 211, 222, 227, 270, 334,
335, 350 *див.* Поляки

Ляхівці, м., у Задніпров'ї **(VIII-3)** 29

Ляхівці (Ляховичі), м., у Кре-
менецькому повіті **(VI)** 627
(VIII-3) 54, 54¹, 63, 64, 66³
(X) 288, 295 *див.* Ляховичі

Ляхія **(V)** 391 *див.* Польща

Ляхове Українця^нѣ, населення,
на забужському пограниччі
(II) 351¹

Ляховичі, м. **(X)** 288 *див.* Ляхів-
ці, м., у Кременецькому по-
віті

Ляшки (Lyasky), с., на Сянїччи-
ні **(VI)** 209 *див.* Lyasky

М

Мавераннегрі, край **(I)** 301 *див.*

Трансоксанія

Маври, народ **(VI)** 193

Мавромалахійська єпархія **(V)** 420

Магерів (Магірів), м. [сmt, Жовківський р-н Льв.] **(IX-2)** 1550 *див.* Магірів

Магерівська переправа, на р. Біла **(IX-2)** 1461

Магірів, м. **(IX-2)** 1126, 1461³, 1462 *див.* Магерів

Магмутовъ, н. п., біля р. Донець **(VIII-2)** 37

Магдебург, м., на р. Ельба [у Німеччині] **(I)** 284⁻ **(V)** 231, 344

Магірб **(I)** 292, 293, 297 *див.* Африка Північна

Мадяри (Мадьяры), народ угро-фінський **(I)** 166¹, 221, 226, 231³, 232, 232³, 233, 234, 558 **(II)** 34¹ **(IX-2)** 1296⁵, 1357, 1358 *див.* Угри

Мазовецьке воєводство **(IX-1)** 1160

Мазовія, край **(III)** 126 *див.* Мазовше

Мазовшани (Мазури), населення Мазовша **(II)** 566 **(III)** 124⁴ **(VI)** 279 *див.* Мазури

Мазовшанин **(VI)** 236, 432³ **(VII)** 147³

Мазовше (Мазовія, Mazovia, Mazowsze), край **(I)** 292⁵, 489² **(II)** 23, 23², 24 **(III)** 56, 95, 134 **(IV)** 11, 48, 115, 126, 138, 225, 246², 396, 398 **(VI)**

30, 34, 184, 246, 275, 418 **(VIII-2)** 152 **(IX-2)** 1393 *див.*

Мазовія, Mazovia, Mazowsze *див.* також Mazowieckie xięstwo

Мазур (Mazur), житель Мазовша **(IX-1)** 300 *див.* Mazur

Мазури (Maszur), с., у Галицькій землі [Мостиський р-н Льв.] **(V)** 164³ *див.* Maszur

Мазури (Мазурове), населення **(I)** 220 **(III)** 152¹ **(IX-1)** 27 **(IX-2)** 1514 *див.* Мазовшани

Маіотіс, море **(I)** 616 *див.* Азовське море

Майдан Княжпільський, осада у Кряшівській волості **(II)** 455⁴

Майн, р., права притока р. Рейн **(VI)** 97

Майнц, м. [у Німеччині] **(II)** 63

Макарів (Воронине), м., на Київщині [сmt, Макарівський р-н Кв.] **(VII)** 17³, 257⁻ **(VIII-1)** 103, 104 **(IX-1)** 236 *див.* Воронине

Макарівська сотня, Київського полку **(VIII-3)** 278

Македонія, д-ва **(I)** 131, 169, 170, 473 **(II)** 55, 528, 529 **(VII)** V, 6, 391, 400¹, 518 **(IX-2)** 779, 1355

Македоняни **(VI)** 362

Македонянин **(I)** 404³, 518, 568 **(III)** 289, 376¹ **(VII)** 525

Макотерти, с., на Волині **(V)** 486

Макошин, м., на Чернігівщині **(II)** 605

Максаковський перевіз, на р. Десна **(V)** 266

Максимівка, с., м. (IX-1) 73 (X) 85, 151, 209, 231

Максимівка, с., у верхів'ях Удаю (VIII-2) 45

Максимівка, с., у поріччі р. Грунь, правої притоки Пела (VIII-2) 46

Максимівська сотня, Чигиринського полку (VIII-3) 274

Максимівський перевіз, на Дніпрі (X) 211, 212

Мала Горожана, м., у Галичині [Мала Горожанка, с., Миколаївський р-н Льв.] (V) 179³

Мала Мощаниця, с., на Волині (I) 36

Мала Ногайська орда (Малі Ногаї, Малий Ногай), державне утворення, військові формування (IX-2) 808 *див.* Малі Ногаї, Малий Ногай *див. також* Ногайська орда

Мала Польща (III) 96 (IV) 369 (VI) 420 (IX-1) 456 (IX-2) 1306, 1427 *див.* Малопольща

Мала Преслава, м. (I) 476 *див.* Преслав, м., біля Тульчі

Мала Росія, територія Галицько-Волинських єпархій (V) 388, 394 *див.* Галицька митрополія

Мала Росія (IX-1) 121⁴ (IX-2) 994, 996, *див.* Київська митрополія

Мала Росія (Росія Мала, Росія Малая, Росія М., Росія Малая, Россия Малая, Россія Малыя, Россія М., Россія Мала, Россія Малая, Россія Малыя) (VI) 295 (VII) 67¹,

564, 565 (VIII-2) 206, 218 (IX-1) 500 (IX-2) 613, 732, 737, 752, 752², 764, 783⁻, 792, 801, 803, 814, 818, 820, 824-826, 837, 838, 849, 854, 854², 860, 864, 907, 910, 912, 912⁵, 926, 931, 1034, 1034², 1067⁻, 1111, 1112, 1112⁻, 1113, 1212², 1251-1254, 1348, 1349, 1379, 1380, 1414, 1415, 1415⁴, 1416-1418, 1421, 1421¹ (X) 12, 13, 18, 21, 23, 23¹, 26¹, 27, 48, 79, 85, 88, 95, 99³, 109, 111, 115, 117, 121, 122, 145, 146, 157, 158, 158¹, 165-167, 173, 179, 182, 191, 206, 207, 210, 241⁴ (*див.* Гетьманщина), 243, 249, 253, 254, 264, 333, 334, 334¹, 337, 343 *див.* Україна

Мала Русь, територія галицько-волинських земель (I) 1 (II) 485 (IV) 77 *див.* Галицько-Волинська держава

Мала Русь, територія Галицько-Волинських єпархій (I) 1 (III) 273, 273¹ (V) 389, 391 *див.* Галицька митрополія

Мала Русь (Русь Малая, Русь Малыя) (IX-1) 314 (IX-2) 729¹, 736, 754², 782, 785, 803, 824, 826, 840, 840⁴, 841⁻, 846, 849, 850, 852, 864, 901, 907, 913, 933⁵, 963, 964, 1067⁻, 1111⁴, 1112, 1112¹, 1113, 1212, 1220, 1245, 1251, 1253, 1347, 1353, 1416 (X) 18¹, 30, 33¹, 96, 99, 248, 270 *див.* Україна

Мала Скитія (Добруджа), край на правому березі Дунаю (I) 122, 128, 157 *див.* Добруджа

Мала Усь, р., притока р. Сула (VIII-2) 48

Малая Русія (Русія Малыя) (VI) 469, 552⁵ (IX-2) 785, 1112, 1112¹ *див.* Україна

Мале Половецьке, с., у Васильківському повіті (II) 585

Малехів, с., у Львівській землі (V) 238¹

Малий Інгулець, р., права притока Дніпра (VIII-3) 239² *див.* Інгулець, р.

Малий Козак, став на р. Пляшовій (IX-1) 303

Малий Ногай, військо (IX-1) 172-, 549 (IX-2) 681, 1446 (X) 238 *див.* Мала Ногайська орда

Малі Бірки, с., над р. Тясмин, на Черкащині (IX-2) 659¹ *див.* Бірки

Малі Гірки (Малые Горки, Малые Горы), м. (IX-2) 1203¹ *див.* Гірки

Малі Каратулі, с. у Переяславському повіті (II) 348, 584 *див. також* Каратулі, с.

Малі Ногаї, д-ва (VIII-1) 61 *див.* Мала Ногайська орда

Малопольща (Мала Польща, Мало-Польща, Mała Polska, Małopolska), край (I) 489, 490- (III) 78, 97, 111 (IV) 125, 185, 418 (V) 89⁴, 224, 305, 323, 328 (VI) 246, 416 (IX-1) 30, 168, 447 (IX-2) 1108, 1111, 1169, 1391, 1399, 1429 *див.* Мала Польща, Mała Polska, Małopolska

Малопольща східна (I) 489³

Малороси (VII) 560 *див. також* Козаки

Малороси (Малороссы) (IX-2) 764, 854 *див.* Українці

Малоросійське плем'я (X) 12 *див.* Українське плем'я

Малоросійський народ (Малоросійський народъ, Малоросійський народъ, Малоросійський народъ) (I) 2 (V) 650 (VII) 68⁴, 564, 565 (VIII-2) 206, 218 (IX-1) 373 (IX-2) 824¹ *див.* Український народ

Малоросія (Малороссия, Малороссія) (I) 2, 355¹ (III) 524, 545 (VI) 116³, 287², 288^{1,3}, 631 (VII) 71², 72³, 303², 523¹, 564-566, 568, 569 (VIII-1) 321 (VIII-2) 47-, 48², 115¹, 126², 198, 199, 206, 208, 211-213, 217-219, 224 (VIII-3) 171⁵, 204¹, 217¹, 262¹, 273² (IX-1) 210¹, 414¹ (IX-2) 753³, 755², 782, 782¹, 782², 783-, 813¹, 814-, 844¹, 852¹, 872¹, 1347¹, 1483¹ (IX-2) 753, 858, 910, 1481 (X) 94², 97³, 271³ *див.* Україна

Малоросіяни (Малороссіяне) (I) 7¹, 339², 559 (III) 146¹ (VI) 295, 609 (VIII-1) 280² (IX-2) 783- *див.* Українці

Малоросійское государство (IX-2) 866³ *див.* Українська держава

Малоросіянинъ (IX-2) 754² *див.* Українець

Малоруський народ (Малорусский народ, Малорускій народъ) (I) 1 (II) 405² (III)

497¹ (V) 624 (VII) 573 (VIII-2) 207 (IX-1) 304¹ *див.* Український народ

Малоруссы (I) 552 *див.* Українці

Малотин, м. (II) 606 *див.* Малютинці

Малохвеїв, с., у Красноставській королівщині (VI) 268

Малый Галичъ, м. (II) 421⁶ *див.* Галац

Мальборк (Мальборг, Malborg), м. [у Польщі] (VI) 567 (VII) 178 (VIII-1) 88 (IX-2) 1048 *див.* Malborg

Мальці, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46

Мальчиці (Мальчичі), с., у Галичині [Яворівський р-н Льв.] (VI) 237 *див.* Мальчичі

Мальчичі, с. (V) 178^{1,2} *див.* Мальчиці

Малютинці (Малотин), м., на Переяславщині (II) 606 *див.* Малотин

Малява, с., біля Ряшева (I) 217

Манастирська сотня, Прилуцького полку [Монастирищенська сотня] (VIII-3) 280

Манастирський острів, на Дніпрі, вище Хортиці (VII) 125

Маначин (Маначинь), м., у Кременецькому повіті [Волочиський р-н Хм.] (VI) 430 (X) 295

Мангуп (Манкуп, Теодоро, Tedoro), м., у Криму (IV) 302², 305 *див.* Манкуп, Теодоро, Tedoro

Мангупське князівство, у Криму (IV) 304

Манджелика, м. (X) 224¹, 224² *див.* Манджелія

Манджелія (Манджелика, Манжалія, Manzielicha), м., над р. Псел [Манжелія, с., Глобинський р-н Пл.] (X) 101, 222, 223, 246 *див.* Манджелика, Манжалія, Manzielicha

Манжалія, н. п. (VIII-2) 46 *див.* Манджелія

Манич, р., ліва притока Дону (I) 6

Манкуп, м. (I) 156¹ *див.* Мангуп

Маньківка (Machowka, Mankowka), с., на Уманщині [Чрк.] (IX-2) 687, 721, 722, 1053, 1068 *див.* Machowka, Mankowka

Маньківська сотня, Уманського полку (VIII-3) 276

Манява, с., у Галичині (V) 267

Манявський Скит (Маневський Скит) (V) 268 (VII) 525¹ (IX-1) 119, 126, 126¹

Марамарош, комітат (I) 214⁵ *див.* Мармарошський комітат

Марахва, р. (VII) 13 *див.* Мурахва, р.

Маргоня (Margan, Murgan), с., у Карпатах (II) 458² *див.* Margan, Murgan

Марієнбург, м., у Пруссії (IV) 44, 44⁶, 46² (IX-1) 168 (IX-2) 1279², 1295²

Маріс, р. (I) 129 *див.* Марош

Маріуполь (Марнополь), м., на азовському узбережжі (I) 156¹ (II) 241 *див.* Марнополь

Марківка (Markow), м., у Брац-

- лавському повіті (IX-2) 1055 *див.* Markow
- Маркомани, плем'я (I) 165
- Маркуші (Маркушівці), с., у Летичівському повіті [Бердичівський р-н Вн.] (VIII-3) 60, 60⁵ *див.* Маркушівці
- Маркушівці, с. (VII) 257- (VIII-3) 60 *див.* Маркуші
- Мармарош (Mammarus, Máramaros, Maramorusius, Marmarisius, Marumorosia), край [у Румунії] (II) 489, 489⁴, 492, 494, 581, 582 (V) 374 (IX-2) 1307, 1311 *див.* Mammarus, Máramaros, Maramorusius, Marmarisius, Marumorosia *див. також* Marmarusiensis terra
- Мармарош полудневий, край (II) 492, 503, 504, 596 (III) 98³
- Мармарошський комітат (Марамарош, комітат) (I) 7 (II) 489 (IX-2) 1306 *див.* Марамарош, комітат
- Мармарошські проходи, у Карпатах (IX-1) 253
- Марнополь, м. (II) 241 *див.* Маріуполь
- Марош (Маріс, Μάρισος), р., ліва притока Тиси (I) 129 (II) 460⁵, 546 *див.* Маріс, Μάρισος
- Мартинів, с. (IX-1) 222²
- Мартинів, с., біля Галича (V) 369 (VII) 517
- Мартинів, с., на Волині (VI) 627
- Мартинів ліс, у Ратенському старостві, на Волині (VI) 186
- Мартинівка, с., на Острі (VIII-2) 45
- Мартинівка, с., у Київському воєводстві (III) 399³
- Мартиновичі, с., на Поліссі (IX-1) 224
- Мархія, земля (IX-1) 528 *див.* Брандебург
- Марцинковичі, н. п. [у Польщі] (VI) 236
- Масагети (Μασσαγέται), плем'я, народ (I) 107¹, 111, 125⁴, 252 *див.* Μασσαγέται
- Масівка, с. (VIII-2) 45 *див.* Мацієвка
- Маслів Став, ур-ще, над р. Росава, біля Канева (VII) 544, 545 (VIII-1) 124, 135, 153, 314 (VIII-2) 27 (VIII-3) 50, 50³, 163, 178 (IX-1) 309, 310⁻, 312, 318¹, 421
- Маслівка, с., на ур-щі Маслів Став, над р. Росава (VIII-1) 314
- Маслівська сотня, Канівського полку (VIII-3) 275
- Матийків, с., на Поділлі [Матейків, с., Барський р-н Вн.] (IX-1) 182
- Матисівка, с., біля м. Ряшів (I) 217⁻
- Матраха, м. (II) 508, 513⁻ *див.* Тматорокань, м.
- Матрега, м. (IV) 300, 301, 304 *див.* Тматорокань, м.
- Матрез, м. (II) 514 *див.* Тматорокань, м.
- Матриця, м. (II) 508 *див.* Тматорокань, м.
- Махнівка, с., м., у південній Ки-

їщині (**I**) 281³ (**VIII-3**) 40², 42, 42³ (**IX-1**) 199², 380, 380¹
 Мацієвичі (Marcieruce), н. п. (**VII**) 219, 219⁴ *див.* Marcieruce
 Мацієвка (Масівка), с., у пониззі Удаю [Маціївка, с., Прилуцький р-н Чрг.] (**VIII-2**) 45 *див.* Масівка
 Мачва, банат біля р. Дунай (**II**) 252 (**III**) 67, 67¹, 505
 Мачоха, с., у Брацлавському повіті (**VIII-3**) 277
 Маяк, м., біля Дніпровського лиману (**IV**) 86, 86⁶, 87⁴
 Маяки, біля р. Тилігул (**IX-2**) 1447
 Мгар, с., біля р. Сула [Лубенський р-н Пл.] (**VIII-2**) 45
 Мглин, м. [у Росії] (**IX-1**) 387
 Мглинський повіт, у Чернігівській губернії [у Росії] (**II**) 605
 Мдинь, м., біля р. Дунай (**II**) 523¹
 Мегаряни, народи, на північному березі Чорного моря (**I**) 85, 92
 Медведиця, р. (**IX-1**) 417
 Медведівка (Медведовка, Медвідевка, Медвідка), с., на Чигиринщині (**VIII-1**) 311 (**VIII-3**) 159³, 224² (**IX-2**) 1010, 1343 *див.* Медвідевка, Медвідка
 Медведівка, с., Миколая св. монастир (**IX-1**) 470
 Медведівська сотня, Чигиринського полку (**VIII-3**) 274
 Медвеже, с., у поріччі р. Сухий

Ромен (**VIII-2**) 45
 Медвежі Води, р. [Ведмежі Води, р., північне Надазов'я] (**IX-1**) 57
 Медвежі Лози, ур-ще, над Куруковим озером (**VII**) 552
 Медвідевка, с. (**VIII-3**) 159³ *див.* Медведівка
 Медвідка, м. (**IX-2**) 827 *див.* Медведівка
 Медика (Medika), с., на Перемишльщині (**II**) 462 (**IV**) 216 (**V**) 93, 144, 179, 182¹, 192¹ (**VI**) 236 (**VII**) 30 *див.* Medika
 Медина, с., у Галицькому повіті (**VI**) 265
 Медицька волость, на Перемишльщині (**V**) 145¹
 Медицька королівщина, на Перемишльщині (**V**) 281 *див.* Медицьке староство
 Медицьке староство (Медицька королівщина), на Перемишльщині (**V**) 94, 281, 384 *див.* Медицька королівщина
 Медобори, г., на Поділлі (**IX-1**) 241
 Медоборські ліси, на Поділлі (**IX-1**) 75
 Межибіж (Межибож, Межибоже, Межибожь), м., на Поділлі [Меджибіж, смт, Летичівський р-н Хм.] (**II**) 151, 259³, 288, 296, 368³ (**III**) 86, 158¹ (**IV**) 89, 89¹, 175, 240 (**VI**) 81, 118¹, 122², 176, 179, 626 (**VII**) 27 (**VIII-3**) 56, 58, 61, 163, 176, 176¹, 181, 182, 182¹, 223 (**IX-1**) 200, 217, 238, 560, 561 (**IX-2**) 615, 716, 721, 726,

- 833, 834, 884¹, 1102, 1102², 1318, 1461, 1463, 1466, 1468, 1468³, 1471 **(X)** 20, 84, 159, 163, 191, 200, 288, 294, 295²
- Межибізька волость **(VI)** 250
- Межибродя, с., у Сянічській землі [у Польщі] **(V)** 310
- Межигір'я (Межигора), с., біля Вишгорода, у Київському воєводстві [Нові Петрівці, с., Вишгородський р-н Кв.] **(II)** 277 **(V)** 267 *див.* Межигора
- Миколая св. церква* **(V)** 488
- Спаса св. монастир* (Спас св.) **(V)** 264
- Межигора, с. **(VII)** 433 *див.* Межигір'я
- Межирицька сотня, Канівського полку **(VIII-3)** 275
- Межирич, м. **(II)** 286³ *див.* Межирич, м., на Київщині
- Межирич, м. [у Польщі] **(IX-1)** 265
- Межиріч (Межиріччи, Межирічі), м., у Волинському воєводстві [Острозький р-н Рв.] **(VI)** 102 **(VIII-3)** 43, 169, 169² **(IX-2)** 870, 951, 1318 **(X)** 159, 294, 294¹, 307, 307^{2,5}, 308, 311, 314, 379 *див.* Межиріччи, Межирічі
- Межиріч (Межирич), м., на Київщині [Канівський р-н Чрк.] **(VII)** 16 **(IX-2)** 913, 914 *див.* Межирич, м.
- Межирічі, м. **(VIII-3)** 63 *див.* Межиріч, м., у Волинському воєводстві
- Межирічська держава, у Холмській королівщині **(VI)** 187
- Межиріччя, край, у Середній Азії **(I)** 126, 150
- Межиріччи, м. **(X)** 307⁵ *див.* Межиріч, м., у Волинському воєводстві
- Мезецьке князівство (Мещовське князівство), у В'ятицькій землі **(III)** 180 *див.* Мещовське князівство
- Мезія (Moesia), провінція Риму **(I)** 87, 91, 124, 130-132, 135, 146, 147, 159, 169, 173, 173², 176, 206 *див.* Moesia
- Мезія нижня **(I)** 126, 129, 167²
- Мезочськ, м., у Смоленській землі **(IV)** 277
- Мелань (Мільна), с., на сіверській границі **(VIII-2)** 44 *див.* Мільна
- Мелехи (Мельків), с., у поріччі р. Многа **(VIII-2)** 45 *див.* Мельків
- Мельків, с. **(VIII-2)** 45 *див.* Мелехи
- Мельн, м. **(IV)** 153
- Мельник (Myelnik), замок, м., біля р. Західний Буг, на Підляшші [у Польщі] **(I)** 219 **(II)** 384, 389, 400, 455 **(IV)** 57, 448 *див.* Myelnik
- Богородиці церква* **(II)** 389
- Мельниця, м., у Володимирській землі, на Волині [Ковельський р-н Вл.] **(II)** 369 **(IV)** 46
- Мельницька волость, Луцького повіту **(VI)** 150

Мельницька земля, на Підляшші (VI) 248, 248^{1,2}

Мельницька повіт-земля, на Підляшші (V) 294

Мельницьке староство, на Підляшші (IV) 399

Мельницький повіт, на Підляшші (V) 33, 340

Мельничани, жителі села на Поділлі (IX-2) 1037³

Мельці, с., на Волині [Мильці, с., Старовижівський р-н Вл.] (V) 263

Миколая св. монастир (V) 263

Мельштин, с., на Перемишльщині (IV) 90, 174 (V) 40

Мелянхлайни (Савдарати, Чорноризці, Черноубранці, Μελάχχλαινοι), народ (I) 118, 124 *див.* Савдарати, Чорноризці, Черноубранці, Μελάχχλαινοι

Мена, м., на Новгород-Сіверщині (IV) 72² (VIII-1) 201 (VIII-3) 32 (IX-1) 204⁻, 223³, 325⁻, 387 (IX-2) 1012, 1013

Миколая св. церква, в жіночому монастирі над р. Десна, біля міста (IX-2) 1013

Мена, р., права притока Десни (II) 328² (IX-2) 1012

Менда, м., на узбережжі фракійської Халнідики (I) 103

Меншоє на Цепре, с., у Клецькому повіті (V) 66³

Меоти, народи, на південно-східному узбережжі Азовського моря (I) 98, 102, 104

Меотида, море (I) 71, 100, 102, 120, 123, 124^{1,3}, 144, 154, 158-160, 166, 176, 194, 194¹, 195 (II) 505, 508, 509 *див.*

Азовське море

Меотийське озеро (I) 119 *див.* Азовське море

Мервин, с., у поріччі Роськи [Оратівський р-н Вн.] (VII) 15²

Мервинці, с., біля р. Мурахва [Могилів-Подільський р-н Вн.] (VII) 15

Мерло, р., ліва притока Ворскли (I) 281³ (II) 212 (VI) 284 (VIII-2) 49, 60, 61, 72 (VIII-3) 255 (IX-1) 58, 382 (IX-2) 1234⁴

Мертвий Донець, р., рукав Сіверського Дінця (I) 98, 98¹ (IX-1) 58

Мерчик, р., ліва притока Ворскли (VIII-2) 72

Меря (Мѣря, Меряни, Merens), плем'я поволзьких фінів з межиріччя Волги і Клязьми (I) 73, 149, 185, 185², 382, 410, 544, 550 (II) 555 *див.* Merens

Месопотамія, історична область у Передній Азії між рр. Тигр і Євфрат (I) 46¹

Мессіна, м. [в Італії] (I) 539

Метибів, м. (IV) 418

Мехлеєво, с-ще (VII) 16⁵

Мещера, плем'я, у басейні р. Ока (I) 188

Мещовськ, м., у північній Чернігівщині (IV) 274

Мещовське князівство (III) 180

- див.* Мезецьке князівство
- Миглієво (Мліїв), с-ще, на Звенигородщині (**VII**) 16 *див.* Мліїв, с-ще
- Микитин, с., у Дорогобузькому повіті (**IX-2**) 627
- Микитин ріг, переправа на Дніпрі (**VIII-1**) 52, 247
- Микитинці, с., у Київському воєводстві (**VIII-1**) 314
- Миколаїв, м., над Дністром (**V**) 262, 648
- Миколів, с., у поріччі р. Сухий Ромен (**VIII-2**) 45
- Микулинці, с., на Теребовельщині (**IX-1**) 167², 181 (**IX-2**) 1139
- Миловань, с., у Галичині [маб., Милуванє, с., Тисменецький р-н ІФ.] (**V**) 179
- Милолюб, м., у Литовсько-Польській єпархії [маб., Миролюбово, с., біля Курська, у Росії] (**IV**) 87 (**V**) 511
- Милостів, с., на Волині (**VI**) 627
- Мильче, с., у Волинському воєводстві [Мильча, с., Дубенський р-н Рв.] (**V**) 267, 267⁵
- Миляновичі, с., у Ковельському старостві (**VI**) 441
- Минская єпархія (**II**) 300²
- Миргород (Миргородкь), м., на Полтавщині (**VI**) 191, 212 (**VIII-1**) 201, 297, 301 (**VIII-2**) 40, 45, 73 (**VIII-3**) 257 (**IX-1**) 56², 57-59, 157², 203², 204⁻, 239², 418, 419, 421, 426, 433, 434 (**IX-2**) 613, 661, 688, 689, 718, 720, 770, 772, 1166, 1505 (**X**) 51, 51¹, 52, 86, 87, 113, 130, 131, 137, 137^{1,3}, 140, 153, 154, 173, 187², 193, 201, 213, 214, 229, 268, 332, 343, 350
- Миргородська волость (**VIII-2**) 50
- Миргородське староство (**VIII-2**) 44
- Миргородський повіт (**X**) 105
- Миргородський полк (Миргородцкй полкь, Миргородцкй полкь) (**VIII-1**) 287 (**VIII-2**) 47 (**VIII-3**) 183, 278, 279 (**IX-1**) 410, 410¹, 433, 433⁴, 567- (**IX-2**) 1224 (**X**) 42, 49, 52, 61, 86, 151, 153, 167, 168, 187, 192, 203, 214, 350
- Миргородці, жителі м. Миргород (**X**) 188
- Миргородщина (**VII**) 261¹ (**VIII-2**) 38³ (**IX-1**) 95 (**X**) 170
- Мирославиць, м., на Сіверщині (**I**) 196³
- Мисленичі, н. п. [у Польщі] (**IX-1**) 269
- Митища, с., у Луцькому повіті (**V**) 214
- Митченки, с., на сіверській границі (**VIII-2**) 44
- Михайлів, м., на Київщині (**II**) 296
- Михайлів (Михайлов град), м., у Московщині (**VII**) 376³ (**VIII-2**) 57, 58
- Михайлівка, с., на Брацлавщині (**VIII-3**) 277
- Михайлівська сотня, Канівського полку [Михайлів, м., на Київщині] (**VIII-3**) 275
- Михайлово, с-ще (**VII**) 16

Михалків (Michałków), с., біля
 р. Збруч **(I)** 54 **(II)** 485⁻ *див.*
 Michałków
 Михаловська земля, у Польщі
(III) 128
 Михончичі, с., у Львівській ко-
 ролівщині **(VI)** 180
 Мичани, жителі м. Мичськ **(II)**
 168¹
 Мичськ (Мичеськ), м. **(II)** 168¹,
 278, 288, 293 **(III)** 399 *див.*
 Радомишль, м.
Мик-город, передмістя
м. Мичськ **(II)** 288, 288⁶
 Мишега, м., у В'ятицькій землі
(III) 180
 Мишецьке князівство, у
 В'ятицькій землі **(III)** 180
 Мишколець, м. [в Угорщині] **(I)**
 221
 Мідія, д-ва **(I)** 111, 120
 Мідія, м., на чорноморському
 узбережжі **(VIII-1)** 121
 Мідяни, населення Мідії **(I)** 111
 Мізи, людність чорноморська
 кочова **(I)** 105
 Мізинь, с., над р. Десна, на Чер-
 нігівщині [Мезин, с., Короп-
 ський р-н Чрг.] **(I)** 29, 31²
 Мізія, історична область, на
 північному заході Малої
 Азії **(I)** 549
 Мілет, республіка азійська **(I)**
 85
 Мілетяни, населення Мілету **(I)**
 85
 Мілініск, м. **(I)** 415 *див.* Смо-
 ленськ, м.
 Мілков, р., притока Сірету [у
 Румунії] **(IX-1)** 541

Мільна, с., на сіверській грани-
 ці **(VIII-2)** 44 *див.* Мелань
 Мільниця, м., над Дністром
 [Мельниця-Подільська, смт,
 Борщівський р-н Трн.] **(I)** 37
 Мінгрелія, край **(VIII-1)** 27
 Мінер, с-ще, на малоазійському
 узбережжі **(VII)** 356
 Мінкерфаан, м. **(II)** 251⁵ *див.*
 Київ
 Міновці, с., у Сокальському по-
 віті **(II)** 585
 Міновці Половець, ур-ще, в Со-
 кальському повіті **(II)** 585
 Мінськ (Минськ), м. [у Білору-
 сі] **(II)** 49, 53, 118, 133, 152,
 300² **(IV)** 72², 159, 287, 289,
 332, 334 **(V)** 460, 621 **(VI)**
 338 **(VII)** 213, 457, 504 **(IX-**
1) 222 **(IX-2)** 622, 626, 950¹,
 1029, 1155, 1257, 1263, 1266
(X) 122
Вознесенський монас-
тир **(V)** 554
Петрівський монастир
(IX-2) 622
 Мінська волость **(II)** 137, 303
 Мінська губернія (Минская гу-
 бернія) **(I)** 7, 186¹ **(II)** 300²
(V) 265⁷, 416¹, 621
 Мінська земля **(IV)** 14² **(V)** 13¹
 Мінське воєводство **(IV)** 502
(V) 339 **(X)** 370
 Мінське князівство **(I)** 186 **(II)**
 300 **(IV)** 14
 Мінський повіт [у Білорусі]
(IX-2) 1257, 1264, 1272
 Мінський уїзд **(IX-2)** 1264
 Мінські волості **(IV)** 68
 Мінські князівства **(IV)** 11

Мінщина, територія **(II)** 347
 Міри, м. [у Туреччині] **(III)** 564
 Мірмідонці (Μυρμιδόνες), на-
 род **(II)** 55³ *див.* Μυρμιδόνες
 Міус, р., впадає в Азовське море
(I) 295⁵ **(VII)** 300 **(IX-1)** 57
 Млин, с., біля р. Сула [маб.,
 Млини, с., Пл.] **(VIII-2)** 45
 Млинища, с., у Галичині [Мли-
 ниська, с., Жидачівський р-н
 Льв.] **(VI)** 237
 Мліїв (Імліїв Старий, Старий
 Мліїв, Mioiumilla), м., у
 Київському повіті [Городи-
 щенський р-н Чрк.] **(VIII-1)**
 266 **(IX-2)** 811, 1343 *див.* Ім-
 ліїв Старий, Старий Мліїв,
 Mioiumilla
 Мліїв, с-ще **(VII)** 16 *див.* Миглі-
 єво
 Мліївська сотня (Імгліївська
 сотня), Корсунського полку
(VIII-3) 275 *див.* Імгліївська
 сотня
 Мліївські сотні, Корсунського
 полку **(VIII-3)** 275
 Мліївщина (Mlyowczyzna), на
 Київщині **(IX-1)** 64 *див.*
 Mlyowczyzna
 Многа, р., ліва притока Удаю
(VIII-2) 45
 Многа, с., у поріччі р. Многа
(VIII-2) 47
 Многой, г-ще, у поріччі р. Мно-
 га **(VIII-2)** 45
 Моги, ур-ще, над р. Солона,
 правою притокою Тиси **(II)**
 543
 Могила, н. п., на Чернігівщині
(VIII-3) 32

Могили, н. п., на Поросці **(VII)**
 17

Могилів (Могилівчик, Mogi-
 low), м., біля р. Дністер, на
 Поділлі [Могилів-Поділь-
 ський, м., Вн.] **(VII)** 442,
 468¹, 470 **(VIII-1)** 251 **(VIII-**
3) 46 **(IX-1)** 91, 92, 99, 99¹,
 100, 106¹, 128, 235⁶, 437, 444,
 448, 459⁻, 531, 548, 582, 584,
 590 **(IX-2)** 873⁵, 1377 *див.*
 Могилівчик, Mogilow Мо-
 гилів (Могилевъ), м. [у Біло-
 русі] **(VI)** 19, 503 **(VII)** 156,
 209, 210, 213, 318-320, 445,
 457 **(VIII-1)** 149 **(IX-2)** 616,
 750⁴, 763, 873, 919, 932-934,
 934⁻, 935, 936, 936³, 937³,
 940, 962, 972², 1022, 1081,
 1082, 1084, 1085, 1087, 1153-
 1156, 1167-1169, 1200-1202,
 1202¹, 1203-1205, 1210, 1211,
 1211³, 1212, 1212², 1213,
 1214, 1224, 1225, 1255, 1257,
 1258, 1260, 1262, 1263⁻¹,
 1265-1267, 1422, 1434, 1520
(X) 122

*Лупулово (Лупулів), пе-
 редмістя (IX-2)* 1267, 1268,
 1422, 1423 **(X)** 46

Менший Вал (IX-2)
 1267

Спаса св. монастирь
(IX-2) 1520

Могилівець, житель м. Могилів,
 на Поділлі **(IX-1)** 526²

Могилівська волость [у Білору-
 сі] **(IX-2)** 936, 962

Могилівська губернія (Могилів-
 ська губернія, Могилевская

губ.) [у Білорусі] **(I)** 281³ **(V)** 356⁻, 621 **(VI)** 624
 Могилівська околиця [у Білорусі] **(IX-2)** 935
 Могилівська округа [у Білорусі] **(IX-2)** 932
 Могилівський округ [у Білорусі] **(IX-2)** 1153
 Могилівський повіт (Могилевський повітъ) [у Білорусі] **(IX-2)** 935, 963, 964, 1155-1157, 1168, 1200, 1202, 1202^{1,2}, 1211, 1211³, 1212, 1224, 1225, 1260 **(X)** 41
 Могилівський полк [у Білорусі] **(VIII-3)** 273² **(IX-2)** 1169
 Могилівський уїзд (Могилевський уѣздъ) [у Білорусі] **(IX-2)** 1155, 1167, 1200, 1201, 1202¹, 1211³, 1212², 1260 **(X)** 46
 Могилівські мешканці [Могилів, м., у Білорусі] **(IX-2)** 1083, 1267 *див. також* Могилівці
 Могилівські повіти [у Білорусі] **(IX-2)** 962
 Могилівці, жителі м. Могилів [у Білорусі] **(VII)** 52, 54 **(IX-1)** 226 **(IX-2)** 526², 527, 933, 933³, 934, 939, 1085 *див. також* Могилівські мешканці
 Могилівчик, м., біля р. Дністер **(IX-1)** 505 *див.* Могилів, м., на Поділлі
 Могилівщина [у Білорусі] **(V)** 31¹ **(VII)** 53 **(VIII-3)** 34 **(IX-2)** 1081, 1169, 1217
 Модрина, с., у Грубешівському старостві **(V)** 190²

Мож, р., права притока Сіверського Дінця **(VIII-2)** 49, 59, 72
 Можары, народи **(IX-2)** 1357 *див.* Угри
 Мозгава, р., права притока Межави **(II)** 219¹ **(III)** 3
 Мозир (Мозур), замок, м. [у Білорусі] **(I)** 199³ **(II)** 260, 296 **(IV)** 16³, 287-289, 331, 405³, 417, 430, 485 **(VI)** 19, 53 **(VII)** 5, 24, 30, 209 **(VIII-3)** 40², 144, 147, 156, 181 **(IX-1)** 215, 222³, 224 **(IX-2)** 670, 770, 771, 771¹, 772¹, 927 *див.* Мозур
 Мозирська волость **(II)** 304 **(IV)** 502 **(V)** 132, 362
 Мозирський повіт **(IV)** 501 **(V)** 295 **(VI)** 156² **(IX-2)** 1403, 1405
 Мозирці, жителі **(VI)** 53 **(VII)** 156¹ *див.* Мозиряни
 Мозирщина [у Білорусі] **(IV)** 16³ **(VII)** 257 - **(VIII-3)** 40
 Мозиряни (Мозирці), жителі м. Мозир [у Білорусі] **(VII)** 52, 54, 156¹, 339 *див.* Мозирці
 Мозирянин, житель м. Мозир [у Білорусі] **(IX-1)** 224³
 Мозолів, р., притока Лукви **(II)** 467
 Моисиповичи, с., на Путивльщині **(VI)** 308
 Мокрець, с., на Київщині **(IX-2)** 851³
 Мокролуг (Mokurlang, Sárpatak), с., у Карпатах **(II)** 458² *див.* Mokurlang, Sárpatak
 Молдава, р., ліва притока Лаби **(I)** 165, 214

Молдаван (**VII**) 125 *див.* Молдаванин

Молдавани (Moldavi), народ (**VII**) 250 (**VIII-1**) 38, 207 (**IX-2**) 130, 515, 540-542, 570, 572-, 582, 974, 980, 987, 992, 1007, 1061, 1109, 1310, 1390, 1395, 1407, 1410, 1463, 1466, 1471, 1472 (**X**) 10 *див.* Moldavi

Молдаванин (Молдаван) (**IX-1**) 507⁵ (**IX-2**) 1106³, 1410 *див.* Молдаван

Молдаванки (**IX-2**) 1010

Молдавиця, м., у Волощині [у Румунії] (**VI**) 60

Молдавії [обі] (**IX-2**) 1296

Молдавська земля (Moldau Land) (**IX-1**) 79⁸, 86, 119, 249, 250-, 517, 535 (**IX-2**) 893, 982, 1138, 1272 (**X**) 17 *див.* Moldau Land

Молдавська катедра [єпархія] (**III**) 279²

Молдавське воєводство (**VII**) 527 (**IX-2**) 899-900, 900¹, 903

Молдавський народ (**IX-1**) 475

Молдова, р., ліва притока р. Сірет (**II**) 523¹

Молдова (Молдава, Молдавія, Moldau, Moldavia, Moldavsko, Moldawa), д-ва (**I**) 45, 222, 224, 225 (**IV**) 215¹ (**V**) 367, 400, 403, 401¹, 403¹, 603^{3,4}, 604 (**VI**) 60, 60^{1,2}, 61, 343², 344, 344¹, 589² (**VII**) 27, 147, 150, 151, 161, 165, 166², 196, 200, 201, 203, 204, 206, 207, 210, 247, 248, 250, 251, 268, 322, 327, 343², 344, 356,

378, 418, 421, 439, 441, 450, 468, 582 (**VIII-1**) 133², 209 (**VIII-2**) 11, 90³, 97 (**VIII-3**) 4, 7, 8, 26, 33, 34², 50, 58⁴, 62, 80, 113, 123, 131, 133, 136, 140, 146, 150, 163, 165, 167, 172, 176, 193, 204¹, 218¹, 241, 243, 244, 247, 249¹, 250, 252-254, 257, 258 (**IX-1**) 9, 49, 54, 58, 66, 71, 77, 78, 80, 81, 83-85, 86⁴, 87, 87-, 89³, 90-, 91, 93, 98, 99², 112, 115, 121, 128-131, 143, 154, 160, 206, 216, 217, 237, 249, 431, 433, 436, 451, 475, 476, 484, 485, 485^{1, 2}, 486, 498, 499, 506-508, 510-512, 518, 522, 523, 527, 527⁵, 528, 531, 533, 534, 541, 547, 565, 570, 571¹, 572-, 574, 576³, 577, 578, 580-583, 589, 600 (**IX-2**) 734, 899, 900-904, 938, 944, 980, 984, 984⁴, 987, 988, 990, 995-, 1004, 1010, 1081, 1099, 1106, 1288, 1298, 1301, 1320, 1340, 1345, 1355, 1369², 1407, 1417³, 1440, 1442, 1449, 1450, 1456, 1460, 1461, 1465, 1495, 1545 *див.* Moldau, Moldavia, Moldavsko, Moldawa *див. також* Волощина

Молдова полуднева (Молдава полуднева) (**VIII-1**) 229

Молдовалахія (**IX-2**) 983¹

Молога, р., ліва притока Волги (**I**) 185

Молодечно, м. [у Білорусі] (**IV**) 385, 466

Молодильчичі, с., на Пинщині (**V**) 644

Молодів, м., у Любачівській королівщині **(VI)** 161
 Молотів, с., біля р. Дністер, у Галичині **(II)** 611 **(III)** 400
 Молочна, р., права притока Росі **(VII)** 15
 Молочна (Молочні Води), р., впадає в оз. Молочне **(VII)** 356 *див.* Молочні Води
 Молочні Води (Молошні Води, Води), р. **(IX-2)** 661, 899, 1031 *див.* Молочна, р., впадає в оз. Молочне
 Монастир, о., на Чорному морі **(VIII-1)** 121
 Монастир, ур-ще, над Гучвою **(II)** 609
 Монастирець, с., біля р. Сян, біля м. Сянік **(II)** 578-579
 Монастирище (Манастирища, Chonasterowicz), м., у верхів'ях Удаю, у Брацлавському повіті **(VIII-2)** 45, 47 **(IX-1)** 492-495, 496² *див.* Chonasterowicz
 Монастирок (Монастырекъ), с., біля р. Дніпро, у Київській губернії **(II)** 281, 282¹
 Монахів, м. [Мюнхен] **(I)** 28-, 39¹
 Монголи (Монголы, Mongols), плем'я, народ **(I)** 152, 153, 390 **(II)** 240-242, 242¹, 243, 249, 281, 514, 525, 537, 539, 539², 540, 540¹, 541, 542, 542¹, 544, 583, 584 **(III)** 545 *див.* Mongols Монголія, д-ва **(I)** 150, 152, 160 **(II)** 253, 539 **(III)** 186³
 Монголія західна **(I)** 160
 Монголія північна **(I)** 58¹

Монголо-Татари (Tou-Kioue), народи **(II)** 539 *див.* Tou-Kioue
 Монгольська держава (Монгольська держава) **(II)** 583 **(III)** 186³, 297 **(IV)** 299 **(VI)** 4
 Монгольська орда, д-ва **(II)** 544, 583
 Монгольське плем'я **(II)** 539
 Монгольські племена **(I)** 151 **(II)** 526, 539
 Монгольсько-татарська держава **(III)** 185³
 Монгольсько-татарська орда, д-ва **(II)** 544
 Монкастро, колонія, м. **(IV)** 301 **(VI)** 26, 26⁴ *див.* Білгород, м., на усті Дністра
 Морава, край **(I)** 292² **(II)** 543 *див.* Моравія, край
 Морава, плем'я **(I)** 181³, 235¹ **(II)** 212, 238², 273 *див.* Морави, плем'я
 Морава, р., притока Дунаю **(I)** 138, 165 **(III)** 67
 Морави (Морава, Моравія, Морав'яни, Mähren), плем'я, у басейні р. Морава **(I)** 165, 181³, 189, 235¹ *див.* Морава, Моравія, Морав'яни, Mähren
 Моравія (Морава, Mähren, Morava, Moravia), край, історична область Чехії, у басейні рр. Морава й Одра **(III)** 72, 75 **(VI)** 37 **(IX-1)** 528, 529 *див.* Морава, край; Mähren, Morava, Moravia *див. також* Велико-моравська держава
 Моравія, плем'я **(I)** 166¹, 232³ *див.* Морави

Моравська дієцезія **(I)** 490
 Моравський шлях **(IX-1)** 40
 Моравсько, с., на Перемишльщині **(V)** 103, 105
 Морав'яни, плем'я **(I)** 189 *див.* Морави
 Морахва, р. **(IV)** 210 *див.* Мурахва, р.
 Мордва (Буртаси, Мордвяни, Mordens), плем'я поволзьке фінське, із середньої течії Сури і Мокші **(I)** 73, 149, 188, 228⁴, 297, 435, 461, 544 **(II)** 542 *див.* Буртаси, плем'я; Мордвяни, Mordens
 Мордва-Ерзя, народи **(I)** 196¹
 Мордвяни, плем'я **(I)** 544 *див.* Мордва
 Морди, с., на Підляшші **(VI)** 627
 Моренин, с., на Волині [Маринин, с., Березнівський р-н Рв.] **(V)** 265
 Морея, край **(VII)** 495
 Морівийськ, м., біля р. Десна, на Чернігівщині **(II)** 136, 320 **(III)** 335
 Моровля, с. **(II)** 456, 456³ *див.* Мровля
 Морозовичі, с., на Пинщині **(V)** 644
 Морочна, с., на Пинщині **(V)** 645
 Мосальськ, м., у Смоленській землі **(IV)** 277
 Мосальське князівство **(III)** 180
 Москалі **(VI)** 289 **(VIII-1)** 255 **(IX-1)** 19⁻, 43, 46, 111, 469 **(IX-2)** 766, 773, 773³, 774, 870, 885, 886², 923, 955, 969, 969⁻, 981, 985, 998, 1016,

1042⁻, 1045, 1045⁻, 1046⁻, 1047, 1070³, 1077, 1084, 1091, 1109, 1115, 1118, 1124³, 1126, 1127², 1130, 1136, 1139, 1142, 1143, 1149, 1174, 1181, 1239, 1245, 1270, 1282, 1287, 1296¹, 1332, 1339, 1342, 1364, 1385, 1408, 1437 **(X)** 8, 55, 274, 280, 313, 345, 379, 380 *див.* Росіяни
 Москалівка, с., біля р. Сула **(VIII-2)** 45
 Москаль **(VI)** 295, 486⁶ **(VIII-1)** 255 **(IX-1)** 51, 214, 422, 424 **(IX-2)** 655, 772, 773¹, 774, 922¹, 936³, 956, 1075, 1106, 1143, 1439, 1440 **(X)** 143⁻, 265, 307, 308, 329, 333 *див.* Росіянин
 Москва, д-ва **(III)** 138¹, 151, 151² **(IV)** 33³, 69-73, 83, 126, 127, 179, 179⁻, 183, 185, 186, 219, 251¹, 255, 260, 263-265, 268, 272, 272⁻, 273-279, 279^{1,2}, 280, 285, 287-290, 290¹, 312, 312³, 314, 321, 323-325, 327-329, 332, 334, 335, 338, 339, 350, 358-360, 365, 376, 379, 381, 382, 384, 387, 401, 418, 421, 422, 452-455, 462, 483, 484, 486 **(V)** 46⁻, 101, 339, 387, 388, 393, 394, 398-401, 404, 404¹, 406-408, 408^{1,4}, 409, 419, 445⁻, 460, 529, 539, 550 **(VI)** 11⁴, 13, 14, 47², 53, 283, 288, 333², 412 **(VII)** 22, 26, 28, 76, 84, 91, 92, 106, 111, 112³, 116, 117-119, 121-125, 150, 152, 155, 161, 165, 166³, 191, 197, 203, 210, 240,

292, 322, 330, 333, 335-337, 340, 342, 343, 366, 375, 377, 417, 427³, 428, 433, 450², 455, 465, 496³, 520, 521, 524, 525, 525¹, 528, 533, 538, 539, 548, 549, 525, 528, 539, 549 (**VIII-1**) 15, 23, 27⁵, 30, 36, 36², 99, 107, 114, 124, 127¹, 129, 135, 153, 154, 158, 161, 169, 173, 187, 201, 202, 204, 207-209, 229, 262 (**VIII-2**) 19, 20, 32, 33, 78, 104, 105, 107, 140, 208, 212, 222 (**VIII-3**) 7, 8, 26, 33, 58⁴, 62, 113, 123², 133, 140, 150, 163, 165, 167, 176, 184¹, 193, 241, 244, 247, 250, 252, 257, 258 (**IX-1**) 5, 6, 9, 11, 17, 23, 31, 35, 37-44, 46, 51-55, 57, 58¹, 59, 62, 64-67, 69, 71, 74, 75, 81-83, 85, 86, 91, 92¹, 103¹, 106, 110, 112, 113, 114¹, 116-124, 126, 133, 137, 139-141, 144, 148, 152, 154, 156, 167, 170³, 173^{4,5}, 174, 180⁴, 204, 206-208, 210-212, 215, 216, 219, 220, 232, 245, 255, 256, 270, 276, 288, 298, 313, 314, 321¹, 332¹, 372, 377, 389, 391, 393¹, 397, 398, 405-407, 414, 416, 417, 426, 427, 431, 432, 444³, 449-452, 456, 466, 470, 471, 474, 487, 488, 500, 502, 504, 506, 508, 538, 545, 546, 552, 558, 562, 569, 574, 575², 576, 596, 600, 601 (**IX-2**) 609-614, 625-627, 633, 634, 637, 638, 642-644, 649, 660, 662, 664, 679, 682, 684, 685, 687, 688, 693, 711, 712, 717-720, 723-726, 728-

730, 732-735, 738, 739, 741, 743, 750, 751, 753, 754², 755-757, 758¹, 759-763, 766, 768, 769, 771, 773¹, 774, 775, 777-780, 783, 784, 789, 790, 792, 794-798, 801, 806, 810, 812, 824, 828-830, 834-836, 841-844, 847-849, 852-857, 860, 861, 865, 866, 868, 871, 873, 875, 876, 879, 883-886, 888, 890, 891, 893-897, 899, 902, 903, 905, 906, 908-911, 918, 920, 923, 928, 937-939, 944, 950, 951, 955-958, 960, 965, 966, 968, 990, 1007, 1013, 1020, 1035, 1040, 1041, 1046, 1057, 1061, 1065, 1066, 1069, 1070¹, 1072, 1073, 1075, 1081-1086, 1089², 1094-1098, 1108, 1111, 1112, 1120, 1124, 1128, 1130, 1132, 1135, 1136, 1142-1149, 1152, 1153, 1155, 1158, 1159, 1161-1163, 1165, 1166, 1171, 1184, 1187, 1192, 1196, 1197, 1199, 1200, 1206, 1207², 1214, 1217-1219, 1229, 1232, 1238, 1239, 1243, 1244, 1248, 1249, 1252, 1253, 1255, 1265², 1266³, 1270, 1275, 1277, 1278, 1280, 1285-1292, 1300, 1306, 1307, 1309², 1311, 1312, 1322, 1326, 1332-1334, 1337, 1339, 1346, 1351-1355, 1359, 1360, 1365, 1366, 1369, 1374, 1380, 1381, 1384, 1388, 1391, 1395-1397, 1399, 1406, 1416, 1417³, 1427-1430, 1433¹, 1434-1440, 1443, 1444, 1448-1450, 1464, 1472³, 1476, 1478, 1479, 1485, 1488, 1491, 1494-1496,

1498-1500, 1522, 1548 **(X)**
 23, 39, 50, 53, 54, 56, 60-63,
 63², 67-69, 77, 82, 84, 86, 96,
 101, 106, 117, 124, 128², 132,
 135, 136², 138, 139, 142², 143-
 , 147, 150, 151, 155, 157, 159,
 165, 224, 237¹, 238, 243, 245,
 246, 250, 251, 257, 269, 275,
 283, 284, 287, 305, 307, 310,
 312, 313, 315, 321, 321¹, 323,
 324, 329, 331, 339, 339², 344,
 347, 352-, 354, 362¹, 368, 370,
 371, 374, 376 *див.* Росія, д-ва
 Москва (Moskwa), м. **(I)** 521,
 533, 592³ **(II)** 132, 191, 277,
 570 **(III)** 190, 248⁴, 271, 274,
 297¹, 445, 496¹, 525, 539-541,
 545, 547, 549, 550, 553-556,
 558, 560, 561, 564, 567 **(IV)**
 84¹, 161, 173, 179, 179-, 268,
 269, 451, 471 **(V)** 394, 405,
 411, 520¹, 525-527, 527-, 528,
 530, 536, 541, 551, 551², 552,
 620-622, 626, 627, 654 **(VI)**
 14, 14⁴, 16, 47, 53, 361¹, 378¹,
 424, 438, 440, 442, 444, 521,
 527, 596, 598, 622 **(VII)** 121,
 123, 124, 325, 335-337, 340,
 371, 376, 377, 386, 387, 391¹,
 432, 432¹, 455, 523¹, 525, 528,
 533, 540¹, 544², 545, 546^{2,5},
 547, 549² **(VIII-1)** 21, 37, 98,
 130, 145, 206 **(VIII-2)** 26,
 31, 38, 69, 72, 77, 77¹, 91¹,
 98, 150³, 200, 204 **(VIII-3)**
 4, 34², 50, 80, 123, 136, 146,
 150², 172, 204³, 218¹, 223²,
 243, 246¹, 249¹, 253 **(IX-1)**
 5¹, 14³, 15-, 19-, 37², 38³, 43²,
 45, 55¹, 57³, 100-, 108, 121⁴,

122², 123-, 133^{1,2}, 151⁶, 175-,
 210^{1,3}, 213, 220¹, 231, 256¹,
 343¹, 426¹, 445², 448, 460¹,
 469-, 499, 558¹, 578¹ **(IX-2)**
 620³, 632, 643³, 672, 673²,
 729¹, 738², 743¹, 754, 755²,
 767, 768², 773, 774-, 779¹,
 780¹, 783-, 791, 795², 802-804,
 812¹, 820, 830¹, 839, 840, 841-,
 847⁴, 848², 854², 857¹, 861¹,
 866², 867, 868¹, 870, 876³,
 878², 900², 912, 914, 915, 921¹,
 922¹, 927, 934, 956⁵, 958³,
 959, 968-, 972², 1046-, 1064,
 1067-, 1069³, 1073¹, 1074,
 1079, 1098¹, 1099, 1103, 1107,
 1109, 1113, 1117, 1124³, 1127-,
 1142², 1148⁴, 1162¹, 1163¹,
 1168, 1169, 1192, 1210, 1223,
 1223², 1240, 1242, 1245, 1314,
 1315, 1327¹, 1334¹, 1335, 1336,
 1349, 1364, 1364^{1,4}, 1382¹,
 1395², 1409, 1411, 1430²,
 1446, 1471, 1479¹, 1538, 1547
(X) 3, 4, 11, 12, 19, 21, 28, 42,
 47, 47², 48, 49, 55, 59, 70, 71,
 73¹, 81, 88, 103, 105, 124¹,
 129, 133, 134, 140, 149, 156,
 158, 160, 164, 168-170, 172,
 176-178, 182, 183, 187, 188,
 190, 194^{2,3}, 196, 197¹, 200-,
 202, 239, 248, 265, 267, 270,
 271, 274, 282³, 285¹, 343, 350
див. Moskwa

Богоявленський монас-
тир у св. Трійці (IX-1) 119
див. Трійці св. монастир,
біля міста

Московська катедра
[церква] (I) 508¹

- Московський Кремль, Золота [царицина] палата (Золотая палата) (IX-2) 809, 1538*
- Трійці св. монастир (Богоявленський монастир у св. Трійці, Троїцький Сергіїв монастир, біля міста [Троїце-Сергієва лавра, м. Сергієв Посад, московська обл., Росія] (IX-1) 125, 233¹ див. Богоявленський монастир у св. Трійці*
- Успенська катедра (I) 533² (II) 277 (IX-2) 650*
- Чудов монастир (I) 575 (IX-2) 1162*
- Москва, народ (VI) 471¹ (VII) 102 (VIII-3) 146 (IX-1) 40³, 101 (IX-2) 769, 769⁶, 770-772, 936³, 1042⁻, 1045⁻, 1052, 1058, 1059¹, 1070³, 1076, 1077, 1084, 1104³, 1114², 1115¹, 1115³, 1118, 1120, 1123, 1125, 1126⁻, 1127¹, 1127², 1130, 1139-1142, 1144, 1148, 1152, 1170¹, 1437 (X) 17, 23¹, 282, 286, 333, 340, 365, 379 див. Росіяни
- Москва, р., ліва притока Оки (I) 185 (II) 319
- Москвич, житель м. Москва (V) 387
- Москвичі (VI) 50, 53, 55 (VIII-3) 242 (IX-1) 562 (IX-2) 732, 764 див. Росіяни
- Московити (Московитяни, Московіти) (V) 544 (VI) 471 (VII) 156² (IX-1) 39⁷, 432 (IX-2) 775, 870, 985, 1109, 1329, 1330 див. Росіяни
- Московитин (Москвитин, Москвитянин, Московіт) (V) 403 (VI) 362, 422, 438, 470 (VII) 112, 118, 390 (VIII-1) 205 (IX-1) 39⁷, 51, 52, 460 (IX-2) 768, 771, 781, 1098¹, 1127¹, 1152, 1334 (X) 319 див. Росіянин
- Московія (VI) 17² (VIII-2) 204 (IX-1) 160 (IX-2) 980, 1005, 1239, 1434 (X) 68 див. Росія, д-ва
- Московська губернія (Московская губерния) (I) 560, 561
- Московська держава (Корона Московська, Московське государство) (I) 2, 3, 552 (II) 191, 277, 300 (III) 145, 146, 179, 539 (IV) 71, 275, 338 (VI) 14, 22 (VII) 117, 124, 331, 337, 371, 377, 445, 520, 583, 590 (VIII-2) 57, 58, 60, 62, 198 (VIII-3) 242, 246, 252 (IX-1) 86, 110, 115, 118, 122, 208, 209 (IX-2) 628, 644, 645, 719, 739, 763, 853, 1095, 1165, 1245, 1253, 1358, 1417, 1449, 1476 (X) 79 див. Корона Московська, Московське государство
- Московська земля (Московская земля) (VI) 11, 22, 47 (VII) 377, 394 (VIII-1) 238 (VIII-2) 54 (IX-1) 70, 83, 157, 173, 174 (IX-2) 643, 644, 916, 968, 980-982, 1078, 1085, 1429, 1440, 1545
- Московська митрополія (III) 260 (V) 386, 394, 404¹, 512, 530¹, 530¹ (IX-1) 121⁴

Московська Русь (Московская Русь) (V) 630 (VI) 441², 613 (VIII-2) 216

Московське государство (Московское государство) (II) 604 (III) 153¹, 228¹ (IV) 276¹, 280⁻, 320⁴, 457, 500 (VI) 9⁴, 15² (VII) 590 (VIII-1) 32⁻, 98¹, 132¹, 134⁴, 136^{-1,2,4}, 137¹, 145², 146¹, 152², 153^{1,3}, 154^{3,4}, 155², 160¹, 201⁵, 202^{1,2,5,7,10}, 203², 205², 206^{2,4,5}, 320 (VIII-2) 26⁴, 38⁶, 39², 66², 74³, 116³, 167³, 173¹, 176³, 183⁴, 191², 198, 199, 208 (VIII-3) 12³, 21², 35¹, 50³, 242 (IX-1) 81, 86, 86¹, 91, 119, 174⁻, 175⁻, 209, 313, 414¹, 416, 469, 497², 502², 503¹, 505², 517, 526², 535⁶, 539², 548², 549¹, 562¹, 563⁴ (IX-2) 613², 646¹, 647⁻, 660³, 661³, 697, 750⁴, 755², 873⁵, 874^{1,2}, 875^{1,3,4}, 905⁵, 906, 907, 965, 1088⁴, 1156¹, 1162¹, 1165¹, 1348, 1349 *див.*

Московська держава

Московське князівство (II) 542

Московське царство (Московское царство) (IV) 419 (VIII-3) 243, 246, 247 (IX-1) 37, 45, 86, 119, 157, 208, 209, 256, 314, 469 (IX-2) 637, 696, 743, 749, 753, 757, 866-869, 888, 892, 898, 899, 1018, 1225, 1347 (X) 161

Московський народ (I) 2 (VII) 521 (IX-2) 1083, 1280

Московський патріархат (VIII-2) 109 (IX-2) 863, 1220, 1506

Московсько-Російська держава (I) 3

Московщина (Москівщина)

(III) 310² (IV) 185⁴, 246, 324, 325, 455, 500 (V) 403, 405, 459, 475, 520, 530, 541, 543, 544, 551 (VI) 10⁻, 11⁴, 13, 47, 54, 55, 371⁻, 389, 397, 413, 426³, 442, 511, 537, 596, 598 (VII) IX, 22, 23, 27, 29, 42, 92, 106, 112, 117, 119, 121, 124, 128, 132, 146, 152, 153, 156, 173, 196, 225, 324, 325, 330, 331, 333, 336-338, 343, 357, 366, 371, 374, 377, 394, 409, 450, 519, 523, 540, 550, 570, 583 (VIII-1) 9, 207, 309² (VIII-2) 48, 77¹, 78, 104, 211 (VIII-3) 4, 253 (IX-1) 6, 9, 23, 74, 83², 108, 139, 140, 207, 270, 426, 451, 452, 466, 472 (IX-2) 752, 760, 761, 765, 776, 782, 797, 868, 955, 966-968, 968², 969⁻, 979¹, 981^{1,2}, 984, 985, 990, 995¹, 1008², 1035, 1165, 1178, 1186, 1239, 1285, 1288, 1305 (X) 11, 50, 131, 351 *див.* Росія, д-ва

Мости, м. (VIII-1) 181 (IX-1) 266 *див.* Великі Мости

Мостиська, м., у Галичині (V) 321, 323 (VI) 101, 108, 272 (VII) 31

Мостиська, повіт, у Галичині (II) 485⁻ *див.* Мостиський повіт

Мостиська держава, територія, у Галичині (V) 191

Мостиське староство, у Галичині (V) 275, 281

Мостиський повіт (Мостиська), у Галичині (V) 262 *див.* Мостиська, повіт

Мостище, с., у Володимирському повіті, на Волині (V) 483
 Мостиці, с., на Київщині [Мостище, с., Кв.] (IX-2) 851³
 Мотовилівка, м., у Київському повіті (VIII-3) 35 (X) 284, 285
 Мотовилівська сотня, Київського полку (VIII-3) 278
 Мошенська сотня, Черкаського полку (VIII-3) 275
 Мошни, с., м., на Черкащині [Черкаський р-н Чрк.] (VI) 279, 281 (VII) 544 (VIII-1) 260, 262, 263, 263⁴, 264, 265, 267, 268, 270, 274 (VIII-2) 187 (VIII-3) 176
 Мошонське озеро (I) 167² *див.*
 Найзідлерське озеро
 Мошенка, с., у Снянській королівщині (VI) 202
 Мощова, с., на Перемишльщині (V) 143¹
 Мрова, с. (II) 456 *див.* Мровля
 Мровля (Моровля, Мрова, Mrova), с., у Сandomirській землі (II) 456 *див.* Моровля, Мрова, Mrova
 Мрочків, с., на Берестейщині (V) 212
 Мстислав (Мстиславль), м. [у Білорусі] (II) 319 (IV) 159 (IX-1) 14 (IX-2) 937³, 961, 1153, 1216 *див.* Мстиславль
 Спаса св. церковь (IX-2) 1520
 Троицы св. церковь (IX-2) 1520
 Мстиславль (Мсциславль), м. (VI) 504 (VII) 156, 319 (IX-2) 1520 *див.* Мстислав, м.

Мстиславская єпископія (IX-2) 1522
 Мстиславська єпархія (Мстиславське владичтво) (IX-1) 29 *див.* Мстиславське владичтво
 Мстиславське владичтво (VIII-1) 179, 181 (VIII-2) 97 (VIII-3) 263 (IX-1) 26 *див.* Мстиславська єпархія
 Мстиславське воєводство (V) 339 (IX-2) 1450 (X) 370
 Мстиславське князівство (V) 131
 Мстиславський повіт (IX-2) 1201 (X) 41
 Мстиславський уїзд (IX-2) 1201, 1214, 1258, 1260
 Мстиславсько-витебська єпархія (IX-1) 29
 Мстя, р., впадає в оз. Ільмень, на Новгородщині (I) 457, 457²
 Мужеч, м. [у Росії] (IV) 87
 Мукачів (Мукач, Мункач, Muncsul, Munkach, Munkácsvár), замок, м., над р. Латориця, на Закарпатті [Мукачеве, м., Мукачівський р-н Зк.] (II) 493 (IV) 172, 172², 443 (VIII-3) 138 *див.* Мункач, Muncsul, Munkach, Munkácsvár
 Мукша, с., на Поділлі (IX-1) 241
 Мульки, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
 Мумурів, м. (X) 10
 Мункач, замок, м. (II) 493, 494⁻, 581 (IV) 38, 40, 171, 442 *див.* Мукачів
 Мунтенія (Мультан, Мультани,

- Мунтяни), край **(VII)** 203, 251, 321, 370, 527 **(IX-1)** 44, 104³, 105³, 119, 150, 161, 163, 250⁻, 468⁻, 473, 483, 485, 486, 519, 520, 532, 532¹, 533, 539-541, 543, 544, 558, 564, 571¹, 578, 592², 596 **(IX-2)** 773¹, 903, 1099 *див.* Волощина
- Мунтяни (Мультиани, Мутьяне, Мутьяни, Мутьяни), народ **(VII)** 173 **(VIII-3)** 132, 249 **(IX-1)** 122, 123, 146, 462, 521, 525, 526, 538, 539, 541, 542, 581, 585, 587, 594 **(IX-2)** 664¹, 681, 687, 695, 897, 898, 903, 914, 927, 951, 956, 958, 960¹, 1033, 1063, 1067⁻, 1069, 1104, 1145, 1160, 1164, 1277, 1310, 1315, 1375-1378, 1382¹, 1413, 1418, 1427, 1450 **(X)** 6, 17, 135, 159, 163, 170, 227 *див.* Волохи
- Мунтянська земля (Мултянская земля, Мультианська земля, Мультиянська земля, Мутьянська земля) **(VII)** 370, 527 **(IX-1)** 116, 117, 121, 535, 538, 539, 568 **(IX-2)** 627, 639, 662, 675, 790, 803, 893, 914, 944, 1377, 1419, 1421 **(X)** 164, 191 *див.* Волоська земля
- Мунтянське воєводство **(IX-2)** 900
- Мунтянське господарство (Мультианське господарство) **(IX-1)** 519, 520 **(IX-2)** 900¹ *див.* Волоське господарство
- Мур, р., ліва притока Тиси **(I)** 170
- Муравська сотня, Переяславського полку [Моровська сотня] **(VIII-3)** 286
- Муравський шлях, з Московської України до Криму **(VI)** 9, 9⁶ **(VIII-1)** 45 **(VIII-2)** 60-62 **(X)** 238
- Мурафа (Мурахва), м., у Брацлавському воєводстві [Шаргородський р-н Вн.] **(IX-1)** 179¹ Мурахва, м.
- Мурахва, м. **(IX-1)** 153, 177⁻, 179¹, 180, 181, 189, 190, 193, 193¹, 194, 195 **(IX-2)** 1014 *див.* Мурафа, м.
- Мурахва (Марахва, Морахва), р., ліва притока Дністра [Мурафа, р.] **(VI)** 251, 282 **(VII)** 13, 13¹, 14, 15, 17, 101 **(IX-1)** 177⁻, 181 *див.* Марахва, Морахва
- Мурахівська сотня, Брацлавського полку [Мурафа, с-ще, Шаргородський р-н Вн.] **(VIII-3)** 277
- Мурашка, р., права притока Мурафи **(VII)** 14
- Муровиця, м., біля р. Стир, на Волині [Муравище, с., Ківерцівський р-н Вл.] **(II)** 258²
- Муром, м., біля р. Ока [у Росії] **(I)** 185, 416, 422, 487 **(II)** 7³, 27, 47, 49, 62, 78, 82¹, 86, 88, 90, 122, 318 **(VIII-2)** 58
- Мурома фінська, плем'я, народ, біля середньої Оки **(I)** 416
- Муроми (Мурома), народ поволзький фінський, у пониззі р. Ока **(I)** 185, 188
- Мурома-Рязанська волость **(I)** 188 **(II)** 315, 318

Муромо-Рязанська земля (I) 188
(II) 208
Муромо-Рязанське князівство
(II) 323
Муромська волость (II) 46, 88,
100, 123, 315
Муромщина (II) 68
Мурсійське озеро (Mursianus
lacus), у Подунав'ї (I) 167
див. Mursianus lacus
Мурсія (Esseg), м., на усті Дра-
ви (I) 167² *див.* Esseg
Мустаг, узгір'я в Азії (I) 61
Мутижир, м., у Київській землі
(II) 278
Мутин, с., на сіверській границі
(VIII-2) 44
Мухавець (Муховець), р. (II)
369, 371 (VI) 186, 186⁴
Муша (Aa), р. (VI) 188 *див.* Aa
Мушач, м. (IV) 87

Мушина (Muchina), с., над р.
Попрад, у Карпатах (II) 459,
459¹ *див.* Muchina
Мушинський ключ
(Muszynensis clavus) (V) 445
див. Muszynensis clavus
Мушурів (Miszarowka, Nussu-
row), с., м., на Уманщині
(VII) 63, 63¹ (VIII-1) 39
(IX-2) 881, 882, 882¹ *див.*
Miszarowka, Nussurow
Мценськ (Мцьнескь), м., на Ор-
ловщині [у Росії] (II) 319,
604 (IV) 69, 72, 87, 277, 278,
280, 322- (VIII-2) 56
Мясківка, с., м., на Брацлавщи-
ні (IX-2) 772, 927-928
Мястківська сотня, Брацлав-
ського полку [М'ясківська
сотня] (VIII-3) 277

Н

На Люз, м. **(IX-2)** 1326² *див.* Калюс, м.

Наборовичі, с., у Кам'янецькому повіті **(IX-2)** 668

Нагірці, с., у Галичині **(VI)** 237

Нагуєвичі, с., у Галичині **(V)** 263

Миколая св. монастир **(V)** 263

Нагловіце, м. [у Польщі] **(VI)** 399

Надбоже, по р. Південний Буг **(IX-2)** 1018

Надніпровське згір'я **(II)** 269

Надлімницька височина **(II)** 469

Назарей **(IX-2)** 1539

Назарейські народи **(IX-2)** 1540

Найбурське озеро [у Швейцарії] **(I)** 54³

Найдорф, с., на Берестейщині **(VI)** 628

Найзідлерське озеро (Мошонське озеро) [в Австрії та Угорщині] **(I)** 167² *див.* Мошонське озеро

Наймани, плем'я **(II)** 539

Наймани алтайські, плем'я **(II)** 539

Наймагт, м. **(V)** 231 *див.* Шрода

Найтас, море **(I)** 616 *див.* Чорне море

Наливайків Брід, на Поділлі **(IX-2)** 1468 **(X)** 20, 82¹

Нараїв, м., у Галичині [с., Бережанський р-н Трн.] **(IX-2)** 653

Нарев, м., біля р. Нарев, на Підляшші **(II)** 369

Нарев (Наров, Armilla, Narew), р., права притока Західного Бугу **(I)** 214, 219, 219⁵ **(VI)** 183, 184, 194, 195 **(IX-2)** 1408 *див.* Наров, Armilla, Narew

Наріль, м., на Перемишльщині **(VIII-3)** 95

Наров (Нарова, Наровь), р. **(II)** 369, 369¹⁰, 455 **(III)** 95 *див.* Нарев, р.

Народичі, м., на Овруччині **(IX-1)** 323

Настасів, с. **(II)** 612 *див.* Настащин

Настащин (Настасів), с., біля Галича [Насташине, с., Галицький р-н ІФ.] **(V)** 190² *див.* Настасів

Небль, м. **(II)** 302 *див.* Нобель

Небльська волость, у поріччях рр. Прип'ять і Стир **(III)** 294

Нева, р. **(I)** 291 **(VI)** 82

Невеселово, с., на Київщині **(VII)** 19, 42

Невірків, с. **(V)** 266

Невр, із народу неврів **(I)** 116

Неври (Neriuani, Neuren, Neuri, Neuroe), народ **(I)** 68², 110, 116-118, 139⁵ *див.* Neriuani, Neuren, Neuri, Neuroe *див. також* Ναυάροι

Негребець, с., у Перемишльській королівщині **(V)** 94, 145¹ (1)

Недвигівка, с., біля р. Мертвий Донець **(I)** 98, 98¹

Недокудово, с., біля м. Новгородок Литовський **(IV)** 168

Недригайлів, г-ще, м., у

- верхів'ях Сули, на Слобожанщині [Недригайлівський р-н См.] (II) 349¹ (VIII-2) 48, 49 (IX-1) 415 (X) 275, 341
- Нелипківці, с., пристань на р. Сян, біля с. Синява (VI) 190
- Неман (Немань), р. (IX-2) 1273 *див.* Німан
- Немечь, м. (II) 523¹ *див.* Нямци
- Немиза, р., права притока р. Свіслоч [не існує, на території м. Мінськ] (II) 53
- Немир, м., біля р. Псел, у Путивльській волості (IV) 87
- Немирів, м., на Поліссі (IX-2) 1090
- Немирів (Niemierow), м., на Поділлі [Немирівський р-н Вн.] (VII) 149, 151, 243, 257⁻ (VIII-3) 36-38, 40, 40², 41, 45, 53 (IX-1) 200², 441, 493, 549 (IX-2) 775, 835, 836, 878, 878², 880, 1017, 1058, 1059¹, 1062, 1076 *див.* Niemierow
- Немирів (Немирів галицький), м., у Галичині [Яворівський р-н Лв.] (VI) 118¹
- Немирівська сотня, Кальницького полку [Вінницький полк] (VIII-3) 277
- Ненадовка, с., у поріччях Олави і Рашівки (VIII-2) 45
- Ненаситецький, ухор на дніпрових порогах (VII) 54
- Непѣрьць, м. (III) 518 *див.* Гімберг
- Нерис, р. (IV) 6⁻ *див.* Вилія
- Нерль, р., ліва притока р. Клязьма (III) 430
- Нерова, плем'я (IV) 6⁻ *див.* Нерома
- Нерома (Нерова), плем'я (IV) 6⁻ *див.* Нерова
- Нерубай, н. п., на Вінничині (VII) 63
- Несвиж, м., у Новогрудському повіті (II) 303 (VI) 448 (IX-2) 1192, 1272-1274
- Несолонь, с., у Київському воєводстві (VIII-3) 234¹
- Нестервар, м. (VII) 16² *див.* Тульчин
- Нестервар-Тульчин, м. (VIII-3) 37 (IX-2) 1014³, 1016³, 1018, 1019⁴, 1020 *див.* Тульчин
- Несторовці, маєтн. (VII) 16, 16²
- Несухойж, с., у Волинському воєводстві (VI) 389
- Нехворощ (Нехвороща), м., у Житомирському повіті [Андрушівський р-н Жт.] (V) 219 (IX-2) 948², 1343⁴ *див.* також Gradicha
- Нехворощанська держава, у Житомирському повіті (V) 219
- Нечунь, м. задунайське (II) 523¹
- Нижанківці, с., у Галичині (V) 143¹
- Нижегородська губернія (VIII-2) 110
- Нижегородці, жителі Московщини (VII) 337
- Нижній Новгород (Нижний Новгород), м., у Московщині (VIII-2) 58 (IX-1) 601 (IX-2) 1537
- Низ (Низ дніпровський, Низ Запорозький, Niz), територія на нижньому Дніпрі (VII)

- X, 67³, 90, 116, 117, 121, 125, 129, 136-138, 141, 142, 149, 151, 153, 161, 162, 174, 175, 177, 179, 181⁵, 185², 188, 190, 193, 196, 200³, 205, 210, 216⁻, 227, 232, 235, 239, 243, 245, 254, 256, 267, 273, 280, 303², 308, 312, 323, 345, 347, 351, 361, 363, 386, 427, 461, 484, 499, 547, 551 **(VIII-1)** 223, 262, 327, 329, 330 **(VIII-2)** 25, 28-30, 81, 139, 140, 164, 166, 166¹, 167, 169, 170-172, 174-176, 179, 182, 183, 218 **(IX-2)** 873³, 1492, 1492⁴, 1498 *див.* Низ дніпровський, Низ Запорозький, Низ
- Низ дніпровський **(VII)** 114, 119, 120, 129, 139, 305 **(VIII-2)** 41 **(IX-2)** 898 *див.* Низ
- Низ донський **(VIII-2)** 42
- Низ запорозький **(VII)** X **(VIII-2)** 42 *див.* Низ
- Низовці, козаки **(VII)** 150, 153, 161, 162, 173, 214, 215, 216, 221, 233, 241, 247, 266, 274, 307, 310, 325, 388 *див.* Козаки низові
- Никольська слобідка, біля м. Київ **(IV)** 84²
- Нискеничі, с., у Володимирському повіті, на Волині **(I)** 439⁻ **(V)** 266
- Киселів монастир* **(V)** 266 *див.* *Покрови св. монастир*
- Покрови св. монастир (Киселів монастир)* **(V)** 266
- Ничлава, р., ліва притока Дністра [Нічлава, р.] **(I)** 37 **(IX-1)** 243, 244
- Нідерланди (Голландія, Nederland), д-ва **(VI)** 194 *див.* Голландія, Nederland
- Ніжин (Нежин, Нежинь, Ніжен, Нѣжин, Нѣжинь, Нѣжынъ), м., над р. Остер, у Чернігівському воєводстві **(I)** 281³, 527 **(VIII-1)** 21, 128⁴, 264, 277, 278, 292, 292¹, 293¹ **(VIII-2)** 183⁴ **(VIII-3)** 215 **(IX-1)** 17, 18, 73, 78, 78⁵, 104², 118, 158, 204⁻, 323¹, 325⁻, 390, 410, 411, 413, 433⁴, 434, 434⁻, 469⁻, 470², 472, 549, 552 **(IX-2)** 690, 728, 734³, 748-750, 750⁴, 771, 875, 875², 935, 963, 1156, 1166, 1204, 1222, 1253, 1266, 1382, 1382¹, 1415, 1417, 1545 **(X)** 21, 44, 48, 54, 121, 151, 173, 193, 259, 266-268, 275, 344, 345
- Ніжинська волость **(VIII-3)** 31 **(IX-1)** 73
- Ніжинська держава **(VIII-1)** 310
- Ніжинська сотня **(VIII-3)** 280
- Ніжинське староство **(V)** 341 **(VI)** 286 **(VIII-1)** 276
- Ніжинський повіт **(IX-2)** 1011 **(X)** 16
- Ніжинський полк (Нѣжинский полкъ) **(VIII-2)** 47, 208 **(VIII-3)** 31, 280 **(IX-1)** 22, 215, 221, 224, 236, 322, 383, 549, 567⁻ **(IX-2)** 691, 692, 736, 908, 966, 1167, 1200, 1203, 1213, 1223-1225 **(X)** 42, 85, 104, 128, 151, 154, 154¹, 166, 170, 188, 236, 259, 266, 268, 341

Ніжинські сотні (**VIII-3**) 280
 Ніжинці, жителі м. Ніжин (**IX-1**) 73 (**X**) 267
 Нікея, м., у Малій Азії (**III**) 267
 Ніконіон, м., на Дністровському лимані (**I**) 88
 Німан (Неман, Niemen), р., басейн Балтійського моря (**I**) 11, 23, 74, 75, 218, 218², 219⁴, 606 (**II**) 303, 304 (**III**) 79, 81, 275 (**IV**) 4, 4², 5⁻, 9, 334 (**V**) 13¹, 631 (**VI**) 188, 194, 358 (**VIII-1**) 215, 216 (**IX-2**) 1266, 1426 *див.* Неман, Niemen
 Німанський басейн (**I**) 75, 214 (**III**) 81 (**V**) 631
 Німанський вододіл (**I**) 186-187
 Німець, д-ва (**VI**) 172 *див.* Німеччина
 Німець (Нѣмецъ, Нѣмчинъ) (**I**) 79¹, 493³ (**III**) 94, 135, 327 (**V**) 50, 238¹, 370 (**VI**) 427¹ (**VII**) 156, 546² (**VIII-1**) 289 (**VIII-2**) 116 (**IX-1**) 143, 340, 435 (**IX-2**) 920², 1209 (**X**) 3, 171
 Німецька імперія (**VIII-2**) 7
 Німецька народність (**V**) 238
 Німецьке море [Північне море] (**VI**) 28, 182
 Німецьке цісарство (**I**) 456 (**III**) 537 (**V**) 255 (**IX-1**) 574
 Німецький народ (**I**) 622 (**VIII-2**) 29 (**IX-1**) 142
 Німеччина (Німець, Німечина, Deutschland, Teutonicum regnum) (**I**) 28¹, 65², 149, 211, 451, 493, 528, 536 (**II**) 13, 21, 22, 29-31, 63, 64, 79, 452,

464, 483, 484 (**III**) 11, 301, 430, 507, 528 (**IV**) 55¹, 62 (**V**) 223, 224, 423 (**VI**) 6, 29, 31, 32, 73, 97, 109, 110, 119, 124, 138, 139, 373, 415, 424, 432², 605 (**VIII-1**) 135 (**VIII-2**) 20, 211 (**IX-1**) 32², 48, 164⁻, 168³, 498, 506, 528, 544 (**IX-2**) 905, 918, 1109, 1339, 1406 (**X**) 234 *див.* Німець, Deutschland, Teutonicum regnum *див.* *також* Германія

Німеччина полуднева (**VI**) 29

Німеччина середня (**VI**) 82

Німки (**II**) 30

Німфей, осада, м., біля Керченської протоки (**I**) 86, 98

Німці (Ал-Тршкін, Немцы, Нѣмцъ, Нѣмци, Нѣмцы, Тедески, Almanni, Deutschen, Niemcy, Saxoni, Teutones, Teutonicici, Theuthonici), народ (**I**) 78, 79, 138, 163⁻, 212, 215, 226, 249⁵, 250⁻, 251, 256², 273, 277, 280, 281, 310, 312, 314, 315, 348, 370, 390¹, 494, 502, 602, 618¹ (**II**) 12, 29, 64, 212, 248¹, 273, 376, 377, 377¹, 382, 483, 484, 493, 504, 558 (**III**) 74, 81, 105, 126, 133, 135, 135⁴, 244, 245⁻, 247, 290, 324⁴, 327, 345, 367, 369, 479, 518 (**IV**) 33³, 52¹, 92, 121, 136⁴, 138, 141, 143, 143¹, 144², 148, 159, 178, 185, 195, 198-200, 200², 203, 204, 211, 212, 214, 219, 470 (**V**) 224, 225, 227, 228, 238, 238¹, 241, 241², 250, 336, 377, 430 (**VI**) 6, 25³, 27, 29, 55, 125,

- 255, 265, 267, 273, 351, 370, 414, 478 **(VII)** 172, 293, 304⁻, 338, 546, 546², 554¹ **(VIII-1)** 111, 111², 128⁴, 132, 205, 219, 289, 294 **(VIII-2)** 186¹ **(VIII-3)** 56, 97, 146 **(IX-1)** 15², 76, 79, 90¹, 168³, 183, 237⁻, 239², 241, 283, 296, 329, 345³, 387, 405, 415, 421, 433⁴, 438, 439, 445, 497, 498, 514, 515, 539, 542, 544, 568, 572, 582, 585 **(IX-2)** 653, 659², 669, 684, 689, 692, 695, 769, 769⁶, 835, 882, 882², 883, 897, 923, 927, 958, 1046⁻, 1061, 1074, 1102, 1106, 1126, 1242, 1271, 1397, 1434, 1436, 1437, 1441, 1457, 1546 **(X)** 165, 220, 220³, 234, 246 *див.* Ал-Тршкин, Тедески, Almanni, Deutschen, Niemcy, Saxoni, Teutones, Teutonici, Theuthonici *див. також* Германці
- Німці Боварії **(I)** 212
- Німці венгерські **(IX-1)** 572 *див.*
- Німці угорські
- Німці свейські **(IX-1)** 76, 239² *див.* Німці шведські
- Німці угорські (Німці венгерські) **(IX-1)** 568 *див.* Німці венгерські
- Німці французькі **(IX-1)** 76
- Німці шведські (Німці свейські) **(IX-1)** 205 *див.* Німці свейські
- Ніренберг (Ніренберг), м. [у Німеччині] **(IV)** 157 **(VI)** 374³ **(IX-1)** 333⁻
- Ніцаха, с., у верхів'ях Ворскли **(I)** 246⁻, 288¹
- Нобель (Небль), м., біля р. Прип'ять, у Пинському князівстві [Дубровицький р-н Рв.] **(II)** 302, 304 *див.* Небль
- Нова Александрія (Новая Александрія), м. **(I)** 30, 30¹ *див.* Пулави
- Нова Польща **(IV)** 369 *див.* Велике князівство Литовське
- Нова Четвертня, м. **(IX-2)** 1316 *див.* Четвертня
- Новгород Северский, м. **(VII)** 111 *див.* Новгород-Сіверський
- Новгород (Великий Новгород, Голмгард, Новгородъ, Новаградъ, Новгород Великий, Новгородъ, Новугородъ, Новѣгородъ, Nova civitas, Nowgorod, Νεμογούρδι), м., д-ва [у Росії] **(I)** 167², 184, 185⁻, 190, 192, 196¹, 283, 284⁻, 286¹, 291, 296, 302, 303, 326, 375, 381-384, 387, 391, 393¹, 401, 411, 413-415, 419-422, 445, 457, 469, 479, 480, 482, 487, 514-517, 521-523, 532, 544, 585, 587¹, 591, 602, 606, 623, 624 **(II)** 9², 10⁻, 12, 16², 17, 18⁻, 19, 20, 24, 25, 27, 28, 28¹, 38, 39, 41-43, 45, 45^{1,3}, 47, 51, 53, 53¹, 54, 54¹, 61, 62, 68, 68³, 69, 71, 78, 81, 82¹, 87, 87¹, 88, 90, 91, 99, 101, 111, 118, 118¹, 121, 129, 132, 133, 135, 135³, 137, 139, 141, 142, 144², 152-155, 158, 162, 173, 186, 189, 193, 196, 198, 199, 200¹, 205, 205¹, 206, 208, 219, 232, 234², 236, 237, 237^{2,3}, 240, 244, 245¹,

- 249, 253, 322, 323, 478², 542, 554, 560³ **(III)** 35, 166, 174⁻, 190, 205, 209, 210, 219, 221, 222², 236, 250¹, 255², 264, 295, 312³, 314, 315, 324⁴, 331, 345⁵, 356, 380, 385, 402, 430², 455, 462, 488, 493, 514, 515 **(IV)** 6, 14, 17, 64, 134², 168, 200, 235, 267, 270, 270², 274, 275, 275¹, 277, 454, 458, 461, 462 **(V)** 519, 630 **(VI)** 13, 14, 14³, 170, 170³, 424, 501 **(VII)** 135², 323¹, 325⁴, 521 **(IX-2)** 650, 966, 1287 *див.* Великий Новгород, Голмгард, Новгород Великий, Nova civitas, Nowgorod, Νεμογάρδη *див. також* Слава; Славія, м.
- Івана св. церква* **(III)** 290 **(VI)** 501
- Нередицька церква [Спасо-Преображенський храм]* **(I)** 310¹
- Софії св. церква (Софії св. катедрa, Софійська катедрa)* **(II)** 32⁻, 42, 237 **(III)** 278, 355
- Новгород Великий (Новгородъ Великий), м. **(II)** 554 **(IV)** 454 *див.* Новгород, м., д-ва [у Росії]
- Новгород Волинський (Возвягель, Звягель, Новгород), м., біля р. Случ, на Волині [Новоград-Волинський, м., Жт.] **(II)** 288 *див.* Возвягель, Звягель, Новгород
- Новгород Сьвятополчський, м., біля р. Дніпро **(II)** 281, 541 *див.* Витачів
- Новгород, м., на Волині **(IV)** 10¹ *див.* Новгород Волинський
- Новгород, м., на Сіверщині **(II)** 171, 325, 326, 326⁻, 327, 328, 328⁻, 337 **(IV)** 67, 67², 79, 178, 452, 453, 455 **(VIII-3)** 33 *див.* Новгород-Сіверський
- Новгород, м. [у Білорусі] **(IV)** 10¹ **(V)** 401 **(IX-1)** 404 **(IX-2)** 1155 *див.* Новгородок, м. [у Білорусі]
- Новгородець, житель м. Новгород [у Росії] **(III)** 9, 407, 486
- Новгороди, міста руські **(II)** 337
- Новгородок литовський (Новгород литовський), м. **(IV)** 79, 203, 333, 477 **(X)** 98 *див.* Новгородок, м. [у Білорусі]
- Новгородок, м. **(VIII-3)** 30 **(IX-1)** 413 **(IX-2)** 930 *див.* Новгород-Сіверський
- Новгородок (Городок, Новгород, Новгородок литовський, Новугородок, Nowogrodek), м. [у Білорусі] **(II)** 303 **(III)** 81, 179, 253⁵, 275 **(IV)** 10, 11, 159, 170¹, 203⁴, 286, 286⁴, 289, 334, 485 **(V)** 239², 388, 397², 460, 526, 601 **(VI)** 306, 338, 543, 585 **(VII)** 446 **(VIII-1)** 194 **(VIII-2)** 86 **(X)** 122 *див.* Городок, Новгород, Новгородок литовський, Nowogrodek
- Новгородок-Сіверський (Новгородок Сіверський) **(IX-2)** 909¹, 1013, 1207, 1424 *див.* Новгород-Сіверський
- Новгород-Сіверська волость **(II)** 255⁻, 315 *див. також*

Новгородська волость, Сіверська волость
 Новгород-Сіверське князівство **(II)** 100² **(V)** 295 *див. також* Новгородське князівство
 Новгород-Сіверський (Новгород Северский, Новгород, Новгородок, Новгородок-Сіверський, Новгород Сіверський, Новгородъ Сѣверскій, Новгородъ Сѣверскій, Новый Городокъ, Северский Новгородок, Nawgardin, Nouogrodek), м., біля р. Десна, на Чернігівщині **(I)** 194⁻, 199² **(II)** 100, 171, 182, 254¹, 318, 325, 330, 337, 337², 564 **(III)** 169, 175², 234¹, 554 **(IV)** 67, 179⁻, 245, 278, 280, 453, 476 **(VI)** 287 **(VII)** 111, 323, 334, 377 **(VIII-1)** 98, 134, 135, 201 **(VIII-2)** 58, 60 **(VIII-3)** 30, 32, 33, 243³ **(IX-1)** 76, 434² **(IX-2)** 795, 909 **(X)** 123, 259 *див.* Новагород Северский, Новгород, Новгородок, Новгородок-Сіверський, Новый Городокъ, Северский Новгородок, Nawgardin, Nouogrodek
Николая св. церква **(II)** 337
Спаса св. монастир **(II)** 334, 337 **(IX-2)** 795, 1013
Успенська церква **(II)** 337
 Новгород-Сіверський повіт, у Чернігівській губернії **(I)** 36 **(II)** 584 **(IV)** 422 **(V)** 295, 340 **(VIII-3)** 30 **(IX-1)** 79⁷

Новгородська волость (Новгородская волость) [Новгород-Сіверський, м., на Чернігівщині] **(II)** 151, 254, 254¹, 318, 328, 328² *див. також* Новгород-Сіверська волость, Сіверська волость
 Новгородська волость [Новгород, м., у Росії] **(II)** 28¹, 138, 322
 Новгородська волость [Новгородок, м., у Білорусі] **(IV)** 203
 Новгородська земля [Новгород, м., у Росії] **(II)** 199, 249 **(III)** 221, 293, 493
 Новгородська земля [Новгородок, м., у Білорусі] **(III)** 81
 Новгородська катедрa [єпархія Новгород, м., у Росії] **(I)** 522 **(II)** 462² **(III)** 278
 Новгородська народність [Новгород, м., у Росії] **(III)** 537
 Новгородська республіка (Новгородская республика) [Новгород, м., у Росії] **(II)** 138, 555
 Новгородське архієпископство [Новгород, м., у Росії] **(III)** 268
 Новгородське воєводство (Новгородское воєводство, Nowogródzkie wojewodstwo) [Новгородок, м., у Білорусі] **(IV)** 285 **(VI)** 425 **(IX-2)** 1272-1274 **(X)** 65, 370 *див.* Nowogródzkie wojewodstwo
 Новгородське князівство [Новгород-Сіверський, м., на Чернігівщині] **(III)** 178 *див.*

також Новгород-Сіверське князівство

Новгородський повіт [м. Новгородок, у Білорусі] **(II)** 585

Новгородці (Новгородци, Новгородцы, Новугородцы, Словены), жителі м. Новгород [у Росії] **(I)** 184, 184⁴, 191, 374¹, 381-383, 383¹, 384⁻, 386, 387, 387¹, 399, 405, 411, 469, 470, 480, 560, 587, 624, 624¹ **(II)** 9, 9², 10, 10⁻¹, 11-14, 17, 78, 86, 101, 118, 121, 132, 134, 137, 138, 141, 181, 193, 196, 199, 206, 234, 234^{3,4}, 237, 244, 249, 273, 377, 377¹ **(III)** 26¹, 105, 158¹, 173, 209, 210¹, 236², 245⁻, 249², 335, 407, 515 **(IV)** 275 **(V)** 408⁴ **(VI)** 27 *див.* Словены

Новгородць, жителі м. Новгородок [у Білорусі] **(IV)** 11¹

Новгородчина (Новгородщизна) [Новгород-Сіверський, м., на Чернігівщині] **(IX-1)** 410, 413

Нове Місто, м-ко, м. [у Польщі] **(VI)** 255 **(IX-2)** 1390

Нове Місто, м., у Галичині [с., Старосамбірський р-н Льв.] **(V)** 263

Нове Село, м., біля устя р. Дунай **(II)** 523¹

Нове Слободище, с., у Житомирському повіті **(V)** 216

Нове-Село, н. п., біля Царгорода **(IX-2)** 944

Новий Базар, м., у Сербській землі **(X)** 271

Новий Бихів, м. [у Білору-

сі] (Н. Бихів, Нов. Бихів, Новобыхов, Новый Быхов, Новый Быховъ) **(IX-2)** 870, 932, 936^{2,3}, 963, 1153, 1156, 1158¹, 1167, 1200, 1201, 1202¹, 1204, 1210, 1214, 1222, 1265 *див.* Новобыхов

Новий город, замок **(II)** 492 *див.* Уйвар

Новий Збараж (Нов. Збараж), м., у Кременецькому повіті **(VI)** 389 *див.* Збараж

Новий Константинів, м. **(IX-1)** 236², 238, 243, 438¹ *див.* Новокопистинів

Новий Корчин, м., у Сандомирській землі **(III)** 111

Новий Малин, с., в Острозькому повіті **(I)** 44²

Новий Оскол (Новый Оскол), м., на Білгородщині [у Росії] **(VIII-2)** 63 **(IX-2)** 1048⁴

Новий Пісочин, м. **(IX-2)** 1545 *див.* Пісочин, м.

Новий Потік, с., у пониззі Хоролу **(VIII-2)** 46, 48 *див.* Потоки, с.

Новий Промисел, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45

Новий Рим, м. **(V)** 535² *див.* Стамбул

Новий Санжарів, с., м. **(VIII-2)** 46 **(X)** 165 *див.* Нові Санджари

Новий Санч (Новий Сонч, Сонч, Sendecz), м. [у Польщі] **(IV)** 31 *див.* Новий Сонч, Сонч, Sendecz

Клярисок кляштор, монастир **(II)** 485

Новий Санч, повіт у Польщі (I) 214¹

Новий Сарай, м., біля р. Волга (IV) 308

Новий Світ (VI) 84 *див.* Америка

Новий Сонч, м. (II) 485 *див.* Новий Санч, м.

Новий Тарг (Nowy Targ), м. [у Польщі] (IX-1) 266, 267², 268-270 *див.* Nowy Targ

Новий Торг, повіт у Польщі (I) 214¹

Новий Царів Алексієв город, м., у Московщині (VIII-3) 255³

Нові Млини, с., на Чернігівщині (VIII-3) 242

Нові Санджари (Новий Санжарів), м., біля р. Ворскла на Полтавщині [Нові Санжари, смт, Новосанжарський р-н Пл.] (X) 171 *див.* Новий Санжарів

Новіодун, м., у Нижній Мезії (I) 167 *див.* Ісакча

Ново-Бихівський повіт (IX-2) 964

Новобыхов, м. (IX-2) 1168 *див.* Новий Бихів

Новодвор, м. [у Польщі] (IX-2) 1280⁶

Новозыбковській уѣздъ, у Чернігівській губернії (I) 193³, 199¹, 331¹

Новоконстантинів (Константинів, Костянтинів, Костянтинів Новий, Новий Константинів, Ново-Константинів), м., у Подільському воєводстві [Новокостянтинів, с.,

Летичівський р-н Хм.] (IX-1) 200, 236 *див.* Константинів, Костянтинів, Костянтинів Новий, Новий Константинів

Новоросія (I) 13 (VII) 51 *див.* Чорномор'я

Новоселє, маєтн., над р. Рось (VII) 17

Новоселиця (Новосельці), слобода, с., на Чигиринщині [Чигиринський р-н Чрк.] (VIII-3) 262 (IX-2) 827 *див.* Новосельці

Новоселки, с., у Житомирському повіті (VI) 308

Новоселці, н. п., на Побожжі (VII) 257⁻

Новоселці, с., у Галичині (VI) 237, 625

Новосельці, с. (VIII-2) 156 (IX-1) 120 *див.* Новоселиця

Новосиль, м., біля р. Зуша [у Росії] (II) 319, 338 (III) 180 (IV) 69 (VIII-2) 56, 58, 65

Новосильська волость, у В'ятицькій землі (III) 180

Новосілки, с., у Київському воєводстві (VIII-3) 35, 139³, 140, 141³

Новосілки (Nowosedlec), с., на Сяніччині (VI) 266 *див.* Nowosedlec

Новотанець, с., у Сяніцькому повіті (VI) 625

Новотаргське староство [у Польщі] (IX-1) 269, 270

Новоторжці, жителі м. Новий Торг, біля м. Новгород [у Росії] (II) 249

Новый Городокъ, м. **(II)** 328²
див. Новгород-Сіверський

Новый Острожский город, на
 Вороніжчині **(IX-2)** 1049-

Ногаї (Нагаї, Нораї), народ
(VIII-1) 53, 56, 59, 228, 239,
 244, 245 **(VIII-3)** 146, 171,
 252-254 **(IX-1)** 122, 205 **(IX-2)**
 661, 956, 1065, 1101, 1452
див. Ногайці

Ногай, територія **(IX-2)** 1065,
 1100, 1145, 1358

Ногайська держава **(VIII-1)** 51
див. також Ногайська орда

Ногайська орда, державне утво-
 рення, військові формуван-
 ня **(IV)** 320⁴ **(VII)** 24, 474
(VIII-1) 55, 56, 228 **(VIII-3)**
 187 **(IX-1)** 70, 174, 206, 231,
 288, 580 **(IX-2)** 808, 895,
 948, 1139 *див. також* Ве-
 лика Ногайська орда, Мала
 Ногайська орда, Ногайська
 держава

Ногайці (Нораї, Nohajscy), на-
 род **(VII)** 24, 474 **(VIII-3)**
 146 **(IX-1)** 364, 468, 573
(IX-2) 706², 889, 909³, 914,
 928, 947, 1063, 1101, 1141,
 1174, 1355, 1427 *див.* Ногаї,
 Nohajscy

Норвегія (Норвегія) **(II)** 31 **(VI)**
 193 **(X)** 67

Норвежці, народ **(I)** 615

Нордгайм, м. [у Німеччині] **(II)**
 30

Норин (Норина), р., ліва при-
 тока р. Уж, права притока р.
 Прип'ять [Норин, р.] **(IX-1)**
 323² *див.* Норина

Норина, р. **(I)** 36 **(II)** 287 *див.*
 Норин

Норинськ, с., в Овруцькому
 повіті [Овруцький р-н Жт.]
(IX-1) 224 **(IX-2)** 772

Нормани (Нордмани, Норман-
 ны, Урмани, Nordmannen,
 Normanni, Nortmanni), пле-
 мена, народи **(I)** 308¹, 315,
 318², 387, 398, 398¹, 399,
 461¹, 602, 607, 612-618, 620
див. Урмани, Nordmannen,
 Normanni, Nortmanni *див.*
також Normannum gentes

Норманський народ **(I)** 620, 622

Носелів, с. **(IX-1)** 494

Носів, м., на Чернігівщині **(II)**
 605

Носівка (Носувка), м., на Чер-
 нігівщині **(VIII-3)** 32 **(IX-1)**
 208- **(IX-1)** 382, 472 **(IX-2)**
 1166 *див.* Носувка

Носівська сотня, Ніжинського
 полку [Носівсько-Кобизька
 сотня] **(VIII-3)** 280

Носівський, ухорд на Дніпрі
(VII) 54

Носковський острів, на Дніпрі
(VIII-1) 52

Носовці, с. [Носівці, с., Гайсин-
 ський р-н Вн.] **(VII)** 15

Носувка, м. **(IX-2)** 1166 *див.* Но-
 сівка

Нудиський ліс, у Любомльській
 королівщині, на Холмщині
(VI) 185

Нур (Nur), р., права притока р.
 Західний Буг **(I)** 117, 219 **(II)**
 369, 369⁶, 370, 373, 455, 566
див. Nur

Нурець, с., на берестейсько-дорогичинському Побужжі
(VI) 628

Нурська земля, у поріччі р. Нур
(I) 117

Нѣмцы (IX-1) 175⁻ *див.* Шведи

Нямци (Немечъ), м. задунайське, біля р. Молдова [у Румунії] (II) 523¹ *див.* Немечъ

Нятин перевіз, на р. Сула (VIII-2) 54

О

Обези (Обезы), народ (II) 105, 175, 513, 533

Обичів, с., у верхів'ях Удаю (VIII-2) 45

Обишкинський перевіз, на Донці (VIII-2) 59

Обловь, м. (II) 605 *див.* Оболвь

Обмачів, с., на сіверській границі (VIII-2) 44

Ободівка, с., у Брацлавському повіті (IX-2) 980, 983, 1040, 1060

Ободне, с., у Брацлавському повіті (VIII-3) 41

Обозівка (Явбаз), м-ко, м. [с., Погребищанський р-н Вн.] (IX-2) 973 *див.* Явбаз

Оболвь (Блевь, Бловь, Болвь, Обловь), м., біля р. Болва, на Чернігівщині (II) 605 *див.* Блевь, Бловь, Болвь, Обловь

Оболонь, р., права притока Дніпра (IX-1) 328

Обоянський повіт, у Курській губернії (I) 281³

Обри, народи (I) 142³, 160, 181, 207, 235¹, 549 *див.* Авари

Обрин (I) 181

Обросимів караул, на Дону (VIII-2) 39 *див.* Обросимівка

Обросимівка (Обросимів караул), с., біля р. Дон (VIII-2) 39

Обручно (Obruchno), с., у Шарішській столиці (II) 486² *див.* Obruchno

Обухівська сотня, Київського полку (VIII-3) 278

Овеча Вода, р., ліва притока Дніпра (VII) 13, 516

Овечий брід, на р. Південний Буг (VIII-3) 73⁶

Овруцкая архимандрія (IX-2) 1520

Овруцька королівщина (V) 218 (VI) 191 *див.* Овруцьке староство

Овруцька сотня, Київського полку (VIII-3) 273, 277, 278

Овруцьке намісництво (VII) 85

Овруцьке староство (Овруцька королівщина) (V) 99² (VI) 146, 190, 229 *див.* Овруцька королівщина

Овруцький ключ (VI) 146-147

Овруцький повіт (Овручський повіт) (I) 44² (IV) 502 (V) 267, 294-295, 340, 295¹ (VI) 146 (VIII-3) 214 (IX-1) 224

Овруцький полк (VIII-3) 283²

Овруч (Вручий, Овручь, Уручий, Owrucko oppidum, Owrucz, Owrucze), м., у Київському воєводстві [Овруцький р-н Жт.] (I) 23², 191, 331¹, 469, 479, 587 (II) 194, 227, 230, 231, 287, 288⁵, 296, 299, 383 (III) 168³, 169 (IV) 18, 170, 172, 288, 289, 428, 485 (V) 62¹, 264, 269 (VI) 450 (VII) 25¹, 36¹, 37¹, 63, 88³, 210, 570 (IX-1) 224, 324, 324² (X) 281, 362, 369 *див.* Вручий, Уручий, Owrucko oppidum, Owrucz, Owrucze

Богородиці монастир (Заручайський монастир) (V) 264 див. Заручайський монастир

- Василія св. церква (II)
288 (III) 428
Заручайський монастир (V) 264 *див. Богородиці монастир*
Спаса св. монастир (V)
264
Якіма і Анни монастир (V) 264
- Овруч, волость (IV) 170, 172
Овручський уѣздъ (I) 449²
Овручина (V) 139 (VI) 280, 281, 628 (VII) 219 (VIII-3) 273 (IX-1) 323²
Оглав, м. (IX-2) 1411 *див. Гоголів*
Огон, територія (VIII-1) 55
Огхондор, народи (I) 159 *див. Онугури*
Огхондор-Болгари (Ванантар, Вогхондор, Огхондор-Блкар), народи, орда болгарська (I) 158, 228⁵ *див. Ванантар, Вогхондор*
Огондури (Ogur), плем'я (I) 159- *див. Ogur*
Одер, р. (I) 71, 75¹, 164, 171 *див. Одра*
Одес (Ордес), порт на Чорному морі [на схід від м. Одеса] (I) 88 *див. Ордес*
Одеса (Гаджибей, Качибей, Од., Хаджибей, Хачибейв, Saczibieiw, Kaczubieiw portum, Koczubej), замок, м., порт, на Чорному морі (I) 88 (III) 539, 545, 547, 560, 561, 567 (IV) 86⁵, 316 (V) 652 (VI) 58, 602, 608, 622 *див. Гаджибей, Качибей, Хаджибей, Хачибейв, Saczibieiw, Kaczubieiw portum, Koczubej*
Одоїв, м., у Чернігівській землі [у Росії] (IV) 72, 86-, 322-, 461
Одра (Одер, Odder, Oder), р., впадає в Балтійське море (I) 140, 141, 164, 211, 212, 292⁵ (IX-1) 529 *див. Одер, Odder, Oder*
Одрехова (Одріхова), с., на Сянничині (V) 154, 195, 279, 280¹ *див. Одріхова*
Одрикинъ, с., на Сянничині (VI) 220
Одріхова, с. (VI) 202, 266 *див. Одрехова*
Ожанна (Ожанка), с., на Сянничині (VI) 266
Ожогівці, м., на Волині (IX-1) 306¹ (IX-2) 1461 (X) 295
Озаринці, с., на Поділлі (IX-2) 616, 1447
Озерці, с., на Пинщині (V) 645
Озиминьська волость, на Самбірщині (VI) 158⁴
Озірна (Езерна), м., у Галичині (VIII-3) 196 (IX-1) 273- (IX-2) 1091, 1138, 1140, 1141², 1143, 1144, 1147, 1148, 1169, 1170³, 1171, 1173, 1177, 1195, 1461 *див. Езерна*
Озов, м. (IX-1) 58 *див. Азов*
Озоричі, с., на сіверській границі (VIII-2) 44
Озорів, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
Ойтуз, р. [у Румунії] (IX-1) 514
Ока, р., права притока Волги (I) 11, 73, 171, 172, 185, 188,

- 193, 229, 239¹, 294, 303, 416, 459, 460, 463, 486 (II) 8, 318, 319, 604, 605 (III) 179, 180 (IV) 69, 71, 72, 274 (VIII-2) 57, 58, 60, 61
- Океанія (I) 43
- Окнини, с., в Острозькому повіті (I) 44²
- Оконьки, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Окоп, с., у поріччі р. Сулиця (VIII-2) 45
- Оксфорд, м. [у Великій Британії] (I) 609
- Оксютинці (Аксютинці), с., у верхів'ях р. Сула (VIII-2) 45 *див.* Аксютинці
- Олава, р., права притока Сули (VIII-2) 45
- Олевська волость, на Житомирщині (V) 290
- Олександрів, замок, м., біля м. Лубни (VII) 226
- Олександрівка, с., м., у Брацлавському воєводстві (VIII-3) 39 (IX-2) 1020, 1036⁻, 1037
- Олександрівка, с., на Переяславщині (II) 607
- Олександрівка, с., у Рівненському повіті (I) 281³
- Олександрівська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Олексинці, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Олеська волость, у Львівській землі (II) 373^{3,4}
- Олесько, замок, м., у Львівській землі (II) 373 (IV) 47, 54, 56, 193, 197, 210, 238, 450 (V) 429 (VI) 43, 46, 176 (VII) 29 (VIII-3) 74
- Олесько, округ, у Львівській землі (IV) 207, 240
- Олеше (Олешье), м. (VI) 9, 9¹, 26 *див.* Олешки
- Генуезька осада* (VI) 9¹
- Олешенка, р., притока Уди (VIII-2) 60
- Олешичі, с., м., на Перемишльщині (VI) 152⁸ (VIII-2) 87
- Олешки (Алеска, Алешки, Елікс, Олеше, Олешя, Illicis), с., м., на усті Дніпра [Цюрупинськ, м., Цюрупинський р-н Хрс.] (I) 290 (II) 517 *див.* Алеска, Алешки, Елікс, Олеше, Олешя, Illicis
- Олешня (Ольшаний, Ольшанськ), с., м-ко, м., над р. Ольшана, у Слобожанщині [Охтирський р-н См.] (VIII-2) 46, 49, 63 (VIII-3) 256, 271, 271², 281² (X) 170, 241, 275 *див.* Ольшаний, Ольшанськ
- Олешя, м. (I) 242, 243, 290, 290⁴, 291⁻, 413 (II) 73, 184, 421, 440, 517, 517^{1,2}, 518-520 (III) 266 (IV) 295, 301 *див.* Олешки
- Олика, м., у Волинському воєводстві (V) 352, 353 (VI) 102, 103, 389 (VIII-2) 194 (VIII-3) 83 (IX-1) 178, 264, 264¹, 266, 276⁻, 277⁻, 278⁻, 279⁻ (IX-2) 674, 674², 1104, 1406 (X) 380
- Олика, р. (II) 258², 368
- Олицька волость (VI) 277

Оличани, жителі м. Олика (IX-1) 278⁻
 Олов'ятин, н. п. [Голов'ятине, с., Чрк.] (VII) 11²
 Олов'ятинська сотня, Чигиринського полку [Голов'ятинська сотня Чигиринського полку] (VIII-3) 274
 Олонець, м. [у Росії] (VII) 337
 Олчедаїв, с. (VII) 20 *див.* Верхній Голчедаїв
 Ольбіополіти (Борістеніти), населення Ольбії (I) 88, 90 *див.* Борістеніти
 Ольбія, колонія грецька, м., д-ва (I) 85, 86, 88-91, 93-96, 99, 104, 106, 110, 118, 120, 129, 279¹, 283, 542 *див.* Ольвія
 Ольвія (Борістен, Ольбія, Olbia), колонія грецька, м., д-ва (I) 120⁴, 540, 541 *див.* Борістен, Ольбія, Olbia
 Ольгопільський повіт, на Брацлавщині (V) 221²
 Ольжичі (Ольжичи), с., біля гирла р. Десна [теп. не існує] (I) 457, 457²
 Олюкуш, м. [у Польщі] (IV) 283, 285⁻
 Олниця, м. (IX-2) 1341
 Ольта, р. (II) 354 *див.* Альта
 Ольшана, н. п., на Білоцерківщині (IX-1) 359 (IX-2) 1057
 Ольшана, р., ліва притока Ворскли (VIII-2) 49
 Ольшани, с., у Перемишльському старостві (V) 189², 192¹
 Ольшаний, м-ко (VIII-2) 48 *див.* Олешня

Ольшаниця, с., біля Києва (VII) 32
 Ольшаницька країна, на Перемишльщині та Самбірщині (V) 378
 Ольшанка, м., у Житомирському повіті (VIII-2) 168 (IX-1) 435 (IX-2) 1057, 1137 (X) 10
 Ольшанка, р., ліва притока Сули (VII) 383 (VIII-2) 48 (IX-1) 352
 Ольшанськ, м. (VIII-2) 63 *див.* Олешня
 Ольшанська сотня, Корсунського полку (VIII-3) 275
 Ольшанця, с., над р. Гороховатка, біля м. Біла Церква (II) 282²
 Омбиш (Умбич), с., над р. Остер [Борзнянський р-н Чрг.] (VIII-2) 45 *див.* Умбич
 Омельник, м., у пониззі Хоролу, на Полтавщині (VIII-1) 293, 293¹ (VIII-2) 46 (VIII-3) 252 (X) 209
 Омельницька сотня, Чигиринського полку (VIII-3) 274
 Омелянів хутір, на Остерщині (V) 220²
 Ометинська сотня, Кальницького полку (VIII-3) 277
 Ометинці, маєтн., за р. Південний Буг [Осетинці, с., Вн.] (VII) 15
 Омляш, князівство семигородське волоське (VI) 60²
 Ондава, р., права притока Бодрогу (I) 214 (II) 458², 459⁻, 488
 Оногундри-Болгари, плем'я (I) 549

Оногури, народи **(I)** 159, 161
див. Онугури
 Онон, р., права притока Шилки,
 басейн Амуру **(II)** 539
 Онугури (Венантар, Огхондор,
 Оногури, Унугундури, Уну-
 гури, Утургури, Hununguri,
 Vghndur, Woghchondor, Οὐν-
 νοῦγουνδοῦες), племена бол-
 гарські, народи **(I)** 159 *див.*
 Венантар, Огхондор, Оно-
 гури, Унугундури, Унугури,
 Утургури, Hununguri, Vghn-
 dur, Woghchondor, Οὐννοῦγουν-
 δοῦες
 Онут, м., біля р. Дністер, у Га-
 личині **(II)** 461, 611
 Оня [помилк.] **(IV)** 119² *див.* Ку-
 явська земля [у Польщі] **(IV)**
 236, 470 *див. також* Suyavia
 Опава (Troppau), м., у Шлезьку
(III) 75 *див.* Троппау
 Опаків, м., у Смоленській землі
(IV) 277
 Опанасівка, с., у поріччі р. Хо-
 рол **(VIII-2)** 45, 47
 Опатів, м., у Сандомирському
 воєводстві [у Польщі] **(III)**
 300 **(IV)** 46², 448 **(VI)** 34
 Опір, р., права притока Стрию
(II) 7¹, 579
 Опішня (Опошня, Опушлоє,
 Orocziński), с., м., на Пол-
 тавщині [Зіньківський р-н
 Пл.] **(VIII-2)** 46, 48 **(X)** 137,
 222¹ *див.* Опошня, Опушлоє,
 Orocziński
 Опішняни, жителі м. Опішня
(X) 137
 Опішнянська сотня, Полтав-

ського полку **(VIII-3)** 279
 Опольская земля [у Польщі]
(IV) 106¹
 Ополя, м. [у Польщі] **(IV)** 118-
 119²
 Опошня, с., м. **(IX-1)** 127¹ **(X)**
 221, 221¹ *див.* Опішня
 Опушлоє, м. **(VIII-3)** 279 *див.*
 Опішня
 Ор, м. **(IX-1)** 467³ *див.* Перекоп,
 м.
 Оратів, м., на Брацлавщині, у
 поріччі Роськи **(VII)** 15 **(IX-**
1) 563
 Оратовське поле, на Брацлав-
 щині **(IX-1)** 88⁴
 Орачівці ?, с., у Руському воє-
 водстві **(VI)** 625
 Оргіїв, н. п. [у Молдові] **(VII)**
 467
 Оргієв, р. **(VII)** 13
 Орда (Orda), державне утворен-
 ня, військові формування
(II) 253, 544, 545 **(III)** 14, 64,
 65, 66^{2,3}, 68³, 69, 69⁻, 70², 82,
 83, 85-89, 100, 100⁶, 102, 102⁻,
 103, 103¹, 118, 122, 125⁵, 148,
 154, 155, 161-163, 165, 165³,
 166, 167, 170, 171, 179, 179¹,
 182, 184-187, 267, 279, 528
(IV) 33³, 63, 66, 68, 71, 81,
 81³, 83-86, 88, 92, 98, 99, 143,
 246, 293, 295, 301, 302, 302²,
 308, 312, 314-318, 321, 321¹,
 325, 328, 459, 462, 471, 489
(V) 106, 290, 488 **(VI)** 13, 14,
 16 **(VII)** 8, 9, 21, 22, 24-28,
 33, 34, 56, 59, 76, 114, 117,
 121, 152, 168, 170, 202, 375,
 386⁴, 491, 518, 526, 539, 540

- (VIII-1) 24, 48, 262, 273, 330, 331, 334 (VIII-2) 26, 38, 51, 59, 141 (VIII-3) 18, 19, 20¹, 65, 132-134, 139, 140, 156, 165, 171, 236, 239-241, 257, 287 (IX-1) 38, 40, 117, 163, 171, 211, 214, 232, 234, 252, 352, 395, 432, 471 (IX-2) 640, 660, 664, 702, 891, 920, 1075, 1170¹, 1244, 1288, 1360, 1396, 1474², 1485, 1496 (X) 8, 14, 170, 212, 306, 370¹ *див. Orda*
- Ордес, порт (I) 88 *див. Одес*
- Ординець (VIII-1) 31
- Ординці, військо (IX-2) 654, 662⁴, 702, 703, 708¹, 710
- Орел, м., біля р. Ока (VIII-2) 58, 65
- Орель (Арґль, Угол), р., ліва притока Дніпра [Оріль, р.] (I) 203⁻, 234 (II) 173, 191, 195, 212, 536 (VI) 219 (VII) 5, 44, 54 (VIII-2) 60 (IX-1) 57, 126 (IX-2) 1452 (X) 211 *див. Арґль, Угол, р.*
- Орельськ, м., у Володимирській землі (III) 508
- Оржицька сотня, Кропивенського полку (VIII-3) 279
- Оржиця, р., права притока Сули (II) 69² (VI) 284
- Оржиця (Orzyuce), г-ще, с., на Полтавщині (II) 349¹ (VIII-2) 47 *див. Orzyuce*
- Оринин (Chocim, Horyn), м., у західному Поділлі [Кам'янець-Подільський р-н Хм.] (VI) 78, 250 (VII) 376 (IX-1) 70, 103¹ (IX-2) 653, 654, 709, 709¹ *див. Chocim, Horyn*
- Оринине поле, біля м. Кам'янець-Подільський (VIII-3) 182¹
- Оринине поле, біля м. Львів (IX-1) 425
- Орклій, м. (IX-1) 67 *див. Іркліїв*
- Орле, м. (IX-2) 1272
- Орлівська сотня, Чигиринського полку (VIII-3) 274
- Орловець, с-ще, м., на Черкащині [Городищенський р-н Чрк.] (VII) 16 (IX-2) 1010
- Орловка, с., на Черкащині (IX-2) 1300
- Орловський повіт [у Росії] (IV) 72
- Орля, с., на Підляшші (VI) 628
- Орлягмунд, м. [у Німеччині] (II) 30
- Ормяни, народ (IX-1) 240 *див. Вірмени*
- Орну, м., на узбережжі Каспійського моря (II) 516, 516⁶
- Оробієвка, м-ко, на Побужжі (IX-2) 973
- Михайла св. церква* (IX-2) 973
- Орогош, м., біля р. Білоус, на Чернігівщині (II) 605 (III) 335
- Оромусхи прикавказькі, плем'я (I) 143³
- Орташів, с., у Львівському старостві (V) 190²
- Орхон (Orkhon), р., права притока Селенги, басейн Байкальського озера (I) 160, 161⁻ (II) 539 *див. Orkhon*
- Орчик, р., права притока Орелі (IX-1) 57

- Орша, м. [у Білорусі] (IV) 289, 289¹, 290, 361 (VII) 319, 445, 457 (VIII-1) 149, 164 (IX-1) 459⁻ (IX-2) 616, 638, 808, 931, 937, 937³, 1420, 1520 (X) 122
- Орша, р., права притока Дніпра (VI) 361¹, 363¹
- Оршава, м. (IX-1) 15², 16⁻ *див.* Варшава
- Оршанська волость [у Білорусі] (V) 481
- Оршанський повіт [у Білорусі] (IX-2) 1412 (X) 122
- Оршанський уїзд [у Білорусі] (IX-2) 1201, 1202
- Освенцімське князівство [у Польщі] (IV) 351 (IX-1) 258⁻
- Осень, м., у Половецькій землі (II) 531
- Осетини (Асы, Осетини, Яси, Ясы-Аланы, Ossètes), плем'я, народ кавказький (I) 106⁴, 111, 113³, 114, 126⁴, 462, 543 (II) 20, 507 *див.* Асы, Яси, плем'я; Ясы-Аланы, Ossètes
- Осетини кавказькі (I) 111
- Осетинський народ (I) 126
- Осетр, р. (II) 319 *див.* Остер, р.
- Оскол (Осколь), р., ліва притока Сіверського Дінця [Оскіл, р.] (I) 295 (VIII-2) 54, 54², 59, 61, 63, 71 (IX-1) 558
- Ослава, р., ліва притока Сяну (IV) 31 (VI) 223
- Ославиця, р., ліва притока Сяну (VI) 223
- Ослан-городок, м. (IX-2) 836 *див.* Іслам-Кермен
- Осница, р. (IX-1) 433
- Осовецьке війтівство [у Білорусі] (X) 46
- Осса, р. [у Пруссії] (I) 72
- Осталовичі, с., у Львівській землі (VI) 241
- Остапе, с., у пониззі Хоролу, на Полтавщині [Остап'є, с., Великобагачанський р-н Пл.] (VIII-1) 293¹ (VIII-2) 46
- Остапівська сотня, Чигиринського полку [Остап'євська сотня] (VIII-3) 274
- Остапівці, с., на Покутті (V) 446
- Остготи, народи (I) 149, 150, 155, 157, 165, 174, 175², 178, 368, 544 *див.* Готи східні
- Остер (Городець Вострьский, Городець Острьский, Городець Гюрговъ, Городок Вострьский, Городок Остерський, Городок, Остерський Городок, Остреческий, Старогородка, Юриїв городок), с., замок, м., на усті р. Остер, на Чернігівщині, [Козелецький р-н Чрг.] (I) 197⁻, 200⁻ (II) 163, 320, 340, 356³ (III) 425 (V) 100, 217 (VI) 14, 47, 279 (VII) 6, 42, 221 (VIII-3) 215 (IX-1) 323¹ (IX-2) 771, 947 (X) 163 *див.* Городець Острьский, Городець Вострьский, Городець Гюрговъ, Городок Вострьский, Городок Остерський, Городок, Остерський Городок, Остреческий, Старогородка, Юриїв городок
- Михайла св. церква (Юриєва біжниця) (II) 356 (III) 425 див. Юриєва біжниця*

Юриєва біжниця (II)
 356 див. *Михайла св. церква*
 Остер (Осетр), р., права притока
 Сожі (II) 319 див. Осетр
 Остер (Устрь), р., ліва притока
 Десни (I) 193, 197⁻, 241 (II)
 320, 336, 344, 345, 347, 348,
 355, 356³, 603 (VI) 283, 284,
 286 (VII) 17 (VIII-2) 45 див.
 Устрь
 Остер, округ, на Чернігівщині
 (IV) 422
 Остерська волость (VII) 257-
 (IX-2) 413¹
 Остерська сотня (Остранська
 сотня), Переяславського
 полку (VIII-3) 278 див. Ост-
 ранська сотня
 Остерське староство (V) 341
 Остерський Городок, м. (II) 142,
 163, 169, 172, 187, 320, 340,
 344, 355, 356 див. Остер, м.
 Остерщина (V) 220 (VII) 72¹,
 337
 Остолопів, маєтн., за р. Півден-
 ний Буг (VII) 15
 Остранівка, с., у поріччі р. Хо-
 рол (VIII-2) 46
 Остранська сотня, Переяслав-
 ського полку (VIII-3) 278
 див. Остерська сотня
 Остреческий (Остреческий), м.
 (I) 196³, 197⁻ див. Остер, м.
 Остригом, м. [в Угорщині] (VI)
 24
 Острів, м. (IV) 139, 467
 Острів (Ostrow), с., у Галичині
 (IV) 25² (VI) 203³ див. Ostrow
 Островок, с., в Овруцькій коро-
 лівщині (V) 218

Острог (Острогъ, Ostrog, Ostro-
 gia), м., на Волині [Острозь-
 кий р-н Рв.] (II) 98, 385, 386
 (V) 102, 264, 265 (VI) 49, 55²,
 70, 93, 102, 104, 137, 175,
 176, 333, 367¹, 440, 441, 443,
 450, 479, 483, 484, 485², 486,
 487, 487⁵, 493⁻, 496, 496⁵,
 497⁻, 498, 540, 547, 593³, 627
 (VII) 151, 156, 217, 218¹,
 370, 390 (VIII-3) 43, 46, 62,
 63, 120³, 168, 169², 225 (IX-
 1) 276⁻, 276⁴, 495 (IX-2) 674,
 715, 870, 951², 955, 959³,
 1089, 1104, 1318, 1520 (X)
 193, 294 див. Ostrog, Ostrogia
Трійці св. монастир (V)
 265

*Троицы Святой цер-
 ковь* (IX-2) 1520

Острогжск (Острогжськ), м.,
 на Вороніжчині (I) 23² (VIII-
 2) 199 (IX-1) 414

Острогжський полк (Острозь-
 кий полк - помилк.) [Остро-
 гозьк, полкове місто] (IX-1)
 414

Остроготи, плем'я (I) 145, 145²,
 146, 154, 174³, 177 див. Готи
 східні

Остроготське королівство (I)
 148

Острожок, н. п., на Волині (IX-
 1) 251⁻

Острозьке владичтво, на Волині
 (VIII-1) 179

Острозьке князівство, на Воли-
 ні (IV) 136, 164, 164¹, 174
 (VI) 468

Острозький повіт (Ostrogiensis

- circulus), на Волині (I) 44² (VI) 211¹ *див.* Ostrogiensis circulus
- Остропіль, м-ко, м., у Кременецькому повіті (VI) 389, 627 (VII) 188, 219 (VIII-3) 40², 43, 60, 181 (IX-1) 308 (IX-2) 1137
- Остриани, жителі м. Остер (VII) 156
- Остяки, плем'я зауральське (I) 232
- Отинія, м., на Покутті [Отиня, смт, ІФ] (VIII-3) 94, 94²
- Отмут, уход черкаський (VII) 54
- Отовичі, маєтн. (VII) 211
- Отоманское государство (IX-2) 1527 *див.* Отоманська держава
- Отманська держава (Отманское государство, Osmanisches Reich) (VIII-3) 132 (IX-1) 35 (IX-2) 776, 784 *див.* Отманское государство, Osmanisches Reich
- Отманська імперія (Ottomana imperia) [Османська імперія] (IX-1) 47-50, 54, 132, 230, 452 *див.* Ottomana imperia
- Отманська Порта (Оттом. Пор-та, Оттоманская Порта) [у значенні держави] (IV) 487 (VIII-2) 220 (VIII-3) 76, 132 (IX-2) 1355 (IX-1) 230 *див.* Порта
- Офіус, колонія (I) 87 *див.* Білгород, м., на усті Дністра
- Охматів, м., на Уманщині [Жашківський р-н Чрк.] (VIII-2) 17 (IX-1) 310⁻² (IX-2) 966, 1043, 1044, 1044^{1, 2}, 1048, 1052⁵, 1053, 1069¹, 1070, 1071, 1114
- Охматівське поле (IX-2) 1044¹ *див.* Дріжиполе
- Охтирка (Ахтирка), м., на Слобожанщині [Охтирський р-н См.] (IX-2) 1229 *див.* Ахтирка *див.* також Ахтирське городище
- Очаків (Ачаків, Кара-Кермен, Очаков, Очаковъ, Очаковъ, Oczakow, Oszakovia), замок, м., на чорноморському узбережжі [Очаківський р-н Мк.] (II) 518 (III) 398⁴ (IV) 330, 330¹, 337 (VI) 9⁴ (VII) 13, 13², 26, 32, 33, 58, 59, 59², 60, 61, 65, 79, 79², 80⁴, 83, 86, 88, 90, 92-96, 106, 110-112, 118, 125, 133, 142, 155, 161, 168, 169, 169¹, 300, 347, 353, 354, 356, 515, 534-536 (VIII-1) 38, 50, 60, 121, 122, 244 (VIII-2) 32, 33 (IX-1) 127, 156, 163, 216 (IX-2) 687, 941, 1037², 1101, 1105, 1141, 1412, 1451, 1452 (X) 40, 42, 91, 93, 124 *див.* Ачаків, Кара-Кермен, Oczakow, Oszakovia
- Очаківська орда (IX-2) 1446
- Очаківський лиман (VII) 347, 349
- Очаківці, жителі м. Очаків (VIII-2) 33 (IX-1) 556 (IX-2) 889, 914
- Очків, маєтн., над р. Рось (VII) 17
- Ошмяна, м., біля Вильно [у Білорусі] (IV) 204, 213

П

Павловичі, с., на Поліссі **(IX-1)** 224

Паволоцька волость, на Пороссі **(VII)** 214, 222

Паволоцький полк (Паволоцький полк) **(VIII-3)** 273², 276 **(IX-2)** 567⁻, 736, 926, 947

Паволоч (Поволоч, Pawołocz), м. **(VII)** 362 **(VI)** 280 **(VII)** 311, 357, 362, 363¹, 380, 385, 543 **(VIII-1)** 262, 263 **(VIII-2)** 189² **(VIII-3)** 31, 35, 50, 50³, 54, 58, 59, 118, 158, 178⁴, 215, 219, 219², 251, 252, 276 **(IX-1)** 47, 51¹, 172, 192, 237⁻, 257, 278⁻, 290, 296, 308, 308², 309, 310, 310⁻, 311, 329¹, 337, 339, 339¹, 342¹, 350, 379³, 380⁻, 492, 560 **(IX-2)** 768, 773, 875, 923, 946³, 1165, 1253 **(X)** 380 *див.* Поволоч, Pawołocz

Паволочани, жителі м. Паволоч **(IX-1)** 319

Падерборн, м. [у Німеччині] **(V)** 514²

Падова, м. **(VI)** 336 *див.* Падуя

Падуя (Падова, Патавія), м. [в Італії] **(VI)** 427², 487 *див.* Падова, Патавія

Палагичі, с., у Галичині **(VI)** 261

Палестина, на Близькому Сході **(II)** 332 **(III)** 35, 407⁵, 485

Палі, плем'я **(I)** 142³ *див.* Спалей

Пальчики, с., на сіверській границі **(VIII-2)** 44

Пальчиків (Пальчиківці), с.

[Пальчик, с., Чрк.] **(VII)** 15 *див.* Пальчиківці

Пальчиківці, с. **(VII)** 15 *див.* Пальчиків

Панівці, с., на Поділлі [Кам'янець-Подільський р-н Хм.] **(VI)** 450, 626 **(IX-1)** 240-242

Панонія (Pannonia), провінція римська, історична область, між р. Дунай і пониззям Драви **(I)** 130, 132, 143, 157, 558 *див.* Pannonia

Пантікап, р., притока Дніпра **(I)** 109, 109¹

Пантікапей, колонія грецька, м. **(I)** 85, 86, 88, 93, 96-98, 100, 102, 540, 542 **(IV)** 300 *див.* Керч

Паньківська сотня, Миргородського полку **(VIII-3)** 279

Паплинці, с., на Поділлі **(VIII-3)** 60, 128

Паре, с., на Пинщині **(V)** 129, 644

Париж (Paris), м. **(I)** 28⁻ **(II)** 569 **(III)** 536, 553 **(VI)** 612, 630 **(VII)** 502², 532¹, 565, 566, 587 **(VIII-2)** 95⁴, 203, 204 **(IX-2)** 916 *див.* Paris

Партеніт, м., у Криму **(IV)** 302

Парти, плем'я **(I)** 111

Парутин-Ліньський, с., на лимані р. Південний Буг [Очаківський р-н Мк.] **(I)** 88

Парчів (Парчов, Parczów), м., на Підляшші [у Польщі] **(IV)** 150, 236, 239, 243, 244, 249, 250, 250³, 358, 374, 377, 378 **(VI)** 268 **(VIII-2)** 85 **(IX-2)** 1126 *див.* Parczów

Патавія, м. (VI) 487 *див.* Падуя
 Патак, замок [в Угорщині] (IX-2) 1389
 Патечі, с., на Овруччині (V) 217
 Пафлагонія, край на малоазійському узбережжі Чорного моря (I) 441
 Пациків, с., у Галичині [Долинський р-н ІФ.] (V) 267
 Пачин, м., над р. Десна, у Смоленському князівстві (II) 319
 Пацінаки, племена (II) 505 *див.* Печеніги, племена
 Певка, о., у дунайській дельті (I) 138-139
 Певкинські гори (I) 130, 139 *див.* Карпатські гори
 Певкіни, плем'я бастарнське, на о. Певку, в дунайській дельті (I) 139
 Пейпус, оз. (II) 24 *див.* Чудське озеро
 Пекарів, с., біля Канева, у Київській губернії (II) 284, 285¹
 Пекін, м. [у Китаї] (III) 186³
 Пекуличі, с., на Перемишльщині [у Польщі] (V) 192¹ (VI) 267
 Пелчинка, с., на Поділлі (VI) 253
 Пельопонес (Слов'янська земля, Slawinia), п-ів [у Греції] (I) 169, 466 *див.* Слов'янська земля, Slawinia
 Пеля, с., на Сяніччині (V) 280, 284
 Пеньковичі, с., на Пинщині (IX-2) 1151
 Пепарет, м., на о. Перапет, в

Егейському морі (I) 103
 Перебійна, р., права притока Дніпра (VIII-2) 123
 Переволока, с. (II) 606 *див.* Переволочна, с., м., над р. Удай
 Переволоченська сотня, Прилуцького полку (VIII-3) 280
 Переволочна, с., на усті Ворскли (II) 606
 Переволочна, с., на усті Сули (II) 606
 Переволочна (Переволока), с., м., над р. Удай, на Переяславщині (II) 606 (VIII-2) 45, 47 (X) 86, 128², 154, 171, 193 *див.* Переволока
 Переволочна, р., лівий рукав р. Сула (II) 606
 Переворськ (Переворескь, Пшеворск, Przeworsk), м., на Перемишльщині (I) 217¹ (II) 455, 455³ (III) 96 (IV) 331 (V) 40, 314 (IX-2) 1132, 1352, 1390 *див.* Пшеворск, Przeworsk
 Переворський повіт, на Перемишльщині (II) 456
 Перегинськ, с. (III) 520 (V) 262 *див.* Перегинське
 Перегинське (Перегинськ), с., у Галичині [Перегинське, смт, Рожнятівський р-н ІФ.] (IX-1) 155 *див.* Перегинськ
Онуфрія св. монастир (V) 262
 Передільниця, с., на Перемишльщині [Старосамбірський р-н Льв.] (V) 40
 Передно-азійська караванова дорога (VI) 5

Перейма, с. [у Білорусі] **(IX-2)** 1276

Перекоп, с., у Чернігівській губернії **(II)** 605

Перекоп (Ор, Перекопъ, Перекор, Прекорія), м., у Криму [Армянськ, м., АР Крим] **(I)** 91, 122 **(II)** 515, 515¹, 516 **(VI)** 8-10, 10⁻, 14, 18, 58, 60 **(VII)** 69, 119, 124, 200, 289, 326, 387, 426, 491, 510 **(VIII-1)** 27, 43, 50-55, 62, 63, 63¹ **(VIII-2)** 25, 30, 35, 170 **(VIII-3)** 179 **(IX-1)** 126, 315, 380, 467³-468⁻, 557 **(IX-2)** 662, 888, 956, 957, 1031, 1063, 1101, 1358, 1449, 1455 **(X)** 32, 150 *див.* Ор, Perekop, Prekoria

Перекопи, с., у Дубенському повіті **(V)** 267, 267⁵

Перекопська земля **(VII)** 13

Перекопська орда (Перекопская орда), державне утворення, військові формування **(IV)** 309, 330 **(VI)** 361² **(VIII-1)** 53

Перекопське царство **(IV)** 309

Перекопці **(IX-2)** 914

Перемиль, м., на Волині **(III)** 24, 41, 45, 51 **(IV)** 47, 56 **(V)** 230, 238

Перемислів, с., у Белзькому повіті **(VI)** 626

Перемишль (Перемышль, Премішль, Прешль, Premislia, Przemyśl), м., у Галичині [у Польщі] **(I)** 216¹, 302, 485, 488, 489, 492 **(II)** 59, 60⁻, 63, 75, 75¹, 77, 90, 96, 97¹, 98, 100, 113, 123, 166, 174, 362,

407, 409, 410, 412, 417, 417¹, 419, 420⁻, 429, 431, 431¹, 432, 432⁻, 445, 461, 461³, 462, 463, 463⁴, 464, 465, 479, 569, 572, 573 **(III)** 25, 27, 31, 38, 42, 49, 55, 57-59, 100, 234 **(IV)** 26, 56, 195, 225, 331, 432 **(V)** 144, 242³, 249, 249³, 250, 256, 262, 269, 307², 308, 311¹, 314, 355¹, 423, 430, 443⁵, 580 **(VI)** 23, 34, 43, 68, 75, 77, 93, 97, 98, 101, 102, 108, 110, 114, 116, 127, 127⁵, 161, 174, 176, 212³, 213, 217, 224, 227, 229, 255, 267, 372-375, 386, 387², 447, 450, 532 **(VII)** 457, 457², 500 **(VIII-1)** 148, 182, 183, 194 **(VIII-2)** 91² **(VIII-3)** 95 **(IX-1)** 266 **(IX-2)** 1115¹, 1128, 1130, 1135, 1191, 1315, 1319, 1320, 1323, 1385⁴, 1387-1390, 1392, 1520 *див.* Премішль, Premislia, Przemyśl

Засяння, частина міста **(VI)** 372

Івана св. катедра **(II)** 461 **(III)** 429

Миколая св. монастир (Микулинський монастир) **(V)** 262 *див.* Микулинський монастир

Миколи св. церква **(VIII-1)** 194

Німецька колонія **(VI)** 255

Спас св. монастир (Спаса св. монастир) **(VIII-1)** 165, 181, 198

Спаса св. церква **(VIII-1)** 194

- Микулинський монастир* (V) 262 *див. Миколая св. монастир*
- Пантелеймона св. церковь* (II) 462¹
- Перемишль, м., над р. Ока, на Чернігівщині [у Росії] (III) 181 (IV) 72
- Перемишльська волость (Перемишльська волость) (V) 188- (VI) 155
- Перемишльська дієцезія (V) 430-, 447¹
- Перемишльська єпархія (Перемишльська єпископія, Перемишльська катедра, Перемишльське владичтво, Перемишльська єп., Перемишльська єп., Перемишльська єп., Premysliensis episcopatus) (I) 216¹ (II) 570 (V) 272¹, 392, 460, 460⁴, 502, 503 (VI) 244¹, 245, 314⁵, 534¹, 590¹ (VII) 447- (VIII-1) 198 (VIII-2) 86² (IX-2) 626 *див.*
- Перемишльська єпископія, Перемишльська катедра, Перемишльське владичтво, Premysliensis episcopatus
- Перемишльська єпископія (IX-2) 626¹ *див.* Перемишльська єпархія
- Перемишльська земля (Перемишльська земля, Премысльская земля) (II) 455, 455⁴, 456, 457, 463 (III) 92 (IV) 31, 121, 123, 221, 432, 501 (V) 24, 39¹, 178¹, 179, 314, 315, 321, 323, 334, 607 (VI) 155, 173, 201², 217, 219, 223, 240, 241 (VII) 31 (VIII-2) 86 (IX-
- 2) 1183, 1305, 1306, 1323, 1520
- Перемишльська катедра (Перемишльська катедра) (I) 522 (III) 270, 278, 429 (V) 429, 448, 460, 471, 472, 481, 509 (VI) 300, 589 (VIII-1) 192 (VIII-2) 87 *див.*
- Перемишльська єпархія
- Перемишльська королівщина (V) 94, 182¹, 186³, 189, 191, 193, 194, 375, 378 (VI) 158⁴, 203³, 205, 209, 224 *див.* Перемишльське староство
- Перемишльська країна (III) 57
- Перемишльське владичтво (Перемишльське владичтво, Премысльское владичтво, Премысльское владичество) (V) 502 (VI) 244, 590, 591 (VIII-1) 149, 149², 164, 165, 172, 179, 181, 182, 191, 194 (VIII-2) 86 (VIII-3) 263 (IX-1) 29 (IX-2) 626, 1516, 1518, 1519 *див.* Перемишльська єпархія
- Перемишльське князівство (II) 568 (III) 106 (V) 145
- Перемишльське підгір'я (VI) 195, 196
- Перемишльське староство (Перемишльська королівщина) (V) 177, 177-¹, 179², 182¹, 186², 189², 191⁴, 281, 636 (VI) 603 *див.* Перемишльська королівщина
- Перемишльський повіт (Premisliensis districtus) (II) 585 (IV) 114 (V) 266 (VI) 611 *див.* Premisliensis districtus
- Перемишльські королівщини (V) 182¹

Перемишляни, жителі м. Перемишль, у Галичині **(III)** 26², 27 **(IV)** 121 **(VI)** 532, 533, 590 **(IX-2)** 1388, 1388²

Перемищина (Перем., Premisliensis provincia) **(II)** 567 **(III)** 59 **(V)** 40, 93, 104, 142, 143¹, 145¹, 154, 190, 190², 192, 192¹, 279, 375¹, 444, 541 **(VI)** 158³, 195, 196, 213, 221, 226, 227, 237, 434, 464, 625 **(VII)** 31, 370 **(VIII-1)** 137, 182, 183 **(VIII-2)** 85 *див.* Premisliensis provincia

Перемищина західна **(VI)** 265

Перепетове поле (Перепетово поле), над р. Стугна, біля м. Біла Церква **(II)** 171, 280, 325 **(IX-1)** 357

Перепетові могили (Перепетові могили), між рр. Стугна і Рось **(II)** 170 **(X)** 284²

Пересічен (Пересѣчен), м. углицьке **(I)** 201⁷, 202⁻¹, 204, 413, 437, 437²

Пересопницька волость **(II)** 386 **(III)** 45

Пересопниця (Пересипниця), м., на Волині [Рівненський р-н Рв.] **(I)** 303 **(II)** 168, 258², 259², 278, 367, 386, 386^{1,4} **(III)** 27, 45 **(V)** 263, 263³

Рождества Богородиці монастир (Богородиці монастир, Пречистой светой монастырь) (II) 386 (V) 263, 486

Переяслав, м. [у Росії] **(I)** 555, 556 **(III)** 277, 487² *див.* Переяслав Суздальський

Переяслав, м., над р. Ока, біля Рязані [у Росії] **(IV)** 461

Переяслав (Переяславль, Переяславъ, Переясловль, Pereiaslaw, Περεισλάβα), м., на р. Трубіж, на Київщині [Переяслав-Хмельницький, м., Кв.] **(I)** 193, 240, 241, 295⁴, 303, 414³, 415, 422, 423, 515, 519, 519⁴, 520, 522, 596 **(II)** 6, 8, 45, 47, 52, 62², 69, 71, 80, 81, 85, 86, 88, 88², 89, 89^{1,2}, 99, 104, 109, 118¹, 120, 121, 125, 131-134, 137, 140-142, 145², 148, 149, 150⁵, 153, 154, 158-161, 163, 166³, 170-172, 172¹, 173², 175-179, 184, 185, 187, 190, 197, 210, 223, 227, 230, 230^{2,3}, 231, 232, 232², 235, 235², 244, 249, 255⁻, 261, 278, 281, 313-315, 320, 324, 328-342, 342³, 343-346, 348, 349, 351-354, 354³, 355, 357, 358, 365, 537, 548, 607 **(III)** 147, 148, 150, 174³, 175, 175², 234, 268, 281¹, 305, 336, 420, 428, 493, 497 **(IV)** 18 **(VI)** 116, 302 **(VII)** 112, 185, 216, 224, 225, 225³, 226, 227, 257, 257⁻, 276, 345, 527 **(VIII-1)** 32, 107, 108, 108¹, 108⁵, 110, 118, 121, 123, 154, 204, 230, 241, 243, 252, 253, 264, 265, 277², 278, 283-285, 292, 292², 293, 293¹, 298 **(VIII-2)** 136 **(VIII-3)** 29, 122, 123, 141, 142, 148, 149, 149¹, 150, 156, 165, 168, 174, 176, 194⁵, 214, 244, 281, 281¹ **(IX-1)** 76, 247⁻, 312, 312⁵, 317, 356, 382, 398,

433, 471², 472, 496, 497, 539³,
 547, 552, 562, 563 (IX-2) 685,
 689, 690, 692, 721-723, 725,
 728, 729, 729¹, 730-734, 734³,
 735¹, 742, 743, 743¹, 744,
 744², 745, 749-751, 753-756,
 758, 758¹, 759, 761, 762, 764,
 767, 770, 771, 774, 777, 778,
 781, 783⁻, 784, 785⁻, 789, 790,
 794, 795, 805, 812, 828, 836,
 837, 842, 844-846, 849, 850,
 862, 865-867, 869, 870, 910,
 966, 978, 1008, 1106³, 1149,
 1266, 1270, 1415, 1417, 1479¹,
 1545, 1548 (X) 3, 44, 48, 51,
 54, 57, 71-75, 90, 92, 94, 104-
 106, 114, 121, 129, 129³, 134,
 136, 138-142, 142², 146, 152,
 159, 164, 166, 167, 169, 175,
 178, 187, 193, 200, 204-206,
 210, 216, 237, 238, 283, 340,
 341, 370¹, 372 див. Переяс-
 лавль, Pereiaslaw, Πρεσθλάβα
 Андрія св. церква (II)
 353

Благовіщення церква
 (IX-2) 734

Вали, частина міста
 (I) 241-242 (IX-2) 845

Воскресенія св. церква
 (IX-2) 1009

Єпископська брама
 (Єпископські ворота) (II) 353

Івана св. монастир (II)
 354 (III) 420

Княжі ворота (II) 353

Ковальські ворота
 (Кузнечі ворота) (II) 353

Красний двір, княжий
 двір біля міста (II) 354

Миколая св. церква
 (IX-2) 1009

Михайла св. церква (Ми-
 хаїла святого церква, Ми-
 хаїла архангела церковь) (II)
 353, 353⁴, 354, 354^{3,4}

Покрови св. монастир
 (IX-2) 978, 1009

Пречистої св. церква
 (Богородици святої церк-
 ва) (IX-2) 732, 739, 770, 978,
 1008 див. Успенія св. собор-
 на церква

Рождества пречистої
 Богородици монастир, біля
 міста (II) 355⁴

Спаса св. церква (IX-2)
 742, 1009

Трійці св. церква (IX-2)
 1009

Успенія св. соборна
 церква (Пречистої св. церк-
 ва, Успенська церква) (II)
 354 (IX-2) 732, 739, 978,
 1008 див. Пречистої св.
 церква

Федора св. церква (II)
 353

Хреста св. церква (II)
 353

Шевська улица (VIII-3)
 142

Переяслав Заліський, м. [у Ро-
 сії] (II) 342 див. Переяслав
 Суздальський

Переяслав північний, м. [у Ро-
 сії] (II) 342 див. Переяслав
 Суздальський

Переяслав Суздальський (Пе-
 реяслав, Переяслав Залісь-

- кий, Переяслав північний, Переяславль Суздальський, Переяславъ Суздальській), м., біля Суздаля [у Росії] **(I)** 207¹, 536², 599, 601 **(III)** 175, 175², 190, 493, 558 **(IV)** 70, 453 **(V)** 225⁻ *див.* Переяслав, Переяслав Заліський, Переяслав північний
Спаса св. церква **(II)** 342
- Переяславець, житель м. Переяслав, на Київщині **(VII)** 112³
- Переяславець, м. **(II)** 352¹ *див.* Преслав, м., столиця Болгарії, біля Шумли
- Переяславець (Переяславець), м. **(I)** 459, 467, 468, 471, 472 *див.* Преслав, м., біля Тульчі
- Переяславль (Переясловль), м. **(VIII-1)** 108⁵ **(VIII-2)** 143⁵ **(IX-1)** 332¹, 472 **(IX-2)** 734³, 862 **(X)** 119², 158 *див.* Переяслав, м., на Київщині
- Переяславська волость, на Київщині **(I)** 196³, 532 **(II)** 46, 102 **(III)** 201 **(VIII-3)** 31
- Переяславська єпархія (Переяславська катедра), на Київщині **(III)** 286 **(V)** 459 *див.* Переяславська катедра
- Переяславська земля (Переяславская земля), на Київщині **(I)** 365, 550 **(II)** 153-154, 186, 211, 255, 341, 342³, 553
- Переяславська катедра, на Київщині **(I)** 522 **(II)** 353 **(III)** 278, 279, 279² *див.* Переяславська єпархія
- Переяславська митрополія, на Київщині **(III)** 268, 268³, 278
- Переяславське князівство, на Київщині **(I)** 374 **(II)** 54, 56, 187, 313, 315, 320, 340, 343, 505
- Переяславське староство, на Київщині **(V)** 341 **(VI)** 286 **(VII)** 257, 261, 276
- Переяславський повіт, на Київщині **(II)** 584
- Переяславський полк (Переяславський полкъ, Pereasławski pułk) **(VIII-1)** 235, 282, 283, 287, 315, 316, 316⁶ **(VIII-2)** 47 **(VIII-3)** 278 **(IX-1)** 215, 236, 433, 433⁴, 567⁻ **(IX-2)** 661¹, 691, 692, 736, 742, 746, 795, 908, 948, 1213, 1318, 1325 **(X)** 42, 266, 283, 341 *див.* Pereasławski pułk Переяславці, жителі м. Преслав, біля Тульчі, над Дунаєм **(I)** 476
- Переяславці (Переяславци), жителі м. Переяслав і Переяславщини, на Київщині **(II)** 161, 186, 187, 339-344, 350, 351, 358, 358², 431 **(III)** 213 **(VIII-1)** 235³ **(IX-2)** 794
- Переяславщина, на Київщині **(I)** 194⁻, 242, 517, 555 **(II)** 55, 56, 62, 72, 78, 82, 83, 103, 104, 123, 134, 135, 152, 159, 173, 175, 179, 187, 210-213, 249, 256³, 312, 313, 318, 320, 324, 338, 339, 339¹, 340-344, 344², 345-349, 349¹, 350, 351, 353, 355-357, 358², 365-366, 529, 533-535, 538, 542, 548,

- 548⁴, 553, 563, 564, 584, 606, 607 **(III)** 153, 162, 174, 175, 175⁻, 176, 181, 200, 202, 213, 294, 334, 336, 420, 539 **(IV)** 78, 79, 87¹, 94, 235, 281, 335, 422 **(V)** 2, 341 **(VII)** 277 **(VIII-1)** 256
- Переяславщина полуднева, на Київщині **(III)** 336
- Пермь (Пермяки, Bermans), плем'я угро-фінське, з басейну рр. Вигеда і Кама **(I)** 544 *див.* Пермяки, Bermans
- Пермяки, плем'я **(I)** 73, 112¹ *див.* Пермь
- Перс **(VII)** 172 *див.* Персія
- Перси, народ **(I)** 111, 125, 227 **(VI)** 23, 55 **(VIII-2)** 11 **(IX-2)** 997
- Персія (Перс, Прьсида, Perse), д-ва **(I)** 46, 57, 157¹, 228, 233 **(II)** 240 **(III)** 89, 443, 451¹ **(IV)** 301 **(VI)** 4, 13 **(VII)** 196, 349, 354, 386, 426, 513³ **(VIII-1)** 37, 45, 49, 63, 122, 239, 286 **(VIII-2)** 12, 14, 19 **(IX-1)** 456 *див.* Перс, Прьсида, Perse *див. також* Іран
- Персія північна **(I)** 299 **(II)** 540
- Перська держава **(I)** 228 *див. також* Іран
- Перська земля **(III)** 465
- Перуанці, народ **(I)** 390
- Перуна р'їнь, ур-ще, на Дніпрі **(I)** 514
- Песиголовці, народ казковий **(I)** 611
- Песочен, м. **(II)** 606 *див.* Пещане
- Песочний городок, м., біля м. Київ **(II)** 261² *див.* Городок Песочний
- Петербург (Петербургъ, Петербург), м. **(I)** 227¹ **(II)** 583 **(V)** 620 **(VIII-2)** 214, 217 **(IX-2)** 967¹ *див.* Санкт-Петербург
- Петликівці, с., над р. Стрипа, у Галичині **(IX-2)** 1145
- Петрені, с., у Білецькому повіті, у Бессарабії **(I)** 37
- Петриків (Петроків), м. [у Білорусі] **(VI)** 53 **(IX-2)** 488², 959¹, 1090, 1271
- Петриківці, жителі м. Петриків [у Білорусі] **(VII)** 52
- Петрівка, с., на Київщині **(IX-2)** 699
- Петрова, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 45
- Петрове, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46
- Петровці, с., у Київському повіті **(VII)** 42 **(IX-2)** 851³
- Печеники, осада, у Стародубському повіті **(II)** 584
- Печеніг (Печеніжин, Печен'їг) **(I)** 240, 276, 596 **(II)** 506¹, 528 *див.* Печеніжин
- Печеніги, г., біля Чугуєва **(II)** 585
- Печеніги, с., м., у Білгородському повіті **(II)** 584 **(VIII-2)** 72
- Печеніги (Баджнаки, Баджнакія, Пацінаки, Печенизъ, Печен'їги, Печен'їгы, Печен'їзи, Пісенаки, Патѣивакоі), племена тюркські **(I)** 13, 183, 190, 193, 193², 196, 196², 202-205, 206², 211, 213, 222, 222¹, 223, 230, 230⁴, 231,

- 233, 235, 235¹, 236, 236¹⁻², 237-239, 239³, 240, 241, 243, 258, 283, 287, 290, 290³, 298, 313¹, 394, 409, 413, 414, 418, 438, 439, 440², 442, 464, 465, 465¹, 466, 468, 472, 473, 473¹, 476, 477, 494, 495, 531, 532, 537, 550, 557, 586, 616, 618 (II) 3, 5, 10, 10⁴, 11⁻, 12-14, 15¹, 24, 25, 25¹, 26, 29, 42, 54, 55, 58¹, 103, 104, 106, 279, 280, 314, 345, 348, 351, 352, 411, 414³, 415, 416, 505, 506¹, 515⁵, 522, 522⁴, 523, 524³, 526, 526¹, 527, 527², 528, 528², 529, 529², 530, 532, 532², 534, 535, 538, 547³, 548, 548², 555, 561-564, 585 (VII) 70, 74¹ *див.* Баджнаки, Баджнакія, Пацінаки, Пісенаки, Πατζινάκοι
- Печеніжин, с., у Коломийському повіті (II) 585
- Печеніжин (I) 240 (II) 352, 357 (III) 305, 495 *див.* Печеніг
- Печенізька земля (Πατζινάκία) (I) 236 *див.* Πατζινάκία
- Печенія, с., у Перемишлянському повіті (II) 585
- Печенюги, с., у Новгород-Сіверському повіті (II) 584
- Пешт, м. (II) 582 (IV) 37 (V) 523 (VI) 24 (VIII-2) 204 *див.* Будапешт
- Пещане (Песочен), с., м., на Переяславщині [маб., Піщане, с., Чрк.] (II) 606 (VII) 257-*див.* Песочен
- Пива, с., на Лівобережжі (VIII-1) 230
- Пивчюг, м. (IX-2) 1315¹ *див.* та-кож Ланцут
- Пийгоси, с., у Минському повіті (IX-2) 1264
- Пиків (Пыков), м., у східній Брацлавщині [Калинівський р-н Вн.] (VII) 183, 204, 219, 220, 257- (IX-2) 1029
- Пили, с., у Галичині (V) 272
- Пильзно, м. [у Польщі] (VI) 177
- Пилява, р. (VIII-3) 72 *див.* Іква, р., ліва притока Південного Бугу
- Пилява, с., у Подільському воєводстві, Гергієвская св. церковь (VIII-3) 72⁴
- Пилява (Пилявка, Пилявці, Старі Голенчинці, Pilawce), с., у Подільському воєводстві [Старосинявський р-н Хм.] (VIII-1) 331 (VIII-3) 60, 71, 72, 72^{3, 4}, 75³, 123, 183 (IX-1) 77 *див.* Пилявка, Пилявці, Старі Голенчинці, Pilawce
- Пилявка, р. (VIII-3) 72 *див.* Іква, р., ліва притока Південного Бугу
- Пилявка, с. (VIII-3) 72 *див.* Пилява, с.
- Пилявці, с. (VI) 260 (VIII-3) 28, 66, 67⁴, 68, 69⁸, 72, 72⁴, 80, 81, 82¹, 86¹, 91, 108, 111⁴, 146, 164, 179, 196 (IX-1) 213, 258-, 302, 306¹, 369, 440 (IX-2) 700, 1088, 1477 *див.* Пилява, с.
- Пина, р., ліва притока р. Прип'ять (II) 303, 304, 369 (IX-2) 1150
- Пинське воєводство (IX-2) 1399

Пинськ (Пинск, Пинськ, Пиньск, Пиньскъ, Pińsk, Pynsk), м. [у Білорусі] **(I)** 186 **(II)** 17, 99, 300-302, 304, 306, 306¹, 308, 309 **(III)** 554 **(IV)** 14, 16³, 200, 332, 417, 430, 501 **(V)** 254³, 264, 269, 286 **(VI)** 50, 53, 74, 305, 450, 503, 572¹ **(VII)** 32, 211, 445, 457, 457², 501 **(VIII-1)** 181, 188 **(VIII-3)** 34 **(IX-2)** 712, 1150-1152, 1318, 1366, 1376⁴, 1379, 1380, 1400, 1400¹, 1405, 1426, 1456, 1518, 1520 **(X)** 288, 294, 300³, 301-304, 369 *див.* Pińsk, Pynsk

Богородиці монастир
(V) 264

Варвари св. монастир
(V) 264

Дмитра св. церква **(VI)**
305

Лецинський монастир (*Ліцинський монастир, Лець, Лець*) **(V)** 264 **(VI)** 305, 565 **(VII)** 406, 445 **(VIII-3)** 263 **(IX-1)** 29 **(IX-2)** 1516, 1518

Пинська дієцезія **(VII)** 501

Пинська катедра **(V)** 489, 617
див. Пинське владиттво

Пинська королівщина **(V)** 112
див. Пинське староство

Пинське владиттво (Пинська катедра) **(VIII-1)** 193 **(X)** 299
див. Пинська катедра

Пинське князівство **(II)** 302, 303, 310 **(IV)** 7, 8², 174, 501 **(V)** 33, 113¹, 114, 139², 209, 209¹, 264², 294, 295, 300, 362, 622

Пинське староство (Пинська королівщина) **(V)** 115¹, 126³, 132, 209¹, 365², 483, 622 **(IX-2)** 1401, 1403 *див.* Пинська королівщина

Пинський повіт (Пинський повіт) **(II)** 301 **(IV)** 200⁻, 422, 501, 502 **(V)** 113¹, 340, 607 **(VI)** 74, 278 **(IX-2)** 1326, 1399-1403, 1404², 1405 **(X)** 291, 293, 296, 298, 299

Пинчів, м. [у Польщі] **(IX-2)**
1456

Пинщина (Пиньщина) [у Білорусі] **(I)** 187, 337 **(II)** 303 **(III)** 93, 448 **(IV)** 8, 422, 501 **(V)** 2, 61, 71, 110, 113, 127, 129, 208, 276, 291, 360¹, 362 **(VI)** 227, 235, 274, 278, 565 **(VII)** 53, 156¹, 339 **(IX-2)** 1152, 1408, 1504

Пиняни, жителі м. Пинськ **(II)**
301, 301³ **(VI)** 53

Пирогівка, с., у Новгород-Сіверському повіті **(I)** 36

Пирогово, с., біля с. Трипілля **(II)** 270, 271

Пирятин, м., на Полтавщині **(VII)** 257- **(VIII-2)** 45, 47, 48 **(VIII-3)** 29 **(IX-1)** 203² **(IX-2)** 679 **(X)** 74, 259

Пирятинська земля **(VI)** 284

Пирятинський повіт, на Полтавщині **(II)** 606

Південноруський народ **(I)** 1
див. Український народ

Північна, м. [у Польщі] **(I)** 214¹

Північна Двина, р. **(II)** 24

Північне море **(VI)** 27 *див.* Балтійське море

- Північногерманські народи (I) 602 *див. також* Германські народи
- Північноєвропейські племена (I) 248
- Пів-озеро, місцевість, біля Полтави (X) 313 *див.* Полуозеро
- Підгаєцьке староство (V) 446
- Підгайці, с., на Волині (VI) 148
- Підгайці (Podhaycze), м., у Галичині (V) 164³ (VI) 101, 237 (IX-2) 652, 653, 653³, 654, 700, 959³, 1049, 1052¹, 1114, 1115¹, 1462 *див.* Podhaycze
- Підгайчани, жителі с. Підгайці, на Волині (VI) 148
- Підгірці, м., у Галичині (IX-1) 274⁻, 275⁻ (IX-2) 833
- Підгірці, с., біля с. Трипілля, у Київському воєводстві (IX-1) 348
- Підгірці, с., на Львівщині (II) 611 (V) 262, 375
- Підгір'я (Підгіре, Підгірре, Podgorze), у Карпатах (II) 459³, 577 (IV) 331 (V) 262, 283 (VI) 46, 154, 157, 158, 183, 195-196, 197, 201, 205, 206, 212, 213, 224, 261, 266, 610, 611 (VII) 385 (VIII-3) 94 (IX-1) 184, 264³, 278⁻, 452 (IX-2) 1112, 1359⁵, 1377, 1390, 1392, 1399, 1456, 1457, 1461 (X) 7 *див.* Podgorze
- Підгір'я галицьке (I) 50, 77, 224 (VI) 46, 212
- Підгір'я дністровське (VI) 611
- Підгір'я карпатське (I) 70, 75, 211, 222, 226 (II) 457, 503⁻ (IV) 31 (VI) 157, 183, 201 (IX-1) 452 (IX-2) 1305, 1399
- Підгір'я краківське (IX-2) 1389
- Підгір'я підкарпатське (I) 77
- Підгір'я потиське (II) 499
- Підгір'я сяниське (V) 374
- Підгір'я угорське (IV) 172
- Підгородище, с., біля Звенигорода, у Галичині [Перемишлянський р-н Льв.] (I) 362² (II) 464 (V) 267
- Підгородська земля (IX-2) 963
- Підкамінь, м., у Рогатинському повіті [Рогатинський р-н ІФ.] (VI) 261
- Підкарпатська рівнина (II) 487
- Підкарпатська Русь (Подкарпатская Русь) (I) 556 (II) 361, 362, 570 *див. також* Закарпатська Русь, Угорська Русь
- Підкарпаття (Підкарпатє) (I) 76 (II) 407, 596 (IX-1) 217 *див.* Прикарпаття
- Підкарпаття полудневе (II) 503
- Підкарпаття угорське (V) 374
- Підліски, с., у Львівській королівщині (VI) 203
- Підлісся, на Овруччині (VI) 281
- Підлюбське озеро (Подлюбське озеро), на лівому березі Дніпра, біля Києва (II) 90¹ *див.* Подлюбське озеро
- Підляська земля (Podlaska ziemia) (IV) 380, 396, 414 (V) 13¹ (VI) 246 *див.* Podlaska ziemia
- Підляське воєводство (Podlascische [воєводство]) (IV) 499 (V) 339, 340 *див.* Podlascische [воєводство]

Підляський дістрікт [у Великому князівстві Литовському] **(VI)** 420

Підляські держави, Підляшшя **(IV)** 399

Підляські повіти **(IV)** 501 **(V)** 11, 294, 300 **(VI)** 248, 249

Підляшани (Підляшшяни), населення Підляшшя **(IV)** 380, 380¹, 381, 395², 399, 403, 404, 406, 416, 417, 420⁴ **(VII)** 54

Підляшшя (Підляше, Подлясье, Podlasie, Podlassia) **(I)** 188¹ **(II)** 367¹, 369, 373¹ **(III)** 236 **(IV)** 8⁴, 234, 354¹, 369, 376, 379-381, 389, 393-396, 396⁴, 397-399, 399², 400-402, 404-406, 409, 413, 414, 416, 422, 491 **(V)** 1, 2, 17, 18, 23, 33, 43, 61, 70, 178, 181, 209, 300, 302, 545 **(VI)** 74, 195, 235, 246, 247¹, 248, 249, 275, 337, 380, 425, 534, 627, 628 **(VII)** 156, 181, 257⁻, 434 **(IX-1)** 14 **(IX-2)** 1111, 1112, 1278², 1284, 1313, 1321, 1353, 1397, 1429, 1307 *див.* Подлясье, Podlasie, Podlassia

Підсуче, маєтн., с. **(VII)** 404

Піза, м. [в Італії] **(II)** 273, 273⁴ **(III)** 149 **(IV)** 297

Пізанський порт (Pisano porto), м., біля устя Дону **(IV)** 300 *див.* Pisano porto

Пізанці, жителі м. Піза [в Італії] **(IV)** 297, 300 **(VI)** 7

Пілава (Polana), порт, на проході з Вісянського лиману до Балтійського моря **(VIII-1)** 217 *див.* Polana

Піліца, р., ліва притока Вісли **(VI)** 34

Пісенаки, племена **(I)** 618 *див.* Печеніги, племена

Піски, с., над р. Сула **(VIII-2)** 45, 47

Піски, с., у Житомирському повіті **(VI)** 292

Піски, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45

Пісочин (Новий Пісочин), м. **(IX-2)** 1545 *див.* Новий Пісочин

Пісчана, р. **(I)** 486

Пітрич, с., над р. Дністер, у Галичині [Тисменицький р-н ІФ.] **(II)** 467 **(V)** 262

Успенія монастир (V) 262

Піщана, м., у Київському повіті **(VIII-2)** 47

Піщаний Брід (Пещаний Брід, Пешаной Брод), на р. Південний Буг **(IX-1)** 206 **(IX-2)** 959, 960¹

Піщанка, м., у Брацлавському повіті [Піщанський р-н Вн.] **(IX-2)** 1300

Піщанська сотня, Черкаського полку **(VIII-3)** 275

Піщанці (Пищанци), плем'я **(I)** 187, 486 *див.* Радимичі

Пйотрков, м. **(IV)** 249, 261, 262, 352, 358, 359, 363, 363¹, 365, 384 *див.* Пьотрків

Плав, м., біля м. Хотин, над Дністром **(II)** 238⁵

Плесковъ, м. **(I)** 446 *див.* Псков

Плесо, оз. **(I)** 162 *див.* Блатенське озеро

Плетений Ташлик, р., права
притока р. Чорний Ташлик
(IX-2) 1455

Плетениця, ухор на дніпрових
порогах (VII) 54

Плетеничі, н. п., біля м. Золочів,
у Львівській землі (VII) 405

Плешинець, с., у поріччі р. Псел
(VIII-2)

Плешівець, с. (IX-1) 286¹ *див.*
Плещівець

Плешувець, с. (IX-2) 1352 *див.*
Плещівець

Плещівець (Плешівець, Плешу-
вець), маєтн., с. (IX-2) 1352
див. Плешівець, Плешувець

Плиски, с., на сіверській грани-
ці (VIII-2) 44 *див.* Плоська

Пліснисько (Плісниськ, Прѣс-
нескъ), г-ще, м., у Галичині
(II) 373, 450, 611 (III) 308
(V) 262, 262¹ *див.* Прѣснескъ
Преображенія монас-
тир (V) 262

Плішовичі, с., у Галичині (VI)
238

Пловці, с., біля Сяніка (V) 148,
148¹

Плоєшт, м. [у Румунії] (VII) 250

Плоске, м., на Брацлавщині
(IX-1) 435

Плоскирів (Плоскиров), м., на
Поділлі (VIII-3) 176¹ (IX-2)
831, 877

Плоскировське староство (VIII-
2) 44

Плоскировці, с., на Поділлі (VI)
252

Плоська (Плиски), с., на сівер-
ській границі (VIII-2) 44

див. Плиски

Плоське, с., у Сквирському по-
віті (I) 281³

Плотниця, с., на Пинщині (V)
644

Плоцьк (Плоцк), м., на Мазовші
(III) 134 (IV) 41 (VI) 33, 110

Плошова, с., над р. Струмінь
(IX-2) 1152

Пляшівка (Пляшова), р., права
притока р. Стир (IX-1) 283
див. Пляшова, р.

Пляшова, р. (IX-1) 283, 284,
293, 295, 300, 303, 335 *див.*
Пляшівка

Пляшова, с., у Луцькому пові-
ті [Пляшева, с., Радивилів-
ський р-н Рв.] (IX-1) 303

Побожжя (VII) 256 *див.* Побуж-
жя, по р. Західний Буг

Побожжя (Побоже, Побожье,
Побожа, Побужжя), по р. Пів-
денний Буг (II) 142, 151, 158,
173, 259-262, 368, 373, 374,
391, 426¹, 429, 461, 547³, 548,
554, 565 (III) 84, 86, 155, 155⁶,
157, 158¹, 170, 174 (IV) 88, 90,
408 (V) 216, 218, 219, 221 (VI)
174, 210, 211, 229, 235 (VII)
47, 48, 50, 57, 75, 76, 257-
(VIII-3) 276 (IX-1) 200, 337,
549 (IX-2) 676, 748, 966, 973,
975, 980, 1013, 1016, 1041,
1051, 1062, 1166 *див.* Побуж-
жя, по р. Південний Буг

Побожжя верхнє, по р. Півден-
ний Буг (III) 155

Побожжя горішнє (Побоже
гор.), по р. Південний Буг
(II) 368 (VII) 257-

Побожжя київське (Побужжя київське), по р. Південний Буг (II) 288 *див.* Побужжя київське

Побожжя литовське, по р. Південний Буг (VII) 94

Побожжя середнє, по р. Південний Буг (VII) 2¹

Побужжя (Побожжя), по р. Південний Буг (I) 201, 376 *див.* Побожжя

Побужжя (Побожжя, Побуже), по р. Західний Буг (I) 9, 54, 186², 207, 219, 220, 492 (II) 359, 369, 374, 390, 409, 417, 455, 544, 564 (IV) 235, 422 (V) 33, 108, 131, 213, 229, 278, 290-292, 294, 357, 365 (VI) 38, 50, 54, 56, 75, 183, 196, 199-201, 209, 216, 225, 381¹, 420, 444, 449, 529, 624 (VIII-2) 86 (VIII-3) 28, 34 (IX-1) 222² (IX-2) 937 (X) 298 *див.* Побожжя

Побужжя берестейське, по р. Західний Буг (II) 303 (IV) 422 (VI) 235

Побужжя берестейсько-дорогичинське (Побужжя дорогичинсько-берестейське), по р. Західний Буг (I) 219 (VI) 627 *див.* Побужжя дорогичинсько-берестейське

Побужжя верхнє, по р. Західний Буг (I) 493 (II) 359, 361

Побужжя галицьке, по р. Західний Буг (II) 455, 472²

Побужжя горішнє, по р. Західний Буг (VI) 195

Побужжя дорогичинсько-берес-

тейське, по р. Західний Буг (V) 631 *див.* Побужжя берестейсько-дорогичинське

Побужжя київське, по р. Південний Буг (II) 416 *див.* Побожжя київське

Побужжя північне, по р. Західний Буг (II) 387 (III) 31

Побужжя полудневе, по р. Західний Буг (II) 374, 375

Побужжя руське, по р. Західний Буг (I) 220

Побужжя середнє, по р. Західний Буг (I) 209 (II) 361 (VI) 52, 195

Побужжя холмсько-белзьке (VI) 420, 626

Побужська низина, по р. Західний Буг (II) 472

Поволжя (Поволже, Rha), по р. Волга (I) 226, 294, 420, 421, 544 (II) 46, 62, 62², 67-68, 71, 87¹, 88, 99, 121, 127, 134, 158, 191, 541, 555, 584 (III) 151¹, 337, 362³ (VII) 324 (VIII-2) 41, 57 *див.* Rha

Поволжя верхнє (II) 159 (VIII-2) 57

Поволжя низше (I) 73

Поволжя правобічне (II) 542

Поволжя середнє (I) 11, 73 (II) 128

Поволоч, м. (VII) 362, 363 *див.* Паволоч

Поворська маєтність, на Волині (VI) 151

Повстин (Повстина, Полкстінь, Пустинь), с., у пониззі Удаю [Пирятинський р-н Пл.] (VIII-2) 45 *див.* Повстина,

Полкстінь, Пустинь
 Повстина, с. **(II)** 607 *див.* Повстин
 Погар (Радогощ, Радощ), с., м., на Стародубщині **(II)** 605 **(IX-1)** 387 *див.* Радогощ, Радощ
 Погоня, с., біля Тисмениці [Тисменицький р-н ІФ.] **(V)** 267
 Погорина, по р. Горинь **(I)** 200, 200⁴, 266, 308 **(II)** 74, 74¹, 77, 77³, 92, 99, 104, 150, 163, 166, 167, 173, 173³, 174, 179, 197, 255, 256³, 258, 258², 259, 259², 260, 262, 296, 297, 302, 364, 366, 368, 374, 386, 390, 391, 416, 429, 518, 595, 596 **(III)** 356 **(VIII-3)** 61
 Погорина волинська **(II)** 255
 Погорина київська **(II)** 260
 Погорина північна **(V)** 29²
 Погорина полуднева **(II)** 259, 373, 390, 430, 431, 461 **(VIII-3)** 61
 Погоринська волость **(II)** 162, 386
 Погреби, с. **(VII)** 42
 Погребиська сотня, Кальницького полку **(VIII-3)** 277
 Погребище (Погребища), м., над р. Рось, у Брацлавському воєводстві [Погребищанський р-н Вн.] **(VII)** 12², 15, 221, 257- **(VIII-3)** 40, 40², 42, 215 **(IX-1)** 119², 214, 235, 235⁶, 380, 493-495, 505, 565 **(IX-2)** 1464, 1468
 Подесення, територія, по р. Десна **(I)** 9, 457² **(II)** 328, 337
 Подесення середнє **(I)** 199

Поділля (Поділе, Поділлє, Подоле, Подоле, Подоліє, Подолія, Подольє, Подоля, Podole, Podolia, Podolien) **(I)** 43, 47, 52¹, 103, 355, 356, 359¹, 361 **(II)** 471, 471³, 585 **(III)** 42, 100, 102³, 119, 124⁴, 182 **(IV)** 3, 45, 49¹, 64¹, 73, 74, 79, 80, 80², 81, 82, 86³, 87-89, 89^{1,2}, 90, 90¹, 91-95, 124, 149, 166, 168, 170-172, 172¹, 173, 174, 174², 175-178, 178^{1,2}, 180, 185, 186, 189-191, 191¹, 192, 192¹, 193, 194, 198-200, 208, 210, 210³, 211, 211², 213, 215, 216³, 217, 217², 219, 221-223, 232², 238, 240, 241, 241¹, 244, 245, 247-250, 250¹, 257, 310, 319, 322-, 324, 325¹, 328, 330-335, 381, 394, 398, 408, 409, 456, 457, 466, 470, 471, 474-476, 480, 488, 496 **(V)** 21, 23, 23¹, 24, 39, 40, 62, 80-82, 86, 105, 147-, 203, 229, 229¹, 246, 254, 271, 307, 308, 311¹, 312, 317, 318, 334³, 364-, 367, 368, 373, 434, 435, 460, 476¹, 536, 542, 557, 633, 648, 652, 654, 656 **(VI)** 18, 39, 45-47, 58, 72, 75, 109, 132-134, 156, 171, 172, 174, 177, 179, 199, 200, 219, 228, 235, 249, 250, 250¹, 251⁷, 253, 254, 268, 271, 277¹, 279, 282, 289, 290, 291, 292-, 358¹, 380, 382¹, 411, 420, 445, 448, 490, 529, 533, 603, 606, 607, 610, 618, 621, 626 **(VII)** 5, 8, 11, 23, 24, 26-34, 44, 46, 46³, 59, 61, 82³, 95, 95², 122, 146, 147³, 151, 156,

- 163, 167, 168, 171, 183, 185, 195, 205, 217, 223, 241, 256, 257⁻, 260, 260⁻, 275, 292, 293, 297, 319⁵, 344, 353, 356, 433, 434, 436, 442, 450, 483, 495, 532, 543 (**VIII-1**) 24, 30, 279, 289 (**VIII-2**) 12, 191 (**VIII-3**) 40, 57, 66, 71, 78, 83, 94, 122, 146-149, 151, 163, 170, 176, 180, 181, 183, 214, 225, 238 (**IX-1**) 20, 52, 66, 74, 75, 77, 90, 139, 176², 177⁻, 194, 220, 236, 238, 244, 249, 338, 380, 404, 447, 473, 493, 503, 547-550, 576, 584 (**IX-2**) 612, 616, 796, 870, 873, 873⁵, 877, 902, 909, 937¹, 966, 1014, 1059¹, 1091, 1111-1113, 1113², 1166, 1172, 1183, 1192, 1245, 1253, 1287, 1305, 1306, 1330, 1331, 1359, 1384, 1396, 1499 (**X**) 18, 18¹, 294, 370 *див.* Podole, Podolia, Podolien
- Поділля барське (**V**) 384
- Поділля галицьке (**I**) 37, 43, 130, 130¹ (**II**) 409 (**III**) 30
- Поділля західне (**IV**) 174, 175, 178, 190-192, 199, 475 (**V**) 1, 2 (**VI**) 249, 251, 610 (**VII**) 10-12, 257⁻ (**VIII-1**) 64
- Поділля коронне (**VI**) 289 (**VII**) 13¹, 14, 47
- Поділля литовське (**IV**) 240 (**VII**) 13¹
- Поділля південне (**I**) 37 (**IV**) 328 (**VI**) 99
- Поділля польське (**V**) 314, 637
- Поділля російське (Podole rosyjskie) (**I**) 29, 130¹ *див.* Podole rosyjskie
- Поділля східне (**IV**) 89, 175, 175¹, 204, 210, 211, 211², 217, 217², 232², 328, 335, 394, 398, 475 (**V**) 95, 219, 364, 384 (**VI**) 249, 250¹, 252, 254, 610 (**VII**) 5, 10, 148⁻, 206 (**VIII-3**) 56, 169, 212 (**IX-2**) 1049
- Поділля східно-південне (**V**) 640
- Подільська високорівня (**I**) 9
- Подільська губернія (Подольская губернія) (**I**) 7, 47¹, 48², 130¹, 279¹ (**II**) 471³, 557
- Подільська держава (**IV**) 89¹
- Подільська єпархія (Подольская єпархія) (**II**) 557 (**V**) 654
- Подільська земля (Подольская земля, Подольська земля, Подольская земля, Podoliae terra) (**I**) 202⁻, 538, 550 (**II**) 554, 565 (**III**) 84², 536 (**IV**) 64¹, 79, 85, 88, 89, 91, 94, 171, 190, 191¹, 207, 217, 217², 221, 314¹, 326, 336, 337⁻, 456, 483 (**V**) 24, 39, 203, 229¹, 309⁻, 314, 319, 323, 334, 632 (**VI**) 174 (**VII**) 8, 29, 34, 82³ (**IX-2**) 963 *див.* Podoliae terra
- Подільська сотня, Полтавського полку, у Гадяцькому повіті (**VIII-3**) 279
- Подільське воєводство (Подольське воєводство) (**IV**) 499, 501 (**V**) 152, 314, 324, 334, 339 (**VI**) 250, 577 (**VII**) 11, 149⁻, 329 (**VIII-1**) 149 (**VIII-3**) 148 (**IX-1**) 11, 107⁻, 108, 108² (**IX-2**) 681, 1016, 1316, 1318 (**X**) 362, 363, 369, 370 *див. також* Pudlascische [воєводство]

Подільський полк (Подольський полк) (**VIII-3**) 273² (**IX-2**) 1318

Подільські, с., у поріччі р. Грунь (**VIII-2**) 46

Подільські рівнини (**II**) 374

Подлюбське озеро (**II**) 272, 272¹
див. Підлюбське озеро

Подляшье (Подлясье) (**VI**) 623 (**VII**) 181 *див. Підляшшя*

Подніпров'я (Підніпров'я, Подніпровья), по р. Дніпро (**I**) 12, 20, 39, 41, 54, 54², 55, 71, 81-83, 89, 198, 199, 239, 281³, 396, 414, 551, 553-555 (**II**) 128, 134, 210, 211, 215, 252, 318, 510, 528, 531, 580 (**III**) 1, 2, 143-147, 150, 150², 151, 151¹, 152¹, 153, 154, 161, 182, 189, 191, 193, 298, 334-337, 501 (**IV**) 220, 430 (**V**) 33, 58, 108, 221, 297, 631 (**VI**) 2, 3, 7, 9, 11, 12, 18, 46, 94, 116, 117, 174, 210, 211, 229, 235, 287, 290, 291⁻, 480, 601 (**VII**) 2, 2¹, 5, 21, 34, 46, 61, 73⁻, 81, 96, 101, 136, 167, 192, 225, 229, 259¹, 318, 347, 348, 549² (**VIII-1**) 125, 128, 210, 278, 279, 294, 295, 297 (**VIII-2**) 42, 88, 138 (**VIII-3**) 34, 94, 118, 177, 184⁴, 224² (**IX-1**) 229, 320, 323

Подніпров'я горішнє (**I**) 281²

Подніпров'я лівобічне (**I**) 239

Подніпров'я низше (**I**) 9

Подніпров'я правобічне (**I**) 239 (**VI**) 292

Подніпров'я середнє (Поднѣ-провья среднее) (**I**) 2, 9, 11,

12, 21, 23, 34², 52, 52², 53², 54², 56, 81, 86, 103, 117, 197-199, 238-239, 246¹, 266, 279, 279¹, 280, 281, 281^{2,3}, 294, 295, 395, 410, 487 (**II**) 128, 228 (**III**) 143, 144, 151, 191, 502 (**V**) 631 (**VI**) 2, 7 (**VII**) 2¹, 4

Подніпров'я сіверське (**I**) 416

Подніпров'я степове (**V**) 219, 231

Подніпров'я українське (**I**) 13 (**III**) 2, 147, 151¹, 202, 334

Подніпр'яни, населення (**IX-1**) 414

Подніпр'янщина (**I**) 145 (**III**) 503

Подністров'я (Подністро́ве, Подні́стрія), по р. Дністер (**I**) 10, 41, 281 (**II**) 517 (**V**) 186³, 191⁵, 193¹, 203¹, 216 (**VI**) 608 (**VII**) 324 (**VIII-1**) 30, 228 (**IX-1**) 139, 153, 189, 193, 194, 320, 327, 337, 384, 462, 494, 548 (**IX-2**) 675, 748, 873⁵, 876, 882², 966, 1039, 1546 *див. Подністрія*

Подністров'я верхнє (**II**) 409, 417

Подністров'я галицьке (**I**) 356² (**V**) 639 (**VI**) 603

Подністров'я долишнє (**I**) 41

Подністров'я низше (**I**) 9

Подністров'я полудневе (**VI**) 252

Подністров'я середнє (**I**) 9 (**II**) 416, 417, 517, 523

Подністрія (Подні́стріє) (**I**) 39
див. Подністров'я

Подністріянщина (**I**) 32, 37

Подолки, с., на Сумщині [маб., Подоли, с., Хрк.] (**X**) 136, 258

Подоля, територія **(II)** 510 *див.*
Подоння

Подояни, населення Поділля
(VI) 47 **(VIII-2)** 126¹ **(IX-1)**
220

Подояни, с., над р. Горинь, на
Волині [Гоцанський р-н Рв.]
(V) 292⁵

Подоння (Подоля), по р. Дон **(I)**
12, 44¹, 49, 50, 83, 127², 195,
195², 197, 197⁻, 199, 226, 227,
238, 239, 279¹, 416, 418, 462,
487 **(II)** 515, 516, 524-526,
530, 540 **(III)** 69, 163 **(IV)**
294 **(VI)** 8² *див.* Подоля

Подоння верхнє **(I)** 11

Подоння низше (Подоля нижнє)
(I) 9 **(II)** 513

Подоння центральне **(I)** 9

Подонські племена **(I)** 229

Подраза, м. **(VIII-2)** 32

Подсичі (Подсычи), с. **(VII)** 43,
43¹

Подтелич, м. **(VIII-1)** 166 *див.*
Потиліч

Подтелич, с., над р. Попрад **(II)**
612 *див.* Тилич

Подунав'я (Подунав'є, Donau-
länder), по р. Дунай **(I)** 6, 10,
103, 225, 226 **(II)** 115³, 280,
414, 421, 422⁻, 440, 520, 522-
524, 526, 530, 536 **(III)** 136²
(IV) 294 **(VI)** 178, 179 **(VII)**
378 *див.* Donauländer

Подунав'я нижнє (Donaugebiete
unteren, Donauländern unteren)
(I) 75, 76 **(II)** 461 *див.*
Donaugebiete unteren, Do-
nauländern unteren

Подунав'я середнє **(I)** 51, 75, 76

Подунайські рівнини **(I)** 151,
155

Подунайці, населення
Подунав'я **(II)** 536

Поздяч, с., у Перемишльській
королівщині **(VI)** 203³

Познанське воєводство **(IX-1)**
1108

Познань (Posen, Poshnania),
м. [у Польщі] **(V)** 621, 648
(VI) 39, 53-55, 68-70, 108²,
110, 175, 418 **(IX-1)** 265 *див.*
Posen, Poshnania

Позняки (Pusenki), с., у поріч-
чі р. Многа **(VIII-2)** 45 *див.*
Pusenki

Покровське, с., у Московщині
(IX-2) 1378

Покутська земля **(IX-2)** 963

Покуття (Покуте, Покутте, По-
кутя) **(II)** 471 **(III)** 124⁴, 155⁷
(IV) 198, 329, 333, 500 **(V)**
446 **(VI)** 99, 201, 213, 243,
245, 271 **(VII)** 33, 169, 170,
201, 356, 375, 434, 495 **(VIII-1)**
289 **(VIII-3)** 94 **(IX-2)** 653,
703, 965, 1057, 1112, 1145,
1169, 1183, 1306

Покуття галицьке **(II)** 182

Полянці слов'янські, плем'я **(I)**
189

Поляци, с., у Любомльській ко-
ролівщині **(VI)** 186

Полісся (Залісся, Полисе, По-
лісе, Полісе, Поліссе, По-
ліся, Полґсьє, Bollusche,
Podlasie, Polesie) **(I)** 198, 337,
355 **(II)** 304 **(III)** 151, 152,
337 **(IV)** 293, 333 **(V)** 33, 108,
120, 158, 216-218, 360¹, 365

- (VI) 54, 155, 181⁴, 183, 227, 292³, 444, 445 (VII) 6, 9, 23, 32, 45, 81, 260, 307, 374, 563¹ (VIII-1) 146 (VIII-2) 12, 194 (VIII-3) 26, 35, 51, 61 (IX-1) 248⁻, 276⁻, 277⁻, 374, 462, 462⁴ (IX-2) 696, 697, 937, 949, 1056, 1090, 1104, 1112, 1278¹, 1283, 1306, 1359 (X) 243, 281, 287, 288, 299, 301, 303, 304, 370 *див.* Залісся, Bollusche, Podlasie, Polesie
- Полісся берестейсько-пинське (V) 142
- Полісся білоруське (Пол'їсьє б'їлорусское) (I) 187², 249⁴ (VII) 52
- Полісся волинське (VI) 144, 145, 151, 219, 290
- Полісся волинсько-пинське (V) 126
- Полісся деревлянське (I) 198
- Полісся житомирське (V) 217
- Полісся київське (Polesie kijowskie) (I) 44, 199 (II) 345 (III) 189 (IV) 331 (V) 2, 98, 125, 140, 141, 218, 291, 360, 362 (VI) 145, 146, 279 (VII) 3, 30, 44, 110, 209, 210, 215, 257⁻, 311 (VIII-1) 103, 331 (VIII-2) 191 (VIII-3) 35, 181, 184, 214 (IX-2) 715 *див.* Polesie kijowskie
- Полісся литовське (VIII-3) 147
- Полісся пинське (Пол'їсьє пинское) (I) 186¹, 200², 331¹, 550 (II) 300², 554 (IV) 501 (VI) 305² (V) 123, 291 (VI) 146, 305² (X) 370
- Полісся побузьке (IX-2) 715
- Полісся подніпровське (V) 218
- Полісся полянсько-древлянське (III) 152
- Полісся припетське (Поліссе припетське) (IV) 405 (VI) 154, 381¹ (VII) 156 (IX-2) 937, 1091, 1150, 1316, 1318, 1405
- Полісся сіверянське (III) 152
- Полісся українське (I) 198, 337, 559 (III) 151 (V) 122, 144¹, 365 (VII) 52 (VI) 165
- Полісся українсько-білоруське (VII) 256
- Полісся янівське [у Польщі] (VI) 219
- Поліська земля (IX-2) 963
- Полішуки (VII) 156
- Полкстїнь (Полк'їст'їнь, Полок-ст'їнь), с. (II) 607 *див.* Повстин
- Половець (Половчин) (II) 102, 538¹ (III) 316, 336, 337, 484 *див.* Половчин
- Половецька земля (Половецкая земля, Половецькая земля) (II) 104, 105¹, 173, 212, 212², 226, 506¹, 530, 530², 531, 533, 542¹, 555 (III) 10, 14, 377 *див. також* Кипчакское царство
- Половецьке, с., у Житомирському повіті (II) 585
- Половеччина, територія (II) 185
- Половці, с., у Берестейському повіті (II) 585
- Половці, с., у Сяніцькому старостві (V) 189² (VI) 202
- Половці, с., у Чортківському повіті (II) 585
- Половці (Половци, Половцы,

- Половці), племена тюркські, народи, з північно-східного Казахстану та Поволжя **(I)** 13, 58¹, 97, 193, 196, 213, 223, 225, 235, 235¹, 237, 238, 242, 290, 295⁴, 298, 464, 588 **(II)** 26, 44¹, 54-57, 69, 72, 78, 82-87, 87¹, 88-91, 95, 96, 100-103, 103¹, 104-107, 109, 113, 114, 118¹, 120, 121, 121², 122-124, 134-136, 140, 145, 146, 146¹, 151, 154, 159, 160, 164, 166, 169, 169², 170-173, 175-180, 182-185, 190, 190², 191, 194², 195, 197, 198, 198⁵, 204, 205, 205¹, 206, 207, 210-215, 220, 225-227, 228¹, 229, 231, 235², 238-242, 247, 248, 261, 271, 281-283, 286, 292, 294, 297, 321, 322, 328-330, 336, 338, 342, 342³, 343, 346-350, 350¹, 354, 358, 391, 411, 411³, 412-416, 423-425, 440, 441, 515, 515⁵, 516⁻, 522, 525, 526, 526¹, 527, 527², 528-533, 533¹, 534-536, 536⁴, 537, 538, 540, 540¹, 541-543, 545, 545³, 546, 546⁵, 547, 547^{2,3}, 548, 548², 549-551, 555, 560-562 **(III)** 9, 10, 10², 16, 19, 39, 43, 46, 48, 51, 52, 54, 55², 60, 198, 199⁻, 203, 204, 206, 215, 216, 229, 234¹, 250⁴, 251, 252, 316, 335, 336, 488, 492, 495, 495², 514, 536 **(IV)** 293 **(VI)** 7, 8, 20, 361, 361² **(VII)** 7, 76, 135² *див. також* Кипчаки, Кипчаки-Половці, Кумани
- Половці корсунські **(II)** 210
- Половці лукоморські **(II)** 214, 531
- Половці переяславські **(II)** 210
- Половці подніпрянські **(II)** 214
- Половчанка **(II)** 151, 190, 538
- Половчин (Половчинь) **(II)** 180, 331, 346, 534, 537, 538, 538¹ *див.* Половець
- Полоний, м. **(III)** 294 *див.* Полонне
- Полонне (Полоне, Полоний), м., над р. Случ **(II)** 210, 296 **(VI)** 49, 102 **(VIII-2)** 194 **(VIII-3)** 43, 52, 61, 117 **(IX-1)** 273⁻, 274⁻ **(IX-2)** 652, 831, 875, 1253, 1318 **(X)** 294, 295¹, 380 *див.* Полоний
- Полонська волость **(VI)** 277
- Полонча, с., у Львівському старостві **(V)** 187⁴
- Полотськ (Полотцк, Полотцьк), м. **(II)** 554 **(V)** 626 *див.* Полоцьк
- Полоть, р., права притока Західної Двіни **(I)** 207⁴, 375
- Полоцкая земля **(VI)** 170³, 434-435
- Полоцьк (Полотськ, Полоцк, Полоцьк, Полтеск, Рюсек, Polock), м., над р. Західна Двіна [у Білорусі] **(I)** 184, 190, 335, 413, 414, 414³, 419¹, 420, 422, 427, 480, 487 **(II)** 17, 18⁻, 37, 45¹, 47-49, 53, 54, 54¹, 57, 58, 59⁴, 60-62, 78, 124, 133, 135, 137 **(III)** 127, 281, 430² **(IV)** 12, 12¹, 13, 14, 161, 165, 204, 212, 213, 219, 220, 253, 326, 334, 361, 363-365, 473 **(V)** 10, 10², 130 **(VI)** 170, 427, 430 **(VII)** 156, 163, 317, 318, 374, 452, 587 **(VIII-1)** 194,

- 199 (VIII-2) 86 (IX-2) 773, 808, 915, 1520, 1522 *див.*
 Полотскъ, Полтескъ, Плосек, Polock
Богородиці церква стара (VI) 501², 502¹
Воскресения монастир (IX-1) 219
Софії святаї церква (II) 57
- Полоцька архієпископія (Полотская архиепископия, Полотцкая архиепископия, Полоцька архієпископія) (VII) 416 (IX-1) 29 (IX-2) 1517, 1521, 1522
- Полоцька волость (I) 427 (II) 26, 27, 53, 133 (IV) 161
- Полоцька єпархія (Полоцька катедра, Полоцьке владичтво) (V) 388 (VII) 452 *див.* Полоцька катедра, Полоцьке владичтво
- Полоцька земля (Полоцкая земля) (I) 73², 186, 185², 365, 480, 550 (II) 124, 186, 208, 220, 240, 554 (III) 421⁴ (IV) 5², 12¹, 14, 134², 161, 165, 204, 288, 473 (V) 10, 11¹, 13¹, 205, 291¹, 478³
- Полоцька катедра (I) 522 (III) 278 (V) 584, 617 *див.* Полоцька єпархія
- Полоцьке владичтво (V) 585⁴ (VIII-1) 193 *див.* Полоцька єпархія
- Полоцьке князівство (II) 118, 122, 300 (IV) 13 (V) 631
- Полоцько-витебська архієпископія (IX-1) 29
- Полоцько-витебська єпархія (V) 460 (VIII-1) 181 (VIII-2) 86
- Полочани, жителі м. Полоцьк (I) 207⁴, 364, 374¹, 409¹, 411 (II) 124, 133, 137 (III) 210, 210¹ (IV) 5¹, 161, 219, 220, 229¹ (VI) 501²
- Полочиновичі (Пуларановичі), с., у Пинському повіті (X) 301 *див.* Пуларановичі
- Полоччина [у Білорусі] (I) 328 (II) 100, 133, 137, 159 (VI) 401⁻
- Полствин, г-ще [с., Чрк.] (VII) 563¹
- Полтава (Лтава, Пултавъ), м., над р. Ворскла (I) 23², 197⁻ (II) 346, 564, 606 (III) 153¹ (V) 657 (VI) 11, 284, 286 (VIII-1) 265 (VIII-2) 28³, 36, 40, 46-48, 73, 77, 212 (VIII-3) 222¹, 253-255, 255³, 256, 257 (IX-1) 56-58, 59², 67, 70, 126, 127¹, 203², 204⁻, 382, 410, 413, 417, 418, 420, 420², 425-427, 434³, 497, 941 (X) 32, 101, 128, 131, 136, 137, 137^{-1,3}, 140, 151, 152, 156, 156¹, 164, 169, 170, 172-177, 193, 200, 202, 210, 211¹, 213, 215, 216, 220, 221, 229, 229¹, 230-232, 232¹, 233, 233^{2,3}, 234, 236, 237, 237¹, 238-240, 246, 251, 266, 268, 310, 313, 314 *див.* Лтава
Воздвиження св. монастир (X) 172
- Полтавець, житель м. Полтава (X) 151
- Полтавська губернія (Полтав.

- губ., Полтавская губернія)
(**I**) 7, 59¹, 562 (**II**) 564, 607
(**V**) 624, 629 (**VII**) 135³
- Полтавська сотня [Полтавсько-го полку] (**VIII-3**) 279
- Полтавський повіт (Poltawa gebiet) (**X**) 235 *див.* Poltawa gebiet
- Полтавський полк (Полтавский полкъ, Полтавский полкъ) (**VIII-2**) 47-48, 198 (**VIII-3**) 179, 278 (**IX-1**) 114, 198, 263¹, 398, 433, 433⁴, 567- (**IX-2**) 771, 1224, 1447 (**X**) 127-129, 137, 151, 165, 167, 168, 171, 177, 186, 192, 215, 220, 222, 226⁴, 344
- Полтавський уїзд (**VIII-2**) 206
- Полтавці [козаки Полтавського полку] (**X**) 127, 140, 188, 211
- Полтавщина (**I**) 29, 52¹, 55 (**II**) 584 (**IV**) 281² (**VI**) 618 (**VIII-3**) 253, 278 (**IX-1**) 414¹ (**X**) 36-37, 127, 128, 232
- Полтавщина східна (**X**) 154
- Полтва, р., ліва притока Західного Бугу (**II**) 372, 374, 375, 472¹, 473- (**IX-2**) 1461
- Полтва, с., у Львівській королівщині (**VI**) 204
- Полтескъ, м. (**I**) 414³ *див.* Полоцьк
- Полугоря (Полугорье), місцевість на Полтавщині (**X**) 221, 221¹
- Полуднева височина (**I**) 9 *див.* Донецька височина
- Полуднево-руська народність (**III**) 537
- Полуднево-руські племена (**I**) 555
- Полуднево-слов'янські племена (**I**) 366
- Полуозеро (Пів-озеро, Połuiezie-ro), місцевість біля Полтави [Андріївка, с., Пл.] (**X**) 229, 231¹, 234, 234¹, 235, 310³ *див.* Пів-озеро, Połuiezie-ro
- Полуозер'я Жуківське, осада (**X**) 229¹
- Полуозер'я Рибецьке, осада (**X**) 229¹
- Полька (**IX-1**) 313
- Польки (**VI**) 238 (**IX-2**) 1313
- Польское государство (**V**) 656 (**IX-1**) 16- *див.* Польська держава
- Польское царство (**VIII-3**) 217¹
- Польська волость (**II**) 457
- Польська держава (Лядська держава, Полске господарство, Польское государство, Polan reych, Polnische Reich, Polskie państwo) (**I**) 2, 215, 419, 488, 489, 492 (**II**) 22, 370, 391, 408, 578 (**IV**) 4, 52¹, 62, 125, 130, 131, 137, 180, 319 (**V**) 9, 74, 83, 249, 326 (**VI**) 2, 411, 603 (**VII**) 2, 140, 367, 449 (**VIII-1**) 16, 120 (**VIII-2**) 41-43, 112 (**IX-1**) 121 (**IX-2**) 1244, 1290³, 1292¹, 1294, 1294³, 1404, 1502¹ *див.* Лядська держава, Полске господарство, Польское государство, Polan reych, Polnische Reich, Polskie państwo
- Польська земля (Лядська земля, Польская земля, Poloniae terra) (**VII**) 460 (**VIII-1**) 60 (**VIII-2**) 169 (**VIII-3**) 47, 137

- (IX-1) 34, 35, 42⁻, 58, 80, 119, 124, 315² (IX-2) 662, 918, 925 (X) 17, 308 *див.* Лядська земля, Poloniae terra
- Польська земля, територія полян (I) 189, 190, 389, 406, 407 *див.* Полянська земля
- Польська корона (Польська корона), д-ва (IV) 30, 31, 40, 121, 134², 135, 135², 136, 169, 176, 179, 183, 190, 211, 214, 221, 235, 239, 261, 331², 344, 351, 354, 367, 374, 384, 398, 416, 420, 420¹, 422, 499 (VII) 78, 442 (IX-1) 37, 129, 214, 302 (IX-2) 1063, 1129, 1232, 1291, 1314, 1341, 1347, 1418, 1441 *див.* Польське королівство
- Польська народність (I) 4, 215, 216, 216¹ (IV) 4 (V) 238 (VI) 299 (VII) 66 (VIII-3) 213
- Польська нація (I) 4 (VI) 232
- Польська республіка (VIII-1) 131
- Польське князівство (II) 351¹
- Польське королівство (Королівство, Корона, Корона Польська, Польское королівство, Польська корона, Corona, Corona Polonica, Corona Polska, Corona Regni Poloniae, Cron Polen, Korona, Korona Polska, Lengyel királyság, Polen Konigreich, Pologne royaume, Poloniae regnum) (I) 19 (IV) 135, 279, 366, 387⁻, 491 (VII) 499 (VIII-3) 104, 110, 135 (IX-1) 130 (IX-2) 714, 907, 1129-1130, 1134, 1135, 1181, 1183, 1246, 1309², 1310, 1347, 1348, 1364, 1421⁴, 1426 *див.* Корона, Корона Польська, Польська корона, Corona, Corona Polonica, Corona Polska, Corona Regni Poloniae, Cron Polen, Korona, Korona Polska, Lengyel királyság, Polen Konigreich, Pologne royaume, Poloniae regnum *див. також* Польща
- Польський народ (Польский народ, Polnische Nation, Polona nation, Polski naród) (I) 4, 17 (V) 25 (VI) 290³, 414 (VIII-2) 29 (VIII-3) 10, 11, 74¹, 262 (IX-1) 135² (IX-2) 1480, 1525 (X) 358, 367 *див.* Polski naród, Polnische Nation, Polona nation
- Польські племена (I) 188¹
- Польсько-католицька народність (VI) 299
- Польсько-Литовська держава (Литва-Польща, Литовсько-Польська держава, Польсько-Литовське государство, Польща-Литва) (IV) 292, 304¹, 337 (V) 461², 462⁻, 482, 492, 507, 518, 535, 539, 544, 657 (VI) 3, 355, 369, 394, 412, 421¹, 422⁻, 442, 456³, 544, 608 (VII) 2, 29, 83⁻, 92, 164, 317, 324, 332, 337, 428, 521, 582 (VIII-1) 97 (VIII-2) 58 *див.* Литва-Польща, Литовсько-Польська держава, Польсько-Литовское государство, Польща-Литва
- Польсько-Литовське государ-

- ство (Литовско-Польское государство, Польско-Литовское государство, Польсько-Литовське государство) **(IV)** 276¹, 500 **(V)** 653, 659 **(VI)** 422¹ **(VII)** 582 *див.* Польсько-Литовська держава
- Польсько-Угорська держава **(III)** 533
- Польці, плем'я слов'янське **(I)** 189
- Польчани, плем'я слов'янське **(I)** 189
- Польща (Ляхія, Полска, Полша, Полща, Польска, Польша, Appolonia, Poczczza (помилк.), Poland, Polen, Poljsko, Pologne, Polonia, Polska, Polsko, Poleszcza, Proslavia) **(I)** 4, 218, 221, 292⁵, 293, 353², 491, 491¹, 492-494, 494⁴ **(II)** 15, 16, 21-24, 29, 58, 65, 76, 79, 96, 99, 112, 113¹, 143, 144, 144², 154, 162, 194, 219, 229, 251, 278, 347, 351¹, 362, 363, 367¹, 369, 369¹⁰, 370, 382, 387, 391-393, 398, 401, 407, 408, 411, 413-416, 418, 418¹, 423, 426, 438, 441, 443, 446, 449, 450, 453, 453⁻, 455-457, 457², 458, 459, 464, 503, 543, 558, 567, 568, 555, 559, 570, 573, 577-579, 595 **(III)** 3, 4, 4², 5¹, 6, 11, 15, 16, 18, 21-23, 25³, 32, 39, 46, 59, 61, 65, 72, 76-80, 88, 89, 89¹, 90¹, 96², 97, 98, 100, 100³, 101-103, 108, 111, 112, 118, 122², 126, 127, 127³, 128-132, 138, 140, 142, 142², 146¹, 149, 162, 163, 170, 186, 300, 341, 381, 502, 502², 503, 507, 510, 511, 525, 527-529, 533, 543, 553 **(IV)** 3, 4, 6-8, 9³, 10, 21-24, 26, 27, 27^{1,2}, 28, 28², 29, 29^{1,4}, 30⁻, 31, 33, 33³, 35-37, 41, 46, 48¹, 49-53, 55¹, 56, 58, 59, 61-63, 90, 92-94, 96⁴, 97, 99-101, 101¹, 102-105, 109, 109⁴, 110, 111, 111², 112, 112¹, 114, 115, 117, 118, 120, 121, 123-126, 128¹, 129, 130, 130¹, 131, 133, 136, 136⁴, 138, 142, 143, 148-153, 153¹, 154, 154², 155-161, 165, 176, 178, 180, 183, 188, 190, 191, 191¹, 192, 192², 193, 193⁻, 194, 195, 198-201, 206, 207, 208¹, 210-212, 212¹, 213, 215, 215¹, 216, 218, 218¹, 219-225, 227, 228, 230, 231, 231¹, 232, 233, 235, 235¹, 236-251, 252², 253, 254, 255¹, 259, 260, 262, 263, 265, 275, 280, 286², 293, 311, 312, 318, 319, 320⁴, 321², 322⁻, 324, 328, 329, 331, 333, 338-343, 343², 344, 347-349, 351-353, 355-357, 359-361, 363, 365, 368, 369, 375, 376, 379, 380, 382¹, 383, 391, 391¹, 393, 394, 396-401, 403, 404, 404¹, 405-416, 418-423, 434, 438, 439, 444, 447-449, 463, 465, 466, 469, 482, 488, 491, 499, 500, 503 **(V)** 1, 2, 7, 9, 23-25, 38, 43, 48-50, 56, 58, 63, 64, 69, 71, 72, 75, 78, 82, 89, 92¹, 97, 103, 112, 132², 142, 149, 151, 152, 161, 164, 199¹, 210⁵, 224, 229, 231, 234, 234¹, 235¹, 255-257, 259,

- 261, 294¹, 301², 303, 304, 307, 307¹, 309, 311, 312, 314, 316, 321-323, 327, 328, 334, 338, 339, 343, 344, 353, 361, 391, 392, 401, 405, 406, 423², 426, 427, 434, 438⁻, 444¹, 445², 458, 511, 512, 523, 525-527, 540-544, 550, 551, 553, 570, 593, 597, 598, 614, 625, 627, 628, 630, 634, 635, 641, 642, 648-652, 657 (VI) 6, 22³, 24, 25, 27, 29, 31, 32, 35-37, 37³, 38-40, 45, 48, 49, 56, 57, 65, 79, 82-85, 87⁴, 88-90, 98, 99, 99³, 133, 140, 168, 174, 177, 181, 182, 182², 184, 188¹, 192, 193⁻, 196-199, 231, 232³, 233, 235, 249, 262, 271-273, 275, 277-279, 283, 286-290, 290³, 295, 297, 297³, 298, 298¹, 300, 302, 304, 329, 330, 337, 365, 369, 370, 373, 379¹, 392, 394, 395¹, 397, 397⁴, 398, 402, 412-416, 416¹, 417, 418, 418¹, 419, 422¹, 423, 428⁻, 434, 444, 445, 457, 458, 464, 477, 549, 567, 596, 604-606, 608, 609, 616, 621 (VII) 3, 5², 11², 12, 16³, 24-28, 30, 32, 64, 66, 76, 78, 88, 94, 97¹, 126, 140, 146, 147, 152, 153, 156, 164, 166, 169, 170, 172, 173, 176, 184, 196-198, 202-204, 206, 225, 236, 241, 247, 251, 280, 292, 298, 303², 304⁻, 308, 325, 327, 331, 332, 335-337, 343-345, 348, 350, 352, 356, 358, 359, 369, 371, 375, 377, 378, 404³, 426, 427, 432, 433, 435, 438, 439, 441, 443, 445¹, 449, 453², 460, 464, 469², 477, 480, 486, 491, 502, 509¹, 510, 516-518, 522, 526, 537-540, 544, 563-565, 568, 582, 583, 587, 590 (VIII-1) 2, 20, 24, 25, 36, 38, 48-51, 60², 96, 101, 114, 120, 122-124, 129, 131, 134, 135, 138¹, 139, 141¹, 143, 152, 158-161, 202, 206-209, 227-229, 239, 240, 245, 246, 251, 258, 286, 291 (VIII-2) 4, 5, 7-12, 12³, 13-15, 17, 18, 20, 23, 23³, 25-27, 29, 32, 37⁵, 42, 43, 48, 49, 59, 62, 63, 78, 95, 100, 101, 104-107, 109, 111, 116, 122, 127-129, 140, 146, 167, 176, 179, 195-197, 201, 211, 214, 218, 219, 221, 223 (VIII-3) 4, 5, 8, 9, 11, 15, 19, 20¹, 25, 34, 59, 64, 77, 82, 83, 94, 99, 102, 104, 106, 108, 122, 126, 130⁻, 131, 132, 135, 136, 139, 140, 143¹, 145, 150, 153, 156, 162, 166, 167, 171⁵, 172-175, 192, 198, 201, 203, 204¹, 208, 219, 220, 225, 239-241, 244, 250, 257, 260, 270, 271, 281¹, 282, 283¹ (IX-1) 6, 9, 13, 15, 15⁻, 20, 23, 24, 27, 32, 32², 33-37, 37², 38, 40, 41, 43-46, 48, 49, 52, 53, 53⁴, 54, 56, 59², 63, 63¹, 66, 67, 70, 71, 74-77, 79, 80, 82-86, 87⁻, 90, 93, 94, 97, 98, 101¹, 105, 106², 108¹, 111, 112, 115-118, 124, 124³, 127-130, 132, 134, 135, 137-144, 146-150, 154, 157-160, 163, 164, 169³, 171, 174, 175⁻, 176, 184, 188, 203², 204-210, 210¹, 211, 212, 214, 218, 220, 222,

230-235, 236⁻, 237, 237³, 245, 248¹, 251, 252, 256, 256¹, 264-266, 268, 270, 275, 278⁻, 285¹, 288, 302, 313, 314, 316, 321, 323¹, 335, 364, 372, 375, 377, 378, 378¹, 379², 385, 385⁵, 386, 386², 391, 397, 398, 400, 403, 404, 406, 407, 416, 417, 422, 427-429, 431, 440, 441, 444, 447, 449-452, 454, 456, 458, 458⁻, 458⁴, 459⁻, 461, 464, 466, 471, 474, 475, 483, 484, 486, 487, 492, 499-501, 506-509, 513, 519, 521, 522, 526², 528-531, 533-535, 537, 544, 545, 558, 558¹, 559, 567, 572⁻, 576, 576³, 577, 577⁻, 578-580, 594-596 **(IX-2)** 609, 610, 616, 619, 627, 631, 632, 637-639, 644, 650, 658, 662, 667, 672, 675, 675⁵, 682, 694¹, 699, 701, 702, 705, 710, 712, 713, 715, 717, 718, 727, 728, 748, 749, 755², 756, 760, 761, 768, 774, 778-782, 783⁻, 791, 800, 804, 829, 834, 842, 843, 849, 855, 856, 860, 863, 865, 867, 871¹, 876, 884, 886, 888, 894-897, 902-906, 916, 917, 919, 921¹, 938, 939, 939⁻, 943, 945, 947-950, 951¹, 956, 961, 1013, 1026, 1029, 1031, 1051, 1062, 1066, 1073, 1074, 1076, 1079, 1091, 1094, 1096-1099, 1103, 1104², 1105, 1107-1111, 1113, 1123, 1127⁻, 1128-1132, 1136, 1136³, 1137, 1139, 1141, 1142², 1144, 1160, 1165², 1166, 1169, 1169¹, 1171, 1173, 1175, 1176, 1180, 1181, 1183, 1184,

1187, 1189, 1190, 1190¹, 1196, 1199, 1200, 1207, 1217-1219, 1225-1227, 1230-1233, 1234⁴, 1238, 1240, 1241, 1243-1248, 1248³, 1249, 1252-1254, 1254³, 1257, 1271², 1274-1279, 1281-1283, 1283², 1285-1287, 1287², 1289, 1290, 1290³, 1291, 1294, 1298-1300, 1304-1306, 1311-1316, 1319, 1321, 1322, 1324, 1326, 1330-1332, 1332³, 1333, 1334¹, 1335, 1335¹, 1336-1338, 1338², 1339, 1340, 1346, 1349, 1350, 1352-1356, 1359, 1359⁵, 1360, 1363, 1364, 1364⁴, 1365, 1365², 1367, 1377-1381, 1382¹, 1382², 1384, 1387-1389, 1391, 1392, 1394-1397, 1399, 1403, 1406, 1407, 1409-1411, 1415, 1416, 1426, 1427, 1431, 1432, 1435, 1436, 1438-1442, 1447-1450, 1453, 1456, 1459, 1461, 1465, 1467, 1469, 1470, 1476, 1478, 1480, 1481, 1483, 1484, 1486-1488, 1488⁴, 1489-1491, 1492⁴, 1493², 1494, 1495, 1497, 1499, 1500, 1503, 1504, 1507, 1525, 1527, 1530, 1536, 1537, 1542, 1544-1546 **(X)** 3, 9, 11², 14, 17, 18, 22, 23, 31, 32, 38, 44, 56, 67-69, 73, 89, 98, 122, 135, 144, 145, 159, 182, 186, 188, 189, 205, 269, 274, 285, 286, 289, 307, 308, 310, 311, 316, 319, 319¹, 324, 328-330, 340, 344, 345, 351, 362², 371, 372, 375-377, 380 *див.* Ляхія, Appolonia, Poland, Polen, Poljsko, Pologne, Polonia, Polska, Polsko, Polscza, Pro-

- slavia *див. також* Польське королівство, Річ Посполита
- Польща задніпрянська (**VIII-3**) 29²
- Польща північна (**VI**) 174²
- Польща-Литва (**VIII-2**) 101 (**IX-1**) 400, 417, 451, 466, 484 (**IX-2**) 619, 1108, 1384 *див.* Польсько-Литовська держава
- Польґхи (**I**) 188¹ *див.* Білорусини східні
- Полюбичі (Polubicze), с., у Берестейському повіті (**VI**) 150 *див.* Polubicze
- Поля, територія (**I**) 352, 375, 376², 379³, 585 *див.* Полянська земля
- Поляк (Лях, Полякъ, Polonus) (**I**) 493³ (**II**) 415, 578 (**III**) 135, 305 (**IV**) 56, 58², 176, 281, 287³, 346², 401, 415¹ (**V**) 23, 38, 239, 241, 370 (**VI**) 125, 126, 238, 247, 268, 300, 399 (**VII**) 557 (**VIII-1**) 62, 105, 297 (**VIII-2**) 98³, 124, 130, 200, 220 (**VIII-3**) 121 (**IX-1**) 13, 16⁻, 255, 288, 398, 590¹, 594, 599¹ (**IX-2**) 892, 923, 1069, 1114, 1300, 1309², 1455¹ (**X**) 63, 274, 328, 334 *див.* Лях, Polonus
- Поляки (Ляхи, Поляци, Lachowie, Lachy, Lechici, Lyachy, Polacy, Polen, Poliacy, Polona gens, Polonais, Poloni, Polonici, Polonos), народ (**I**) 7, 11, 65, 189, 191³, 215, 216¹, 217⁻, 355¹, 370, 494, 559 (**II**) 13¹, 17, 21, 58, 59, 63, 75¹, 96, 100, 100⁻, 112, 113, 140, 165, 209, 238², 362, 370, 371, 371³, 378, 388, 391-393, 408, 409, 413, 415, 423, 426, 446, 458⁻, 484, 565-568, 574, 608 (**III**) 3-5, 5¹, 7, 15, 16, 23, 24, 38, 39², 46, 78, 80, 81, 95, 96, 146, 146¹, 164, 310², 479 (**IV**) 34, 38-40, 45, 50, 51, 52¹, 53, 57-59, 104, 109, 111², 114, 115, 118¹, 121, 128, 130, 136, 136⁴, 137, 146, 146², 148, 153, 156-159, 171, 177, 181-183, 190, 192, 192², 193-197, 197¹, 198-200, 201³, 204, 207, 208, 210, 210³, 211, 212, 212¹, 213-215, 215⁻, 216³, 217-221, 223, 225-229, 232-235, 239¹, 240-244, 246-253, 253¹, 255-260, 260¹, 261-263, 264³, 265¹, 273¹, 312, 319, 331, 339, 341, 343, 345, 345³, 346-351, 354, 356-362, 368-370, 370¹, 371, 371³, 373, 376, 377, 377³, 379, 380, 380¹, 382-384, 386, 387, 387³, 388, 389, 391-395, 395², 398, 402, 404, 405, 406⁻, 407, 410², 411, 412, 415, 416, 417¹, 418, 419, 421, 423, 478-480, 482, 496 (**V**) 21, 23-25, 48¹, 49, 69, 71, 95, 227, 238, 239, 245, 246, 248, 248³, 253, 254, 309, 377, 451, 452, 518, 543, 635 (**VI**) 125, 230, 232³, 233, 236-238, 245, 247, 248⁵, 249, 256, 262, 266-268, 268⁷, 273-276, 281, 293, 311, 369, 375, 397⁴, 404, 411, 413, 414, 469², 472, 474, 561, 609, 617 (**VII**) 25³, 60, 66, 87², 95, 97, 139²,

147, 149⁻, 152, 155, 156, 172, 181, 185, 205, 216, 219, 221, 223-225, 229-230, 232, 237, 239, 250, 259¹, 271, 272, 283, 284, 293, 297, 304⁻, 317, 321, 327, 332, 335, 336, 338, 340, 359, 367, 377¹, 379, 427², 438, 439, 442, 443, 448, 450, 454, 464, 467, 469, 471³, 472, 472¹, 473-475, 477, 480, 485, 506, 522, 523, 523²⁻³, 524, 524¹, 530, 537, 544-546, 546²⁻⁵, 549², 552-555, 557, 577, 588 (**VIII-1**) 20, 21, 25, 26, 100, 101, 104³, 108-114, 117, 121, 123, 124, 134, 152-154, 177, 178, 207-209, 240, 258, 262, 266-271, 272¹, 273, 274⁻, 279, 280², 292, 293, 295, 296, 299-310, 315 (**VIII-2**) 7, 8, 15, 74, 99, 111, 116, 118¹, 122, 125, 127-130, 136, 145³, 157, 164, 165, 181, 183, 185, 185³, 188, 189, 191², 192-194, 205, 206, 219, 220 (**VIII-3**) 22, 30, 34, 35, 37-39, 41, 49, 53-55, 63, 68³, 69-73, 75, 76, 79, 80, 88, 88², 92, 94, 97, 99, 105, 121, 123², 130, 136, 136³, 137, 138, 140, 149-151, 168, 171, 173, 176, 180, 181², 183, 184, 186³, 187³, 188-191, 196, 197, 201, 204, 209, 220, 225, 242, 243, 246, 248, 251-253, 257, 265, 267, 268, 282 (**IX-1**) 14, 14², 15², 16⁻, 17¹, 18, 19, 22, 27, 32², 35, 37, 40, 42-46, 48, 49, 51, 58, 62, 63, 66, 68, 71, 75-77, 79⁷⁻⁸, 80, 83, 87⁻, 92, 93¹, 98, 110, 112¹, 115-118, 121, 126³, 132, 134,

138, 139, 152, 154, 158-160, 167, 172⁻, 173, 175⁻, 177⁻, 180, 183, 189, 196-198, 198², 199, 201¹, 203, 204, 204⁻, 205-207, 211, 215-217, 219, 220, 223², 223³, 224³, 229, 231, 233¹, 235, 235⁶, 236⁻, 237, 237⁻, 238, 239², 243, 244, 246, 247⁻, 248, 248¹, 251, 253, 259, 261, 271-273, 273⁻, 274⁻, 277, 279, 281-285, 285¹, 286, 286¹, 287-292, 294, 295, 295⁻, 296, 297, 299, 299⁻, 300, 302², 311, 312, 314, 316, 317, 318¹, 327, 329, 331, 333⁻, 341, 343, 343¹, 347, 348², 350, 355-357, 359, 364, 370, 370², 371, 371¹, 373, 374, 379², 386-388, 390, 391, 395, 398-400, 404, 405, 407, 409, 411, 412, 413¹, 414-416, 418-422, 425-427, 429, 429², 430, 430⁻, 434-437, 439, 442¹, 443, 445, 447, 448, 455, 458, 458⁻, 459⁻, 463-465, 468, 469⁻, 470, 471, 471³, 481, 482, 488, 492, 493, 496-498, 500-502, 505, 508, 508⁻, 509, 513, 514, 517, 519, 521, 526, 529, 532, 533, 537, 542, 545-548, 550, 559⁻, 562, 563, 567, 577, 579, 582-586, 588¹, 590, 591, 591¹, 592, 592², 594, 594², 595, 596, 598 (**IX-2**) 613, 615, 619-621, 624, 634-637, 643, 644, 646, 646¹, 647, 647⁻, 658, 659², 660, 665, 671, 673, 677, 680, 685, 698, 700, 708, 709, 711, 713-715, 715², 718-720, 730, 750, 757, 762, 774, 775, 778, 779, 781, 796, 807³, 808, 816, 831, 835, 837,

849, 856, 860, 873³, 875, 875⁵,
 876, 878, 878², 879, 883-885,
 889, 890, 890¹, 890² (помилк.),
 891², ⁴, 892, 894, 895, 897,
 899, 901-903, 907, 908, 910,
 913, 914, 916, 917, 919, 923,
 924, 927, 927², 929, 939, 940,
 942, 943, 947, 948, 952, 955-
 959, 961, 966, 969, 972², 976,
 1013, 1014, 1014³, 1015, 1017,
 1018, 1024, 1024¹, 1028-1030,
 1030⁻, 1032, 1035, 1037, 1042,
 1043, 1043⁻, 1044, 1044²,
 1045, 1046⁻, 1047, 1048, 1055,
 1055⁵, 1056, 1059-1063, 1065,
 1067, 1067⁻, 1068, 1069, 1072,
 1077, 1078, 1086, 1093¹, 1095,
 1097, 1099, 1100, 1102, 1103,
 1106, 1107, 1109, 1114, 1118,
 1126, 1133-1135, 1138, 1142²,
 1143, 1144, 1148, 1156, 1165²,
 1168, 1173, 1175, 1180-1182,
 1184, 1185, 1187, 1188, 1194,
 1195, 1197, 1197², 1199, 1206,
 1219, 1226, 1234^{2,3,4}, 1237-
 1239, 1242-1245, 1247, 1248,
 1250-1252, 1267, 1269, 1276²,
 1278, 1280-1290, 1290², 1295,
 1296¹, 1298-1305, 1311, 1312,
 1319-1325, 1327, 1329, 1332,
 1335-1339, 1342, 1346-1349,
 1351-1353, 1361¹, 1364,
 1364⁴, 1366, 1376-1379, 1381,
 1382, 1384, 1388, 1392, 1393,
 1395, 1395², 1396, 1398, 1409,
 1414, 1415, 1417, 1418, 1421,
 1422, 1426-1429, 1433-1435,
 1437-1441, 1446, 1446⁵, 1447-
 1450, 1455-1460, 1462-1468,
 1470, 1471, 1471³, 1475, 1480,

1495, 1497, 1499, 1500¹, 1505,
 1515, 1526-1528, 1544, 1545,
 1550 (**X**) 4, 5, 7, 7⁵, 8-11, 17,
 19, 24, 30, 32, 39-41, 57, 65,
 67-69, 78, 82, 83, 84, 89, 93,
 106, 112, 113, 122, 124, 132,
 134, 142², 143⁻, 152, 158,
 160, 162, 168, 175, 182, 183,
 200, 205, 210, 245, 254-255,
 262, 266, 266¹, 270, 271, 274,
 276, 288, 289, 302, 310, 328,
 329, 333, 334, 342, 345, 350,
 352⁻, 379 *див.* Ляхи, Поля-
 ци, Lachowie, Lachy, Lechici,
 Lyachy, Polacy, Polen, Poliacy,
 Polona gens, Polonais, Poloni,
 Polonici, Polonos

Поляки болгарські (**I**) 189

Поляки підляські (**VI**) 248⁵

Поляни, плем'я, із середньо-
 го Подніпров'я (**I**) 58, 72³,
 142³, 188, 189, 189^{2,7}, 190-
 192, 192², 193, 197-200, 202,
 204, 205, 210³, 229, 236, 259,
 276, 314, 324², 333, 339, 340¹,
 341², 342, 352, 364, 374, 375,
 377, 379, 388, 389, 389², 395,
 396, 410, 413, 415, 418, 437,
 448³, 449, 462, 487, 554-556
 (**II**) 255-257, 312 (**III**) 381

Поляни Кияни (**I**) 189, 379²

Поляни польські (Βουλάνοι) (**I**)
 72³, 189 *див.* Βουλάνοι

Поляниця, з племені полян (**I**)
 504²

Полянівка, р., між Дорогобужем
 і Вязьмою [у Росії] (**VIII-1**)
 208 (**IX-2**) 627

Поляновка, р., з басейну При-
 п'яті (**II**) 258²

Полянська волость **(I)** 191, 457²
 Полянська земля (Польська земля, територія полян; Поля, Полянская земля) **(I)** 190-193, 198, 239, 265, 347, 376, 385, 388-392, 406, 410, 419, 552, 582 **(II)** 57-58, 256, 257, 278, 293, 297 **(III)** 256 *див.*
 Поля, Польська земля
 Полянське плем'я **(I)** 379, 389² **(II)** 312
 Полянський народ **(II)** 264
 Поляци (Поляцы), народ **(IV)** 347 *див.* Поляки
 Померанія **(III)** 72, 128 **(IX-2)** 1108 *див.* Помор'я
 Померанія брандербурська **(IX-2)** 1108
 Поморська земля [у Польщі] **(IX-2)** 1283²
 Поморье южное **(II)** 506¹
 Поморяни, м., у Галичині [Золочівський р-н Льв.] **(VI)** 101, 625 **(IX-1)** 244 **(IX-2)** 700, 1114
 Помор'я (Померанія, Поморе, Pomern), край на балтійському узбережжі **(III)** 128, 300 **(IV)** 6 **(VI)** 35, 48, 194 **(IX-1)** 528 **(IX-2)** 1192, 1419 **(X)** 69 *див.*
 Померанія, Pomern
 Помор'я азовське **(I)** 239 **(II)** 514⁵
 Помор'я балтійське **(VI)** 48 **(X)** 69
 Поморяни, населення Помор'я **(I)** 312³
 Помоч (Pomochy), с., у Землинській столиці **(II)** 486² *див.* Pomochy

Пониззя (Понизье, Ponizie), землі між рр. Дністер і Південний Буг **(II)** 238, 280, 390, 416, 417, 420, 423, 424, 440, 450, 461, 471, 471³, 474, 475 **(III)** 38, 43, 47, 57, 83², 84, 84⁻, 86, 86², 160 **(IV)** 88, 89 **(V)** 108 *див.* Ponizie
 Пониззя галицьке, землі по р. Дністер **(II)** 241, 259, 351¹, 416, 440, 460, 461, 464, 517, 523, 524, 548, 554 **(III)** 56, 84, 184
 Пониззя дністровське **(II)** 373, 390
 Пониззя дністровсько-прутське **(VI)** 26
 Пониззя побожське, землі по р. Південний Буг **(IV)** 88
 Пониззя подністрянське **(II)** 351¹, 391 **(IV)** 88
 Понт, море **(I)** 85, 90, 100, 103, 156⁴ *див.* Чорне море
 Понт Евксинський (Понтъ Евксинский), море **(I)** 85, 539 *див.* Чорне море
 Понтийське царство (Pontisches Königreich), д-ва, у північно-східній Малій Азії **(I)** 94 *див.* Pontisches Königreich
 Понтское море **(I)** 284 *див.* Чорне море
 Попадичі, с., на Київщині **(VII)** 19, 42
 Попада, р., ліва притока Сули, права притока Дніпра **(II)** 603
 Попашь, м., на Чернігівщині **(II)** 603
 Попівка, оз., біля Батурина **(IX-2)** 1012

Попівці, с., на Поділлі (VI) 252
(IX-2) 616²

Попова, с. (V) 384¹

Поповець, с., на Волині (IX-1)
278⁻

Поповка, с., на сіверській гра-
ниці [Попівка, с., Чрг.]
(VIII-2) 44

Попрад (Porrad), р., ліва при-
тока Дунайця, басейн р. Ві-
сла (I) 214, 214¹ (II) 458, 459,
459¹, 488, 611, 612 (IX-1)
266³ *див.* Porrad

Поприкани, с., біля р. Жіжія
(IX-1) 514

Порваля, м., на Помор'ї (III)
300

Поресъвцы, с., в околиці Лебе-
дина (VII) 16¹

Поробче, с-ще, над р. Русава
(VII) 16

Поросся, по р. Рось (I) 57, 190,
241, 242 (II) 29, 29¹, 41, 88,
103, 148, 169, 180, 190, 194,
197, 199, 210, 211, 213, 214,
239, 261, 281-285, 286³, 345,
547³, 548, 549, 551, 562 (III)
174, 336, 444 (V) 121 (VII)
16, 22, 75, 176, 214, 543
(VIII-3) 178 (IX-2) 748

Поросся київське (II) 239, 345

Поросько-дніпровські королів-
щини (VI) 281

Порохницький деканат, на Ся-
ніччині (I) 217⁻

Порохницькі маєтності, біля м.
Ярослав, на Сяніччині (V)
104

Порта (Отоманська Порта, Por-
ta), д-ва (IV) 322, 323, 323²,

328 (VII) 76, 107, 168, 169,
172, 325, 356, 426, 477, 513,
515, 517, 519, 538, 540 (VIII-
1) 121, 122, 227, 228, 239
(VIII-2) 26, 220 (VIII-3) 7,
8, 78, 132, 165, 179, 240, 241,
270, 271 (IX-1) 7, 33, 34, 34¹,
35, 36, 44¹, 46, 47, 49, 51, 53,
54, 56, 59², 60, 62, 63¹, 71, 81,
83, 84, 87⁻, 88⁴, 90, 93, 98,
109, 129-135, 137, 139, 141,
141², 143, 146, 153, 160, 163,
166, 170, 171, 172⁻, 174, 204,
207, 212, 230, 234, 236¹, 247⁻,
252, 253, 281⁻, 315, 316, 316⁴,
317, 361, 378, 385, 386, 439,
444, 450-452, 456, 463, 466,
468, 469, 471, 473, 474, 483,
486³, 498, 508, 518, 521, 522,
533, 534, 537, 538, 551, 556,
558, 569, 573, 574, 577, 578,
578¹, 579, 580, 589, 590, 594
(IX-2) 609, 642, 652, 665, 666,
674-676, 718, 728, 779, 781,
782¹, 783, 783⁻, 784, 804, 838,
868, 870, 871, 893, 894, 896,
900, 900^{1,3}, 901, 902, 904, 915,
966, 1062-1065, 1078, 1097,
1098, 1098¹, 1099, 1106, 1107,
1117, 1142, 1148, 1160, 1330,
1335-1337, 1354-1356, 1388,
1439, 1440, 1443, 1444, 1456,
1494, 1539-1541, 1541¹, 1542,
1543, 1544², 1545, 1546 (X) 10
див. Отоманська Порта, Porta
Португалія (Portugal) (VI) 194,
199 (IX-2) 1279 *див.* Portugal
Поршани, населення Поросся
(II) 161, 201, 280, 282 (VII)
75

Посада, осада, на Сяніччині
(**VI**) 265

Посада Верхня, с., у Сяніцькому повіті (**II**) 456⁵

Посада Нижня, с., у Сяніцькому повіті (**II**) 456⁵

Посада Риботицька, с., на Перемишльщині (**VI**) 380

Посем'я (Посемье, Посемье), по р. Сейм (**I**) 11, 194 (**II**) 100, 123, 123², 124, 134, 135, 135¹, 136, 146, 157, 185, 212, 213, 254¹, 255⁻, 300³, 318³, 320, 321, 326, 327, 327³, 328, 330, 337, 340, 344, 344², 357, 563, 604 (**III**) 153, 188 (**IV**) 68, 500 (**VI**) 287 (**VII**) 323

Посем'я сіверське (**I**) 197⁻

Поставники (Постамовка), с., у пониззі Удаю (**VIII-2**) 45 *див.* Постамовка

Постамовка, с., у пониззі Удаю (**VIII-2**) 45 *див.* Поставники

Посуличі, плем'я (**I**) 194⁻ *див.* Суличі

Посулля, по р. Сула (**I**) 59¹, 193, 197⁻, 238, 241 (**II**) 106, 180, 345, 347 (**VI**) 285

Посулля нижнє (**II**) 345

Посулля середнє (**II**) 345

Посяння, по р. Сян (**II**) 409, 417, 455 (**VI**) 200, 206 (**VIII-3**) 95

Потаповичі, с., на Пинщині (**V**) 645

Потетров'я полудневе, по р. Тетрів (**II**) 288

Потилич (Подтелич), м. [Потелич, с., Жовківський р-н Льв.] (**II**) 372¹, 455, 612 (**VI**) 118¹, 120, 137, 138, 220, 261 (**VII**)

414 (**VIII-2**) 91² (**VIII-3**) 96 *див.* Подтелич

Потисся, по р. Тиса (**I**) 10 (**II**) 491

Потік, м., у Галичині (**IX-2**) 1114

Потік (Поток, Potok), с., у Краківському воєводстві (**VIII-2**) 190 (**IX-1**) 73 *див.* Potok, с.

Поток, замок (**II**) 489, 493, 494⁻ *див.* Шариш-поток, замок

Поток, с., на Задніпрянщині (**X**) 209

Поток (Potok), р., ліва притока Дністра [Золотий Потік, р.] (**V**) 267 *див.* Potok, р.

Потоки (Новий Потік), с., у пониззі Хоролу (**VIII-2**) 46 *див.* Новий Потік

Потоцька сотня, Чигиринського полку (**VIII-3**) 274

Почаїв, м., на Тернопільщині (**V**) 265 (**VI**) 102 (**VII**) 525¹ (**IX-1**) 246¹, 271⁴, 275⁻

Успенія церква (**V**) 265

Почайна, р., права притока Дніпра [не існує] (**I**) 407, 511 (**II**) 263, 264, 268, 269, 363⁴ (**VI**) 18 (**X**) 278

Почак-Кермень, с-ще (**X**) 148

Почеп, м., на Сіверщині [у Росії] (**IV**) 279 (**VII**) 163, 334, 377 (**VIII-2**) 60 (**VIII-3**) 34 (**IX-1**) 13, 387, 562, 1207, 1424, 1544 (**X**) 123

Почепський повіт (**IX-1**) 387

Почепці (Почепцы), жителі м. Почеп (**IX-1**) 562, 634⁻

Почуйково, с. [Почуйки, с., Попільнянський р-н Жт.] (**VII**) 18

Правкові ліси, біля Прилук (IX-1) 337

Правобережжя (Правобережжє, Правобіччя) (VIII-1) 108, 298 (VIII-3) 269, 274 (IX-1) 79, 392, 435 (IX-2) 1089 *див.* Правобіччя

Правобічна Русь, територія (II) 335

Правобіччя (VIII-3) 269 *див.* Правобережжя

Прага (Praga), м., у Чехії (I) 128-, 292, 292⁵, 296 (VI) 23, 427, 427², 428- (VII) 197 (IX-1) 452² (IX-2) 1541, 1549 *див.* Praga

Правжская єпархія (I) 490³ *див.* Празька дієцезія

Празька дієцезія (Правжская єпархія, Празька єпископія, Празька катедра, Празьке біскупство, Pražské biskupstvo) (I) 490 *див.* Правжская єпархія, Празька єпископія, Празька катедра, Празьке біскупство, Pražské biskupstvo

Празька єпископія (I) 490 *див.* Празька дієцезія

Празька катедра (I) 211², 490 *див.* Празька дієцезія

Празьке біскупство (I) 490 *див.* Празька дієцезія

Праслов'янщина, територія (I) 83

Преварська сотня, Київського полку [Переварка, сотенне містечко] (VIII-3) 278

Премишль, м. (IV) 342 *див.* Перемишль, м., у Галичині

Преорка, с., у Київському повіті (IX-2) 851³

Пресбург, м. (IV) 105

Прескан, м., на долишньому Дністрі (VII) 201

Преслав (Велика Преслава, Ескі-Стамбул, Переяславець, Преслава), м., столиця Болгарії, біля Шумли, у пониззі Дунаю (I) 468⁴ *див.* Велика Преслава, Ескі-Стамбул, Переяславець, Преслава

Преслав (Мала Преслава, Преслава, Переяславець), с., м., біля Тульчі, над Дунаєм (I) 468⁴ *див.* Мала Преслава, Переяславець, Преслава

Преслава, м. (I) 468 *див.* Преслав, м., біля Тульчі

Преслава, м. (I) 474, 518 (II) 352¹ *див.* Преслав, м., столиця Болгарії, біля Шумли

Претвичів шлях, у Барській волості (VII) 96

Придніпровье среднее (I) 30², 53², 279¹

Придніпровье, територія (I) 36¹, 48², 54-, 56¹, 57², 58³, 246^{1,2}, 277^{1,3}, 278¹, 546 (III) 398¹, 444³, 556

Придунайські народи (I) 124³

Прикавказькі народи (I) 611

Прикарпатські народи (I) 124³, 130, 135

Прикарпаття (Підкарпаття) (I) 76, 76⁴, 77, 83 *див.* Підкарпаття

Приліпи, с., у Путивльському повіті (VIII-2) 71

Прилука (Прилук), м., на Поді-

- ллі **(II)** 142, 259, 259⁴, 373, 425, 426¹ **(VII)** 55 **(IX-1)** 88⁴, 320, 337, 494
- Прилуки (Брилука, Прилук, Прилука), м., над р. Удай [Прилуцький р-н Чрг.] **(II)** 78 **(V)** 265 **(VII)** 215, 220, 236, 236⁻, 257⁻ **(VIII-1)** 21, 25, 143 **(VIII-2)** 45, 47, 48 **(VIII-3)** 41, 50, 50¹, 51, 215 **(IX-1)** 246, 326, 398, 433, 472, 588¹ **(IX-2)** 679, 731, 877, 947, 966, 1004, 1007, 1008 **(X)** 44, 202, 253, 255, 256, 263, 266, 268 *див.* Брилука
- Рождества Пречистої св. церква (IX-2)* 1004
- Спаца св. церква (IX-2)* 1004
- Прилуцька сотня, Кальницького полку **(VIII-3)** 277
- Прилуцька сотня, Прилуцького полку **(VIII-3)** 280
- Прилуцький повіт, у Полтавській губернії [Прилуки, м., Прилуцький р-н Чрг.] **(II)** 607
- Прилуцький полк (Прилуцький полк, Прилуцький полк) **(VIII-2)** 47, 47⁻, 198 **(VIII-3)** 278, 280 **(IX-1)** 410¹, 411, 412, 433, 433⁵, 567⁻ **(IX-2)** 661¹ **(X)** 42, 85, 104, 154, 154¹, 167, 170, 236, 273, 337
- Прилуччина **(VIII-2)** 44
- Припетська низина **(I)** 9
- Припетсько-божський вододіл **(IX-1)** 244
- Припетсько-деснянська низина **(I)** 9
- Припетсько-німанський вододіл **(I)** 220
- Припомовка, с., у верхів'ях Удаю **(VIII-2)** 45
- Прип'ять (Припеть, Ргурес), р., права притока Дніпра **(I)** 6, 10, 11, 23, 36, 74, 74², 76, 186, 186¹, 187, 187², 200, 219⁴, 303, 334, 334¹ **(II)** 90¹, 258, 260-262, 300, 302-304, 308, 318, 359, 369, 371, 374, 391, 455 **(IV)** 89, 332-334 **(V)** 122, 126 **(VI)** 19, 19⁶, 48, 50, 53, 144, 147, 164, 186⁴, 279 **(VII)** 5, 52 **(VIII-3)** 29, 40², 151, 154, 161, 181, 184, 210¹, 224² **(IX-1)** 224, 225, 323, 323², 324², 334 **(IX-2)** 959¹, 1090, 1150, 1151, 1245, 1268, 1271, 1398 *див.* Ргурес
- Прислоп, перевал у Карпатах **(IX-2)** 1322
- Пробіжна, с., у Чортківському повіті [Чортківський р-н Трн.] **(IX-1)** 239, 244
- Пробійна, р., лівий рукав Ворскли, права притока Дніпра **(VIII-2)** 123
- Прогноїв, с., у Львівському старостві **(V)** 187⁴
- Проконес (Proconesus), о., у Мармуровому морі **(I)** 105 *див.* Proconesus
- Пронськ, м., у Московщині **(II)** 319 **(IV)** 87, 87⁵ **(VIII-2)** 58
- Проня, р., права притока Оки **(II)** 319
- Пропойск (Пропоеск, Прупой), м., над р. Сож [у Білорусі] **(II)** 319 **(VII)** 219 **(IX-2)** 672

- див.* Пропоєск, Прупой
- Пропонтида (Пропонтида, Про-
ποντίς), море [Мармурове
море] **(I)** 85, 146, 401 **(II)** 559
див. Προποντίς
- Просік, с., на Сянїччинї **(V)** 238¹
(VI) 265
- Проскурівський повіт, у По-
дільській губернії **(I)** 130¹
(II) 585
- Протва, р., ліва притока Оки **(II)**
319, 604
- Протолч, уход старостинський,
по р. Дніпро і притоках **(VII)**
54
- Прупой, м. **(II)** 319 *див.* Про-
пойск
- Прусаки, народ **(VI)** 270 **(IX-2)**
1197², 1393
- Пруси (Preussen, Prussi), племе-
на **(I)** 218, 492, 598 **(IV)** 4², 6
див. Preussen, Prussi
- Пруси (Прусы) **(VI)** 188² **(IX-1)**
32² **(IX-2)** 1359⁵ *див.* Пруссія
- Пруссія (Пруси, Прусия, Preus-
sen, Prucia, Prussia, Prussy),
д-ва **(I)** 72, 492 **(III)** 70⁻, 116,
126, 300, 341, 523, 524, 526
(IV) 6, 8, 11, 19, 27², 44, 62,
148, 177, 178, 178², 185, 186,
192², 213, 215, 225, 247, 328,
342, 349, 351, 353, 364, 476
(V) 231 **(VI)** 27, 31, 32, 35,
36, 53-55, 82, 170, 183, 183¹,
194, 213, 302, 415, 423 **(VIII-1)**
30, 32, 35, 215, 216, 219
(VIII-2) 4, 8 **(IX-1)** 32, 32²,
126, 166, 455, 507, 655 **(IX-2)**
1110, 1111, 1142², 1170¹,
1180, 1181, 1187, 1197²,
1275, 1294, 1306, 1321, 1334,
1392, 1393, 1398, 1406, 1407,
1419, 1431, 1435, 1449, 1450
(X) 8, 17, 65-67, 69, 298,
312, 321, 322, 376 *див.* Пру-
си, Preussen, Prucia, Prussia,
Prussy *див. також* Prussye
terra
- Пруссія західна **(IV)** 244 **(VI)**
37, 192
- Пруссія Коронна **(VI)** 418
- Пруська держава **(VI)** 182, 192
- Прут (Пругть, Pruty), р., ліва
притока Дунаю **(I)** 10, 37, 45,
130, 131, 173⁴ **(II)** 440, 460,
461, 523¹, 610 **(III)** 341 **(VI)**
57 **(VII)** 468¹, 469 **(IX-1)** 89,
91, 97, 98, 99², 102, 119³, 128,
477, 511, 514, 527, 527³, 547,
563, 582 **(IX-2)** 1428 *див.*
Pruty
- Прѣснєскъ, м. **(II)** 611 *див.*
Пліснисько
- Прьсида **(VI)** 492³ *див.* Персія
- Пряшів (Epuries), м., в Угорсь-
кій Русі [у Словаччині] **(II)**
504, 577 *див.* Epuries
- Пряшівська єпархія **(I)** 558
- Псел (Пселъ, Псіол, Псьол,
Пьсол), р., ліва притока Дні-
пра **(I)** 242², 560 **(II)** 349,
604 **(III)** 153¹ **(VI)** 219, 284,
286 **(VII)** 117, 121, 242², 258
(VIII-1) 293, 294, 297 **(VIII-2)**
44, 46, 48, 49, 59, 71 **(IX-1)**
126 **(IX-2)** 1208, 1208¹, 1213,
1214⁻, 1229 **(X)** 211, 214, 222,
224¹, 225
- Псіольський уход, по Дніпру
(VII) 54

Псков (Плесковъ, Псковъ), м., у Новгородській землі [у Росії] **(I)** 184, 352¹, 457, 487, 487¹ **(II)** 45, 47, 51-53, 62, 137, 189, 554, 555 **(IV)** 6, 14, 17, 64, 161, 200, 235, 274, 277, 461, 462 **(V)** 630 **(VI)** 13, 14 **(VII)** 521 **(VIII-2)** 116 **(IX-1)** 126 **(IX-2)** 650, 839, 1276, 1287 *див.* Плесковъ

Псковичі, жителі м. Псков **(I)** 357, 364 **(IV)** 17, 95 **(IX-1)** 175⁻

Псковское княжество **(II)** 554

Псковська волость **(II)** 26

Псковська земля (Псковская земля) **(I)** 184³, 365 **(II)** 554

Псковська народність **(III)** 537

Псковщина **(I)** 446

Птич, р., ліва притока Прип'яті [у Білорусі] **(II)** 303 **(IX-2)** 1272

Пуатє, м. [у Франції] **(V)** 658

Пулави (Нова Александрія), м. [у Польщі] **(I)** 30 *див.* Нова Александрія

Пуларановичі, с. **(X)** 301¹ *див.* Полочиновичі

Пултук, м., на Мазовші **(VI)** 418 **(IX-1)** 301¹, 310, 367

Пустинь, с. **(VIII-2)** 45 *див.* Повстин

Пустовиска (Pustowski), н. п. **(IX-1)** 384² *див.* Pustowski

Пустотва, с., на Холмщині **(VI)** 626

Путивлець, ур-ще, біля м. Лубни **(VIII-1)** 297¹

Путивлець (Путивлець), житель м. Путивль **(VII)** 377

(VIII-1) 108, 130, 296, 296¹, 297, 300, 316⁶-317⁻ **(VIII-2)** 54² **(VIII-3)** 223³ **(IX-1)** 236⁻, 285¹, 415, 435, 471², 563 **(IX-2)** 1201 **(X)** 169

Путивль, м., на Сіверщині [Путивльський р-н См.] **(I)** 218² **(II)** 188², 328, 329, 337, 444 **(III)** 169, 339, 377 **(IV)** 18, 72, 84², 87, 279, 280, 328, 455 **(VI)** 9, 10⁻¹, 14, 146, 284, 308 **(VII)** 3, 42, 111, 117, 227, 337, 376, 377 **(VIII-1)** 152², 202-204, 206, 292 **(VIII-2)** 53, 56-63, 65, 74, 110, 199 **(VIII-3)** 8, 30, 133¹, 175, 241², 242, 243 **(IX-1)** 56², 67, 125, 131, 174, 204⁻, 231, 235⁶, 318¹, 329, 350², 364, 390, 399, 411², 414, 415, 421, 426, 434, 445, 445^{1,2}, 452, 458⁴, 469³, 502, 517, 535, 536, 563¹, 569 **(IX-2)** 612⁴, 618, 642¹, 649, 665¹, 679, 680, 682, 683, 685, 686, 688, 690, 722, 723, 728, 729, 729¹, 730, 733, 738², 750, 761, 772, 792¹, 795, 835, 847⁴, 856, 861⁴, 909, 909³, 919³, 929, 981, 1073¹, 1084, 1209, 1226¹, 1374 **(X)** 4, 31, 50, 51¹, 58, 59, 71, 87, 88, 106³, 116, 124², 126, 129, 130, 134, 157, 169, 172, 183, 202, 203, 212, 227, 228, 240, 266-268, 272, 341, 343, 350

Путивльська земля **(IX-1)** 415

Путивльське князівство **(III)** 178

Путивльський повіт **(V)** 295 **(VIII-2)** 54, 55, 70 **(IX-2)** 1424

Путивльський уїзд **(IX-2)** 1207 **(X)** 123

Путивльці, жителі м. Путивль **(III)** 339³ **(IX-1)** 76, 158, 569 **(IX-2)** 688, 1351 **(X)** 193

Путківське війтівство [у Білорусі] **(X)** 46

Путь із Варяг у Греки, система річкових шляхів і волоків між Чорним і Балтійським морями **(I)** 277, 282, 291, 395, 415, 420 *див. також* Варязько-грецький путь

Пшеворск, м. **(IX-1)** 258⁻ *див.*

Переворськ

Пыков, м. **(IX-2)** 1030⁻ *див.* Пиків

Пьотрків (Пйотрков, Пьотрков, Piotrków, Pyotrcovia), м.

[у Польщі] **(IV)** 236, 365, 377 **(V)** 328, 439 **(VII)** 93

див. Пьотрков, Пйотрков, Piotrków, Pyotrcovia

Пѣщани, с. **(IX-2)** 1352³

Пянівська волость, у Брянському повіті **(V)** 290

Пятигори (Пятигоре), с. [Тетіївський р-н, Кв.] **(VIII-3)** 276 **(IX-2)** 1047

Пятигорці **(VII)** 157 *див.* Черкеси

Пятидні, с., біля Володимира-Волинського **(II)** 376

Пятка, м., біля Чуднова **(VII)** 181, 188

Пятничани, с., у Галичині **(V)** 268

Пяченца, м. [в Італії] **(II)** 79

Р

Раба, р., притока Дунаю (IX-1) 268

Рабина, р., ліва притока Ворскли, ліва притока Дніпра (VIII-2) 72

Рава, м., у Галичині (VI) 34 (IX-2) 1126, 1460

Радехів, м., у Галичині (II) 372¹ (VIII-3) 194, 195

Радивонівське (Радивоновське), с-ще (VII) 16, 16⁵ *див.* Жаботин

Радимин, г-ще, на Волині (I) 36, 38

Радиминський ключ, на Перемишльщині (VIII-2) 87

Радимицька з'їмля (II) 313⁻

Радимицьке плем'я (II) 315

Радимичі (Піщанці, Радимичи), плем'я східнослов'янське, з межиріччя Дніпра і Десни (I) 171, 172¹, 187, 188, 188¹, 193, 210³, 229, 333, 339, 341², 347, 364, 365, 410, 411, 415, 460, 485-487 (II) 45, 301¹, 312, 312², 313-315, 336 *див.* Піщанці

Радимно, м., у Галичині, над р. Рада, притокою р. Сян [у Польщі] (V) 430 (VI) 101, 177

Радістівський ліс, у Ратенській королівщині (VI) 186

Раднот, замок [в Угорщині] (IX-2) 1189, 1189³

Радогощ, м. (II) 605 (IV) 87, 279 *див.* Погар

Радолиш, с., на Пинщині (V) 644

Радом (Радомськ), м. [у Польщі] (IV) 34¹, 115 (VI) 34, 75, 174 (IX-2) 1305

Радома (Rodamyn), с., у Карпатах (II) 458² *див.* Rodamyn

Радомисль, м. (II) 168¹, 288 (III) 398 (V) 481 *див.* Радомишль, м.

Радомисль, м., над р. Проня, на Могилівщині (IX-2) 1167, 1202¹

Радомиський повіт, у Київській губернії (I) 44² (II) 585

Радомишль, с., на Волині [Луцький р-н Вл.] (VI) 148

Радомишль (Мичськ, Радомисль, Родомисль), м., над р. Тетерів, у Житомирському повіті [Радомишль, м., Жт.] (VII) 311, 408 (VIII-2) 191¹ (VIII-3) 35 *див.* Мичськ, Радомисль, Родомисль

Радомська земля [у Польщі] (IV) 34

Радомысльській уѣздъ (I) 36², 54⁴ (II) 271⁵, 562

Радосинь, протока (II) 261² *див.* Радунка

Радостів, с., над р. Раставиця (V) 122 (VII) 18, 18²

Радоховчани, жителі м. Радехів (VI) 150

Радошич, с., на Самбірщині (V) 377

Радощ, с. (II) 605 *див.* Погар

Радруж, с., у Галичині (VI) 152⁸

Радунка (Радосинь), ліва протока Дніпра (II) 261² *див.* Радосинь

Разсуха, с. (II) 605 *див.* Росуха, с., м.

Райгород, г-ще, над р. Гороховатка, у Київській губернії **(II)** 282²

Райгород, с., на Задніпрянщині **(VIII-2)** 47

Райгород (Райгородок), м., у Брацлавському повіті [Немирівський р-н Вн.] **(VIII-3)** 40², 43, 277 **(IX-1)** 437 *див.*

Райгородок

Рай-городки, міста **(I)** 336²

Райгородок, м. **(VIII-3)** 40² *див.*

Райгород, м.

Райгородська сотня, Брацлавського полку **(VIII-3)** 277

Ракитна, с. **(IX-2)** 1343³ *див.* Рокитне

Раков, м. [у Польщі] **(IX-2)** 1392

Раковець, с., у Галичині [Городенківський р-н ІФ.] **(V)** 268

Расава, р. **(VIII-1)** 232, 241, 251, 255, 314 **(IX-2)** 913 *див.* Росава, р., ліва притока Росі

Расачеев, с. **(VII)** 15⁵ *див.* Росечеїв

Раславиця (Раславиці, Raslavicz, Razlauth), с., біля м. Бардіїв **(II)** 458², 486² *див.* Raslavicz, Razlauth

Рассуха, с., у Мглинському повіті **(II)** 605

Раставець, н. п. **(II)** 204

Раставиця, р., ліва притока Росі, права притока Дніпра [Раставиця, р.] **(I)** 190 **(II)** 210, 287 **(V)** 219 **(VI)** 280, 281 **(VII)** 18, 257, 378, 380, 389, 543 **(IX-1)** 336, 337 **(IX-2)** 946³

Рата, р., ліва притока Західного

Бугу **(II)** 372, 455, 612 **(III)** 271, 421 **(VI)** 152, 187

Ратенська волость **(IV)** 236 **(V)** 123, 123¹, 124, 126, 362 **(VI)** 50, 144, 145

Ратенська королівщина **(V)** 217¹ **(VI)** 186, 189, 200, 227, 264⁴ *див.* Ратенське староство

Ратенське князівство **(IV)** 174

Ратенське староство (Ратенська королівщина, Ратненське староство, Rateńskie starostwo) **(III)** 238¹ **(IV)** 499 **(V)** 122, 123, 125, 125¹, 127¹, 362, 375, 636, 640 **(VI)** 144², 170, 264⁴ *див.* Ратенська королівщина, Rateńskie starostwo

Ратенсько-ветельська волость **(IV)** 501

Ратенщина, на Волині **(V)** 125¹, 133 **(VI)** 145, 227¹

Ратне (Ратно, Ratnum), замок, м., на верхів'ях р. Прип'ять [Ратнівський р-н Вл.] **(II)** 303, 371 **(V)** 125², 580 **(VI)** 53 **(VIII-1)** 181 *див.* Ратно, Ratnum

Ратно, замок, м. **(IV)** 56, 87, 199, 207, 235, 236, 238 *див.* Ратне

Ратняни, жителі м. Ратне, біля верхів'їв р. Прип'ять **(IV)** 236

Рафалівка, с., м., на Волині [Володимирецький р-н Рв.] **(VI)** 627

Рахмани, плем'я **(III)** 464

Рахна, р., права притока Десни **(III)** 259

Рахни (Rachy), м., на Брацлавщині [с., Гайсинський р-н

Вн.] **(IX-2)** 878, 878³, 883
див. Rasyu
 Рахнівська сотня, Кальницького
 полку **(VIII-3)** 277
 Раци, народ **(IX-2)** 1078 *див.*
 Серби
 Рашівка (Рашевка, Rzekuwka),
 с., м-ко, м., на Полтавщині
 [с., Гадяцький р-н Пл.] **(VII)**
 258 **(VIII-2)** 46, 48 **(VIII-3)**
 31 **(IX-1)** 158, 158¹ **(X)** 343
див. Rzekuwka
 Рашівська сотня, Полтавського
 полку **(VIII-3)** 252³
 Рашки, с., у пониззі Удаю **(VIII-**
2) 45
 Рашків (Рашков, Рашковъ, Oras-
 kow), замок, м., над Дністром
 [у Молдові] **(IV)** 316 **(VI)** 58,
 607 **(VII)** 14, 258, 359 **(VIII-**
3) 175 **(IX-1)** 88⁴, 526, 540,
 570, 581, 581¹, 583, 590, 592,
 596, 599, 600, 600², 601, 601⁻
(IX-2) 653, 666, 772, 882²,
 919, 973, 974, 1044², 1046⁻,
 1446¹, 1055-1058, 1060, 1076,
 1077, 1300, 1311, 1446, 1448
див. Oraskow
 Рашківка, р., ліва притока Дні-
 стра **(VII)** 15
 Рашківський ключ, над Дні-
 стром **(VII)** 258
 Ребухи (Ребуха), м. **(IX-1)** 412,
 435 *див.* Рябухи
 Ревель, м. [в Естонії] **(IX-1)** 126
 Ревксінали, народ **(I)** 94, 124
див. Роксоляни
 Ревуче, ухор, по р. Тясмин **(VII)**
 54
 Регенсбург (Регенсбургъ, Ratis-

pona), м. [у Німеччині] **(II)**
 273² **(VI)** 6, 6², 23, 24 *див.*
 Ratispona
 Редіу, місцевість, біля м. Сучава
(IX-1) 514
 Режани, с. [Рижани, с., Воло-
 дарсько-Волинський р-н
 Жт.] **(X)** 64
 Резяни, плем'я **(I)** 248
 Рейдготія, край, у північному
 Причорномор'ї **(I)** 545
 Рейовець, с., на холмсько-белзь-
 кому Побужжі **(VI)** 626
 Реклинець, с., у Белзькому ста-
 ростві **(V)** 190²
 Релів (Релев), с. **(VII)** 15, 15⁵
 Репедза, с., на Сянїчині **(VI)** 223
 Репешенці, с. **(VIII-2)** 45
 Ретимна, м., у Причорномор'ї
(VI) 70
 Реут, р. [Раут, р.] **(VII)** 468¹
 Речиця (Річиця), м. [у Білорусі]
(IX-1) 321², 323², 488², 549,
 562 *див.* Річиця, м.
 Решетилівка (Решетилровка, Рі-
 шитилівка), с., м., на Полтав-
 щині [Решетилівський р-н
 Пл.] **(IX-1)** 203² **(X)** 151, 220-
 222 *див.* Рішитилівка
 Решетів, м-ко **(VIII-2)** 39
 Ржев, м., у Московщині **(VIII-1)**
 206
 Ржева Велика **(VII)** 21
 Ржищів (Ржищев), м., на Київ-
 щині [Кагарлицький р-н Кв.]
(VII) 18, 257⁻ **(VIII-1)** 21
(IX-1) 398, 398¹, 547² **(IX-2)**
 884, 1026, 1027 **(X)** 157
Спаса св. монастир (V)
 264

Ржищівська сотня, Канівського полку (**VIII-3**) 275
 Риботичі, с., у Галичині (**V**) 75¹ (**VI**) 237
 Рибці, с., на Полтавщині (**X**) 229¹, 234
 Рива, р., у Бітинії (**I**) 440¹
 Рига (Riga), м. [у Латвії] (**V**) 519 (**IX-2**) 1264, 1265 *див.* Riga
 Риги (Річні), с., у поріччі р. Сулиця (**VIII-2**) 45 *див.* Річні
 Рижанівка, с., у Київській губернії (**I**) 59¹
 Рильськ, волость, на Посем'ї (**IV**) 67, 87
 Рильськ, м., над р. Сейм, на Сіверщині (**II**) 328, 329, 337, 344, 603, 604 (**IV**) 68, 278 (**VII**) 377 (**VIII-2**) 57-60, 62 (**IX-2**) 883, 905
 Рильське князівство (**III**) 178, 189
 Рильський повіт (**IX-2**) 1424
 Рильський уїзд (Рыльскій уѣздъ) (**I**) 199¹, 331¹ (**IX-2**) 1207 (**X**) 123
 Рим, хутір, у Прилуцькому повіті (**II**) 607 *див.* Рими
 Рим (Рим Старий, Римъ, Рымъ, Rom, Roma, Roman Orient), м., д-ва (**I**) 87, 91, 94, 95, 95², 96³, 99, 100, 129, 132, 140, 143², 146, 147, 155, 285, 380, 429, 502, 505, 597 (**II**) 105, 485 (**III**) 12, 71, 113, 407⁵, 465, 505 (**IV**) 27, 30², 36, 127 (**V**) 253, 405, 406, 411, 419, 508, 508¹, 512, 513, 518, 526, 529, 531, 535, 538, 544, 565, 569, 570^{2,3}, 574, 575, 587,

590, 595, 596, 596¹, 597, 600, 600³, 601, 601², 602, 614 (**VI**) 398, 415, 421, 444, 477¹, 484, 485¹, 486, 548, 553⁴, 559, 582 (**VII**) 211, 212, 409 (**VIII-1**) 17, 149, 221 (**VIII-2**) 111, 112 (**VIII-3**) 185 (**IX-1**) 45, 65, 84, 142¹, 146, 431, 462, 463² (**IX-2**) 972¹, 1340 *див.* Рим Старий, Rom, Roma, Roman Orient *див.* також Візантійська держава, Римська держава
 Рим Новий, д-ва (**I**) 505 *див.* Візантія
 Рим Старий, д-ва (**I**) 505 *див.* Рим, м., д-ва
 Рим східний, д-ва (**I**) 528 *див.* Візантія
 Риманів, с., м., над р. Морава, у Галичині (**V**) 77² (**VI**) 625
 Римарівка (Rzymanowka), с., у поріччі р. Грунь (**VIII-2**) 46 *див.* Rzymanowka
 Рими (Рим, Римів), хутір, м., у Прилуцькому повіті [Ічненський р-н Чрг.] (**II**) 350, 356, 607 *див.* Римів; Рим, хутір
 Римів, м. (**II**) 356, 357⁻, 607 *див.* Рими
 Римляни (Рымляны, Romanen, Romanii, Römer, Ῥωμαῖοι), населення м., д-ви Рим (**I**) 91, 95², 124, 131, 140, 144, 145, 147, 156, 157, 168, 178, 280, 340¹ (**V**) 534, 548, 514¹ (**VI**) 477, 542, 564 (**VIII-1**) 82 (**IX-1**) 219 (**IX-2**) 1513, 1514 *див.* Romanen, Romanii, Römer, Ῥωμαῖοι

Римська держава (I) 87, 94, 95, 125, 129, 130, 139, 144, 146, 156, 163, 233³ *див. також* Візантійська держава, Рим, м., д-ва

Римська земля (I) 155

Римська імперія (Св[ященна] Римська імперія, Römisches Reich, Ta-tsin) (I) 534 (IX-2) 1431 *див. Römisches Reich, Ta-tsin див. також* Західна імперія

Римське море (I) 234, 285 *див. Чорне море*

Римське цісарство (I) 139, 156

Римський народ (I) 99 (X) 355

Римські вали граничні, на Галицькому Поділлі (I) 130

Рипіївка (Rypijanska), с. (IX-2) 1053 *див. Rypijanska*

Ритвяни, с., м. [у Польщі] (IV) 235 (VIII-2) 130²

Ричегів (Урунчугів), с. [маб., над р. Рось, між Погребищами і Джуньковим] (VII) 12² *див. Урунчугів*

Ричигів, с., у Львівській землі [Ричагів, с., Миколаївський р-н Льв.] (V) 179³

Ричів, с., на сіверській границі (VIII-2) 44

Рівне (Ровно), м. (I) 29 (VIII-1) 19 (VIII-2) 215 (VIII-3) 621, 622 (IX-1) 283, 283¹ *див. Ровно*

Rīra, м. (IV) 473 (VIII-1) 131 (VIII-2) 116 *див. Рига*

Ріген, д-ва (I) 292²

Ріген, о. [у Балтійському морі] (I) 455¹ (VI) 29

Ріген, с., біля м. Штральзунд (II) 377

Різаний Яр, місцевість, по р. Рось, на Корсунщині (VIII-2) 1891

Ріоні, р. (VIII-1) 27

Ріпка, р. (II) 375

Ріплин, с., у Белзькому повіті (VI) 626

Ріпчин-Кут, с., у Галицькій землі (V) 104

Річ посполита, народ (X) 151

Річ Посполита (Р. П., Реч-посполитая, Речпосполитая, Речь Посполитая, Річ., Річп., Річпосп., Річ-посполита, Річпосполита, Річ-посполита польська, Річпосполита Польська, Річ посполитая, Річп-та, Рп., Рпта, Рчп., Рчп. Польська, Рѣчпосполитая, Рѣчь Посполитая, Polen Republik, Poloniae Reipublica, Rzeczpospolita Polska, Rzeczpospolita) (IV) 409 (V) 99, 249, 260, 317, 327, 337, 355, 614 (VI) 81, 84, 88, 179, 211⁶, 318, 319, 320¹, 326, 327, 413, 415-417, 481, 549, 584, 591, 592, 625 (VII) 108, 159, 160⁻, 171, 174, 184, 187⁴, 190, 192, 205, 210, 226, 240, 241, 241⁻, 242, 244¹, 246-248, 251, 252, 267-269, 271-274, 277, 278⁴, 294, 311, 313-315, 317, 319, 321, 329, 332, 338, 339, 341-343, 351, 354, 356, 359-361, 367-369, 372, 377, 380, 382-384, 389, 394, 402, 413, 418, 426, 440, 441, 443, 444, 455, 457⁻, 459, 464, 468, 471, 475, 477-481, 482,

- 485, 491-493, 495, 509, 509-,
537, 538, 538¹, 539, 541, 542¹,
543, 547, 549-551, 557, 558,
560¹, 561, 580 **(VIII-1)** 3, 4,
20, 29, 32-35, 40, 41, 47, 51,
72, 74, 83, 92, 102, 103, 106,
114, 119, 125, 128, 130, 132,
137, 142-144, 150, 151, 155,
157, 176, 179, 193, 200, 201,
211, 212, 219, 223, 235, 237,
239-243, 254, 255, 262, 263,
267, 269, 272, 274, 275, 278,
281, 283, 284, 287, 288, 311-
314, 318 **(VIII-2)** 4-6, 9, 13,
31, 48, 79, 105, 117, 129, 136,
145¹, 146-, 157, 164, 169, 171,
172, 174, 177-179, 188, 190,
192 **(VIII-3)** 6, 9, 11-17, 24,
25, 27-29, 36, 47, 50-52, 54,
57, 65, 66, 85, 87, 89, 96, 97,
100, 102, 106-108, 111, 113-
115, 118-119, 120, 129, 141,
142, 151, 152, 154, 156, 159,
161, 164, 167, 180³, 199-203,
207, 209, 212-217, 219, 220,
228, 238, 252, 253, 258, 259,
262, 263, 266, 281, 283, 284,
287, 288 **(IX-1)** 6, 9, 11, 12,
18, 19-, 20, 22-24, 26-28, 30,
32, 44, 45-, 52, 63, 68, 69, 72,
74, 82, 84, 94¹, 104, 108, 109,
112, 116, 130, 132, 140, 141,
144-146, 149-152, 154, 155,
159-161, 161², 162, 162², 163,
163¹, 164, 164-, 165, 168³,
170, 190, 194, 196-, 201, 202,
219, 221, 228, 247, 253, 273-,
277, 301, 326¹, 336, 343, 344,
350, 360-363, 365, 366, 366³,
367, 368, 370-372, 374, 376,
377, 379, 380, 385, 387, 391,
395-397, 401, 404, 407, 409,
411, 415, 416, 427, 429, 431,
432, 440, 448, 449, 453, 454,
456, 457, 457², 458, 460, 462,
463, 464², 465, 474, 481, 483,
484, 486, 489, 492, 499, 505,
506, 507⁴, 522, 530, 530⁴,
531, 551, 560, 574, 575, 580,
594, 598 **(IX-2)** 620, 624,
625, 633, 638-641, 646, 648,
651, 657, 667, 676, 701, 710,
713, 714, 715², 716, 738, 766,
773², 775, 820, 831, 832, 841-,
843, 850, 852, 864, 868, 872-
874, 876, 887, 890, 904-906,
915, 949, 950, 1040¹, 1043-,
1050, 1053, 1054, 1056, 1074,
1075, 1083, 1092, 1093¹,
1094-1096, 1118, 1119, 1121-
1123, 1130, 1133, 1134, 1136,
1143, 1147-1149, 1170, 1170²,
1171, 1173, 1184, 1190, 1193,
1196, 1197, 1199, 1218, 1219,
1225, 1238, 1240-1242, 1245,
1246, 1248-1250, 1256, 1264,
1280, 1286, 1287², 1296⁵,
1314, 1317, 1318, 1334, 1335,
1337, 1349, 1360, 1384, 1392,
1394, 1404, 1404², 1405,
1420, 1422, 1443, 1444, 1459,
1476, 1481³, 1486, 1488,
1492⁴, 1493, 1493², 1500,
1501, 1502¹, 1504, 1506,
1511-1517, 1519, 1521, 1522,
1528-1532, 1534, 1537 **(X)**
39, 287, 289³, 295, 310, 312,
315, 316, 320, 324-327, 332-,
345, 346, 353, 353-, 355, 357-
359, 361, 362, 362¹, 363, 366,

- 367, 370¹, 372, 376, 378, 380
див. Polen Republik, Poloniae
 Reipublica, Rzeczpospolita Pol-
 ska, Rzeczpospolita *див. та-
 кож* Польща
- Річи Посполиті, держави (IV)
 382¹, 391
- Річиця, м. (II) 318, 318⁵, 319
 (VII) 319 (VIII-3) 175 (IX-1)
 77 *див.* Речиця
- Річиця, с., у Белзькому старо-
 стві (V) 190²
- Річицька волость [у Білорусі]
 (IX-2) 930
- Річичани, жителі м. Річиця
 (VII) 54
- Річні, с. (VIII-2) 45 *див.* Риги
- Річпосполита козацька (Річпос-
 полита, Рѣчь Посполитая
 Козацкая) (IX-1) 371 (IX-2)
 1292³, 1501
- Річ-посполита українська (VII)
 159
- Рішитилівка, с. (VIII-2) 46 *див.*
 Решетилівка
- Робишівка, с., на Полтавщині
 (VIII-2) 47
- Ров, м. (VI) 46 (VII) 20 *див.* Бар
- Ровенський повіт (I) 281³
- Ровне, с., на Сяніччині (V) 430
- Ровно, м. (IV) 331 (V) 292⁵ (VI)
 49, 102, 104 (VII) 501 *див.*
 Рівне
- Рогатин, м., у Галичині (IV)
 197, 197¹, 329 (V) 268, 269,
 429 (VI) 101, 108, 261, 270,
 378, 379, 529 (VIII-3) 93 (IX-
 2) 653
Рождества Богородиці
церква (VI) 529
- Рогатинська королівщина (VI)
 161 *див.* Рогатинське старо-
 ство
- Рогатинське староство (Рога-
 тинська королівщина) (VI)
 78 *див.* Рогатинська королів-
 щина
- Рогатинщина (V) 193
- Рогачів, м., біля р. Дніпро, на
 чернігівсько-смоленському
 пограниччі [у Білорусі] (II)
 356³ (IV) 277 (VII) 319 (IX-
 2) 930
- Рогачівці, жителі м. Рогачів
 (VII) 54
- Роги (Rogi), с., у Сяніцькому
 повіті (II) 456, 456⁵ *див.* Rogi
- Рогізна (Рогізне, Рогозна), с.,
 біля р. Південний Буг [Тив-
 рівський р-н Вн.] (VII) 15,
 257- (VIII-3) 277
- Роговці, маєтн., за Богом (VII)
 15
- Рогожина, р. або м., у Галичині
 [не простежується] (II) 600,
 611
- Рогожно, с., у Галичині [Рогіз-
 но, с., Жидачівський р-н Льв.]
 (II) 611
- Рогощі, с., біля р. Білоус, на
 Чернігівщині [Чернігів-
 ський р-н Чрг.] (II) 605
- Род, о. (I) 103 *див.* Родос, о.
- Родивонівський ухорд, по р. Тяс-
 мин (VII) 54
- Родна, прохід, у Карпатах (II)
 470 *див.* Роднянський прохід
- Родня, м., на усті р. Рось (I) 190,
 241, 413, 482 (II) 261, 284,
 284², 285, 285³

Роднянський прохід (Баня Родна, Родна), прохід, у Карпатах **(II)** 543 *див.* Родна

Родоловка, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46

Родомисль, м. **(VII)** 311 *див.* Радомишль, м.

Родопи, г., на Балканах **(I)** 129, 132

Родос, м., на о. Родос **(VI)** 362¹

Родос (Род), о., в Егейському морі **(I)** 87 **(II)** 73, 73¹ **(VIII-1)** 229 *див.* Род

Рожанівка (Куров Брод, Русанівка), с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 45 *див.* Куров Брод, Русанівка

Рожевка, с., біля Києва [Рожівка, с., Кв.] **(IX-2)** 851³

Роженець, с., на Замхівщині **(VI)** 267

Рожів, м., у Київському повіті [с., Макарівський р-н Кв.] **(VII)** 257- **(VIII-3)** 276 **(IX-2)** 947

Рожне поле (Rožne Pole), місцевість, на вододілі рр. Серет і Західний Буг **(II)** 96, 372, 412 *див.* Rožne Pole

Рожнитів, с., у Галичині [Рожнятів, смт, Рожнятівський р-н ІФ.] **(VI)** 237

Рожнів, с., на Снятинщині [Косівський р-н ІФ.] **(VI)** 449

Рожнівська волость, у поріччі р. Остер **(VI)** 284

Рожнятів, с., на Перемишльщині **(V)** 154

Розбий-коло, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 45

Розваж, с., біля м. Острог [Острозький р-н Рв.] **(V)** 264

Розвалинці (Rozwalnice), н. п. [маб., біля м. Волочиськ] **(IX-2)** 1462 *див.* Rozwalnice

Розволоже (Розволожське), с-ще **(VII)** 176, 176³, 182² *див.* Антонів

Розгірче, с., у Галичині [Стрийський р-н Льв.] **(II)** 470, 579, 580 **(V)** 267

Розгон (Rozgun), м. **(IV)** 435 *див.* Rozgun

Розділ, м., у Галичині **(VI)** 382¹

Роздорська станиця, біля р. Дон **(I)** 23²

Розниця (Roznycza), н. п. **(VI)** 175 *див.* Roznycza

Розомони (Rosomoni), плем'я легендарне **(I)** 143³, 144- *див.* Rosomoni

Розомони-Герули, плем'я **(I)** 144¹

Розсуха, р. **(II)** 605 *див.* Росуха, р.

Рокитна, р., на Поросці **(VII)** 182

Рокитне (Ракитна, Рокітна, Kuchihna oppidum, Ractua, Rokitno), маєтн., м., над р. Рокитна, у Київському повіті [смт, Кв.] **(VII)** 176, 176³, 182, 182² **(VIII-1)** 31, 265, 267 **(VIII-2)** 168, 191 *див.* Ракитна, Kuchihna oppidum, Ractua, Rokitno

Роксоляни (Білі Алани, Ревксінали, Роксолани, Roxolani, Ῥευσίναλοι, Ῥοξολανοί), племена, народи сарматські, у

- Північному Причорномор'ї
(**I**) 71, 94, 121, 123, 124, 124^{1,3}, 143, 143³, 154¹, 604, 604¹, 607 *див.* Білі Алани, Ревксінали, Roxolani, Ῥευξι-
ναλοί, Ῥοξολανοί
- Роксоляння (**VI**) 390² (**IX-2**) 1329
див. Україна
- Роксуха, м. (**II**) 605 *див.* Росуха, м.
- Роман на Сереті (Романовъ
торгъ), м. [у Румунії] (**II**)
523¹ *див.* Романовъ торгъ
- Романів, с., біля м. Житомир (**V**)
121
- Романів, с., у Копиському повіті
[у Білорусі] (**IX-2**) 1201
- Романів, с., у Красноставському
повіті (**VI**) 626
- Романівка (Романкова), с., на
Київщині (**I**) 52³ (**IX-2**) 947
див. Романкова
- Романівська волость, у Сяніць-
кій землі (**VI**) 221
- Романівська держава, біля р.
Роставиця (**V**) 219
- Романівська сотня, Уманського
полку (**VIII-3**) 276
- Романівський ухор, по Дніпру
(**VI**) 54
- Романівський ключ, на Київщи-
ні (**VII**) 257
- Романкова, с. (**IX-2**) 947 *див.* Ро-
манівка
- Романовъ торгъ, м. (**II**) 523¹ *див.*
Роман на Сереті
- Ромеї (**I**) 182, 195¹, 458, 506 (**III**)
260 (**V**) 419 *див.* Візантійці
- Ромен, г-ще, м. (**I**) 56, 281³ (**II**)
346, 349¹ (**VIII-1**) 264⁵ *див.*
Ромни
- Ромен, р., права притока Сули
(**II**) 345, 349
- Роменська волость, на Полтав-
щині (**VI**) 286 (**VIII-2**) 49
- Роменська сотня, Миргород-
ського полку (**VIII-2**) 48
(**VIII-3**) 279
- Роменці, населення Роменщини
(**VIII-1**) 311, 312 (**X**) 82
- Роменщина (Kumenska), на
Полтавщині (**VIII-1**) 297,
311 (**VIII-2**) 44, 46, 50 (**IX-1**)
415 (**X**) 169 *див.* Kumenska
- Ромковщизна, ухор, на Переяс-
лавщині (**II**) 607
- Ромни (Ромен, Румно), г-ще, м.,
на Полтавщині [Роменський
р-н См.] (**VIII-1**) 201, 259,
264⁵, 297, 301, 311 (**VIII-2**)
45, 47 (**VIII-3**) 215 (**IX-1**)
215, 318¹, 411, 416, 420 (**IX-2**)
685, 729, 729³, 947 (**X**) 31,
81, 88, 258, 350, 351 *див.* Ро-
мен, г-ще; Румно
- Роп, р., ліва притока Віслока,
басейн Вісли (**I**) 214, 214¹
- Рополоть, р. (**VIII-2**) 54
- Ропчиці, м., на Перемишльщині
(**VI**) 173
- Роп'янка, с., у Галичині
[Рип'янка, с., Калуський р-н,
ІФ.] (**V**) 267
- Росава, р. (**VIII-3**) 154, 158, 166
див. Русава, р., ліва притока
Дністра
- Росава (Расава, Ресава, Русава),
р., ліва притока Росі, пра-
ва притока Дніпра (**II**) 585
(**VII**) 563¹ (**VIII-1**) 39 (**VIII-3**)
50, 50³, 257 (**IX-1**) 318¹,

- 339, 421, 445 **(IX-2)** 914, 1213, 1213², 1217, 1229 *див.* Расава; Русава, р., ліва притока Росі
- Печеніжець, ліс біля р. Росава, лівої притоки Росі **(II)** 585
- Росейский народъ **(VI)** 559 *див.* Український народ
- Росечеїв (Расачеев), с. **(VII)** 15
- Росия, територія розселення кривичів **(I)** 184²
- Російська держава (Россійське государство, Русская держава) **(I)** 2 **(II)** 552 **(IX-2)** 782, 1416-1418, 1483 *див.* Російське государство, Русская держава
- Російська імперія (Россійская імперія, Rosyjskie cesarstwo) **(I)** 3 **(II)** 557 **(III)** 542 **(V)** 654 **(IX-2)** 824¹ *див.* Rosyjskie cesarstwo
- Російське царство (Російское царствіе) **(IX-2)** 794, 826, 1479 **(X)** 248²
- Російський народ (Росийский народъ, Росийський народ, Російський народ, Російський народ, Русскій народ, Русскій народъ) **(VII)** 405, 412, 419, 423, 490 **(VIII-1)** 134 **(IX-2)** 792⁷, 858, 1235, 1277, 1350, 1350³, 1351, 1524, 1525 *див.* Український народ
- Росія (Велика Росія, Велика Русь, Великая Русія, Великорусь, Москва, Московія, Московщина, Росия, Россия, Россія, Русія, Kreewu seme, Moscovia, Moskwa), д-ва **(I)** 2, 4-7, 7¹, 10, 30¹, 37¹, 39¹, 42², 44², 47¹, 54⁴, 55¹, 87¹, 90⁴, 187⁻, 227¹, 245², 249⁴, 280⁻, 282¹, 290⁴, 300¹, 352¹, 361³, 434¹, 516¹, 540, 541, 543, 551, 559, 561, 573, 599, 604 **(II)** 72¹, 242¹, 388², 552, 553, 555, 557, 563, 570, 584, 585 **(III)** 173², 210², 248⁴, 255¹, 351, 451², 489², 520, 529, 539-541, 545-547, 550-553, 555, 556, 564, 566 **(IV)** 10¹, 215¹, 302¹, 377³, 415¹, 427, 466, 477, 482, 487, 491 **(V)** 410, 445², 549¹, 620, 624, 626, 654, 655 **(VI)** 17³, 21, 441², 453⁻, 621, 622 **(VII)** 71², 74¹, 374⁻, 410¹, 566-568, 571, 582, 583, 587 **(VIII-1)** 185, 321 **(VIII-2)** 198, 212, 214, 217, 218, 223, 224 **(VIII-3)** 123² **(IX-1)** 17, 126², 137¹, 219 **(IX-2)** 755², 782, 783⁻, 785, 814⁻, 862, 967¹, 968⁻, 1395, 1396, 1495, 1526 *див.* Велика Росія, Велика Русь, Великая Русія, Великорусь, Москва, д-ва; Московія, Московщина, Русія, д-ва; Kreewu seme, Moscovia, Moskwa; *див. також* Rosieyska ziemia
- Росія (Русія, Русь, Руське село, Руський порт, Russia), с., порт на усті р. Дон, узбережжя Азовського моря **(II)** 512 *див.* Русія, порт; Русь, порт; Руське село, Руський порт, Russia
- Росія західна (Россія западня)

- (VII) 566, 580 (VIII-2) 210, 211 (VIII-3) 86¹ *див.* Росія західна
- Росія південна (Россія южная, Russie méridionale) (VIII-2) 198, 211 (VIII-3) 86¹ *див.*
- Россія южная, Russie méridionale
- Росія північна (Россія сѣверная) (I) 579 *див.* Россія сѣверная
- Росія середня (Россія средняя, Russie Centrale) (I) 559 *див.* Россія середня, Russie Centrale
- Росіяни (Великороси, Велико-росіяни, Москалі, Москва, Москвичі, Московити, Росіяне, Россіяни, Kreews, Moschi, Moscouiti, Moscowiten, Moskowiten, Musci, Venäjä), народ (I) 78 (IX-2) 1230, 1280, 1396, 1499 *див.* Великороси, Великоросіяни, Москалі, Москва, Москвичі, Московити, Kreews, Moschi, Moscouiti, Moscowiten, Moskowiten, Musci, Venäjä
- Росіянин (Великорос, Велико-росіянин, Москаль, Московитин, Росіянин, Русский, Moskwicin) (I) 184², 220 *див.* Великорос, Великоросіянин, Москаль, Московитин, Русский, Moskwicin
- Рославичі (Рословичі), с., на Київщині (VII) 19, 42 *див.* Рословичі
- Рославль, м. (VI) 53 *див.* Броцлав
- Рославль (Рослав, Ростиславль), м., на Смоленщині [у Росії] (II) 319 (IV) 72 (IX-1) 228, 270, 271, 324 (IX-2) 636, 905, 915, 1544 *див.* Ростиславль
- Рославська дорога [у Росії] (IX-2) 1277
- Рославський повіт [у Росії] (IX-1) 220
- Рословичі, с. (VII) 42 *див.* Рославичі
- Рословці, жителі м. Рославль, на Смоленщині (IX-2) 634⁺
- Росмосоки, народ кавказько-гунський (I) 143³
- Росолівці, с. [Красилівський р-н Хм.] (VIII-3) 53, 70
- Росси, народ (V) 536² *див.* Русини
- Російське государство (Російское государство, Російское государство) (I) 4 (II) 552, 562 (III) 434⁴, 554 (IV) 433 (VII) 523, 565 (VIII-2) 211 (IX-2) 793⁷, 826 *див.* Російська держава
- Росія восточная (IX-1) 219²
- Росія європейская (I) 48², 58³
- Росія західна (Россія західна, Росія Західна, Росія Западная) (I) 218², 533² (III) 102³, 236¹, 237⁴ (V) 628, 629, 654, 660 (VI) 10⁻, 103⁴, 463¹, 468¹, 507¹, 629 (VIII-2) 83¹, 122⁴, 201, 210 (VIII-3) 86¹ (IX-1) 219² (IX-2) 753, 845⁻, 854², 855¹, 1116³ *див.* Росія західна
- Росія северо-восточная (V) 630
- Росія середня (I) 561 *див.* Росія середня

Россія сѣверная (**VII**) 565, 583
див. Росія північна

Россія украинская (**IX-2**) 807³
див. Україна

Россія юго-западна (Россія
Югозап., Россія Югозапад-
ная, Россія Юго-Западная)
(**I**) 555 (**III**) 152¹, 168² (**IV**)
428 (**V**) 629, 649 (**VI**) 507¹,
612, 632 (**VII**) 427², 569, 582
(**VIII-1**) 318¹ (**VIII-2**) 211,
220 (**X**) 377¹

Россія южная (Россія южная)
(**I**) 422, 539, 542, 551, 557
(**III**) 400^{4,5} (**IV**) 503 (**VI**) 463¹,
468², 629 (**VIII-1**) 321 (**VIII-2**)
83¹, 122⁴, 201, 210 (**VIII-3**)
86¹ *див.* Росія південна

Роскій народъ (Роскій народъ)
(**VI**) 593, 593⁵, 622 *див.* Укра-
їнський народ

Россови (**VI**) 477 *див.* Русини

Ростиславль, м. (**II**) 319 *див.*

Рославль, м., на Смоленщині

Ростов, м., у Ростово-Суздальсь-
кій землі (**I**) 185, 414³, 422,
487, 516, 521, 522 (**II**) 3, 6,
17, 27, 46, 47, 62², 88, 120-
122, 203, 233, 363, 542 (**III**)
276¹, 281

Ростово-Суздальська волость
(**II**) 127, 134

Ростово-Суздальська земля (**I**)
190, 196³ (**II**) 191, 192, 204,
233, 249, 319, 548 (**III**) 209,
221, 408

Ростово-Суздальське князів-
ство (**II**) 129, 208, 221, 323

Ростовское княжество (**II**) 555

Ростовська волость (**I**) 532

Ростовська земля (**II**) 203

Ростовська катедра [єпархія] (**I**)
522 (**III**) 278

Ростовці, жителі м. Ростов (**I**)
190 (**III**) 276¹

Росуха (Разсуха, Роксуха), с., м.,
у Стародубському повіті (**II**)
605 *див.* Разсуха, Роксуха

Росуха (Розсуха), р., права
притока Воблі (**II**) 605 *див.*
Розсуха

Рось (Ръсь, Ῥῶστας ποταμός),
р., права притока Дніпра (**I**)
190, 190³, 193, 193¹, 241, 242,
260, 413 (**II**) 29, 89, 213, 214,
256, 261, 262, 280, 282, 282²,
283, 284, 284², 286, 286⁵, 287,
345, 347, 505, 536, 584 (**III**)
174 (**IV**) 89, 173, 502 (**V**) 122,
295 (**VI**) 281 (**VII**) 15-18, 43¹,
53, 176, 257, 363, 365, 560
(**VIII-1**) 31, 267, 268, 279
(**VIII-2**) 187, 188, 189¹ (**VIII-3**)
34 (**IX-1**) 339, 352, 369,
369¹ (**IX-2**) 986 (**X**) 284² *див.*
Ῥῶστας ποταμός

Роська, маєтн., над р. Рось, при-
токою р. Німан [маб., Рось,
м., Волковийський повіт, у
Білорусі] (**V**) 112⁵

Роська, р., права притока Росі
(**VII**) 15, 15² (**IX-1**) 374

Росько-Божський вододіл (**VI**)
281

Рубинці, с., у пониззі Удаю
(**VIII-2**) 45

Руги, плем'я готське (**I**) 141,
143, 292²

Руги (Rugi), народ (**I**) 292² *див.*
Rugi *див.* також Русь, народ

Ругія, д-ва **(I)** 292, 292²

Руда, р., ліва притока Остра [Іржавець, р.] **(II)** 605

Рудановичі, с., у Сянській землі **(VI)** 209

Рудецький повіт, у Галичині [Рудки, м., Самбірський р-н Льв.] **(V)** 263

Рудка, р. **(IX-1)** 369¹ *див.* Рутець

Рудники, с., у Галичині [Миколаївський р-н Льв.] **(V)** 262, 268

Рудники, с., у Луцькому повіті **(VI)** 148, 149, 218

Рудно, м., на Побужжі [у Польщі] **(V)** 278

Рудоловичі, с., на Перемишльщині [у Польщі] **(V)** 154

Ружин (Щербів, Щербів-Ружин), с., у південній Житомирщині **(VII)** 18, 257-**(IX-1)** 337 *див.* Щербів, Щербів-Ружин

Рукомиш, с. [Буцацький р-н Трн.] **(V)** 268

Рум, д-ва **(I)** 196¹, 461¹, 616 *див.* Візантія

Румелія **(VII)** 299 **(IX-2)** 1008

Румно, м. **(VIII-1)** 264 *див.* Рони

Румунія, д-ва **(III)** 154²

Румунська національність **(I)** 135

Румунські племена **(II)** 572

Руцьки, с., на Полтавщині **(IX-1)** 158¹

Русава, р., ліва притока Росі **(VII)** 492 **(VIII-1)** 274, 284 **(VIII-3)** 178 **(IX-1)** 312, 318¹, 347, 349 *див.* Росава, р., ліва

притока Росі

Русава (Росава), р., ліва притока Дністра **(VII)** 14, 16 **(IX-1)**

193 **(IX-2)** 682 *див.* Росава

Русакі, народ **(VII)** 292 *див.* Русини

Русанівка, с. **(VIII-2)** 45 *див.* Рожанівка

Руси (Руссы, Русы), народ **(I)** 143³, 177, 192³, 193¹, 214¹, 226, 230, 237, 257, 271², 279¹, 290, 307, 313, 315, 319, 320, 330, 331², 333, 335, 380, 382, 385, 388, 393, 394, 399, 401, 402, 416, 417, 432, 434, 434¹, 435, 436, 440², 441, 462, 464, 471, 473-475, 511-513, 515, 618, 620, 623, 624 **(II)** 55, 65, 85 **(VII)** V, 67, 68, 89, 148², 181, 238, 239-, 292, 326³, 391, 393, 427², 445, 446, 452³, 457, 465, 497, 498⁴, 499, 529², 546, 564-566, 569, 572, 573 **(VIII-1)** 113, 113², 321 **(VIII-2)** 75², 125, 146-, 193³, 206, 213-215, 217, 218, 220 **(IX-1)** 87-, 373 **(IX-2)** 752, 753, 753⁶, 782² *див.* Українці

Руси скандинавські, народ **(I)** 612

Руси таврійські **(I)** 519¹

Русиловка, с., у верхів'ях Сули **(VIII-2)** 45

Русин (Русинь) **(I)** 1, 271, 323, 324, 332, 333 **(II)** 41, 377, 522 **(III)** 135, 136², 263, 268, 268³, 407¹, 468, 472, 473, 564 **(IV)** 58, 197, 266, 430 **(V)** 23, 38, 241², 242, 243², 370, 453 **(VI)** 29, 125, 175, 176, 182, 243,

- 257², 262, 271, 294, 294¹, 295, 299, 300, 337³, 345⁻, 377⁻, 391², 469², 472, 477, 482, 557, 590, 611 (**VII**) 60, 467 (**VIII-1**) 100, 104, 111, 175, 297, 315 (**VIII-2**) 80, 130 (**VIII-3**) 88² (**IX-1**) 96, 248⁻, 375¹, 441 (**IX-2**) 1316, 1393, 1527 (**X**) 330 *див.* Українець
- Русин угорський (**II**) 501
- Русини (Росси, Россови, Русаки, Русичі, Руснаки, Русские, Русци), народ (**I**) 7², 177, 183, 191, 215, 216¹, 217⁻, 220-222, 222¹, 223, 223¹, 226, 230, 271, 277⁴, 285, 292, 293, 295, 299, 307⁻, 310, 314, 320, 325, 327, 330, 333, 347, 403, 404, 414, 432, 441, 443, 444, 453, 473, 474, 510, 511, 513, 558, 567, 578, 603, 613, 615, 619 (**II**) 35, 36, 58¹, 103, 242, 351¹, 377, 413, 414, 484, 501, 502, 503⁻, 509, 514, 514⁵, 515, 515^{1,2}, 516, 518, 524, 525, 559, 581 (**III**) 10, 15, 34, 39, 39², 56, 60, 77, 78, 98², 99, 99³, 101, 111, 112, 121, 123¹, 126, 131-135, 139⁻, 144, 164, 165, 261, 267, 299, 300¹, 351, 370, 407, 421, 466, 484, 494, 506, 507¹, 519, 520, 528, 529, 533, 534 (**IV**) 22-25, 25², 27, 28, 30, 30², 35, 38, 40, 57, 58, 96, 98⁻, 177, 180, 182, 183, 183^{1,2}, 186, 187, 187¹, 188, 190, 193, 196, 199, 201, 202, 208-211, 214, 234, 245, 265, 266, 267, 267², 268, 273, 282, 283, 286, 287, 291¹, 299, 312³, 346, 442, 478 (**V**) 21, 23, 25, 30, 48¹, 49, 50, 95, 225, 227, 227³, 228, 229, 238-240, 240², 241, 241², 242, 242², 243, 243⁻, 244, 245, 245², 246, 247, 247¹, 248, 248³, 250, 253, 254, 377, 391, 392, 443, 444, 446, 446¹, 452, 453, 453³, 454, 455, 509, 512, 514, 515, 522, 524³, 525, 527, 529, 533, 533⁴, 538, 539, 543, 544, 546, 546¹, 586, 595, 600, 605 (**VI**) 8, 52⁻, 96, 104, 106, 124-126, 181⁴, 230, 237, 243, 247, 254-258, 258¹, 262, 298, 299, 337, 352, 363, 374, 375, 377⁻, 386, 388, 432³, 447, 449, 454, 458, 459², 474, 478, 499, 499⁴, 511, 541, 572¹, 610, 619 (**VII**) 11, 33, 60, 187⁴, 303², 469² (**VIII-1**) 67, 77, 81, 84², 85, 99, 100, 111, 113, 114, 133², 145¹, 146, 157, 175, 176, 198, 234, 297, 315 (**VIII-2**) 75², 80, 81, 102, 105, 106, 119, 120, 127, 129, 130, 195, 206, 213-215, 217-221 (**VIII-3**) 16, 30, 36, 55², 56, 57, 88, 89, 88², 113, 146, 153, 160, 170, 180, 187³, 195, 211, 262, 263, 284, 285 (**IX-1**) 15, 77, 146 (**IX-2**) 714, 1117, 1199 (**X**) 377 *див.* Росси, Россови, Русаки, Русичі, Руснаки, Русские, Русци, Українці *див. також* Carpathiko-Rutheni
- Русини галицькі (**III**) 99³ (**IV**) 29⁴ (**V**) 636
- Русини городецькі (**VI**) 257
- Русини дрогобицькі (**V**) 443
- Русини камінецькі (**V**) 247, 248

Русини красноставські (VI) 125
 Русини львівські (V) 240¹, 241, 242, 242², 243, 243¹, 244, 245, 245¹, 246¹, 248 (VI) 125, 139, 500¹, 511, 623
 Русини подільські (VI) 126²
 Русини семигородські (I) 558, 559
 Русини степові (II) 242, 525 *див.* Бродники
 Русини угорські (Oroszok magyarországi) (I) 7¹, 557, 558 (II) 581 *див.* Oroszok magyarországi, Ruthenen ungarischen
 Русини-Слов'яни (I) 318², 386
 Русинка (I) 312 (II) 144² (III) 508, 570 (VI) 271, 271² (IX-2) 920² *див. також* Українка
 Русинки (II) 520 (IV) 96
 Русин-Слов'янин (I) 565
 Русинський народ (I) 1 *див.* Український народ
 Русичі, народ (III) 146¹ *див.* Русини
 Русія, д-ва (II) 25, 31, 537 *див.* Україна
 Русільон (Руссильонь), м., на французько-іспанському пограниччі (VI) 21 *див.* Руссильонь
 Русія, порт (II) 513⁻ *див.* Росія, порт
 Русія (Русія), д-ва (IX-1) 467, 497 (IX-2) 611, 817, 1112, 1537, 1538 *див.* Росія, д-ва
 Руская земля (Рускіа земля, Рускыа земля, Русская земля) (I) 191³, 236², 239, 246⁻, 326, 379, 513, 575, 580, 604,

607 (II) 20, 27, 103¹, 106, 121², 124, 201⁻, 218², 227¹, 256³, 272, 281, 315, 350¹, 381³, 415, 484², 522³, 549, 557 (III) 12, 12², 14, 171³, 196, 198³, 207, 218, 263, 290, 299¹, 353, 469, 538 (V) 389¹ *див.* Руська земля

Руский народ (Руский народь, Руси народ, Русский народ, Русскій народ) (I) 206⁵, 218², 316⁻, 352¹, 562 (II) 552 (III) 405¹, 475³ (V) 520⁻ (VI) 331, 458, 531, 531³, 542, 579 (VIII-2) 219 (IX-2) 1512, 1516, 1518, 1521, 1526, 1592 *див.* Український народ

Русків, с., на берестейсько-дрогоичинському Побужжі (VI) 628

Руснаки, мешканці Русі (VI) 181
 Руснаки, народ (I) 221 *див.* Русини

Руссильонь, м. (VI) 21² *див.* Руссильон, м.

Русская держава (IX-2) 782 *див.* Російська держава

Русская народность (Великоросійська народність, Велико-руська народність) [російська народність] (I) 185² (II) 585 *див.* Великоросійська народність, Великоруська народність

Русская народность (Рус. народность) (IV) 95² (VI) 453⁻ (VIII-1) 319 *див.* Українська народність

Русский (IX-2) 1165² *див.* Росіянин

- Русские, народ **(I)** 195¹, 432¹, 433¹, 557, 558, 566, 578, 610
див. Русини, народ
- Русский народ (Русский народъ) **(VI)** 622 *див.* Російський народ
- Русское государство **(I)** 609 **(III)** 545 *див.* Руська держава
- Русское государство **(VI)** 440
див. Велике князівство Литовське
- Русское племя **(I)** 163¹, 557 *див.* Руське плем'я
- Русско-Литовское государство **(I)** 202- **(IV)** 466 **(VI)** 188¹
див. Русько-Литовська держава
- Русци, народ **(V)** 224 *див.* Русини
- Русь, д-ва **(I)** 2-3, 74², 76³, 77³, 81, 142³, 143³, 154¹, 156², 163¹, 177, 180, 184⁴, 190-192, 192³, 195, 195³, 206³, 210³, 215, 218-220, 221³, 223, 224, 231, 235¹, 247-, 259, 262, 266, 271^{1,2}, 276, 277, 282¹, 283, 283³, 284, 284¹, 287-292⁵, 293-295, 302, 303¹, 304, 307⁵, 312³, 317, 318, 318², 319⁻¹, 322³, 325-328, 331², 335, 339², 347², 352¹, 353², 357, 359, 360, 361³, 362, 364, 373^{1,2}, 374-, 379, 380, 382, 384-388, 393, 396, 398¹, 399, 400, 401¹, 402, 404, 405, 405², 408¹, 410, 414, 415, 417, 418, 421, 423, 429, 431, 431¹, 432, 432¹, 433, 433¹, 437², 440^{1,2}, 441, 442, 444¹, 445, 445¹, 449-451, 454, 455, 455¹, 456, 461, 463-467, 467², 468-470, 472-474, 476, 477, 479, 483-486, 488, 492, 493, 493³, 494, 494⁴, 495-497, 499³, 500, 500-, 506, 507, 510, 511, 512¹, 513, 513-, 517-519, 519^{1,5}, 520, 521, 523, 523³, 524-526, 526¹, 528, 529, 534, 535¹, 550, 556, 557, 562-567, 570, 572-575, 577, 578, 581, 582, 587¹, 588, 591, 592, 594, 597, 598, 600, 602-608, 608¹, 609, 610-, 611-614, 616, 618-624 **(II)** 11, 13¹, 15, 15¹, 16, 18, 18-, 21-23, 26, 27, 29-31, 32-, 33, 33-, 34, 34¹, 35, 37, 40, 42, 43, 44¹, 54, 55, 55³, 56, 58⁴, 59, 60-, 61, 63-65, 65³, 66¹, 72, 73¹, 79, 82³, 88, 94, 99⁵, 100, 102, 103, 105-107, 111, 115, 116, 116⁶, 117, 119, 122, 142, 146¹, 152, 152³, 153, 159, 159¹, 179, 191, 193, 197, 203, 206, 211, 212, 214, 226, 236, 240, 241, 242¹, 243, 256, 256³, 270, 279, 280, 282, 297-299, 313, 321, 322, 326, 335, 348-350, 352, 353⁵, 357, 361-, 363, 369, 369¹⁰, 370, 370³, 371⁴, 372-, 391, 392, 398, 407, 408, 413-415, 422-, 428, 428⁴, 455, 457, 457², 458-460, 460⁵, 463, 464, 469, 483, 484, 501, 502, 508-510, 511¹, 512, 513, 513-, 516, 520, 525, 529, 530, 532, 532³, 534-538, 541, 544, 546-548, 553, 555-559, 565, 567, 568, 570, 573-575, 578, 579, 583, 584, 609, 611 **(III)** 8, 9, 10¹, 11, 14, 28, 58, 62¹, 63, 72, 73-, 76, 86, 91-93, 95-

- 98, 101, 102⁻, 104, 112^{1,2}, 115³,
 118, 119, 121, 122^{1,2}, 127, 128,
 130, 135, 136, 146¹, 160, 164,
 184, 185³, 191, 193, 197, 207,
 227, 228¹, 231, 237, 241⁴, 248,
 248⁴, 254⁴, 255^{1,2}, 260-262,
 266, 267, 267⁻, 268, 268³, 270-
 272, 274, 277, 279, 280, 283,
 288¹, 292, 292², 295, 298, 299,
 299¹, 300, 300³, 301, 309¹,
 311⁻, 329, 330, 335, 338, 347,
 351, 352, 358, 359, 366, 370,
 386, 387, 388¹, 389, 401, 405¹,
 407, 409, 413-415, 419, 421,
 422, 424, 428, 433-435, 443-
 445, 446², 451, 453-455, 455¹,
 456-458, 458², 459-461, 461¹,
 463-465, 468, 469, 472, 476,
 477⁻, 478, 479, 482, 485, 492-
 494, 499-502, 502², 503, 504,
 507, 526-528, 530, 533-547,
 549, 552, 556-560, 564, 567,
 587 **(IV)** 7, 8, 21, 22, 24-26,
 29, 29^{3,4}, 30⁻, 31, 33, 33¹, 35,
 38-40, 40², 48, 51, 52, 56-59,
 61, 62, 75-77, 84², 97, 98, 98⁻,
 102, 105, 107-109, 112, 112¹,
 113, 114, 116-118, 118¹, 119,
 119², 120, 122², 124, 125, 130⁻,
 144, 177, 181, 182, 186-188,
 201, 206, 209, 210, 218¹, 219,
 222, 223, 234, 266, 277, 278^{1,2},
 279, 279¹, 288, 314, 329³, 332,
 409, 410, 433-435, 437-441,
 449, 462, 463, 470 **(V)** 13¹,
 17, 19, 25, 27, 41, 41², 57, 84¹,
 86, 107, 124³, 133, 134, 144,
 149⁻, 152, 153, 157, 165, 166,
 223, 224, 226, 227, 231, 241,
 242, 242², 246, 247, 251², 253,
 254², 261, 270, 273², 274, 282,
 286, 292, 306, 307, 313, 315,
 318, 353, 373⁵, 386³, 387, 388,
 388¹, 389, 389¹, 390, 392-395,
 398, 400, 403, 404, 404¹, 405-
 408, 410-412, 412¹, 413-416,
 418, 419, 422, 423, 423^{2,3},
 424, 428, 440, 445, 456, 459,
 482, 484, 508-510, 512, 514¹,
 518, 519, 524, 527, 529-531,
 541-544, 549, 549¹, 558, 581,
 595, 596, 597³, 599, 603-605,
 613, 614, 630, 634, 649, 652,
 653, 660 **(VI)** 2, 4, 6, 6², 7,
 8, 23-25, 25⁴, 28-31, 31¹, 32,
 34-37, 37³, 38-40, 45, 55, 63,
 66, 72, 75, 98, 141, 142², 160,
 173, 174, 181, 199, 221, 238,
 242, 243, 270, 271, 291⁻, 294,
 295, 297, 297³, 298, 298¹, 299,
 300, 308, 328, 330-332, 337,
 343⁴, 345, 352, 355, 364, 370,
 372, 392, 412, 425, 427¹, 433,
 433⁴, 434, 436, 447, 458, 459,
 468, 474, 476-478, 510, 556,
 557, 557¹, 563, 573, 593, 596,
 608, 612, 624, 631 **(VII)** 26,
 27, 29, 30⁷, 31, 34, 76, 95, 99,
 146, 256, 271¹, 272, 292, 318,
 371, 391¹, 393, 400, 409, 487,
 498, 500, 501, 546, 549², 566,
 567, 579-581 **(VIII-1)** 6¹, 80,
 96, 133², 140, 148, 149, 208,
 209, 266 **(VIII-2)** 86, 87, 95,
 106, 107, 112, 173¹, 192, 195,
 196, 216, 217, 219, 221 **(VIII-3)** 12, 51, 59, 66, 81, 82, 88,
 126, 126³, 144, 153, 159, 168,
 195², 233, 281¹ **(IX-1)** 23, 39,
 44, 69, 70, 71, 75, 77, 97, 102,

- 108¹, 115, 120, 134, 135, 139, 140, 141², 149, 151, 163¹, 164⁻, 165, 175⁻, 178⁻, 208, 210¹, 216, 278⁻, 299¹, 343, 349², 391, 392, 404, 428, 439, 449¹, 458, 459⁻, 464, 469, 471, 495, 506, 528, 529, 579 **(IX-2)** 610¹, 641, 673-675, 675⁵, 678, 714, 774-776, 785, 873, 885, 904, 905, 917, 928, 1001, 1093, 1093¹, 1121, 1124, 1125, 1128, 1132, 1133, 1135, 1147, 1166², 1169, 1191, 1192, 1199, 1200, 1289, 1290, 1306, 1307, 1343, 1391, 1399, 1429, 1457, 1476, 1484, 1493, 1512, 1513, 1524, 1533, 1539 **(X)** 33¹, 126, 320, 328, 355, 360, 368, 376 *див. Україна*
- Русь, народ **(I)** 399, 597 *див. Варяги*
- Русь, народ **(I)** 624 *див. Шведи*
- Русь (Ruotsi), народ **(I)** 1, 76, 187, 191, 192, 202, 204, 214¹, 216, 218, 234, 236, 258, 283, 286, 290, 292², 294-296, 299, 300, 306, 306², 307⁵, 308⁻, 311, 312, 312³, 313¹, 314, 315, 317, 319, 320, 330, 333, 349, 378², 380, 384, 385, 385¹, 388, 393, 399-403, 403¹, 404³, 405, 405², 408, 410, 414, 416, 417¹, 423, 425, 430-434, 434², 440^{1,2}, 442-444, 461, 461¹, 462-464, 466, 473-475, 477, 477¹, 496⁻, 497, 499¹, 500⁻³, 506, 511⁵, 512, 512², 513⁻, 513, 547, 559, 563, 565, 566, 570, 570¹, 578, 587¹, 602, 604¹, 606, 607, 609, 610, 611¹, 612-616, 616¹, 617-620, 622, 624 **(II)** 36, 37, 40, 41, 55³, 75¹, 85, 103¹, 105, 107, 115, 115², 248, 345, 361, 370, 377, 382, 413, 510, 514, 516, 519, 520, 522, 523, 529, 541, 556, 559, 560 **(III)** 39, 60, 60¹, 96, 186³, 253 **(IV)** 5, 5³, 6⁻, 57, 58, 282 **(V)** 224, 248, 543 **(VI)** 104, 289¹, 344, 369, 412, 459², 510, 561, 579 **(VII)** 498, 546 **(VIII-1)** 9, 10, 11, 11¹, 16, 19, 97, 99, 100, 107, 110, 111, 114, 140, 175, 177, 180 **(VIII-3)** 36, 56, 57, 88², 113, 159, 180, 211 **(IX-1)** 97³, 152², 155, 241, 258⁻, 275⁻, 496² **(IX-2)** 1046⁻, 1082, 1083, 1093¹ **(X)** 155 *див. Українці, Ruotsi див. також Руги*
- Русь, порт **(II)** 513⁻ *див. Росія, порт*
- Русь, р. **(I)** 598
- Русь амастридська, народ **(I)** 605
- Русь білоруська **(V)** 527 **(VIII-1)** 140
- Русь варязька, народ **(I)** 587¹, 623
- Русь восточная, територія **(V)** 624, 630
- Русь галицько-володимирська, територія **(V)** 638
- Русь донська, територія **(I)** 419
- Русь дунайська, народ **(I)** 557
- Русь забужська (Русь забужная), по р. Західний Буг **(I)** 212¹ **(II)** 362, 564 **(V)** 210⁻, 276³, 278²
- Русь западня, територія **(V)** 603³, 623, 624, 629, 630, 632, 661 **(VIII-1)** 319 **(VIII-2)** 199 *див. Русь західна*

Русь західна (Русь западная),
 територія (I) 489³ (III) 65,
 131, 428 (IV) 218¹ (V) 237
див. Русь западная
 Русь київська, народ (I) 202,
 264, 394, 396³
 Русь київська, територія (I) 264,
 393, 546
 Русь Коронна (V) 459, 524, 529
 (VI) 447
 Русь литовська (Ruś Litewska),
 територія (IV) 204, 330, 332
 (V) 524, 529, 539, 628, 630,
 634, 656 *див.* Ruś Litewska
 Русь литовська, народ (IV) 272
 Русь лівобічна, територія (II)
 335
 Русь львівська, населення (V)
 246
 Русь львівська, територія (VI)
 255¹, 499⁴, 510, 511, 610, 623
 Русь лядська, людність (III) 253
 Русь наддніпрянська, територія
 (IX-2) 843
 Русь наддунайська, народ (I)
 222, 222⁴
 Русь німанська, територія (III)
 81 (IV) 10, 11 (V) 32 *див.*
 Чорна Русь
 Русь норманська, народ (I) 385,
 461¹
 Русь північна (Русь сѣверная,
 Russia alta), територія
 (III) 271 (VI) 17 *див.* Русь
 сѣверная, Russia alta
 Русь подонська, територія (I)
 196¹ *див.* Артсанія, земля
 руська
 Русь подунайська, плем'я (I)
 558

Русь полуднева (Русь южная,
 Russland südliches), терито-
 рія (I) 191, 304, 613 (II) 351
 (IV) 90¹ *див.* Русь южная,
 Russland südliches
 Русь польська, територія (VIII-
 1) 209 (IX-2) 1488
 Русь прикавказька, народ (I)
 563
 Русь северо-западная (Русь сѣ-
 верозападная), територія (IV)
 499 (V) 621, 626
 Русь скандинавська, народ (I)
 271², 613, 623
 Русь слов'янська, народ (I) 271²,
 331², 385, 614
 Русь сурозька, народ (I) 605
 Русь сѣверная, територія (II)
 557 (III) 167³, 175² (IV) 512
див. Русь північна
 Русь турецька, народ (I) 563
 Русь чорноморська (Русь чер-
 номорская), народ (I) 239,
 394, 419, 608
 Русь шведська, народ (I) 624
 Русь юго-западная (югозап.
 Русь, югозападная Русь), те-
 риторія (III) 504 (IV) 475 (V)
 175⁻, 251¹, 626, 628, 638 (VI)
 422¹, 622, 623 (VII) 567
 Русь южная, територія (I) 356²,
 477¹ (II) 108² (III) 146¹, 403²
 (IV) 307¹ (V) 254², 628-630,
 652 (VI) 9³, 18², 19⁵, 315⁴,
 355¹, 363¹, 421¹, 601, 609,
 616, 623, 632 (VII) 280¹, 567,
 576, 580, 581 (VIII-1) 280²,
 321 (IX-1) 422¹ (IX-2) 1484¹
див. Русь полуднева
 Русь-Дромиты, плем'я (I) 564, 615

Руська, с., у Землинській столиці (II) 487⁻

Руська (Ruzka), с., в Ужській столиці (II) 487⁻ *див.* Ruzka

Руська Весь (Руське Дубецько, Руське Село, Старе Дубецько), с., на Перемишльщині, на лівому березі р. Сян (I) 216¹ *див.* Руське Дубецько, Руське Село, Старе Дубецько

Руська Весь, с., біля Ряшева (I) 216¹ *див.* Старий Ряшів

Руська держава (Русское государство, Руське государство, Russian state, Russische Staat) (I) 1, 19, 195, 197¹, 218, 231, 282, 284⁻, 288, 291, 303, 350, 360², 366, 372, 380-382, 384-388, 390, 391, 396, 399-401, 406, 407, 410, 411, 420-423, 425, 427-429, 435, 445, 454, 463, 464, 466, 478, 485, 487, 489³, 491, 492, 495, 507, 524, 528, 531, 534, 535, 602, 605, 606 (II) 1, 8, 22, 24, 26-29, 33, 37, 38, 42, 47, 49, 62, 71, 81, 99, 110, 117, 118, 121, 122, 126, 129, 138, 159, 223, 233, 239-240, 251, 253, 256, 256³, 289, 296, 298-300, 304, 313, 314, 316, 323, 335, 339, 344, 351, 370, 478², 487, 505, 510, 522, 544, 553 (III) 9, 108, 139, 142, 143, 192-194, 197, 198, 206-208, 212, 235, 248, 260, 268, 274, 278, 279, 293², 305, 333, 338, 354, 417, 418, 500, 536, 537 (IV) 4, 7, 11, 20, 98, 106¹, 126, 159, 160, 181,

275, 295, 338, 438, 462 (V) 4, 6-8, 42 (VI) 3, 4, 294, 330 (IX-2) 793 *див.* Русское государство, Руське государство, Russian state, Russische Staat

Руська дієцезія (V) 420

Руська земля (Руская земля, Русцая земля, Руськая земля, Ruscheland, Ruska ziemia, Russia terra, Russye terra, Russziensis terra, Rutenorum terra, Rutzenland, Ruzzia provincia) (I) 190, 191, 191³, 218, 239, 239³, 302, 374, 379, 388, 389, 391, 400, 410, 457, 459, 501, 508, 517, 517³, 523, 537, 582 (II) 8, 71, 82-84, 86, 88, 90, 91, 95, 97¹, 98, 101-103, 110, 116, 120, 127, 132, 136, 158-160, 166⁴, 168, 175, 178, 180, 189, 195, 199, 200, 203, 205-207, 214-217, 222¹, 227, 231, 233, 234², 240, 253-255, 255⁻, 256, 256³, 276, 278, 285, 287, 294, 295, 297, 323, 351¹, 411, 481, 484, 484², 521, 537, 543, 550 (III) 110, 114, 120, 150, 165³, 166, 166⁻, 171³, 198, 198³, 199⁻, 202, 205, 207, 293², 308, 335, 401, 412, 470, 485, 498 (IV) 20, 28, 32, 33, 43, 112, 115, 120⁻, 121, 279, 280, 314 (V) 20, 83, 313, 353, 388, 389, 389¹, 391, 445, 549 (VI) 99, 212³, 237 (VII) 29, 76 (IX-1) 70, 124 (IX-2) 741, 964, 967, 1013, 1125, 1477 (X) 361, 378 *див.* Руская земля, Ruscheland, Ruska ziemia,

- Russia terra, Russye terra, Russziensis terra, Rutenorum terra, Rutzenland, Ruzzia provincia
- Руська країна (Ruska kraina), тобто козацька **(IX-2)** 977, 1123 *див.* Ruska kraina
- Руська митрополія **(III)** 134⁴, 260, 260², 270, 271, 275, 278, 280, 281 **(V)** 417, 529
- Руська монархія **(VIII-3)** 12
- Руська народність (Рус. народность) **(II)** 501 **(IV)** 206, 282 **(V)** 24, 49, 51, 587, 618, 656 **(VI)** 263, 277, 538, 580, 581 **(VIII-3)** 211, 213 **(X)** 376 *див.* Українська народність
- Руське воєводство (Ruskie wojewodztwo, Russiae palatinatus) **(IV)** 500, 501 **(V)** 152, 271, 271⁴, 314, 320, 333, 334, 334¹, 338¹, 339, 601, 607 **(VI)** 577, 625 **(VII)** 583 **(IX-1)** 108, 108¹, 108², 139, 284², 453 **(VIII-1)** 86 **(VIII-3)** 120, 193 **(IX-2)** 529, 1115¹, 1130, 1131, 1306, 1387, 1399, 1429, 1457, 1549 **(X)** 363, 369, 370 *див.* Ruskie wojewodztwo, Russiae palatinatus
- Руське госу́дарство **(IV)** 98 *див.* Руська держава
- Руське Дубецько, с. **(I)** 216¹ *див.* Руська Вєсь, с., на Перемишльщині
- Руське кня́зівство (Ruskie [кня́зівство], Ruskie xzięstwo, Russiae ducatus, Ruthenorum marchia) **(I)** 417 **(III)** 141 **(IV)** 34, 111², 485 **(VIII-1)** 92 **(VIII-3)** 12, 151-152 **(IX-2)** 1135, 1364 **(X)** 364, 369 *див.* Ruskie [кня́зівство], Ruskie xzięstwo, Russiae ducatus, Ruthenorum marchia
- Руське королівство (Rusciae regnum, Russiae regnum, Russie regnum, Ruthenorum regnum, Ruzye regnum) **(II)** 65 **(IV)** 35, 105, 109, 113 *див.* Rusciae regnum, Russiae regnum, Russie regnum, Ruthenorum regnum, Ruzye regnum
- Руське море (Руское море) **(I)** 234, 284, 284³, 613 *див.* Чорне море
- Руське плем'я (Русское племя, Rutheniae gentes) **(I)** 210, 210³ *див.* Русское племя, Rutheniae gentes
- Руське село, с. **(I)** 195 **(II)** 516 *див.* Росія, порт
- Руське Село, с. **(I)** 216¹ *див.* Руська Вєсь, с., на Перемишльщині
- Руське Село, с. **(I)** 217¹ *див.* Старий Ряшів
- Руський діл (Борсу́ків діл), прохід, у Карпатах, у верхів'ях Черемошу **(II)** 470 *див.* Борсу́ків діл
- Руський народ **(I)** 1, 3, 222, 402, 404, 455, 455¹ **(III)** 133, 469 **(IV)** 206 **(V)** 25, 50, 52, 245, 430, 539 **(VI)** 331, 436, 439, 460, 468, 541, 591, 598 **(VII)** VI, 326³, 391, 425³, 435, 445, 446, 452³, 456, 457, 465, 497-499 **(VIII-1)** 76, 77, 81, 91,

- 143, 146, 157, 234, 259 (**VIII-2**) 81, 95, 105, 119, 120, 129, 130, 173¹ (**IX-1**) 27, 31, 32, 149, 150, 152, 155, 163, 192, 193, 218, 219, 228, 346, 455, 456, 496 (**IX-2**) 792, 831, 843, 1199, 1350³, 1480, 1501 (**X**) 142², 355, 358, 363, 367-369, 376, 376¹ *див.* Український народ
- Руський патріархат (**VIII-1**) 95, 133² *див.* також Київська митрополія
- Руський повіт (**V**) 152
- Руський порт, с., на усті р. Дон (**I**) 195, 196⁻, 242, 243 (**II**) 512, 516, 516² (**IV**) 298 (**VI**) 4 *див.* Росія, порт
- Руські Ворота, прохід, у Карпатах, з верхів'їв р. Стрий на верхів'я р. Латориці (**II**) 543 *див.* Стрийський прохід
- Руські гори (**II**) 460 *див.* Карпатські гори
- Руські народи (Русские народы, Рускіе народы, Ruskie narody) (**I**) 210, 592 (**VI**) 457, 491 (**IX-2**) 1527 *див.* Ruskie narody
- Руські племена (**I**) 4, 205¹, 210, 548, 554 (**II**) 509 (**III**) 357
- Русько-Литовська держава (Русско-Литовское государство) (**V**) 620, 631 *див.* Русско-Литовское государство
- Русько-Норманський каганат (**I**) 615
- Русь-Україна (**II**) 191 (**V**) 628 (**VI**) 295, 297³ (**IX-2**) 1306 *див.* Україна
- Рут, р., ліва притока Росі (**II**) 171, 190, 280, 283
- Рут Новий, маєтн., над р. Рось (**VII**) 17
- Рут Старий, маєтн., над р. Рось (**VII**) 17
- Рутець (Рудка, Руток, Rudek), р., права притока Дніпра (**VII**) 24, 222 (**IX-1**) 349¹, 367³, 369¹ *див.* Рудка, Rudek
- Ручинці, с. (**VIII-2**) 47
- Рша, р. (**II**) 284² *див.* Ірша
- Рябухи (Ребухи), м. [Талалаївський р-н Чрг.] (**IX-1**) 410¹, 413-415 *див.* Ребухи
- Рязск, м., у Московщині (**VIII-2**) 54, 58
- Рязанська волость (**II**) 319
- Рязанська земля (**II**) 249, 319, 542 (**III**) 280 (**IV**) 70, 273, 275 (**VII**) 77, 78
- Рязанська катедра [єпархія] (**I**) 522 (**III**) 278, 279
- Рязанське князівство (Рязанское княжество) (**I**) 188² (**II**) 118, 555 (**III**) 181 (**IV**) 69, 277 (**VII**) 78²
- Рязанці (Рѣзанци), жителі м. Рязань (**I**) 188³ (**II**) 206, 319²
- Рязанщина (**II**) 319
- Рязань (Рязань Стара), м., біля р. Ока, в Муромській волості [у Росії] (**II**) 100, 154, 155, 189, 195, 198⁵, 208, 319, 323, 584 (**III**) 189, 444, 444² (**IV**) 70, 71, 274, 461 (**VIII-2**) 58 *див.* Рязань Стара
- Рязань Стара, м. (**VIII-2**) 52 *див.* Рязань

Рясна, м. [у Білорусі] **(IX-2)**
1167, 1202¹

Ряшів (Rzeschoviense oppidum,
Rzeszów), м., у Галичині
(I) 216¹, 217⁻, 218³ **(II)** 456,
457 **(IV)** 40, 43¹ **(V)** 75² **(VI)**
43, 68, 98, 173, 217, 236

(VIII-3) 84 **(IX-1)** 258⁻ *див.*

Rzeschoviense oppidum,

Rzeszów

Ряшівська волость **(VI)** 155, 236

див. також Rzeschoviensis

districtus

Ряшівщина **(VI)** 266

С

Сабоки (Σαβῶκοι), народ прикарпатський (I) 136¹ *див.*

Σαβῶκοι

Саболчський комітат [в Угорщині] (VI) 24

Сава, р., права притока Дунаю (I) 170 (II) 454² (III) 67

Савар, плем'я (I) 229² *див.* Север

Саварів, м. (IX-2) 883

Савдарати, народи (I) 118, 120, 124 *див.* Мелянхляйни

Савинський перевіз, на р. Донець (VIII-2) 59

Савинці, с., над р. Донець (VIII-2) 59

Савири (Saviri), плем'я, у прикарпатських краях (I) 161, 228, 229² *див.* Saviri

Саврань, м., на Побожжі, у Брацлавському воєводстві (VII) 101 (IX-1) 379³, 380, 380⁻, 444², 446 (IX-2) 1037²

Саврань (Szofrances), р., права притока Південного Бугу [Савранка, р.] (VIII-3) 146 *див.* Szofrances

Савромати, народи, на схід від Дону (I) 109, 111, 118, 119

Савроматський народ (I) 118

Савур-могила (Сава могила), ур-ще (IX-1) 185, 187

Садківці, с., на Поділлі (IX-1) 194, 195

Садовий, замок, м. [у Польщі] (IV) 466

Садово, маєтн., у Луцькому повіті [Садів, с., Луцький р-н Вл.] (V) 101

Саї, плем'я (I) 120, 120³, 124

Сакаліба, народ (I) 79, 298, 307⁻ *див.* Слов'яни, народи

Саки (Sakâ), плем'я (I) 107^{1,2}, 108, 111 *див.* Sakâ *див.* також Скити

Саки заморські, плем'я (I) 111 *див.* також Скити чорноморські

Саків, м., на лівому березі р. Дніпро (II) 88, 102

Саклаб, народи (I) 307⁻ *див.* Слов'яни, народи

Саксагань (Hamey, Saka Hamey), р., права притока Дніпра (VIII-2) 123 (IX-1) 463, 556 *див.* Hamey, Saka Hamey

Саксін, м. (I) 302 (VI) 4 *див.* Ітиль

Саксини (Саксини), народи (I) 302¹, 462 *див.* Хозари

Саксонець (V) 429

Саксонія (Saxonia), д-ва (II) 30, 503 (III) 11, 507 (V) 231 (VI) 37, 266 *див.* Saxonia

Салин, о., у Балтійському морі (IV) 142

Салинці, с., у Брацлавському повіті (VIII-3) 277

Салниця (Сольниця), р., права притока Дінця (II) 105 *див.* Сольниця

Салти Верхні, с., у Харківській губернії (I) 127²

Салтів, м., у Білгородському повіті (VIII-2) 72

Сам, плем'я (I) 117³ *див.* Лопари

Сама, р. (I) 129 *див.* Самош

Самара, р., ліва притока Дніпра (I) 11, 295⁵ (II) 103, 173, 536

- (**VI**) 9 (**VII**) 5, 13, 43¹, 44, 54, 58, 137, 165, 300, 575 (**VIII-1**) 45, 213, 222 (**VIII-2**) 59, 60, 123 (**IX-1**) 57, 158¹ (**IX-2**) 770, 826 (**X**) 197
- Самари, річки на Запоріжжі (**VIII-3**) 148
- Самарканд, м., у долині р. Заревшан [в Узбекистані] (**I**) 301
- Самбір (Самбор), г-ще, с., у поріччі р. Сухий Ромен, на Прилучині (**VIII-2**) 45, 47 (**IX-1**) 433
- Самбір (Самбор), м., над р. Дністер, у Галичині (**IV**) 215⁻ (**V**) 263, 315³, 317, 460 (**VI**) 91, 101, 108, 118¹ (**VII**) 201, 370, 480 (**IX-2**) 1315, 1315¹, 1323, 1359⁵, 1387, 1457, 1462 *див. також* Сенгурк
- Самбірська економія, у Галичині (**V**) 195
- Самбірська єпархія, у Галичині (**V**) 460, 461⁻, 460⁴
- Самбірська королівщина, у Галичині (**VI**) 215 *див.* Самбірське староство
- Самбірське староство, у Галичині (Самбірська королівщина) (**V**) 318, 376, 378⁴ (**VI**) 214, 215 *див.* Самбірська королівщина
- Самбірський повіт, у Галичині (**II**) 585
- Самбірщина, у Галичині (**V**) 154, 178¹, 193, 194, 269, 270, 283, 284, 375, 376⁴, 378, 379, 384 (**VI**) 158⁴, 236, 610
- Самборская земля, у Галичині (**IX-2**) 1520
- Самборській округ, у Галичині (**III**) 521
- Самборяни, жителі м. Самбір, у Галичині (**IX-2**) 1387, 1388
- Самгородок, м., у Брацлавському воєводстві (**IX-1**) 494 (**IX-2**) 1410
- Само, д-ва білих хорватів (**I**) 212¹
- Самоїди, плем'я угро-фінське, на крайній півночі та сході Європи й Азії (**I**) 117³
- Самош (Сама), р., ліва притока Тиси (**I**) 129, 210⁴, 215, 221 (**II**) 470 *див.* Сама
- Самош-Уйвар, м., у Семигороді [у Румунії] (**IX-2**) 1321²
- Самсун (Samson), м., на мало-азійському узбережжі (**VII**) 356 *див.* Samson
- Сандеччина, територія [у Польщі] (**II**) 579 (**V**) 77¹
- Сандомир (Сендомир, Судомир), м. [у Польщі] (**III**) 89¹ (**VI**) 34, 35, 37, 38, 75, 110, 173, 174, 576 (**VII**) 31 (**IX-2**) 1314, 1392, 1398, 1456, 1457, 1461² *див.* Сендомир, Судомир
- Сандомирська земля (Сендомирська земля, Sandomiriensis terra) (**II**) 456 (**III**) 96² *див.* Сендомирська земля, Sandomiriensis terra
- Санжарів, ур-ще, над р. Ворскла, на Полтавщині [маб., Санжари, с-ще, Хрк.] (**VI**) 10, 14 (**VII**) 58, 111, 133 (**X**) 128, 128², 151, 193
- Сан-Кермен, ур-ще, біля Дніпра

- (IX-1)** 306¹
 Санкт-Петербург (Ленінград, Петербург, Санкт-Петербург, Спб., Petersburg, Sankt Petersbourg), м. **(I)** 221¹, 286⁴, 303¹, 404³, 444¹, 539, 546, 557, 566 **(II)** 44¹, 332⁶, 509⁻, 555, 564, 565, 570, 583 **(III)** 407⁵, 470², 482³, 486¹, 496¹, 505, 525, 539-543, 545, 547, 549, 550, 552-556, 559, 561, 564-567 **(V)** 624-628, 638, 642, 651, 652, 656, 658-660 **(VI)** 427¹, 613, 622, 629, 632 **(VII)** 280¹, 515², 567, 570, 580 *див.* Ленінград, Петербург, Petersburg, Sankt Petersbourg
 Санок, м. **(II)** 463⁴ *див.* Сянік
 Саночок, с., на Сяніччині **(V)** 199², 201, 202
 Сарагури, плем'я **(I)** 228
 Сараж, м. **(II)** 369 *див.* Сураж
 Саражське староство, на Підляшші [у Польщі] **(V)** 210
 Сарай, м., столиця Золотої Орди, у пониззі Волги **(II)** 544 **(III)** 279 **(IV)** 294, 295, 299, 305 **(VI)** 5
 Сарайська катедра [єпархія], у Золотій Орді **(III)** 279, 279²
 Саранчуки, с., біля м. Галич **(V)** 147⁻
 Сарацин, з арабського народу **(II)** 515¹ **(IV)** 308 *див. також* Араб
 Сарацини (Сарацени, Saraceni), народи арабські **(I)** 440 **(II)** 516 **(III)** 124⁴ **(V)** 240 **(VI)** 23 *див.* Saraceni *див. також* Араби
 Саржина, с., у Лежайському старостві **(VI)** 266
 Сари (Сары), с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46
 Сари-Камиш, місцевість **(IX-2)** 1539¹, 1541 *див.* Жовтий Очерет
 Сарина, с., у Лежайському старостві **(II)** 456
 Сарі, м., столиця Табарістану **(I)** 434
 Саркел (Саркель), замок хозарський **(I)** 195, 231, 231⁴, 236, 460, 461 *див.* Біла Вежа, м., над р. Дон *див. також* Саркельське городище
 Саркельське городище **(I)** 196⁻ *див. також* Саркел
 Сармати (Sarmatae, Sarmaten, Sarmaten Pontische, Σαρματῆται, Σαρμάται), народи, у північному і східному Причорномор'ї **(I)** 56, 71⁴, 111, 112, 119-121, 121¹, 122, 123, 125, 126, 137, 543 *див.* Sarmatae, Sarmaten, Sarmaten Pontische, Σαρματῆται, Σαρμάται
 Сарматія (Sarmatia) **(I)** 70, 71, 164 *див.* Sarmatia *див. також* Sarmatia Major
 Сарматія азіатська **(I)** 125¹
 Сарматія європейська (Сарматія європейская, Sarmasya Europejska, Sarmatia Europa) **(I)** 70¹, 125¹, 546 *див.* Sarmasya Europejska, Sarmatia Europa
 Сарматські народи **(I)** 102, 121, 122
 Сарматські племена **(I)** 124, 143
 Сасів ріг, ур-ще, у Волощині **(VIII-1)** 207

- Сатанів, м., на Поділлі **(VI)** 101, 533, 626 **(VII)** 217² **(VIII-3)** 57, 71 **(IX-1)** 52, 69, 70, 76, 243, 550, 551 **(IX-2)** 1102³, 1103, 1106
- Сатанівська волость, на Поділлі **(V)** 80 **(VI)** 250
- Сатіїв, м., на Волині [Дубенський р-н Рв.] **(VI)** 104
- Сатів (Шатава), с., на Поділлі **(IX-2)** 698 *див.* Шатава
- Сатмарський комітат (Zathmar comitatus), у Закарпатті **(II)** 497- *див.* Zathmar comitatus
- Сахнівка, с., над р. Рось, на Київщині [Корсунь-Шевченківський р-н Чрк.] **(II)** 286, 286^{3,4} **(III)** 398^{1,3}, 399^{3,4}, 444, 446 **(VIII-1)** 268 **(VIII-2)** 187 *див. також* Сахнівське городище
- Сахнівське городище, на Київщині **(II)** 286³ *див. також* Сахнівка
- Св. Миколай, с. **(II)** 460 *див.* Чинадієво
- Сваловичі, с., на Пинщині **(V)** 645
- Свалява (Солива, Szolyva, Zoloa, Zolwa), с., у Бережській столиці **(II)** 460, 487- *див.* Солива, Szolyva, Zoloa, Zolwa
- Сваремле, н. п. **(VII)** 42
- Сваричевичі, с., на Пинщині **(V)** 129, 645
- Сваричів, с., у Галичині [Рожнятівський р-н ІФ.] **(V)** 262 **(VI)** 237
- Сватки (Szutki), с., у поріччі р. Грунь **(VIII-2)** 46 *див.* Szutki
- Свеби **(I)** 77³, 126 *див.* Шваби
- Свебське море **(I)** 71 *див.* Балтійське море
- Свеє, народ **(I)** 597, 602 *див.* Шведи
- Свида, с., у київському Поліссі **(V)** 218
- Свидниця, с., у Белзькому повіті **(VI)** 626
- Свинь, р. **(II)** 605 *див.* Замглай
- Свир'їлескь, м., у Чернігівському князівстві **(II)** 319²
- Свислоцький округ **(V)** 130
- Свислоч, волость **(IV)** 10
- Свислоч, м. [у Білорусі] **(IX-2)** 1110, 1155, 1245
- Свислоч, р., права притока Березини **(II)** 303 **(IX-2)** 1272
- Свислочське князівство **(IV)** 11
- Свия (Св'їя), д-ва **(IX-1)** 175- **(IX-2)** 1081 *див.* Швеція
- Світильно, м., у Київському повіті [Світильня, с., Кв.] **(X)** 283
- Свож, с., у Луцькому повіті **(VI)** 149
- Св'їйские господарства **(IX-2)** 1294³
- Свята Гора (Св. Гора, Сьвята Гора) **(II)** 379, 379² **(VI)** 344, 554 **(IX-2)** 1001 *див.* Афон
- Святеч, с., у Кременецькому повіті **(VIII-3)** 68²
- Севастополь (Sebastopol), м., у Криму **(I)** 92 *див.* Sebastopol
- Карантинна бухта (I)* 92
- Севастопольська затока (Ктенунт), у Криму **(I)** 91 *див.* Ктенунт

- Севастьянівка, с., біля Кальника, у Брацлавському воєводстві **(IX-1)** 111, 112
- Север (Савар, Северо, Суур), плем'я **(I)** 210³, 229², 339 *див.* Савар, Суур
- Северинський банат, князівство волоське семигородське **(VI)** 60²
- Северский Новгородок (Северський Новугородъ), м. **(IV)** 162² *див.* Новгород-Сіверський
- Севіля, м., на півдні Іспанії **(I)** 616
- Севруки (Сивере, Сквере), людність **(I)** 199 **(III)** 153, 153¹ *див.* Сивере, Сквере
- Севруки путивльські **(III)** 153¹
- Седмиградськ, край **(I)** 225¹ *див.* Трансільванія
- Седневська волость, у Чернігівському воєводстві **(IX-1)** 382⁻
- Седнів (Седнев, Сновськ), м., у Чернігівському воєводстві [Чернігівський р-н Чрг.] **(II)** 605 **(IX-1)** 326², 381, 381¹, 387 *див.* Сновськ
- Сейм (Семь), р., ліва притока Десни **(I)** 193, 241, 295, 303 **(II)** 313, 320, 336, 344, 603 **(VI)** 283, 287 **(VIII-2)** 58-61 **(VIII-3)** 255 *див.* Семь
- Сеймени, військо **(IX-1)** 540-542, 594
- Сейна, королівщина, у Виленському воєводстві **(IX-2)** 1272
- Секлери, етнографічна група угорців у Трансільванії **(IX-2)** 1323 **(X)** 10
- Секров, р. **(II)** 458²
- Селдуки, с. [у Білорусі] **(IX-2)** 1223²
- Селивонщина, с., біля Києва **(V)** 481
- Селище, с., у Канівському повіті **(I)** 29, 30¹
- Сельджуки, народ **(II)** 533
- Сельджуцька держава **(II)** 540
- Селянка, с., у Лежайському старостві **(VI)** 266
- Семендер, м. хозарське, біля устя р. Терек **(I)** 194, 229, 230, 301, 461
- Семеховичі, с., на Пинщині **(V)** 645
- Семигалія, плем'я **(IV)** 5⁻ *див.* Жемгала
- Семигород, край, князівство **(I)** 45, 129, 135, 221, 222, 224, 224³, 225, 225¹, 302, 558, 559 **(II)** 460, 524³, 543 **(III)** 118 **(VI)** 60, 61, 611 **(VII)** 196, 202, 204, 204⁴, 246, 247, 250 **(VIII-1)** 36, 36², 209, 229, 239 **(VIII-2)** 10, 204 **(VIII-3)** 105, 132, 135, 136, 136², 165, 184¹, 193, 240, 240² **(IX-1)** 37, 37¹, 45, 54, 83, 94, 98, 126, 128, 140, 141, 143, 150, 206, 207, 253, 429, 444, 449, 450, 466, 483-485, 498, 499, 510, 511, 517, 518, 520, 522, 527⁵, 528, 533, 541, 572⁻, 574 **(IX-2)** 773¹, 938, 1103, 1105, 1107, 1109, 1147⁻, 1183, 1186-1188, 1190, 1208, 1213, 1240, 1248, 1274, 1278¹, 1279, 1283,

- 1284, 1288, 1295, 1296, 1300, 1304, 1306, 1310, 1320, 1326, 1331, 1332, 1336, 1339, 1364⁴, 1367, 1388, 1394, 1397, 1427, 1430, 1433^{1,3}, 1434, 1437-1440, 1456, 1458, 1460, 1468, 1478, 1546, 1549, 1550 (X) 8, 54⁵, 66 *див.* Трансільванія
- Семигородець, виходець із Семигороду (VIII-3) 105 (IX-2) 1387, 1458
- Семигородська височина (I) 11
- Семигородська земля (IX-1) 44, 520
- Семигородська катедра [спархія] (II) 494
- Семигородське князівство (Siebenburgische Fürstenthumb) (VIII-3) 103 (IX-2) 1438 *див.* Siebenburgische Fürstenthumb
- Семигородські гори, частина Карпат (I) 135, 155, 221, 223, 226 (II) 460
- Семигородці (Sicli), народ (IX-1) 533, 572⁻, 583 (IX-2) 1109, 1356, 1390, 1391¹, 1435, 1457, 1458, 1460, 1472 *див.* Sicli
- Семіти, народи (I) 62
- Семнони (Ziemian), плем'я (I) 77³ *див.* Ziemian
- Семь (Семь), р. (I) 193 (II) 604 (IX-1) 414, 415 (IX-2) 1012 *див.* Сейм
- Сенгурк, м. (IX-2) 1315¹ *див.* також Самбір, м., над р. Дністер
- Сендомір, м. (I) 217⁻ (III) 15, 89, 135, 506 (IV) 34, 34¹, 36, 46², 194, 243, 466 (V) 226 *див.* Сандомир
- Сендомірська земля (III) 97, 101⁴, 108, 111, 112, 506 (IV) 34, 41, 50¹, 51, 53, 54, 243, 332 (V) 165 (VI) 34, 217, 372 *див.* Сандомирська земля
- Сендомірське воєводство (IV) 46²
- Сендомірський повіт (IV) 34¹ (VI) 217
- Сендомірщина (IV) 50¹, 333, 448 (VI) 173
- Сендомиряни, жителі м. Сандомир (IV) 53 (IX-2) 704²
- Сенча (Синелець, Сінча, Sieca), г-ще, м., над р. Сула, у Полтавській губернії [Лохвицький р-н Пл.] (II) 607 (VII) 257⁻ (VIII-1) 259, 297 (VIII-2) 45, 47 (X) 333⁻ *див.* Синелець, Сінча, Sieca
- Сенчанська сотня, Миргородського полку (VIII-3) 279
- Серб (Сербин, Serb, Serbin) (I) 78, 78⁴ (VI) 364² (VII) 157 (IX-1) 255 (IX-2) 900¹, 1017 (X) 136³, 137⁻, 142, 167, 238, 243, 268-270, 270¹, 271, 277, 279, 280, 280^{3, 5}, 281, 281¹, 283-285, 288, 379 *див.* Serb, Serbin
- Серби (Сербы, Раци, Raczones, Rassen, Serbes, Serby, Spali, Sporoї, Syrfey, Σπόροι), народ південнослов'янський, з басейну середньої течії Дунаю (I) 78, 78⁴, 169, 170, 211, 211¹, 213, 250 (III) 519 (V) 401, 402, 500, 522 (VII) 157,

- 340, 519, 525 (**VIII-3**) 249
(IX-1) 123, 542 **(IX-2)** 944,
 1032, 1078 (**X**) 135, 136, 136³,
 137¹, 165, 171, 196, 198, 203,
 215, 220-222, 227, 271, 334
див. Раци, Raczones, Rassen,
 Serbes, Serby, Spali, Sporoi,
 Syrfey, Σπόροι *див. також*
 Srbski narod
- Серби балканські (**I**) 78
- Серби західні (**I**) 353, 353², 357
- Серби лужицькі (Serby Łužiske)
(I) 78 *див.* Serby Łužiske
- Серби полабські (**I**) 211
- Серби полудневі (**I**) 211
- Серби слов'янські (**I**) 78
- Сербія (Servia), д-ва (**II**) 153
(III) 72 (**VI**) 342 **(IX-2)** 779
див. Servia
- Сербія західна (**I**) 361
- Сербська земля (**VII**) 525 **(IX-2)**
 944 (**X**) 271
- Сербяни Болгари (**I**) 486¹ *див.*
 Болгари волзькі
- Сергіївка, с., у поріччі р. Хорол
(VIII-2) 45, 47
- Серебрія, маєтн. (**VII**) 14 *див.*
 Агдашів
- Серебряний, м. (**II**) 607 *див.*
 Срібне
- Середземне море (Біле море,
 Средземельне море) (**I**)
 103, 286, 461¹, 617 (**VI**) 4, 5,
 20-22, 608 **(VIII-1)** 122, 214
(IX-1) 131 **(IX-2)** 1164 *див.*
 Біле море
- Середне, с., на Житомирщині
(VI) 292³
- Середньо-дунайська рівнина (**I**)
 57², 161
- Серенськ, м. [у Росії] (**IV**) 277
- Серенча, с., у Землинському ко-
 мітаті (**II**) 492, 503
- Серет, р., ліва притока Дністра
(II) 96, 373, 424, 436, 437¹,
 610, 611 (**IV**) 91¹, 442, 443
(IX-1) 243, 244 **(IX-2)** 652
- Серет (Zereth), р., ліва притока
 Дунаю [у Румунії] (**I**) 10, 37,
 129, 132, 132⁴ (**II**) 461 **(IX-1)**
 541, 582 *див.* Zereth
- Серет (Сереть, Сирять), м. [у
 Румунії] (**II**) 523¹ (**VI**) 60
див. Сирять
- Серір, край (**I**) 286 *див.* Дагес-
 тан
- Серкас, м. **(IX-2)** 1008² *див.*
 Черкасськ
- Серкизів, м., на Берестейщині
(VI) 77
- Серники, с., на Пинщині [Рв.]
(V) 277², 645
- Серпейськ, м., у північній Чер-
 нігівщині (**IV**) 274, 277, 278
(VIII-2) 65
- Серпейські бояри (**IV**) 278
- Серпухов, м., у Чернігівській
 волості [у Росії] (**III**) 181
(VIII-2) 58
- Седліска, м. [у Польщі] **(IX-2)**
 1181
- Сенно, м. [у Польщі] (**IV**) 224,
 225
- Серадзь, м. [у Польщі] (**IV**) 114,
 115, 200, 221, 224
- Серадзька земля (**IV**) 54 (**VI**)
 372
- Серадзьке воєводство **(IX-2)** 1118
- Сецехов, м. [у Польщі] (**VI**) 30,
 33

Сибір (Сибир, Сібір), край
(I) 42, 56, 422 (VIII-1) 27⁵
(VIII-2) 64, 212 (IX-2) 936³,
969⁻ (X) 54, 132, 133, 166,
205¹, 206

Сибірські народи (I) 113²

Сивере, людність (III) 153¹ *див.*
Севруки

Сивлюш (Nagy-Szöllös, Szeu-
leus), с., м., в Угоцькому
комітаті (II) 504³ *див.* Nagy-
Szöllös, Szeuleus

Сиволож (Всеволож), с., м., у Бор-
зенському повіті, на Чернігів-
щині [Борзенський р-н Чрг.]
(II) 604 *див.* Всеволож, м.

Сильне, с., у Луцькому повіті
(VI) 149

Симбирськ (Сімбірськ), м., у
Московщині (VIII-3) 4 (IX-
1) 5 (IX-2) 1226

Симбирська губ[ернія] (VIII-2)
110

Символів бухта (I) 93 (IV) 302
див. Балаклавська затока

Символів затока (I) 91 *див.* Ба-
лаклавська затока

Симяків, с., у Барському старо-
стві (V) 97³ (VII) 11¹

Синевідсько (Синеводсько), с.,
м., над р. Стрий, у Галичи-
ні [Верхнє Синьовидне, с.,
Сколівський р-н Льв.] (II)
460, 470, 580 (III) 150 (VI)
24 (IX-2) 1323, 1384

Синелець (Синець), м. (II) 356,
607 (III) 294 (IV) 87 *див.*
Сенча

Синиця город, м., у Київському
воєводстві (IX-2) 721

Синів, с., у Ратенському старо-
стві (VI) 186

Синін (Синін міст), м., на Чер-
нігівщині (II) 605 *див.* Синін
міст

Синін міст, м. (II) 605 *див.* Си-
нін

Синоп, м. [у Туреччині] (I) 393,
401 (IV) 296² (VII) 347¹, 349,
536¹ *див.* Сіноп

Синьків, с., у Галичині [Залі-
щицький р-н Трн.] (V) 268

Синюха (Синя Вода, Сниводь,
Sinowoda), р., ліва притока
Південного Бугу (IV) 81, 82¹
(VI) 9² (IX-2) 1455 *див.* Синя
Вода, Сниводь, Sinowoda

Синя Вода (Bluewater), р. (IV)
82³ *див.* Bluewater *див. та-
кож* Дон

Синя Вода (Sina voda) (IV) 82³
див. Sina voda *див. також*
Дніпровський лиман

Синя Вода (Сині Води), р. (IV)
79, 80, 80¹, 81, 82, 87, 90¹, 91
(VIII-3) 21 (IX-1) 309, 320,
563 (IX-2) 1136, 1136³ *див.*
Синюха

Синява, м. [Стара Синява, смт,
Хм.] (VIII-3) 60, 179⁶ (IX-1)
200, 217

Синява, р. (VIII-3) 72 *див.* Іква,
р., ліва притока Південного
Бугу

Синява, с., на Сяніччині (VI) 190

Сир-Дарія (Аракс, Яксарт), р.,
басейн Аральського моря (I)
107 *див.* Аракс, Яксарт

Сирець-річка, біля Києва (IX-2)
851³

Сирія (Сірія) **(I)** 286, 466, 471
(III) 451, 451¹ **(VI)** 4, 13 **(IX-2)** 983, 1001¹

Сирка (Сірка), р. [у Румунії]
(IX-1) 570 *див.* Сірка

Сириць, м. **(VI)** 60 *див.* Серет, м.

Сита, р., права притока Моголи,
 басейн Волги **(II)** 542

Ситенка, р., притока р. Стир
 [Ситенька, потік] **(IX-1)** 283

Ситківці, маєтн., за р. Півден-
 ний Буг **(VII)** 15

Ситницька сотня, Корсунського
 полку **(VIII-3)** 275

Сицилія, о., у Середземному
 морі **(I)** 449¹ **(II)** 32¹

Сівер (Сивер) **(IX-1)** 381¹ **(IX-2)**
 1544 *див.* Сіверщина

Сівера, плем'я **(I)** 193, 229², 487
див. Сіверяни, плем'я

Сівера, територія **(IV)** 328 *див.*
 Сіверщина

Сіверська архієпископія **(VIII-1)**
 194, 194⁴

Сіверська волость **(II)** 151 *див.*
також Новгород-Сіверська
 волость, Новгородська во-
 лость

Сіверська земля (Сѣверская
 земля, Сіверянська земля,
 Szewor terra) **(I)** 186¹, 188²,
 193², 196^{2,3}, 197⁻, 265, 282¹,
 361³, 416³, 550, 560 **(II)** 103¹,
 313, 329, 339, 553, 563, 564
(IV) 134² **(V)** 13¹ **(VIII-1)** 137
див. Szewor terra

Сіверська народність **(III)** 537

Сіверське князівство **(IX-1)** 256¹

Сіверське плем'я **(II)** 312, 313

Сіверський Донець (Донець,

Сіверянський Донець), р.,
 права притока Дону **(I)** 197⁻
(II) 346 **(VIII-2)** 36, 40 *див.*
 Донець, р.

Сіверщина (Сівер, Сівера) **(I)**
 190, 199, 246⁻, 276, 333, 365,
 389¹, 411 **(II)** 8, 29, 45, 313,
 313⁻, 314, 315, 318, 328, 329,
 331, 332⁶, 334, 337, 515 **(III)**
 25³, 175⁻, 178, 180, 539 **(IV)**
 16³, 64¹, 65, 67, 68, 68¹, 70,
 72, 78, 79, 94, 161, 166, 167,
 169, 174, 176, 178, 179⁻, 179,
 185, 186, 203, 204, 223, 235,
 245, 246¹, 274, 278, 279, 288,
 322⁻, 327, 332, 354¹, 422, 430,
 452, 453, 455, 456 **(V)** 2, 131,
 291, 339, 539 **(VI)** 287, 289
(VII) 10, 26, 92, 123, 325,
 332, 334, 335, 337, 376, 377
(VIII-1) 135, 145, 201, 203,
 206, 259, 297, 298 **(VIII-2)**
 57, 198, 205 **(VIII-3)** 20, 30-
 34, 179⁻, 184, 256 **(IX-1)** 21,
 38, 74, 222², 228, 325⁻, 381,
 407, 433, 460¹, 872², 874, 929,
 936³, 962, 1157, 1158, 1545
(X) 362 *див.* Сівер; Сівера,
 територія

Сіверщина задесенська **(VIII-3)**
 29

Сіверщина задніпрянська **(III)**
 171

Сіверщина московська **(IV)** 288
(VII) 163

Сіверщина північна **(I)** 334¹ **(II)**
 313, 315 **(IV)** 274 **(VI)** 288
(VIII-3) 32, 34, 214

Сіверщина подесенська **(I)** 199

Сіверщина полуднева **(I)** 334¹

- (II) 313, 315 (VIII-3) 30, 32 (IX-1) 74
- Сіверяни (Сѣвера, Сѣверъ, Сѣверяни, Сівера), плем'я східнослов'янське, з лівобережжя Дніпра (I) 5², 190, 193, 194⁻, 196, 197, 197⁻, 199, 239¹, 245, 253, 259, 308, 312, 333, 335, 340, 341², 347, 364, 389, 410, 415, 425, 460, 487, 555, 556, 560 (II) 19, 312, 313, 313⁻, 314, 357 (VI) 297 *див.* Сівера, плем'я
- Сіверяни полудневі (II) 357
- Сіверянин (Сѣверянинъ), житель Сіверщини (II) 19, 20⁻, 332 (III) 485
- Сівськ (Сѣвскъ), м. [Сєвськ, м., у Росії] (VII) 377 (VIII-1) 134, 202, 206 (VIII-2) 57 (IX-1) 76, 223³, 370², 415, 433⁴, 434², 467², 471³ (IX-2) 682, 686, 981 (IX-1) 204⁻, 469⁻ (IX-2) 929, 1192, 1545 (X) 158², 186³
- Сівська волость, у Московщині (IX-2) 929
- Сівський повіт (IX-2) 929
- Сівський уїзд (IX-1) 415
- Сігіни, народ (I) 128⁴
- Сідлецька губернія (Сѣдлецкая губернія), на Підляшші (I) 7, 557
- Сідони, плем'я бастарнське (I) 139
- Сізеболь, м., на чорноморському узбережжі (VIII-1) 121
- Сілець, с., у Белзькому старостві (VI) 152
- Сілістрія (Дістра, Дрествин, Дрістра, Доростіл, Силистрія), м., у поріччі Дунаю [у Болгарії] (I) 236, 468 (II) 523¹ (VII) 170 (IX-1) 498, 519, 537 (IX-2) 944⁴, 1234⁴ *див.* Дістра, Дрествин, Дрістра, Доростіл
- Сілниця, с., у Брацлавському повіті [Сільниця, с., Вн.] (VIII-3) 277
- Сіль, м. (VII) 501 (VI) 213, 215, 216 *див.* Стара Сіль, м.
- Сільце, с., біля Галича (II) 580
- Сімоць (Сѣмоць), м., у Болоховській землі (III) 157, 158¹
- Сінди, плем'я (I) 98, 104³ (II) 507
- Сінна, станиця, у Таманській затоці (I) 98 (II) 506
- Сінниця, с., у Красноставській королівщині (VI) 268
- Сіннів (Syenuow), с., у Галичині (VI) 237, 239 *див.* Syenuow
- Сіноп (Синоп), м., на малоазійському березі Чорного моря [у Туреччині] (VIII-3) 189 (I) 85 *див.* Синоп
- Сінча, г-ще (II) 349¹ *див.* Сенча
- Сінява, н. п., в Овруцькому повіті [Синява, с., Кв.] (IX-2) 1343
- Сіон, св. гора (X) 13
- Сіраки, народ сарматський (I) 100, 121, 124
- Сірієць (I) 169⁴, 497
- Сірійське море (I) 618
- Сірка, р. (IX-2) 1107 *див.* Сирка
- Сітомль (Сѣтное), р., права притока Почайни (II) 10⁴, 26 *див.* Сѣтное
- Січ (II) 521, 521³ *див.* Берладська Січ

Січ (Сѣчь), козаки (I) 14 (VII)
139, 139³, 140, 245, 280, 280¹,
281, 303², 356, 369, 389²,
392¹, 565, 566, 567 (VIII-
I) 28, 45, 67, 122, 122³, 224
(VIII-2) 161, 165, 167, 174,
175, 179 (VIII-3) 29¹ (IX-2)
807, 807³, 972 (X) 82, 101-
104, 111, 117, 118, 120, 125-
127, 129, 130, 140, 155, 234
див. Козаки запорозькі

Січавці (Сочавчики), жителі м.
Сучава (IX-1) 96, 596 *див.*
Сочавчики

Січниця, р., ліва притока Ви-
шні, басейн Сяну (III) 59

Січовики, козаки (X) 38, 56,
104, 125, 127, 222 *див.* Коза-
ки запорозькі

Скабарни, маєтн. (VII) 15³

Скавина, м. [у Польщі] (IX-2)
1390

Скаинки, с., на сіверській гра-
ниці (VIII-2) 44

Скаун, с., у Воронізькій губер-
нії (I) 49¹

Скала, замок, м., над р. Збруч,
на Поділлі [Скала-Поділь-
ська, смт. Борщівський р-н
Трн.] (IV) 89, 192, 199 (V)
269, 315³, 317 (VI) 78, 101
(VII) 517 (IX-1) 243 (IX-2)
1104, 1105¹, 1113, 1114

Скала, округ, на Поділлі (IV) 90,
175

Скалат, м., у Тербовельському по-
вті [Підволочиський р-н Трн.]
(V) 268 (IX-2) 1466, 1469¹

Скальське городище, над р.
Ворскла (VIII-2) 46

Скандинави (Scandinavies), на-
роди (I) 361, 380, 384, 387,
602, 604, 624, 624¹ (II) 31
див. Scandinaves

Скандинавія (Скандинавщи-
на, Scandinavia) (I) 24, 140⁵,
196¹, 603, 617, 624 *див.* Скан-
динавщина, Scandinavia

Скандинавські народи (I) 602
(III) 357

Скандинавщина (I) 619 *див.*
Скандинавія

Скаржинське поле, у Летичів-
ському повіті (VIII-3) 60

Скаржинці, с., на Поділлі (VIII-
3) 60, 60⁵

Сквер, людність (III) 153¹ *див.*
Севруки

Сквира, м., у Київському повіті
(VII) 257

Сквирський повіт, у Київській
губернії (I) 44², 281³

Скит, з племені скитів (I) 93,
113, 441

Скит-херсонесець (I) 93

Скити (Скифы, Sciti, Skythen,
Skythen pontischen, Σκῦ-
θαι), народи кочові, у При-
чорномор'ї, біля нижнього
Дніпра та у Криму (I) 52,
56, 59¹, 89-91, 94, 99, 100,
102, 103, 104³-107^{1,2}, 108,
108^{2,3}, 109², 110, 110³-112²,
113-117², 118-121¹, 122, 123,
125, 126, 128, 129, 134, 150,
161, 322¹, 496⁻, 542, 543, 564
див. Sciti, Skythen, Skythen
pontischen, Σκῦθαι *див.* та-
кож Саки, Βόρειοι Σκῦθαι,
Ἰππηνόμοιοι

Скити західні (I) 543

Скити північні (Skytischen Norden) (I) 394, 564 *див.* Skytischen Norden

Скити східні (I) 112, 121, 543

Скити Царські (Βασιλῆιοι, Σκύ-
θαι Βασιλῆιοι), народ (I) 109,
110 *див.* Βασιλῆιοι, Σκύ-
θαι Βασιλῆιοι

Скити чорноморські, народ (I)
111 *див. також* Саки замор-
ські

Скити-кочовники, народ (I) 109

Скити-орачі (Σκύθαι Ἀροτῆρες),
народ (I) 109, 110 *див.* Σκύ-
θαι Ἀροτῆρες

Скити-сармати, народ (I) 56

Скити-хлібороби (Σκύθαι Γεωργοί),
народ (I) 109, 109¹ *див.* Σκύ-
θαι Γεωργοί

Скитія (Скиθія, Скития, Скітія,
Scytharum patria, Scythia,
Skythenland, Skythien, Σκυ-
θίη), д-ва, у північному При-
чорномор'ї (I) 55¹, 56¹, 59¹,
106², 109, 110, 113, 115, 115²,
119-122, 128, 134, 143, 148,
149, 156, 157, 167², 212, 249,
280⁻, 541-543 *див.* Scytharum
patria, Scythia, Skythenland,
Skythien, Σκυθίη

Скитія припонтійська (I) 157

Скитська держава (I) 120, 121

Скитське плем'я (I) 116, 142³

Скитське царство (I) 120

Скитський народ (I) 59¹, 108,
109, 115, 118, 142³, 506

Скитські племена (Scythathi-
dos) (I) 110, 112² *див. також*
Scythathiudos

Скіри, плем'я готське (I) 89,
120, 132, 137, 137², 140, 141,
143

Сколе, м. [Льв.] (IX-2) 1323

Сколоти, плем'я (I) 110

Скорняківка, с., у Воронізькій
губернії (I) 49¹

Скорняковські кургани, у Воро-
нізькій губернії (I) 49¹

Скоростень, м. (II) 287³ *див.* Ко-
ростень

Скот (VIII-3) 46

Скочищів, н. п., над р. Ірпінь
[Скочище, с-ще, Жт.] (VII)
18

Слабунь (Slabun), с., на Чер-
нігівщині (IX-1) 326² *див.*
Slabun

Слава, м. (I) 196¹ *див. також*
Новгород, м. [у Росії]

Славатичі, н. п. (IX-2) 1460

Славіунь, народ (I) 229²

Славія, земля словенів новго-
родських (I) 421

Славія, м. (I) 196¹ *див. також*
Новгород, м. [у Росії]

Славно-готи (Hrôdhigutôs), на-
род (I) 610 *див.* Hrôdhigutôs

Славно-готія (Hrôdhgotaland) (I)
610 *див.* Hrôdhgotaland

Славолій, р. (II) 349

Славонія (Sclauonia), тери-
торія (II) 252 (III) 67 *див.*
Sclauonia

Славута, р. (VIII-1) 79, 289
(VIII-2) 190 *див.* Дніпро

Славяне восточные (I) 561 *див.*
Слов'яни східні

Славяне польские (I) 279¹

Славяне російские (V) 534

Славяне русские (I) 246², 279¹,
339, 396³ *див.* Слов'яни
руські

Славяне юго-западные (I) 353²
див. Слов'яни полуднево-за-
хідні

Славяне южные (I) 128⁻, 247⁻,
316⁻, 354⁻, 567 *див.* Слов'яни
полудневі

Славяни (Славяне), народи (I)
72³, 163⁻, 195¹, 202⁻, 221¹,
244¹, 246², 255², 262⁷, 281²,
315^{2,3}, 322², 329², 331¹, 562,
563, 606, 607 (II) 34¹, 506¹
(III) 238⁴ *див.* Слов'яни, на-
роди

Славяно-русы (I) 432¹

Славяносербськ, м., у Катери-
нославській губернії (VIII-
2) 40

Славянські племена (I) 67 *див.*

Слов'янські племена

Славянское плем'я (I) 194⁻ *див.*

Слов'янське плем'я

Слав'янськ (Славянськ), м. (II)
105 (VIII-2) 36, 38¹ *див.*

Слов'янськ, м.

Слобідка, м., над р. Десна (VII)
42 (VIII-2) 44

Слобідка, с., біля м. Галич (V)
276

Слобідщина (VIII-1) 294, 297,
301 (VIII-2) 27, 63, 64, 71,
73, 75², 197 (VIII-3) 4 (IX-1)
314³ (IX-2) 1049, 1091, 1229,
1230, 1545 (X) 242, 269 *див.*
Україна слобідська

Слобода Золотник, с., у пониззі
Удаю (VIII-2) 45

Слободищанська волость, у

Житомирському повіті (VII)
260

Слободищанська латифундія, у
Житомирському повіті (V)
216

Слободищанська маєтність, у
Житомирському повіті (V)
218

Слободище (Слободища, Старе
Слободище), с., м-ко, біля р.
Тетерів, у Житомирському
повіті [Бердичівський р-н
Жт.] (VII) 20, 45⁴, 257⁻ *див.*
Старе Слободище

Словак (II) 578

Словаки (Slováci), народ (I) 11,
165, 220, 353, 355¹, 558 *див.*
Slováci

Словаччина (Slovensko), д-ва
(I) 162¹ (II) 21¹, 501 *див.*
Slovensko

Словени (Славени) (I) 78 *див.*
Слов'яни західні

Словени (Словѣны, Sclaveni,
Σκλαβηνοί), народи східно-
слов'янські, з Новгородської
землі, у басейні оз. Ільмень
та р. Молога (I) 75, 169, 172,
173, 173^{3,4}, 174, 176, 177,
179, 180, 180², 182, 183, 185,
195¹, 206, 240, 246, 252, 306,
329, 359, 366, 375, 547, 548,
585 *див.* Словѣны, Sclaveni,
Σκλαβηνοί

Словени ільменські (I) 184

Словени мізійські (I) 176 *див.*
Слов'яни мізійські

Словени наддунайські (I) 169,
181 *див.* Слов'яни наддунай-
ські

Словени новгородські (Словѣни, Слов'яни новгородські) (I) 184⁴, 185, 387, 398, 410, 421, 480 *див.* Словѣни, Слов'яни новгородські

Словени панонські (I) 176

Словенські племена (II) 572

Словены, жителі (I) 480 *див.*

Новгородці, жителі м. Новгород [у Росії]

Словечна, р., права притока Прип'яті, права притока Дніпра (IX-1) 224, 323² (IX-2) 1253

Словинці (Словінці), народ (I) 78, 250

Словита, с., у Галичині [Золочівський р-н Льв.] (V) 187⁴, 262

Словита, с., у Галичині, Хреста св. монастир, жіночий (V) 262

Словѣни (Словѣны) (I) 191, 192, 192², 380, 385¹, 387¹, 410, 411 *див.* Словени новгородські

Словѣни, народи (I) 597 *див.* Слов'яни

Словѣны, народи (I) 181, 192³ *див.* Словени

Словянскитъ народи (I) 562 *див.* Слов'янські народи

Слов'яни, народи (I) 547 *див.* Анти

Слов'яни (Сакаліба, Саклаб, Славяни, Словѣни, Словяни, Sclavi, Sclavini, Slaven, Slovane, Slovanstvo, Slovena, Slowenen, Słowianie, Σθλαβινοί, Σκλαβηνοί, Σκλάβοι,

Σκλαυηνοί, Σπόροι), народи (I) 63, 63¹, 65, 68, 68², 69, 71, 71⁴, 72, 72^{1,4}, 73², 74, 77, 77³, 78, 78^{1,2}, 79, 79¹, 80, 81, 102, 104, 111, 116-118, 128⁻, 132, 133, 138, 141, 142³, 146³, 149, 161, 162¹, 163, 163⁻, 164-167, 167^{2,3}, 168, 168¹, 169-176, 178, 182, 183, 189, 194, 195, 195², 196, 223, 225³, 229, 230, 234, 234³, 244¹, 246, 248, 249⁵, 250, 250⁻, 252², 253, 256²-259, 262, 264, 267, 271², 272, 276, 280, 281, 283, 284, 290³, 292, 296, 298, 300, 306, 306², 307, 307⁻⁵, 310-317, 318¹, 320, 320¹, 324¹, 325, 328, 330, 333, 335, 336, 340¹, 341, 347, 348, 353², 355¹, 360, 367^{1,2}, 369, 370, 370², 371, 378², 387, 423, 425, 456, 511, 543, 547, 548, 558, 559, 562, 597, 602, 603, 605, 607, 609, 616, 618, 620-624 (II) 348 (III) 238⁴, 324, 337 (V) 380 (VI) 363¹, 401⁻, 434, 436 (VII) 67 *див.* Сакаліба, Саклаб, Славяни, Словѣни, Sclavi, Sclavini, Slaven, Slovane, Slovanstvo, Slovena, Slowenen, Słowianie, Σθλαβινοί, Σκλαβηνοί, Σκλάβοι, Σκλαυηνοί, Σπόροι

Слов'яни балтійські (I) 314, 317, 321-322, 325, 328, 329, 387, 388, 604, 606

Слов'яни дакійські (Slaven Daciesche) (I) 559 *див.* Slaven Daciesche

Слов'яни західні (Словени) (I) 78, 165, 173⁵, 248-250, 319,

- 329, 348, 349, 547, 548 *див.*
 Словени
 Слов'яни мізійські (Словени мізійські) (I) 177, 394¹ *див.*
 Словени мізійські
 Слов'яни наддунайські (Словени наддунайські) (I) 182 *див.*
 Словени наддунайські
 Слов'яни новгородські (I) 425 *див.* Словени новгородські
 Слов'яни північні (I) 298, 548
 Слов'яни подунайські (I) 165, 169, 369, 371
 Слов'яни полабські (I) 165, 493
 Слов'яни полудневі (Славяне южные, Slovena juzni, Südslaven) (I) 250, 263¹, 316⁻, 329, 340, 370, 547, 547, 548, 570 *див.* Славяне южные, Slovena juzni, Südslaven
 Слов'яни полуднево-західні (Славяне юго-западные) (I) 352¹ *див.* Славяне юго-западные
 Слов'яни полуднево-східні (I) 175
 Слов'яни поморські (I) 311
 Слов'яни придонські (I) 195²
 Слов'яни придунайські (I) 159, 178
 Слов'яни прикавказькі (I) 195²
 Слов'яни руські (Славяне русские) (I) 253, 284, 325, 339, 396³, 548 *див.* Славяне русские
 Слов'яни семигородські (I) 558
 Слов'яни східні (Славяне восточные, Slovanstwo vychodni), народи (I) 96, 174³, 175⁻, 183, 184, 250, 313, 317, 321, 341, 348, 349, 370, 378², 390¹, 548, 622, 623 *див.* Славяне восточные, Slovanstwo vychodni
 Слов'яни чорноморські (I) 243, 246, 547
 Слов'янин (Словенинъ) (I) 307⁻, 323, 325 (VI) 294, 294¹
 Слов'янськ (Слав'янськ, Тор, Торський), м., на усті Тору [Слов'янський р-н Днц.] (VIII-2) 38, 59 *див.* Слав'янськ, Тор, Торський
 Слов'янська держава (Славянська держава) (I) 160, 542 (II) 28 (IV) 8⁴
 Слов'янська земля (I) 169 *див.* Пельопонес
 Слов'янська ріка (I) 194, 195² *див.* Дон
 Слов'янська ріка (I) 194, 195², 295 *див.* Волга
 Слов'янське плем'я (Славянское плем'я) (I) 315, 378 *див.* Славянское плем'я
 Слов'янський народ (I) 177, 195, 597
 Слов'янські народи (Словянскитъ народи, Słowiańskie narody) (I) 60, 68, 70, 78, 80, 156⁴, 164, 170, 185, 208, 231, 245, 248, 318, 340¹, 343, 353, 353², 367², 429, 437, 549 (III) 548 *див.* Словянскитъ народи, Słowiańskie narody *див.* також Східнослов'янські народи
 Слов'янські племена (Славянські племена) (I) 67, 68, 70, 79, 80, 83, 160, 162, 169, 173, 229, 247⁻, 346, 347, 351, 367,

370, 377-378, 378², 396, 549, 624 **(II)** 360 **(III)** 552 *див.* Славянські племена *див. також* Східнослов'янські племена
 Слов'янсько-литовські племена **(I)** 69
 Слов'янщина (Ханаан), територія **(I)** 72, 80¹, 81, 83, 281, 288, 308, 321, 362 **(II)** 558 **(III)** 249¹ **(V)** 223 *див.* Ханаан
 Слов'янщина західна **(I)** 528 **(III)** 502¹
 Слов'янщина полуднева **(I)** 355¹
 Слов'янщина східна **(I)** 303, 408 **(IX-2)** 980
 Слоним (Вслоним), м., над р. Шар'я, в Чорній Русі [у Білорусі] **(II)** 303 **(VI)** 222¹ **(VII)** 213, 374 **(IX-1)** 404 **(IX-2)** 638 *див.* Вслоним
 Слонимський повіт, у Чорній Русі **(V)** 476
 Слутеск, м. **(IX-2)** 1269 *див.* Слуцьк
 Слуцьк (Слутеск, Слуцк, Слуцьке, Случеськ, Sluck), замок, м. [у Білорусі] **(II)** 188, 303, 304, 306 **(IV)** 214, 214³, 287, 332, 333 **(V)** 579, 580 **(VI)** 435 **(VII)** 23, 30, 209, 210, 213 **(VIII-1)** 84² **(IX-1)** 14 **(IX-2)** 949⁴, 950¹, 1090, 1192, 1207, 1209, 1209³, 1217, 1269-1272, 1275, 1327¹, 1398, 1419 *див.* Слутеск, Случеськ, Sluck
 Слуцька волость **(IV)** 174 **(V)** 481
 Слуцьке князівство **(II)** 307 **(IV)** 268 **(V)** 473 **(VI)** 468 **(IX-1)** 1269-1272, 1283, 1408

Случ, р., права притока Прип'яті **(II)** 302 **(III)** 84, 86, 155, 157, 158, 158¹, 159², 160, 170
 Случ (Случь, Случъ, Slucz), р., права притока Горині **(I)** 9, 200, 200⁵, 246⁻, 308, 308², 334, 334¹, 561 **(II)** 252, 258, 260, 262, 288, 368, 374, 380³, 461, 608 **(IV)** 502 **(VI)** 53, 627 **(VII)** 219 **(VIII-3)** 53, 54, 60, 79, 81⁻, 152, 155, 158, 160, 181, 183, 212, 220, 224², 225, 226, 231, 234¹, 235, 273 **(IX-1)** 17⁻, 17², 163, 308 **(IX-2)** 1115, 1138 **(X)** 292, 295, 304, 365 *див.* Slucz
 Случеськ (Случеськ), м. **(II)** 300³, 301, 301² *див.* Слуцьк
 Слуца, с., на Холмщині **(VIII-2)** 126^{1,2}
 Смердиця, р. **(VIII-2)** 71
 Смильно (Stemella, Szemella), с., у верхів'ях Ондави, у Карпатах **(II)** 458² *див.* Stemella, Szemella
 Сміла (Сміле, Смѣла), м., над р. Тясмин, на Черкащині **(I)** 36, 36², 43⁻, 56¹ **(II)** 285¹ **(III)** 399³, 555 **(IX-1)** 564 **(IX-2)** 688, 811, 827, 1010, 1300, 1450 **(X)** 10, 26 *див.* Сміле
 Сміле, м. **(IX-1)** 426 **(IX-2)** 688 **(X)** 153 *див.* Сміла
 Смілянська сотня (Смілівська сотня), Чигиринського полку **(VIII-3)** 274
 Смоленская архімандрія **(IX-2)** 1520
 Смоленская губернія **(I)** 560 **(III)** 451²

Смоленская земля (VI) 14³, 170³
Смоленськ, волость (I) 487 *див.*

Смоленська волость

Смоленськ (Мілініск, Смолен-
нескь, Смоленск, Смолен-
ско, Смоленськ, Смоленськь,
Смоленськ, Смолинськь,
Смолньскь, Smoleńsk), м. [у
Росії] (I) 184, 188, 190, 196¹,
283, 410, 413-415, 421, 422,
483², 487, 487¹, 523, 585 (II)
6, 7, 7³, 8, 17, 26², 45, 47, 52,
52², 53, 54, 54¹, 62, 86, 87¹,
68³, 69, 71, 78, 80, 87, 88,
99, 118¹, 120, 121, 134, 140,
152, 154, 155, 157, 158, 160,
169, 173, 177, 178, 193, 196,
199, 200, 200⁴, 204-207, 213,
217, 219-221, 223, 235, 235²,
243, 277, 319, 450, 521 (III)
201, 205, 295, 327, 345, 380,
451², 470², 499¹, 500- (IV) 12,
12¹, 65, 66, 86-, 168, 204, 217,
219, 220, 234, 253, 280, 290,
313, 343, 345, 361, 451, 452,
460 (V) 130, 460, 539 (VI) 14,
14³, 170, 357, 358, 362, 363¹,
479² (VII) 123, 332, 333, 333³,
334, 335, 337, 365 (VIII-1)
202, 203, 205, 206 (VIII-2)
173¹ (VIII-3) 113, 150, 174,
263 (IX-1) 14, 37, 42-, 121,
127, 203², 220, 221, 321, 405,
407, 415, 467¹, 503, 566 (IX-
2) 646, 682, 720, 769, 773,
788, 808, 811, 816, 839, 861,
888, 890, 892, 905, 906, 908,
910, 921¹, 929, 931, 934-, 937,
937³, 951², 955, 961, 961³,
1021, 1022, 1026, 1073, 1078,

1078³, 1079¹, 1083, 1202,
1202¹, 1203, 1216, 1226⁵,
1245, 1255, 1258-, 1277,
1287, 1396, 1516, 1518-1520,
1522 *див.* Мілініск, Smoleńsk
Авраама св. монастир
[Спасо-Преображенський
Аврааміїв монастир] (IX-2)
1520

Благовѣщенія Святией
Богородици церковъ (IX-2)
1520

Бориса и Глѣба цер-
ковъ (IX-2) 1520

Смоленська архієпископія
(VIII-1) 194

Смоленська волость (Смо-
ленськ, волость; Смоленсь-
кая волость) (II) 52, 52³,
254¹ *див.* Смоленськ, во-
лость

Смоленська єпархія (Смолен-
ська єпископія, Смоленська
катедра, Смоленське влаци-
цтво, Смоленське єпископ-
ство) (V) 460 *див.* Смолен-
ська єпископія, Смоленська
катедра, Смоленське влаци-
цтво, Смоленське єпископ-
ство

Смоленська єпископія (V) 413
див. Смоленська єпархія

Смоленська земля (Смоленская
земля, Смоленская земля)
(I) 73^{2,3}, 184³, 185², 188², 190,
193, 282¹, 365, 550 (II) 184,
209, 319¹, 353, 554 (III) 256,
280, 286, 293 (IV) 14, 64, 65,
66¹, 87⁵, 273, 288, 422 (V) 13¹

Смоленська катедра (Смолен-

ська тьма) **(I)** 522 **(II)** 319¹ **(III)** 226, 238, 240, 255, 256², 278, 280, 283⁴, 286, 293⁴, 294, 314², 319, 339, 386 **(V)** 131 *див.* Смоленська єпархія, Смоленська тьма
 Смоленська тьма **(IV)** 86 *див.* Смоленська земля
 Смоленське владичтво (Смоленское владичство) **(VIII-1)** 193-194 **(IX-2)** 1520 *див.* Смоленська єпархія
 Смоленське єпископство **(VIII-1)** 195- *див.* Смоленська єпархія
 Смоленське князівство **(II)** 208, 319 **(IX-1)** 256¹
 Смоленський повіт **(IX-1)** 223²
 Смоленщина **(I)** 76³, 277¹, 300, 550 **(II)** 240 **(III)** 258, 418, 451 **(IV)** 12, 65, 148, 148¹, 279, 466 **(V)** 131 **(VII)** 376, 377 **(VIII-1)** 201 **(IX-1)** 228, 257, 270, 271, 460¹ **(IX-2)** 1081
 Смолин Конець, с., у Болванницькій волості, Смоленського повіту **(V)** 66³
 Смолин, с., у Жовківському повіті, у Галичині [Лв.] **(V)** 263 **(VI)** 152
Успенія монастир **(V)** 263
 Смолино, с., у Чернігівській волості **(V)** 171
 Смолів, с., на Волині **(V)** 263
Івана Кущника св. монастир **(V)** 263
 Смольник, с., на Сяніччині [у Польщі] **(VI)** 223
 Смольниця, с., на Перемишль-

щині [Старосамбірський р-н, Лв.] **(V)** 375¹
Богородиці монастир (Смольницький монастир) **(V)** 263
 Смоляни (Смольняни), жителі м. Смоленськ **(II)** 234 **(III)** 210, 210¹ *див.* Смольняни
 Смольняни, жителі **(I)** 364, 374¹ **(II)** 87¹, 88, 197 *див.* Смоляни
 Смотрич, м., на Поділлі **(IV)** 89, 192, 193, 199 **(V)** 308
 Смотрич, округ на Поділлі **(IV)** 90, 175
 Смотрич, р., ліва притока Дністра **(I)** 49² **(VI)** 221 **(IX-1)** 239, 241, 243, 549, 550
 Смоч, р., притока Луги, права притока Західного Бугу, права притока Вісли **(II)** 376
 Смядинь, р., біля Смоленська **(II)** 277
 Снепород, м. **(IV)** 87 *див.* Сніпород, м.
 Снепородці, жителі м. Сніпород **(VII)** 70
 Сниводь, р. **(IV)** 82 *див.* Синюха
 Снитинь, м., над р. Сула **(VI)** 285 *див.* Снітин
 Сніпород (Снепород, Снопород), м., на Переяславщині, на усті Снопорода **(VI)** 286 **(VII)** 70, 176, 176³ **(VIII-1)** 299, 300 *див.* Снепород; Снопород, м.
 Сніпород (Снопород), р., притока Сули [Сліпород, р.] **(VI)** 285, 286 *див.* Снопород
 Снітин (Снитинь, Снятин), м.,

- над р. Сула, у Переяславському князівстві [Лубенський р-н Пл.] **(II)** 349¹ *див.* Снитинъ, Снятин, м., над р. Сула
- Снов, р., права притока Десни **(I)** 193³ **(II)** 19¹, 57, 327, 332⁶, 605 **(IV)** 68
- Сновськ (Сновескъ, Сновскъ), м. **(II)** 57, 328², 563, 605 **(III)** 234 *див.* Седнів
- Сновська тисяча (Сновская тысяча), територія, на Чернігівщині **(II)** 300³, 327³ **(III)** 234 Снопород, м. **(II)** 607 *див.* Сніпород, м.
- Снопород, р. **(II)** 191, 195, 607 *див.* Сніпород, р.
- Снятин (Nostin, Snatin), замок, м., у Галичині [Снятинський р-н ІФ.] **(III)** 299 **(IV)** 56, 56¹ **(V)** 252, 269 **(VI)** 59, 60, 91, 99, 99⁶, 100, 178, 270 **(IX-2)** 700, 702, 1461 *див.* Nostin, Snatin
- Снятин, г-ще, м., над р. Сула **(II)** 346 **(VIII-1)** 259 **(VIII-2)** 45 *див.* Снітин
- Снятинка, с. **(VIII-2)** 47
- Снятинська земля, у Галичині **(V)** 314³
- Снятинське староство, у Галичині **(IV)** 500
- Снятинщина, у Галичині **(V)** 269 **(VI)** 213
- Соб, р., ліва притока Південного Бугу **(VII)** 15, 220 **(IX-1)** 437
- Собенська країна, на Сянїччині **(V)** 378
- Собень (Sobien), замок, на правому березі р. Сян **(II)** 578, 579 *див.* Sobien
- Собішин, с., на Волині **(VI)** 627
- Собнів, замок, біля м. Ясло [у Польщі] **(II)** 579
- Соболеве, м. **(IX-2)** 665⁻ *див.* Соболівка
- Соболів, м. **(IX-2)** 661 *див.* Соболівка
- Соболівка (Соболеве, Соболів), м., на Побожжі [р. Південний Буг] **(IX-2)** 661, 664⁵, 973, 1019 *див.* Соболеве, Соболів
- Соболівська сотня, Уманського полку **(VIII-3)** 276
- Соботів, с., у Галицькій землі **(V)** 262, 262²
- Собранці, с., в Унгварській столиці **(II)** 495
- Совине (Совинь), с., над р. Рось **(VII)** 43, 43¹ *див.* Совинь
- Совинь, с. **(VII)** 43¹ *див.* Совине
- Согдіана, д-ва, на узбережжі Аральського моря **(I)** 125, 152
- Сож (Сожъ), р., ліва притока Дніпра **(I)** 6, 171, 172, 187, 188, 193, 193³, 229 **(II)** 315, 318, 319 **(IV)** 68 **(VIII-3)** 225, 226 **(IX-1)** 224¹ **(IX-2)** 932, 936, 1153, 1272
- Сожиця, р. **(II)** 69, 70
- Созань, с., Михайла св. монастир [Старосамбірський р-н Льв.] **(V)** 263
- Сокаль (Сокаль, Sokalia), м., у Галичині **(II)** 373 **(V)** 267, 575, 578, 584¹, 592 **(VI)** 226,

261, 389 (VII) 28, 87², 457, 457¹, 501 (VIII-1) 166, 180 (VIII-2) 89 (VIII-3) 15, 83, 194 (IX-1) 139, 234, 237⁻, 238, 243, 244, 246¹, 248⁻, 257, 257¹, 258, 258⁻, 259, 261-263, 273⁻, 277, 277⁻, 278, 280, 315², 453, 491 (IX-2) 712, 1164 (помилк., маб., Соکیلники), 1311, 1341, 1342, 1426, 1519 (X) 380 *див.* Sokalia

Миколая св. церква
(VIII-2) 84

Сокальська королівщина, у Галичині (VI) 153, 195³, 226 *див.* Сокальське староство

Сокальська тьма [земля], на Брацлавщині [Соколець, м.] (IV) 86

Сокальське староство (Сокальська королівщина), у Галичині (V) 190² *див.* Сокальська королівщина

Сокальський повіт, у Галичині (II) 585

Сокирин, с., у пониззі Удаю [Козелецький р-н Чрг.] (VIII-2) 45

Сокирна (Сокірна), с., у Київському повіті [Чрк.] (VIII-2) 193 (X) 151

Сокіл, с., у Галичині (V) 268

Сокілець, с., у західному Поділлі (VI) 250

Сокіринці, с., на Задніпров'ї (VIII-2) 47

Сокірянський перевіз, на Дніпрі (X) 211, 212

Соколець, м., на Брацлавщині (IV) 86⁴, 168, 174, 502

Соколине, с. (IX-2) 1164 *див.* Сокольники

Соколинці, с., у Брацлавському повіті (VIII-3) 277

Соколів, м., на берестейсько-дорогичинському Побужжі [у Польщі] (II) 456, 456¹ (V) 229, 230⁻, 238 (VI) 628

Соколівка, с., у Брацлавському повіті (VIII-3) 277 (IX-2) 1043

Соколій Байрак, на Полтавщині [Байрак, с., Пл.] (X) 234

Сокольники (Соколине), с., біля Львова [Сокільники, с., Льв.] (VI) 267 *див.* Соколине

Сокольча, с., над р. Унава (VII) 18, 42

Соктак, край (I) 154⁴

Сокулець, с., над р. Стрипа, біля м. Золотий Потік [Соколів, с., Бучацький р-н Трн.] (V) 268

Сокуль, с., над р. Случ, на Волині (VI) 627

Солива, с. (II) 460 *див.* Свалява

Солкат, м., у Криму (V) 252³ *див.* Старий Крим

Солобківці, с., біля м. Кам'янець-Подільський (IX-2) 677, 709

Солов'їв, с., у Володимирському повіті, на Волині (V) 483

Солодир, присілок на Житомирщині (V) 125²

Солокія, р. (II) 375

Солокобовка, с., у поріччях Олави і Рашівки (VIII-2) 45

Солона (Sájó), р., права притока Тиси, ліва притока Дунаю (I) 215, 221 (II) 543 *див.* Sájó

- Солоний Городок, м. **(IX-2)** 1149⁵ *див.* Городок, м., у Галичині
- Солоний путь **(VI)** 8 *див.* Солоний шлях
- Солоний шлях (Солоний путь) **(I)** 289, 303 **(II)** 195 *див.* Солоний путь
- Солониця, р., ліва притока Сули, права притока Дніпра **(VI)** 285 **(VII)** 214, 227, 228, 232, 232¹, 234, 237, 351 **(VIII-1)** 297 **(X)** 111, 114, 162, 190, 201, 237
- Солонка (Zolonka), с., у Львівській землі **(V)** 145, 145², 146, 154, 277, 278, 366, 368¹ **(VI)** 517 *див.* Zolonka
- Солончани, жителі с. Солонка, у Львівській землі **(V)** 146
- Солотвина, р., ліва притока р. Західний Буг **(II)** 374
- Солунь, м., у Візантії **(I)** 499 **(II)** 441
- Солхат, м. **(II)** 515 **(IV)** 297, 299, 301, 305, 308, 309 **(V)** 251 **(VI)** 58 *див.* Старий Крим
- Сольвичегодськ, м. [у Росії] **(VII)** 337
- Сольдая (Солдая), м. **(VI)** 5², 64 *див.* Судак
- Сольниця, р. **(II)** 105 *див.* Салниця
- Сольногород (Соляний город, Salis, Só-bánya), м., над р. Ториця, біля м. Пряшів, на русько-польсько-угорському пограниччі **(II)** 496 *див.* Соляний город, Salis, Só-bánya
- Соляний город, м. **(II)** 577 *див.* Сольногород
- Сомино, с. **(V)** 134³
- Сонч, м. **(II)** 485³ **(IV)** 46, 46² *див.* Новий Санч, м.
- Сончський повіт [у Польщі] **(II)** 609
- Соркланово, с., на Київщині **(VI)** 306
- Сорока (Soroکا), м. [у Молдові] **(VII)** 150, 203, 467 **(VIII-3)** 45 **(IX-1)** 88, 89, 89³, 89⁴, 96, 445, 477, 517, 526, 526², 527, 539, 581, 582 **(IX-2)** 1025, 1104, 1428 *див.* Soroکا
- Сорокоциці, с. **(IX-1)** 327 *див.* Сорокошиці
- Сорокошиці (Сорокоциці), с. [Сорокошичі, с., Чрг.] **(IX-1)** 327 *див.* Сорокоциці
- Сорочинці, с., у поріччі р. Хорол, на Полтавщині **(VIII-2)** 45 **(IX-1)** 203² **(IX-2)** 661³
- Сосна, р. **(IV)** 80⁻
- Сосна, р., права притока Дону **(I)** 295 **(II)** 319 **(VIII-2)** 61
- Сосницька сотня, Чернігівського полку **(VIII-3)** 280
- Сосницький повіт, на Чернігівщині **(II)** 603 **(IX-1)** 95 **(IX-1)** 472
- Сосниця (Сосница), м., над р. Убедь, на Чернігівщині [Сосницький р-н Чрг.] **(II)** 328, 328², 605 **(IV)** 72² **(VIII-3)** 32 **(IX-1)** 79⁷, 204⁻, 387, 413, 434, 502, 535⁵, 563 **(IX-2)** 1012, 1545
- Сосновка, с., на сіверській гралиці [Соснівка, с., Чрг.] **(VIII-2)** 44

Сосоля, р., у районі Ладозького озера і Північної Двіни **(II)** 24⁴

Сохачів, м. [у Польщі] **(VI)** 55

Сочавчики, жителі **(IX-1)** 96, 596 *див.* Січавці

Сошники, с., у київському Поліссі **(VII)** 215

Спалей (Палі, Спалі, Спалії, Inaraei-Spalaei, Naraei-Pelaei, Pelaei, Spalaei, Spali, Νάπαι, Πόλοι), плем'я скитське, народ **(I)** 142, 142³, 189⁷ *див.* Палі, Inaraei-Spalaei, Naraei-Pelaei, Pelaei, Spalaei, Spali, Νάπαι, Πόλοι

Спаса св. монастир, біля р. Рата, у Галичині **(III)** 421

Спаса св., с., на Чернігівщині [маб., Спаське, с., Сосницький р-н Чрг.] **(III)** 294

Спаське, с., на Сіверщині [Спаське, с., Сосницький р-н Чрг.] **(VI)** 287

Спичинці, м., у Вінницькому повіті **(VIII-3)** 40²

Спиш, комітат **(I)** 214³ *див.* Спишський комітат

Спиш (Спіш), край **(II)** 504, 570, 579 **(III)** 32 **(IV)** 124 **(IX-2)** 1305

Спишський комітат (Спиш), на Закарпатті, у поріччях рр. Попрада і Гернада **(I)** 7, 220 **(II)** 488 *див.* Спиш, комітат

Сребне, с. **(VIII-2)** 45, 47 *див.* Срібне

Сребрені Болгари (Сребреня Болгары) **(I)** 486, 486^{1,2} *див.* Болгари волзькі

Срібне (Серебряний, Сребне), г-ще, м., над р. Удай, у Переяславському князівстві **(II)** 349¹, 607 *див.* Серебряний, Сребне

Срібранська сотня, Прилуцького полку [Срібнянська сотня] **(VIII-3)** 280

СРСР (С.Р.С.Р., СССР) **(IX-2)** 735¹, 840⁴ *див.* СССР

СССР **(IX-2)** 734³ *див.* СРСР

Ставани (Σταυανοί), плем'я **(I)** 72³ *див.* Σταυανοί

Ставище, м., у Київському воєводстві [Ставищанський р-н Кв.] **(IX-1)** 318¹, 547, 552, 564 **(IX-2)** 721¹, 959³, 1011, 1020, 1042⁻, 1049, 1199

Михайла архистратига св. церква **(IX-2)** 1011

Трійці св. соборна церква **(IX-2)** 1011

Ставчани, с., у Львівській землі **(V)** 143¹, 155, 196, **(VI)** 201²

Стайки, м., у Київському повіті [Кагарлицький р-н Кв.] **(VIII-1)** 21 **(IX-2)** 947

Стайки, с., у поріччі р. Хорол [Хорольський р-н Пл.] **(VIII-2)** 46

Стамбул (Константинаград, Константинія, Константинополь, Новий Рим, Станбол, Станбуль, Царгород, Царград, Цесарьгородъ, Constantinople, Constantinopolis, Konstantynopol), м. **(VII)** 513-514 **(VIII-1)** 215 **(IX-1)** 467¹, 583 **(IX-2)** 632, 641, 895, 1376, 1527 *див.* Константи-

- наград, Константи́нія, Константино́поль, Новий Рим, Станбол, Царгород, Царград, Цесарьгородъ, Constantinople, Constantinopolis, Konstantynopol
- Станбол, м. **(IX-2)** 1527, 1535 *див.* Стамбул
- Станислав, м. **(IX-1)** 179 *див.* Станиславчик
- Станиславів, м. **(IX-1)** 176², 177-, 178-, 182, 182², 200 *див.* Станиславчик
- Станиславівська сотня, Брацлавського полку **(VIII-3)** 277
- Станиславчик (Станислав, Станиславів) м., над р. Мурахва, у Вінницькому повіті [Станіславчик, с., Вн.] **(VIII-3)** 170 **(IX-1)** 177- *див.* Станислав, Станиславів
- Станіслав (Stanisławów), м., у Галичині **(V)** 252 *див.* Stanisławów
- Станковъ, м., у Галицькій землі **(II)** 437¹
- Стара (Staara), н. п., у Землинській столиці **(II)** 486², 582 *див.* Staara
- Стара Ольшанка, н. п. **(VII)** 363
- Стара Сіль (Сіль), м., на Перемишльщині [Старосамбірський р-н Льв.] **(VI)** 213 *див.* Сіль
- Стара Умань, м. **(IX-2)** 879 *див.* Умань
- Стараниці, с., на Перемишльщині **(VI)** 625
- Старе Дубецько, с., на лівому березі р. Сян **(I)** 216¹ *див.*
- Руська Весь, с., на Перемишльщині
- Старе Місто, м. **(V)** 263 *див.* Старий Самбір
- Старе Слободище, м-ко **(V)** 216, 218 *див.* Слободище
- Старець, ручай, струмок **(VIII-1)** 317
- Старець, ур-ще, над Дніпровим річищем **(VIII-1)** 258, 303, 308-310 **(VIII-2)** 3, 74, 115
- Старий Бихів (С. Бихів, Стар. Бихів, Старый Быховъ, Ст. Бихів), м. [Бихів, м., у Білорусі] **(IX-2)** 932, 935, 939³, 963, 1086, 1087, 1102, 1154-1156, 1175, 1200, 1201, 1217, 1240, 1248, 1262, 1263, 1265, 1266, 1268, 1274, 1275, 1275², 1276, 1277², 1326, 1384, 1386, 1434, 1436, 1437 **(X)** 3, 44-47, 47³, 77
- Старий Дунаєць (Старий-Дунаєць), с., біля Нового Таргу [у Польщі] **(IX-1)** 268
- Старий Збараж, с. [Збаразький р-н Трн.] **(VIII-3)** 197
- Старий Константи́нів (Старий Костянти́нів, Старый Константиновъ), м. **(VIII-2)** 12 *див.* Староконстанти́нів
- Старий Крим (Крим, Солкат, Солхат, Круг), м., у Криму **(II)** 515 **(IV)** 299 *див.* Крим, м., Солкат, Солхат, Круг
- Старий Мліїв, м., у Київському повіті **(IX-2)** 811 *див.* Мліїв, м.
- Старий Оскол (Оскол), м. [Старий Оскол, м., у Росії] **(IV)**

- 87 (VIII-2) 56, 61, 62, 65
- Старий Рясів (Руська Весь, Руське Село), с., біля м. Рясів [у Польщі] (I) 217- *див.* Руська Весь, Руське Село
- Старий Самбір (Старе Місто), м., у Галичині [Старосамбірський р-н Льв.] (II) 463 *див.* Старе Місто
- Спаський монастир (Спас), біля міста (II) 463, 580*
- Стариків, с. біля Корочі (VIII-2) 66
- Стариски, с., у Львівському повіті (IX-1) 594¹
- Старі Голенчинці, с. (VIII-3) 72⁴ *див.* Пилява, с.
- Старі Коні, с., на Пинщині (V) 645
- Старо-Бихівський повіт (IX-2) 964
- Старобихівці (Старо-Бихівці), жителі м. Старий Бихів [у Білорусі] (IX-2) 1155, 1201
- Старобільський повіт, на Харківщині (VI) 386²
- Старогородка, с., на Чернігівщині (II) 355, 356³ *див.* Остер, м.
- Старогрецький народ (X) 355 *див.* також Український народ
- Стародуб, волость, на Чернігівщині (IV) 67 *див.* Стародубська волость
- Стародуб (Стародубь, Starodemb, Starodub), с., м., на Чернігівщині [Брянська обл., у Росії] (II) 78, 87, 87¹, 88, 89¹, 317, 328-, 330, 336 (V) 170 (IV) 67², 70, 74, 79, 80¹, 87, 178, 179-, 203, 246, 278, 280, 454 (VII) 163, 334, 377, 521 (VIII-1) 135 (VIII-2) 60 (VIII-3) 30, 32-34, 34², 212, 237 (IX-1) 13, 77, 204-, 220, 228, 436, 471³, 496, 502 (IX-2) 874, 874², 875, 875², 905, 908, 930, 1013, 1207, 1382¹, 1424, 1442 (X) 123, 259, 369 *див.* Starodemb, Starodub
- Стародубець, житель м. Стародуб (VIII-3) 34 (IX-1) 562 (X) 274
- Стародубська волость (Стародуб, волость) (IV) 203⁴ (IX-1) 466 *див.* Стародуб, волость
- Стародубське князівство (IV) 174
- Стародубський повіт (II) 584, 605 (IX-1) 270, 499 (IX-2) 930
- Стародубський полк (VIII-2) 198, 208 (IX-2) 936³, 1274 (X) 128
- Стародубці, жителі м. Стародуб (II) 87, 330 (III) 214 (X) 266
- Стародубщина (Стародубівщина) (VI) 287, 288 (VIII-3) 34, 50 (IX-1) 410 (IX-2) 796, 908
- Старокопачинів (Константинів, Старий Константинів, Старо-Константинів, Старо-Костянтинів, Konstantinow Stary), м., на Поділлі [Старокопачинів, м., Хм.] (VI) 627 (VII) 188 (VIII-2) 12

- (IX-1) 235⁶, 243, 258⁻¹, 308
 (IX-2) 616, 659², 720, 1029,
 1030⁻, 1102², 1115, 1454
див. Константинів, Старий
 Константинів, Konstantinow
 Staru
- Старосамбірщина, у Галичині
 (I) 339²
- Старява, с., на Перемишльщи-
 ні [Мостиський р-н Льв.] (II)
 485⁻ (V) 375¹
- Стахів, с. (IX-2) 1151, 1152
- Стаяцька сотня, Канівського
 полку (VIII-3) 275
- Стеблів, с., м., на Канівщині
 (VII) 257⁻, 276, 329¹ (VIII-1)
 118, 250, 263-264, 266 (VIII-
 2) 167, 188 (IX-1) 552 (IX-2)
 722
- Стеколище, с., на Чорнобиль-
 щині (IX-2) 771¹
- Стенжиця, н. п. [у Польщі] (VI)
 575
- Стенія, н. п., на азійському узбе-
 режжі Босфору (VII) 514
- Степанівка, м., над Дністром, у
 Брацлавському повіті (IX-2)
 664, 665, 680-682, 973
- Степанівці (Stepanowice), м.
 (VII) 468¹ *див.* Stepanowice
- Степанська волость, у Турово-
 Пинській землі (II) 309
- Степань, м., на Волині, Михай-
 ла св. монастир, біля міста
 (V) 263
- Степань, м., у пониззі Горині,
 у Турово-Пинській землі
 [Сарнівський р-н Рв.] (II)
 258, 260, 302, 302², 304 (IV)
 197 (V) 263, 264⁻ (VI) 49, 102
- (VIII-3) 61 (IX-1) 496 (IX-2)
 1318 (X) 294
- Стердинь, м., над р. Західний
 Буг (I) 219²
- Стефанешти, м., на Реуті, на
 границі Сороцького й Оргі-
 ївського повітів (VII) 468¹
- Стефанешти, м-ко, біля р. Прут
 (VII) 468¹
- Стир (Стырь, Styr Fluss, Ztir), р.,
 права притока Прип'яті (I)
 200, 209, 490, 491¹ (II) 258,
 258², 301, 302, 304, 359, 361,
 368, 373, 374, 385, 391 (IV)
 196, 198 (VI) 149 (IX-1) 262,
 263, 271, 276⁻, 282, 282², 283,
 301, 301², 495 (X) 304 *див.*
 Styr Fluss, Ztir
- Стіна, м-ко, на Поділлі, у Брац-
 лавському воєводстві (IX-1)
 177⁻, 193, 194, 196
- Стінка, м., біля Золочева [Льв.]
 (IV) 91¹
- Стінка, м., на Поділлі (IV) 89¹,
 90 (IX-2) 1020
- Стінка (Sczenca districtus),
 округ, на Поділлі (IV) 89¹,
 90, 175 *див.* Sczenca districtus
- Стовпи, с., (VI) 268 *див.* Столп'є
- Стожок, м. [маб., Шумський р-н
 Трн.] (II) 608 (III) 88
- Стокгольм, м. [у Швеції] (IX-
 1) 126, 175⁻, 454 (IX-2) 917,
 1287
- Столин, м., у Турівському повіті
 (IX-2) 1150, 1152
- Столп'є (Стовпи, Столпье), с.,
 біля м. Холм [у Польщі] (II)
 382, 370, 609 (III) 32 *див.*
 Стовпи

Стольне, с., біля м. Чернігів **(I)** 281³
 Стохід, р., притока Прип'яті **(IV)** 47
 Стохово, с., на Пинщині **(V)** 128⁴, 644
 Стояни, с., у Любошанській волості [у Білорусі] **(V)** 358¹
 Стоянів, м., у Белзькій землі **(II)** 372¹ **(VIII-1)** 166, 181 **(IX-1)** 246¹, 247-, 441
 Страбске (Magyóróska), с., над р. Топля **(III)** 100² *див.* Magyóróska
 Страва, р. **(IV)** 33
 Страдче, с., біля Львова **(II)** 579
 Стрв'яж, р., ліва притока Дністра [Стривігор, р., ліва притока Дністра] **(V)** 194, 375, 378 **(VI)** 157, 224
 Стрекова, с., у Полтавській губернії **(II)** 607
 Стретава (Szeretwa, Zyrotwa), с., в Ужській столиці **(II)** 487-, 497, 498 *див.* Szeretwa, Zyrotwa
 Стрижень, р., права притока Десни **(II)** 336
 Стрий, м., у Галичині [Лв.] **(I)** 205², 213⁴ **(IV)** 40 **(V)** 317 **(VI)** 43, 43⁴, 91, 101, 227 **(IX-2)** 1313, 1319, 1320, 1322, 1323, 1340, 1384, 1384¹, 1385, 1385³, 1387, 1387², 1388, 1466
 Стрий, р., права притока Дністра **(I)** 490 **(II)** 460, 470, 543, 578 **(IV)** 443 **(VI)** 24
 Стрийська країна, у Галичині **(V)** 378

Стрийське староство, у Галичині **(V)** 187⁴
 Стрийський прохід (Руські Ворота, Ruscie porta), у Карпатах **(II)** 460 *див.* Руські Ворота, Ruscie porta
 Стрийщина, у Галичині **(V)** 104, 190³, 193, 429¹ **(VI)** 270
 Стримілець, с., на холмсько-белзькому Побужжі **(VI)** 626
 Стрипа, р., ліва притока Дністра **(IV)** 89 **(VIII-3)** 196, 197 **(IX-1)** 243 **(IX-2)** 1145
 Стричовка, с., на Прилуччині **(IX-1)** 433
 Стришів, м. [у Польщі] **(I)** 214¹ **(II)** 456, 457²
 Стрільсько, с., над р. Случ **(IV)** 502
 Стрішин, м. [у Білорусі] **(IX-2)** 930
 Строчин (Strathyna, Szorocsin), с., над р. Ондава, у Карпатах [у Словаччині] **(II)** 459- *див.* Strathyna, Szorocsin
 Струмінь, р., лівий рукав Прип'яті **(IX-2)** 1152
 Струсів, н. п. **(IX-2)** 1139
 Стряковъ (Стръква), р., біля м. Переяслав, на Київщині **(II)** 607
 Стратин, н. п. **(VII)** 406
 Стубля, р., ліва притока Горині **(II)** 258, 258²
 Стуга, ур-ще, біля с. Студениця, у Житомирському повіті **(I)** 245², 253³
 Стугна, р., права притока Дніпра **(I)** 35, 189, 189⁴, 190, 241, 242 **(II)** 29, 84, 85³, 165,

- 170, 261, 279, 280, 287, 345, 537 **(IX-1)** 339 **(X)** 284²
- Студениця, замок, біля м. Кам'янець-Подільський, на Поділлі **(I)** 29, 30, 30¹ **(VIII-1)** 208 **(IX-2)** 677
- Субалка, м. **(IX-2)** 1341
- Суботів (Суботове), хутір, с., на Чигиринщині **(VI)** 380 **(VIII-2)** 152, 153, 156, 159, 165, 222 **(VIII-3)** 217³ **(IX-1)** 49, 66, 113, 114, 156, 398, 462, 483, 498, 525, 599 **(IX-2)** 614, 615, 617, 618, 686, 725, 726, 827, 978, 1010, 1021, 1157¹, 1175, 1210, 1343, 1344, 1371, 1428, 1433, 1436, 1437, 1440, 1474, 1475, 1489 **(X)** 30, 110, 263¹ *див. Суботове*
Богданова церква (VI)
 380
Іллі св. каплиця (IX-2)
 978
Іллі св. пророка церква (IX-2) 1010
Михайла св. церква (IX-2) 1010
Погибельні могили (IX-2) 1474⁶
Сторожова могила (IX-2) 1474⁶
- Суботове, с. **(IX-2)** 1423 *див. Суботів*
- Сугдая, м. **(VII)** 77¹ *див. Судак*
- Сугрів, м., у басейні Сіверського Донця **(I)** 462³ **(II)** 104
- Сугдея, м., порт **(I)** 127¹ **(IV)** 295⁴, 297¹, 299, 304, 487 *див. Судак*
- Судади пруські **(I)** 72 *див. Судіни*
- Судак (Сольдая, Сугдая, Сугдакъ, Сугдея, Сурож, Сурож-Сольдая, Sagudai, Soldaia), м., порт, у Криму **(II)** 377, 514⁵, 515, 515¹, 541 **(I)** 127¹, 393 **(IV)** 295⁴, 297, 297⁻¹, 299, 300, 300¹, 302, 303, 305¹, 320 **(VI)** 64 **(VII)** 77² *див. Сольдая, Сугдая, Сугдея, Сурож, Сурож-Сольдая, Sagudai, Soldaia*
- Суджа, р., права притока Псла **(VIII-2)** 71
- Судишев, м., біля м. Ряшів **(II)** 456
- Судіни (Судади пруські, Судіни), народи **(I)** 72, 74 *див. Судади пруські*
- Судомир, м. **(V)** 230 *див. Сандомир*
- Судость, р., права притока Десни **(II)** 605
- Суздаль (Суждаль, Susdal), м., над р. Камінка, притокою р. Нерль [Володимирська обл., у Росії] **(I)** 190, 579 **(II)** 17, 41, 46, 88, 122, 137, 153, 172, 182, 187⁶, 191, 195, 203, 230², 233, 249, 277, 323, 439, 453, 542 **(III)** 2, 47 *див. Susdal*
- Суздальська волость **(II)** 41, 134, 181
- Суздальська земля (Суждальская земля) **(II)** 241, 253 **(III)** 190, 205, 241, 269, 293
- Суздальсько-володимирська митрополія **(III)** 269
- Суздальці (Суждальци), жителі м. Суздаль **(I)** 190 **(II)** 181, 197 **(III)** 276¹, 282, 305, 308

- Суздальщина (II) 191, 249, 340 (III) 151, 171, 202, 241⁴, 269³, 305, 312³, 488
- Сукеля, р. (II) 470, 579 *див.* Сукіль
- Сукіль (Сукеля), р., ліва притока Свічі, права притока Дністра (V) 104 *див.* Сукеля
- Сула, р., ліва притока Дніпра (I) 193, 194, 194⁻, 196, 240-242, 242² (II) 14, 85³, 87¹, 211, 313, 345-349, 349¹, 352, 356, 505, 564, 606, 607 (III) 153¹, 336 (IV) 87², 281², 500 (VI) 280, 284-286 (VII) 17, 20, 54, 93, 226-228 (VIII-1) 292, 293, 295, 297, 301-304, 311 (VIII-2) 42, 44, 45, 48, 54 (X) 211, 229, 238
- Сулимів (Sulimow), с., у Львівській землі [Жовківський р-н Льв.] (IV) 58 *див.* Sulimow
- Сулиця, р., права притока Сули (VIII-2) 45
- Суличі (Посуличі, Суличі, Суляни), плем'я (I) 193⁶, 194⁻ *див.* Посуличі *див. також* Уличі
- Сульські уходи, по р. Сула (VI) 284
- Суми (Сумы), м., на Слобожанщині (VIII-2) 60, 199 (IX-1) 414 (IX-2) 1049, 1229 (X) 275, 344
- Сумське, с., на Чернігівщині (II) 604
- Сумський полк (IX-2) 1229
- Суом, народ (I) 117³ *див.* Фіни західні
- Супой, р., ліва притока Дніпра (II) 134, 344, 345
- Супрасль, м. [у Польщі] (V) 580 (VI) 358, 560⁴
- Супрасль, р. (V) 265
- Сура, р., ліва притока Південного Бугу (VIII-2) 58
- Сураж (Сараж), м., над р. Нарва, на Підляшші [у Польщі] (II) 369⁹ (VI) 184, 628 (IX-2) 1520 *див.* Сараж
- Суразький повіт, на Чернігівщині (II) 584
- Сурія, р. (VIII-1) 38
- Сурож, м. (I) 393, 409 (II) 377, 512 (IV) 299 (VI) 27 (VII) 77, 77¹ *див.* Судак
- Сурожани, жителі м. Сураж, над р. Нарва [у Польщі] (V) 251²
- Сурож-Сольдая, м. (VI) 5 *див.* Судак
- Сурожці (Сурожіцѣ), жителі, вихідці м. Сурож, у Криму (II) 377, 377¹ (III) 105 (VI) 27
- Сурозький повіт, біля р. Нарва [Сураж, м., у Польщі] (V) 340
- Сутиск, м., над р. Вепр [на території Польщі, тепер не існує] (II) 63
- Сутиски, с., на Побожжі, у Вінницькому повіті [сmt, Тиврівський р-н Вн.] (IX-1) 195
- Сутківці, с., у східному Поділлі [Ярмолинецький р-н Хм.] (VI) 251, 380, 380²
- Суур, плем'я (I) 229² *див.* Север
- Суша Голтва, р., ліва притока Псла, ліва притока Дніпра [Суша Говтва] (X) 212

Суха Діброва (VII) 454⁴, 458, 459 (IX-2) 1037², 1053

Суша Ольшанка, ур-ще [біля м. Тараща] (VII) 363

Сухий Ромен, р., права притока Сули (VIII-2) 45

Сухий Ташлик, р., ліва притока Синюхи, ліва притока Південного Бугу (IX-2) 661

Сухий Тясмин, р., права притока Тясмину (IX-2) 661

Суходіл, с., на Сянїччині (VI) 265

Суходоли, с., у Володимирському повіті, на Волині (VI) 322-325 (IX-1) 482

Сухоносівка, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45

Сухоріччя, с., у Львівському старостві (V) 190², 366

Сухостав, с., на Поділлі (VI) 78

Сучава (Січава, Сочава), м., у Волощині [у Румунії] (II) 523¹ (VI) 59, 60, 61, 61³, 62 (VII) 469 (IX-1) 90, 91, 96, 96⁴, 97, 473, 525, 526, 540, 541, 571, 571¹, 573, 573³, 580-584, 584⁴, 585-587, 588¹, 589, 589¹, 590, 591, 591⁻, 591¹, 592, 592², 593, 594, 596-598, 599¹ (IX-2) 609, 651-655, 658-662, 662³, 663⁻, 664, 664¹, 665, 665³, 666-668, 668⁴, 669-674, 676, 680-682, 687, 700, 724, 774, 871, 959, 960¹, 1010, 1062, 1077, 1104, 1107, 1546, 1547

Вірменський монастир (IX-1) 589, 589¹

Схід (Востокъ, East, Orient, Ost,

Wschód), частина материка Євразії (I) 46², 107, 230, 280, 288, 293, 294, 378, 395, 396¹, 408, 428, 433-436, 444, 445, 459, 462, 463, 464, 486, 528, 570 (IV) 296, 336 *див.* Востокъ, East, Orient, Ost, Wschód

Східна дорога, з галицького підгір'я на схід, до Подніпров'я (VI) 46

Східногерманське плем'я (I) 140 *див. також* Германське плем'я

Східногерманські народи (I) 140 *див. також* Германські народи

Східноєвропейська низина (I) 69

Східноєвропейська рівнина (I) 21, 63, 303

Східноєвропейська центральна височина (I) 9, 10

Східноєвропейське море (I) 21

Східноєвропейські народи (I) 149, 230, 429

Східнослов'янські народи (I) 411 *див. також* Слов'янські народи

Східнослов'янські племена (I) 8, 11, 176, 226, 229, 366, 373¹, 422 (II) 316 *див. також* Слов'янські племена

Съвята, р., притока р. Німан (IV) 218

Съвяте, оз., у Ратенській королівщині (VI) 186

Съвяте, с., на південний схід від м. Ярослав [у Польщі] (VI) 209

Святополковий Новгород, м.
(II) 243 *див.* Витачів

Святополче, м. (II) 281 *див.*
Витачів

Святослав'є, ур-ще, на вер-
хів'ях Опору (II) 7¹

Святославль, м., у Київській
землі (II) 78

Святославчик, потік, на вер-
хів'ях Опору (II) 7¹

Сѣтное, р. (II) 10⁴ *див.* Сітомль

Сян (San), р., права притока
Вісли (I) 10, 70, 130, 175⁻,
205², 210⁴, 214, 214¹, 216¹,
217⁻, 218, 218³, 219, 489 (II)
97, 174, 360, 361, 371¹, 372,
412, 431, 455, 456, 457², 462,
463, 578, 579 (III) 59 (IV)
31, 53 (V) 145, 226 (VI) 34,
151, 157, 158, 183, 190, 194,
196, 213, 217, 223, 266 (IX-2)
1191, 1388, 1389 *див.* San

Сянік (Санок, Сянок, Sanok), м.,
на Перемишльщині (I) 216¹,
219 (II) 166, 429, 463 (IV) 31,
31², 37, 46², 442 *див.* Санок,
Сянок, Sanok

Сяніцька волость (VI) 205, 205³
(помилк.: 205¹)

Сяніцька земля (Sanocka ziemia)
(II) 457 (IV) 31, 31³, 221, 501
(V) 24, 25, 92, 310, 312, 312⁻,
314, 321, 323, 334, 354 (VI)
80, 173, 208, 217, 221, 223,

226, 240 (IX-2) 1305, 1306
див. Sanocka ziemia

Сяніцька королівщина (V) 189,
193, 375, 378 (VI) 158⁴, 159,
196, 198, 201, 202, 202¹, 205,
209, 603 *див.* Сяніцьке ста-
роство

Сяніцьке староство (Сяніцька
королівщина) (V) 156¹, 186²,
191, 197, 284 *див.* Сяніцька
королівщина

Сяніцький повіт (Sanocensis
districtus, Sanok districtus)
(I) 218 (II) 456⁵ (IV) 114 (VI)
625 *див.* Sanocensis districtus,
Sanok districtus

Сянічок, с., біля м. Сянік (V)
148

Сяніччина (IV) 31, 31³, 32⁻ (V)
75², 93, 149⁻, 154, 155, 164,
178¹, 184², 190, 190², 194,
195, 279, 280, 287, 375, 430
(VI) 158, 158³, 196, 213, 220,
221², 226, 227, 265, 266, 610,
611, 625 (IX-2) 1183

Сянове коліно, р. Сян (I) 216
(IV) 31

Сянок, м. (II) 459, 463 (III) 18,
18¹, 27, 135, 524 (V) 77², 142,
226, 227, 227⁴, 250, 307, 307²,
308, 311¹, 323, 344 (VI) 27,
39, 92, 98, 107, 223, 255, 266
(IX-2) 1352 *див.* Сянік

Т

- Табар, м., у Хозарії (I) 194
- Табарістан, південний берег Каспійського моря (I) 403, 433, 434, 434¹
- Табія, земля руська (I) 421 *див.*
- Артсанія, земля руська
- Таборець, м. (IX-1) 204⁻
- Таборівка, с., м., над р. Раства-
ця, у Київському воєводстві
(VII) 257 (IX-1) 337
- Табурище, ур-ще, біля м. Кри-
лів, на Чигиринщині (VII)
545, 552
- Турецький мечет, над
р. Цибульник, недалеко ур-
ща Табурище, біля м. Крилів
(VII) 545*
- Тавань, місцевість, на лівому бе-
резі Дніпра, вздовж о. Тавань
(VI) 9^{2,4}, 11 (VII) 113, 182,
240 (VIII-1) 55 (IX-1) 381
- Тавань (Towany), переправа,
брід, на Дніпрі (VI) 13 (VII)
83⁻, 124 (VIII-2) 12 *див.*
Towany
- Тавань (Товань), о., у пониззі
Дніпра (IV) 315 (VI) 9, 58
(VII) 13, 44, 58, 59⁴, 86, 87,
91, 103, 139³ (VIII-2) 167
(IX-2) 899
- Таванський угод, на кримсько-
дніпровському шляху (VII)
54
- Таволжаний острів (VII) 137,
169
- Таври, плем'я, автохтонне на-
селення Криму (I) 92, 100,
110, 401

- Таврида, п-ів (I) 539 *див.* Крим,
пів-в
- Тавричеський полуострів (I)
539 *див.* Крим, пів-в
- Таврійська губернія (I) 7, 52²
- Таврійські лимани (VI) 18
- Тавріски, плем'я (I) 206³
- Таврія, п-ів (I) 110, 119, 344 (II)
73¹ (IV) 486 *див.* Крим, п-ів
- Таврія східна (I) 120, 121 *див.*
Крим східний
- Тавроскити (Ταυροσκήται), пле-
м'я, народ, у Криму (I) 91,
206³ (II) 524 *див.* Ταυροσκή-
ται
- Таганрог, м. [у Росії] (I) 58¹
- Таганча, с-ще, на Пороссі, у Ки-
ївському князівстві (VII) 16
- Тазос (Таз), о., в Егейському
морі (I) 86
- Тайкури, замок, м., у Волин-
ському воєводстві [Рівен-
ський р-н Рв.] (VIII-3) 164²
(IX-2) 1342
- Тайфали, плем'я готське (I) 141,
143, 147
- Талалаївка (Tailalowka), с., м.
(VIII-2) 47 (IX-2) 973, 1053
див. Tailalowka
- Таманська затока, в Азовському
морі (I) 98 (II) 506
- Таманський півострів (Таман-
ський полуострів, Таманський
полуострів) (I) 156¹, 540
(II) 506, 507, 509⁻
- Тамань, м. (VII) 300 (IX-2)
1100, 1101
- Таматарха, м. (I) 100, 156¹ *див.*
Тматорокань, м.
- Таміракська затока (I) 91 *див.*

Каркінітська затока
 Тана, колонія венеціанська, м.
 (IV) 300-302, 302¹, 303, 487
 (VI) 4, 5, 21, 29, 178³ *див.*
 Азов
 Танаіс, р. (I) 109, 111, 119, 295
див. Дон
 Танаіс (Танаис), м., колонія бос-
 порська, у дельті Дону (I)
 98, 100, 102, 119, 142³, 540
 Танва, р., права притока Сяну
 (II) 370, 455, 455⁴
 Тангути, плем'я, у Китаї (II)
 539, 541
 Танія, земля руська (I) 421 *див.*
 Артсанія, земля руська
 Тарасівка (Тарасовька), м., на
 Чигиринщині (IX-1) 435,
 436
 Тарасовичі, н. п. (VII) 42
 Тараща, м. (VII) 363
 Таращанський повіт, у Київ-
 ській губернії (II) 584, 585
 Тарганів став, над р. Росава
 (VIII-1) 39
 Тарлавна Ізбушка, н. п., на усті
 Богучара (VIII-2) 36
 Тарнів (Тарнов), м. [у Польщі]
 (IV) 53 (VI) 236 (IX-2) 1315,
 1410
 Тарновці, земля [у Словаччині]
 (II) 501
 Тарногора, м., у Красностав-
 ському повіті (VI) 180
 Тарнопіль, м. (IX-1) 246¹, 247-
 248-, 251¹ *див.* Тернопіль
 Тартарія (VI) 42 *див.* Татарія
 Татари (Ізмаїльтяни, Татарва,
 Татаре, Татарове, Татары,
 Scythae Tartari, Tatarowie,

Tatarzy, Thartari), народи
 монгольські, тюркські та
 маньчжурські Золотої Орди
 (I) 97, 152¹, 449, 550, 552
 (II) 243, 243¹, 247³, 249, 250,
 250³, 251, 251², 252, 260, 273,
 289, 309, 338, 368, 382-384,
 398, 482, 516, 520, 525, 541,
 542, 542¹, 543², 544, 545,
 545³, 546, 547, 547³, 555 (III)
 41, 56, 58, 62, 62², 63-66, 66³,
 68-71, 71⁴, 72, 73, 73-, 82-84,
 84-, 85-89, 89¹, 90, 91, 94-97,
 99, 100, 100³, 101-103, 103¹,
 104, 107, 110, 111, 116, 118,
 120, 121, 122⁻¹, 123, 123¹,
 124⁴, 125, 125⁵, 126, 131,
 137¹, 139, 140, 144, 145, 147⁵,
 148-150, 153, 154, 154¹, 156,
 157, 157², 158, 158¹, 159, 160,
 160², 161, 161², 162-167, 170,
 170², 171, 174-176, 179-186,
 186³, 187-189, 253, 259, 290,
 290², 297, 298, 527, 529, 533,
 569 (IV) 3, 20-27, 27^{1,2}, 30,
 30², 33, 35-40, 42, 43, 43¹, 44,
 44¹, 45, 55¹, 57, 58, 60-63, 65,
 73, 76, 78-80, 80², 81-83, 83²,
 85, 87-89, 91-93, 111-, 185⁴,
 198, 198¹, 210-212, 215, 218-
 220, 224, 228, 236, 244, 246,
 247, 250, 250⁴, 257, 260, 263-
 265, 267, 284, 287, 294, 297¹,
 300-302, 304, 306, 307^{2,4}, 309,
 316², 317, 318, 318¹, 319, 311-
 313, 322, 322-, 326, 328-337,
 342, 343, 357, 381, 393, 401,
 409, 429, 437, 442-444, 447,
 456, 457, 475, 488 (V) 15, 20,
 96, 98³, 111², 126¹, 202, 219,

337, 413, 429, 500, 607² (**VI**)
 9¹, 11, 18, 19, 21, 22, 26, 38,
 50, 67, 271, 283, 303, 310,
 317, 321, 360³, 361, 361², 577,
 607 (**VII**) 9, 16, 21, 22¹, 23-
 34, 34¹, 35, 38-43, 45, 47-49,
 51, 53, 55-62, 62¹, 63-65, 67³,
 69-72, 72², 73, 73⁻, 77, 80, 81,
 84, 85², 86, 87, 87², 88, 88³,
 90, 90¹, 91, 92-95, 97, 98-100,
 102-113, 115, 116, 118-120,
 125, 128, 129, 132, 137³, 138,
 139, 145, 146, 150, 151, 151²,
 152-155, 157, 162, 163, 163²,
 165, 168-171, 173, 177, 187,
 192, 193, 196, 198-202, 204-
 206, 207³, 210, 213, 225, 228,
 236, 240-242, 242^{3,4}, 243, 244,
 256, 258, 267, 271¹, 280, 280¹,
 281, 288, 291-293, 296, 297,
 299, 302, 305¹, 312¹, 318, 321,
 324, 325, 338, 343, 347-350,
 352, 353, 356, 358, 359, 370,
 371, 375, 378-380, 383, 384,
 385, 387, 393, 394, 426¹, 427³,
 442, 446, 454, 460, 461, 468,
 470, 473, 503, 510, 513³, 515,
 516, 538, 540, 563, 565, 567,
 571, 572, 576 (**VIII-1**) 24,
 25, 25⁻, 26, 30, 31, 33, 34, 36,
 40, 42, 43, 45, 48, 50-56, 62-
 65, 65², 70, 71, 100, 104, 120,
 122, 124, 145, 152, 207, 208,
 231, 233, 235, 236, 240, 246,
 262, 272¹, 282, 288 (**VIII-2**)
 11, 12, 15-18, 20-26, 30, 34,
 35, 37-40, 42, 60, 70¹, 76, 79,
 80, 135, 141, 146⁻, 149, 157,
 159, 160, 160⁴, 164, 167, 169,
 170, 175, 176, 179, 182-184,

184⁴, 188, 189, 191, 191^{1, 2},
 192¹ (**VIII-3**) 7, 8, 11, 17-19,
 20¹, 24-26, 29, 36, 39, 40, 50,
 59, 64, 67, 67⁴, 68, 70, 71, 73,
 73², 76-78, 78¹, 79⁴, 80, 80²,
 82, 82¹, 85, 86, 91, 92, 96, 97-
 101, 110, 113, 115, 118, 119,
 131, 131^{1, 2}, 135, 138, 146,
 158, 173, 174, 178², 182, 188,
 190, 191, 194⁵, 195, 198, 200,
 201, 204, 204³, 205, 207, 218,
 222, 222¹, 223, 223³, 224,
 224², 226¹, 239, 239², 241-
 243, 256, 283¹ (**IX-1**) 11, 14,
 14², 18², 19⁻, 32², 33, 36, 37,
 39, 39⁷, 40, 40³, 45-49, 52, 53,
 56, 56², 57, 58, 58¹, 61, 64, 69-
 71, 75-77, 79⁸, 80, 80⁴, 81-83,
 85, 86, 87⁻, 88³, 88⁴, 89, 89²,
 89⁴, 90, 90⁻, 91, 92¹, 93⁻, 98,
 98³, 100-102, 102⁶, 103¹, 105³,
 106¹, 107⁻, 109, 115-117, 120-
 122, 122², 123⁻, 124, 126, 127,
 127¹, 129, 130, 132, 134, 140-
 142, 144, 146-148, 150, 152,
 156, 157, 157³, 158¹, 159, 160,
 162-164, 167-169, 169⁴, 172⁻,
 173, 174, 180, 184, 192, 199²,
 200, 200², 201, 203², 205-207,
 212, 214-217, 217⁴, 220, 224,
 228¹, 230-232, 235, 236⁻, 236²,
 237, 237⁻, 238, 239², 240, 242-
 246, 246¹, 247⁻, 248⁻, 252-255,
 255⁴, 256, 258⁻, 263, 268, 271,
 272⁴, 273⁻, 274⁻, 275, 275⁻,
 276⁻, 277⁻, 278⁻, 279, 280,
 280³, 283, 284, 284^{1,2}, 285,
 286, 286¹, 287-290, 294, 295,
 297, 298, 300-303, 306¹, 307,
 307⁻, 308, 308⁻, 309, 310⁻,

312⁴, 313, 315, 315², 316, 317,
 318¹, 319, 320, 333, 337, 338,
 343¹, 346⁴, 347, 349, 349²,
 350², 351, 351⁻, 352-356,
 358-360, 362, 364, 368, 369,
 371¹, 372-376, 378, 379, 379²,
 380, 381, 385, 391, 395, 397,
 399, 415, 417, 418, 419, 421,
 425-427, 429, 430⁻, 432, 432⁵,
 433⁴, 434-438, 441, 442, 442¹,
 443, 444, 444⁴, 445-447, 447³,
 450-452, 455, 456, 458⁻, 459-
 461, 461¹, 462-465, 467¹, 468-
 470, 473, 475, 476, 481, 485,
 486, 486³, 488, 490, 491, 494,
 497, 498, 501, 502, 505, 506,
 512, 517-519, 521, 526, 528,
 529, 531-533, 537, 539, 543,
 545, 547-549, 551, 551¹, 552,
 553, 555, 555¹, 556, 556¹, 557-
 559, 559⁻, 562-565, 568, 572,
 572⁻, 573, 575, 578, 582, 584,
 584⁴, 590, 591, 591¹, 592, 595-
 597, 601 **(IX-2)** 609, 612, 614,
 617-619, 627, 634⁻, 639, 640,
 644, 651-655, 658, 658², 659²,
 661, 661¹, 662, 662⁴, 663, 664,
 664¹, 665, 666, 668⁶, 672,
 672^{2,3}, 673, 673², 674, 674²,
 675, 676, 678, 680, 681, 683-
 702, 704, 706, 706², 707-710,
 710¹, 711-715, 715³, 716-722,
 726, 748-750, 752, 760, 761,
 774, 775, 780, 784⁻, 797, 808,
 829, 831, 836, 840, 870-873,
 873⁵, 876, 888-890, 895, 897-
 899, 902, 903, 908, 914, 919,
 920², 921¹, 922, 926, 934⁻, 938,
 938², 939⁻, 941-943, 945, 947-
 949, 951, 952, 953⁻, 954, 959,

959³, 960¹, 961, 966, 970-972,
 975, 997, 1002, 1010, 1013,
 1014, 1014³, 1016, 1017, 1019-
 1024, 1024¹, 1025-1027, 1029-
 1031, 1035, 1039, 1039⁻, 1040,
 1040⁴, 1041, 1041⁻, 1042-
 1044, 1044², 1045⁻, 1046⁻,
 1047-1053, 1055-1059, 1059¹,
 1060-1062, 1064, 1067⁻, 1068,
 1068⁻, 1069-1075, 1082, 1089,
 1093¹, 1097, 1099, 1101, 1104,
 1109, 1115, 1118, 1125, 1131⁵,
 1132, 1137, 1137³, 1138-1141,
 1141², 1142, 1142², 1143-1149,
 1149⁵, 1160, 1163¹, 1170¹,
 1171, 1171⁴, 1173, 1174, 1178,
 1180, 1185, 1187-1189, 1192,
 1195, 1197, 1197², 1198, 1213,
 1234, 1234², 1237, 1241, 1254,
 1267, 1283², 1288, 1290-1292,
 1298-1300, 1304¹, 1306, 1307,
 1311, 1312, 1319-1321, 1326,
 1332, 1334, 1336, 1339, 1342,
 1345, 1355-1359, 1361, 1377,
 1377², 1381, 1384, 1388, 1395-
 1397, 1407, 1409, 1415-1418,
 1422, 1426-1428, 1428¹, 1429,
 1430, 1432, 1433, 1433¹, 1434,
 1436-1444, 1446-1450, 1452,
 1453, 1455, 1457, 1460, 1461,
 1463, 1465-1468, 1470-1472,
 1473¹, 1485, 1488, 1489, 1491,
 1495, 1499, 1500¹, 1522, 1527,
 1532, 1546, 1547, 1550 **(X)**
 4-7, 7⁵, 8, 10, 11, 15, 18, 21,
 24, 30, 32, 38, 40, 41, 51, 56,
 61, 70, 73-76, 81-85, 90, 105,
 107, 112, 113, 122, 124, 132,
 137⁻, 143⁻, 145, 148, 148¹,
 149-152, 159-164, 168, 170,

- 171, 175, 198, 205, 207, 208, 210-214, 216, 220-222, 229, 232, 234-237, 237¹, 238, 239, 241, 248-255, 256, 258, 259, 261, 261¹, 262-264, 267, 269, 270, 272, 273, 275-280, 280⁵, 281, 281-, 284-287, 306, 313, 315, 318, 328, 333-336, 338, 341, 342, 344, 347-350, 352, 379 *див.* Ізмаїлтяни, Татарове, Scythae Tartari, Tatarowie, Tatary, Tatarzy, Thartari
- Татари астраханські (IX-2) 625
- Татари бахчисарайські (IX-2) 612
- Татари білгородські (Татари белгородские) (VII) 30, 62, 63, 65, 98, 111 (VIII-3) 176 (IX-1) 204- (IX-2) 898, 952⁸, 1024, 1446 *див.* Татари буджацькі
- Татари буджацькі (Татари білгородські) (VIII-1) 207, 240 (VIII-3) 176 (IX-1) 65, 70, 216 (IX-2) 667 *див.* Татари білгородські
- Татари бучацькі [маб., Татари буджацькі] (IX-1) 601
- Татари добрудзькі (Татари добрудзьські, Татари добрудцькі, Татари добруцькі) (VII) 62, 63 (IX-1) 65, 288 (IX-2) 673, 1024
- Татари заволзькі (IV) 329
- Татари західні (Tatares occidentaux) (I) 152¹ *див.* Tatares occidentaux
- Татари золотоординські (IV) 328
- Татари казанські (IX-2) 625
- Татари київські (VII) 72¹
- Татари кримські (Татари крымские, Tartari Tauricani) (IV) 486 (VI) 22 (VII) 71², 141, 191, 289, 516 (VIII-2) 141 (VIII-3) 246 (IX-1) 100, 156, 204-, 205, 364, 390, 417, 418, 435, 445, 497, 556, 558² (IX-2) 618, 623, 888, 914, 941, 952⁸, 961¹, 1022, 1049, 1065, 1067-, 1100, 1415, 1418 (X) 251 *див.* Tartari Tauricani
- Татари литовські (IV) 307^{2,4} (VIII-3) 114⁴
- Татари московські (VIII-2) 30
- Татари ногайські (Татари ногайські, Татари нагайские, Татари ногайские, Татари ногайские) (VII) 442, 516 (VIII-1) 228 (VIII-3) 243 (IX-1) 76, 79⁸, 156, 204-, 217, 238, 248-, 288, 290, 435, 445, 497, 526, 526² (IX-2) 618, 659², 693, 889, 898, 899, 902⁴, 914, 947, 952⁸, 961¹, 1021, 1024, 1065, 1100, 1198, 1358
- Татари очаківські (VII) 59, 60, 62, 63, 65 (IX-2) 1024
- Татари перекопські (Tatari perocopenses, Tatary perekopskie) (X) 150 *див.* Tatari perocopenses, Tatary perekopskie
- Татари полудневі (III) 103¹
- Татари-Таурмени (II) 243¹
- Татарин (Татаринь) (I) 342 (III) 65 (IV) 335 (VII) 58, 72, 157, 353, 370, 387 (VIII-1) 31, 64, 72 (VIII-2) 25, 39, 164 (VIII-3) 73⁶, 78, 78², 199 (IX-1) 48,

- 71, 102, 183, 230, 236, 241, 247⁻, 251⁻, 273⁻, 274⁻, 277⁻, 290, 352, 458⁻, 498, 558 **(IX-2)** 665⁴, 673⁵, 674, 677, 677⁴, 696, 699⁴, 705³, 879, 890, 914, 943, 1056, 1063, 1068, 1069, 1071, 1077, 1164, 1446, 1448 **(X)** 150, 220, 221, 280
- Татарин калмицький **(IX-1)** 426
- Татарин кримський **(IX-1)** 556 **(IX-2)** 1198
- Татарин ногайський **(IX-2)** 1310
- Татарія (Тартарія, Tartaria, Tatarszczyzna, Thatharia), землі й д-ви Великого Степу **(IV)** 313 *див.* Тартарія, Tartaria, Tatarszczyzna, Thatharia *див. також* Золота Орда
- Татарка **(IV)** 43¹ **(VI)** 21
- Татарки **(VII)** 202 **(IX-2)** 1453
- Татарове (Татаровя), народ **(II)** 381³ *див.* Татари
- Татарська держава **(III)** 63 **(IV)** 91, 92, 294, 295 **(IX-1)** 230
- Татарська дорога (Татарська дорога) **(VI)** 40, 41, 41³, 42², 58, 607 **(IX-2)** 722, 1300 **(X)** 239 *див.* Татарський шлях
- Татарська земля (Tatarska ziemia) **(III)** 165 **(VII)** 5², 13, 34¹, 61, 65, 76, 82, 86, 105, 108, 113, 146, 162, 199, 292, 293, 296, 308, 311, 327 **(IX-2)** 973, 1170¹ *див.* Tatarska ziemia
- Татарська орда, д-ва **(I)** 13 **(III)** 64 **(IV)** 3, 20, 45, 64, 85, 87, 95, 194, 294, 312
- Татарська сакма **(IX-2)** 722 *див.* Татарський шлях
- Татарський народ (Tartaricae nationes) **(IX-1)** 81, 101¹ **(IX-2)** 1147 *див.* Tartaricae nationes
- Татарський шлях (Татарська дорога, Татарська сакма, Thatarski slak) **(VII)** 39, 358 **(VIII-1)** 65² **(IX-2)** 721, 722 *див.* Татарська дорога, Татарська сакма, Thatarski slak
- Татарські народи **(IX-1)** 528
- Татарські племена **(II)** 539 *див. також* Thartaricae gentes
- Тати, плем'я **(I)** 156¹
- Татри, г. **(I)** 222
- Ташкент (Шаша), м. [в Узбекистані] **(I)** 301 *див.* Шаша
- Ташлик, м. **(VIII-3)** 224²
- Ташлик, р., ліва притока Південного Бугу **(IX-1)** 216 **(IX-2)** 661, 1447, 1473¹ **(X)** 88
- Ташлики, ріки **(IX-2)** 1382¹, 1455, 1455¹, 1473¹
- Твер, м. [у Росії] **(II)** 542 **(IV)** 274, 275, 277, 451 **(V)** 387, 387¹, 526 **(IX-2)** 1287
- Тверитяни, жителі **(I)** 560 *див.* Тверичі
- Тверитянин, виходець із м. Твер **(VI)** 344
- Тверичі (Тверитяни), жителі м. Твер **(I)** 357 *див.* Тверитяни
- Тверское княжество **(II)** 555
- Тверська єпархія **(V)** 389
- Тверська земля **(IV)** 273, 275
- Тверця, р., ліва притока Волги **(I)** 185
- Тверянка, жителька м. Твер **(IV)** 269
- Тегиня (Тегинь), м. **(VI)** 58, 60,

- 607 (VIII-1) 38, 45 *див.* Тягиня, м.
- Тедески (I) 618¹ *див.* Німці
- Тейсарів, с., на Жидачівщині (VI) 588
- Теуч (Теучий), м., над р. Бирлад [у Румунії] (IX-1) 541 *див.* Теучий
- Теучий, м. (II) 421⁶ *див.* Теуч
- Телегул (Телигул), р., права притока Тилигульського лиману, басейн Чорного моря [Тилигул, р.] (IX-2) 1447, 1452
- Тележна, м., на Волощині (IX-1) 541, 542
- Телич, с. (II) 458, 463, 612 *див.* Тилич
- Телятники, с., біля Галича (V) 369
- Темеш, р., ліва притока Дунаю (II) 546
- Темніков, м., у Московщині (VIII-2) 58
- Теодозія (Теодосія, Θεοδοσία), колонія мілетська, м., у Криму (I) 85, 86, 97-99, 102, 542 (IV) 298, 298³, 299 *див.* Кафа
- Теодоро, м. (I) 156 (IV) 302² *див.* Мангуп
- Теос, м., на західному узбережжі Малої Азії (I) 85
- Теофіполь (Чолганський Камінь), м., у Подільському воєводстві (VIII-3) 64⁴ *див.* Чолганський Камінь
- Тервінги, плем'я (I) 145 *див.* Готи західні
- Терговишти (Тарговишт, Тарговишти, Терговишти, Торгови-
- шти, Торговище, Targoviste, Tergovistea), м. [у Румунії] (IX-1) 543-545, 570, 571¹ (IX-2) 903, 1103, 1106, 1107 *див.* Торговишти, Торговище, Targoviste, Tergovistea
- Теребені, с., на Пинщині (IX-2) 1152
- Теребовельська волость (II) 390, 465
- Теребовельська земля (V) 24
- Теребовельська королівщина (V) 203 *див.* Теребовельське староство
- Теребовельське староство (Теребовельська королівщина) (V) 189² *див.* Теребовельська королівщина
- Теребовельський повіт (Trebowlensis districtus, Trembovliensis districtus) (IV) 501 (V) 80², 321² (VI) 625 *див.* Trebowlensis districtus, Trembovliensis districtus
- Теребовельщина (III) 92 (IV) 89, 90, 193, 463, 464 (V) 24, 186³, 190³, 191⁵, 317
- Теребовль, м. (II) 75, 90, 99, 100, 174, 409, 416, 417, 418⁻, 423, 424, 436, 437, 465, 479, 523 (III) 42 (IV) 89¹, 91 *див.* Теребовля
- Теребовль, округ (IV) 90, 175
- Теребовля (Теребовль, Trembowla), м., у Галичині (II) 569, 572, 573 (V) 203, 267, 269, 308, 314, 315³, 317, 323 (VI) 207 (VI) 43⁴, 78, 101, 177, 260 (VII) 26 (VIII-3) 71, 83, 94 (IX-2) 652, 672, 700,

702, 1114, 1139 *див.* Теребовль, Trembowla
 Терек, р. **(I)** 229, 301 **(II)** 516⁶ **(IX-2)** 1072
 Терепча, с., на Сянїччині **(VI)** 266
 Терехтемирів (Trechtymirów, Trustymów (помилк.)), м., на Київщині [Трахтемирів, с., Чрк.] **(I)** 35 **(II)** 281 **(VI)** 306 **(VII)** 17, 43, 43¹, 157, 157², 159, 176, 176³, 177⁻, 184¹, 251, 252, 294, 312, 403, 427, 432¹, 433, 433³, 437, 444, 502, 525, 579 **(VIII-1)** 255, 280, 314, 317 **(VIII-2)** 138 **(VIII-3)** 117, 129², 262 **(IX-1)** 398 **(IX-2)** 1026, 1027 *див.* Trechtymirów, Trustymów (помилк.)
 Терехтемирівська сотня, Канівського полку **(VIII-3)** 275
 Терізи, наддунайське тракійське плем'я **(I)** 128
 Терлицька сотня, Кальницького полку **(VIII-3)** 277
 Тернава, м. [у Польщі] **(III)** 78
 Тернава, р. **(VI)** 367¹
 Терновка, р., права притока Самари **(IX-1)** 57
 Тернопіль (Тарнопіль, Ternopol), м., у Галичині **(II)** 610 **(V)** 251¹, 268, 557 **(VI)** 81, 101, 118¹, 122, 127, 260, 430 **(VIII-2)** 203 **(VIII-3)** 66³, 196 **(IX-1)** 243, 259, 273⁻, 275⁻, 276⁻, 309², 551⁵ **(IX-2)** 959, 1014, 1014³, 1029, 1030⁻, 1114, 1139, 1140, 1143, 1460, 1461, 1463, 1466,

1550 **(X)** 57, 73 *див.* Тарнопіль, Ternopol
 Тернопільський повіт **(II)** 610
 Тернь, р., притока Сули, ліва притока Дніпра **(II)** 603
 Терпсеїв, с., над р. Рось **(V)** 122 **(VII)** 18
 Тертер, р., ліва притока Кури **(I)** 444
 Тершів, с., на Самбірщині [Старосамбірський р-н Льв.] **(V)** 285
 Тесалія, земля, на егейському узбережжі **(I)** 45, 169
 Тетерів (Тетеревь), р., права притока Дніпра **(I)** 9, 36, 308, 309, 334, 334¹ **(II)** 167, 168, 258-260, 262, 288 **(III)** 84, 86, 156-158, 158¹, 159², 160, 170 **(V)** 481 **(VII)** 20, 42, 42³, 311, 408 **(VIII-3)** 60, 273 **(IX-2)** 773, 1291
 Тетіїв, м., у Брацлавському повіті [Кв.] **(IX-2)** 1048
 Тетіївська сотня (Тетіївська сотня), Кальницького полку **(VIII-3)** 277
 Тетліга, р., права притока Сіверського Дінця **(VIII-2)** 72
 Тетраксіти, плем'я готське **(I)** 156¹ **(II)** 507
 Тиверці (Тиверци, Attorozi, Βερβιάνοι, Теверβιάνοι), плем'я, між Дністром та Дунаєм **(I)** 201, 203, 203⁻, 205, 206, 206³, 210³, 237, 243, 410, 413, 418², 419, 425, 548, 549 **(II)** 519 *див.* Attorozi, Βερβιάνοι, Теверβιάνοι
 Тиверці чорноморські **(I)** 548

Тиврів, маєтн., м., у Брацлавському повіті (I) 206 (VII) 16, 257- (VIII-3) 277

Тикич, р. (II) 585 *див.* Гірський Тикич

Тикотин (Тикорин, Тикоцин), м., на Підляшші (VI) 54, 56², 70, 195 (IX-2) 1283, 1283², 1284, 1381

Тикотинський повіт (V) 340

Тилицький прохід, у Карпатах (II) 459, 460

Телич (Подтелич, Телич), с., над р. Попрад (II) 458, 463, 612 *див.* Подтелич, с.; Телич

Тиманівське городище (Тимолівське городище) (VII) 15 *див. також* Тимонівка, м.

Тимонівка (Липівка Тимонівська), с., м., у Брацлавському повіті [Тиманівка, с., Тульчинський р-н Вн.] (V) 221 (IX-2) 1016-1018, 1026, 1028 *див.* Липівка Тимонівська *див. також* Тиманівське городище

Тимонівська сотня, Брацлавського полку [Тиманівська сотня] (VIII-3) 277

Тинне, н. п., біля Львова (IX-2) 1090

Тирав, м-ко, м., у Сяніцькій землі (V) 143, 154, 351 (VI) 228

Тирав Сольна, с., у Сяніцькій землі (V) 148, 148¹

Тиравська волость, у Сяніцькій землі (VI) 221

Тиргул-Фрумос, м., у Волощині [у Румунії] (IX-1) 570, 571¹ (IX-2) 1546

Тириты, жителі Тіри (I) 540 *див.* Тіряни

Тирішкін, плем'я (I) 206³

Тирново (Тирнов), м., у Болгарії (II) 523¹ (V) 386

Тирновський патріархат (V) 387-

Тиса, р., ліва притока Дунаю (I) 124, 129-131, 143, 156, 210⁴, 214, 221, 225, 226 (II) 360, 487, 489, 492, 493, 496, 497-¹, 546, 578, 579, 611 (III) 98, 98³, 533 (VI) 24 (IX-2) 1323

Тисмениця (Тисьмениця), м., у Галичині [Івано-Франківський р-н ІФ.] (II) 420, 610 (III) 396 (VI) 43⁴, 101

Тисько-дунайська низина (I) 9

Тисьмениця (Тисмениця), р., права притока Вепра, басейн Дністра (II) 370, 371 (VI) 161

Титов'яни, с., у Вилькомирському повіті (V) 112⁵

Тиха Сосна, р., права притока Дону (VII) 10, 13 (VIII-2) 63

Тихомель (Тихомль), с., м., у верхів'ях Горині (II) 173, 258², 259, 430, 437¹ (III) 24, 36 *див.* Тихомль

Тихомль, с. (VI) 627 *див.* Тихомель

Тичинська волость, у Сяніцькій землі (VI) 209

Тишівці, с., над р. Гучва [у Польщі] (V) 257¹, 269 (VI) 389

Тишки, с., на Полтавщині (X) 87

Тишовецьке староство, над р. Гучва [у Польщі] (V) 190²

Тільбюра, м., у Західній Європі
(II) 369¹⁰, 370²

Тіметрака (Тіметраха), м. (II)
507- див. Тмуторокань, м.

Тір, м., д-ва, у Фінікії (I) 71

Тіра, колонія мілетська, м. (I)
85, 87-89, 91, 94, 96, 103,
129, 540 (VI) 26 див. Білго-
род, м., на усті Дністра

Тіра, р. (I) 87 див. Дністер

Тірагети придніпровські (I) 139
див. також Гети придні-
провські

Тірагети, плем'я (I) 128, 128⁴,
131, 139, 206³ див. також
Гети придніпровські

Тіряни (Тирити, Τύρανοι), жи-
телі м. Тіра, на усті Дністра
(I) 87 див. Тирити, Τύρανοι

Тісамати, плем'я (I) 120, 124

Тіфліс, м., на Кавказі (II) 540

Тішанів, м., у Белзькій землі
(II) 372¹ (IX-1) 266

Тішанівський повіт (II) 585

Тмутараканская Русь, територія
(I) 417¹, 464- (II) 509-

Тмутарканцы, жителі Тмуторо-
кані (VII) 74 [I]

Тмутороканська волость (I)
195, 462, 486-487 (II) 17, 29,
45, 509-511, 518

Тмутороканська катедра [спар-
хія] (I) 522 (III) 279, 279³,
280-

Тмутороканський ост-
рів (Тьмутороканський
островъ), в Азовському морі
(II) 507-, 509

Тмуторокань, територія (II) 18,
47, 53, 57, 62, 68, 69, 73, 78,

99, 200³, 315, 408, 410, 421,
506, 507, 521

Тмуторокань (Матраха, Матрега,
Матрез, Матриця, Таматар-
ха, Тіметрака, Тьмутаракань,
Тьмуторакань, Тьмуторо-
кань, Тьмуторокань, Фана-
горія, Matreca, Matrega, Mat-
rica, Μάταρχα, Ματράρχα,
Ταμάταρχα, Τυμάταρχα), м.,
на Таманському півострові [у
Росії] (I) 100, 101, 156¹, 196³,
197-, 229, 234⁴, 242, 243, 320²,
417, 462, 487, 510, 511, 522,
589¹ (II) 49, 70, 85, 89, 315,
506, 507-⁴, 508, 508⁴, 509, 509-
, 510, 511, 511¹, 512-514, 516²
(III) 279 (IV) 295, 298, 300
(VI) 4 див. Матраха, Матре-
га, Матрез, Матриця, Тама-
тарха, Тіметрака, Фанагорія,
Matreca, Matrega, Matrica,
Μάταρχα, Ματράρχα, Ταμά-
ταρχα, Τυμάταρχα

Богородиці церква (II)
510

Товарів (Товаров), м., над р. Рось,
у Київській землі (II) 214, 286
(VII) 16 див. Товаров

Товаров, м. (II) 286^{3,4} див. То-
варів

Товмач, м., у Галичині [Тлумач,
м., ІФ.] (II) 611 (IV) 230 (VI)
261

Товмачик, с., біля Коломиї [Ко-
ломийський р-н ІФ.] (V) 262

Тоганів, маєтн., над р. Рось
(VII) 17

Токари, с., над р. Сула (VIII-2)
45

- Толенки (Holonka), с., у поріччі р. Сухий Ромен **(VIII-2)** 45 *див.* Holonka
- Томаківка, р., права притока Дніпра **(VIII-1)** 291¹
- Томаківка, ухор на дніпрових порогах **(VII)** 54
- Томаківка (Буцко), о., на Дніпрі **(VII)** 137 *див.* Буцко
- Томашів, м., у Люблінському воєводстві **(VIII-3)** 96 **(IX-2)** 1126, 1191
- Томи, м. **(I)** 156 *див.* Кістенджі
- Томськ, с., у Карпатах **(II)** 612
- Топля (Топла, Серла, Топл), р., права притока Ондави, басейн Дунаю **(I)** 214 **(II)** 458, 458², 459, 459^{-1,2}, 463, 486², 488, 493, 496, 501, 503, 577, 610 **(III)** 100² *див.* Серла, Топл
- Топорів, м., у Галичині **(VIII-3)** 194-196
- Тор (Тора), р., права притока Донця **(II)** 527² **(VIII-2)** 36, 36³, 59, 60, 77 **(IX-1)** 526, 526², 535, 535⁶ **(IX-2)** 954, 1228, 1236, 1237
- Тор, м. **(VIII-2)** 38, 40 *див.* Слов'янськ
- Торговиска, с. **(II)** 456⁵ *див.* Торговисько
- Торговисько (Торговиска), м., у Сяніцькому повіті [у Польщі] **(VI)** 270 *див.* Торговиска
- Торговиця, г-ще, у поріччі р. Сухий Ромен [с., Конотопський р-н См.] **(VIII-2)** 45
- Торговиця, м., на Волині [с., Млинівський р-н Рв.] **(VI)** 102
- Торговиця, м., над р. Синюха [с., Новоархангельський р-н Крв.] **(VI)** 9² **(IX-2)** 1068
- Торговишти, м. **(IX-2)** 1103 *див.* Терговишти
- Торговище, м. **(VI)** 60 **(IX-1)** 33, 119, 473, 534, 538-542, 544, 545, 550, 570 **(IX-2)** 1081 *див.* Терговишти
- Торети, плем'я **(II)** 507
- Торець, р., права притока Сіверського Донця **(VIII-2)** 38¹
- Торжок, м., біля Твері, над р. Волга **(II)** 542
- Торжчанин, житель **(IX-1)** 459
- Ториця, р., ліва притока Гернаду **(I)** 214 **(II)** 458, 459⁻, 488, 492², 493, 495, 496, 577
- Торки, с., біля Перемишля **(II)** 585 **(IX-2)** 1385⁴
- Торки, с., у Сокальському повіті [Радехівський р-н Льв.] **(II)** 585
- Торки (Торци, Торьки), племена тюркські з Середньої Азії, осіли в басейні р. Рось і на Переяславщині **(I)** 58³, 235, 237, 464, 486, 550 **(II)** 25, 26, 52, 54, 55, 55², 56, 85, 103, 104, 106, 214, 248, 261, 282, 347, 348, 411, 415, 416, 523, 526¹, 527, 527², 528, 529, 529^{2,3}, 530, 532, 534, 535, 538, 548, 548², 550^{3,5}, 555 **(VII)** 69 *див.* Турки, племена *див.* та-кож Узи-Торки
- Торки київські **(II)** 55³
- Торки переяславські (Торки переяславсти) **(II)** 55³, 348, 348¹, 353

Торки руські (II) 83

Торкин, осада, у Стародубському повіті (II) 584

Торків, с., у Брацлавському повіті (II) 585

Торкмене, народ (II) 527² *див.*

Туркмени

Торн, м. (VI) 27, 56, 57, 68, 197

(IX-2) 1110 *див.* Торунь

Торопецькі волості (VII) 21

Торське, с., у Куп'янському повіті (II) 585

Торський, м. (VIII-2) 38, 38¹

див. Слов'янськТоруняни, жителі м. Торунь [у Польщі]

(IV) 448

Торунь (Торн, Thorn stadt, Thorum), м. [у Польщі] (III) 138³

(IV) 28², 448 (V) 593 (VI)

28, 33, 34, 36, 56, 68, 71, 605

(VIII-1) 32, 34 (VIII-2) 16

(IX-1) 168, 174, 174⁴ (IX-2)

1111, 1142², 1178, 1205, 1255

див. Торн, Thorn stadt, Thorum

Торуса, м., над р. Ока, у

В'ятицькій землі [у Росії]

(III) 180 (IV) 71

Торуське князівство, у В'ятицькій землі (III) 180

Торч, р., права притока Росі,

права притока Дніпра (II)

282, 585

Торч, ур-ще, у Київському повіті

(II) 282

Торчанка (Турчанка), р., притока

Уші (II) 585 *див.* ТурчанкаТорчеськ, м., на Пороссі,

у Київській землі (II) 78,

83-85, 88, 184, 200, 205, 210,

217, 218, 231, 235, 239, 243,

247, 248, 248², 282, 284, 285,

296, 444, 537 (III) 39, 43, 52,

515

Хреста св. церква (II)

282

Торчеський Степок, с., у Тара-

щанському повіті (II) 585

Торчин, з племені торків (II) 93

Торчин, м., на Волині (II) 585

(VI) 102, 103, 137

Торчин, с., у Радомишльському

повіті (II) 585

Торчин, с., у Літинському повіті

(II) 585

Торчинове городище, у Богоду-

хівському повіті (II) 585

Торчиновичі, с., у Самбірському

повіті (II) 585

Торчиці, с., у Новгородському

повіті (II) 585

Торчицькі взгір'я, у Таращан-

ському повіті, між сс. Бога-

тиркою та Литвинівкою (II)

585

Торчиця (Forteca), с., над р. Тор-

чиця, на Київщині (II) 282,

585 (VIII-3) 276 (IX-2) 721,

721¹, 1048, 1052 (X) 281 *див.*

Forteca

Торчиця, р., ліва притока Гни-

лого Тікичу (II) 585

Тотруш (Тротуш), м. [у Молдо-

ві] (VI) 60 *див.* Тротуш

Тотьма, м., у Московщині (VII)

337

Тошієвка, с. (VIII-2) 46 *див.*

Хвощівка

Травси, народи (I) 129 *див.* Ага-

тірси

- Траки (Тракійці, Θρακίῆς, Thraker, Θρακηῖς), племена, народи (I) 105, 107², 120, 128, 128³, 129, 129³, 132-135 *див.* Тракійці, Thraker, Θρακηῖς
- Траки балканські (I) 135
- Траки полудневі (I) 134
- Тракієць (IX-2) 1393
- Тракійська народність (I) 129
- Тракійська національність (I) 127
- Тракійський народ (I) 129
- Тракійські народи (I) 70, 81, 120, 129
- Тракійські племена (I) 45, 77, 82, 134, 135
- Тракійсько-албанські племена (I) 67
- Тракійці, плем'я (I) 108³ (IX-1) 1393 *див.* Траки, плем'я
- Тракійці північні (I) 134
- Тракія, край, історична область, на південному сході Балканського півострова (I) 130, 140, 146, 155, 159, 168, 170, 178-180, 441, 472, 473 (II) 528 (VIII-2) 15 (IX-2) 1355
- Транди, плем'я (II) 32¹
- Трансильванець (IX-1) 507⁵
- Трансильванія (Седмиградськ, Семигород, Трансильванія, Erdelj, Siebenbürgen, Transilvania, Transilvano, Transsylvaniae partes) (VIII-2) 211 (IX-1) 37¹, 49, 160, 483, 508, 517 (IX-2) 903, 1296, 1302, 1306, 1322, 1332 (X) 10, 11 *див.* Седмиградськ, Семигород, Erdelj, Siebenbürgen, Transilvania, Transilvano, Transsylvaniae partes
- Трансильванський народ (Трансильванський народ, Transylvanicae Natio) (IX-2) 1297 *див.* Transylvanicae Natio
- Трансильванські гори (IX-1) 452²
- Трансоксанія (Мавераннегрі), край (I) 301 *див.* Мавераннегрі
- Трапезонт, м. (VIII-1) 27 *див.* Трапезунт, м.
- Трапезунт, царство (IV) 296, 296² *див.* Трапезунтське царство
- Трапезунт (Трапезонт, Trapezont), м. [у Туреччині] (VI) 4 (VII) 296, 346, 347, 356, 534 (VIII-1) 214 *див.* Трапезонт, Trapezont
- Трапезунтська імперія (II) 115²
- Трапезунтське царство (Трапезунт, царство; Trapezunt Kaiserthum) [на півночі Туреччини] (IV) 296 *див.* Трапезунт, царство; Trapezunt Kaiserthum
- Траянів вал (I) 130¹ *див. також* Траянові вали
- Траянові вали, рештки римських граничних валів, оборонних споруд у Галицькому Поділлі, Бессарабії, Кіщині (I) 130, 130¹
- Требішня, р., ліва притока Сяну (II) 456
- Тремешно, м., у Гнезненському повіті [у Польщі] (V) 423²
- Треполь, м., у Київській землі

- (II) 184, 189¹, 213, 217, 227, 231, 280, 281, 296
- Тригори, м., у західній Київщині (V) 264
- Триліси (Триліси), м-ко, на Білоцерківщині (V) 220 (VII) 257, 362 (IX-1) 339, 339¹, 340, 341, 341^{2,3}, 342, 342¹, 343, 345, 345³, 346, 346⁴
- Трипілля (Трипіле, Триполе, Тгурол), с., м., на усті р. Стугна, у Київському повіті (I) 35, 38, 47 (II) 84, 85, 270, 280⁸, 282 (VI) 383¹ (VII) 184, 184¹, 185, 185², 187-189, 223, 224, 226, 257- (VIII-1) 21 (VIII-3) 142 (IX-1) 330, 348 (IX-2) 947, 966, 978, 1003 (X) 278, 279, 281, 284 *див.* Тгурол
- Миколая св. церква* (IX-2) 1004
- Спаса св. церква* (IX-2) 1003
- Трипільська сотня, Київського полку (VIII-3) 278
- Триполіс, колонія генуезька, у Криму (IV) 298⁴
- Трієст (Трієсть), м., над Адріатичним морем [в Італії] (I) 121¹ (VII) 589
- Трір (Trier), м. [у Німеччині] (II) 31² (VI) 624 *див.* Trier
- Трогльодіти, племена, у поріччі р. Дунай (I) 134
- Троки, волость [у Литві] (IV) 162, 203⁴
- Троки (Троци, Troki), м., біля м. Вільно, у Литві (IV) 98-, 138, 140, 141, 165, 192, 204, 204-, 232, 307^{1,4}, 333, 410², 453, 473 (V) 110¹, 293, 621 *див.* Троци, Трокі
- Тростна, м., у Чернігівській волості [у Росії] (III) 181
- Тростянець, м., у Брацлавському повіті (VII) 16 (IX-2) 1014³, 1020, 1020², 1036¹, 1040⁴
- Тротуш, м. (VI) 60 *див.* Тотруш
- Троци, м. (IV) 204 *див.* Троки, м.
- Троцька волость [у Литві] (IV) 225
- Троцька земля [у Литві] (IV) 207
- Троцьке воєводство [у Литві] (IV) 266, 283, 292-, 346, 422 (V) 45⁵, 61, 110, 135, 206, 296¹, 300, 359¹
- Троцьке князівство [у Литві] (V) 7
- Троцький повіт [у Литві] (IX-2) 1205
- Трочани (Sancte Trinitatis villa), с., у Карпатах (II) 458² *див.* Sancte Trinitatis villa
- Троя (Troja), м. (VI) 429 *див.* Troja
- Труа, м., над р. Сена [у Франції] (I) 615
- Трубайці (Турубайловка), с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46 *див.* Турубайловка
- Трубеж (Трубешь), р. (VI) 284, 285 *див.* Трубіж
- Трубіж (Трубеж), р., ліва притока Дніпра (I) 193, 241 (II) 88, 161, 344-346, 348⁷, 351-354 *див.* Трубеж

- Трубчевськ (Трубчевськ), м., над р. Десна, на Сіверщині [у Росії] (II) 328, 337 (IV) 67, 67², 68, 70, 178, 179², 274, 278, 452, 453 (VII) 377 (IX-1) 387
- Трубчевська волость, на Сіверщині (II) 328
- Трубчевське князівство, на Сіверщині (III) 178
- Труківці, с., у Брацлавському воєводстві (VIII-3) 277
- Трутна, р. (VI) 186
- Ту-гю, д-ва (II) 539 *див.* Ту-кіу
- Ту-гю, орда турецька (I) 160⁶ *див.* Ту-кю
- Тудела, м. [в Іспанії] (I) 286
- Ту-кіу (Ту-гю), д-ва східних турків (II) 539 *див.* Ту-гю, д-ва
- Ту-кю (Ту-гю, Tou-Kiue occidentaux, Turc), орда турецька (I) 153, 160⁶ *див.* Ту-гю, орда; Tou-Kiue occidentaux, Turc
- Тула, м., у північній Сіверщині [у Росії] (IV) 87, 274 (VIII-2) 58
- Тулибле, с., на Канівщині (VII) 43, 43¹
- Тулин, м., на Житомирщині (VI) 292³
- Тутьча, м., над р. Дунай [у Румунії] (I) 468⁴
- Тутьчин (Нестервар, Нестервар-Тутьчин, Фалчин), м., у Брацлавському воєводстві [Тутьчинський р-н Вн.] (VIII-3) 38-40 (IX-2) 1017, 1020¹ *див.* Нестервар, Нестервар-Тутьчин, Фалчин
- Тутьчинська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Тумаш (Тумашь), м., у Київській землі (II) 164¹, 280
- Тур, р., притока Прип'яті (VI) 19, 19⁶, 186 (VII) 5, 5¹
- Тура (Турась), колонія (I) 540 *див.* Білгород, м., на усті Дністра
- Турець-земля (I) 435
- Турецьке государство (Туретцкое государство, Турское государство) (IX-2) 1527 *див.* Турецька держава
- Турецька держава (Турецьке государство) (II) 526 (VII) 539 (VIII-1) 26 (IX-1) 34, 134², 230, 565 (IX-2) 622, 1527, 1529 *див.* Турецьке государство
- Турецька земля (Турска земля, Турская земля, Турского земли) (VI) 47 (VII) 40, 460, 517², 523², 540¹ (IX-1) 134², 173, 520 (IX-2) 921¹
- Турецьке плем'я (III) 250⁴
- Турецьке царство (VII) 525
- Турецький каймакан [адмін.-терит. одиниця] (IX-2) 952
- Турецький повіт, у Галичині, на північному узгір'ї Карпат (I) 50²
- Турецькі народи (I) 57, 152 (II) 539
- Турецькі орди (I) 13, 57, 58, 97, 150, 161, 162, 226, 230, 301, 302, 445, 463, 464 (II) 10, 128, 506, 509, 518, 522, 526, 532, 544 (VI) 7 (VII) 468, 481
- Турецькі племена (I) 151, 160 (II) 526, 539

Туреччина (Туречина, Турки, Турок, Турци, Турція, Hohen Pforte, Turchia, Turcy, Turcyа, Turek, Turkia, Tursko, Vysoka Porta) **(IV)** 311, 319, 322-324 **(V)** 252 **(VI)** 22, 46³, 47, 48, 53, 54, 61, 64, 65, 67, 82, 91, 132, 133, 386, 397 **(VII)** 65, 76, 105, 106, 113, 115, 116, 118, 122, 128, 140, 152, 170, 172, 177, 196, 197, 199, 200, 202, 204, 206, 241, 246, 247, 268, 288, 293, 294, 307, 308, 311, 321, 322, 325, 327, 343, 345, 346, 348-350, 355, 359, 370, 375, 426, 427, 433, 460, 462, 476, 479, 481, 488, 491, 512, 517, 519, 525, 527, 528, 533, 539, 540, 559, 582 **(VIII-1)** 25, 26, 28, 36, 38, 41, 47-49, 58, 59, 121, 122, 146-, 206-208, 229, 239, 240, 245, 251, 286 **(VIII-2)** 5, 7, 10-13, 13³, 14, 15, 18-20, 20³, 21, 22, 25, 33⁴, 107, 141, 144, 196 **(VIII-3)** 59, 133, 140, 165, 249, 271 **(IX-1)** 9, 33, 45-, 48, 52, 53, 83, 84, 116, 128, 134, 139, 140, 142, 152, 153, 160, 169, 170, 206, 212, 214, 230, 235, 237, 252, 361, 376, 379, 385, 425, 427, 431, 444, 447, 450, 452, 469, 483, 510, 521, 533, 534, 549, 558, 566, 577 **(IX-2)** 615, 616, 627, 631, 655, 672, 721, 779, 867, 893, 904, 950, 1029, 1032, 1081, 1130, 1165, 1275, 1346, 1360, 1376, 1388, 1440, 1488, 1489 **(X)** 135 *див.* Турки, д-ва;

Турок, д-ва; Турци, Турція, Hohen Pforte, Turchia, Turcy, д-ва; Turcyа, Turek, Turkia, Tursko, Vysoka Porta
 Турійська волость, у Володимирському повіті **(VI)** 150
 Турин, м. [в Італії] **(I)** 60¹
 Туринка, с., у Львівській королівщині **(VI)** 203
 Туринське, с., на Сянїччині **(VI)** 223
 Турій, м., фортеця римська, на лівому березі Дунаю, у Дакії **(I)** 168, 179
 Турійськ (Турійськ), м., у Володимирському повіті, на Волині [Турійський р-н Вл.] **(II)** 369, 395 **(VI)** 77, 389
 Турінгія, край, історична область, у центрально-східній Німеччині **(I)** 165
 Турія (Турия), р., права притока Прип'яті **(II)** 369 **(IV)** 46, 47
 Туркені **(VII)** 202
 Туркестан, д-ва **(I)** 46, 56, 57, 293³, 294, 301, 302 **(II)** 540, 541, 545 **(IV)** 299, 301 **(VI)** 4
 Турки, народи **(I)** 233, 506 *див.* Угри
 Турки, племена **(II)** 54, 348, 349, 514, 518, 527, 527², 539 *див.* Торки, племена
 Турки (Т., Торки, Туркове, Touranien, Turci, Turcs, Turcy, Turki), народ **(I)** 107², 152¹, 153, 156¹, 158¹, 160, 160⁶, 196-, 231, 232, 248, 256², 292, 403¹, 564, 616 **(III)** 154², 536 **(IV)** 257, 260, 294², 302², 304, 322, 325, 328, 329, 331, 332,

336, 350, 354-356, 401 **(V)**
 85³, 106, 329, 406, 510, 511
(VI) 7, 11, 13, 15, 18, 22, 44,
 50, 53, 82, 99⁶, 142, 271 **(VII)**
 25, 31, 38, 40, 41, 59, 61-64,
 69, 87¹, 96, 97¹, 101, 102,
 107, 113, 115, 116, 118-120,
 125, 126, 135², 139, 141, 145,
 147-150, 152, 162, 165, 166,
 166^{2,4}, 167, 169, 170, 172,
 173, 175, 177, 180, 190, 193,
 196-200, 202-206, 241, 246,
 258, 273, 281, 283, 291, 292,
 296, 299, 302, 303, 308, 321,
 322, 325-327, 343, 344, 346-
 348, 350, 352, 353, 353¹, 355,
 356², 357-362, 370, 371, 375,
 376, 378, 379, 387, 393, 394,
 437, 438², 439-442, 444, 448,
 453, 454, 454¹, 455, 460, 461,
 467-471, 471³, 472-478, 480¹,
 488, 491, 493, 495, 496, 507,
 510, 513, 513³, 514-516, 519,
 523, 528, 533-536, 540, 567,
 576, 583 **(VIII-1)** 24-26, 26⁵,
 27, 27⁷, 29, 37, 38, 40, 44, 45,
 48-51, 60, 100-101, 119-122,
 128, 128³, 158, 207-209, 221,
 228, 236, 240, 244, 251, 258,
 286 **(VIII-2)** 7, 11, 12, 14, 15,
 18, 21-23, 28, 30-35, 146⁻,
 147, 148, 153, 179 **(VIII-3)**
 19, 59, 76, 87, 113, 146, 153,
 184¹, 241, 249¹, 250, 251, 258
(IX-1) 33, 35, 37, 45⁻, 46, 49,
 52, 53, 63¹, 64-66, 69, 75, 87⁻,
 88⁴, 105², 116, 122, 128, 135,
 137, 138, 140, 142, 150, 156,
 159, 160, 163, 166, 167, 172⁻,
 176, 177, 195, 216, 232, 235,

236¹, 237, 239, 248¹, 250⁻,
 276⁻, 294, 299, 316, 316⁴,
 317, 317¹, 345, 351, 385, 386⁻,
 395, 397, 444³, 464, 468, 478,
 480, 485, 498, 506, 508, 509,
 513, 516, 519, 529, 531, 536,
 537, 543, 544, 577, 580, 587,
 589 **(IX-2)** 614, 622, 623, 635,
 639, 893, 894, 901, 902, 921¹,
 928, 944, 945, 948, 952, 953⁻,
 960¹, 961, 961¹, 972, 972⁻, 992,
 1032, 1063, 1064, 1067⁻, 1069,
 1074, 1093¹, 1097, 1098, 1104,
 1109, 1130, 1242, 1267, 1277,
 1292, 1304¹, 1338, 1339, 1345,
 1375³, 1376-1379, 1415, 1416,
 1422, 1426, 1427, 1429, 1433,
 1433¹, 1434, 1437, 1437⁴,
 1439, 1440, 1442, 1448, 1455¹,
 1464, 1472, 1478, 1488, 1490,
 1495, 1527, 1549, 1550 **(X)**
 38, 41, 85, 90, 132, 135, 159,
 164, 171, 195, 198, 306 *див.*
 Торки, племена; Touranien,
 Turci, Turcs, Turcy, Turki
 Турки, д-ва **(VII)** 115, 165, 172,
 173, 193, 197, 198, 200, 203,
 204, 246, 283, 308, 321, 322,
 352, 355, 375, 528, 533 *див.*
 Туреччина
 Турки алтайські **(I)** 230
 Турки Джунгарії, народ **(II)** 539
див. Уйгури, народ
 Турки західні **(I)** 159⁻
 Турки східні **(I)** 160, 161, 161⁻
(II) 539
 Турки-Кераїти, плем'я **(II)** 539
 Туркілінги, плем'я готське **(I)** 141
 Туркмени (Торкъмене), народ
(II) 527² *див.* Торкъмене

Турко-Татари (Turkotataren, Turkotatary), народ (I) 107²
див. Turkotataren, Turkotatary

Турлу, р. (I) 206² *див.* Дністер

Туробин, м., на холмсько-белзькому Побужжі (II) 370 (VI) 152, 175, 626 (IX-2) 1457, 1458, 1458⁶, 1459

Туров (Турів), м., у Берестейському воєводстві [у Білорусі] (I) 186, 419, 487 (II) 17, 28, 28¹, 45³, 47, 49, 62, 69, 77, 78, 81, 99, 109¹, 111, 114, 121, 132-134, 138-141, 186, 187, 187⁶, 188, 188², 260¹, 300, 301, 301¹, 304-309, 366¹ (III) 234, 250, 305 (IV) 16³, 234, 289, 332, 423, 430, 485 (VII) 156¹ (VIII-3) 144, 156 (IX-1) 769 (IX-2) 1150, 1316 (X) 297, 304

Бориса і Гліба монастир (II) 305

Туров, округ [у Білорусі] (IV) 501

Туровецький комітат (Turocz), на Закарпатті (II) 501⁵ *див.* Turocz

Турово-Пинська волость (II) 28, 45, 77, 98, 110, 111, 150, 176, 182, 187, 260, 302

Турово-Пинська єпархія (V) 460

Турово-Пинська земля (II) 50, 186, 187, 208, 215, 254, 255, 258, 260, 262, 300-303, 305, 307, 308, 310, 363, 368-369, 371, 554, 595 (III) 81, 202, 206, 213, 270 (IV) 8, 14, 16 (V) 621

Турово-Пинське владцтво (V) 483

Турово-Пинське князівство (Pińsko-Turowskie księstwo) (II) 71, 92, 111, 258, 260¹, 300², 301-304, 308, 595 *див.* Pińsko-Turowskie księstwo

Турово-Пинський полк (IX-2) 1318

Туров-Пинськ, волость (II) 28, 99, 152

Туровська волость (II) 8, 62, 137, 146, 301³, 302²

Туровська єпархія (V) 388, 392 *див.* Туровська катедра

Туровська земля (II) 153-154, 186

Туровська катедра (I) 522 (II) 305 (III) 270, 278 (V) 431 *див.* Туровська єпархія

Туровське князівство (II) 7, 301³, 303⁴ (V) 294, 300

Туровці (Туровци), жителі м. Турів (II) 188, 304, 305⁴, 308 (III) 229

Туровче, с., на Київщині (IX-2) 851³

Туровщина (II) 188, 391 (IV) 287

Турок, д-ва (VII) 241, 361, 378, 379, 387, 442, 444, 453, 493, 528 (VIII-3) 224² *див.* Туреччина

Турок (Турчанин, Турчин, Турчинок, Турчинь) (III) 154² (VII) 126, 240, 296, 326, 370, 376, 455 (VIII-1) 224, 228, 252 (VIII-2) 6, 20³, 143, 178 (IX-1) 35, 36, 45⁻, 48-50, 52, 53, 59², 64, 66, 71, 97, 97³, 122, 124, 135, 142, 165, 167, 230, 235, 236¹, 237³, 248¹,

- 262³, 361, 377, 431, 444³, 446, 519, 555, 556, 556¹, 562, 577, 584⁴ **(IX-2)** 655, 893, 928, 1063, 1077, 1393, 1437, 1446, 1447, 1528, 1536 **(X)** 319, 338
- Турпії (Turpiki), колоністи турецькі **(II)** 348, 534, 548
- Турубайловка, с. **(VIII-2)** 46 *див.* Трубайці
- Турци, д-ва **(VII)** 370 *див.* Туреччина
- Турція, д-ва **(I)** 218 **(IV)** 320⁴ **(V)** 560 **(VI)** 7, 102 **(VII)** 197 **(VIII-2)** 10, 19 **(VIII-3)** 241 **(IX-1)** 47, 51, 466, 508 *див.* Туреччина
- Турчанка, р. **(II)** 585 *див.* Торчанка
- Турчинка, с., у Житомирському повіті **(VII)** 257 -
- Турьси, плем'я **(I)** 206³
- Тустань (Tustan), замок, фортеця, над р. Стрий, у Галичині [Сколівський р-н Льв.] **(II)** 470, 580 **(V)** 429, 429¹ *див.* Tustan
- Тушан-хан, м., у Малій Азії **(IX-2)** 975
- Тушин, г-ще **(IV)** 87
- Тушино, н. п., біля Москви **(VII)** 325, 325⁴, 333, 376
- Тюркские народности **(I)** 151¹
- Тюркские племена (Türkvölker) **(I)** 151¹ *див.* Türkvölker
- Тягинець, м. **(IV)** 330¹ *див.* Тягинка
- Тягинка (Тягинець, Тягиня, Tiahinia, Tyachinia), м-ко, над р. Дніпро [Бериславський р-н Хрс.] **(VII)** 349, 354 *див.* Тягинець, Тягиня, м-ко; Tiahinia, Tyachinia
- Тягинський перевіз, на Дніпрі **(VII)** 59
- Тягиня (Тягінь), м-ко **(VII)** 57, 58, 79, 82-84, 118, 150⁴, 167², 169³ **(VIII-2)** 167² **(IX-2)** 1105 *див.* Тягинка
- Тягиня (Бендери, Тегиня, Teginia), м., над р. Дністер [у Молдові] **(VI)** 61¹ **(VII)** 13, 79, 96, 107, 150, 150⁴, 155, 165, 166², 202, 204, 205, 208, 378, 516 **(VIII-3)** 179⁶ **(X)** 30 *див.* Бендери, Тегиня, Teginia
- Тязів, с., у Галицькому повіті **(VI)** 265
- Тясмин (Тясмен, Тясмень), р., права притока Дніпра **(II)** 349, 505 **(III)** 396 **(V)** 264 **(VI)** 281 **(VII)** 16, 44, 54, 258, 545 **(VIII-2)** 153, 188 **(IX-1)** 435 **(IX-2)** 617, 659¹, 808⁻, 1475⁻
- Тячів (Fecső, Técső, Deutsch-au), с., у південному Мармароші **(II)** 504 *див.* Fecső, Técső, Deutsch-au

У

Уар (Угар), р., права притока Бартанги, на східному Памірі **(I)** 160⁵ *див.* Угар
 Уар-Гуни, народи **(I)** 160 *див.* Аваро-Гуни
 Убедь, р. **(II)** 328, 328² *див.* Убідь
 Убідь (Убедь), р., права притока Десни, ліва притока Дніпра **(IX-2)** 1012 *див.* Убедь
 Уборть, р., права притока Прип'яті **(I)** 331¹ **(II)** 260, 262
 Уветичі, м. **(II)** 97 *див.* Ветичі
 Уг (Ung), р., ліва притока Лабірця, права притока Тиси [Уж, р.] **(I)** 205², 214, 223 **(II)** 488, 493 *див.* Ung
 Угар, р. **(I)** 160⁵ *див.* Уар
 Угерники, с. **(V)** 104 *див.* Угорник
 Угерці, с., Введенія монастир **(V)** 263
 Угерці, с., на Перемишльщині **(V)** 104, 263
 Углич, м., на півночі Русі **(I)** 202¹
 Угличани, племена **(I)** 202¹ *див.* Уличі
 Угличі, племена **(I)** 201, 202, 202^{-1,2}, 585 *див.* Уличі
 Угличі наддніпрянські **(I)** 203⁻
 Углів, с. біля Хмельницького замку **(VI)** 253
 Углове, місцевість, у Галичині **(II)** 612
 Угльниці, с. **(II)** 612 *див.* Угольники

Угнів, м., у Галичині **(VI)** 379¹
 Угол (᾽Ογγλος), країна, територія між Дністром і Дунаєм **(I)** 160 *див.* ᾽Ογγλος
 Угол (Уголь), р. **(I)** 203⁻, 234 **(II)** 173, 191 *див.* Орель
 Угольники (Угльниці, Uhelniki), с., біля м. Галич, у Галичині **(II)** 612 *див.* Угльниці, Uhelniki
 Угорка, р., ліва притока Бугу **(II)** 381, 382, 384
 Угорник (Угерники), с., у Коломийському повіті [Угорники, с., Коломийський р-н, ІФ.] **(V)** 267 *див.* Угерники
 Угорська держава **(I)** 224, 419 **(II)** 578 **(IV)** 52¹
 Угорська земля (Венгерська земля, Угорская земля, Угорьская земля) **(I)** 75, 557 **(II)** 431, 484 **(IV)** 102, 108 **(IX-1)** 116, 117, 517 **(IX-2)** 790, 1419 *див.* Венгерська земля
 Угорська корона, д-ва **(II)** 486, 489 **(IV)** 104, 112 *див.* Угорщина
 Угорська народність **(II)** 501
 Угорська Русь (Угорская Русь, Uherska Rus) **(I)** 7, 47, 50², 344², 355-558 **(II)** 359, 407, 485, 486, 486¹, 488, 502⁶, 504, 581, 582, 596 **(III)** 99, 100, 119, 343² **(IV)** 172, 172² **(VI)** 217, 349, 381¹ *див.* Uherska Rus *див.* також Закарпатська Русь, Підкарпатська Русь, Угорська Україна
 Угорська Україна, землі українські в Закарпатті **(I)** 3 **(IV)**

- 100 *див. також* Угорська Русь
- Угорське королівство (Hungariae regnum) **(IX-1)** 130 *див.* Hungariae regnum
- Угорський народ (Magyar nemzet) **(I)** 232 *див.* Magyar nemzet
- Угорські Ворота (Ворота, Угорьские Ворота), прохід у Карпатах **(II)** 459, 463⁴ *див.* Ворота
- Угорські гори (Угорьскыя горы) **(I)** 224 **(II)** 435, 459, 460 *див.* Карпатські гори
- Угорсько-фінські племена **(I)** 151
- Угорщина (Бенгрія, Угорська корона, Угрія, Hongrie, Hungaria, Magyarország, Uhry, Ungaria, Ungarn, Vngaria, Vngern, Węgry), д-ва **(I)** 6, 7, 7¹, 48¹, 50², 54, 136, 211, 213, 222, 223, 223¹, 224, 493, 495, 495³, 558, 559 **(II)** 6, 33⁻, 34, 79, 99, 112, 117, 136, 152-154, 162, 166, 189, 190⁻, 236, 238, 246, 248, 250-253, 383, 398, 409, 412-414, 416, 418, 427, 428, 438, 441, 441³, 442¹, 449, 454, 458, 459, 463⁴, 470, 488, 502, 525, 543, 543¹, 544, 545, 545³, 546, 546³, 547², 556, 568, 578, 579, 581, 582, 584, 596, 612 **(III)** 3, 6, 7, 10, 18, 22, 23, 25, 25³, 28, 29, 31, 31¹, 32, 35, 36, 41, 43, 47-49, 51-53, 53², 54, 56-59, 61, 63-65, 67, 74, 74³, 75-77, 98, 99, 101, 118, 129-132, 140, 142², 144, 150, 157, 160, 160², 162, 163, 430, 431, 510, 511, 515, 519, 527, 532-534 **(IV)** 3, 21, 22, 24, 26, 27, 27¹, 29, 37, 38, 51, 52, 58, 61, 62, 90, 100, 101, 101¹, 102-105, 108-118, 118¹, 120, 121, 122², 123-126, 128, 128¹, 131, 155, 169, 171, 172, 172², 177, 185, 349, 433, 434, 440, 441, 448, 449, 499, 500 **(V)** 20, 75¹, 85³, 224, 227, 374¹, 508, 522, 523 **(VI)** 24, 25, 25⁴, 37-39, 61, 91, 98, 159, 217, 298, 302, 349, 350¹, 611 **(VII)** 31, 173, 188, 196-199, 201, 202, 205, 209, 236, 240, 242, 385, 438 **(VIII-3)** 94, 138 **(IX-1)** 44, 63¹, 104³, 105³, 125, 163, 250⁻, 251⁻, 253, 431, 450, 510, 516, 518, 528, 529, 540 **(IX-2)** 1099, 1172, 1187, 1208, 1213, 1390, 1391¹, 1394, 1410, 1442, 1444, 1460, 1461 **(X)** 170, 249, 348 *див.* Бенгрія, Угорська корона, Угрія, Hongrie, Hungaria, Magyarország, Uhry, Ungaria, Ungarn, Vngaria, Vngern, Węgry *див. також* Австро-Угорщина
- Угорщина західна **(IX-1)** 510
- Угорщина північна **(I)** 211 **(VI)** 217
- Угорщина полуднева **(II)** 454
- Угорщина східна (Östl. Ungarn) **(IX-1)** 510 *див.* Östl. Ungarn
- Угоч, комітат **(II)** 489, 494, 504³, 582 *див.* Угочська столиця
- Угочська столиця (Угоч, Угоча, Угочський комітат, Ugocha comitatus, Ugochiensis comi-

- tatus, Vgocha comitatus), адмін.-терит. одиниця на Закарпатті **(II)** 490⁶, 497¹ **(III)** 98³ *див.* Угоч, Угоча, Угочський комітат, Ugocha comitatus, Ugochiensis comitatus, Vgocha comitatus
- Угочський комітат **(I)** 7 **(II)** 489, 496 **(III)** 99 *див.* Угочська столиця
- Угра, р. [маб., Угор, р., ліва притока Дніпра] **(VIII-1)** 202, 206
- Угра, р., притока Оки **(IV)** 274, 325
- Угри (Венгри, Мадяри, Можары, Турки, Угри-Мадяри, Угры, Угри, Шеклери, Hungari, Hungarians, Magyarai, Magyarok, Ougres, Ugrians, Ungari, Ungarn, Węgry, "Ογγροι), народ угро-фінський, з басейну середньої течії Дунаю **(I)** 7, 11, 49², 122¹, 183, 213, 223, 223¹, 224¹, 226, 228⁴, 229-232^{2,3}, 233, 234, 234¹, 235, 235¹, 236, 238, 229², 303, 313¹, 394, 466, 467, 473, 506, 584, 588, 604, 618, 618¹ **(II)** 12, 96, 97, 97^{1,2}, 105, 112³, 113, 162, 165, 166³, 167¹, 168, 172, 174, 198⁵, 233, 237-239, 248, 401, 412-414, 427, 430, 431, 450-452, 461, 466, 474, 480, 481⁻, 482, 483, 488⁴, 526, 543, 543¹, 546, 610, 612 **(III)** 3, 5¹, 11, 19, 24, 25, 28, 30, 32, 34-37, 39-41, 48, 50, 51, 54, 58, 60, 61, 62², 66, 68¹, 74, 75, 89, 99¹, 150², 198, 252, 382, 412, 479, 511, 516 **(IV)** 22, 38, 40, 53, 57, 110, 113 **(V)** 227, 500 **(VI)** 98⁶, 217, 298 **(VII)** 204, 231, 340, 474 **(VIII-2)** 13 **(IX-1)** 62, 101, 146, 259, 515, 520, 525, 538, 539, 543, 544, 582, 585, 589, 592², 594, 594² **(IX-2)** 681, 702, 835, 883, 890, 897, 898, 903, 914, 958, 1023, 1024, 1046⁻, 1063, 1099, 1298, 1375, 1388, 1390, 1391, 1391¹, 1398, 1407-1410, 1433, 1435, 1439-1441, 1457, 1459-1461, 1550 **(X)** 6, 8, 350 *див.* Венгри, Мадяри, Можары, Турки, Угри-Мадяри, Шеклери, Hungari, Hungarians, Magyarai, Magyarok, Ougres, Ugrians, Ungari, Ungarn, Węgry, "Ογγροι *див. також* Анклій, Finnoougrien Nord
- Угри семигородські **(VII)** 204, 340
- Угри-Мадяри **(I)** 232 *див.* Угри
- Угрин (Угринь), м. **(I)** 224 **(II)** 202³, 203 **(III)** 60, 135, 254 **(IV)** 119², 120
- Угринів, с., у Галичині [Тисменицький р-н ІФ.] **(V)** 262, 269
- Угрів, м. **(IV)** 376 *див.* Венгрів
- Угрія, д-ва **(II)** 115², 117⁵, 145⁻, 152³, 428², 441³, 488⁴, 556, 569 *див.* Угорщина
- Угровськ (Угровеск), м. **(II)** 370, 380, 383, 384, 384⁵ **(III)** 32, 47, 70⁻, 94, 421 *див.* Угруськ
- Угровська катедра **(III)** 278 *див.* Холмська єпархія

Угровсько-Холмська катедра [єпархія] (I) 522 (III) 279
 Угровчани, жителі м. Угрусък (II) 311²
 Угро-русские, людність (II) 581
 Угруйськ, с. (VI) 626 *див.* Угрусък
 Угрусък (Угровськ, Угруйськ), с., м., на усті Угорки і Західного Бугу [у Польщі] (II) 384⁵ *див.* Угровськ, Угруйськ *Данила св. монастир* (III) 70⁻, 94, 421
 Угоча, комітат (I) 214⁵ *див.* Угочська столиця
 Уда (Уди), р., права притока Сіверського Дінця, права притока Дону (VIII-2) 60 (IX-1) 414 *див.* Уди, р.
 Удай, р., права притока Сули, ліва притока Дніпра (I) 29, 32 (II) 345, 349, 349¹, 606, 607 (VI) 284-286 (VII) 17 (VIII-2) 45 (IX-1) 411
 Уди, плем'я (I) 547
 Уди, р. (I) 197⁻ (II) 346, 346¹, 347, 349, 505 *див.* Уда
 Ужгород (Уж-город, Унгвар, Hunguar, Hwung castrum, Ung, Ungvár, Wngh, Wngwar), замок, м., над р. Уж, у Закарпатті (II) 493, 581 *див.* Унгвар, замок, м.; Hunguar, Hwung castrum, Ung, Ungvár, Wngh, Wngwar
 Ужська столиця (Ужський комітат, Унгвар, комітат; Унгварська столиця, Унгварський комітат, Hwng comitatus), у Закарпатті (I) 47 (II) 487⁻,

488, 494, 581, 582 *див.* Ужський комітат, Унгвар, комітат; Унгварська столиця, Унгварський комітат, Hwng comitatus
 Ужський комітат, у Закарпатті (I) 7 (II) 488, 490³ *див.* Ужська столиця
 Узбек (I) 510⁻
 Узи (Гузи), народи (I) 230, 230⁴, 231, 235 (II) 54, 55³, 526, 527, 527², 528, 529 *див.* Гузи
 Узин (Узінь, Iawzien, Urzenica, Vrzenica), р., ліва притока Росі, права притока Дніпра (VII) 380, 382 (IX-1) 339, 343, 343² *див.* Iawzien, Urzenica, Vrzenica
 Узи-Торки, орди (I) 236 (II) 25, 526, 528 *див.* також Торки, племена
 Уйвар (Новий город, Novum castrum, Ujvar castrum), замок, над р. Ториця, у Закарпатті [у Чехії] (II) 492, 493 *див.* Новий город, Novum castrum, Ujvar castrum
 Уйгури (Турки Джунгарії, Oüigoures, Ugor, Ugur), народ (I) 159⁻ (II) 539 *див.* Турки Джунгарії, Oüigoures, Ugor, Ugur
 Україна Малоросійская (IX-2) 782¹
 Україна (Вкраина, Вкраїна, Мала Росія, Мала Русь, Малая Русія, Малоросія, Роксоланія, Россія украинская, Русия, Русь, Русь-Україна, Украина, Украинь, Україна-

Русь, Україна руська, Україна, Укpaїна, Altrussland, Kleinrussland, Okraina, Petite Russie, Reusseni, Rhos, Rinzen, Roscia, Rossia, Roxolania, Rus Ukraina, Ruscia, Ruś, Russ, Russe, Russen, Russia, Russland, Ruthenia, Ruzia, Slavia, Ukragnia, Ukrainia, Ukraina Rus, Ukraina Ruska, Ukraine, Ukraïne, Ukrayna, Ῥωσία (I) 2, 6¹, 13, 17, 23³, 24, 29, 30², 31, 36, 37¹, 49, 51, 51¹, 52, 53, 56, 191, 192, 218, 275, 293, 294, 304, 324³, 337, 355, 495³, 516, 528, 529, 552-554, 624, 624¹ (II) 2, 127, 130, 137, 161, 163, 172, 176, 191, 192, 196, 201, 204, 205, 207-210, 215, 216, 223-225, 230, 232, 237, 239, 245, 246, 249, 252, 256³, 277, 295, 322, 335, 342, 343, 350, 351, 356, 390, 409, 430, 453, 471, 473, 548, 549, 551, 584, 585 (III) 1, 8, 14, 15, 35, 38, 45⁴, 46, 63, 131, 145, 146, 146¹, 147, 147⁻, 150, 150², 151, 151¹, 152, 155, 161³, 202, 205, 206, 209, 210, 210², 227, 232, 236, 238, 243, 252, 256, 256¹, 257, 258, 283, 284¹, 289, 295, 336¹, 347, 371, 402, 414, 424¹, 433⁴, 454, 463, 466, 479, 483, 486, 501, 514, 526 (IV) 9⁻, 61, 73, 75, 94, 95, 100, 167, 168, 174, 179, 214, 215, 217, 219, 293, 297, 328, 329, 334, 379, 380, 401, 415, 416, 422, 481, 500 (V) 2, 70, 110, 119, 122,

225¹, 229, 231, 251¹, 252, 254, 291, 294, 355, 361, 364, 509¹, 525, 580, 581, 603, 651 (VI) 1, 2, 2¹, 56¹, 64, 72, 77, 82, 92, 94³, 133, 139, 156, 163, 168, 170, 190, 208², 211⁶, 219, 243, 246, 251⁷, 269, 270, 286-288, 290, 295, 297, 304, 330, 332, 334, 337, 347, 349, 351, 366, 368¹, 370, 380, 380⁶, 381¹, 383, 385, 389, 396, 397, 397⁴, 398, 404, 411, 412, 420, 420¹, 421, 422, 422¹, 423, 424, 425³, 426, 430, 439, 441, 443, 447, 452, 455, 470, 484, 487, 494³, 495, 496, 498, 502, 525, 528, 535, 551, 552, 577, 585, 590, 591, 593, 598, 602, 603, 606, 609, 614, 616, 618, 619, 621, 623, 624, 627, 628, 631, 632 (VII) VII, VIII, 2, 2¹, 5², 10, 14³, 21, 24, 25, 28, 30-33, 40, 49, 50¹, 58, 60, 64, 66-68, 70, 71³, 72², 74-77, 77², 78, 82, 86⁻, 87, 88, 92, 93, 102, 106, 107-111, 113, 116, 121, 123, 124⁴, 125, 127, 133¹, 141, 142, 146-152, 156, 161, 165, 166, 168-171, 173, 178, 184, 189-193, 196, 202-204, 206, 209, 213, 221, 224, 235-237, 239, 242², 253, 254, 256, 260, 263, 271, 274, 276-278, 280, 304⁻, 305-307, 309, 310, 311⁴, 316, 318-321, 323-325, 327, 331-334, 336-340, 343-345, 347, 349, 350, 352, 354, 356-360, 368, 369, 374, 378, 380, 385, 388, 392, 393, 407, 411, 424, 425, 427², 428, 432, 434, 436³,

440, 450, 450¹, 453, 455, 457, 460, 462, 465, 469², 475, 482, 483, 489, 491, 493, 495, 497, 499, 507, 510, 512, 516, 519, 520, 520¹, 523, 524, 531, 539, 542-544, 546, 551, 556, 558, 562¹, 564-566, 568, 569-571, 574, 579, 580 (**VIII-1**) 2, 9, 11-13, 16, 24, 26, 29-31, 36-38, 40, 41, 44, 45, 48, 57, 58, 60, 66, 67, 70, 70¹, 71¹, 73, 98-102, 105-108, 110, 120, 124, 125-128, 133, 134, 136-139, 153, 154, 154², 169, 184, 201, 207, 212, 213, 214¹, 215, 217, 218, 223, 227, 232, 235-237, 245, 246, 251-263, 265, 266, 276, 279, 280, 283, 285, 289, 291, 292, 298, 310, 318, 319, 321 (**VIII-2**) 3, 6, 17, 24-26, 37, 42-44, 49, 78, 80, 86, 87, 92, 99, 107, 114, 122, 123, 125, 126³, 136, 139, 146, 148-151, 153, 165, 167-169, 171, 173¹, 174, 176-181, 191, 191¹, 192, 192¹, 193, 194, 198, 199, 203-209, 211-213, 217, 219-223 (**VIII-3**) 3-5, 9, 11, 14, 19, 21, 29¹, 41, 43, 45, 46⁵, 52, 57, 66, 90, 96, 100, 103, 118-120, 120², 123, 123¹, 124², 125-128, 130-133, 136, 137, 140, 143¹, 144, 146, 149, 150, 154, 156, 157, 162, 165, 166, 169, 172, 173, 174⁶, 177, 184⁴, 185, 187, 187^{1,2}, 188, 193, 202, 203, 212, 215, 219, 224², 228, 233, 234, 239², 240, 244, 247, 250, 252-254, 264, 265, 270, 273², 278⁴, 281¹, 281², 282,

288 (**IX-1**) 6, 9, 10, 12-14, 15², 16, 16⁻, 17, 17¹, 17², 18, 18⁴, 19, 23², 24, 26, 30, 38, 41, 43-46, 53, 54, 55², 64, 67, 70, 70³, 74, 75, 77, 79⁷, 79⁸, 80, 85³, 88³, 94, 96, 97, 104, 105³, 110, 115, 116, 118, 119, 126, 129-131, 139, 140, 145, 147, 150, 151, 154, 157, 158¹, 159, 161², 162, 169, 171, 172⁻, 174, 175⁻, 176², 177⁻, 178⁻, 179, 180, 184, 188, 189, 191, 200², 201, 204-207, 209, 210¹, 212, 213², 215, 217, 218, 219³, 220⁴, 221, 225, 246¹, 248⁻, 253, 257, 258⁻, 263, 264³, 267, 268, 271, 275, 276, 276⁻, 277⁻, 279, 280, 282¹, 283¹, 285¹, 286-289, 291, 295, 297, 303⁴, 306, 307, 307⁻, 308, 309, 311², 313, 317, 318, 320, 323, 325⁻, 335, 340, 342², 343, 345, 352, 359, 360, 367, 371-373, 377⁻, 379², 380, 381, 384-386, 389, 391, 392, 394, 396, 397, 404, 407, 412-416, 419, 420¹, 422, 423, 423⁸, 424, 425, 427-429, 431⁵, 442¹, 444, 446, 447, 449-452, 455, 464, 465, 465¹, 466, 467, 469-474, 482, 484, 486, 489-492, 495, 496, 496², 497, 500, 501, 510, 535, 536, 546-548, 548¹, 551⁵, 552, 558, 559, 563, 566, 566¹, 567, 569, 574, 581, 592, 594, 595, 598, 599, 601 (**IX-2**) 609, 610, 622, 625³, 644, 649, 650, 652-656, 656³, 658, 660, 666, 667, 667¹, 668-670, 672, 674, 675, 678, 683, 686, 688, 694, 699, 701, 710, 712, 716-720, 727-

730, 732, 735¹, 742, 743, 747,
 751, 752, 754², 755², 756-760,
 762, 763, 765-768, 770, 771,
 771³, 772, 773, 773¹, 774-778,
 781, 782, 782¹, 790, 791, 794,
 795, 798, 801, 806, 807³, 808,
 808⁻, 811, 812, 812¹, 816, 824,
 826-829, 833-837, 839, 842-
 844, 852-854, 857, 858, 864-
 867, 867¹, 867², 868, 868¹,
 868², 869, 870, 871¹, 872, 873,
 876, 876³, 883, 884, 884⁴, 891,
 893, 895, 897, 901, 905, 908-
 910, 918, 919, 928², 930, 933,
 934, 936³, 937, 940, 944, 948,
 949, 951, 952, 952¹, 953⁻,
 953¹, 954, 955, 959, 960¹, 961,
 966-968, 971, 971¹, 972-977,
 979¹, 980, 980¹, 980³, 981,
 982¹, 983, 983¹, 984, 986⁴,
 989, 994¹, 1002, 1008, 1008²,
 1010, 1013, 1014³, 1017,
 1021-1023, 1027-1030, 1030¹,
 1031, 1035, 1039⁻, 1040¹, 1041¹,
 1045⁻, 1046, 1046⁻, 1051, 1053,
 1054, 1059¹, 1061-1063, 1065,
 1069-1072, 1074, 1076, 1082-
 1086, 1086⁴, 1092, 1093, 1093¹,
 1094, 1097, 1098¹, 1100⁴, 1104,
 1106³, 1108, 1110¹, 1111⁴, 1112,
 1113, 1116, 1118, 1121, 1125,
 1129, 1131, 1132, 1136, 1137,
 1139-1141, 1142², 1143, 1145,
 1146, 1149, 1149⁵, 1156, 1157¹,
 1158-1161, 1163, 1165, 1166,
 1169, 1172-1174, 1179, 1180,
 1183, 1185, 1188, 1188¹, 1191,
 1192, 1195, 1196, 1199², 1200,
 1205-1208, 1214, 1214⁻, 1217,
 1218, 1225, 1225², 1226,

1226⁵, 1227, 1228, 1230,
 1233, 1238-1240, 1242, 1242¹,
 1244-1249, 1249⁻, 1250, 1252,
 1253, 1255, 1260, 1260², 1267,
 1274, 1274¹, 1281, 1284, 1286,
 1289, 1290, 1290², 1291, 1295,
 1306, 1313, 1316, 1319, 1324,
 1329, 1329², 1331, 1334, 1334¹,
 1335, 1336, 1340, 1346, 1347,
 1350¹, 1351, 1352, 1358, 1364,
 1365, 1369², 1373, 1374, 1376,
 1378, 1379, 1382, 1384, 1393,
 1394, 1396, 1397, 1400, 1401⁴,
 1402², 1403³, ⁴, 1404, 1405,
 1408-1411, 1416, 1423, 1427,
 1431¹, 1434, 1438, 1442, 1444,
 1446-1449, 1452, 1455, 1456,
 1459, 1463, 1467, 1472, 1473¹,
 1474⁵, 1475¹, 1476, 1477,
 1477³, 1478, 1479, 1479¹, 1480,
 1481³, 1482, 1484, 1484¹, 1485,
 1485¹, 1489-1492, 1492⁴, 1493,
 1493², 1494-1496, 1496², 1481³,
 1484, 1484¹, 1485¹, 1496²,
 1497-1501, 1502¹, 1503-1508,
 1510-1512, 1521, 1540, 1541¹,
 1545, 1546, 1548, 1549 (X) 3,
 6-8, 12, 14, 18, 18¹, 19-24,
 24¹, 25-27, 29, 35, 39, 42, 47,
 49-51, 53-57, 67, 73, 74, 77,
 78, 80, 81, 85, 87, 89, 90, 94,
 98, 100, 101, 106, 117, 119,
 122, 123, 126, 130, 131, 135,
 138⁴, 146, 148, 149, 152, 153,
 155, 159, 160, 164, 167, 172-
 174, 174⁴, 175, 178, 182, 185,
 210, 217, 237¹, 243, 245, 246,
 249, 250, 256, 257, 259, 260,
 271, 275, 286-288, 301¹, 303,
 305-310, 312, 316, 320, 322,

- 324, 327, 329, 335, 349, 352⁻, 353⁻, 370¹, 374-377, 377¹, 378, 379 *див.* Мала Росія, Мала Русь, Малая Русія, Малоросія, Роксолянія, Рос-сія українська, Русия, Русь, Русь-Україна, Україна-Русь, Україна руська, Altrussland, Kleinrussland, Okraina, Petite Russie, Reussen, Rhos, Rin-zen, Roscia, Rossia, Roxola- nia, Rus Ukraina, Ruscia, д-ва; Ruś, д-ва; Russ, д-ва; Russe, Russen, д-ва; Russia, д-ва; Russland, Ruthenia, Ru- zia, Slavia, д-ва; Ukragnia, Ukraina Rus, Ukraina Ruska, Ukraina, Ukraine, Ukrayna, Ukraïne, Ῥωσία, д-ва *див. також* Військо Запорозьке, Гетьманщина, Козацька рес- публіка, Козацька монархія, Українська республіка, Ko- zackie xienstwo
- Україна берестейсько-пинська (V) 2
- Україна брацлавська (VII) 162
- Україна волинська (VII) 162
- Україна галицька (II) 450 (VI) 509
- Україна гетьманська (IX-2) 1503
- Україна задніпровська (V) 650 (IX-1) 413 (IX-2) 771, 975
- Україна західна (Україна Зах.) (I) 1, 3, 16, 20, 41, 489³, 529 (II) 210, 361, 596 (III) 1, 165, 334, 503 (IV) 3, 178², 329, 416 (V) 335¹, 636 (VI) 7, 23-25, 27, 46¹, 57, 59, 65, 67³, 80, 96, 109, 116, 117, 126, 137, 143, 144, 165, 167, 168, 187, 207, 212, 227, 228, 235, 236, 243, 254, 255, 257, 262, 264, 269, 296, 298, 299, 302, 329, 373, 377, 386, 411, 529, 601, 602, 606, 607, 617, 619 (VII) 1-3, 11¹, 23, 27, 28, 31, 33, 34, 64, 133¹, 146, 156, 255, 262, 263, 411 (VIII-1) 10, 64, 106 (VIII-2) 84, 86, 87 (VIII-3) 56, 78, 83 (IX-1) 444, 447 (IX-2) 683, 1091, 1111-1113, 1128, 1130, 1136, 1166, 1173, 1178, 1194, 1200, 1207, 1217, 1218, 1232, 1288, 1289, 1316, 1327, 1331, 1359, 1360, 1366, 1405, 1442, 1472, 1491 (IX-2) 1111, 1113, 1128, 1130, 1136, 1166, 1173, 1178, 1217, 1218, 1232, 1288, 1289, 1327, 1331, 1359, 1360, 1366, 1442, 1472, 1491 (X) 94, 98, 100, 286, 287, 374
- Україна західно-полуднева (VI) 54
- Україна карпатська (I) 493
- Україна київська (V) 649 (VII) 162, 311⁴
- Україна коронна (VII) 32 *див. також* Україна польська
- Україна литовська (VII) 32, 33, 96, 122 (VIII-2) 58
- Україна литовсько-польська (VII) 30, 140, 521 (VIII-2) 42, 51
- Україна лівобережна (Україна лівобічна, Украинъ лѣво- бережна, Украина лѣвобе- режная) (I) 344², 356 (II) 20,

- 250 (IV) 328, 500 (V) 122, 231, 624, 629 (VI) 286², 288, 295, 386 (VIII-1) 198 (VIII-2) 16, 198 (VIII-3) 31 (X) 251
- Україна московська (Україна царська) (VII) 111, 140, 521 (VIII-1) 45, 276 (VIII-2) 37, 43, 51, 57, 58, 64, 77, 198 (VIII-3) 69 (IX-1) 417 (IX-2) 1032, 1049, 1213 (X) 168 *див.*
- Україна царська
- Україна наддніпрянська (II) 351 (VI) 610 (VIII-2) 42 (IX-2) 975
- Україна переяславська (II) 350
- Україна північна (I) 53, 54, 238 (III) 334 (VI) 54, 144 (VII) 255 (VIII-3) 187 (IX-1) 17 (IX-2) 982¹
- Україна північно-західна (VI) 197, 201
- Україна північно-східна (VIII-3) 174⁶ (IX-1) 17
- Україна побожська (Україна побужська), по р. Південний Буг (V) 295 (VI) 610
- Україна подільська (VII) 162
- Україна подніпровська (Україна подніпрська, Україна подніпрянська) (II) 538 (III) 181 (V) 220 (VI) 20 (VII) 33, 324 (VIII-2) 43
- Україна полуднева (III) 151, 153, 351 (IV) 76 (V) 365 (VII) 563 (IX-2) 975, 1158
- Україна полуднево-східна (Україна східно-полуднева) (V) 140, 340 *див.* Україна східно-полуднева
- Україна польська (Україна польська) (IV) 500 (V) 640 (VII) 96 (VIII-2) 34, 37, 43, 55, 73, 78, 197, 198 (IX-1) 416
- Україна правобічна (I) 334 (II) 20, 202³ (III) 9, 182 (VI) 451, 601, 614 (VIII-1) 262 (IX-1) 447, 471, 495 (IX-2) 663, 771, 1356 (X) 159, 251
- Україна російська (V) 274 (VI) 618
- Україна руська (VII) 162 *див.*
- Україна
- Україна рязанська (VIII-2) 42
- Україна слобідська (Велика Росія, Слобідщина, Україна Слободская) (VIII-2) 43, 198, 199 (IX-2) 1048, 1225² *див.* Велика Росія, Слобідщина
- Україна східна (Україна Східня) (I) 2, 20, 41 (II) [0], 359 (III) 147, 162 (IV) 9⁻, 63, 64 (VI) 54, 67, 93, 94, 117, 143, 144, 167, 191, 201, 210¹, 212, 216, 219, 227, 289, 290, 291⁻, 293, 377, 390, 444, 445, 610, 617, 618 (VII) 1-4, 7-10, 19, 23, 33, 34, 35¹, 36, 41, 44, 48, 49, 51, 139, 171, 193, 235, 253, 255, 255¹, 256-259, 259¹, 260⁻, 262, 263-265, 269, 271, 309, 342, 347, 355, 400, 530, 538, 539, 562, 563, 568 (VIII-1) 66, 99, 128, 279, 327 (VIII-2) 41, 44, 51, 88, 117, 117², 127, 173, 199 (VIII-3) 28, 83, 184, 254, 270 (IX-1) 416, 417 (IX-2) 843, 1166² (X) 375
- Україна східно-полуднева (I) 20

- (VI) 210, 288 (VII) 1, 2, 5, 7, 10, 18, 21, 82, 92, 178, 190, 195, 309, 563 (VIII-1) 294 (VIII-2) 177 (IX-2) 982¹ *див.*
- Україна полуднево-східна
- Україна царська (IX-2) 1032, 1165 *див.* Україна московська
- Україна центральна (I) 41, 48², 50, 89 (VI) 201, 377, 444, 445 (VIII-3) 28
- Україна-Русь (Вкраїна-Русь, Укранъ-Русь), д-ва (I) 2 (6), 218⁴ (II) [I], 254, 351, 416, 455⁴, 612 (III) 152¹, 154¹, 191, 332, 509, 545 (IV) 499, 500, 504 (V) 87², 93¹, 98³, 145^{1,2}, 262¹, 269^{3,5}, 365³, 373², 473¹, 636, 378^{2,4} (VI) 47³, 563, 606, 623 (VII) VII (VIII-1) 2, 99, 320 (VIII-2) 203, 210, 211 (VIII-3) 3 (IX-1) 5 (IX-2) 1116¹, 1539 (X) 4¹, 79⁵, 101¹ *див.* Україна
- Українець (Малороссянинъ, Русин, Українець, Reuse, Rusak, Rusin, Russita, Ruszyn, Ruthenus) (I) 306, 560 (VI) 294, 295, 594 (VII) VIII (VIII-1) 112 (VIII-2) 69, 216 (VIII-3) 121 (IX-1) 401 (IX-2) 1046, 1452⁴, 1509² *див.* Малороссянинъ, Русин, Reuse, Rusak, Rusin, Russita, Ruszyn, Ruthenus
- Українка (Ruthena) (IX-2) 920² *див.* Ruthena *див. також* Русинка
- Українна Русь (IX-1) 39 *див.* Українська Русь
- Українська держава (Малоросійское государство) (IV) 8⁴ (VIII-2) 130 (VIII-3) 132, 210 (IX-2) 765, 795, 807, 820, 844, 1166, 1304, 1317, 1318, 1399, 1404, 1480, 1486, 1491, 1495-1497, 1503-1507 (X) 368, 374 *див.* Малоросійское государство *див. також* Запорозька держава, Козако-руська держава, Козацька держава, Козацько-українська держава
- Українська земля (Украинная земля) (I) 218 (II) 403 (IV) 61, 422, 423 (V) 339 (VI) 235, 418 (VII) 2 (VIII-2) 51 (IX-1) 18, 38, 319, 373, 381 (IX-2) 834, 966, 977, 985, 1231, 1341, 1484¹, 1486, 1496, 1507 (X) 195, 195¹, 308 *див. також* Запорозька земля, Козацька земля
- Українська народність (Русская народность, Руська народність) (I) 4-8 14, 215 (II) 502⁶ (V) 24 (VI) 239, 242, 250, 262, 278, 299, 468 (VII) 66, 182, 270, 400, 401 (VIII-1) 9 (VIII-2) 100 *див.* Русская народность, Руська народність
- Українська національність (I) 3 (VI) 239⁵, 281, 294, 295
- Українська нація (VI) 478 (IX-1) 7 (IX-2) 1493² *див. також* Козацька нація
- Українська республіка (IX-2) 791, 820 *див. також* Військо Запорозьке, Козацька республіка, Україна

Українська Русь (Українна Русь) **(VI)** 8, 459 *див.* Українна Русь

Українська хліборобська монархія **(IX-2)** 1491

Українське плем'я (Малоросійське плем'я) **(I)** 207, 213 *див.* Малоросійське плем'я

Український народ (Малоросійський народ, Малоруський народ, Південно-руський народ, Русинський народ, Російський народ, Росейський народъ, Роскій народъ, Руский народ, Украинский народ, Украинскій народъ, Українсько-Руський народ, Rossijski narod, Rosyjski naród, Roxolana natio, Ruscia gens, Ruski naród, Russinische Nation, Russorum natio, Ruthenorum natio) **(I)** 1-4, 6, 7, 7¹, 8, 11, 16, 14-19, 200, 528, 563 **(IV)** 3, 4, 293 **(V)** 385 **(VI)** 1, 260, 478, 483, 535, 563, 632 **(VII)** VII, VIII, IX, 8, 239, 401 **(VIII-1)** 259 **(VIII-2)** 3, 41-43, 100, 117, 120, 121, 128, 140, 223 **(VIII-3)** 127, 136, 156, 264 **(IX-1)** 101¹, 153 **(IX-2)** 969, 1113, 1350³, 1476, 1479¹, 1480-1483, 1484¹, 1486, 1499, 1501, 1508, 1508¹ **(X)** 376¹ *див.* Малоросійський народ, Малоруський народ, Південно-руський народ, Росейський народъ, Російський народ, Роскій народъ, Русин-

ський народ, Руский народ, Руський народ, Українсько-Руський народ, Rossijski narod, Rosyjski naród, Roxolana natio, Ruscia gens, Ruski naród, Ruski narod, Russinische Nation, Russorum natio, Ruthenorum natio *див. також* Старогрецький народ *див. також* Запорозький народ, Козако-руський народ, Козацький народ

Українські племена **(III)** 334 **(I)** 18, 171, 172, 177, 188¹, 200, 206, 244, 265, 342, 343, 347, 351, 357, 367, 372, 554 **(VII)** 68

Українсько-Білоруська держава **(IX-2)** 1276

Українсько-Білоруський патріархат **(VIII-1)** 84 **(VIII-2)** 110

Українсько-Руська земля **(IV)** 291

Українсько-Руська народність **(V)** 385

Українсько-Руський народ **(I)** 6, 6¹, 2 **(II)** 394 **(III)** 503 *див.* Український народ

Українсько-Руські племена **(I)** 19, 193 **(III)** 499, 500

Українці (Малороси, Малоросіяни, Малоруссы, Руси, Русини, Русь, Украинцы, Bissenî, Reussen, Rhos, народ; Roxani, Roxolani, Ruscenses, Rusche, Rusci, Rusi, Rusini, Rusiny, Russ, Russen, Russes, Russi, Russia, Russiani, Russica, Rusz, Ruś, Rutheni, Ru-

tzen, Ukraïner, Ῥωσία, Ῥως)
(I) 5, 7, 65, 187², 308, 312,
 552, 553, 559, 560 **(III)** 147,
 252⁶, 466 **(IV)** 98 **(VI)** 139,
 250, 256, 268, 274, 337, 369,
 378, 381¹, 387, 391, 472, 487,
 568, 577, 609, 619 **(VII)** 60,
 68, 155, 490, 546, 546¹, 547
(VIII-1) 52, 54, 72, 88, 98, 132,
 138, 154, 177, 188, 221, 317
(VIII-2) 41, 49, 68, 69, 70, 71,
 99, 110, 127-129, 173² **(VIII-3)**
 4, 88², 121, 124¹, 136, 137,
 150, 160², 174⁶, 189, 247, 248,
 256 **(IX-2)** 757, 794, 800², 803,
 804, 814, 868, 971³, 984, 1040,
 1081, 1252, 1256, 1307, 1416,
 1481 **(IX-1)** 25, 115, 126, 157,
 310⁻, 342², 405¹, 429, 472 **(X)**
 23¹, 152, 362² *див.* Малороси,
 Малоросіяни, Малоруссы,
 Руси, Русини, Русь, Bissenī,
 Reussen, Rhos, Roxani, Roxo-
 lani, Ruscenses, Rusche, Rus-
 ci, Rusi, Rusini, Rusiny, Russ,
 Russen, Russes, Russi, Russia,
 Russiani, Russica, Rusz, Ruś,
 Rutheni, Rutzen, Ukraïner,
 Ῥωσία, народ; Ῥως
 Українці галицькі **(VIII-2)** 99
 Українці подніпровські **(I)** 198
 Україняни, населення галицько-
 го Забужжя **(III)** 351¹
 Ула, р. **(IV)** 372, 407
 Уладмур, м. **(III)** 251⁵ *див.* Воло-
 димир Волинський
 Уласів, с., у Галичині **(VI)** 152⁸
 Улашківці, с., у Галичині [Чорт-
 ківський р-н Трн.] **(V)** 268
 Улич, м., біля Стрия **(I)** 205²

Улич, с., біля м. Любачів **(I)** 205²
 Улич, с., у басейні р. Уж **(I)** 205²
 Улич (Vlich villa), с., біля м.
 Сянік, у Сяніцькій землі **(I)**
 205² **(V)** 92, 147, 148, 148¹
див. Vlich villa
 Уличі (Лутичи, Угличани, Угли-
 чі, Улиць, Уличи, Улуті-
 чі, Улучичи, Ульці, Unlizi,
 Οὐλτίνοι), плем'я східних
 слов'ян **(I)** 193⁶, 194⁻, 196,
 201, 201⁷, 202, 202¹, 203⁻,
 204-206, 206³, 236-238, 241,
 243, 377, 410, 411, 413, 414,
 426, 437, 437², 438, 439,
 465, 548, 549, 583-585, 591,
 598, 620 **(II)** 259, 519 **(III)**
 159² *див.* Лутичи, Угличани,
 Угличі, Улутичі, Улучичи,
 Ульці, Unlizi, Οὐλτίνοι *див.*
також Суличі
 Уличі дніпровські **(I)** 203⁻
 Уличі західні **(I)** 203⁻
 Уличі східні **(I)** 203
 Уличі чорноморські **(I)** 548
 Улутичі, племена **(I)** 203⁻, 204,
 204¹ *див.* Уличі
 Улучичи (Улучі), племена **(I)**
 201-203, 203⁻, 204, 204¹, 206
див. Уличі
 Ульці, племена **(I)** 174⁻, 202 *див.*
 Уличі
 Улянів, м., у Люблінській землі
 [у Польщі] **(II)** 371¹
 Уманська пустиня **(VI)** 281, 283
(VII) 258
 Уманська сакма **(IX-1)** 76 *див.*
 Уманський шлях
 Уманська сотня, Уманського
 полку **(VIII-3)** 276

Уманський полк (VIII-3) 276
 (IX-1) 197⁻, 446, 527², 567⁻
 (IX-2) 694, 736, 770, 771³,
 835, 878², 883, 926, 951, 1068,
 1069, 1089, 1319, 1447 (X) 38,
 42, 74 *див. також* Уманці

Уманський уїзд (IX-2) 884¹

Уманський шлях (Уманська сак-
 ма) (IX-1) 76, 110, 290 *див.*
 Уманська сакма

Уманці, козаки (IX-1) 494 (IX-2)
 613, 880 *див. також* Уман-
 ський полк

Уманщина (Уманьщина, Uman-
 szczyzna) (VII) 226 (VIII-1)
 39, 64, 298 (VIII-3) 38 (IX-1)
 380, 547 (X) 76 *див.* Uman-
 szczyzna

Умань (Гумань, Стара Умань,
 Хумано), м., на Київщині
 [Уманський р-н Чрк.] (I)
 23³ (VI) 212 (VII) 258, 492¹
 (VIII-3) 36, 39 (IX-1) 71, 74,
 88, 88⁴, 158, 320, 395, 435,
 437, 494, 495, 536, 537², 556,
 564, 571, 597 (IX-2) 609, 687,
 698, 717, 721, 722, 773⁶, 870,
 879, 880, 882, 882², 883, 883²,
 884¹, 890, 892, 908, 923, 952,
 959³, 966, 977, 978¹, 979,
 980, 986, 1002, 1002⁵, 1018-
 1020, 1022, 1024¹, 1035, 1041,
 1041⁻, 1041¹, 1042, 1042⁻,
 1043, 1043⁻, 1046, 1047, 1051,
 1052⁵, 1053, 1055, 1055⁴,
 1056, 1060, 1068, 1070³, 1076,
 1077, 1084, 1098, 1147, 1300,
 1393, 1448, 1455 (X) 10, 51,
 76, 84, 124 *див.* Стара Умань,
 Хумано

Вознесенія св. церква
 (IX-2) 1002

Миколая св. церква
 (IX-2) 1002

Михайла св. церква
 (IX-2) 1002

Нове Місто, частина
міста (IX-2) 1042⁻

Паски св. церква (IX-2)
 1002

Рождества Богородиці
св. церква (IX-2) 1002

Трійці св. церква (IX-2)
 1002

Успенія св. церква (IX-
 2) 1002

Чесного Хреста св.
церква (IX-2) 1002

Умбич, с. (VIII-2) 45 *див.* Ом-
 биш

Ументьжъ, м., на Чернігівщині
 (II) 563

Уна, р., притока Псла (VIII-2)
 71

Унава, р., права притока Ірпеня,
 права притока Дніпра (II)
 190, 280 (VII) 18, 42, 46, 311
 (IX-1) 339

Унгвар, замок, м., у Закарпатті
 (II) 491, 494⁻, 495, 498, 581
див. Ужгород

Унгвар, комітат, у Закарпатті (I)
 214⁵ *див.* Ужська столиця

Унгварська столиця, у Закарпат-
 ті (II) 495, 497, 501 *див.* Уж-
 ська столиця

Унгварський комітат, у Закар-
 патті (II) 488⁶ *див.* Ужська
 столиця

Унів, с., біля м. Глиняни, у Га-

- личині [Перемишлянський р-н Льв.] (V) 262, 262¹
Успенія монастир (V) 262
 Унівська архімандрія (V) 502 (VIII-1) 149
 Унни, плем'я (I) 154 *див.* Гуни
 Унугундури, племена (I) 158, 158⁴, 159, 228⁵ *див.* Онугури
 Унугури, племена (I) 158⁴, 159 *див.* Онугури
 Унятичі, с., у Галичині (VI) 237
 Упа, р., права притока Оки (II) 319
 Упландці, плем'я скандинавське (II) 33⁻
 Уплянд, д-ва швецька (I) 623
 Урал (Oural), край (I) 103 *див.* Oural
 Урал (Яік), р. (I) 73, 233, 236 (II) 527, 530, 533 (III) 163 (IV) 294 *див.* Яік
 Урало-алтайський народ (I) 542
 Урало-алтайські племена (Урало-алтайские племена) (I) 185² (II) 585
 Уральські гори (I) 295 *див.* *також* Δάιξ
 Урги (Οῦργοι), народ сарматський (I) 121 *див.* Οῦργοι
 Урич (Вруч, Wruch), замок, фортеця, с., у Галичині [Сколівський р-н Льв.] (II) 470, 579, 580 (IV) 49¹ (V) 429¹ *див.* Вруч, Wruch
 Ур-маметів улус, у Ногайській Орді (IX-2) 1141
 Урмани, народи (I) 597, 602 *див.* Нормани
 Урмянове, народ (VI) 50 *див.* Вірмени
 Уругунди, народність, плем'я (I) 143, 146
 Урунчугів, с. (VII) 12² *див.* Ричегів
 Уручий, м. (III) 168³ *див.* Овруч, м.
 Усвятч (Усвят), м. [у Білорусі] (II) 17
 Усерд, м., над р. Тиха Сосна (VIII-2) 63, 65, 67
 Усерд, р. (VIII-2) 56, 63
 Усичі, с., на Волині (VI) 76
 Усівка (Гужівка), с., у поріччі р. Удай [Пирятинський р-н Пл.] (VIII-2) 45 *див.* Гужівка
 Усте, м., на усті Трубежа, у Переяславському князівстві (II) 88, 354
 Усте, с., на сіверській границі (VIII-2) 44
 Устивиця (Жигимонтів, Жигмунтів), с., м., у пониззі Хоролу, в Миргородському повіті [Великобагачанський р-н Пл.] (VIII-2) 46 *див.* Жигимонтів, Жигмунтів
 Устилуг, м., на усті р. Луга [Володимир-Волинський р-н Вл.] (VI) 197
 Устрицька країна, на Перемишльщині (V) 378
 Устрь, р. (I) 241 *див.* Остер, р.
 Усть-Бершадь, м., у Брацлавському повіті (IX-2) 1053-1055, 1069
 Утішків, волость, біля р. Сула (V) 290
 Утургури, племена (I) 158⁴, 159,

- 159¹, 161, 194, 194¹ *див.* Ону-
гури
- Ухані, м., на Холмщині **(II)** 609
(VIII-3) 96¹ **(IX-1)** 258- **(IX-2)** 1126, 1161
- Уцтивицька сотня, Миргород-
ського полку [сотня з Усти-
виці] **(VIII-3)** 279
- Уш, р., права притока Прип'яті,
права притока Дніпра **(VI)**
281
- Уша, р., права притока Прип'яті
[Уж, р.] **(I)** 36, 331¹ **(II)** 167,
287, 585
- Ушиця, м., у Кам'янецькому по-
віті, на Поділлі **(II)** 440 **(IX-2)** 677
- Ушиця, р., ліва притока Дністра
(I) 37
- Ушня, с., на Чернігівщині [Мен-
ський р-н Чрг.] **(IX-2)** 1155
- Ушомир, м., на Овруччині [с.,
Коростенський р-н Жт .]
(VI) 628 **(X)** 64
- Уяздів, м. [у Польщі] **(IX-2)**
1545

Ф

Фалчин, м. **(IX-2)** 1020¹ *див.*

Тульчин

Фанагорійці, населення Фанагорії **(II)** 507

Фанагорія, колонія, на Таманському пів-ві **(I)** 85, 98, 100, 229, 417 **(II)** 506, 508 *див.*

Тматорокань, м.

Фарос, пристань, м. **(VII)** 514 **(VIII-3)** 76 *див.* Форос

Фастів (Фастов, Фаустинів, Хвастів), м., у Київському повіті **(VI)** 191, 450 **(VII)** 184, 311, 404, 459³ **(VIII-1)** 21, 265, 299¹ **(VIII-3)** 35, 142, 276 **(IX-1)** 318¹, 320, 331⁵, 339-341, 341³, 342¹, 346⁴, 350, 441 **(IX-2)** 768, 918-920, 922, 922³, 923, 924, 926¹, 927, 927², 937³, 938², 939⁻, 940, 945, 947, 948, 954¹, 1011, 1343, 1361 *див.* Фаустинів, Хвастів

Фаустинів, м. **(VII)** 459³ *див.* Фастів

Федорівка, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46

Федоровець, с., на Волині **(II)** 376, 377

Феєрвар, м. **(III)** 52 *див.* Білгород угорський

Фейєрвар (Фейервар), м. **(IX-1)** 523 **(IX-2)** 1187, 1304, 1306, 1308⁶, 1428 *див.* Альба Юлія

Фелін, замок, у Ливонії **(VII)** 316

Фельштинська волость, у Сяніцькій землі **(VI)** 221

Ферара, м. [в Італії] **(V)** 519

Филиппополь, м., у Болгарському царстві **(I)** 472

Филистимляни, народ біблійний **(I)** 449

Фіни (Фини, Finnen, Finnois, Ruotti), народ **(I)** 62, 62¹, 63¹, 70, 72, 72⁴, 73, 73², 74, 117, 167, 187, 271², 398¹, 623, 623¹, 624 *див.* Finnen, Finnois, Ruotti *див.* також Finnnoougrien Nord

Фіни заволоцькі, у басейні Північної Двіни **(II)** 24

Фіни західні (Суом) **(I)** 78, 117³ *див.* Суом

Фіни полуднево-західні **(II)** 24

Фіни східні **(I)** 78, 112¹

Фінікійські факторії, на північному березі Чорного моря **(I)** 85, 278

Фінікія, д-ва **(III)** 451

Фінікіяни, населення Фінікії **(I)** 84, 85, 107

Фінляндія **(IX-2)** 1287

Фінська затока (Финська затока) **(I)** 413 **(IX-2)** 1232

Фінська народність **(I)** 153

Фінські народи **(I)** 78, 149, 153, 156⁴, 185, 294, 295, 398, 420 **(II)** 24, 28

Фінські племена **(I)** 73, 75, 387, 623

Фірлеївка, с., у Галичині **(IX-1)** 548¹

Флорентинець, житель Флоренції **(IV)** 443

Флоренція (Фльоренція, Фролентія, Florence, Florencja), м. [в Італії] **(IV)** 443, 443¹ **(V)** 514¹, 521 **(VI)** 21, 21³, 62

- (**VII**) 520, 527, 533 *див.* Фролентія, Florence, Florencja
 Фландрія (Фляндрія, Flandria) (**II**) 377 (**VI**) 27-29, 35, 36, 183¹, 193, 194 *див.* Flandria
 Фогараш, князівство семигородське волоське (**VI**) 60²
 Фокшани, м., у Волощині [у Румунії] (**IX-1**) 541-543
 Форос (Фарос), пристань (**V**) 396 *див.* Фарос
 Фрамполь, м., у Люблинській землі (**II**) 371¹, 608
 Франки (Фрянки, Franci, Φράγγοι), народ (**I**) 161, 297, 507, 615, 618, 622 (**III**) 550 (**VI**) 7 (**IX-2**) 980, 985, 987, 997, 998 *див.* Franci, Φράγγοι
 Франконія, земля (**I**) 165
 Франкська держава (**I**) 165
 Франкфурт над Майном, м. [у Німеччині] (**VI**) 97
 Франція (France, Frankreich) (**I**) 27, 31⁴, 291, 398, 614 (**II**) 33, 34⁻ (**III**) 149 (**VI**) 28, 185, 193 (**VIII-1**) 213 (**VIII-2**) 9 (**X**) 67³ *див.* France, Frankreich
 Франція північна (**VI**) 28, 193, 194
 Франція полуднева (**I**) 43 (**VI**) 66³
 Французи (**VI**) 7, 445 (**VII**) 293 (**VIII-1**) 205 (**IX-1**) 405 (**IX-2**) 1299
 Французька земля (Francuska ziemia) (**IV**) 429 *див.* Francuska ziemia
 Фридрівка, м., на Полтавщині (**X**) 220
 Фридрівці, с., у західному Поділлі (**VI**) 250
 Фризія, область [у Нідерландах] (**IV**) 281
 Фриштак, м., біля Вислоку (**II**) 456, 457¹
 Фролентія, м. (**V**) 514¹ *див.* Фролентія
 Фурна аграфійська (Фурноаграфіота), м. [у Греції] (**VI**) 371 *див.* Фурноаграфіота
 Фурноаграфіота, м. (**VI**) 371 *див.* Фурна аграфійська

Х

Хабне, с., на Овруччині (V) 217
 Хаджибей (Хаджібей), замок, м. (IV) 86^{5,6}, 87⁴, 316 (VI) 608 *див.* Одеса
 Хаджибейський лиман (Аджібек) (VII) 62 *див.* Аджібек
 Хаєнка, с., у верхів'ях Удаю [Хаєнки, с., Чрг.] (VIII-2) 45
 Хазар, край (I) 462 *див.* Хозар
 Хазари (Хазары), народи (I) 227¹, 460 *див.* Хозари
 Хазарія (I) 497³ *див.* Хозарія
 Хазеран (Хазран), м. (I) 294, 300 *див.* Ітиль
 Хайловщина, с., над р. Донець (I) 36
 Ханаан (I) 288 *див.* Слов'янщина
 Харакс, н. п., на південному узбережжі Криму (I) 97
 Харитонівка (Karufinowka), с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45 *див.* Karufinowka
 Харків (Харк., Харков, Харьков, Харьковъ), м., на Слобожанщині (I) 195 (II) 346, 346¹ (III) 541, 553, 554 (V) 658 (VI) 621, 622 (VIII-2) 72, 199, 214 (IX-1) 414 (IX-2) 1228, 1229
 Харків (Харкова), р., ліва притока Уди, права притока Сіверського Дінця (IX-1) 414 (IX-2) 1228
 Харківська губернія (Харьковская губернія) (I) 7, 127², 246⁻, 279¹, 561, 562 (II) 603 *див.* Харьковская губернія
 Харківці, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45

Харківщина (I) 42, 47, 52¹, 55 (II) 584 (VI) 386²
 Харьковская губернія (VI) 386² *див.* Харківська губернія
 Харьковская єпархія (II) 348⁹, 557, 603 (VIII-2) 198
 Харьковській полкъ (VIII-1) 199
 Хатія, н. п. за Дністром (IX-1) 95³
 Хачибей, замок (IV) 86 *див.* Одеса
 Хвалимичі, с., на березі р. Луг, на Волині (II) 376 (V) 500, 504
 Хвастів (Хвастав, Хвастово), м. (VIII-3) 276 (X) 369 *див.* Фастів
 Хвастівська волость (VII) 193
 Хвойко, с., на Пинщині (V) 645
 Хвошівка (Тошієвка), с., у поріччі р. Хорол [Хорольський р-н Пл.] (VIII-2) 46 *див.* Тошієвка
 Хелминська земля (Кульмська земля), у пониззі Вісли [у Польщі] (III) 128 (IV) 6 *див.* Кульмська земля
 Хелмно (Кульм), м., над р. Вісла (V) 231 (VI) 28 *див.* Кульм
 Хенціни, м. [у Польщі] (VI) 97
 Херсон, м. (I) 499¹ *див.* Корсунь, м., у Криму
 Херсонезіти, жителі (I) 93 *див.* Херсонесці
 Херсонес, п-ів, між затоками Севастопольською і Символів (I) 92 *див.* Крим, п-ів
 Херсонес (Херсонесь, Херсонись), м., у Криму (I) 85, 86, 91-95, 95², 96, 96³, 97,

- 99, 100, 102, 121, 168, 279¹, 283, 287², 442, 464⁺, 498, 498¹, 499, 508, 540, 565, 573 (II) 53, 286 (IV) 79², 300 *див.* Корсунь, м., у Криму
- Херсонес Гераклеїський, м. (I) 92 *див.* Корсунь, м., у Криму
- Херсонес Гераклеїський, пів-в (I) 92 *див.* Крим, пів-в
- Херсонес Мегарський, м. (I) 92 *див.* Корсунь, м., у Криму
- Херсонес Таврійський (Херсонес Тавричеський, Херсонис Тавричеський), м. (I) 92, 540 *див.* Корсунь, м., у Криму
- Херсонесець, житель м. Херсонес (I) 93
- Херсонесці (Херсонезіти, Херсоніти), жителі м. Херсонес (I) 94, 121 *див.* Херсонезіти, Херсоніти
- Херсоніти, жителі (I) 92, 96, 290 *див.* Херсонесці
- Херсонська губернія (Херсонская губернія) (I) 7, 41², 50¹, 52², 279¹
- Херсонський порт, м. Херсонес, у Криму (I) 94-95
- Херсонщина (I) 52¹ (IX-1) 422
- Хива, д-ва, у Середній Азії (II) 540
- Хини, д-ва (II) 540, 541, 544 *див.* Китай
- Хини північні (II) 539-540
- Хинська держава (I) 152 (II) 539² *див.* Китай
- Хинська держава північна (II) 539²
- Хинська держава полуднева (II) 539²
- Хинці (Chinois), народ (I) 152, 153 (II) 541 *див.* Chinois
- Хіва, м., у Середній Азії (I) 301
- Хіос, о., в Егейському морі (I) 155¹
- Хланів, с., на холмсько-белзькому Побужжі [Хлани, с., Лв.] (VI) 626
- Хліпень, м. (IV) 277
- Хлопичі, с., у Порохнянському деканаті [у Польщі] (I) 217⁻
- Хлопуші, с. (VII) 447
- Хлупинці, присілок, на Житомирщині (V) 125²
- Хмельник, м., над р. Південний Буг, на Поділлі (IV) 240, 332 (V) 98 (VI) 626 (VII) 3, 63, 98, 343, 572 (VIII-2) 191 (VIII-3) 60, 253, 284 (IX-1) 200, 206, 217, 236, 238
- Хмельницька волость (VII) 122
- Хмельницька королівщина (VI) 201, 268⁷ *див.* Хмельницьке староство
- Хмельницьке староство (Хмельницька королівщина) (V) 202⁵ (IX-1) 200 *див.* Хмельницька королівщина
- Хмельницький повіт (V) 203
- Хоболтовичі, с., на Волині [Хобутова, с., Вл.] (VI) 76
- Ховарезм, м., у Середній Азії (I) 297-299, 301, 302, 578
- Ховарезм (Ховаресм), д-ва, у Середній Азії (I) 463 (II) 540
- Ходовичі, с., на Львівщині (V) 238¹
- Ходорів (Ходоростав) м., у Галичині [Жидачівський р-н Лв.] (I) 213⁴ (VI) 101 *див.*

Ходоростав
 Ходорів, м. (IV) 87
 Ходорків, с., м., у Київському
 воєводстві (VII) 18, 42, 257-
 (VIII-3) 276 (IX-1) 320, 547
 Ходоровстав, м., у Галичині
 (VI) 237 *див.* Ходорів
 Ходосівка (Chodoszowka), с., у
 Київському повіті (VIII-3)
 141 *див.* Chodoszowka
 Ходосівська сотня, Київського
 полку (VIII-3) 278
 Ходче, с., м., біля м. Кам'янець-
 Подільський (V) 98, 432,
 433, 435 (VI) 174
 Хозар (Хазар), край, на подон-
 ській Русі (I) 196¹, 461, 613
див. Хазар
 Хозари (Козари, Саксини, Хаза-
 ри, Хозары, Chasaren, Cha-
 sares, Gazares, Khazars), на-
 роди тюркські (I) 96, 100-
 101, 101¹, 194, 195¹, 196-
 227, 227¹, 228, 228^{4,5}, 230,
 231, 231³, 232, 233, 235, 236,
 290³, 300, 302, 347², 395, 396,
 396^{1,3}, 397, 405², 415, 416,
 434², 443, 460, 461, 461¹, 462,
 463, 486, 506, 563, 586, 597,
 604, 615, 618 (II) 19, 314, 316,
 507, 507⁴, 509, 511, 516, 527
див. Козари, Саксини, Хазари,
 Chasaren, Chasares, Gazares,
 Khazars
 Хозари кримські (II) 35
 Хозари тмутороканські (II) 72,
 511
 Хозарія (Хазарія, Gazaria),
 д-ва (I) 194, 230, 231, 286,
 294, 294², 405², 464 (II) 274

(IV) 297-, 299 *див.* Хазарія,
 Gazaria
 Хозарська держава (I) 101, 183,
 195, 228-232, 396, 397-, 415-
 417, 461-463, 486 (II) 35,
 316, 507, 509, 510, 527
 Хозарська земля (I) 297 (II) 527
 Хозарська орда, д-ва (III) 160
 Хозарське городище, у Валків-
 ському повіті (II) 348, 585
 Хойники, м., на Поліссі (IX-1)
 225
 Холм, с., у Київському повіті
 (IX-2) 851³
 Холм (Холмъ, Холъмъ), м., на
 Забужжі [у Польщі] (II)
 298, 371, 380, 381, 381^{2,3},
 382-384, 403, 466, 471, 484,
 543, 565, 608, 609 (III) 55,
 61, 82¹, 89, 90, 92¹, 106, 110,
 110¹, 254, 431², 432 (IV) 45,
 46, 54, 332, 445, 447, 450 (V)
 423 (VI) 33, 34, 53, 107, 136,
 138, 184, 268, 303, 449 (VIII-
 1) 197 (VIII-2) 102 (VIII-3)
 146 (IX-1) 25, 259, 300 (IX-
 2) 1493
*Богородиці церква (Бо-
 городиці св. катедрa) (II)*
 382¹, 383, 383³, 384 (III) 90
*Іоана Златоустого св.
 церква (Івана св. катедрa,
 Івана св. церква) (II)* 382¹,
 383 (III) 168³, 429¹
*Кузьми і Демяна без-
 мездників церква (II)* 383
Трійці св. церква (II)
 383
*Успенська церква, в пе-
 редмісті (VIII-1)* 197

Холмська вежа (III) 66², 422,
Холмські вежі (III) 422, 432, 433²
 Холмляни, жителі м. Холм (II) 351¹
 Холмогори, н. п., [у Росії] (VII) 337
 Холмско-Подляшская Русь (II) 384⁵
 Холмська волость (II) 455
 Холмська єпархія (Угровська катедра, Холмська єпархія, Холмська катедра, Холмське владичтво, *Chelmensis infula*, *Chelmskie wladictwo*), на Забужжі (V) 392, 460, 656 (VIII-1) 319 (VIII-2) 84, 101 (IX-1) 31 *див.* Угровська катедра, Холмська катедра, Холмське владичтво, *Chelmensis infula*, *Chelmskie wladictwo*
 Холмська земля (II) 384, 399, 404, 404¹, 595 (III) 92, 109 (IV) 31, 39, 41, 49, 56, 63, 165, 214, 221, 332, 450, 501 (V) 24, 86², 166, 180, 181, 271, 308, 308¹, 317, 321, 323, 334, 339 (VI) 136, 157, 158, 195, 209, 219, 222², 223, 246, 246² (IX-2) 1183, 1306
 Холмська катедра (III) 109, 270, 278 *див.* Холмська єпархія
 Холмська королівщина (V) 217¹ (VI) 152, 187, 195³, 199, 200
 Холмська Русь (Холмская Русь) (I) 557 (II) 381³, 554, 565 (V) 282², 640, 656 (VI) 197², 621 (VIII-1) 198¹, 198³, 319

Холмське владичтво (Хелмское владыцтво, Хелмское владычество) (VIII-1) 193 (VIII-3) 263 (IX-1) 29 (IX-2) 1516, 1518 *див.* Холмська єпархія
 Холмське князівство (II) 371
 Холмський повіт (IV) 501 (V) 180 (VI) 228
 Холмсько-Белзька земля (II) 372 (IV) 47, 54, 449 *див.* Белзько-Холмська земля
 Холмщина (I) 557 (III) 31, 44 (IV) 197, 215², 332, 446, 500 (V) 23, 104, 182, 271¹, 314, 373 (VI) 185, 196, 235, 239⁵, 411, 422¹, 611, 626 (VII) 156 (VIII-1) 197 (VIII-2) 101, 126² (VIII-3) 96
 Холодний Яр, с., у Київській губернії (I) 59¹
 Холк, р., притока Осколу (VIII-2) 63
 Хомутець, с., у Київському повіті (VIII-2) 47
 Хопер, р., ліва притока Дону (VIII-2) 40
 Хорасан, край, на південний схід від Каспійського моря (I) 293, 297, 298, 301
 Хорват (Джарват, Хурдаб), м., у слов'янських краях (I) 212² *див.* Джарват, Хурдаб
 Хорвати (Хорваты, Chrobaten, Croates, Horvaty, Hrvati), народи південно-слов'янські зі східного узбережжя Адріатичного моря і межиріччя Сави і Драви (I) 169, 170, 210, 210^{3,4}, 211, 211¹, 212,

- 212², 213, 410, 487, 488, 492⁻, 493, 495, 596, 531 (II) 359 (VI) 616 *див.* Chroboten, Croates, Horvaty, Hrvati *див. також* Hrvatski narod
- Хорвати західні (I) 213
- Хорвати полудневі (I) 211, 212
- Хорвати польські (I) 212¹
- Хорвати руські (I) 211, 212¹
- Хорвати чеські (I) 495²
- Хорватія (Chrobasya, Croatia), д-ва (I) 212, 212⁻¹, 213 *див.* Chrobasya, Croatia *див. також* Велика Хорватія
- Хорватія західна (I) 212
- Хорватія карпатська (I) 213
- Хорватія північна (I) 211
- Хорватія подністриянська (I) 213, 213³
- Хорватія східна (I) 212
- Хорватське плем'я (I) 210, 211 (II) 359
- Хорватські гори (I) 212⁻, 545 *див.* Карпатські гори
- Хорлуп, замок, на Волині [Хорлупи, с., Ківерецький р-н Вл.] (V) 492, 500 (VIII-3) 62¹
- Хоробор (Хороборъ), м., над р. Десна, на Чернігівщині (II) 328², 563, 605
- Хорол, с., м., над р. Хорол, на Полтавщині [Пл.] (I) 295⁴ (VIII-2) 46, 47 (IX-1) 158, 158¹ (X) 213, 220
- Хорол (Choroł), р., права притока Псла (II) 212 (VIII-1) 297 (VIII-2) 44, 45, 54 (X) 170, 211, 332, 334 *див.* Choroł
- Хорольська волость (VIII-2) 50
- Хорольська сотня, Миргородського полку (VIII-3) 279
- Хоростків, м., у Галичині [Гусятинський р-н Трн.] (VIII-3) 94
- Хоростків (Хоростківці, Хоростковичі, Chorostkow, Crostcowicze), с., біля м. Галич [Галицький р-н ІФ] (V) 146⁴ *див.* Хоростківці, Хоростковичі, Chorostkow, Crostcowicze
- Хоростківці (V) 145 *див.* Хоростків, с., біля м. Галич
- Хоростковичі, с. (V) 147⁻ *див.* Хоростків, с., біля м. Галич
- Хоротевское городище, біля р. Уда (II) 346¹
- Хорошів, с., у Кременецькому повіті [Білогірський р-н Хм.] (VI) 433, 433³
- Хортиця (Георгія св., Chortycza), о., на Дніпрі (I) 325 (II) 103, 241 (VIII) 115, 116, 119, 120, 125, 136, 137¹, 281, 568 *див.* Георгія св., о., Chortycza
- Хотетово, с., в Орловському повіті (IV) 72
- Хотин, м., у поріччі р. Псел [смт, Сумський р-н См.] (IV) 87
- Хотин (Хотинь, Хотѣмь, Хотѣнь, Chosim), м., над р. Дністер [Хотинь, м., Чрв.] (II) 523¹ (V) 604 (VI) 59, 99 (VIII) 247, 354, 356, 433, 467, 468¹, 471, 473, 477, 480, 547, 550 (VIII-1) 60, 138¹ (VIII-3) 76 (IX-1) 92, 96, 100, 282, 362, 466, 486, 507, 507⁴, 511, 513, 515, 517, 518, 523, 523⁶,

524, 524⁴, 529, 581, 582 **(IX-2)** 654, 681, 959³, 1104, 1377, 1453, 1469 *див.* Chocim
 Хотинчани, жителі м. Хотин, над р. Дністер **(IX-1)** 514
 Хотів (Готів), с., біля Києва **(IX-2)** 1089 *див.* Готів
 Хотінь (Хотин), волость [Хотин, м., у поріччі р. Псел] **(V)** 290
 Хотмижськ (Хотмишль), м., біля Великого Яблунова, над р. Ворскла [Хотмыжськ, м., Курська губернія, у Росії] **(VIII-2)** 63, 65, 72 *див.* Хотмишль
 Хотмишль, м. **(IV)** 87 *див.* Хотмижськ
 Хотольня, с. [у Білорусі] **(IX-2)** 1223²

Хохонів, с., біля Галича [Галицький р-н ІФ.] **(V)** 145
 Хрептіїв, м-ко, біля Ушиці, у Кам'янецькому повіті [Хребтіїв, с., Хм.] **(IX-2)** 677
 Христинівка (Кристинопіль, Kristyapol), м., в Уманському повіті **(IX-2)** 884¹, 1055⁴ *див.* Кристинопіль, Kristyapol
 Хріпи (Хрѣби), г. **(I)** 210⁴ *див.* Карпати
 Хумано, м. **(IX-2)** 1002² *див.* Умань
 Хуни, плем'я **(I)** 154 *див.* Гуни
 Хун-ну (Хунь-ну), плем'я **(I)** 151¹, 152, 160⁶ *див. також* Гуни, Гун-ну
 Хурдаб, м. **(I)** 212² *див.* Хорват
 Хуст (Густ, Huszth), с., замок, м., над р. Тиса **(IX-2)** 1319, 1320 *див.* Густ, Huszth

Ц

Царгород (Царегород, Царь город, Царьгород) м., д-ва на європейському березі Босфорської протоки, столиця Візантійської імперії **(I)** 237, 262, 264, 282-284, 284¹, 285-290, 394, 402-407, 423, 424, 429, 430, 432, 436, 440-443, 449, 450, 450³, 451, 451³, 452-454, 454¹, 456, 466, 467, 471, 472, 484², 499, 500², 505, 508, 510, 511⁵, 512, 514, 515, 526, 564, 565, 567, 569, 584, 585, 591, 593, 593², 594-596, 616, 617, 619 **(II)** 15, 34-37, 42, 79, 116, 124, 137, 145, 184, 190⁻, 215⁴, 228¹, 262, 269, 277, 281, 353, 379, 485, 559, 560 **(III)** 9, 12², 67, 141-142, 149, 260, 262, 262², 263, 263², 265-268, 268³, 271-273, 273¹, 274, 275, 275², 276-278, 296, 329, 380, 380¹, 407, 407^{1,3}, 408, 416, 421, 428, 446, 446², 455, 457, 484, 486, 495⁻, 497, 544, 564 **(IV)** 76, 77, 297⁴, 298, 303, 304, 322 **(V)** 386, 387, 387², 388-390, 390⁻, 391, 393-395, 395⁴, 396, 398, 399, 401-404, 404¹, 406, 408-413, 416¹, 419, 420, 511, 512, 528, 602 **(VI)** 4-6, 8, 15, 20, 22, 65, 70, 71, 133, 302, 344, 345⁻, 380, 413 **(VII)** 126, 127, 172, 176, 206, 296, 299, 302, 347, 349, 352, 353, 355-357, 400, 418, 438, 439, 454, 460, 462, 463, 491, 495, 496, 509¹, 510,

512-515, 518, 526, 533, 534, 536, 547⁻ **(VIII-1)** 24⁴, 25, 26, 26⁶, 29, 36, 37, 42, 42¹, 59, 60, 60², 100, 117¹, 121, 122, 208, 239 **(VIII-2)** 19, 147, 155, 211 **(VIII-3)** 59, 135, 135¹, 270 **(IX-1)** 33-36, 45, 52-54, 58, 60, 81, 83-85, 87⁻, 89², 98, 120, 127, 130-132, 134¹, 136, 150¹, 154, 163, 172⁻, 174, 247⁻, 249, 253, 259, 316, 317, 347⁻, 354, 378, 419, 428, 464, 475, 475², 484, 484¹, 485, 498, 506, 515, 516³, 518, 522, 533, 533², 534-536, 538, 577², 578¹, 579, 595, 597, 597², 597³, 597⁴, 598, 668⁴, 741, 780, 781, 781³, 893, 893¹, 894, 900^{1,3}, 901, 903, 916, 919, 920, 920², 921, 921¹, 922⁻, 928, 942-944, 952, 997, 1001, 1004, 1010, 1062², 1064, 1091, 1097-1099, 1100, 1127⁻, 1137, 1232, 1279, 1337, 1345, 1346, 1354, 1354⁴, 1355, 1356, 1379, 1432, 1441, 1467, 1526, 1527, 1540, 1549 **(X)** 9, 41 *див.* Стамбул
 Царгородська протока **(I)** 440 **(II)** 36 **(IV)** 298, 303 *див.* Боспорська протока
 Царгородський патріархат (Царьградський патріархат) **(I)** 1 **(II)** 523¹ **(III)** 261, 262, 270, 279, 544 **(V)** 386, 394, 406, 417, 512, 523, 531, 535, 603², 606, 613, 615, 615² **(VIII-1)** 36 **(VIII-2)** 104 *див.* Константинопольський патріархат
 Царгородці, жителі **(IX-1)** 535
 Царград (Цариград, Царьградъ,

- Царяград), м. (I) 431¹, 450, 450³, 454^{1,2} (V) 389¹, 414 *див.*
Стамбул
- Цареборисов город, м., біля м. Ізюм (VIII-2) 61, 71, 72 *див. також* Цареборисове городище
- Цареборисове городище [колишнє поселення біля с. Червоний Оскіл, Хрк.] (IX-2) 1228 *див.* Цареборисов город
- Царев, м., у пониззі Волги (II) 544
- Царина, с., у Любомльському старостві (VI) 152
- Царицин, м., на р. Волга [у Росії] (I) 295
- Царів Брод, осада задніпрянська, с. (VIII-2) 47
- Царська орда, д-ва скитів (I) 110, 112, 119, 120,
- Царська орда, народ сарматський, головна орда у скитів (I) 122
- Царський Брід (Царів Брід) (IX-1) 309 *див.* Царів Брід
- Царські Урги, плем'я скитське (I) 124
- Цевів, с., у Луцькому повіті (V) 214
- Центральна височина (I) 10 *див.* Центральна східноєвропейська височина
- Центральна східноєвропейська височина (Центральна височина) (I) 9, 10 *див.* Центральна височина
- Цепра, р., притока р. Лань [у Білорусі] (V) 66³
- Церква, м. (IX-1) 496² *див.* Мо-
настирище
- Цесарьгородъ, м. (I) 508 *див.* Стамбул
- Цецора (Сесора), н.п., біля м. Яси (VIII-1) 45 (VIII-2) 153, 154 (VIII-3) 201 (IX-1) 481 *див.* Сесора
- Цецорські поля (Cecorskie pola) (VII) 442 (IX-1) 89 *див.* Cecorskie pola
- Цибава (Tiba, Tyba terra), маєтн., с., в Унгарській столиці (II) 495, 497, 498 *див.* Tiba, Tyba terra
- Цибуліно, с., у верхів'ях Сули (VIII-2) 48
- Цибулів, м., у Брацлавському повіті (IX-2) 1054
- Цибулівська сотня, Уманського полку (VIII-3) 276
- Цибульник (Kibolnik), р., права притока Дніпра (VII) 545 (IX-1) 463 (X) 150, 151, 210, 211 *див.* Kibolnik
- Цигани, народ (IX-1) 478
- Циків, с., у Перемишльському старостві (V) 177¹, 192¹
- Циловичі, с. (VIII-2) 45 *див.* Шиловичі
- Цимерманівка, с. (IX-2) 687¹
- Цимлянська, станиця на лівому березі Дону (I) 231⁴ (II) 515
- Ципилів, с. [у Молдові] (IX-1) 526
- Ційло, с., у Галицькому повіті (V) 190²
- Ціонжен, н. п. [у Польщі] (IX-1) 265
- Ціріх, м. [у Швейцарії] (I) 39¹ (V) 642

Ціхановецький повіт [у Польщі] **(IX-1)** 300

Ціхоновець, м. [у Польщі] **(VI)**
53

Цмелів, м., за р. Вісла [у Польщі] **(I)** 217

Цввітоха, р., права притока р.
Горинь [Цвітоха, р.] **(II)** 608

Ч

Чагрів, м., біля м. Галич, у Галичині [Рогатинський р-н ІФ.] (II) 612, 612¹

Чаків, р., на півдні України (IX-1) 556

Чапчаклій, р. (VII) 63 *див.* Чичаклія

Чарнков, м. [у Польщі] (II) 580 (III) 123, 123², 129¹, 133, 141, 529, 530, 534 (IV) 20¹, 24, 32, 45, 46, 49, 51, 53, 56, 60, 93, 107, 109, 110, 112¹, 113, 115¹, 116, 432

Чарнятинці (Чернятинці), населення, у районі Болоховських князівств (III) 158¹ *див.* Чернятинці

Чартомлик, р. (VIII-1) 68 *див.* Чортомлик

Чауси (Чаусы), м., на Могилівщині [у Білорусі] (IX-2) 933, 935, 1153, 1158¹, 1159⁻, 1168, 1201, 1202, 1202¹, 1203-1205, 1210, 1211, 1212², 1213-1216, 1223, 1224, 1257, 1258, 1258⁻, 1259-1264, 1264⁴, 1265-1267, 1273, 1276, 1277, 1381, 1382¹ (X) 122

Чауський полк (Чаусівський полк) (IX-2) 1255, 1256, 1260, 1265, 1266, 1268, 1351 (X) 365, 370 *див.* Білоруський полк

Чахы, народ (II) 14 *див.* Чехи, народ

Чдор-Балкари, орда (I) 158

Чегреді, край (I) 224

Челятичі, с., у Порохницькому

деканаті [у Польщі] (I) 217⁻

Чембало, м. (IV) 302 (VII) 77² *див.* Балаклава

Чемериси-кольоністи (VII) 101

Чемерне (Chemerna), с., у Землинській столиці (II) 486² *див.* Chemerna

Ченстохова (Ченстохов), м. [у Польщі] (IV) 119, 120⁻ (VIII-1) 111 (IX-2) 1192, 1377, 1377¹, 1408, 1456¹

Ченстоховський повіт [у Польщі] (II) 609

Чепель (Chapel), с., біля м. Ужгород (II) 491², 495, 498 *див.* Chapel

Чепиницька земля, у Білицькій волості, у Смоленській землі (V) 66³

Червениця (Veresalma, Vörösalma, Weresalma), маєтн., на Закарпатті (II) 495¹ *див.* Veresalma, Vörösalma, Weresalma

Червенська волость, на Волині (II) 367, 455

Червенська земля (Червенская земля), на Волині (II) 375⁴, 380, 384, 455 (III) 31

Червенське князівство, на Волині (II) 371, 380

Червенські городи (Червенские городы, Червенския грады, Червенския грады, Червеньския грады, Червѣньския грады), територія забужська, на Волині (I) 208, 373, 488⁵, 490, 490⁻, 491, 492⁻, 493, 557 (II)

- 13, 17¹, 21, 46, 53, 360, 360⁴-
363, 380, 564, 608, 609
- Червеньсько-Белзька волость
(**II**) 374
- Червень (Червень, Чървень),
м. (**I**) 208, 209, 485, 488, 492
(**II**) 112, 362, 366, 371, 380,
381, 391, 397, 443, 609 *див.*
Чермоно
- Замчисько, монастир
біля міста (II)* 381
- Червняни, жителі м. Червень (**I**)
207, 208, 364 (**II**) 397
- Червона Русь (Червоная Русь,
Червоная Русь, Czerwona
Ruś, Russia Rubra, Russie
Rouge) (**I**) 208 (**II**) 554, 565,
569 (**V**) 640 (**IX-2**) 1283,
1330 *див.* Czerwona Ruś,
Russia Rubra, Russie Rouge
- Червоне море (Чермне море) (**I**)
279 (**VIII-3**) 126 (**IX-2**) 748,
921¹, 988 *див.* Чермне море
- Червоногород (Czerwonі grod,
Rotemburch), замок, на По-
діллі (**IV**) 49¹, 89, 177, 178²,
192, 199 (**V**) 308, 315³ *див.*
Czerwonі grod, Rotemburch
- Червоногород (Червоногород),
округ, на Поділлі (**IV**) 90,
175
- Червоногородське староство
(**V**) 319, 319⁴, 320
- Червоногородський повіт (**V**)
87¹
- Чергова, с., на Сяніччині (**V**)
430
- Черевки, с., у поріччі р. Хорол
(**VIII-2**) 45
- Черек, р., права притока Бакса-
ну, басейн Терека (**II**) 507²
- Черемиси (Imniscari), плем'я
угро-фінське, з басейну се-
редньої течії Волги (**I**) 544
(**VII**) 95 (**IX-2**) 1072, 1123
див. Imniscari
- Черемош (Черемошъ), р., права
притока Пруту (**II**) 470, 523¹
- Черемушни, с., у Брацлавсько-
му воєводстві (**VIII-3**) 277
- Чересів, м. [у Білорусі] (**IX-2**)
1167, 1202¹
- Черкас, козак (**VI**) 295 *див.* Ко-
зак
- Черкаси, край (**VII**) 70¹ *див.*
Черкащина
- Черкаси (Чаркаси, Черкась,
Черкасы), козаки (**VII**) 57,
58, 59², 68, 69, 69², 70, 79,
82, 83, 90, 107, 124, 156, 167,
526, 583 (**VIII-1**) 108, 108⁵,
109, 112, 132, 136, 153, 154,
154⁴, 155, 201-203 (**VIII-2**)
30, 32, 34, 34², 35-37, 39, 40,
40¹, 52-54, 54², 55, 61, 64, 65,
65⁵, 66-69, 69², 72, 74, 74³,
76, 77, 116, 121, 132, 169
(**VIII-3**) 30, 34, 50³, 58⁴, 187³,
223¹, 223³, 225, 242, 254³, 265
(**IX-1**) 14², 15², 16⁻, 17¹, 56²,
76, 79, 79^{7,8}, 157², 157³, 175⁻,
203², 204⁻, 208, 219³, 220,
223², 235⁶, 236⁻, 296, 318¹,
329, 332¹, 363, 370², 398, 416,
418, 421¹, 554¹, 555¹, 556¹
(**IX-2**) 611, 620, 621, 646,
646¹, 647, 648, 797, 799, 840,
841⁻, 888, 921¹, 929, 1022,
1030⁻, 1031⁶, 1048⁴, 1049,
1049⁻, 1063, 1065, 1067,

- 1067-, 1099, 1138, 1141, 1144, 1201, 1202, 1202¹, 1203¹, 1204⁵, 1205, 1208, 1208¹, 1211³, 1215, 1216, 1228, 1229, 1264, 1264⁶, 1266, 1357, 1358, 1377, 1377^{2,3}, 1446, 1528-1530, 1533, 1534, 1545 (X) 75, 75¹, 78¹, 239, 240⁴, 241, 254, 254⁴, 257, 266, 267, 349, 379 *див.* Козаки
- Черкаси (Черкасы), племена (II) 550 (VII) 68, 69, 69¹, 69³ *див. також* Чорні Клобуки
- Черкаси (Черкасы, Сыркасы, Szerkassy), замок, м., у Київському воєводстві (III) 447⁵ (IV) 86, 172, 173 (V) 481 (VI) 9, 9², 10, 18, 19, 228, 280, 285 (VII) 13, 18-20, 34, 39, 43, 47, 48, 52-, 54, 55, 59, 69, 69², 70, 80, 85-, 90, 90¹, 92, 93, 98, 101, 102, 106, 111-113, 114², 115³, 121, 129, 132, 133¹, 136, 136², 137-, 145, 161, 162, 167², 192, 193¹, 215, 249, 276, 355, 359, 403, 544, 545, 546⁵, 549, 571 (VIII-1) 45, 46, 70, 118, 123, 154, 220, 244, 247, 248, 254, 260, 261, 265, 271, 274, 284, 288, 311 (VIII-2) 152⁴, 153, 187 (VIII-3) 21, 21¹, 30, 34, 162, 275 (IX-1) 13, 39, 40, 40², 55, 66, 71, 157, 245, 332¹, 356, 361, 362, 379, 380 (IX-2) 1009, 1077 (X) 370¹ *див.* Сыркасы, Szerkassy
- Черкаси білгородські (Черкасы Бѣлгородскіе), козаки (VIII-2) 69 (IX-2) 1049-
- Черкаси валуйські, козаки (VIII-2) 36, 37², 37³, 37⁵
- Черкаси дніпровські (Черкаси дніпровські), козаки (VII) 69, 124, 526
- Черкаси заграничні, козаки (VIII-2) 72
- Черкаси запорозькі (Черкаси запорізькі, Черкасы Запорожские), козаки (VII) 526 (VIII-2) 36 (IX-1) 56², 245, 363 (IX-2) 646, 646¹, 647, 647-, 921¹, 1029¹, 1065, 1067, 1067-, ¹, 1099, 1141, 1174, 1201, 1203¹, 1269¹, 1528 *див. також* Козаки запорозькі
- Черкаси кавказькі (VII) 69, 389¹ *див.* Черкеси
- Черкаси київські (Черкасці київські), козаки (VIII-2) 60 *див.* Черкасці київські
- Черкаси корочанські, козаки (VIII-2) 67, 68, 70
- Черкаси литовські (Черкасы литовские), козаки (VIII-2) 36, 37³, 40
- Черкаси низові, козаки (X) 148
- Черкаси путивльські, козаки (VIII-2) 52, 53, 55
- Черкаси п'ятигорські кавказькі (VII) 69, 70, 389¹ *див.* Черкеси
- Черкаси хетмишські, козаки (X) 275
- Черкаси чугуївські, козаки (VIII-2) 67, 74³, 77
- Черкаскій уѣздъ (I) 43-
- Черкасці (Черкасцы), жителі (VI) 228 (VII) 156, 167 (VIII-1) 234 *див.* Черкашани, жителі м. Черкаси
- Черкасці (Черкасцы), козаки

(VII) 79, 82, 83, 90, 107 *див.*
 Козаки
 Черкасці київські (Черкасци кі-
 евські), козаки (VII) 58, 59
див. Черкаси київські
 Черкасы дрожипольские, коза-
 ки (IX-2) 1049-
 Черкасы польские, козаки (IX-
 2) 1534
 Черкаськ, м., на усті р. Дон (IX-
 2) 1008² *див.* Серкас
 Черкаське староство (V) 341
 (VI) 229, 281 (VII) 90, 261,
 572 (VIII-3) 158¹, 229 (IX-1)
 361, 379 (IX-2) 1094
 Черкаський повіт (V) 295
 Черкаський полк (Черкаской
 полкъ, Cerkaski pulk) (VIII-
 1) 283, 315, 316, 316⁶ (VIII-
 2) 167 (VIII-3) 149, 274, 275,
 276 (IX-1) 236, 275⁻, 374,
 552, 566³ (X) 42, 239, 266,
 283 *див.* Cerkaski pulk
 Черкашани, козаки (VII) 57, 58,
 59², 79, 82, 83 *див.* Козаки
 Черкашани (Черкасці), жителі
 м. Черкаси (VI) 18 (VII) 13³,
 50, 50¹, 132, 167 *див.* Черкас-
 ці, жителі м. Черкаси
 Черкашенин (Черкашенинъ),
 козак (VI) 295 (VIII-2) 121
 (IX-2) 750⁴, 929, 1165² (X)
 285¹ *див.* Козак
 Черкашенин білгородський
 (VIII-2) 72
 Черкашенин короченський
 (VIII-2) 69
 Черкащина (Черкаси) (V) 220
 (VI) 279 (VII) 70¹, 71², 192,
 193¹, 261, 572 (VIII-2) 192

див. Черкаси, край
 Черкес, виходець з народу кав-
 казького (IX-1) 277-
 Черкес п'ятигорський (VII) 157
 Черкеси (Касоги, Käsäg, Черка-
 си кавказькі, Черкаси п'я-
 тигорські кавказькі, Чер-
 кесы), плем'я, народ кавказь-
 кий (I) 462 (II) 507, 540 (VII)
 69, 70, 124, 190, 389¹ (VIII-3)
 237, 240, 254, 258 (IX-1) 9,
 49, 55, 56, 56², 57, 58, 65, 85,
 117, 381, 418 (IX-2) 898, 928,
 1138, 1446, 1500 *див.* Касо-
 ги, Käsäg, Черкаси кавказькі,
 Черкаси п'ятигорські кав-
 казькі *див.* також Черкеси
 гірські, Черкеси кавказькі
 Черкеси гірські (Черкесы
 Горные) (VIII-3) 253 (IX-1)
 56², 58 (IX-2) 681 *див.* та-
 кож Черкеси
 Черкеси кавказькі (VII) 124,
 190 *див.* також Черкеси
 Черкеси кубанські (II) 18
 Черкеси курські (IX-1) 117
 Черкеси східні (Кабардинці)
 (II) 507 *див.* Кабардинці
 Черкеси темрюцькі (Черкеси
 темрюцькі гірські, Черкеси
 темрюцькі горські) (IX-1)
 117 (IX-2) 1063, 1067-
 Черкески (IX-2) 1010
 Черкеське плем'я (I) 547
 Черляни, с., у Городоцькому
 старостві (VI) 180
 Чермне море (IX-2) 748 *див.*
 Червоне море
 Чермно, с. (I) 208, 209 (II) 609
див. Червень

Черна, р., ліва притока Дунаю
(I) 162

Черна (Tsierna, Διέρνα), м., на
усті р. Черна, на Подунав'ї
(I) 162, 163¹ *див.* Tsierna,
Διέρνα

Чернавицька сотня, Брацлав-
ського полку [Чернянка, со-
тенне містечко] (VIII-3) 277

Чернецы, м. (IX-2) 1325³ *див.*
Черніївці

Чернець, с. [у Польщі] (II) 609

Чернечгородок (Чернеч-горо-
док), м., у Луцькому повіті
(IV) 46, 501 (VI) 148 *див.*
Городок, с., м., у Луцькому
повіті

Чернечгородська волость [Го-
родок, с., Маневицький р-н
Вл.] (IV) 501 (VI) 149

Чернечеськ, м. (II) 609 *див.* Чер-
нинчин

Черниговское княження (IX-2)
840, 841⁻ *див.* Чернігівське
князівство

Чернии Угри, племена угро-
фінські (I) 235¹

Чернилява, с., у Яворівському
повіті, у Галичині (V) 263

Трійці св. монастир (V)
263

Чернихів, м. (IV) 456 (VI) 389
(VIII-3) 252 (X) 64 *див.* Чер-
няхів, м.

Чернинчин (Чернечеськ), с. [у
Польщі] (II) 609 *див.* Черне-
чеськ

Чернівка, с. (VIII-2) 45, 47, 48
див. Чернухи

Чернівці, м., над р. Прут, на Бу-

ковині (II) 7¹ (VI) 60, 61 (IX-
1) 180, 582

Чернігів (Чернигів, Черни-
гов, Черниговъ, Чръниговъ,
Cherneglove, Czernihow,
Τζερνίγωγα) м., над р. Десна
(I) 194⁻, 197⁻, 260, 281³, 283,
365, 414³, 415, 422, 423, 515,
521, 522, 555 (II) 8, 19, 19¹,
20, 45, 47, 52, 57, 61, 62², 67-
72, 81, 85, 87, 87¹, 89, 90, 100,
122, 123, 135, 136, 140, 151,
154, 156, 165, 171, 173, 176,
177, 179, 181, 184, 186, 189,
207, 220, 223, 231-233, 233¹,
235, 241, 243, 244, 247, 247³,
249, 253, 276, 301¹, 313-315,
317-321, 325, 325¹, 326, 326⁻,
327, 327³, 328, 328⁻, 329, 330,
332, 332²-335, 335¹, 336, 338-
340, 344, 428, 444, 548, 564,
603, 605 (III) 56, 64, 147-149,
173, 176, 177¹, 178, 189, 205⁵,
215, 216, 220, 225, 234, 250,
254, 265, 313, 335, 336, 399,
399³, 402, 408, 420, 424^{2,3},
425², 426¹, 444, 456, 471¹,
497, 554 (IV) 17, 67, 68, 79,
178, 179⁻, 278, 280, 451-456
(V) 460 (VI) 14, 53, 146, 302
(VII) 6, 42, 111, 334, 377, 521
(VIII-1) 137, 202 (VIII-2) 80,
80³, 89, 193, 194 (VIII-3) 30-
32, 215, 288¹ (IX-1) 13, 204⁻,
228¹, 235⁶, 257, 318¹, 322, 323,
323¹, 325⁻, 326, 326², 327,
327⁻¹, 328, 338³, 361, 381¹,
382, 433⁴, 434⁻, 496, 562, 563
(IX-2) 670, 682, 683, 688, 690-
692, 720, 728, 729¹, 734³, 749,

771, 772, 803, 804, 811, 867, 867¹, 930, 963, 1012, 1253, 1415, 1417, 1545 (X) 44, 48, 51, 54, 83, 99⁵, 121, 173, 193 див. Cherneglove, Czernihow, Τζερνίγωγα

Благовіщення церква (II) 333, 335

Богородиці св. монастир (II) 334 (III) 420 див. *Єлецький монастир*

Болдині гори (II) 334

Бориса і Гліба монастир (II) 334 (III) 420

Бориса і Гліба св. церква (II) 333, 335 (III) 424

Єлецький монастир (Богородиці св. монастир) [Свято-Успенський монастир] (II) 334, 335 (III) 420 див. *Богородиці св. монастир*

Єлецька церква (III) 424 див. *Успенія св. церква*

Успенія св. церква (Єлецька церква, Успенська церква) (II) 335 (III) 424, 426 див. *Єлецька церква*

Іллі св. монастир (Ілінський монастир) (II) 334, 335 (III) 169¹

Іллі пророка церква (II) 335 (III) 425

Михайла св. церква (II) 333, 335

Нежатина нива, урще, біля р. Десна (II) 70

Пятниць св. церква (II) 335 (III) 424,

Спаса св. собор (Спаса

св. катедрa, Спаса св. церква, Спаса св. церква, Спасо-преображенський соборъ, Спасо-преображенський храмъ, Спаська церква) (II) 67, 317, 333, 335, 564 (III) 424, 425, 554 (IX-2) 749

Чорна могила (I) 253³, 265 (II) 334, 335 (III) 449

Чернігівська волость (Черниговская волость, Черниговская волость) (II) 49, 82, 213, 253, 254, 254¹, 255⁻, 318, 319², 327, 327³, 328, 328², 330, 336, 511, 534 (III) 64, 181 (V) 171

Чернігівська губернія (Черниговская губерния) (I) 7, 190³, 331¹ (II) 557, 563 (V) 624, 629 (VI) 601

Чернігівська єпархія (Черниговская єпархія, Чернігівська єпископія, Чернігівська катедрa) (II) 557, 563 (III) 169¹, 178² (V) 266³, 460 (VIII-1) 194⁴, 195⁻ див. *Чернігівська єпископія, Чернігівська катедрa*

Чернігівська єпископія (Чернигівська єпископія) (IX-2) 1374⁻ див. *Чернігівська єпархія*

Чернігівська земля (Чернигівська земля, Черниговская земля, Черниговская земля, Czirneow terra) (I) 365 (II) 208, 221, 245, 254, 255, 255⁻, 318, 320, 321, 325, 337, 366 (III) 197, 206 (IV) 8, 215 (IX-2) 931 див. *Czirneow terra*

Чернігівська катедра (I) 522
(III) 278, 294 *див.* Чернігівська єпархія

Чернігівська тьма [земля] (IV) 87

Чернігівське воєводство (Czer-nihowskie wojewodztwo) (IV) 422 (V) 339, 340 (VI) 288³ (VIII-3) 33, 212, 216, 282 (IX-1) 22, 109, 361, 365, 368, 370, 373, 409-411 (IX-2) 771, 1286, 1292, 1364 (X) 325, 326, 356, 360-364, 369, 372 *див.* Czernihowskie wojewodztwo

Чернігівське князівство (Черниговское княженіє, Черниговское княжество) (I) 374, 555 (II) 100², 118, 315, 318, 320 (III) 175³, 176⁻, 178, 180 (IV) 71 (V) 295 (IX-1) 256¹ (IX-2) 750, 804, 850, 868, 907, 933⁵ *див.* Черниговское княженіє

Чернігівський повіт (Tschernigow gebiet) (IV) 422 (V) 340 (IX-2) 930 *див.* Tschernigow gebiet

Чернігівський полк (Чернигівський полк, Черниговский полкъ) (VIII-2) 198, 208 (VIII-3) 280 (IX-1) 215, 221, 224, 322, 325⁻, 567⁻ (IX-2) 691, 692, 749, 1225 (X) 154, 154¹, 166, 170, 236, 268

Чернігівці (Чернигівці, Черниговци, Черниговці), жителі м. Чернігів (II) 70, 197, 247, 317 (III) 218 (VI) 53 (IX-1) 215

Чернігівщина (Чернигівщина, Черниговщина) (I) 29, 31²,

190, 361 (II) 51, 55, 55³, 62, 69, 76, 184, 207, 210, 245¹, 247-249, 256³, 312, 313, 315-327, 332-336, 338, 339, 344, 344², 356, 357, 534, 542, 548, 553, 563, 564, 584, 595, 596, 603, 605 (III) 46, 151, 153, 161, 162, 175, 175³, 176-178, 180, 180⁻, 181, 191, 202, 206, 213, 225, 234, 241⁴, 294, 305, 335, 477, 488 (IV) 8, 12, 65, 67-69, 72, 73, 79, 274, 276, 278, 280, 333-335, 422 (VI) 288 (VIII-2) 198 (VIII-3) 22, 278 (IX-1) 95, 365 (помилк. - 635), 384, 410, 411, 422, 435 (IX-2) 773, 1503

Чернігівщина західна (IV) 72

Чернігівщина північна (III) 337 (IV) 274, 334

Чернігівщина полуднева (II) 157 (III) 334 (IV) 335 (VIII-3) 32

Чернігівщина східна (IV) 72, 73

Черніговець, житель Чернігівщини (II) 331

Черніїв, м. (IX-2) 1046⁻ *див.* Черніївці

Черніївці (Чернецы, Черніїв), м., у Брацлавському повіті (IX-1) 190, 193-195 (IX-2) 1014, 1325, 1325³, 1499 *див.* Чернецы, Черніїв

Чернобиль, м. (I) 281³ *див.* Чорнобиль

Черное море (I) 103³, 231², 236³, 464⁻, 541 (IV) 487 *див.* Чорне море

Черноморська протока (VII) 463 *див.* Боспорська протока

Черноморье (Черноморя), територія (I) 83, 128⁴, 139¹, 295⁵, 540, 546 (II) 273³ (IV) 82³, 294², 295⁴, 297⁻¹, 301¹, 456, 487 *див.* Чорномор'я

Черноморье сѣверное (I) 202⁻

Чернухи (Чернівка), с., м., у річці р. Многа, на Полтавщині (VIII-2) 45, 47, 48 (IX-1) 472 *див.* Чернівка

Черные Клобуки (Чернии Клобуки, Чернии Клобуки, Черные Клобуки, Черные Клобуки), плем'я (II) 163, 431, 549, 550, 555 (III) 491 *див.* Чорні Клобуки

Черный Клобукъ (II) 350¹ *див.* Чорний Клобук

Чернь, м. (II) 523¹ *див.* Чорний город, замок

Чернявка, с., у Городельському старостві (VI) 152

Чернятинці, населення (III) 86 *див.* Чарнятинці

Черняхів (Чернихів), м., у Житомирському повіті [сmt, Жт.] (VI) 628 (VII) 257⁻ *див.* Чернихів

Черняхів, с., на Збаражчині (IV) 480

Черняхівка, с., над р. Остер (VIII-2) 45

Черняхівська волость [Черняхів, сmt, Черняхівський р-н Жт.] (VIII) 339

Черняхова Діброва (VIII-1) 152, 153

Черськ, м. [у Польщі] (VI) 33

Чертїж, с., на Сяніччині (V) 190² (VI) 266

Черторийськ (Черториєск, Черторыєскъ, Черторызскост, Черторийськъ), м. (II) 98, 260¹, 301, 301³, 302, 369, 391, 595 (III) 108, 433 (IV) 455 *див.* Чорторийськ

Черхава, с., на Самбірщині (V) 269

Черънии Болгаре, плем'я (I) 417 *див.* Чорні Болгари

Чеська держава (Böhmisches Reich) (I) 419, 489³, 490, 491 *див.* Böhmisches Reich

Чеська земля (Чешська земля, Česka zeme) (II) 484, 484² *див.* Česka zeme

Чеське королівство (Чеськое королевство) (I) 549 (IV) 124 (VI) 363¹

Четвертна (Нова Четвертна), с., м., у Луцькому повіті [Маневицький р-н Вл.] (V) 267 (VI) 77 *див.* Нова Четвертна

Чех (III) 305 (VI) 274

Чехи (Czechy), с. у верхів'ях Бугу (I) 54⁻ *див.* Czechy, с.

Чехи (Богемі, Чахы, Воетані, Boemi, Bohemi, Böhmens, Czechy), народ, у басейні Влтави і верхів'їв Лаби (I) 165, 181³, 212, 303, 320⁶, 467, 488, 489, 489³, 490, 490⁻, 491-493 (II) 34, 62, 63, 105, 113, 238², 273 (III) 30, 133, 136², 511 (IV) 153 (VI) 379¹, 478 *див.* Богемі, Чахы, Воетані, Boemi, Bohemi, Böhmens, Czechy

Чехія (Богемія, Bohemia, Voiohem, Čechy, Czechy), д-ва

- (I) 213², 292, 353², 489³, 490, 491, 493, 495, 549 (II) 152, 154, 413, 464, 484 (III) 72, 128 (IV) 24, 62, 153, 228 (VI) 302 *див.* Богемія, Bohemia, Boiohem, Čechy, Czechy
- Чечва, р. (II) 466 *див.* Лімниця
- Чечельник, м., у Брацлавському повіті (VI) 92 (VII) 101 (IX-1) 63, 236¹ (IX-2) 1020-1022, 1046-, 1051, 1059
- Чечельницька сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Чешибіси (Czeszybyeszy), с. (V) 310 *див.* Єзупіль
- Чигирин (Чигиринъ, Чигирынъ, Чигрин, Czechryn, Czeherin, Czehryn, Czihirin, Czyhyrin), м. [Чигиринський р-н Чрк.] (VII) 257-, 276, 329¹, 359 (VIII-1) 153, 235, 247, 248, 260, 266, 272, 288, 291, 292, 303, 311 (VIII-2) 152, 153, 156, 165, 183-187, 192 (VIII-3) 5, 18, 19, 20¹, 21, 21², 31, 35, 45, 49, 50, 50³, 72, 136, 141, 158, 162, 163, 164², 167, 175, 177, 178, 178⁴, 179, 179-, 216, 219, 219², 229, 230, 230³, 231¹, 235¹, 238, 239, 239^{1,2}, 242-245, 253-257, 262, 283 (IX-1) 14, 15-, 21, 48, 49, 50¹, 53, 54, 56, 56², 57-59, 64, 66, 69, 76, 81, 95, 102, 106⁴, 111-114, 119, 120, 125³, 126, 126³, 127, 128, 128¹, 131, 132, 133², 134-, 146, 146², 147, 150, 150¹, 154, 155, 158, 158¹, 159, 170, 203², 204, 204-, 214, 229, 245, 251-, 254, 289, 307-, 308-, 312, 319, 356, 366, 375¹, 380², 382, 383, 388, 389, 393, 395², 398-401, 401¹, 402, 408, 410, 411, 417, 421, 425, 426, 432-, 435, 437, 442, 445, 460, 461, 461¹, 462, 467, 467¹, 468, 468⁵, 469, 471^{2,3}, 477, 480-483, 487, 489, 501, 505, 513, 523, 525, 527, 528, 539³, 547, 548, 552, 556, 557, 563-565, 568, 570, 570¹, 572-574, 575², 588¹, 596, 599 (IX-2) 609, 612, 612⁴, 614, 615, 617, 618, 630, 643, 653, 656, 656⁴, 658, 659, 659², 665, 665¹, 667, 669, 679-685, 685¹, 686, 687, 687¹, 688, 689, 691, 692, 692¹, 694, 697, 716, 718, 721-724, 726, 728, 730, 731, 733, 734, 744, 768, 768⁵, 772, 774, 778, 779, 784, 794, 807, 835, 853, 855, 855¹, 856, 857, 857¹, 870, 873⁵, 885, 855¹, 856, 857, 857¹, 870, 873⁵, 885-887, 889, 892, 896, 899¹, 908⁷, 913, 913², 920², 922¹, 923, 925, 926, 928, 942, 948, 952, 966, 1002, 1005, 1009, 1010, 1021, 1022, 1023¹, 1064, 1070¹, 1071, 1071², 1074, 1076, 1077, 1077², 1079, 1080², 1091, 1104², 1163, 1163², 1164, 1165, 1168, 1170, 1172, 1175, 1179-1182, 1184, 1184⁴, 1189, 1189¹, 1190-1194, 1199, 1200, 1208, 1211, 1213, 1229, 1235, 1237³, 1247¹, 1248-1250, 1253, 1255⁴, 1267, 1267¹, 1269³, 1272², 1274, 1275, 1278, 1278^{1,2}, 1283, 1284, 1288, 1295, 1297, 1300, 1301, 1309, 1310,

- 1324-1326, 1327², 1333, 1338², 1343, 1344, 1345¹, 1350, 1351¹, 1362², 1365³, 1366, 1367, 1367¹, 1368, 1369, 1376¹, 1378, 1379, 1383, 1394, 1396, 1400, 1401, 1403, 1405, 1411, 1412, 1415, 1420, 1426-1428, 1431, 1432, 1438, 1441, 1441², 1442, 1445², 1450, 1453¹, 1454, 1455, 1467¹, 1467⁴, 1468-1470, 1475, 1540, 1545 (X) 4, 5, 7, 10, 11, 29-32, 34, 37, 39-42, 51¹, 52, 53³, 54⁵, 55, 56, 60, 61, 66⁴, 73, 82, 88, 95, 96, 102, 104, 104³, 111, 124, 128², 134, 137, 137⁻, 137³, 140, 142, 145, 148, 148¹, 149-151, 157, 159, 160, 171, 190, 192, 197, 198, 200-202, 205, 208, 210, 215, 216, 220³, 222, 229, 234, 235, 239, 240, 246-248, 248², 249, 258, 261, 261¹, 262, 263, 263¹, 266-269, 272, 274, 276, 289³, 305, 305², 310¹, 329², 332, 333⁻, 350, 370¹ *див.* Czechryn, Czeherin, Czechryn, Czihirin, Czyhyrin
Воскресення церква (IX-2) 617
Спаська брама, у Чигиринському замку (IX-2) 1475⁻
Трійці св. монастир, біля міста (IX-2) 1009
Івана св. церква (IX-2) 1009
Успенія св. церква (Успенська церква) (IX-2) 1009
Чигиринець, житель м. Чигирин (IX-2) 1233 (X) 225, 240
- Чигиринська королівщина (IX-1) 64³ *див.* Чигиринське староство
Чигиринська сотня, Чигиринського полку (VIII-3) 274, 274³ (IX-1) 59
Чигиринське староство (Чигиринська королівщина, Чигиринское староство, Чигиринське староство) у Київському воєводстві (VI) 281 (VIII-3) 216¹, 231, 262¹ (VII) 258 (VIII-1) 231 (VIII-2) 44, 151, 152 (IX-1) 64³, 166, 361 (IX-2) 765, 786, 789, 792, 806, 815¹, 821, 822, 826, 1094, 1531 (X) 327, 364 *див.*
Чигиринська королівщина
Чигиринський полк (Чигиринской полкъ, Чигиринський полкъ, Чигиринський полк, Czechrynski pulk, Czechrynski pulk) (VIII-1) 282, 283, 316, 317⁻ (VIII-2) 139 (VIII-3) 60, 274, 276 (IX-1) 88³, 446 (IX-2) 566³, 736, 763, 925, 926, 928, 951, 1071 (X) 140, 148, 149, 163, 170, 190, 192, 200, 201, 266 *див.* Czechrynski pulk, Czechrynski pulk
Чигиринці (Чигринці) (VIII-1) 234, 272 *див. також* Козаки чигиринські
Чигиринщина (Чигринщина) (VII) 71² (VIII-1) 301 (VIII-2) 152
Чигрин-Діброва, м., у Київському повіті (VIII-1) 292 (X) 151, 211, 212, 227, 228
Чинадієво (Св. Миколай, Sancti

- Nicolai villa, Sz. Miklós), с., над р. Латориця, у Закарпатті (II) 460 *див.* Св. Миколай, Sancti Nicolai villa, Sz. Miklós
- Чириків, м. [у Білорусі] (IX-2) 1153
- Чистопади, с., у Бродівському повіті (I) 30⁺
- Чичава (Chychywa), с., у Землинській столиці (II) 486² *див.* Chychywa
- Чичаки, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46
- Чичакля, р. IV) 87⁴ *див.* Чичаклія
- Чичаклія (Чапчаклій, Чичакля, Чичаклій), р., права притока Південного Бугу [Чичиклія, р.] (VII) 349 (VIII-1) 38 *див.* Чапчаклій, Чичакля
- Чичеровці (Checher, Csicsér), с., в Ужській столиці (II) 487⁻, 502 *див.* Checher, Csicsér
- Чичерськ, м., над р. Сож, у Чернігівській землі [Печерськ, смт, Гомельська область, у Білорусі] (I) 188 (II) 319 (VII) 319 (IX-2) 870, 932, 1167, 1202¹
- Чолганський Камінь (Чолганський, Чолганський Камінь), м. (VIII-1) 331 (VIII-3) 64, 67, 68², 182, 186 (IX-1) 276⁻, 290 (IX-2) 659², 1138 *див.* Теофіполь
- Чолганці, с., у Галичині (VI) 237
- Чорна Болгарія (Болгарія кавказька), край (I) 286 *див.*

Болгарія кавказька

- Чорна Криниця, р. (VII) 58
- Чорна Русь (Русь німанська), територія, край, у поріччях південних приток Німану (II) 303, 585 (III) 81, 82, 274 (IV) 9, 10^{2,5}, 11, 13, 16, 214 (V) 13¹, 631 (VI) 222¹, 366² *див.* Русь німанська
- Чорне море (Евксін, Найтас, Понт, Понт Евксинський, Понтское море, Римське море, Руське море, Черне море, Черное море, Czarne morze, Noire mer, Pontus, Pontus Euxinus, Rucenum mare, Rusciae mare, Schwarzes Meer) (I) 6, 9, 21, 63, 84-86, 92, 94, 96⁴, 107¹, 109¹, 127, 143, 146⁴, 167, 167¹, 234, 283, 284, 284², 285, 385, 393, 394, 401, 403, 413, 468, 539, 564, 613, 616 (II) 514 (IV) 296, 298, 300, 300², 303, 309 (VI) 7, 22, 27, 59, 82, 142, 178³, 199, 608, 609 (VII) V, 6, 9, 10, 51, 86, 123, 124, 128, 135, 308, 346, 359, 367¹, 378, 380, 391, 481, 488⁴, 495, 510, 518, 540, 547, 574 (VIII-1) 41, 60, 100, 214, 251 (VIII-2) 14, 18, 21, 31, 34, 142 (VIII-3) 172 (IX-1) 33, 47, 48, 54, 105, 131, 135, 166, 385, 431, 468, 475, 534, 535 (IX-2) 781, 896, 921¹, 928, 944, 944⁴, 999, 1004, 1009, 1355 (X) 9, 361 *див.* Евксін, Найтас, Понт, Понт Евксинський, Понтское море, Римське море,

- Руське море, Черное море, Czarne morze, Noire mer, Pontus, Pontus Euxinus, Rusenum mare, Rusciae mare, Schwarzes Meer
- Чорний город (Чернь, Чорного-род, Czarnigrad), замок, на Дністровському лимані (IV) 316, 316¹ (VI) 58, 607 (VII) 9, 10, 14 *див.* Чернь, Чорного-род, Czarnigrad
- Чорний Жеребець, р. (VIII-2) 37 *див.* Жеребець
- Чорний Камінь, м., у Київсько-му повіті (VIII-3) 276
- Чорний Клобук (Черный Клобукъ) (II) 163, 196-198 *див.* Черный Клобукъ
- Чорний Ліс (Czarnyi Lis), біля Чигирини, на Подніпров'ї (VII) 27 (VIII-3) 176, 239², 256 (IX-1) 102, 126, 156, 204⁻, 380, 418, 435, 563 (IX-2) 661, 661³, 941, 942 (X) 30, 210, 211 *див.* Czarnyi Lis
- Чорний Острів, м., у Лeticівському повіті (IX-2) 1365, 1462, 1464, 1465
- Чорний Потік, місцевість, в Угоцькому комітаті (II) 496
- Чорний Ташлик, р., ліва притока Синюхи, ліва притока Південного Бугу (IX-2) 1455
- Чорний шлях (VIII-1) 30, 64 (VIII-2) 12, 28, 191 (IX-1) 55, 77 (IX-2) 947
- Чорнина, с., на Остерщині (V) 217
- Чорні Болгари (Черьнии Болгаре), плем'я (I) 158², 160, 231, 417 (II) 507 *див.* Черьнии Болгаре
- Чорні Клобуки (Кара-калпаки, Каратулі, Черные Клобуки), племена тюркські, з поріччя Росі, частково Дніпра (I) 58, 190³ (II) 148, 159, 165-167, 169-171, 173, 175, 185, 186, 193, 194, 197, 198, 201, 202, 204, 212-214, 216, 217, 224, 282, 294, 308, 348, 436, 534-536, 548, 549, 549³, 550, 550⁵, 551, 585 (III) 19, 211, 229, 250⁴, 251, 335 (VII) 68-69, 69¹, 70, 71, 75 *див.* Кара-калпаки, Каратулі, плем'я; Черные Клобуки; *див.* *також* Черкаси, племена
- Чорні Клобуки київські, колоністи турецькі (I) 190³ (II) 548
- Чорні Татари (II) 542
- Чорнобиль (Чернобиль, Czarnobyl), м., у Київському воєводстві (I) 199³, 281³ (V) 44 (VI) 53, 147 (VII) 257⁻ (VIII-3) 32, 35 (IX-1) 215, 217, 221, 224, 224³, 225, 323², 324², 325⁻, 496, 565 (IX-2) 769, 771, 772 (X) 83 *див.* Черно-биль, Czarnobyl
- Чорнобильська волость (IX-1) 221, 323²
- Чорнобильський ключ (VI) 146, 147
- Чорнобильці, жителі (VII) 52, 156¹ (IX-1) 324¹ (IX-2) 771, 772
- Чорногорець (III) 320², 462
- Чорногород, м. (VI) 143¹, 608 *див.* Чорний город

Чорноклобуцькі племена (VII)
69³

Чорнокозинці, м., на Поділлі
(IX-1) 240, 241, 243

Чорноморські племена (I) 465

Чорноморщина (I) 604 *див.*
Чорномор'я

Чорномор'я (Новоросія, Черно-
морье, Чорноморе, Чорно-
морс, Чорноморія, Чорномор-
щина, Чорноморье, Pontica),
край (I) 7, 13, 49², 83, 86, 94-
96, 105-107, 107¹, 108, 141-,
143, 145², 155, 164, 167, 170,
178, 226, 227, 279², 540 (II)
55³, 505, 526, 583 (IV) 293,
299, 304, 315, 487 (VI) 7, 25,
26, 602, 608 (VII) 10, 135
(VIII-2) 57 *див.* Новоросія,
Черноморье, Чорноморщина,
Pontica

Чорномор'я західне (IV) 316

Чорномор'я кавказьке (I) 14

Чорноризці, народ (I) 118 *див.*
Мелянхляйни

Чорноубранці, народ (I) 110,
118 *див.* Мелянхляйни

Чорнява, с. (VII) 219

Чортів-городок, м. (IX-2) 1102,
1102², 1103, 1115, 1210 *див.*
Чортків

Чортків (Чортів-городок), м. (V)
268 (IX-1) 237- (IX-2) 1102²,
1115¹ *див.* Чортів-городок

Чортківський повіт, у Галичині
(II) 585

Чортомлик (Чартомлик, Чор-
томлицький Дніприще), р.,
права притока Дніпра (VII)
280, 292 (VIII-1) 67, 68 *див.*

Чартомлик, Чортомлицький
Дніприще

Чортомлицький Дніприще (VII)
280 *див.* Чортомлик

Чорторийськ (Черторийськ,
Czartoryiesk), м., над р.
Стир, на Волині [Старий
Чорторийськ, с., Маневиць-
кий р-н Вл.] (II) 304 (III) 43,
44, 44³, 46, 46¹ (VI) 77 *див.*

Черторийськ, Czartoryiesk

Чорторийське князівство (IV) 174

Чортория, м., над р. Случ, у Жи-
томирському повіті [Стара
Чортория, с., Жт.] (IV) 502
(VIII-3) 43

Чортория, рукав р. Дніпро
(VIII-1) 299

Чорштин, м., над Дунайцем
(IX-1) 266³, 267-269

Чорштинське староство (IX-1)
269, 270

Чтопи?, с., на Перемишльщині
(VI) 625

Чуваші, народ (IX-2) 1072

Чугуєвський повіт, у Харків-
ській губернії (II) 584

Чугуїв (Чюгуєв), м., на Сло-
божанщині [Хрк.] (II) 585
(VIII-1) 328 (VIII-2) 72, 74,
75, 77 (IX-1) 1228, 1230,
1230¹, 1235 (X) 76, 265 *див.*
також Чугуївське городище

Чугуївське городище (Чугуєве
городище) (VIII-2) 73, 74
див. також Чугуїв

Чугуївці, жителі м. Чугуїв
(VIII-2) 75, 77

Чудець, с., на сяниському погра-
ниччі, у Галичині (VI) 625

Чудець (Чудец, Czudecz), замок,
м. [у Польщі] **(II)** 456, 457²
див. Czudecz

Чуднів (Чуднов), м., у Жито-
мирському повіті **(V)** 121,
122, 126, 140 **(VI)** 94 **(VII)**
18, 20, 36, 188 **(VIII-3)** 43
(IX-1) 236, 290, 457, 462,
463, 495, 547 **(IX-2)** 875

Чуднівська волость **(V)** 33

Чудська земля **(I)** 615 **(II)** 29

Чудське озеро (Пейпус), на Бал-
тійському узбережжі **(I)** 544
(II) 24 *див.* Пейпус

Чудське плем'я **(I)** 142³

Чудь (Чюдь, Tadzans, Tiudos),
племена угро-фінські **(I)**
149, 240, 380, 382, 410, 480,
544 **(II)** 24, 68 *див.* Tadzans,
Tiudos

Чудь слов'янська (Scuti) **(I)** 544
див. Scuti

Чуфуткале (Жидівський город,
Киркйор), м. татарське, у
Криму **(IV)** 305 *див.* Жидів-
ський город, Киркйор

Чурнаїв (Чюрнаїв), м., на По-
россі **(II)** 286³, 536, 549

Ш

- Шавулиха, с., на Київщині (IX-2) 722
- Шалавила, с., на Сулі (VIII-2) 45
- Шам, н. п., над р. Дніпро (IX-1) 555
- Шандирів, н. п., на Брацлавщині (VII) 15, 16
- Шаповалівка, с., на сіверській границі (I) 30¹ (VIII-2) 44
- Шаравка, м., на Поділлі (V) 190³ (VII) 183 (IX-2) 704¹
- Шаргород, м., у Подільському воєводстві (VI) 92 (VIII-1) 148 (VIII-3) 123², 170 (IX-1) 10, 69, 177⁻, 178-181, 190, 191¹, 193, 194, 320, 338, 445 (IX-2) 673, 673⁵, 675, 678, 683-685, 750, 808, 873, 873⁵, 875, 877-880, 882², 883, 884, 927, 1014, 1014³, 1024, 1049, 1050, 1076, 1077, 1171, 1427², 1452
- Шаргородська волость (V) 105
- Шаргородська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Шаргородчина (V) 106 (VIII-3) 39 (IX-2) 778
- Шариський надзупан, на Закарпатті (III) 120⁻
- Шариш, замок, над р. Топля, на Закарпатті [у Словаччині] (II) 491, 493, 493³ *див.* Шаришський замок
- Шариш, комітат, на Закарпатті (I) 214³ *див.* Шаришська столиця
- Шариш-Поток (Поток, Шарош-Потек, Sárosptak), замок,

- м., над Бодрогом, на Закарпатті (II) 493, 502, 581 *див.* Поток, замок; Sárosptak
- Шаришська столиця (Шариш, Шаришський комітат, Sárosiensis comitatus, Sarus comitatus), адмін.-терит. одиниця, на Закарпатті (II) 460, 486², 488, 494, 496, 504 *див.* Шариш, комітат; Шаришський комітат, Sárosiensis comitatus, Sarus comitatus
- Шаришський замок (Шариш) (II) 50 *див.* Шариш, замок
- Шаришський комітат (I) 7 (II) 459⁻, 488, 488⁶ *див.* Шаришська столиця
- Шарівка, с., на Уманщині (IX-2) 1053
- Шарки, с., над р. Гороховатка, у Київській губернії (II) 282²
- Шарукань, м., у басейні Донця, у Половецькій землі (II) 104, 515, 515⁵, 531
- Шасів, н. п. (IX-1) 247⁻
- Шатава (Сатів), с., на Поділлі (IX-2) 698 *див.* Sativ
- Шаторалья (Шатор, Saturhyg), замок, над р. Бодрог, на Закарпатті [в Угорщині] (II) 493, 494⁻ *див.* Saturhyg
- Шацк, м., у Московщині (VII) 371, 376 (VIII-2) 54
- Шаша, м. (I) 301 *див.* Ташкент
- Шваби (Свеби), етнос німецький (III) 528 *див.* Свеби
- Швабія, край німецький (II) 573
- Шварцбург, місцевість [у Німеччині] (III) 570
- Швед (VIII-2) 8 (IX-2) 1106,

- 1166, 1233, 1237, 1239, 1248, 1276, 1309², 1314, 1318, 1354, 1421, 1440, 1449 **(X)** 63, 172, 308, 318, 322, 323
- Шведи (Нѣмцы, Русь, Свес, Rosden, Ruotsi, Sueoni), народ **(I)** 602, 613-615, 622-624 **(IV)** 64 **(VII)** 317, 488, 496³, 539 **(VIII-1)** 35, 129, 136⁻, 210, 215, 217, 219 **(VIII-2)** 7, 8, 11 **(VIII-3)** 145, 171 **(IX-1)** 7, 19⁻, 32, 32², 37, 38, 248⁻, 464, 508, 587, 594², 596 **(IX-2)** 687, 916, 921, 1067⁻, 1080, 1090, 1091, 1103, 1106-1110, 1118, 1130, 1135, 1136, 1142², 1145, 1146, 1148, 1160, 1164, 1165², 1171, 1173, 1175-1177, 1180, 1182, 1183, 1188, 1191, 1193, 1195, 1196, 1197², 1199, 1209, 1213, 1219, 1233, 1234, 1234², 1237, 1239, 1241-1243, 1245, 1253, 1269, 1271, 1274, 1277, 1278, 1281-1287, 1290, 1296⁵, 1298, 1300, 1306, 1306², 1307, 1311, 1314, 1321, 1322, 1329, 1330, 1333-1339, 1345, 1346, 1349, 1351, 1353, 1354, 1364⁴, 1376, 1377, 1380, 1381, 1382¹, 1387, 1388, 1392, 1393, 1396, 1398, 1406, 1408, 1409, 1409³, 1410, 1411, 1416-1419, 1421, 1428-1430, 1431, 1434, 1436, 1438-1441, 1443, 1444, 1446, 1449, 1450, 1455, 1455⁵, 1457, 1465, 1466, 1475, 1496, 1549 **(X)** 11, 17, 24, 40, 42, 56, 69, 83, 124, 160, 170, 171, 307, 312, 313, 321, 322, 345, 358, 372 *див.* Нѣмцы, Русь, Свес, Rosden, Ruotsi, Sueoni
- Шведська держава **(IX-2)** 1290, 1291, 1292¹, 1293, 1294, 1294³
- Шведська Корона **(IX-2)** 1291, 1328, 1330 **(X)** 43, 64 *див.*
- Шведське королівство
- Шведське королівство (Шведська Корона) **(VIII-3)** 117 **(IX-1)** 37¹ **(IX-2)** 918, 1417 **(X)** 318 *див.* Шведська Корона
- Шведське море **(X)** 67 *див.* Балтійське море
- Швейцарія, д-ва **(I)** 28¹, 54³ **(X)** 319, 319¹
- Швеція (Свия, Швеция, Ruotsi, Suecia, Szwedzy), д-ва **(I)** 615, 623, 623¹ **(II)** 33⁻ **(IV)** 360 **(V)** 575 **(VI)** 13, 193, 567 **(VII)** 251, 314, 318, 331, 332, 539 **(VIII-1)** 132, 191, 210, 223 **(VIII-2)** 5, 7-9, 16, 204, 223 **(VIII-3)** 108, 145³, 171 **(IX-1)** 9, 37, 37¹, 38, 94, 126, 126², 140, 141, 160, 174, 174⁴, 175, 175⁻, 209, 377, 406, 450, 455, 464, 466, 484, 501, 503, 545, 546, 567 **(IX-2)** 905, 917, 918, 966, 1074, 1079, 1081, 1103, 1107, 1122, 1132, 1136, 1178, 1218, 1239, 1240, 1248, 1275, 1281, 1285-1287, 1287², 1290, 1291, 1295, 1305, 1306, 1314, 1330, 1367, 1391, 1394, 1396, 1397, 1406, 1411, 1429, 1432, 1434, 1450, 1494 **(X)** 14, 63, 66-68, 84, 145, 287, 298, 307, 321, 322, 331, 372, 378 *див.*

- Свия, Ruotsi, Suecia, Szwedy
Шегині, с., на Перемишльщині
(V) 192¹ (VI) 203³ (VIII-1)
194
- Шеклери, народ (I) 226 *див.*
Угри
- Шексня, р., ліва притока Волги
(I) 185
- Шельпахів, с. (IX-2) 1053 *див.*
Шельпахівка
- Шельпахівка (Шельпахів), с.,
у Брацлавському воєводстві
(IX-2) 877³ *див.* Шельпахів
- Шепелевичі, м. [у Білорусі] (IX-
2) 949, 961
- Шептиці, с., у Рудецькому пові-
ті, у Галичині [Самбірський
р-н Льв.] (V) 263
- Онуфрія св. монастир*
(V) 263
- Шершенівська волость, на Жи-
томирщині (VII) 339
- Шершні, с., в Овруцькому пові-
ті (VI) 628
- Шибеноє, маєтн., над р. Дніпро
(VII) 42
- Шидлов, м., у Краківському во-
єводстві (IV) 46²
- Шидловці, с., у верхів'ях Удаю
(VIII-2) 45
- Шиловичі (Циловичі), с., у
верхів'ях Удаю [Ічнянський
р-н Чрг.] (VIII-2) 45 *див.* Ци-
ловичі
- Шимонівка, с., у поріччі р. Хо-
рол (VIII-2) 46
- Шипинці, с., на Буковині [Кіц-
манський р-н Чрн.] (I) 37
- Шипушки, с., у поріччі Груні
(VIII-2) 46
- Шклов (Шкловъ), м. [у Біло-
русі] (IX-1) 220⁴ (IX-2) 937,
949, 961, 1081¹, 1154, 1216,
1277
- Шкловська волость [у Білорусі]
(IX-2) 1216
- Шкловський повіт [у Білорусі]
(IX-2) 1255
- Шкловський уїзд [у Білорусі]
(IX-2) 1214
- Шкляна, с. (IX-1) 79
- Шкоти, народ (VI) 55
- Шкуданівка, с., над р. Сула, на
Переяславщині (II) 606
- Шлезьк (Шлезк, Schlesien), те-
риторія, земля [у Польщі]
(II) 251, 543 (III) 56, 75, 97,
97⁴, 122, 126, 128 (IV) 41
(V) 224 (VI) 37, 38, 54, 83,
89, 98, 172-174, 182 (VIII-
2) 5, 9 (IX-1) 450, 528, 529,
544 (IX-2) 1105, 1108, 1132,
1135, 1169, 1283², 1377 *див.*
Schlesien
- Шовар, замок (II) 496 *див.* Шо-
увар
- Шоломица, р. (VII) 234
- Шоломниця, с., на Волині (III)
259², 383⁴
- Шотландець (Schott), житель
Шотландії (VIII-3) 46 *див.*
Schott
- Шотляндія (VI) 185, 192
- Шоувар (Шовар), замок, на За-
карпатті (II) 493, 493³, 496,
577 *див.* Шовар
- Шпаків, с., у Луцькому повіті
(V) 215
- Шпанів, с., на Волині [Рівен-
ський р-н Рв.] (VI) 627

- Шпиків (Лебедин), м., над р. Мурахва [сmt, Тульчинський р-н Вн.] **(VII)** 15, 15⁶ *див.* Лебедин
- Шрода (Наймаркт), м. **(V)** 231 *див.* Наймаркт
- Штемберг, м. **(IX-1)** 266
- Штирія (Штірія), герцогство, земля [в Австрії] **(III)** 76 **(VI)** 24
- Штирська земля [в Австрії] **(III)** 74³
- Штральзунд (Stralsund), м. [у Німеччині] **(II)** 377 **(V)** 225 **(VI)** 29 *див.* Stralsund
- Штрасбург, м. [у Німеччині] **(I)** 280⁻
- Штульвайсенбург, м. **(III)** 52 *див.* Білгород угорський, м.
- Штумдорф, м. **(VIII-2)** 8
- Штутгарт (Stuttgart), м. [у Німеччині] **(I)** 26¹, 128⁻, 454¹ *див.* Stuttgart
- Шулі, н. п., біля Розвалинців, у Галичині **(IX-2)** 1462
- Шульжинці, м., у Волинському воєводстві **(VI)** 389 **(VIII-3)** 181
- Шумла, м. [у Болгарії] **(I)** 468⁴
- Шумськ, м., на Погорині **(II)** 173, 258², 259, 260⁻, 367, 386, 386⁴, 387¹, 430 **(III)** 28, 51, 88 **(V)** 264
- Шупенська волость [у Білорусі] **(VII)** 318

Ш

Щавне, с., у Сяніцькій землі
(VI) 223

Щебрешин (Szczebreszyn), м.,
на холмсько-белзькому По-
бужжі [у Польщі] (II) 370
(IV) 39, 47 (VI) 108, 152, 626
(IX-2) 1126 *див.* Szczebreszyn

Щебрешинська волость (V)
104, 105

Щебрешинський повіт (V) 180

Щегрин, н. п. (IX-1) 246¹

Щекарів, м. (II) 370, 370³, 609
(III) 96 *див.* Красностав

Щекотин ліс, біля с. Глинськ, у
Галичині (II) 612

Щекотів (Щекотинъ, Щекотовъ),
м., біля с. Глинськ, у Гали-
чині [Жовківський р-н Льв.]
(II) 612

Щенів, с-ще [Щеніїв, с., Жт.]
(VII) 45

Щенятів, с., на Волині [маб.,
Щенятин, с., Вл.] (VI) 627

Щеплоти, с., у Перемишльсько-
му повіті (V) 266

Щербів, с. (VII) 18 *див.* Ружин

Щербів-Ружин, с. (VI) 280 *див.*
Ружин

Щижич, м. [у Польщі] (IX-2)
1390

Щирець, м., біля Львова, у Га-
личині [Пустомитівський
р-н Льв.] (II) 123, 419 (V) 262,
262¹ (VI) 176, 180, 208, 376¹

Щирецька волость, у Галичині
(V) 198 (VI) 208

Щитна, с., біля м. Ярослав, на
Перемишльщині (V) 263,
263¹

Щодрогош, с., у Ветельській во-
лості (V) 124

Щуровці, с., на Волині [маб.,
Щурівці, с., Хм.] (IX-1) 278-

Ы, Э, Ю

Инфлянты, край (VII) 319³ *див.*
Инфлянти

Энджеювка, с. (II) 608 *див.* Ан-
дреївка

Югру, народ (I) 295, 299 *див.*
Юру

Южнорусская земля (IX-2)
1484¹

Юлін, м. (I) 208⁴ *див.* Велинь, м.
балтійське

Юрбург, м., на пруській грани-
ці (VIII-1) 216

Юрєва гора, біля м. Сміла (I) 36, 36²
Юрисвичі (Юрьевичи), с., на

Київщині (VII) 19, 42 *див.*
Юрьевичи

Юриїв (Юрїв, Юрьєвь), м., над
р. Рось (II) 29, 41, 78, 88, 103,
261, 281, 282², 283, 284 (III)
283, 380 *див.* Біла Церква

Юриїв городок (Юриїв горо-
дець), м. (II) 320, 340, 355,
356³ *див.* Остер, м.

Юриївська катедра (Юрисєвська
катедра) [єпархія, м. Юриїв,
над р. Рось] (I) 522 (III) 278,
279 (V) 459

Юриївці, жителі м. Юриїв (II)
88 (III) 150, 336

Юрїв, м., на р. Емайигі (II) 24,
29, 283 *див.* Дерпт

Юрія св. монастир
(Юриїв монастир) (III) 372
(V) 132¹

Юрканівка, м. (IX-2) 1057

Юрківці, с., у Брацлавському
повіті (VII) 15 (VIII-3) 277

Юру (Югру), народ фінський (I)
295, 299 *див.* Югру

Юрьєвичи, с. (VII) 42 *див.*
Юрисвичі

Юрьїв Ливонський, м. (IX-2)
1255 *див.* Дерпт

Юсиптичі, с., у Галичині [Йо-
сиповичі, с., Стрийський р-н
Льв.] (V) 268

Юсківці (Юсковці, Ясковці), с.,
у поріччі Сули [Лохвицький
р-н Пл.] (VIII-2) 45 *див.* Яс-
ковці

Я

Ясинки, с. (VIII-2) 45 *див.* Яцини

Яблонів, м., на Переяславщині (IX-1) 496 *див.* Яблунів

Яблонів, м., у Московщині (VIII-2) 56, 63, 65 (IX-1) 526² (IX-2) 682, 750, 909

Яблонів, н. п., у Галицькій землі (VI) 625

Яблонівська сотня, Кропивенського полку [Яблунівська сотня] (VIII-3) 279

Яблонків, м. (VII) 276 *див.* Яблунів

Яблуневе, м. (VIII-1) 299, 300 *див.* Яблунів

Яблунів (Яблонів, Яблонків, Яблуневе, Iablonow), м., на Переяславщині (VII) 257 (X) 86, 123, 124¹ *див.* Яблонів, м., на Переяславщині; Яблонків, Яблуневе, Iablonow

Яблунівка, с., над р. Рось, у Київському воєводстві (VIII-2) 189¹

Яблунівський полк [Яблунівська сотня Лубенського полку] (VIII-1) 274¹

Ябу-городок, м., у середній течії р. Південний Буг (IV) 87

Ява, о. [у складі Великих Зондських островів] (I) 26

Яван-Йоняни (VIII-2) 202 *див.* Козаки

Явбаз, м. (IX-2) 973 *див.* Обозівка

Явірник, с., на Перемишльщині (VI) 625

Яворів, м., у Галичині (VI) 177, 262, 517 (IX-2) 1115 *див. також* Ворон

Покрови св. монастир (V) 266

Яворівське староство (V) 366 (VI) 152

Яворівський повіт (V) 263

Ягнятин, н. п. (VII) 358

Ягодин, с., у Любомльській королівщині (VI) 185

Ягольниця (Егельниця), с., на Тернопільщині [Ягільниця, с., Чортківський р-н Трн.] (V) 267 (IX-1) 446 (IX-2) 1102², 1114², 1115¹ *див.* Егельниця

Ягорлик, м., над р. Дністер (VII) 165, 243, 258

Яготин, м. [Кв.] (VII) 257, 276

Яготинська сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278

Ягубець (Єгупець, Якубець), м. [Христинівський р-н Чрк.] (IX-1) 495 (IX-2) 880-882 *див.* Єгупець, Якубець

Язениця, с., у Галичині (V) 267

Язиги (Язиги переселенці, Μετανόστοι), народ сарматський (I) 71, 121, 123, 124, 124^{1,3}, 128, 130, 143, 156 *див.* Язиги переселенці, Μετανόστοι

Язлівець (Язловець, Iaslowcze), м., на Поділлі (V) 252, 269, 308, 310 (VI) 101, 626 (VIII-3) 168 (IX-1) 92¹, 181 (IX-2) 702, 704¹, 1114 *див.* Iaslowcze

Язловецька волость (VI) 250

Яік (Яикь), р. (I) 229 (II) 107,

121², 179, 533 **(III)** 495² *див.*
 Урал, р.
 Яйла, гірський хребет, у Крим-
 ских горах **(I)** 155
 Яксамати, плем'я **(I)** 124
 Яксарт, р. **(I)** 107, 142³ *див.* Сир-
 Дарія
 Якубець, м. **(IX-2)** 879 *див.* Ягу-
 бець
 Якушинці, м. **(IX-1)** 199
 Яланецька сотня, Брацлавсько-
 го полку **(VIII-3)** 277
 Ялин (Лялин, Лялин Руський,
 Ruthenicalis Лялин), с., над
 р. Сян **(I)** 218² *див.* Лялин,
 Лялин Руський, Ruthenicalis
 Лялин
 Яловець (Ялівець), р., біля Тор-
 говиці **(IX-1)** 543
 Яловиця (Яловица), р. **(IX-1)**
 539, 553, 554¹ *див.* Яломниця
 Яломіца, р. **(IX-2)** 539⁴ *див.*
 Яломниця
 Яломниця (Яловиця, Яломіца,
 Яломніца), р. **(IX-1)** 541, 543,
 576³ *див.* Яловиця, Яломіца
 Ялпуга, долина, біля Кілії **(VII)**
 204
 Ялта, м., у Криму **(IV)** 302
 Ялтушків (Слтушків, Йолтуш-
 ків), замок, м., у Подільсько-
 му воєводстві [Барський р-н
 Вн.] **(IX-1)** 182 *див.* Слтуш-
 ків, Йолтушків
 Ямниця, с., присілок с. Смолин,
 у Жовківському повіті **(V)**
 263
 Ямниця, с., у Галицькому ста-
 ростві [Івано-Франківський
 р-н ІФ.] **(V)** 146⁴, 147-, 187¹

Ямно, с., на берестейсько-доро-
 гичинському Побужжі **(VI)**
 628
 Ямпіль, м., над р. Дністер, у
 Брацлавському повіті [Вн.]
(VIII-3) 215, 273 **(IX-1)** 22,
 78, 88, 88³, 89, 89³, 91, 99²,
 103, 104³, 111, 120, 128, 177-,
 180, 193¹, 194, 195, 444, 445,
 474, 476, 477, 571¹, 581¹ **(IX-**
2) 672, 674, 1292, 1446, 1448,
 1546
 Ямпіль, м., у верхів'ях р. Те-
 терів **(VIII-3)** 40², 60¹ *див.*
 Янушпіль
 Ямпіль (Ямполь), м., у Креме-
 нецькому повіті [сmt, Біло-
 гірський р-н Хм.] **(VIII-3)**
 223 **(IX-1)** 271, 287, 310-,
 319^{3,6}
 Ямпільська сотня, Брацлавсько-
 го полку **(VIII-3)** 277
 Ямь, плем'я, у південному За-
 волоччі, між Ладозьким озе-
 ром і Північною Двіною **(II)**
 24
 Янів, м., на Любелщині [у
 Польщі] **(II)** 608
 Янів, м., над р. Серет [Доли-
 на, с., Теребовельський р-н
 Трн.] **(VI)** 261 **(VIII-3)** 94
(IX-2) 652, 653¹, 654
 Янів, м., у Львівському повіті
(IX-2) 1116, 1519
 Янівці, с., на Волині **(VI)** 627
 Янковичі (Яньковичи), с., між
 рр. Ірпінь і Стугна, на Київ-
 щині **(I)** 51, 53 **(VII)** 19, 42
 Янов (Яновъ), м. [у Польщі]
(IX-2) 1409

Яновичі, с., на Волині (V) 489
 Янтра (Атріс), р., притока Дунаю (I) 128 *див.* Атріс
 Янушпіль (Ямпіль), м. (VI) 389 (VIII-3) 40², 43, 60, 60¹, 61 *див.* Ямпіль
 Янчарих, с. (IX-1) 235⁶ *див.* Гончариха
 Яриловичі (Єриловичі), с., м., на Сіверщині (IX-1) 225, 226 *див.* Єриловичі
 Ярмаки, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46
 Ярмолинці, с., у Барському старостві [Гайсинський р-н Вн.] (VI) 251
 Ярмолинці, с., у поріччях Олави і Рашівки [Роменський р-н См.] (VIII-2) 45
 Ярослав (Iaroslav, Iroszlo, Jaroslamvia, Jaroslaw, Yarislow), замок, м., над р. Сян, на Перемишльщині (I) 214, 214¹, 217- (II) 174, 431, 463, 547 (III) 50, 50¹, 59-62, 68, 382, 517 (IV) 117¹, 331 (V) 40, 103, 104, 105¹, 143¹, 252, 263, 308, 308¹, 315³, 542 (VI) 34, 43, 66, 68, 78, 83, 97, 98, 108, 161, 172, 175, 177, 298¹, 337, 418, 430, 430¹, 446, 447, 455, 457, 484, 484⁹ (VII) 457, 501 (VIII-2) 153, 154 (VIII-3) 73⁶ (IX-1) 266 (IX-2) 1115, 1115¹, 1115³, 1128, 1130, 1135, 1191, 1340, 1341, 1388, 1390, 1392 *див.* Iaroslav, Iroszlo, Jaroslamvia, Jaroslaw, Yarislow *див. також* Брахлов

Ярослав Звіринець, ур-ще, біля м. Ярослав, на Перемишльщині (II) 463
 Ярославль, м., над р. Волга, у Ростово-Суздальській землі (I) 523³ (II) 542 (III) 540-542 (V) 623
 Ярославльська волость, у Перемишльській землі (VI) 155
 Ярославська губернія [у Росії] (I) 561 (III) 450¹
 Ярославська земля (Iaroslavien-sis terra), на Перемишльщині (VI) 173 *див.* Iaroslaviensis terra
 Ярославці, жителі м. Ярослав, на Перемишльщині (IX-2) 1115
 Ярославщина, на Перемишльщині (VI) 236, 266
 Ярошів, с., біля м. Могилів-Подільський, у Подільському воєводстві (IX-1) 548
 Яруга, с. (VII) 359, 361¹
 Ярыймова, р., притока Дніпра (VII) 86
 Яселка, р., права притока р. Віслоку (II) 457, 459²
 Ясельський повіт, на Сяніччині (IV) 31
 Ясельщина, земля, на Сяніччині (IV) 32-
 Ясениця, с. [у Польщі] (I) 216¹
 Ясенів, с., у Теребовельському повіті (VI) 625
 Ясенське, с., на Смоленщині (III) 319
 Яси, плем'я (I) 460, 460², 462, 462³ (II) 20, 507, 510, 510², 513, 540 (III) 186 *див.* Осетини

Яси (Аскый торгъ, Ясы), м., у басейні р. Прут [у Румунії] **(II)** 523¹ **(III)** 536 **(VI)** 60, 377-, 607 **(VII)** 149, 150, 203, 441, 442, 467 **(VIII-2)** 21, 90 **(VIII-3)** 165³, 172³, 179⁴ **(IX-1)** 87-, 88, 89, 89⁴, 91, 92¹, 96, 97, 119, 119², 120, 128, 130, 156, 163, 216, 237, 249, 249¹, 250-, 251-, 316, 447³, 459, 460, 462, 468, 472, 476, 477, 480, 481, 483, 499, 503, 511, 513-519, 523, 523⁶, 524, 524⁴, 525, 526², 527, 527^{3,5}, 528-530, 530¹, 532, 538-540, 544, 570, 571, 571¹, 581, 583, 585, 596 **(IX-2)** 768⁵, 902, 923, 941¹, 960¹, 1021, 1023, 1077, 1081, 1105, 1187, 1278¹, 1300, 1373³, 1374- **(X)** 10, 197 *див.* Аскый торгъ

Сави св. монастир (IX-1) 516

Ясин **(II)** 513

Ясинки, с. **(VIII-2)** 45 *див.* Яцини

Ясиня (Ясыня) **(II)** 513¹

Яскманичі, с., у Перемишльському старостві [у Польщі] **(V)** 189², 192¹

Ясковці, с., над р. Сула **(VIII-2)** 45 *див.* Юсківці

Яслиський ключ, на Лемківщині **(VIII-2)** 87

Яслиска, м., у поріччі р. Віслок [у Польщі] **(II)** 457

Ясло, м., над р. Віслок [у Польщі] **(II)** 457, 457¹, 579

Ясло, повіт [у Польщі] **(I)** 214¹

Яснище, с., у Львівській землі **(V)** 98³ **(VI)** 154, 241

Ясногород, с., у Житомирському повіті **(V)** 267, 267⁵

Ясногородка, м., на Київщині **(IX-1)** 236 **(IX-2)** 851³

Ясногородська сотня, Київського полку **(VIII-3)** 278

Ясолня, р., притока Прип'яті **(IV)** 10

Ясольда (Iasolde), р., ліва притока Прип'яті **(II)** 303, 304, 369 *див.* Iasolde

Ястребинці, с., у Брацлавському повіті **(VIII-3)** 277

Ясы-Аланы, плем'я **(II)** 507³ *див.* Осетини

Ятвяги (Ятвигы, Ятвягы, Ятвячі, Ятвязи), плем'я, із середнього побережжя Нарви і Німану **(I)** 219⁵, 327, 485, 486², 488, 492 **(II)** 22, 124, 311², 369¹⁰, 372-, 388, 567 **(III)** 16, 72, 73-, 78-81, 95, 257 **(IV)** 4², 5¹, 6-8, 11 **(VI)** 142, 142² **(VII)** 70

Ятвязька земля **(III)** 80, 81 **(IV)** 8, 10⁵

Ятвязькі племена **(III)** 79

Яцимир, н. п., на Сяніччині [у Польщі] **(V)** 178¹ **(VI)** 625

Яцимирська волость, у Сянічській землі **(VI)** 221

Яцини (Ясинки), с., у поріччі р. Многа **(VIII-2)** 45 *див.* Ясинки

A

Acre, м. (II) 273⁴ *див.* Акра
Aestii, плем'я (I) 71, 72, 148 *див.*

Еісти

Africa (I) 282¹ *див.* Африка
Afrique (II) 513⁻ *див.* Африка
Agaziri, орда (I) 228⁴ *див.* Ака-
цири

Ag-Csernyő, с. (II) 486² *див.*
Chernatolo

Agriensis civitas (II) 577 *див.* Ер-
ляв

Alains, племена (I) 126⁴ *див.*
Алани

Alanen, племена (I) 125⁻ *див.*
Алани

Alani, племена (I) 124, 125⁻ *див.*
Алани

Alanna, племена (I) 125 *див.*
Алани

Alba Colosmonasteriensis, м.
(IX-2) 1308⁶ *див.* Альба
Юлія

Alba Julia, м. (IX-2) 1187 *див.*
Альба Юлія

Alba Russia, д-ва (IX-2) 1321³
див. Білорусь

Albanese (IX-1) 274⁻ *див.* Алба-
нець

Aleppo, м. (IX-2) 967¹ *див.* Але-
по

Allemanicum Лялин, с. (I) 218³
див. Лялин Німецький

Almanni, народ (III) 535 *див.*
Німці

Alpen, г. (I) 23¹ *див.* Альпи

Alpen Dalmatische, г. (I) 136²
(III) 536 (V) 374⁻ *див.* та-
кож Альпи

Altrussland, д-ва (III) 541 *див.*
Україна

Altziagiri, плем'я (I) 159¹

Amlan, с., на нижньому Удаю
(VIII-2) 45

Anglia, д-ва (II) 250³ *див.* Англія

Antae, племена (I) 547 *див.* Анти

Antes, племена (I) 172² *див.*
Анти

Anthaip (Anthaip, Anthap), край
(I) 174³

Antioch, м. (IX-2) 967¹ *див.* Ан-
тіохія

Antové, племена (I) 546 *див.*
Анти

Antsai (An-tsai), племена (I) 125,
154⁴ *див.* Алани

Aper, р. (II) 369¹⁰, 370² *див.* Вепр
Appolonia, д-ва (IV) 42⁵, 444
див. Польща

Aquitania, історична область [у
Франції] (I) 617

Arabes, народи (I) 282¹ (IV) 296¹
див. Араби

Agier, народи (I) 322¹ *див.* Індо-
європейці

Armenia Magna (IV) 297 *див.*
також Крим, край

Armenia Maritima (IV) 297 *див.*
також Крим, край

Armilla, р. (II) 369¹⁰ *див.* Нарев,
р.

Aryans, народи (I) 60¹ *див.* Індо-
європейці

Aryas, народи (I) 61¹ *див.* Індо-
європейці

Asia (IV) 489 (VIII-1) 221¹ *див.*
Азія

Asia Central (II) 583 (III) 186³
див. Азія Центральна

Asia Western **(II)** 583 **(III)** 186³
див. Азія Західна
 Asie **(I)** 151¹, 232³ **(II)** 584 **(IV)**
 488 *див.* Азія
 Asie Centrale **(II)** 583 *див.* Азія
 Центральна
 Asien **(I)** 39¹, 125³, 151¹, 282¹,
 322³, 547 *див.* Азія
 Astrachan, м. **(I)** 227¹ *див.* Астра-
 хань
 Athaul, народ **(I)** 148³
 Athens, м. **(I)** 46¹ *див.* Атени
 Athènes, м. **(I)** 541 *див.* Атени
 Attique **(I)** 541 *див.* Аттика
 Attorozi, плем'я **(I)** 206³ *див.* Ти-
 верці

Auchetae, плем'я **(I)** 110³ *див.*
 Авхети
 Aunuksenmaa, місцевість **(I)** 544
див. Aunus
 Aunus (Aunuksenmaa, Aunxis),
 місцевість, між Ладозьким
 і Чудським озерами **(I)** 544
див. Aunuksenmaa
 Austria, д-ва **(III)** 99³ *див.* Ав-
 стрія
 Austrogoti, плем'я **(I)** 145¹ *див.*
 Готи східні
 Auxtote, територія **(V)** 13¹ *див.*
 Литва Горішня
 Avars, народи **(I)** 615 *див.* Авари
 Azia **(VIII-2)** 12² *див.* Азія

В

Baboznow, с., на нижньому
Удаю (VIII-2) 45
Bahna, м. (III) 135³ *див.* Бохня
Bakota, м. (II) 471³ *див.* Бакота,
с., м.
Balkanhalbinsel (I) 568 *див.* Бал-
канський півострів
Balkany, п-ів (IX-2) 901³ *див.*
Балканський півострів
Baltisches Meer (I) 541 *див.* Бал-
тійське море
Baltyckie morze (IV) 429 *див.*
Балтійське море
Bantaib, край (I) 174³
Bar, м. (VIII-1) 105² (VIII-3)
210¹ *див.* Бар
Barden, плем'я (I) 175⁻ *див.*
Льонгобарди
Bardfa, м. (II) 458² (IV) 442 *див.*
Бардіїв
Barhuñ (Burhun), замок, пере-
права на Дніпрі (IV) 315²
див. Burhun
Barsani, населення (VII) 148¹
див. Баряни
Bartpha (Bartho), м. (II) 503² *див.*
Бардіїв
Bărladului principatulă (II) 421⁶
див. також Берладь, край
Bastarnen, плем'я (I) 136⁴, 137⁴
див. Бастарни
Bathow, м-ко (IX-1) 439² *див.*
Батіг
Bazawluk, о. (VII) 136² *див.* Ба-
завлук, о.
Beberke, р., притока Боршови
(II) 487⁻
Belachi, народ (III) 98²

Belcensis palatinatus (IX-2) 1135²
див. Белзьке воєводство
Beldsz, м. (IV) 42¹ *див.* Белз
Belz, м. (IV) 54, 441, 442, 450
(V) 307² *див.* Белз
Belzicia, м. (IX-2) 1398⁴ *див.*
Белз
Belskie wojewodztwo (II) 455⁴
див. Белзьке воєводство
Benenyg, маєтн., в Унгварській
столиці (II) 495
Berdyczow, м. (VIII-2) 191² *див.*
Бердичів
Bereg, м. (II) 488⁶ *див.* Берег, м.
Beregh (Berek), м. (II) 487⁻,
488⁶, 493¹, 496² (III) 99⁴ *див.*
Берег, м.
Beregszász, м. (II) 504 *див.* Бе-
рег, м.
Beregvár, м. (IV) 172² *див.* Берег,
м.
Beregvármegye (II) 488⁵, 503¹,
581 *див.* Бережська столиця
Berek comitatus (II) 496² *див.* Бе-
режська столиця
Beresteczko, м. (VIII-2) 222 (IX-
1) 177⁻, 282¹, 301¹ *див.* Берес-
течко
Berleth forum (II) 520⁻ *див.* Бир-
лат
Berlin, м. (I) 543 *див.* Берлін
Bermans, плем'я (I) 544 *див.*
Пермь
Bieszczad, г. (II) 486², 494² *див.*
Бещаць
Besko, с. (V) 310³ *див.* Бесько
Biała, м. (II) 608 *див.* Біла, м. на
р. Лада
Biala, м., на Люблинщині (IX-2)
1398⁴

Biała Cerkiew, м. (VII) 224¹, 363¹
 (VIII-3) 212⁻ (IX-1) 343³,
 461¹ *див.* Біла Церква
 Biała Rus (VII) 452³ *див.* Біло-
 русь
 Bialogrod, м. (VI) 143⁻ *див.* Біл-
 город, м., на усті Дністра
 Białcerkiewski pulk (VIII-3) 50³
див. Білоцерківський полк
 Białocerkiew, м. (VIII-3) 10³,
 11¹, 12⁵ *див.* Біла Церква
 Biela Chrvatska (I) 211¹ *див.* Біла
 Хорватія
 Biela Hrvtska (I) 211³ *див.* Біла
 Хорватія
 Biela Srbija (I) 211^{1,3} *див.* Біла
 Сербія
 Bieloozerski ostrog (VII) 136²
див. Білоозеро, ухад, на Чер-
 кашині
 Bielsk, м. (IV) 493 *див.* Більськ
 Bikowe Iacuna (II) 610 *див.* Би-
 кове болото
 Bilsk, м. (IV) 376⁴ *див.* Більськ
 Biłogrod, м. (VII) 536¹ *див.* Біл-
 город, м., на усті Дністра
 Bissenі, народ (I) 222¹ *див.* Укра-
 їнці
 Bizancyum, д-ва (III) 553 *див.*
 Візантія
 Błaci, народ (I) 225 *див.* Волохи,
 народ
 Bluewater, р. (IV) 82³ *див.* Синя
 Вода, р.
 Bochna, м. (III) 135 (V) 227 *див.*
 Бохня
 Bochurzec, с. (V) 310³ *див.* Ба-
 хорець
 Bockow, с., в Угорській Русі
 (III) 120⁻

Bodagd, г., в угорських Карпа-
 тах (II) 460⁵
 Bodokoі, с. (VIII-2) 45 *див.* Бо-
 давка
 Bodowan, ур-ще, у Землинській
 столиці (II) 486²
 Boemani, народ (I) 292² *див.*
 Чехи, народ
 Boemi, народ (III) 507¹ *див.*
 Чехи, народ
 Bog, р. (VIII-3) 267² (IX-2)
 1053² *див.* Бог, р., впадає у
 Дніпровсько-Бузький лиман
 Bogda, місцевість, у Карпатах
 (II) 502
 Boh, р. (IX-2) 1019¹ *див.* Бог, р.,
 впадає у Дніпровсько-Бузь-
 кий лиман
 Bohemi, народ (III) 535 *див.*
 Чехи, народ
 Bohemia, д-ва (II) 442¹ (VI) 624
див. Чехія
 Bohorodczany, с. (VI) 379¹ *див.*
 Богородчани
 Boiki, субетнос український (I)
 213¹ *див.* Бойки
 Boiohem, д-ва (I) 213² *див.* Чехія
 Bollusche (IX-1) 462⁷ *див.* По-
 лісся
 Bolschow, с. (V) 146³ *див.* Боль-
 шівці
 Bongrad, с., у Семигороді (I) 558
 Boristenes, р. (VIII-1) 131¹ *див.*
 Дніпро
 Borod, с., у Бережській столиці
 (II) 487⁻
 Borsofsky, м. (VI) 237¹ *див.*
 Борщів
 Borsoha, м. (II) 488⁶ *див.* Бе-
 рег, м.

Borsua comitatus (II) 488⁶ *див.*

Боршівський комітат

Borussi, племена (I) 337¹

Borysthenes, р. (VII) 149-, 572
див. Дніпро

Bosnenses, народ (III) 519

Bosnien, край (I) 272² *див.* Босна

Bosphore Cimmérien, д-ва (I)
55¹, 540, 541 *див.* Боспор,
д-ва

Bosporanisches Reich (I) 100⁶
див. Боспорська держава

Bosporano regno (I) 539 *див.*

Боспорське царство

Bosporanum regnum (I) 541 *див.*

Боспорське царство

Bosporus, д-ва (I) 541 *див.* Бос-
пор, д-ва

Boug, р. (I) 539 *див.* Бог, р., впа-
дає в Дніпровсько-Бузький
лиман

Bozawka, с. (IX-2) 1044² *див.*
Бузівка

Bozołuk, о. (IX-1) 226¹ *див.* Ба-
завлук, о.

Böhmens, народ (I) 250-, 490³
див. Чехи, народ

Böhmisches Reich (I) 490³ *див.*
Чеська держава

Bracławianie, населення (VII)
51¹ *див.* Брацлав'яни

Bracław, замок (VII) 97¹ *див.*
Брацлав

Bransko, замок (IV) 179- *див.*
Брянськ, м., на р. Десна

Braslavienses, населення (VII)
148¹ *див.* Брацлав'яни

Brescze, м. (II) 567 *див.* Берестя,
м., у Берестейсько-Дороги-
чинській землі

Bresincze, р., в Ужській столиці
(II) 487-

Breslau, м. (II) 584 *див.* Вроцлав

Brest, м. (V) 658 (IX-2) 1398⁴
див. Берестя, м., у Берестей-
сько-Дорогичинській землі

Brestensis urbs, м. (II) 575 *див.*
Берестя, м., у Берестейсько-
Дорогичинській землі

Breszlavnal, м. (IX-2) 1102³ *див.*
Брацлав

Bretsh, м. (VI) 184¹ *див.* Берестя,
м., у Берестейсько-Дороги-
чинській землі

Brezie, н. п. [у Польщі] (VII)
303²

Brodinia terra (II) 525

Brodnici, людність (II) 525 *див.*
Бродники

Brody, м. (V) 651 (VIII-3) 82¹
див. Броди, м.

Brunna, м. (III) 97⁶ *див.* Берн

Brunswick, м., [у Німеччині]
(IV) 486

Brügge, м., у Фландрії (VI) 33

Brzeg, м. [у Польщі] (VI) 177

Brzescia, м. (V) 575⁴ *див.* Берес-
тя, м., у Берестейсько-Доро-
гичинській землі

Brzecz (Brzeszcze), м. (IV) 232²,
405³ *див.* Берестя, м., у Бе-
рестейсько-Дорогичинській
землі

Brzesć Litewski, м. (IV) 405³ (V)
608¹ (VI) 546 *див.* Берестя,
м., у Берестейсько-Дороги-
чинській землі

Brzeski powiat (IV) 406¹ *див.* Бе-
рестейський повіт

Brzestensis [civitas] (V) 239 *див.*

Берестя, м., у Берестейсько-Дорогичинській землі
 Brzozow, м-ко (V) 310³ *див.* Березів
 Bubegeni, народ (I) 148³
 Buda, м. (II) 495² (IV) 439, 441 *див.* Будапешт
 Budapest, м. (II) 526¹ *див.* Будапешт
 Bug, р. (I) 490¹ (II) 369⁶ *див.* Західний Буг
 Bukowina (I) 37¹ (II) 471¹ (VI) 620 *див.* Буковина
 Bukowno, с. (II) 610 *див.* Буковно, с., над Дністром
 Bulgaren, народ (I) 557, 567 (II) 522³ *див.* Болгари
 Bulgari, народ (III) 98² *див.* Болгари
 Bulgaria, д-ва (II) 449¹ (III) 66³ *див.* Болгарія
 Bulharsko, д-ва (I) 189⁸ *див.* Болгарія

Buremla, с. (II) 607 *див.* Буримка
 Burgundaib, край (I) 174³
 Burhun, замок (IV) 316⁻ *див.* Barhuñ
 Burzenland (Βορδόνη), місцевість, у Семигороді (II) 524³ *див.* Bordònh
 Bustricius, р. (I) 162 *див.* Бистриця, р.
 Butka, с., у Землинській столиці (II) 486²
 Byeszkod, г. (II) 578 *див.* Бескиди
 Bykowno, с. (II) 610 *див.* Буковно, с., у Галичині
 Byrlince, с. (VIII-3) 210¹ *див.* Берлінці
 Byzantinisches Reich (I) 432¹ (II) 556 *див. також* Візантія
 Byzantion (I) 454¹ *див.* Візантія
 Byzanz (I) 566 *див.* Візантія

С, Ї

Saczibieiw, м. (VI) 607 *див.*
Одеса

Saire, м. (I) 541 *див.* Каїр

Caliacra, м. (II) 523¹ *див.* Аколя-тра

Samenecz, м. (VI) 607 *див.* Кам'янець Подільський

Sarpha, м. (VII) 77², 78⁻ *див.*
Кафа

Sarol, місцевість [в Угорщині] (IV) 113

Saravul, замок (VI) 607 *див.* Каравул

Sarpathii montes (I) 218¹ *див.*
Карпатські гори

Sarpathiko-Rutheni (II) 581 *див.*
також Русини

Sasachi orgusii, з Кафи та інших
генуезьких міст (VII) 77²

Saucaland, г. (I) 155, 155¹ *див.*
Карпатські гори

Saucase, край (I) 232³ *див.* Кавказ

Saucoenses, плем'я (I) 155¹ *див.*
Даки

Sesoga, н.п. (VII) 588 *див.* Цесора

Centralasien (I) 152⁻ *див.* Азія
Центральна

Serpla, р. (II) 577 *див.* Топля

Cerkaski pulk (VIII-3) 50³ *див.*
Черкаський полк

Cetatia Alba, м. (VI) 63⁴, 606
(VII) 161² *див.* Білгород, м.,
на усті Дністра

Charax, замок, у Криму (I) 539

Chasaren, народи (I) 227¹ *див.*
Хозари

Chasaes, народи (I) 227¹, 228⁴
див. Хозари

Checher (Chechyr), с. (II) 487-,
495³ *див.* Чичеровці

Chelmensis infula (V) 430⁴ *див.*
Холмська єпархія

Chelmskie wladictwo (VIII-1)
13¹ *див.* Холмська єпархія

Chemerna, с. (II) 486² *див.* Чермерне

Chemey, замок [в Угорщині] (II)
495²

Chepel (Chepeel), с. (II) 491²,
495² *див.* Чепель

Chepzeu, р., біля Шариша (II)
502⁻

Chernatolo (Ag-Csernyö), с., у
Землинській столиці (II)
486² *див.* Ag-Csernyö

Cherneglove, м. (III) 162 *див.*
Чернігів

Cherson, м. (I) 540 *див.* Корсунь,
м., у Криму

Chersonesos, м. (I) 540 *див.* Корсунь,
м., у Криму

Chersonesus Thaurica, п-ів (I)
539 *див.* Крим, п-ів

Chersonèse Taurique, м. (IV) 458,
486 *див.* Корсунь, м., у Криму

Cheruyz, земля, біля Шариша
(II) 502⁻

Chiebe, м. (VI) 6³ *див.* Київ

Chilia, м. (VII) 161² *див.* Кілія

Chilie, м. (VI) 63⁴, 606 *див.* Кілія

China, д-ва (I) 125⁴, 151¹ *див.* Китай

Chinois, народ (II) 583 *див.* Хинці

Chios, м. (VI) 6² *див.* Київ

Chocim, м. **(VII)** 588 *див.* Хотин, м., на р. Дністер
 Chocim, м. **(IX-1)** 709¹ *див.* Ори-нин
 Chodoszowka (Cholowce), с. **(VIII-3)** 141⁵ *див.* Ходосівка
 Chonasterowicz, м. **(IX-1)** 496² *див.* Монастирище
 Chorna Woda, с., у Бережській столиці **(II)** 487⁻
 Choroł, р. **(VIII-2)** 51⁻ *див.* Хорол, р.
 Chorostkow, с. **(V)** 147⁻ *див.* Хоростків, с.
 Chortycza, о. **(VII)** 136² *див.* Хортиця
 Chrobасуа, д-ва **(I)** 212¹ *див.* Хорватія
 Chrobaten, народи **(III)** 519 *див.* Хорвати
 Chron, м. [в Угорщині] **(III)** 519
 Chychywa, с. **(II)** 486² *див.* Чичава
 Cividale, м. [в Італії] **(III)** 439²
 Clementis alpes **(II)** 460⁵ *див.* Климентові гори
 Cluny, монастир [у Франції] **(III)** 34¹
 Clusvar, м. [в Угорщині] **(IV)** 450
 Cobryn, м. **(IV)** 405³ *див.* Кобрин
 Cohord, м. [в Угорщині] **(II)** 495²
 Cohors Zaporoviana (Cohors Zaporoviensium) **(IX-2)** 1189¹, 1327¹, 1472¹ **(X)** 66² *див.* Військо Запорозьке
 Coldi, народ **(I)** 148³
 Comani, плем'я **(III)** 68¹, 98² *див.* Кумани
 Constantinople, м. **(I)** 568 *див.* Стамбул

Constantinopolis, м. **(I)** 617 **(II)** 42, 273⁴ *див.* Стамбул
 Constanzt, м. **(V)** 512¹ *див.* Констанц
 Cора, м. **(IV)** 300 *див.* Копа
 Coprucha, р., на Закарпатті **(II)** 502⁻
 Cordova, м. [в Іспанії] **(I)** 227¹
 Corona **(IV)** 359³, 405³, 496 **(V)** 79³ **(VII)** 305¹ *див.* Польське королівство
 Corona Polonica **(X)** 316¹ *див.* Польське королівство
 Corona Polska **(IV)** 494 *див.* Польське королівство
 Corona Regni Poloniae **(IV)** 129¹ *див.* Польське королівство
 Cosacca natio **(IX-1)** 48 *див.* Козацька нація
 Cosachi zaporosenses **(VII)** 564 *див.* Козаки запорозькі
 Cosaci nizowe **(VII)** 143² *див.* Козаки низові
 Cosaci zaporohenses (Cosaci zaporoviani, Cosaci zaporovii) **(VII)** 564 **(VIII-2)** 202 *див.* Козаки запорозькі
 Cosaken **(VIII-2)** 211 *див.* Козаки
 Costoboci, народ **(I)** 130 *див.* Койстобоки
 Cozachi zaporozenses **(VII)** 149⁻ *див.* Козаки запорозькі
 Cozaci zaporoviani (Cozaci zaporovii) **(VIII-2)** 202 *див.* Козаки запорозькі
 Cozacones czerkassy **(VII)** 87³ *див.* Козаки черкаські
 Cracouiensis terra **(V)** 165¹ *див.* Краківська земля

Cracovia (Cracovie), м. (I) 218¹, 490¹ (IV) 26², 443 (VII) 97⁻ (IX-2) 1131⁷ *див.* Краків
 Crimea, край (IV) 487 *див.* Крим, край
 Crimée, край (IV) 486 *див.* Крим, край
 Criua, ур-ще, в Ужській столиці (II) 487⁻
 Croates, народи (I) 355¹ *див.* Хорвати
 Croatia, д-ва (II) 449¹ *див.* Хорватія
 Cron Polen (VIII-2) 202 *див.* Польське королівство
 Crosno, м. (II) 456² *див.* Кросно
 Crostcowicze, с. (V) 147⁻ *див.* Хоростків, с.
 Cserged Великий, с., у Семигороді (I) 558
 Cserged Малий, с., у Семигороді (I) 558
 Csicsér, с. (II) 487⁻ *див.* Чичеровці
 Csuzberz, г., в угорських Карпатах (II) 460⁵
 Cumani, плем'я (II) 525 *див.* Кумани
 Cumania terra (II) 525
 Cumlous, земля (II) 502⁻ *див.* Комлош
 Curlandia (IV) 492 *див.* Курляндія
 Cutziagiri, плем'я (I) 159¹
 Cuyavia, край (IV) 470 *див.* та-кож Куявська земля
 Cyprus, о. (VI) 143⁻ *див.* Кипр
 Cyrkasy (Cyrkas), м. (VII) 136² *див.* Черкаси, м.
 Czarne morze (VII) 367¹, 488⁴

(IX-1) 105² *див.* Чорне море
 Czarnigrad, замок (VI) 607 *див.* Чорний город
 Czarnobyl, м. (VIII-3) 32⁴ *див.* Чорнобиль
 Czarnyi Lis (IX-1) 102⁵ *див.* Чорний Ліс
 Czartoryiesk, м. (IV) 455 *див.* Чорторийськ
 Czechryn, м. (IX-1) 64³ *див.* Чигирин
 Czechrynski pulk (VIII-3) 50³ *див.* Чигиринський полк
 Czechy, д-ва (IV) 153¹, 465 *див.* Чехія
 Czechy, народ (III) 134¹ *див.* Чехи, народ
 Czechy, с. (I) 54⁻ *див.* Чехи, с.
 Czeherin, м. (IX-2) 1184 *див.* Чигирин
 Czechryn, м. (VIII-2) 222 (IX-1) 64³, 102⁵, 155⁴ *див.* Чигирин
 Czechrynski pulk (IX-1) 108¹ *див.* Чигиринський полк
 Czeleiow, с., у Теребовельському повіті (IV) 463
 Czerkass, м. (VII) 97¹ *див.* Черкаси, м.
 Czerkasy, козаки (VII) 389¹ *див.* Козаки
 Czernihow, м. (IV) 455 *див.* Чернігів
 Czernihowskie woiewodztwo (VIII-3) 212⁻ *див.* Чернігівське воєводство
 Czerwona Ruś (III) 533, 554 (IV) 101¹, 434 (V) 311², 640 (VI) 168¹, 200¹, 219², 223¹, 292⁻, 395¹, 602, 609, 621 *див.* Червона Русь

Czerwoni grod, замок **(IV)** 49¹

див. Червоногород, замок

Czeszybyeszy, с. **(V)** 310³ *див.*

Єзупіль

Czyhirin, м. **(IX-2)** 1279¹ *див.* Чи-

гирин

Czirneow terra **(IV)** 179² *див.*

Чернігівська земля

Czudecz (Czudec), м. **(II)** 456²,

457² *див.* Чудець, м. [у Поль-
щі]

Czyhyrin (Czyhirin), м. **(IX-2)**

1295³, 1296² *див.* Чигирин

Čechy, д-ва **(I)** 353² **(IV)** 153¹

див. Чехія

Česka zeme **(I)** 244¹ *див.* Чеська

земля

D

Daci, плем'я (I) 129⁵, 132³ *див.*
 Даки
 Dacia, провінція (I) 135² (III)
 536 *див.* Дакія
 Dalmacia (Dalmatia), провінція
 (II) 449¹ (IV) 107¹ *див.* Дал-
 мація
 Dambrowka, с., у Сяніцькій зем-
 лі (V) 143¹
 Danabri, р. (I) 157² *див.* Дніпро
 Danparstad, м. (I) 149 *див.* Дні-
 провський город
 Danpstadir, м. (I) 546 *див.* Дні-
 провський город
 Danube, р. (I) 539 *див.* Дунай
 Danubio (Danubii, Danubria),
 р. (I) 157², 226¹ (II) 577 *див.*
 Дунай
 Danzig, м. (VI) 192¹, 193⁻ (VIII-
 2) 162¹ *див.* Гданськ
 Debrechow, с. (II) 457² *див.* До-
 брехів
 Deinphir, р. (II) 250³ *див.* Дніпро
 Demowka, м. (IX-2) 1036¹ *див.*
 Демківка
 Denisztur, р. (III) 517 *див.* Дніс-
 тер
 Denow, м. (V) 310³ *див.* Динів
 Dessk, с. (IV) 432 *див.* Дмитро-
 вичі
 Deutsche Orden, д-ва (IV) 427
 (VI) 36¹, 182³, 183¹, 193⁻
 Deutsche Stämme (I) 141³, 146²,
 154⁴, 165³, 544 *див. також*
 Германські племена
 Deutschen, народ (I) 136⁴, 141³,
 173², 542, 543, 547, 619 (II)
 545³ *див.* Німці

Deutschland, д-ва (II) 558 *див.*
 Німеччина
 Dillenburg, м., [у Німеччині] (I)
 250⁻
 Dneprfälle (I) 619 *див.* Дніпров-
 ські пороги
 Dniepr (Dnieprz, Dniper, Dnibr),
 р. (I) 541 (IV) 164¹ (V) 29²
 (VI) 601 (VII) 29³, 245², 367¹
 (VIII-1) 233³ (VIII-2) 184⁴
 (VIII-3) 210¹ (IX-1) 23⁴, 161²,
 206³, 460¹ (IX-2) 1016¹, 1019²
див. Дніпро
 Dniestr (Dnistr), р. (II) 570 (VI)
 607 (VIII-2) 184⁴ (VIII-3)
 210¹ (IX-1) 460¹ *див.* Дністер
 Dnjeper, р. (I) 157² *див.* Дніпро
 Dobrauihwzsa, хутір, у Галичині
 (IV) 442
 Dobron, с., у Бережській столиці
 (II) 487⁻
 Dombrowa, с. (II) 456² *див.*
 Домброва
 Domowce, м. (IX-2) 1036¹ *див.*
 Демківка
 Don, р. (VII) 488⁴ *див.* Дін
 Donau, р. (I) 168³ *див.* Дунай
 Donaugebiete unteren (I) 51² *див.*
 Подунав'я нижнє
 Donauländer (I) 234³ *див.*
 Подунав'я
 Donauländern unteren (I) 51² *див.*
 Подунав'я нижнє
 Drohiczyn (Drohicin), м. (II)
 369⁶, 567 *див.* Дрогичин
 Drohobiciensis districtus (V) 312²
див. також Дрогобичина
 Drugnyam districtus, у Краків-
 ській землі (IV) 476
 Dubno, м. (X) 237¹ *див.* Дубно

Dulebyanie, плем'я **(I)** 208⁶ *див.*

Дуліби, плем'я

Dunay, р. **(VII)** 536¹ *див.* Дунай

Dzedosicze, с. **(VI)** 237¹ *див.* Ді-
дошиці

Dzikie pola, на правому березі
Дніпра **(VII)** 563

Dźwinograd, м. **(II)** 572 *див.* Зве-
нигород, м., біля Львова

E, F, G

East (I) 542 *див.* Схід
 Egipte, д-ва (I) 541 *див.* Єгипет
 Eisten, плем'я (I) 71 *див.* Еісти
 England (помилк. Englang), д-ва (VI) 193-, 651 *див.* Англія
 Ephesus, м. (I) 168³ *див.* Ефес
 Epuries (Eperies), м. (II) 503², 504 *див.* Пряшів
 Eran, д-ва (I) 114⁴, 543 *див.* Іран
 Erdelj (VII) 198³ *див.* Трансільванія
 Esseg, м. (I) 167² *див.* Мурсія
 Ethel, р. (IV) 442
 Euchetae, плем'я (I) 110³ *див.* Авхети
 Euduseni, племена (I) 547
 Europa (I) 27³, 28-, 39¹, 48¹, 232³ (VII) 308², 564 (IX-1) 105² *див.* Європа
 Europäer (I) 28-
 Europe (I) 27³, 61², 282¹ *див.* Європа
 Europe Central (I) 46¹ *див.* Європа Центральна
 Europe Centrale (I) 45¹ *див.* Європа Центральна
 Evropa Vychodna (IX-2) 901³, 1539 *див.* Європа Східна
 Exercitus Zaporoviensis (Exercitus Zaporohsciensis, Exercitus Zaporoziensis) (VIII-2) 162¹ (VIII-3) 139¹ (IX-2) 1297¹, 1303² *див.* Військо Запорозьке
 Eysden, м., у Фландрії (VI) 66
 Fecső, с. (II) 504³ *див.* Тячів
 Fekete Ordou, с., у Мармароші (II) 492³

Finnen, народ (I) 73², 354-, 605 *див.* Фіни
 Finnois, народ (I) 316- *див.* Фіни
 Finnoougrien Nord (I) 52² *див.* також Угри, Фіни
 Flandria (V) 225¹ *див.* Фляндрія
 Florence, м. (V) 659 *див.* Флоренція
 Florencja, м. (VI) 561- *див.* Флоренція
 Forteca, с. (IX-2) 1052⁴ *див.* Торчиця, с.
 Forum Ruthenorum, м., у Семигороді (I) 222
 France, д-ва (I) 27² (VII) 126² (VIII-3) 114⁵, 119⁴, 270³ *див.* Франція
 Franci, народ (I) 165¹ *див.* Франки
 Francuska ziemia (IV) 429 *див.* Французька земля
 Frankreich, д-ва (I) 27² (VI) 193- *див.* Франція
 Freiburg, м., [у Німеччині] (I) 343²
 Fulcian, замок [в Угорщині] (II) 495²
 Galach, с., у Землинській столиці (II) 486²
 Galacia, край (II) 449 *див.* Галичина
 Galati, край (III) 29¹ *див.* Галичина
 Galatz, м. (I) 138² *див.* Галац
 Galetia, край (III) 513 *див.* Галичина
 Galich, замок (III) 517 *див.* Галич, м., у Галичині
 Stanislaus h. Franciskanner-Kirche (II) 571 (III) 554

- див. Галич, Станіслава св. костел*
- Stanisław św. kościół (II)*
- 570 *див. Галич, Станіслава св. костел*
- Vngarica porta (III)* 517
- Galicia (Galicie, Gallicia), край (I) 29² (III) 4², 18, 34^{2,3}, 50¹, 53, 61¹, 67¹, 100¹, 115, 130, 512, 513, 516, 517 *див. Галичина*
- Galicia et Lodomeria (Gallicia et Lademiria) (III) 18, 67, 68¹, 115, 130 *див. Галичина і Володимирія*
- Galicienses, населення (III) 34² *див. Галичани, населення Галичини*
- Galiciensium regnum (II) 574 *див. Галицьке королівство*
- Galicya, край (II) 570 (IV) 60¹ (V) 633 (VI) 118¹, 439² *див. Галичина*
- Galicya wschodnia (II) 580 (V) 638 *див. Галичина східна*
- Galicyska Ruś (II) 571 *див. Галицька Русь*
- Galitia (Gallitia), край (II) 449¹, 465⁴ (III) 513 *див. Галичина*
- Galiz, м. (II) 454² *див. Галич, м., у Галичині*
- Galizien, край (I) 50², 556 (II) 569 (IV) 101¹, 433 (VI) 619 (VIII-2) 126² *див. Галичина*
- Gallia, край (I) 250⁻, 617
- Galoch, с., на Закарпатті (II) 497²
- Gamir, племена (I) 106 *див. Кімерійці*
- Gand, м., [у Бельгії] (I) 565
- Gardariki, д-ва (I) 362 *див. Київська Русь*
- Gazares, народи (I) 615 *див. Хозари*
- Gazaria (Gazarie), д-ва (IV) 299, 487 *див. Хозарія*
- Gáboltó, м. (II) 458² *див. Габолтів*
- Gács (Gacs), м. (I) 138² (IV) 439 *див. Галич, м., у словацьких Карпатах*
- Gálszécs, замок [в Угорщині] (III) 120⁻
- Gdańsk, м. (VI) 177, 195³ *див. Гданськ*
- Gdańszczanie (Gdanszczanie), жителі (VI) 211⁴ (IX-I) 20³ *див. Гданщани*
- Gelle Wasser, р. (IX-I) 463¹ *див. Жовті Води*
- Genova, м. (IV) 309¹ *див. Генуя*
- Genovesi, жителі (II) 512¹ *див. Генуезці*
- Genuensis reipublica (IV) 298² *див. Генуезька республіка*
- Geregynne, земля [в Угорщині] (III) 120⁻
- Gerendul, р., на Закарпатті (II) 502⁻
- Germanen, народ (I) 155³ (II) 516² *див. Германці*
- Germania, д-ва (I) 71^{1,3}, 123⁴, 137¹, 141¹, 167⁵ *див. Германія*
- Germanische Stämme (I) 140⁵ *див. Германські племена*
- Germanische Völker (I) 126³, 141³, 544 *див. Германські народи*
- Germany, народ (I) 245¹ *див. Германці*

Geten (Getae, Gethae), плем'я (I) 128⁷, 129⁵, 144¹ *див.* Гети
 Gibart (Gybarth), маєтн., у комітаті Абауй (II) 495¹ *див.* Gybarth
 Gimiri (Gimirri), племена (I) 106, 107² *див.* Кімерійці
 Glogovia, м. (III) 122² *див.* Глогова
 Golanda, край (I) 174³
 Goldene Horde, д-ва (II) 584 (IV) 490 *див.* Золота Орда
 Goltescytha, народ (I) 148³, 544
 Goten (Gothen), племена (I) 136⁴, 141³, 155³, 227¹ (II) 516² *див.* Готи
 Gothi, племена (I) 144¹ *див.* Готи
 Gothia, князівство (IV) 302² *див.* Готія
 Gômer, племена (I) 106 *див.* Кімерійці
 Grabouch, р., у Шаришській столиці (II) 486²
 Gradicha, м. (IX-2) 1343 *див. також* Нехвороц
 Graeci, народ (I) 539, 617 (III) 98² *див.* Греки
 Graecia, д-ва (I) 169⁶ (V) 5 *див.* Греція
 Graecia Minor (I) 119³, 131⁵, 139⁴, 154², 156³, 157¹, 159⁶, 161¹, 166², 169³, 173¹, 180³, 183¹, 228³, 252², 368⁴ *див. також* Греція
 Graesu, народ (VIII-2) 90³ *див.* Греки
 Gran, м. (II) 577 *див.* Strigoniensis civitas

Gran, р. (I) 220 *див.* Грон
 Grec empire (I) 446⁴, 454¹, 455¹, 540 *див.* Грецька імперія
 Greki, народ (V) 542 *див.* Греки
 Griechen, народ (I) 541, 542 *див.* Греки
 Griechenland, д-ва (I) 39¹ *див.* Греція
 Grod, замок, біля Берестя (IX-2) 1409²
 Grodek, с. (II) 375⁷ *див.* Городок, с., на усті Гучви і Бугу
 Grodno, м. (IV) 204² *див.* Гродно
 Gródek (Grodek), м. (V) 80², 308¹ (IX-2) 1115³ *див.* Городок, м., у Львівському повіті
 Grutungi, племена (I) 145¹ *див.* Готи східні
 Grünwald, с. (IV) 148², 465 *див.* Грінвальд
 Gubatos, край (III) 29¹ *див.* Галичина
 Gubolt, м. (II) 458² *див.* Габолтів
 Guebold, м. (II) 458² *див.* Габолтів
 Gumur, комітат [в Угорщині] (III) 517
 Gutones, племена (I) 72² *див.* Готи
 Gütersloh, м., у Пруссії (I) 539
 Gybarth, маєтн. (II) 495¹ *див.* Gibart
 Gybolthe, м. (II) 503⁴ *див.* Габолтів
 Gyeromonostor, м., у Трансільванії (IX-1) 523
 Gyurcs, с., у Землинській столиці (II) 486²

Н

Hadyacz, м. (VIII-2) 51⁻ *див.* Гадяч
 Halecia, край (III) 122² *див.* Галичина
 Haliciensis districtus (V) 313², 432² *див.* Галицький повіт
 Haliciensis terra (IV) 463 *див.* Галицька земля
 Halicka Ruś (II) 579 (III) 543 (V) 640 *див.* Галицька Русь
 Halicka ziemia (V) 163¹ *див.* Галицька земля
 Halics, м. (III) 513 *див.* Галич, м., у Галичині
 Halicz, м. (II) 569-571, 572, 610, 612 (III) 433², 554 (IV) 433, 438 (V) 308¹ *див.* Галич, м., у Галичині
 Halicz und Wladimir, князівство (III) 542 *див.* Галичина і Володимирія
 Halitsch und Wladimir Königreich (VII) 565 (VIII-2) 211 *див.* Галицько-Волинська держава
 Halle, м., [у Німеччині] (I) 603 (VII) 581
 Halycz, м. (V) 147⁻ *див.* Галич, м., у Галичині
 Hamey, р. (IX-1) 463¹ *див.* Саксагань
 Hanse (Hanza), союз німецьких міст (VI) 193⁻, 605 *див.* Ганза
 Harazdow, с., у Бережській столиці (II) 487⁻
 Harfadhha fjöll (Harvadha fjöll) (I) 211⁴, 545 *див.* Карпатські гори

Haromszok, м., у Трансільванії (IX-2) 1304
 Harras, м., у Фландрії (VI) 66
 Hawriniowka, с. (VIII-2) 46 *див.* Аврамівка
 Hellenen, народ (I) 542 *див.* Греки
 Herakleotische Halbinsel (I) 540
 Herberdejow Rog (Hierbedejow Rog), замок, на Дніпрі (IV) 315², 316⁻
 Herzegowina (I) 272² *див.* Герцогovina
 Heung-nu, орди (I) 151¹ *див.* Гунну
 Héthárs, с. (II) 492² *див.* Лип'яни
 Himberg, замок (III) 75 *див.* Гімберг
 Hin-yung, орди (I) 152 *див.* Гунну
 Hiung-nu, орди (I) 151¹, 152, 153 *див.* Гунну
 Hod, м. [в Угорщині] (II) 491²
 Hodak, замок (VIII-1) 222¹ *див.* Кодак
 Hodle, с., біля Переворська (V) 143¹
 Hohen Pforte, д-ва (IX-2) 1541 *див.* Туреччина
 Holonka, с. (VIII-2) 45 *див.* Толенки
 Homel, м. (IX-1) 226² *див.* Гомель
 Hongrie, д-ва (I) 50² *див.* Угорщина
 Hongroise race (I) 232³
 Horvatu, народи (VI) 616 *див.* Хорвати
 Ногун, м. (IX-1) 709¹ *див.* Оринин

Hros (Hrôs), плем'я (I) 144⁻, 611,
612 *див.* Герули
Hródhgotaland (I) 610 *див.* Слав-
но-готія
Hrôdhigutôs, народ (I) 610 *див.*
Славно-готи
Hrvati, народи (I) 244¹ *див.* Хор-
вати
Hrvatski narod (I) 244¹ *див. та-*
кож Хорвати
Hungari, народи (I) 232³ (II) 504³
див. Угри
Hungaria, д-ва (I) 222², 223² (II)
546³, 580 (III) 72⁻, 120, 120⁻,
130, 132¹ (IV) 124¹ *див.* Угор-
щина
Hungariae regnum (IV) 29³ *див.*
Угорське королівство
Hungarians, народи (I) 232³, 282¹

див. Угри
Hunguar, м. (II) 488⁶ *див.* Ужго-
род
Hunni, плем'я (I) 157² *див.* Гуни
Hunnivar, м. (I) 157² *див.* Київ
Huns, плем'я (I) 151¹, 152¹ *див.*
Гуни
Hununguri, племена (I) 159¹ *див.*
Онугури
Hunyadmegyei (V) 374¹ *див.* Гу-
нядська столиця
Husszúmező, с. (II) 504, 504³,
596 *див.* Довге Поле
Huszth, с. (II) 504³ *див.* Хуст
Hünen, плем'я (I) 142³ *див.* Гуни
Hwng comitatus (II) 491² *див.*
Ужська столиця
Hwung castrum (II) 491² *див.*
Ужгород

I, J

Iablonow, м. (IV) 463 *див.* Яблунів

Iaczinska пустиня, місцевість, у Львівському повіті (V) 87¹

Iarbasowka, с. (VIII-2) 46 *див.* Горбасовка

Iaroslaviensis terra (II) 456² *див.* Ярославська земля

Iaroslaw, замок (V) 105¹ *див.* Ярослав, м., на р. Сян

Iaslowcze, м. (V) 310³ *див.* Язлівець

Iasolde, р. (IV) 405³ *див.* Ясольда

Iawzien, р. (IX-1) 343^{2,3} *див.* Узин

Illicis, м. (II) 517, 517^{1,2} (IV) 301 *див.* Олешки

Imniscari, плем'я (I) 148³, 544 *див.* Черемиси

Imprig, замок (III) 75³ *див.* Гімберг

Inapaei-Spalaeci, народ (I) 142³ *див.* Спалей

Inaunxi, народ (I) 148³

Indo-européenes, народи (I) 61¹ *див.* Індоевропейці

Indo-Europei, народи (I) 60¹ *див.* Індоевропейці

Indogermanen, народи (I) 39¹, 45¹, 48¹, 60¹, 64³, 68¹, 343², 367²

Indogermanischen Völker (I) 343²

Infanty, край (IV) 359¹, 422¹ *див.* Інфлянти

Ingaevonen, плем'я (I) 141³

Iran, д-ва (I) 125⁴ *див.* Іран

Iroszlo, замок (III) 61¹ *див.* Ярослав

Islandais, народ (I) 513⁻

Islenicze, м. (IX-2) 1058² *див.*

Линці

Italia (VI) 22² *див.* Італія

Italien (I) 39¹ *див.* Італія

Iudei, народ (V) 240² (VII) 462¹ *див.* Євреї

Izdany, с. (VIII-2) 45¹ *див.* Ждани

Janczarucha (Janczarka), могила (VIII-3) 60¹ *див.* Гончариха

Jaroslavia, м. (IX-2) 1135² *див.* Ярослав

Jaroslaw, м. (V) 228¹ *див.* Ярослав

Jasnapatak, с., у Бережській столиці (II) 487⁻

Jena, м. (I) 343² *див.* Єна

Jenö, м. (IX-2) 1433³ *див.* Єне

Jesenev, маєтн., в Ужській столиці (II) 487⁻

Jezeneu, р., в Ужській столиці (II) 487⁻

Jezenow, р., у Землинській столиці (II) 486²

Jögra, плем'я (I) 232 *див.* Вогули

Judaei, народ (V) 653 *див.* Євреї

Juden, народ (I) 100⁶ (V) 651, 652 *див.* Євреї

Judenschaft polnische (V) 652 *див.* Жиди польські

Judeus (IV) 440 *див.* Єврей

К

Kaczubieiw portum (VI) 142³
див. Одеса
 Kaffa, м. (VI) 602 *див. Кафа*
 Kakusna, м. (IX-2) 1342¹ *див. Гоща*
 Kamienieć (Kamieniec), м. (V) 638, 651 (IX-1) 104², 109⁴
див. Кам'янець Подільський
 Kamionka, м. (X) 379, *див. Кам'яне*
 Kaniieuh, м. (VI) 337³ *див. Канів*
 Karanowka, с. (VIII-2) 45 *див. Гапоновка*
 Karaity, народ (V) 623 *див. Караїми*
 Karajteben uroczysko (VII) 137³
див. Карайтебен
 Karakow, с., у Шаришській столиці (II) 458³
 Karch, м. (I) 234 *див. Керч*
 Karpaten (Karpathen), г. (I) 70¹, 136² (III) 536 (V) 374 (VI) 619 *див. Карпати*
 Karpaty, г. (V) 638 *див. Карпати*
 Karyfinowka, с. (VIII-2) 45, *див. Харитонівка*
 Kaschau, м. (II) 504 *див. Кошиці*
 Kaukasus, край (I) 51² *див. Кавказ*
 Kazacy siczowe (VII) 139⁴ *див. Козаки запорозькі*
 Keekmezey, земля [в Угорщині] (III) 120⁻
 Kek (Kék), с., у Сатмарському комітаті (II) 497⁻
 Kelemen izvor (II) 460⁵ *див. Климентові гори*
 Kelemen-Czebruk (II) 460⁵ *див.*

Климентові гори
 Kelten, племена (I) 353² *див. Кельти*
 Kereplye, с. [в Угорщині] (III) 120⁻
 Kermeczik, м., на Дніпрі (IV) 316⁻
 Kerstus (Kerstuth), м. (IX-2) 1342³ *див. Коростишів*
 Keykemezew, с. (II) 459⁻ *див. Кукова*
 Khazars, народи (I) 227¹ *див. Хозари*
 Kibolnik, р. (IX-1) 463 *див. Цибульник*
 Kierdanowcze, с., на Поділлі (V) 204¹
 Kiiow (Kiiew, Kiiovia, Kiovia, Kiow), м. (II) 273² (IV) 405^{2,3}, 406⁻, 407² (VI) 6⁵ (VII) 432¹ (VIII-1) 22¹ (VIII-3) 212⁻, 213⁻ (IX-1) 159², 326³ *див. Київ*
 Kijowska ziemia (IV) 411¹ *див. Київська земля*
 Kijowskie biskupstwo (III) 543 (V) 431³ *див. Київське біскупство*
 Kijowskie województwo (VI) 578¹ *див. Київське воєводство*
 Kijowskie xięstwo (IV) 411¹ *див. Київське князівство*
 Kiiowska metropolia (VIII-1) 171¹ *див. Київська митрополія*
 Kijów (Kijow), м. (VIII-2) 222 (IV) 411¹, 484 (VI) 291⁻ (VII) 500¹ *див. Київ*
Bogarodzica s. cerkwa

- (VII) 500¹ див. Куїв, Богородиці Пирогощиці церква
Kiever Höhlenkloster
- (III) 565 див. Куїв, Печерська лавра
Na Bareski, церква (IX-1) 770⁵ див. Куїв, Пречистої св. Наберезька церква
Pieczarska archimandria
- (VI) 593¹ див. Куїв, Печерська архимандрія
Pieczarska lawra (VIII-2) 92³ див. Куїв, Печерська лавра
Pieczarski monastyr
- (VIII-2) 94² див. Куїв, Печерська лавра
- Kikullev, місцевість [в Угорщині] (IV) 113
- Kilia, м. (VII) 536¹ див. Кілія
- Kimmerians, племена (I) 106³ див. Кімерійці
- Kiniow, м. (II) 516¹ див. Канів
- Kiof Furstentum (IX-1) 775¹ див. Київське князівство
- Kiowczy, брід (IX-2) 771³ див. Київчий брід
- Kiszworgynse, м. (IX-2) 1052⁵ див. Кіщинці
- Klausenburg, комітат (II) 460⁵
- Kleinrussland, д-ва (I) 355¹ див. Україна
- Kloster-Neuburg Stadt (III) 518 див. Кльостер-Найбург
- Kłuszyn, м., у Московщині (VII) 583
- Knin, м. (IX-2) 1342² див. Глинськ, м., на Волині
- Kobrynium, м. (IX-2) 1398⁴ див. Кобрин
- Kobula, с. (II) 458² див. Коби-
ле, с.
- Koczkos, замок (IV) 315²
- Koczybej, замок (IV) 315² див. Одеса
- Kodak, замок (VIII-2) 28⁴ див. Кодак
- Kolosvar, м. (IX-1) 522¹ див. Колошвар
- Konachna, с., у Бережській століці (II) 487⁻
- Konstantinow Stary, м. (VIII-3) 210¹ див. Старокопнстинів
- Konstantynopol (Konstantinopol), м. (IX-1) 137⁻, 288¹ див. Стамбул
Galata, передмістя (II) 512¹ див. Константинополь, Галата, передмістя
- Korprovincza, місцевість, в Угорській Русі (II) 503²
- Korus, місцевість, в Унгарській століці (II) 495³
- Korona (IV) 90¹, 171¹, 191¹, 241¹, 364¹, 394², 411¹, 457, 465, 477, 493 (V) 39¹ (VI) 291⁻, 609 (VII) 429⁴, (VIII-3) 210¹, 211⁻, 212⁻, 262³ (IX-1) 38³, 460¹ (X) 355³ див. Польське королівство
- Korona Polska (Korona Pol.) (IV) 191¹, 353, 374¹, 380¹, 411¹, 426, 479 (V) 343¹, 451¹, 536⁻, 641 (VII) 498¹, 500¹ (VIII-3) 211⁻, 262³ див. Польське королівство
- Korsuń (Korszuń), м. (VIII-2) 180¹ (VIII-3) 10³ див. Корсунь, м., на р. Дніпро
- Kosacken saporovische (VIII-3)

103² *див.* Козаки запорозькі
 Kosaken **(VII)** 565 *див.* Козаки
 Kossaken szaporizki (Kosaken
 zaporose) **(VII)** 157¹ **(IX-1)**
 511¹ *див.* Козаки запорозькі
 Koszylówce, с. **(I)** 37¹ *див.* Коши-
 лівці
 Kothna, с., у Бережській столиці
(II) 487⁻
 Kouczany, м. **(IX-1)** 477⁹ *див.*
 Каїчени
 Kozaci boristenii **(VII)** 153³ *див.*
 Козаки дніпровські
 Kozaci duncі **(VIII-2)** 31⁵ *див.*
 Козаки донські
 Kozaci moschi **(VIII-2)** 31⁵ *див.*
 Козаки донські
 Kozackie xienstwo **(VIII-3)** 12⁵
див. також Україна
 Kozacy dunskie **(VIII-1)** 122³
див. Козаки донські
 Kozacy nizowe (Kozacy nizowi)
(VII) 143², 155³, 173³ **(VIII-**
2) 174¹ *див.* Козаки низові
 Kozacy zaporozkie (Kozacy za-
 por. Kozacy zaporoscy, Kozacy
 zaporoskie, Kozacy zaporowcy,
 Kozacy zaporowscy, Kozacy
 zaporozcy) **(VII)** 155³, 216²,
 278², 325⁴, 427², 473², 474³,
 488², 564 **(VIII-1)** 23², 72¹,
 222¹, 245² **(VIII-2)** 182¹ **(VIII-**
3) 59³ **(IX-1)** 108¹ *див.* Козаки
 запорозькі
 Kozaki zaporoviani **(VIII-1)** 131¹
див. Козаки запорозькі
 Köln, м., [у Німеччині] **(I)** 28⁻
 Krasovia, м. **(IV)** 436 *див.* Краків
 Kragovia, м. **(III)** 528 *див.* Кра-
 ків

Krakowska katedra **(IV)** 470 *див.*
 Краківська дієцезія
 Krakowski powiat **(I)** 41² *див.*
 Краківський повіт
 Krakowskie biskupstwo **(I)** 489³,
 556 **(II)** 457² *див.* Краківська
 дієцезія
 Kraków (Krakow), м. **(I)** 212¹,
 489³, 557 **(III)** 237⁶, 502² **(IV)**
 39³, 46², 93¹, 436 **(V)** 649 **(VI)**
 30⁴, 34¹, 35⁴⁻⁶, 39¹, 40^{1,2}, 41^{4,5},
 42^{1,2}, 43², 173², 213 **(VII)** 498¹,
 500¹, 602, 606, 607 **(VIII-2)**
 92³, 210 **(VIII-3)** 211⁻ **(IX-2)**
 891¹ *див.* Краків
 Kreews, народ **(I)** 184² *див.* Ро-
 сіяни
 Kreewu seme **(I)** 184² *див.* Росія,
 д-ва
 Krelow, с. **(IX-1)** 155¹ *див.* Кри-
 лос
 Kremench, м. **(III)** 516, 517 *див.*
 Кременець
 Kriegsvolck zaporosische **(VII)**
 283⁶ *див.* Козаки запорозькі
 Krim, край **(I)** 539, 577 **(IV)** 486
(VIII-1) 290² *див.* Крим, край
 Krimgoten, плем'я **(I)** 155³ *див.*
 Готи кримські
 Kristyapol, м. **(IX-2)** 1055⁴ *див.*
 Христинівка
 Królewies, м. **(IV)** 424 *див.* Ке-
 нігсберг
 Kryłos (Krylos), с. **(II)** 571 **(V)**
 433² *див.* Крилос
 Круг, край **(VIII-2)** 30¹ **(IX-1)**
 147³ *див.* Крим, край
 Круг, м. **(VIII-2)** 26⁻ *див.* Ста-
 рий Крим
 Krzemieniczuk, замок **(IV)** 315²

див. Кременчук
 Krzemyniecz, замок (IV) 232²
див. Кременець
 Krzeszow, м. (II) 455 *див.* Кре-
 шів
 Krzeszowska dzierzawa (II) 455⁴
див. Крешівська волость
 Kuchihna, замок (IX-2) 1343³
див. Рокитне
 Kuchyn, р., у Шаришській сто-
 лиці (II) 486²
 Kudak, замок (VII) 567 (VIII-1)
 321 (VIII-2) 180¹ *див.* Кодак
 Kumanen, плем'я (II) 526¹ *див.*
 Кумани
 Kumenska (Kumno) (VIII-1)
 311¹ *див.* Роменщина

Kuneka, с. (IX-2) 1044² *див.* Ку-
 неля
 Kurkutch, земля, у Бережській
 столиці (II) 500
 Kuschia, м. (IX-2) 1342¹ *див.*
 Гоша
 Kuzmench, м. (III) 517 *див.* Кре-
 менець
 Kükemezö, с. (II) 459- *див.* Ку-
 кова
 Kyovia, м. (IV) 170² *див.* Київ
 Kyoviensis metropolis (V) 526²
див. Київська митрополія
 Kyusdamasa, земля [в Угорщи-
 ні] (III) 120-

L

Laber, р. (I) 138² *див.* Лаборець
 Laberria, монастир, біля р. Сава (II) 454²
 Labiau, м. (IX-2) 1431 *див.* Лабієв
 Laborcz, р. (II) 496⁸ *див.* Лаборець
 Lacedemoni, народ (VII) 480¹, 565
 Lachowie, народ (I) 172¹, 212¹, 238¹, 547 *див.* Поляки
 Lachu, народ (IX-I) 78⁵, 226² *див.* Поляки
 Ladimeria (III) 110, 111, 113 *див.* Волинь, край
 Ladimiria civitas (III) 126¹ *див.* Володимир Волинський
 Ladimiria (III) 115 *див.* Волинь, край
 Ladimiriensis civitas (II) 377 *див.* Володимир Волинський
 Ladimiria, м. (IV) 33 *див.* Володимир Волинський
 Ladymir, м. (VI) 41¹ *див.* Володимир Волинський
 Lamburg villa (V) 423 *див.* Львів
 Langobarden, плем'я (I) 167², 173³, 175- *див.* Льонгобарди
 Lanzaysko, м. (II) 456² *див.* Лежайськ
 Latini, народ (I) 618
 Latobrogi, плем'я (IV) 429 *див.* Лятоброгі
 Latwani, народ (IV) 436 *див.* Литовці
 Ławrow, с. (VI) 619 *див.* Лаврів
 Lechici, народ (I) 172¹, 547 *див.* Поляки

Leipzig, м. (I) 343² (II) 584 (VI) 193- *див.* Липськ
 Lemberg (Lembergul, Lemburg), м. (II) 572 (III) 523 (IV) 28, 118- (V) 251¹, 652 (VI) 41¹, 606 (VIII-3) 86¹ *див.* Львів
 Lemburgensis civitas (V) 241¹ (VI) 42³ *див.* Львів
 Lengyel királyság (VIII-3) 103³ *див.* Польське королівство
 Leo ciutat, м. (VI) 28 *див.* Львів
 Leopoliensis civitas (V) 246² *див.* Львів
 Leopoliensis dioecesis (V) 433² *див.* Львівська дієцезія
 Leopoliensis districtus (V) 313² *див.* Львівський повіт
 Leopoliensis reipublica (III) 125-
 Leopoliensis urbs (VIII-2) 83¹ (VIII-3) 86¹ *див.* Львів
 Leopoli, м. (II) 572 (III) 520 (V) 241⁴, 433² *див.* Львів
 Léopol, м. (IX-2) 1131⁷, 1132-, *див.* Львів
 Leszna, с. (II) 486² *див.* Лісне
 Letphini, народ (IV) 19 *див.* Литовці
 Lettische Volksstämme (I) 74¹ *див.* Литовські племена
 Letukai, с., у поріччях Олави і Рашевки (VIII-2) 45
 Letuwini, народ (IV) 44³ *див.* Литовці
 Letwini, народ (IV) 19¹, 95, 98 *див.* Литовці
 Letyn, с., у Дрогобицькому повіті (V) 312²
 Levant (IV) 487 (VII) 126²
 Lezna, с. (II) 486² *див.* Лісне
 Ligure, територія у

- Середземномор'ї **(IV)** 304¹, 310^{3,4}, 320^{1,3}, 323¹
- Liponi, м. **(IX-1)** 320¹ *див.* Липовець, м., на Вінничині
- Liptói **(II)** 501³ *див.* Ліптавський комітат
- Litauer, народ **(IV)** 427 *див.* Литовці
- Litauisch-lettische Volksstämme **(I)** 74¹
- Litewska ziemia **(IV)** 374¹ *див.* Литовська земля
- Litewski naród **(IV)** 415² **(VIII-3)** 262⁴ *див.* Литовський народ
- Litewskie państwo **(IV)** 356² *див.* Литовська держава
- Litewskie xiestwo **(IV)** 359³ *див.* Литовське князівство
- Litewsko-Ruski naród **(VIII-3)** 262⁴
- Litfani, народ **(IV)** 30 *див.* Литовці
- Lithauen, д-ва **(IV)** 106², 465 *див.* Литва, д-ва
- Lithuani, народ **(IV)** 57, 58¹, 342² **(V)** 239⁻ **(X)** 316¹ *див.* Литовці
- Lithuania, д-ва **(IV)** 130², 139⁵, 143², 176¹, 179⁻, 185¹, 204², 207, 233², 240³, 260, 284⁻, 440, 469, 484, 499 **(VI)** 624, 365⁻ *див.* Литва, д-ва
- Lithuania, народ **(IV)** 202¹ *див.* Литовці
- Lithuaniae gentes **(V)** 446¹ *див.* Литовське плем'я
- Lithuanicus capitaneatus **(IV)** 139⁵
- Lithuanus **(VII)** 467² *див.* Литвин
- Lithvania (Lithwania), д-ва **(IV)** 129¹, 147¹, 150¹, 230, 240³, 440, 475, 484, 499 **(V)** 49² **(VIII-2)** 202 *див.* Литва, д-ва
- Lithvanie terra **(V)** 50¹ *див.* Литовська земля
- Litinye, с. **(II)** 459⁻ *див.* Луцина
- Littauen (Litthauen), д-ва **(IV)** 464, 477 *див.* Литва, д-ва
- Littowen, д-ва **(IV)** 470 *див.* Литва, д-ва
- Littowen, народ **(IV)** 9³ *див.* Литовці
- Littowen Lant **(IV)** 470 *див.* Литовська земля
- Littowerland **(IV)** 143¹ *див.* Литовська земля
- Littwania, д-ва **(IV)** 145¹, 179², 478 *див.* Литва, д-ва
- Litvani (Litواني, Litvania, Litwani), народ **(III)** 141³ **(IV)** 51¹, 58, 58², 74³, 110¹, 440, 441 **(VIII-3)** 139¹ *див.* Литовці
- Litvania (Lituania, Litwania), д-ва **(I)** 97¹ **(IV)** 283³, 383, 398⁵ **(IV)** 133, 145², 453, 469, 492 **(VII)** 208⁻ *див.* Литва, д-ва
- Litwa, д-ва **(I)** 219⁴ **(IV)** 13², 124², 127¹, 148¹, 174¹, 197¹, 201³, 264¹, 268², 275¹, 276¹, 359^{1,3}, 363, 363², 364³, 401³, 405³, 412², 415¹, 424-427, 455, 460, 465, 468, 469, 479, 481, 482, 488, 493 **(V)** 49⁴, 400⁴, 453², 623, 657 **(VI)** 271¹, 292⁻, 350⁴, 356¹, 407¹, 603, 604 **(VII)** 429⁴, 452³, 459² **(VIII-2)** 201¹ **(IX-1)** 234³ **(IX-2)** 1045⁻, 1364³ *див.* Литва, д-ва

Litwa, народ (IV) 374⁴ *див.* Литовці
 Litwin (VIII-3) 109⁶ *див.* Литвин
 Liuania (IV) 440 *див.* Лівонія
 Livonia (I) 337¹ (IV) 436 *див.* Лівонія
 Lodomeria (II) 34, 34¹ (III) 516 *див.* Волинь, край
 Lodomeria, м. (IV) 442 *див.* Володимир Волинський
 Lodomerien (IV) 101¹, 433 *див.* Волинь, край
 Lodomerium (III) 517 *див.* Волинь, край
 Lomazi, м. (IV) 359³ *див.* Ломазі
 Londin, м. (I) 404¹ *див.* Лондон
 Londnia, с. (IV) 442 *див.* Лодина
 London, м. (I) 65¹ (II) 584 *див.* Лондон
 Longobardi, плем'я (I) 174³ *див.* Лонгобарди
 Longomeria (III) 122² *див.* Волинь, край
 Lófaluc, с. (II) 458² *див.* Кобиле, с., біля Бардієва
 Löver, с. (II) 460⁵ *див.* Luer
 Lubacz, м. (VIII-3) 210¹ *див.* Любеч
 Lubaczow, м. (V) 308¹ *див.* Любачів
 Lubaczow, м. (IX-2) 1052³ *див.* Любачів
 Lubatowa, р. (II) 456² *див.* Люботова
 Lubek, м. (IV) 429 *див.* Любек
 Lubelska gubernia (I) 557 *див.* Люблинська губернія
 Lublin (Lublinia, Lublinum), м. (IV) 383², 440, 495 (VIII-2) 201 (VIII-3) 211⁻ (IX-2)

1126², 1398⁴ *див.* Люблин
 Lublinensis palatinatus (IX-2) 1135² *див.* Люблинське воєводство
 Lubni, м. (VIII-2) 202 (VIII-3) 29¹ *див.* Лубни
 Lubomla, м. (IX-2) 1398⁴ *див.* Любомль
 Lucensis terra (V) 50⁴ *див.* Луцька земля
 Luchka, н. п. (II) 487⁻ *див.* Лучка
 Luchuchko, замок (III) 516, 517 *див.* Луцьк
 Luck, м. (II) 565 (IV) 154⁴ (VII) 208⁻ *див.* Луцьк
 Luczanye, плем'я (I) 208⁶ *див.* Лучани, плем'я
 Luczk (Luczko, Luczsko), м. (IV) 359³, 472 (VI) 41¹ *див.* Луцьк
 Luer (Löver), с., на угорсько-руському пограниччі (II) 460⁵ *див.* Löver
 Lukovia, м. (IX-2) 1398⁴ *див.* Луків
 Luprechtháza, м. (II) 497⁻, 504 *див.* Берег, м.
 Luthuania, д-ва (IV) 342² *див.* Литва, д-ва
 Lwowska ziemia (V) 638 *див.* Львівська земля
 Lwów (Lwow), м. (II) 83⁷, 572 (IV) 331² (V) 228¹, 241², 347¹, 636, 637, 648, 651 (VI) 254⁵, 439², 512³, 520², 612 (VII) 271¹ (VIII-1) 128² (VIII-2) 154¹, 201, 222 (VIII-3) 46⁵, 86¹ *див.* Львів
 Wysoki zamek (VIII-3) 46⁵ *див.* Львів, Високий замок

- Onophreyi divi monasterium* (VI) 376¹ див. Львів, Онуфрія св. монастир
- Lyachy, народ (VI) 104⁴ (VIII-3) 125 див. Поляки
- Lyasky, с. (V) 143¹ див. Ляшки
- Lytawen land (IV) 478 див. Литовська земля
- Lythene, с. (II) 458³ див. Луцина
- Lythvani (Lythuani, Lytwani), на-
 род (IV) 49⁴, 240³, 436, 440 див. Литовці
- Lythwania, д-ва (VI) 31³ див. Литва, д-ва
- Lytovia, д-ва (IV) 443 див. Литва, д-ва
- Lyttwania (Lyttauwen, Lytwania), д-ва (IV) 149, 150, 204², 468 див. Литва, д-ва
- Lyvonia (IV) 5² див. Лівонія

М

Machk (Magh), замок, в Угорській Русі (III) 99, 100^{1,2}, 120 *див.* Magh
 Machowka, с. (IX-2) 1053² *див.* Маньківка
 Magh, замок (III) 100² *див.* Machk
 Magnus ducatus Lithuaniae (M. D. Lithuaniae, M. D. Litthuanie, Magnus ducatus Lithuaniae) (I) 218¹ (V) 64⁻ (VII) 449² (VIII-2) 202 (IX-1) 321¹ (X) 316¹ *див.* Велике князівство Литовське
 Magyar nemzet (I) 234¹ *див.* Угорський народ
 Magyarén, народ (I) 232³ *див.* Мадяри
 Magyaró, місцевість (II) 460⁵ *див.* Moggorew
 Magyarok, народи (VI) 98⁶ *див.* Угри
 Magyarország, д-ва (II) 582 (V) 374¹ *див.* Угорщина
 Magyogos, замок, біля с. Страбське, на р. Топля (III) 100²
 Magyórska, с. (III) 100² *див.* Страбське
 Malborg, м. (IV) 149⁻ *див.* Мальборк
 Maltzov, с., у Шарішській столиці (II) 486²
 Malá Rus (III) 524 *див.* Галицько-Волинська держава
 Mała Polska (VI) 624 *див.* Мала Польща
 Małopolska, край (I) 250⁻ *див.* Малополяща

Mammarus, край (II) 489⁴, 492³ *див.* Мармарош
 Mankowka, с. (IX-2) 1053² *див.* Маньківка
 Manzielicha, м. (VIII-2) 46 *див.* Манджелія
 Maramorusius, край (II) 504³ *див.* Мармарош
 Marcieryse, с. (VII) 219⁴ *див.* Мацієвичі
 Margan, с. (II) 458² *див.* Маргоня
 Markow, м. (IX-2) 1055² *див.* Марківка
 Marmarisius, край (II) 489⁴, 494¹ *див.* Мармарош
 Marmarusiensis terra (II) 504³ *див.* також Мармарош
 Maros-Torda, комітат, на Закарпатті (II) 460⁵
 Marumorosia, край (II) 503⁵ *див.* Мармарош, край
 Massurin, замок (IV) 316⁻ *див.* Missuryń
 Maszur, с. (V) 164³ *див.* Мазури, с., у Галицькій землі
 Matresa, м. (II) 506, 507⁻ *див.* Тмуторокань, м.
 Matrega, м. (II) 506 *див.* Тмуторокань, м.
 Matrica, м. (II) 506 *див.* Тмуторокань, м.
 Mazovia, край (III) 530, 534, 535 *див.* Мазовше
 Mazowieckie xięstwo (IV) 380¹ *див.* також Мазовше
 Mazowsze, край (III) 529 (VIII-2) 201¹ *див.* Мазовше
 Mazur (IX-1) 300¹ *див.* Мазур, житель Мазовша

Mähren, край **(VI)** 619 *див.* Моравія, край
 Mähren, плем'я **(I)** 490² *див.* Морави, плем'я
 Máramaros, край **(II)** 581 *див.* Мармарош, край
 Mederecum (Medereko), м. [у Польщі] **(IX-2)** 1398⁴
 Medika, с. **(V)** 143¹ *див.* Медика
 Memil, м., на узбережжі Балтійського моря **(V)** 228¹
 Merens, плем'я **(I)** 148³, 149, 544 *див.* Меря
 Meysen, м., [у Німеччині] **(IV)** 120
 Méditerranéen bassin **(I)** 41¹
 Michałków, с. **(I)** 54¹ *див.* Михалків
 Mindszent, с. **(II)** 458² *див.* Біяцове
 Mioiumilla, м. **(IX-2)** 1343⁵ *див.* Мліїв
 Mirow, м. [у Польщі] **(IV)** 494
 Missuryn (Massurin), замок **(IV)** 315² *див.* Massurin
 Miszarowka, м. **(IX-2)** 882¹ *див.* Мушурів
 Mitteleuropa **(I)** 250- **(II)** 584 *див.* Європа Центральна
 Młyowczyzna **(IX-1)** 64³ *див.* Мліївщина
 Moesia, провінція **(I)** 539, 540 *див.* Мезія
 Moggorew (Magyaró), місце-вість, на р. Марош **(II)** 460⁵
 Mogilow, м. **(VIII-3)** 46² *див.* Могилів, м., на Поділлі
 Mokurlang, с. **(II)** 458² *див.* Мокролуг
 Moldau, д-ва **(IX-1)** 521³ *див.*

Молдова, д-ва
 Moldau Land **(IX-1)** 533¹ *див.* Молдавська земля
 Moldavi, народ **(IX-2)** 1472² *див.* Молдавани
 Moldavia, д-ва **(IX-2)** 1081² *див.* Молдова, д-ва
 Moldavia, край **(IX-1)** 481¹ *див.* Волощина
 Moldavo, край **(IX-1)** 578³ *див.* Волощина
 Moldavsko, д-ва **(VII)** 198³ *див.* Молдова, д-ва
 Moldawa, д-ва **(VII)** 583 *див.* Молдова, д-ва
 Molsa, м., біля устя Дніпра **(II)** 519
 Mongols, народ **(I)** 151¹ **(II)** 583, 584 **(IV)** 486 *див.* Монголи
 Mons, м., [у Бельгії] **(IV)** 307⁴
 Morava, край **(I)** 353² *див.* Моравія, край
 Moravia, край **(I)** 292³ **(VI)** 624 *див.* Моравія, край
 Mordens, плем'я **(I)** 148³, 544 *див.* Мордва
 Moschi, народ **(VII)** 572 *див.* Росіяни
 Moschya, с. **(II)** 491² *див.* Мохкса
 Moscouiti, народ **(VIII-2)** 204 *див.* Росіяни
 Moscovia, д-ва **(V)** 544², 551¹ **(IX-1)** 776³ *див.* Росія
 Moscowiten (Moskowen, Moskowite), народ **(V)** 520¹ **(IX-2)** 775¹, 1126², 1307² *див.* Росіяни
 Moskwa, д-ва **(IV)** 412¹ **(VII)** 166³ **(VIII-1)** 127¹, 246² **(VIII-2)** 31¹, 180¹, 203, 222

(VIII-3) 125³ (IX-1) 23¹, 23³,
38³, 39⁷, 174⁴, 231¹ (IX-2)
1148⁴ *див.* Росія, д-ва
Moskwa, м. (VII) 155³, 432¹ *див.*
Москва, м.
Moskwicin (IX-1) 460¹ *див.* Ро-
сіянин
Moxesa (Moschya), с. (II) 491²
див. Moschya
Mozyr, м. (IV) 406⁷ *див.* Мозир
Mrova, с. (II) 456³ *див.* Мровля
Mrowa, р. (II) 456³
Muchina, с. (II) 459¹ *див.* Муши-
на
Multany, д-ва (VI) 60² (IX-1)
105¹ *див.* Волощина
Muncsul, м. (II) 493² *див.* Мука-
чів
Munkach (Munkacs), м. (II) 460³
(IV) 171² *див.* Мукачів

Munkácsvár, м. (II) 581 *див.* Му-
качів
Munteniâ, д-ва (VI) 60² *див.* Во-
лощина
Murgan, с. (II) 458² *див.* Марго-
ня, с.
Mursianus lacus (I) 167² *див.*
Мурсійське озеро
Mursianus lacus (I) 167² *див.* та-
кож Ільмень
Musci, народ (IX-2) 1280³ *див.*
Росіяни
Muszynensis clavus (V) 445¹ *див.*
Мушинський ключ
Myelnik, м. (IV) 441 *див.* Мель-
ник
Mykene, м., [у Греції] (I) 45¹
Mynor Russia (I) 1 (III) 137² *див.*
Галицько-Волинська держа-
ва
Myrkvidhr, ліс у Рейдготті (I) 545

N

Nagy-Szöllös, с. (II) 504³ *див.*

Сивлюш

Napaei-Pelaei, народ (I) 142³
див. Спалеї

Narew, р. (IV) 405³ *див.* Нарев, р.

Navego (Novego), народ (I) 148³,
544

Nawgardin, м. (IV) 476 *див.* Нов-
город Сіверський

Neriuani, народ (I) 117¹ *див.* Не-
ври

Neuren, народ (I) 116⁶ *див.* Неври

Neuri, народ (I) 117¹ *див.* Неври

Neuroe, народ (I) 117¹ *див.* Не-
ври

Niederland, д-ва (VI) 232² *див.*
Нідерланди

Niemcy, народ (III) 134¹ (IX-1)
168³ *див.* Німці

Niemen, р. (I) 541 (IV) 405² (VI)
291⁻ *див.* Німан

Niemierow, м. (VIII-3) 46⁴ *див.*
Немирів

Niepr, р. (VII) 136² (IX-1) 23¹
див. Дніпро

Niestr, р. (VII) 536¹ *див.* Дністер

Niwa, м. [у Польщі] (VI) 605

Niz (VII) 200³, 303² *див.* Низ

Nizovii (VII) 155², 216⁻, 265²,
564 *див.* Козаки низові

Nizowczy (VII) 200³ *див.* Козаки
низові

Nogdamasa, земля [в Угорщині]
(III) 120⁻

Nohajscy, народ (VIII-3) 146⁴
див. Ногайці

Noire mer (I) 539, 541 (VII) 439²
див. Чорне море

Nordmannen, племена (I) 616,
617 *див.* Нормани

Normanni (Nordmanni), племена
(I) 615¹, 617 *див.* Нормани

Normannum gentes (I) 617 *див.*
також Нормани

Nortmanni, племена (I) 615, 617
див. Нормани

Nostin, м. (III) 299 *див.* Снятин,
м., у Галичині

Nouogrodek, м. (IV) 453 *див.*
Новгород-Сіверський

Nova civitas, м. (I) 167² *див.* Нов-
город, м., [у Росії]

Novie tunensis civitas, м. (I) 167²
див. Ісачка

Noviodunum, м. (I) 167² *див.* Іс-
ачка

Novum castrum (II) 492² *див.*
Уйвар

Novum castrum comitatus (II)
495¹ *див.* Абауй, комітат

Nowgorod, м. (I) 303¹ *див.* Нов-
город, м. [в Росії]

Nowogrodek, м. (IV) 203⁴ *див.*
Новгородок, м., [у Білорусі]

Nowogródzkie wojewodstwo
(VI) 292⁻ *див.* Новгородське

воєводство [Новгородок, м.,
у Білорусі]

Nowosedlec, с. (V) 143¹ *див.*
Новосілці

Nowy Targ, м. (IX-1) 266 *див.*
Новий Тарг

Nur, р. (II) 369⁶ *див.* Нур

Nussurow, с. (VII) 63¹ *див.* Му-
шурів

Nyirtelek, с., в Угорському комі-
таті (II) 492³

O

Obruchno, с. **(II)** 486² *див.* Обручно
 Oczakow, замок, м. **(IV)** 316⁻ **(VII)** 79², 97⁻, 97¹ *див.* Очаків
 Odder, р. **(I)** 492¹ *див.* Одра
 Oder, р. **(I)** 493³, 541 *див.* Одра
 Oesterreich (Osterreich), д-ва **(I)** 45¹, 257² **(III)** 30⁻, 74³, 518 *див.* Австрія
 Ogur, плем'я **(I)** 159⁻ *див.* Огондури
 Oise, департамент [у Франції] **(II)** 33¹
 Oium, край, на південь від Полісся **(I)** 142
 Okraina, д-ва **(IX-2)** 1434, *див.* Україна
 Olbia, м. **(I)** 540 *див.* Ольвія
 Olchowecz, с. **(V)** 143¹ *див.* Вільхівці
 Oleschnicz, м. [у Польщі] **(IV)** 139⁵
 Olewin, м. [у Польщі] **(IV)** 463
 Oliwar, замок [у Туреччині] **(VII)** 536¹
 Olschani, м. [у Білорусі] **(IV)** 202²
 Olth, р., у Волощині **(IV)** 442
 Omnium Sanctorum villa, с. **(II)** 458² *див.* Біяцовець
 Opoczinsky, м. **(VIII-2)** 46 *див.* Опішня
 Orazkow, м. **(IX-2)** 1056¹ *див.* Рашків
 Orda **(VIII-3)** 12³, 50², 208¹ *див.* Орда
 Ordou, с., у Мармороші **(II)** 492³
 Orient **(I)** 144¹, 232³, 282¹, 619

(III) 300³ **(V)** 544 *див.* Схід
 Orkhon, р. **(I)** 160⁶ *див.* Орхон
 Orlikovia, м. **(IX-1)** 71¹ *див.* Іркліїв
 Ormeni, народ **(V)** 240² *див.* Вірмени
 Ormiane kamienieckie **(V)** 251¹ *див.* Вірмени кам'янецькі
 Ormiane polskie **(V)** 251¹, 252⁴ *див.* Вірмени польські
 Ormianie, народ **(V)** 251¹, 253^{1,2} *див.* Вірмени
 Oroshegy, с., у Семигороді **(I)** 221
 Oroszfalva, с., у Семигороді **(I)** 221
 Oroszi, с., у Семигороді **(I)** 221
 Oroszok magyarországi **(II)** 581 *див.* Русини угорські
 Orzyse, с. **(VIII-2)** 51⁻ *див.* Оржиця, с.
 Osmanisches Reich **(IV)** 486 *див.* Отоманська держава
 Ossètes, народ **(I)** 126⁴ *див.* Осетини
 Ost **(VI)** 279 *див.* Схід
 Osterreich-Ungarn (Oester. Ung. Reich), д-ва **(I)** 54¹, 213¹, 232³ *див.* Австро-Угорщина
 Osteuropa **(I)** 37¹, 232³, 547, 612 *див.* Європа Східна
 Ostgalizien **(I)** 39¹, 257² *див.* Галичина східна
 Ostrog, м. **(VI)** 631 *див.* Острог
 Ostrogia, м. **(VI)** 441¹ **(VII)** 218¹ *див.* Острог
 Ostrogiensis circulus **(VII)** 218¹ *див.* Острозький повіт
 Ostrow, с. **(IV)** 24, 25², 60 *див.* Острів, с.

Oszakovia, м. (VIII-2) 25⁴ *див.*

Очаків

Oszko, с. (V) 145¹ *див.* Гійсько

Ottomana imperia (VII) 589 *див.*

Отоманська імперія

Ougres, народи (I) 151¹ *див.*

Угри

Oural, край (I) 282¹ *див.* Урал,

край

Ourgucko oppidum (VII) 572 *див.*

Овруч, м.

Ouïgoures, народ (I) 151¹ *див.*

Уйгури

Owruicz, м. (IV) 485 *див.* Ов-

руч, м.

Owruetze, м. (IV) 494 (VII) 25¹

див. Овруч, м.

Ozow, фортеця (VIII-1) 246²

див. Азов

Östl. Ungarn (I) 558 *див.* Угор-

щина східна

Р

Ranch, місцевість [в Угорщині] **(II)** 495²
 Ranka, с., на Буковині **(II)** 471¹
 Raŋonia, провінція **(I)** 223² *див.* Панонія
 Parczów, м. **(IV)** 376⁴ *див.* Парчів
 Paris, м. **(I)** 126⁴, 135², 435¹ **(II)** 34⁻ **(III)** 34¹ *див.* Париж
 Passau, м. [у Німеччині] **(I)** 490³ **(III)** 565
 Pawołocz, м. **(VII)** 363¹ *див.* Павлоч
 Pelaei, народ **(I)** 142³ *див.* Спалей
 Pelso, оз. **(I)** 162¹ *див.* Блатенське озеро
 Pereiaslaw (Peraslaw, Pereislaw), м. **(VIII-1)** 109² **(VIII-2)** 222 **(VIII-3)** 171⁵ *див.* Переяслав, м., на Київщині
 Pereaslawski pułk **(VIII-3)** 50³ *див.* Переяславський полк
 Perekor, м. **(VII)** 426¹ *див.* Перекоп, м.
 Pereszttek, с. **(IX-2)** 1053⁴ *див.* Берестяги
 Perse, д-ва **(I)** 57¹ **(II)** 583 **(III)** 446⁴ *див.* Персія
 Petersburg (Petersbourg), м. **(I)** 155³ **(IV)** 486 *див.* Санкт-Петербург
 Petite Russie **(VII)** 565 *див.* Україна
 Peuke, г. **(I)** 70¹
 Pés-űjfalu, с., у Карпатах, на р. Ториця **(II)** 459⁻
 Pilawce, с. **(VIII-3)** 68¹ *див.* Пилява, с.

Pińsk, м. **(IV)** 405³ *див.* Пинськ
 Piński lud **(I)** 337²
 Pińsko-Turowskie księstwo **(II)** 300² *див.* Турово-Пинське князівство
 Piotrków (Piotrcow), м. **(IV)** 262², 352¹, 357² *див.* Пьотрків
 Pisano porto, м. **(IV)** 300 *див.* Пізанський порт
 Pisanus, житель м. Піза [в Італії] **(II)** 273⁴
 Plocek, м. **(IV)** 5² *див.* Полоцьк
 Plonee, замок, у Краківській дієцезії **(IV)** 48
 Podbiłe, с., у Брацлавському воєводстві **(VII)** 375³
 Podgorze **(IX-1)** 264³ *див.* Підгір'я
 Podhaycze, м. **(V)** 164³ *див.* Підгайці, м., у Галичині
 Podlasie **(IV)** 422¹, 495 **(VI)** 292⁻ *див.* Підляшшя
 Podlasie **(IX-1)** 462⁷ *див.* Полісся
 Podlaska ziemia **(IV)** 417¹ *див.* Підляська земля
 Podlassia **(IV)** 419¹ *див.* Підляшшя
 Podole **(I)** 50² **(IV)** 90¹, 171¹, 172¹, 191¹, 241¹, 457, 475-477 **(V)** 39¹, 639, 640 **(VI)** 250¹, 291⁻, 602, 609 **(VIII-2)** 46⁴ **(VIII-3)** 170¹ *див.* Поділля
 Podole rosjskie **(I)** 43¹ *див.* Поділля російське
 Podolia **(IV)** 74², 171², 177, 476 **(V)** 39¹ **(VI)** 607 *див.* Поділля
 Podoliae terra **(IV)** 476 **(V)** 23¹, 39¹ **(VII)** 29³ *див.* Подільська земля
 Podolien **(IV)** 476 **(V)** 650 **(IX-1)**

333- *див.* Поділля
 Podolii, с., у поріччі Груні (**VIII-2**) 46
 Polacy (Polaczy), народ (**IV**) 376¹, 405³ (**VI**) 375², 616 (**VIII-2**) 145¹ (**IX-1**) 38³, 68⁴, 78⁵, 103¹ *див.* Поляки
 Polan reych (**IV**) 478 *див.* Польська держава
 Polana, порт (**VIII-1**) 217² *див.* Пілава
 Poland, д-ва (**VI**) 456³ *див.* Польща
 Polcolsko, замок, у Краківській дієцезії (**IV**) 49
 Polen, народ (**IV**) 478 *див.* Поляки
 Polen (Polan, Polens), д-ва (**II**) 578 (**IV**) 106², 142², 143¹, 153¹, 465, 469, 470, 477 (**V**) 251¹, 651, 652 (**VI**) 56¹, 604, 605 *див.* Польща
 Polen Konigreich (**IX-1**) 333- *див.* Польське королівство
 Polen Republik, д-ва (**V**) 641 *див.* Річ Посполита
 Polesie (**VIII-3**) 59¹, 104⁴ *див.* Полісся
 Polesie kijowskie (**V**) 98⁴ *див.* Полісся київське
 Poliacy (Poliaki), народ (**IV**) 262², 405³, 493 (**VIII-3**) 125³ *див.* Поляки
 Poljsko, д-ва (**VII**) 198³ *див.* Польща
 Polnische Nation (**I**) 556 (**II**) 569 *див.* Польський народ
 Polnisches Reich (**V**) 648 *див.* Польська держава
 Polock, м. (**V**) 657, 658 *див.* Полоцьк

Polock archeveque (**VII**) 587
 Pologne, д-ва (**IV**) 503 (**V**) 658 (**VII**) 509¹, 564, 587 (**VIII-2**) 203, 204 (**IX-2**) 1131 *див.* Польща
 Pologne royaume (**VII**) 5² *див.* Польське королівство
 Polon, с., в Ужській столиці (**II**) 487-
 Polona gens (**VIII-3**) 105² *див.* Поляки
 Polona nation (**IV**) 62 *див.* Польський народ
 Polonais, народ (**VII**) 509¹ *див.* Поляки
 Poloni, народ (**III**) 535 (**IV**) 109², 240³ (**V**) 39¹ (**VII**) 60² *див.* Поляки
 Polonia, д-ва (**II**) 458², 459⁻¹, 492², 494² (**III**) 34², 122², 507 (**IV**) 23¹, 27¹, 29^{3,4}, 30⁻², 32^{3,4}, 33, 33³, 34², 35¹, 36^{1,2}, 39^{1,2}, 42²⁻⁴, 43^{1,2}, 44^{1,3}, 45¹, 49², 89, 89¹, 96³, 102², 107^{1,2}, 108^{1,2}, 110¹, 112¹, 114⁴, 115¹, 116¹, 129¹, 130², 132, 132¹, 133, 135¹, 145^{1,2}, 146², 149², 150¹, 176¹, 179⁻, 203⁴, 208⁻, 215⁴, 225¹, 229², 240^{3,4}, 254², 261³, 326², 329², 407, 407², 433, 436, 437, 439-441, 443, 449, 470, 478, 484, 499, 504 (**V**) 50⁴, 63¹, 64⁻, 79³, 317³, 321², 512², 598¹, 640 (**VI**) 31^{1,3}, 55¹, 79¹, 97², 98⁶, 142⁴, 170, 266², 624 (**VII**) 5², 563, 564, 589 (**VIII-1**) 320 (**VIII-2**) 83¹, 200, 201, 201¹, 202, 204 (**VIII-3**) 82, 105², 130⁻, 198¹ (**IX-1**) 486¹ (**IX-2**) 1286,

1478² *див.* Польща
 Poloniae regnum (Polonie regnum) (IV) 478 (V) 50⁴, 63⁻, 64⁻, 79³, 640 (VII) 97⁻ (VIII-2) 202 *див.* Польське королівство
 Poloniae Reipublica (Polonae reipubl., Reipublica), д-ва (VIII-2) 154³ (X) 362¹ *див.* Річ Посполита
 Poloniae terra (V) 165¹ *див.* Польська земля
 Polonici, народ (V) 241¹ *див.* Поляки
 Polonos, народ (III) 112, 535 (IV) 426 (V) 238¹, 239⁻ *див.* Поляки
 Polonus (Polonus natione) (V) 227³ (IX-1) 509 *див.* Поляк
 Polska, д-ва (I) 282¹, 353², 489¹, 493² (II) 21¹, 63⁴, 372¹, 456¹, 557, 559, 568, 570, 609 (III) 89¹ (IV) 41¹, 153¹, 174², 264¹, 275¹, 276¹, 315¹, 355², 359¹, 363², 405², 434, 438, 465, 480-482, 488, 502, 503 (V) 64¹, 123⁻, 251¹, 253¹, 431¹, 623, 638, 641, 642, 648, 649, 651 (VI) 213¹, 271¹, 291⁻, 379¹, 390¹, 413¹, 416¹, 417, 439², 602-605, 620, 621, 624 (VII) 303², 404³, 537¹, 565, 590 (VIII-1) 141¹ (VIII-2) 184⁴, 197, 201 (VIII-3) 109⁵, 244¹ (IX-1) 24¹, 67¹, 71 *див.* Польща
 Polski naród (V) 641 (VIII-2) 221 (VIII-3) 262⁴ *див.* Польський народ
 Polskie państwo (V) 641, 648 *див.*

Польська держава
 Polsko, д-ва (IV) 153¹ *див.* Польща
 Poleszcza (помилк. Poleszcza), д-ва (VIII-2) 43¹, 201, 201¹ (VIII-3) 199¹ *див.* Польща
 Poltawa gebiet (V) 650 *див.* Полтавський повіт
 Polubicze, с. (IV) 359³ *див.* Полюбичі
 Polyan (Polyen), с., у Землинській столиці (II) 486²
 Polyanka, с. [в Угорщині] (III) 120⁻
 Połojowska, с. [Крв.] (IX-1) 395²
 Połubiezio, місцевість (X) 313² *див.* Полуозеро
 Pommern (IV) 106² *див.* Померанія
 Pomochy, с. (II) 486² *див.* Помоч
 Ponizie (II) 471³ *див.* Пониззя
 Pontica, край (I) 540 *див.* Чорномор'я
 Pontisches Königreich (I) 539 *див.* Понтийське царство
 Pontus, море (I) 121² *див.* Чорне море
 Pontus Euxinus (I) 87⁶, 90¹, 93², 94^{1,2}, 95^{1,4,7}, 100¹, 103², 104^{2,3}, 121⁶, 541 (VIII-1) 131¹ *див.* Чорне море
 Pontus ostium (VII) 149⁻
 Popperingen, м., у Фландрії (VI) 29
 Poprad, р. (II) 459¹ *див.* Попрад
 Porn, народ (III) 519 *див.* Posn
 Porta, д-ва (VI) 604 *див.* Порта
 Portugal, д-ва (I) 27² (VI) 193⁻ *див.* Португалія
 Posen, м. (VI) 347¹ *див.* Познань

Poshnania, м. **(III)** 122² *див.* По-
знань
Posn (Porn), народ **(III)** 519 *див.*
Porn
Potok, р. **(II)** 486² *див.* Поток, р.
Potok, с. **(VIII-2)** 180¹ *див.*
Потік, с., у Краківському во-
єводстві
Praga, м. **(IX-2)** 901³ *див.* Прага
Pražské biskupstvo **(I)** 490³ *див.*
Празька дієцезія
Prekopia, м. **(VIII-2)** 25⁴ *див.* Пе-
рекоп, м.
Premislia, м. **(VI)** 255³, 371 **(VIII-
2)** 87² *див.* Перемишль, м., у
Галичині
Premisliensis districtus **(V)** 105
див. Перемишльський повіт
Premisliensis provincia **(II)** 567
див. Перемищина
Premysliensis episcopatus **(V)**
371² *див.* Перемишльська
єпархія
Prenez, с., у Бережській столиці
(II) 487⁻
Preussen, д-ва **(IV)** 106², 477
(VI) 182³ *див.* Пруссія
Preussen, племена **(III)** 524 *див.*
Пруси
Pricluchyn, ур-ще, у Шариш-
ській столиці **(II)** 486²
Pridiproch, с., у Галичині **(IV)**
442
Proconesus, о. **(I)** 105³ *див.* Про-
конес
Proslavia, д-ва **(IV)** 43⁻ *див.*
Польща
Prucia, д-ва **(I)** 492² *див.* Пруссія

Prusaki, с., на Білоцерківщині
(IX-1) 367⁴
Prussia (Pruscia), д-ва **(III)** 118¹
(IV) 154¹, 443 **(VI)** 31³, 37¹,
624 **(VIII-1)** 225¹ *див.* Прус-
сія
Prussi, племена **(I)** 493³ *див.*
Пруси
Prussye terra **(VI)** 31³ *див.* та-
кож Пруссія
Prussy (Prusy), д-ва **(IV)** 153¹,
364³ *див.* Пруссія
Pruty, р. **(IX-1)** 477⁹ *див.* Прут
Prypec, р. **(VIII-3)** 210¹ *див.*
Прип'ять
Przemyski [повіт] **(I)** 41²
Przemysł (Przemisl), м. **(II)** 63⁴,
75¹, 569, 572 **(III)** 520 **(IV)**
56, 432 **(V)** 651 **(VI)** 127^{5,6},
374⁴, 620 *див.* Перемишль,
м., у Галичині
Przeworsk, м. **(I)** 162¹ *див.* Пере-
ворськ
Pudlascische [воєводство] **(IX-2)**
1016² *див.* Підляське воєвод-
ство *див.* також Подільське
воєводство
Pulka, н. п. **(V)** 512¹
Purusthian, замок [в Угорщині]
(III) 120⁻
Pusenki, с. **(VIII-2)** 45 *див.* По-
зняки
Pustowiski, н. п. **(IX-1)** 367⁵ *див.*
Пустовиска
Puthnowicze, с., у Холмському
повіті **(V)** 282²
Pynsk, м. **(IV)** 405³ *див.* Пинськ
Pyotrcovia, м. **(VII)** 105¹ *див.*
Пьотрків

R

Rachy, м. **(IX-2)** 878³ *див.* Рахни
 Ractua, с. **(IX-2)** 1343³ *див.* Рокитне
 Raczones, народ **(III)** 519 *див.* Сербі
 Radich, с., в Ужській столиці **(II)** 487⁻
 Raeti, плем'я **(I)** 250⁻
 Raslavicz, с. **(II)** 486² *див.* Раславиця
 Rassen, народ **(III)** 519 *див.* Сербі
 Rateńskie starostwo **(V)** 123, 638 **(VI)** 170¹, 227¹, 603 *див.* Ратенське староство
 Ratispona, м. **(VI)** 6² *див.* Регенсбург
 Ratnum, с. **(IX-2)** 1398⁴ *див.* Ратне
 Rawa, р. **(I)** 73 *див.* Волга
 Razlauth (Razlauch), с. **(II)** 458² *див.* Раславиця
 Rebren, місцевість, в Ужській столиці **(II)** 487⁻
 Regun (Szász-Regen), с., у Карпатах **(II)** 460⁵ *див.* Szász-Regen
 Reusdorfel, с., у Семигороді **(I)** 221
 Reuse (Reusse) **(V)** 243¹, 244⁻ *див.* Українець
 Reussdorflein, с., у Семигороді **(I)** 558
 Reussenі, д-ва **(I)** 430¹ *див.* Україна
 Reussen (Rewssen), народ **(III)** 519 **(IV)** 118² *див.* Українці
 Rha **(I)** 544 *див.* Поволжя

Rhaetia **(I)** 250⁻
 Rhav, р. **(I)** 73 *див.* Волга
 Rhos, д-ва **(I)** 566, 615 *див.* Україна
 Rhos, народ **(I)** 614 *див.* Українці
 Rinzen, д-ва **(III)** 118² *див.* Україна
 Rodamyn (Rodoma), с. **(II)** 458² *див.* Радома
 Rogastadzans (Рóво̀скої), населення Поволжя **(I)** 544 *див.* Рóво̀скої
 Rogi, народ Германаріхової держави **(I)** 148³
 Rogi, с. **(II)** 456² *див.* Роги
 Rojancy, місцевість [у Польщі] **(IX-1)** 170¹
 Rokaz, с., біля Угочі **(II)** 492³
 Rokitno, м. **(VII)** 182² *див.* Рокитне
 Rom, м. **(V)** 659 *див.* Рим, м.
 Roma, м. **(VI)** 630 *див.* Рим, м.
 Roman Orient **(I)** 125⁴ *див.* Рим, м.
 Romanen, населення **(I)** 135² *див.* Римляни
 Romanii, населення **(I)** 135², 169⁶ *див.* Римляни
 Romińi, народ **(III)** 536
 Roscia, д-ва **(VI)** 5² *див.* Україна
 Rosden, народ **(I)** 558 *див.* Шве́ди
 Rosieyska ziemia, д-ва **(VI)** 598⁴ *див. також* Росія
 Roslag (Rosslagen), місцевість [у Швеції] **(I)** 604, 623 *див.* Rosslagen
 Rosomoni, плем'я **(I)** 73⁻, 143, 144⁻ *див.* Розомони
 Rossia, д-ва **(VI)** 23 *див.* Україна

Rossia alta, територія (VI) 17
див. Русь північна
 Rossijski narod (VII) 445² *див.*
 Український народ
 Rosslagen, місцевість (I) 604
див. Roslag
 Rossyjskie cesarstwo, д-ва (V)
 629 *див.* Російська імперія
 Rosyjski naród (VI) 598² *див.*
 Український народ
 Rotemburch, замок (IV) 48, 49¹
див. Червоногород, замок
 Roumains, народ (IX-1) 477¹
 Roussilon, м. [у Франції] (VI)
 21²
 Roxani, народ (VII) 60² *див.*
 Українці
 Roxolana natio (VIII-2) 185 *див.*
 Український народ
 Roxolani, народ (I) 124 *див.*
 Українці
 Roxolania, д-ва (IX-2) 1329² *див.*
 Україна
 Rozgun, м. (IV) 435 *див.* Розгон
 Roznycza, н. п. (VI) 175 *див.*
 Розниця
 Rozwalnice, н.п. (IX-2) 1462³
див. Розвалинці
 Rožne Pole, місцевість (II) 572
див. Рожне поле
 Römer, населення (I) 250⁻, 353²-
 354⁻, 541, 542 *див.* Римляни
 Römisches Reich, д-ва (I) 141³
див. Римська імперія
 Rôts, народ (I) 623 *див.* Ести
 Rôtsi, народ (I) 623 *див.* Водь
 Rusenum mare, море (I) 284 *див.*
 Чорне море
 Rudek, р. (IX-1) 349¹, 367³ *див.*
 Рутець

Rugi, народ (I) 292², 454 *див.*
 Руги, народ
 Rumains, народ (III) 536
 Rumänen, народ (I) 135² (V)
 374⁻¹
 Rumänisches Volk (I) 135²
 Rumunen, народ (I) 136² (III)
 536
 Ruotsi (Rutsi, Ruotti, Ruotzi) (I)
 73⁻, 604, 606, 610², 623 *див.*
 Шведи
 Ruotti, народ (I) 623 *див.* Фіни
 Rusak (VII) 91¹ *див.* Українець
 Ruscenses, народ (III) 519 *див.*
 Українці
 Rusche, народ (IV) 186¹ *див.*
 Українці
 Ruscheland (IV) 143¹ *див.* Руська
 земля
 Rusci, народ (II) 65 *див.* Укра-
 їнці
 Ruscia, г., у Семигороді (I) 222
 Ruscia (Russcia), д-ва (I) 455¹,
 488³, 492² (II) 34, 23¹, 496⁸,
 501⁶, 502⁻ (III) 43¹, 51², 61¹,
 62¹, 66³, 68¹, 86², 97⁶, 118¹,
 118², 166³, 298⁵, 517, 518 (IV)
 114¹ (VI) 6^{3,5}, 24⁵ *див.* Укра-
 їна
 Ruscia gens (I) 455¹ *див.* Україн-
 ський народ
 Rusciae mare, море (I) 284 *див.*
 Чорне море
 Rusciae regnum, д-ва (IV) 114
див. Руське королівство
 Ruscie porta (II) 460⁴ *див.* Стрий-
 ський прохід, у Карпатах
 Rusesti, с., у Семигороді (I) 221
 Rusi, народ (II) 454² *див.* Укра-
 їнці

Rusielu, с., у Семигороді (I) 221
 Rusin (VI) 617¹ (IX-1) 441⁵ *див.*
 Українець
 Rusini, народ (I) 557 *див.* Українці
 Rusiny, народ (III) 139⁻ (VII) 187⁴ *див.* Українці
 Ruska kraina (IX-2) 1123¹ *див.*
 Руська країна
 Ruska ziemia (IV) 411¹ (IX-2) 1121¹ *див.* Руська земля
 Ruski naród (Ruski narod) (V) 618² (VI) 375², 490, 580⁴, 583¹ (VII) 452³, 498⁴, 529² (VIII-1) 84², 142² (VIII-2) 90³ (VIII-3) 160², 210¹, 262⁴ *див.* Український народ
 Ruskie [князівство] (X) 369² *див.*
 Руське князівство
 Ruskie narody (V) 542, 543² (VI) 457 *див.* Руські народи
 Ruskie woiewodztwo (VII) 583 *див.* Руське воєводство
 Ruskie xzięstwo (VIII-3) 125³ *див.* Руське князівство
 Russ, д-ва (IV) 405² (VIII-2) 122² *див.* Україна
 Russ, народ (VI) 104⁴ *див.* Українці
 Russdorf, с., у Семигороді (I) 221
 Russe, д-ва (I) 492¹ *див.* Україна
 Russen, д-ва (I) 547 *див.* Україна
 Russen, народ (I) 352¹, 432¹, 604 (II) 556 (III) 519, 549 *див.* Українці
 Russes, народ (I) 444¹, 578, 619 (V) 659 *див.* Українці
 Russi, народ (I) 603 (IV) 282³ (V) 525 (IX-1) 714 *див.* Українці

Russia (Rusia), д-ва (I) 30², 57², 282¹, 562, 568, 603, 609 (II) 33¹, 250³, 273⁴, 456², 460⁵, 567, 575 (III) 53³, 61, 61¹, 69⁻, 70¹, 110, 113, 115, 115¹, 118¹, 124, 130, 139⁻, 137², 299, 300³, 507, 510, 519, 522, 530, 534 (IV) 25, 31¹, 33¹, 43¹, 51¹, 52³, 60, 74³, 106⁻², 107, 107³, 110¹, 114, 114³, 118, 119¹, 121, 124¹, 130², 133, 139⁵, 158¹, 176¹, 204², 230⁴, 431, 437, 448, 449, 475 (V) 84², 226¹, 307², 308, 444² (VI) 6², 31³, 170, 365⁻, 570⁴, 586³ (VII) 587 (VIII-2) 25⁴ (VIII-3) 88³ (IX-2) 917 *див.* Україна
 Russia, с. (II) 516² *див.* Росія, порт
 Russia (Russya), народ (I) 493³ (IV) 19¹, 52², 98, 443 *див.* Українці
 Rubra Russia (I) 208 (IX-2) 1282, 1307¹ *див.* Червона Русь
 Russia terra (Rusiae terra) (III) 124 (IV) 32³, 33, 54, 105, 106, 106⁻, 108², 113, 114¹, 115¹, 122², 129¹, 150, 204², 240³, 470, 475, 478 (V) 23¹, 50¹, 76⁻, 77³, 78, 78³, 80¹, 86², 137², 308¹, 313² (VI) 28² (VII) 29³ *див.* Руська земля
 Russiae ducatus (III) 141³, 530 *див.* Руське князівство
 Russiae palatinatus (IV) 463 (IX-2) 1135² *див.* Руське воєводство
 Russiae regnum (Rusie regnum), д-ва (IV) 29, 29³, 30⁻, 441 *див.* Руське королівство

- Russian state, д-ва (I) 609 *див.*
 Руська держава
- Russiani, народ (I) 226¹ *див.*
 Українці
- Russica, народ (I) 564, 603 *див.*
 Українці
- Russie Centrale (I) 47¹, 560, 561
див. Росія середня
- Russie méridionale (I) 541 *див.*
 Росія південна
- Russie regnum (IV) 105, 114¹,
 114, 119 *див.* Руське королів-
 ство
- Russie Rouge (II) 569 *див.* Чер-
 вона Русь
- Russinische Nation (Russische
 Nation) (I) 556 (II) 569 *див.*
 Український народ
- Russischer Staat (I) 609, 616 *див.*
 Руська держава
- Russita (IX-2) 1393 *див.* Укра-
 їнець
- Russitae Ostrogienses (VII) 218¹
- Russland (Rusland), д-ва (I) 622
 (III) 556, 565 (IV) 477, 503
 (VII) 565 *див.* Україна
- Russland südliches (Rusland süd.)
 (I) 151¹ *див.* Русь полуднева
- Russorum natio (V) 598 *див.*
 Український народ
- Russye terra (VI) 31¹ *див.* Руська
 земля
- Russziensis terra (V) 308¹ *див.*
 Руська земля
- Rusz, народ (VIII-3) 135² *див.*
 Українці
- Rusz, с. у Семигороді (I) 221
- Ruszyn (IV) 403² *див.* Українець
- Ruś, д-ва (I) 493² (II) 273², 556,
 575, 579 (III) 505, 525-527,
 532, 543, 553 (IV) 35², 50¹,
 101¹, 426, 434, 462, 504 (V)
 277², 639, 653, 655 (VI) 612,
 619 (VII) 400 (VIII-3) 146¹
 (IX-1) 23¹ *див.* Україна
- Ruś (Rus), народ (V) 25 (VI)
 104⁴, 459², 560⁵, 596⁴ (VII)
 498⁴ (VIII-1) 10¹ (VIII-2)
 86¹, 90³, 122², 193² (VIII-3)
 211¹ (IX-1) 32¹ *див.* Українці
- Ruś Litewska, територія (IV)
 426 *див.* Русь литовська
- Rus Ukraina, д-ва (IX-1) 39¹ *див.*
 Україна
- Rutenie alpes (II) 460 *див.* Кар-
 патські гори
- Rutenorum terra (Ruthenorum
 terra) (IV) 183 *див.* Руська
 земля
- Ruthena (III) 123² *див.* Українка
- Rutheni (Ruteni), народ (I) 222^{1,2},
 223², 379⁴, 558 (II) 367¹, 515¹,
 516³, 576, 577 (III) 30¹, 33²,
 34³, 53¹, 61¹, 62¹, 71⁵, 73¹,
 98^{2,3}, 99^{3,4}, 102¹, 109⁴, 113,
 119³, 123¹, 132¹, 506, 515-
 517, 519, 527, 528, 530, 533-
 535 (IV) 6¹, 19¹, 30, 58¹, 95,
 292¹, 346¹, 436, 437, 441, 443
 (V) 50⁴, 240², 242³, 244, 544,
 598^{1,3}, 600 (VI) 243⁵, 337 *див.*
 Українці
- Rutheni drohicinenses (II) 567
- Ruthenia (Rutenia), д-ва (II) 34,
 459¹ (III) 517 (IV) 21, 27²,
 435 *див.* Україна
- Rutheniae gentes (V) 446¹ *див.*
 Руське плем'я
- Ruthenicalis Лялин, с. (I) 218³
див. Лялин Руський

Ruthenorum alpes, г. (IV) 442
див. Карпатські гори
 Ruthenorum Forum, м. у Семи-
 городі (I) 222
 Ruthenorum marchia (II) 488⁴
див. Руське князівство
 Ruthenorum natio (V) 598 *див.*
 Український народ
 Ruthenorum regnum (IV) 440
див. Руське королівство
 Ruthenus (II) 501, 501³ (V) 114³,
 225¹, 227³, 308¹ (VI) 337, 449
 (VII) 467² (IX-1) 509 *див.*
 Українець
 Rutzen, народ (VI) 35⁵ *див.*
 Українці
 Rutzenland (VI) 35⁵ *див.* Руська
 земля
 Ruzia, д-ва (VI) 24² *див.* Україна
 Ruzka, с. (II) 487- *див.* Руська,
 с., в Ужській столиці
 Ruzye regnum, д-ва (II) 458² *див.*
 Руське королівство
 Ruzzia provincia (II) 21¹ *див.*
 Руська земля
 Rurijanska, с. (IX-2) 1053⁵ *див.*
 Рипіївка

Rzeczpospolita (R. p., R. p-ta,
 Rplita, Rpta, Rspta, Rz. p-ta,
 Rzecz pospolita, Rzeczp-ta,
 rzplta, rzpta), д-ва (IV) 502,
 503 (V) 326, 642, 653, 659
 (VII) 178¹, 187⁴, 234-, 241¹,
 246¹, 246², 251³, 271¹, 457-,
 538⁴, 542¹, 560¹ (VIII-1) 22¹,
 109², 117¹, 129- (VIII-2) 221
 (VIII-3) 201⁴, 213- (IX-1) 20³,
 177- (IX-2) 1242², 1296⁵ (X)
 329², 331⁵, 355³, 358¹, 359-,
 376² *див.* Річ Посполита
 Rzeczpospolita polska, д-ва (IV)
 503 (V) 641, 642, 653, 659
див. Річ Посполита
 Rzekuwka, с. (VIII-2) 46 *див.*
 Рашівка
 Rzeschoviense oppidum, м. (II)
 456² *див.* Ряшів
 Rzeschoviensis districtus (II)
 456² *див.* також Ряшівська
 волость
 Rzeszów, м. (IV) 481 *див.* Ряшів
 Rzymanowka, с. (VIII-2) 46 *див.*
 Римарівка

S

Saaz, м. [в Німеччині] (I) 542
 Sagudai, м. (IV) 295⁴ *див.* Судак
 Saint-Siège, м., д-ва (V) 659 *див.*
 Ватикан
 Sajo, р. (II) 460⁵ *див.* Soyon
 Saka Namey, р. (IX-1) 463¹ *див.*
 Саксагань
 Sakâ, плем'я (I) 107² *див.* Саки
 Salis (помилк. Galis), м. (II) 577
див. Сольногород
 Samagittiae terra (IV) 130² *див.*
 Жмудь, територія
 Samson, м. (VII) 536¹ *див.* Сам-
 сун
 San, р. (IV) 164¹ (V) 29² *див.* Сян
 Sancta Maria villa, с., біля Зем-
 лина (II) 496⁸
 Sancte Trinitatis villa, с. (II) 458²
див. Трочани
 Sancti Nicolai villa, с. (II) 460³
див. Чинадієво
 Sancto Romulo, с., біля Генуї
 (VI) 213
 Sandecz, м. [у Польщі] (IV) 31¹
 Sandomiriensis terra (II) 456² (V)
 165¹ *див.* Сандомирська земля
 Sankt Petersbourg (St P. b-g), м.
 (I) 444¹ (IV) 295⁴ *див.* Санкт-
 Петербург
 Sanocenses alpes? у/ (IV) 450
 Sanocensis districtus (V) 310⁴
див. Сяніцький повіт
 Sanocka ziemia (V) 639 *див.* Ся-
 ніцька земля
 Sanok, м. (IV) 31¹ (V) 226³, 310⁴
 (VI) 255⁷ *див.* Сянік
 Sanok districtus (II) 456⁵ *див.* Ся-
 ніцький повіт

Saraceni, народи (V) 240² *див.*
 Сарацини
 Sarmasya Europejska (VII) 564
див. Сарматія європейська
 Sarmatae, народи (I) 122 *див.*
 Сармати
 Sarmaten, народи (I) 543 *див.*
 Сармати
 Sarmaten Pontische, народи (I)
 543 *див.* Сармати
 Sarmatia (IV) 18¹ *див.* Сарматія
 Sarmatia Europa (Sarmatia Euro-
 pea) (IV) 74² (VII) 5² *див.*
 Сарматія європейська
 Sarmatia Major (VI) 337³ *див.*
також Сарматія
 Sarmatische Berge (I) 70¹
 Sarosiensis comitatus (II) 582
див. Шаришська столиця
 Sarus comitatus (II) 459⁻, 495¹
див. Шаришська столиця
 Sarus, місцевість, біля Бардієва
 (II) 490¹, 503²
 Saturhyg, замок (II) 494⁻ *див.*
 Шаторалія
 Saviri, плем'я (I) 159¹ *див.* Са-
 вири
 Saxoni, народ (II) 504² *див.* Нім-
 ці
 Saxonia, д-ва (III) 507 *див.* Сак-
 сонія
 Sájó, р. (I) 215, 221 *див.* Солона
 Sárpaták, с. (II) 458² *див.* Мокро-
 луг
 Sárospatak, м. (II) 504, 581 *див.*
 Шарош-Поток
 Sátorálja-Ujhely, с., в Угорській
 Русі (II) 504
 Scandinaves, народи (I) 513⁻ *див.*
 Скандинави

Scandinavia (I) 282¹, 609 *див.*
 Скандинавія
 Sceech, с., в Угорщині (III) 120⁻
 Sceplak, маєток (II) 460⁵ *див.*
 Széplak
 Sceptuchi, плем'я (I) 123⁵
 Schlesien, територія (IV) 106²
 (VI) 619 *див.* Шлезьк
 Schott (VIII-3) 46¹ *див.* Шотландець
 Schwarzes Meer (I) 155³, 539,
 541 (IV) 487 *див.* Чорне море
 Schydlow districtus (IV) 476
 Sciti, народи (I) 539 *див.* Скити
 Sclauonia, територія (III) 67¹
див. Славонія
 Sclaveni, народи (I) 79, 172, 173,
 176, 547 *див.* Словени, на-
 роди
 Sclavi, народи (I) 78³, 169⁶ *див.*
 Слов'яни, народи
 Sclavini, народи (I) 76², 79 *див.*
 Слов'яни, народи
 Scuti, плем'я (I) 544 *див.* Чудь
 слов'янська
 Scythae Tartari, народи (VII) 33⁵
див. Татари
 Scytharum patria, д-ва (I) 76²
див. Скитія
 Scythathiudos (I) 544 *див.* Скит-
 ські племена
 Scythia, д-ва (I) 157² *див.* Скитія
 Szenca districtus (IV) 89¹ *див.*
 Стінка, округ
 Sebastopol, м. (I) 540 *див.* Севас-
 тополь
 Segovia, м. [в Іспанії] (IV) 185¹,
 189², 196²
 Sendecz, м. (II) 485³ *див.* Новий
 Санч, м.

Sepultura Ruthenorum, с., у Зем-
 линській столиці (II) 486²
 Serb (VI) 616 *див.* Серб
 Serbes, народ (I) 355¹ *див.* Серби
 Serbin (VI) 616 *див.* Серб
 Serby, народ (VI) 364² *див.* Серби
 Serby Łużiske (I) 316⁻ *див.* Сер-
 би лужицькі
 Servia, д-ва (I) 46¹ *див.* Сербія
 Sicli, народ (IX-2) 1472² *див.*
 Семигородці
 Siebenbürgen, край (II) 545³ *див.*
 Трансильванія
 Siebenburgische Fürstenthum
 (VIII-3) 103³ *див.* Семиго-
 родське князівство
 Sieca, г-ще (VIII-2) 45 *див.* Сен-
 ча
 Siedlecka gubernia (I) 557
 Sina voda (IV) 82³ *див.* Синя
 Вода
 Sinowoda, р. (IV) 82² *див.* Си-
 нюха
 Sirkaz, с., у Львівській землі
 (VI) 237¹
 Skrzypno, місцевість [у Польщі]
 (VIII-2) 203
 Skythen, народи (I) 119², 152⁻,
 542 *див.* Скити
 Skythen pontische, народи (I)
 543 *див.* Скити
 Skythenland, д-ва (I) 542 *див.*
 Скитія
 Skythien, д-ва (I) 123⁴, 542 *див.*
 Скитія
 Skytischen Norden, народ (I)
 105³, 116⁶, 542, 543 *див.* Ски-
 ти північні
 Skzycani, м. (IX-1) 477⁹ *див.* Ка-
 їчени

Slaven (Slaveni, Slaves, Slavia, Slawen), народи (I) 244¹, 245⁻, 316⁻, 354⁻, 367¹, 493³, 563, 605 *див.* Слов'яни, народи

Slaven Daciesche (Slaven Dacische) (I) 221^{3,5}, 464⁻, 557 *див.* Слов'яни дакійські

Slavia, д-ва (III) 122² *див.* Україна

Slawinia (I) 169 *див.* Пельпопонец

Slovane, народи (I) 65¹, 245¹, 306², 561 *див.* Слов'яни, народи

Slovanstvo vychodni, народи (IX-2) 901³ *див.* Слов'яни східні

Slovanstvo, народи (IX-2) 1539 *див.* Слов'яни, народи

Slováci, народ (I) 558 *див.* Словаки

Slovena, народи (I) 562 *див.* Слов'яни, народи

Slovena juzni (I) 355¹, 562 *див.* Слов'яни полудневі

Slovensko, д-ва (I) 355¹ *див.* Словаччина

Slowenen, народи (I) 116⁶ *див.* Слов'яни

Słabun, с. (IX-1) 326² *див.* Слабунь

Sławuta, м. (V) 622

Sluck, м. (VII) 208⁻ *див.* Слуцьк

Słowianie, народи (I) 65¹, 133¹, 136², 316⁻, 339² *див.* Слов'яни, народи

Słowiańskie narody (I) 75¹ *див.* Слов'янські народи

Słucz, р. (VIII-3) 210¹ *див.* Случ, р., права притока Горині

Smigrod, м. (IV) 31¹ *див.* Жмігрод

Smoleńsk (Smolensk), м. (IV) 204² (VII) 332², 583 (VIII-1) 206¹ *див.* Смоленськ

Snatin, м. (IV) 56 *див.* Снятин, м., у Галичині

Sobien, замок (II) 578 *див.* Собень

Sobien, с. [у Польщі] (V) 143¹

Sokalia, м. (IX-2) 1398⁴ *див.* Сокаль

Soldaia, м. (IV) 299 *див.* Сурож

Soroka, м. (VII) 427³ *див.* Сороча

Sowar, м. [в Угорщині] (IV) 435

Soyon (Sajo), р. [в Угорщині] (II) 460⁵

Só-bánya, м. (II) 496⁴ *див.* Сольногород

Spalaei, народ (I) 142³ *див.* Спалей

Spali, народ (I) 142, 142³, 189⁷ *див.* Спалей

Spali, народ (I) 78⁴ *див.* Серби

Spanien, д-ва (I) 141³ (VI) 193⁻ *див.* Іспанія

Sphistelniky, с., у Галицькій землі (V) 164³

Sporoi, народ (I) 78⁴ *див.* Серби

Srbski narod [Сербський народ] (I) 244¹ *див. також* Серби

Staara, н. п. (II) 486² *див.* Стара

Stanisławów, м. (V) 651 *див.* Станіслав

Stare Siolo (Staro Kuby), с., у Львівському повіті (VIII-3) 135²

Staro Kuby, с. (VIII-3) 135² *див.* Stare Siolo

Starodemb, м. (VIII-3) 210¹ *див.*
 Стародуб, м.
 Starodub, м. (IV) 179⁻ *див.* Ста-
 родуб, м.
 Stemella, с. (II) 458² *див.* Смиль-
 но
 Stenki, ліс (IV) 91¹
 Stepanowice, м. (VII) 468¹ *див.*
 Степанівці
 Stobnicza districtus, у Краків-
 ській землі (IV) 476
 Stobyenucze, с. у Перемишль-
 ській землі (VI) 201²
 Strachynna, земля [в Угорщині]
 (III) 120⁻
 Stralsund, м. (V) 225, 225¹ *див.*
 Штральзунд
 Strathyna, с. (II) 458³, 459⁻ *див.*
 Строчин
 Strigoniensis civitas (Gran), м., на
 русько-польсько-угорському
 пограниччі [в Угорщині] (II)
 577 *див.* Gran
 Strij districtus (IV) 476
 Stuttgart (Siuttgart), м. (III) 541
див. Штутгарт
 Stynow, м. у Сілезії (V) 228¹
 Styr Fluss, р. (IX-1) 301¹ *див.*
 Стир
 Suecia, д-ва (IX-2) 1279¹ *див.*
 Швеція
 Sueoni, народ (I) 607, 614, 615
див. Шведи
 Sulimow, с. (IV) 58² *див.* Сули-
 мів
 Susdal, м. (III) 166³ *див.* Суздаль
 Südmark, край (I) 128⁻, 136⁴,
 137⁴
 Südslaven (Südslawen), народ (I)
 272², 329², 355¹, 562, 563 (VI)

500³ *див.* Слов'яни полудне-
 ві Syenuow, с. (VI) 237 *див.*
 Сіннів
 Syrfeu, народ (III) 519 *див.* Сер-
 би
 Szántó, с., у комітаті Абауй (II)
 495¹
 Sz. Miklós, с. (II) 460³ *див.* Чи-
 надієво
 Szász-Regen, с. (II) 460⁵ *див.*
 Regun
 Szczebreszyn (Szczebressyno,
 Szczebreszyno), м. (II) 370⁴
 (IV) 39³ (V) 104⁷ *див.* Ще-
 брешин
 Szemella, с. (II) 458² *див.* Смиль-
 но
 Szeremch, с., на Закарпатті (II)
 497⁻
 Szeretwa, с. (II) 487⁻ *див.* Стре-
 тава
 Szeuleus, с. (II) 504³ *див.* Сив-
 люш
 Szewor terra (IV) 179² *див.* Сі-
 верська земля
 Széplak (Sceplak), маєток, у За-
 карпатті, на границі коміта-
 тів Марош-Торда і Кляузен-
 бург, у верхів'ях р. Бистриця
 (II) 460⁵
 Szofrances, р. (IX-2) 1037² *див.*
 Саврань, р.
 Szolyva (Szolywa), с. (II) 460³,
 487⁻ *див.* Свалява
 Szorocsin, с. (II) 459⁻ *див.* Стро-
 чин
 Szutki, с. (VIII-2) 46 *див.* Сватки
 Szwedu, д-ва (VIII-2) 203 (IX-
 1) 174⁴ (IX-2) 1115³ *див.*
 Швеція

T

Taczka Woda, р. **(VII)** 300³ *див.*

Вовча Вода

Tadzans, племена **(I)** 148³, 149
див. Чудь

Tailalowka, с. **(IX-2)** 1053³ *див.*

Талалаївка

Tana, м. **(VI)** 29² *див.* Азов

Targoviste, м. **(IX-1)** 538⁴ *див.*

Терговишти

Tarko, с. **(II)** 495¹ *див.* Torkow

Tarnaва, с., у Снянській землі
(V) 312¹

Тernopol (Tarnopol), м. **(V)** 648
(IX-1) 247³ *див.* Тернопіль

Tatari perocorpenses **(VII)** 33¹
див. Татари перекопські

Tartari (Tartares, Tatari, Tataru,
Tatarzy), народи **(II)** 250³,
273⁴ **(III)** 66³, 86², 89¹, 99³,
116², 174, 519, 527 **(IV)** 30,
43², 74², 401³, 443, 488 **(V)**
23¹, 87¹ **(VI)** 6⁵, 31¹, 403¹
(VII) 25¹, 29³, 32, 34¹, 77², 94,
565, 572, 573 **(VIII-2)** 12³,
25⁴, 201-203 **(IX-1)** 147³, 191³
(IX-2) 1546 *див.* Татари

Tartari Tauricani **(IV)** 334⁴ *див.*

Татари кримські

Tartaria (Tataria), д-ва **(I)** 97²
(IV) 315², 489 **(VII)** 5² *див.*

Татарія

Tartaricae nationes **(IV)** 43¹ *див.*

Татарський народ

Tatares occidentaux **(I)** 152¹ *див.*

Татари західні

Tatarowie, народи **(VII)** 62¹, 87¹,
137³, 152¹, 200³, 217¹, 426¹,
427³ **(VIII-1)** 262 **(VIII-2)**

26⁻, 180¹, 184⁴, 208¹ *див.* Та-
тари

Tatarszczyzna **(IV)** 488 *див.* Та-
тарія

Tatary perekopskie (Tatarzy
perekopskie) **(IV)** 484, 488
(VII) 563 *див.* Татари пере-
копські

Tatarzy polskie **(IV)** 488

Ta-tsin **(I)** 125 *див.* Римська ім-
перія

Tauride, п-ів **(IV)** 489 *див.* Крим

Taurien, п-ів **(I)** 155³, 227¹, 540
(II) 516² *див.* Крим

Tauro-liguri colonie **(IV)** 487

Tedoro, м. **(IV)** 302² *див.* Мангуп

Tehinia, м. **(VII)** 166² *див.* Тяги-
ня, м.

Teovis, місцевість, у Трансіль-
ванії **(IX-1)** 522¹

Terechtomirow, м. **(VII)** 427³,
432¹ *див.* Терехтемирів

Tergovistea, м. **(IX-1)** 538⁴ *див.*

Терговишти

Teruingi, племена **(I)** 145¹ *див.*
Готи західні

Tesla, ур-ще, в Ужській столиці
(II) 487⁻

Teutones, народ **(I)** 72², 618 *див.*
Німці

Teutonici, народ **(V)** 50⁴, 241¹
див. Німці

Teutonicum regnum, д-ва **(II)** 64¹
див. Німеччина

Deutsch-au, с. **(II)** 504 *див.* Тячів

Técső, с. **(II)** 504, 504³ *див.* Тячів

Thartari (Tharthari), народи **(III)**
527, 528 **(V)** 282¹ *див.* Татари

Thartaricae gentes **(IV)** 316² *див.*
також Татарські племена

Thatarski slak **(IV)** 82² *див.* Татарський шлях
 Thatharia **(VI)** 607 *див.* Татарія
 Thermopylae, ущелина, в горах Греції **(VII)** 480¹
 Theuthonici, народ **(V)** 227³, 238¹, 239⁻ *див.* Німці
 Theutonicalis Лялин, с. **(I)** 218³ *див.* Лялин Німецький
 Thome, комітат [в Угорщині] **(III)** 517
 Thorn stadt, м. **(VI)** 56¹ *див.* Торн
 Thorun, м. **(V)** 244 *див.* Торунь
 Thourlou, р. **(I)** 206² *див.* Дністер
 Thraker, народи **(I)** 128⁻, 132⁵, 135¹, 155¹ *див.* Траки
 Thyrawa, с., у Перемишльській землі **(V)** 143¹
 Tiahinia, м-ко **(IV)** 315² *див.* Тягинка
 Tiba (Tuba), с. **(II)** 495 *див.* Цибава
 Tihan, місцевість, у Сатмарському комітаті **(II)** 497⁻
 Tiliposzaka, с., у поріччі р. Грунь **(VIII-2)** 46
 Tiudos (Thiudos), племена **(I)** 148³, 544 *див.* Чудь
 Tizia, р., на польсько-угорському пограниччі **(II)** 577
 Toduszka, околиці с. Гори **(VIII-2)** 46
 Topl, р. **(II)** 502⁻ *див.* Топля
 Topolczan terra, земля [в Угорщині] **(IV)** 108²
 Torkow (Tarkö), с. **(II)** 495¹ *див.* Каменія, с.
 Tou-Kioue, народ **(II)** 583 *див.* Монголо-Татари
 Tou-Kioue occidentaux, орда **(I)**

160⁶ *див.* Ту-кю
 Touranien, народ **(I)** 151¹ *див.* Турки, народ
 Tournai, м., у Фландрії **(VI)** 29
 Towany **(IV)** 316⁻ *див.* Тавань, переправа
 Transilvania (Transylvania) **(I)** 558 **(VIII-3)** 139¹ *див.* Трансільванія
 Transilvano, д-ва **(IX-1)** 578³ *див.* Трансільванія
 Transsilvaniae dyecesia **(II)** 494¹
 Transsyluaniae partes **(I)** 222² *див.* Трансільванія
 Transylvanicae Natio **(IX-2)** 1297² *див.* Трансільванський народ
 Trapezont, м. **(VII)** 536¹ *див.* Трапезунт, м.
 Trapezunt Kaiserthum **(IV)** 296² *див.* Трапезунтське царство
 Trebowliensis districtus **(IV)** 89¹ *див.* Теробовельський повіт
 Trechtymirów (Terechtomirow, Therechtemirow), м. **(VII)** 157¹, 579 *див.* Терехтемирів
 Trembovliensis districtus **(IV)** 463 *див.* Теробовельський повіт
 Trembowla, м. **(IV)** 463 *див.* Теробовля
 Trier, м. **(II)** 31² **(III)** 439² *див.* Трір
 Trois Fontaines, місцевість [у Франції] **(III)** 507
 Troja, м. **(I)** 45¹ *див.* Троя
 Troki (Trocki, Trokky, Troky), м. **(IV)** 204², 230¹, 450, 488 *див.* Троки, м.
 Troppau, м. **(III)** 75 *див.* Опава

Trubeck, м. [в Росії] **(VIII-3)** 210¹
 Trubeczensis terra **(IV)** 179²
 Trustymów (помилк.) **(VIII-3)** 117⁵ *див.* Терехтемирів
 Trypol, м. **(VII)** 184⁻ *див.* Три-
 пілля
 Tschernigow gebiet **(V)** 650 *див.*
 Чернігівський повіт
 Tsierna, м. **(I)** 162, 163¹ *див.* Чер-
 на, м.
 Tsiernen statio **(I)** 163¹
 Tuines, м., у Фландрії **(VI)** 66
 Turc, орда **(I)** 160⁶ *див.* Ту-кю
 Turchia, д-ва **(VI)** 5² *див.* Туреч-
 чина
 Turci, народ **(VIII-2)** 31⁵ *див.*
 Турки, народ
 Turcs, народ **(I)** 151¹, 152¹, 227¹
(II) 584 *див.* Турки, народ
 Turcy, д-ва **(VIII-1)** 222¹ **(VIII-2)** 197 *див.* Туреччина
 Turcy (Turczy), народ **(IV)** 401⁴
(VII) 87¹, 474³ **(VIII-1)** 37⁴
(VIII-2) 30¹ **(IX-1)** 105² *див.*

Турки, народ
 Turcsya, д-ва **(IV)** 488 *див.* Туреч-
 чина
 Turek, д-ва **(VII)** 152¹, 375³ *див.*
 Туреччина
 Turki, народ **(IV)** 401⁴ **(VI)** 616
(VII) 583 *див.* Турки, народ
 Turkia, д-ва **(VI)** 5² **(IX-2)** 1081²
див. Туреччина
 Turkotataren, народ **(I)** 245⁻ *див.*
 Турко-Татари, народ
 Turkotatary, народ **(I)** 245¹ *див.*
 Турко-Татари, народ
 Turoczi **(II)** 501⁵ *див.* Туровець-
 кий комітат
 Tursko, д-ва **(VII)** 198³ *див.* Ту-
 реччина
 Tustan, замок **(II)** 580 *див.* Тус-
 тань
 Türkvolker, народи **(I)** 152⁻ *див.*
 Тюркские племена
 Tyachinia, м-ко **(IV)** 315² *див.*
 Тягинка
 Tyba, с. **(II)** 495³ *див.* Цибава
 Tyras, р. **(IV)** 463 *див.* Дністер

U, V

Ugocha comitatus (III) 98³ *див.*

Угочська столиця

Ugochiensis comitatus (II) 582

див. Угочська столиця

Ugocsa, с., центр Угочської столиці (II) 489⁵

Ugor, народ (I) 159⁻ *див.* Уйгури

Ugrians, народи (I) 227¹ *див.*

Угри

Ugur, народ (I) 159⁻ *див.* Уйгури

Uhelniki, с. (II) 612 *див.* Угольники

Uherska Rus (I) 355¹ *див.* Угорська Русь

Uhérska Slovaky, народ (I) 558

Uhry, д-ва (I) 557, 558 *див.* Угорщина

Ujvar castrum (II) 459¹, 492² *див.* Уйвар

Ukragnia, д-ва (VII) 235³ *див.* Україна

Ukraina, д-ва (I) 47¹, 561 (II) 585 (IV) 476 (VI) 211⁶, 292⁻, 601, 609 (VII) 14³, 15¹, 46⁵, 70¹, 71³, 86⁻, 133¹, 139³, 278⁴, 427², 565, 566, 568, 579 (VIII-1) 109¹, 128², 187¹, 261³, 290² (VIII-2) 12³, 31¹, 118¹, 131³, 136³, 152¹, 168¹, 180¹, 181³, 197, 201¹, 214, 223 (VIII-3) 9¹, 46⁵, 94², 117³, 146⁵, 273² (IX-1) 78⁵, 103¹, 104², 150³, 486¹, 496², 590¹, 735¹ (IX-2) 876³, 1245, 1317¹, 1329², 1364^{2, 3}, 1392¹, 1403³, 1403⁴, 1405¹, 1477¹, 1485¹ (X) 292², 368¹, 370¹, 378² *див.* Україна
Ukraina Rus, д-ва (X) 320³ *див.*

Україна

Ukraina Ruska, д-ва (IX-2) 1123¹ *див.* Україна

Ukraine, д-ва (I) 275³, 562 (III) 520 (IV) 433 (V) 221¹, 650 (VII) 5², 564, 565 (VIII-1) 321 (VIII-2) 44¹, 114¹, 198, 211 (IX-1) 333⁻, 775⁴, 776³ *див.* Україна

Ukrainer, народ (I) 560 *див.* Українці

Ukraincy barskie (VII) 441²

Ukraine, д-ва (VI) 404² *див.* Україна

Ukrauna, д-ва (VIII-2) 122² *див.* Україна

Ulanow, пустиня (IV) 82²

Ulca, р. (I) 162

Uldini, плем'я (I) 547

Umanszczyzna (VIII-2) 180¹ *див.* Уманщина

Ung, р. (I) 205² *див.* Уг

Ungari, народи (II) 577 (III) 29¹, 30⁻, 98² (IV) 113⁶ *див.* Угри

Ungaria, д-ва (I) 222² (II) 250³ (III) 29¹, 43¹, 68¹, 513 (IV) 27¹, 106, 114 *див.* Угорщина

Ungarn, д-ва (I) 45¹, 48¹, 50², 57², 147¹, 154⁴, 166² (III) 30⁻, 120² (IV) 27¹, 106, 114, 433, 439 *див.* Угорщина

Ungarn, народи (I) 232³ *див.* Угри

Ungarus (V) 227³

Ungvár (Ungh), м. (II) 493, 581 (III) 119¹ *див.* Ужгород

Uniž, с. (I) 50²

Unlizi, племена (I) 174⁻ *див.* Уличі

Upsk, замок (IV) 315², 316⁻

Urbas, р. (I) 162

Urzenica, р. **(IX-1)** 343² *див.*

Узин

Uscze districtus **(IV)** 476

Uti, плем'я **(I)** 547

Utiguri, плем'я **(I)** 547

Uztro, о. **(II)** 487⁻

Vaering jar, народи **(I)** 380, 603
див. Варяги

Valachi, народ **(VI)** 615 **(IX-2)**
1472² *див.* Волохи, народ

Valachia (Valiachia), край **(VI)**
243⁵ **(VII)** 147² **(IX-1)** 481¹

(IX-2) 1081² *див.* Волощина

Valachia Minor **(VI)** 60² *див.* Во-
лощина Мала

Valachia Montana **(VI)** 60² *див.*
Волощина Мала

Var, р. **(I)** 157² *див.* Дніпро

Varagi (Varegi), народи **(I)** 603
див. Варяги

Varsovia, м. **(VII)** 466¹ **(VIII-1)**
219¹ *див.* Варшава

Vas, народи **(I)** 149 *див.* Вєсь

Vasinabronci (Vasina), народи **(I)**
148³, 544 *див.* Вєсь

Vauciennes, м. [у Франції] **(VIII-2)** 204

Vecheu (Vécs), замок **(II)** 460⁵

Venäjä, народ **(I)** 78 *див.* Росіяни

Venedi, плем'я **(I)** 77, 78 *див.* Ве-
нєди

Venethi (Veneti), плем'я **(I)** 77,
172² *див.* Венєди

Venetia, м. **(IX-1)** 480⁴ *див.*
Венеція

Venetia Marci [sancti] templum
[Марка св. собор, у м. Вене-
ція] **(VII)** 76¹

Venetiarum templum [Венецій-

ський собор, у м. Венеція]
(VII) 76¹

Veneticus **(II)** 273⁴ *див.* Венеці-
анець

Veresalma, маєтн. **(II)** 495¹ *див.*
Червениця

Vghndur, племена **(I)** 159 *див.*
Онугури

Vgocha comitatus (Vgocha) **(II)**
492³, 496², 497¹ *див.* Угорська
столиця

Vielkie księstwo Litewskie (V.
X. Litewskie, V. x. Litewskie)
(IV) 262² *див.* Велике князів-
ство Литовське

Vielkie xięstwo **(IV)** 262², 493
див. Велике князівство Ли-
товське

Vilna, м. **(IV)** 204² **(VIII-2)** 202
див. Вильно

Vionudi, плем'я **(I)** 78³ *див.* Ве-
нєди

Visi, племена **(I)** 145¹ *див.* Ѓоти
західні

Visk, м. **(II)** 492, 504, 504³ **(III)**
98³ *див.* Вишково

Visso, р. **(I)** 214 *див.* Вишева

Vistula, р. **(IX-2)** 1283, 1307¹
див. Вісла

Vitepsk, м. **(IV)** 204² *див.* Ві-
тебськ

Vitoduranus, м. **(IV)** 22 *див.* Він-
тертуру

Vlicz villa, с. **(V)** 147², 148 *див.*
Улич, с.

Vng, м. **(II)** 495² *див.* Ужгород

Vngaria, д-ва **(III)** 534 **(IV)** 107¹
див. Угорщина

Vngern, д-ва **(III)** 519 *див.* Угор-
щина

Volcae, плем'я **(I)** 138 *див.* Воль-
ки

Volchynia (Volhynia), край **(IV)**
419¹, 440 *див.* Волинь, край

Volga, р. **(I)** 282¹ *див.* Волга

Wołynczy **(IV)** 405³ *див.* Волиня-
ни, населення

Vosporo, д-ва **(IV)** 300 *див.* Бос-
пор, д-ва

Vörösalma, маєтн. **(II)** 495¹ *див.*
Червениця

Vrzenica, р. **(IX-1)** 343³ *див.*
Узин

Vyasd, м. [у Польщі] **(VI)** 238²

Vysnou, с. [в Угорщині] **(III)**
120-

Vysoka Porta, д-ва **(IX-2)** 1539
див. Туреччина

W

Wagria, земля (IV) 429 *див.* Ва-
рягія, земля
Walachia, край (IV) 476 *див.* Во-
лощина
Walachiae gentes (V) 446¹ *див.*
Волоське плем'я
Walhoz, плем'я (I) 138 *див.*
Вольки
Wandality, плем'я (IV) 429 *див.*
Вандалити
Waragia, земля (IV) 429 *див.* Ва-
рягія, земля
Warbicz, м. (VIII-2) 180¹
Wareckie morze, море (IV) 429
див. Балтійське море
Warna, м. (VIII-2) 30¹ *див.* Варна
Warsov (Warssou), осада німець-
ка, біля Бохні (III) 135, 135³
Warssawa, м. (IV) 493 *див.* Вар-
шава
Warssov, с., біля Ясла (V) 227
Warszawa, м. (V) 637 (VI) 604
(VIII-1) 219¹ (VIII-2) 154¹,
174¹ (VIII-3) 211⁻ (IX-1)
148³, 170¹, 179³ *див.* Варшава
Ioannis s. collegiata (IX-1) 234⁴
див. Варшава, Яна св. костел
Wassileu, м. (II) 471¹ *див.* Васи-
лів, м., на р. Дністер
Watykan, м., д-ва (VII) 67², 166¹,
198², 293² *див.* Ватикан
Wehra, р. (I) 138² *див.* Вягр
Weichsel (Weixel), р. (I) 541 (V)
648 (IX-2) 1329² *див.* Вісла
Weimar, м. [у Німеччині] (I) 250⁻
Welk, м. (IV) 442 *див.* Белз
Weragia (IV) 429 *див.* Варягія,
земля

Weresalma, маєтн. (II) 495¹ *див.*
Червениця
Werezka, с. (II) 460³ *див.* Ве-
рецька
Werwoni, с. (VIII-2) 46 *див.*
Вергуни
Westeuropa (I) 282¹ *див.* Європа
західна
Westgermanen, народ (I) 353²
див. також Германці
Węgry, д-ва (II) 565 (III) 505
(IV) 29¹ (VIII-2) 203 (IX-1)
105¹ *див.* Угорщина
Węgry, народи (IX-1) 583² *див.*
Угри
Widowe jezioro, оз. (VII) 87¹
Wielkie księstwo Litewskie (W. ks.
Litewskie, W. x. Litewskie, W. x.
Litowskie, W. x-two Litewskie,
Wielkie księstwo Litewskie,
Wielkie xięstwo Litewskie,
Wielkie xięstwo Lithewskie,
Xięstwo) (IV) 259¹, 266¹, 350⁵,
380¹, 382¹, 424-426, 493-495
(V) 28¹, 451¹, 536⁻ (VI) 612
(VII) 431², 498¹, 500¹, 529²
(VIII-3) 210¹, 211⁻, 262³ (IX-1)
38³ (X) 355³, 358¹ *див.* Велике
князівство Литовське
Wielkie xięstwo (W. xięstwo)
(IV) 287³, 394² *див.* Велике
князівство Литовське
Wien, м. (I) 27^{2,3}, 39¹, 51², 136⁴
див. Відень
Wille, м. (IV) 469 *див.* Вильно
Wilno, м. (IV) 363² (VI) 520²
(VII) 429⁴ *див.* Вильно
Winnica, м. (VII) 52⁻ (IX-1) 194³
див. Вінниця
Winniczanie, жителі м. Вінниця

(VII) 51¹ *див.* Вінничани
 Wisegrad, м. (III) 132¹ *див.* Вишгород, м. [в Угорщині]
 Wisla (Wisła), р. (I) 65¹ (III) 139⁻ (VI) 184¹, 291⁻ (VIII-3) 21⁴ *див.* Вісла
 Wisniewiec, м. (VIII-2) 202 *див.* Вишнівець
 Wissela, р. (III) 507 *див.* Вісла
 Witecki (Witce), с. (IX-2) 1017 *див. також* Вигнанка
 Witepsk, м. (IV) 363² *див.* Вітебськ
 W[itoszyńce], с. (V) 94 *див.* Вітошинці
 Wladimir, м. (IV) 433 *див.* Володимир Волинський
 Wladimiriensis provincia (II) 567 *див.* Володимирська земля
 Wlochy (Wołosza), край (IX-1) 82² *див.* Волощина
 Wlodzimierz, м. (IX-1) 234³ *див.* Володимир Волинський
 Włoska ziemia (IV) 429 *див.* Волоська земля
 Wngh, замок (II) 495³ *див.* Ужгород
 Wngwar, м. (II) 495³ *див.* Ужгород
 Woghchondor, племена (I) 159 *див.* Онугури
 Wokonci, плем'я (IV) 429 *див.* Воконці
 Wolga-Hunnen, плем'я (I) 151¹
 Wolhin, м. (II) 375⁷ *див.* Волинь, м.
 Wolhiniensis palatinatus (IX-2) 1135² *див.* Волинське воєводство
 Wolhynien, край (V) 650 *див.*

Волинь, край
 Wolhynyanye (Wolhanye), населення Волині (I) 208⁶ *див.* Волиняни, населення
 Wolochy, край (IV) 364¹ (VII) 150¹, 436² (VIII-3) 134² (IX-1) 105² *див.* Волощина
 Wołga, р. (IV) 316² *див.* Волга
 Wołodarka, м. (VII) 182² *див.* Володарка
 Wołyń, край (II) 557 (III) 543 (IV) 405^{2,3}, 422¹, 476, 495 (VI) 291⁻, 609, 619 *див.* Волинь, край
 Wołyńska ziemia (IV) 417¹ (V) 622 *див.* Волинська земля
 Wołyńskie [województwo] (VI) 578¹ *див.* Волинське воєводство
 Woyan, н. п. (II) 487⁻ *див.* Воян
 Woysko Zaporoskie (Woisko Zaporoskie, Wojsko Zaporoskie, Woysko Zap.) (VII) 281¹¹, 285, 529¹, 560² (VIII-1) 72¹, 250³, 320 (VIII-2) 139³, 184⁴, 193³ (IX-1) 68⁴, 104³, 105² (X) 358¹ *див.* Військо Запорозьке
 Woysko Zaporowskie (Woysko Zaporow., Wojsko Zaporowskie) (VIII-1) 26² (VIII-2) 134², 139³, 193³ (VIII-3) 12³, 135², 261³ (IX-1) 488³ (IX-2) 1147³, 1179⁻ *див.* Військо Запорозьке
 Woysko Zaporozkie (Woisko Zaporozskie, Woysko Zaporozskie, Woysko Zaporozskie) (VII) 284, 285, 285³, 427³, 529¹, 560² (VIII-1) 22¹ (VIII-3) 205¹, 206⁻, 210¹, 211⁻, 212⁻, 213⁻, 238²

- (IX-1)** 409¹ **(IX-2)** 1170⁴ *див.*
 Військо Запорозьке
 Wrocław, м. **(IV)** 438 **(VI)** 30¹,
 38¹ *див.* Вроцлав
 Wroczanka, с., біля Коросна **(V)**
 373¹
 Wruż, замок, м. **(II)** 470, 580
(IV) 48, 49¹ *див.* Урич
 Wschód (Wschod) **(I)** 282¹ **(VI)**
 36¹, 38³, 40¹, 213¹, 602 **(VII)**
 498⁴ *див.* Схід
- Wyfalu, с., на р. Ториця **(II)** 458³
 Wysno, с., на р. Топля **(II)** 486²
див. Вишня, с., на р. Топля
 Wysno, с. [в Угорщині] **(IV)** 435
 Wysocko, с., у верхів'ях Бугу **(I)**
 54⁻
 Wyssegrad, м. **(IV)** 435 *див.*
 Вишгород, м. [в Угорщині]
 Wyszle, с., у Теробовельському
 повіті **(IV)** 463

Y, Z

Yarislów, м. (III) 50¹ див. Ярослав

Ypres, м., у Фландрії (VI) 29, 66

Zabaniowka, с. (VIII-2) 46 див.
Зубані

Zabouch comitatus (II) 493¹

Zachód (III) 533 (VI) 617¹ див.
Захід

Zadnieprze (VII) 562 (VIII-1) 128² (VIII-2) 198 (VIII-3) 212⁻ (IX-1) 38³, 326³ (IX-2) 1044² див. Задніпров'я

Zaluchka (Zalacska), с. (II) 487⁻ див. Залужиці

Załukwa, с. (II) 570, 571 див. За-
луква

Zamech, м. (II) 455 див. Замх

Zamechska dzierzawa (II) 455, 455⁴ див. Замхівська держа-
ва

Zamosc, м. (VIII-2) 201 (VIII-3) 116¹ див. Замостя

Zaneki, с. (VIII-2) 46 див. Єньки
Zaporoskie woysko (IX-1) 108¹ див. Військо Запорозьке

Zaporoviana gens (IX-2) 1279³ див. Запорозький народ

Zaporoviensis Natio (IX-2) 1297² див. Запорозький народ

Zaporowischen (IX-1) 775² див.
Козаки запорозькі

Zaporozka Sicz (VII) 303² див.
Запорозька Січ

Zaporożcy (VII) 474³, 580 див.
Козаки запорозькі

Zaporoże (VII) 566 (VIII-1) 61¹, 72¹, 121³, 222¹, 246² (VIII-2)

27³, 180¹, 182¹, 214 див. Запо-
рожжя

Zaslavia, м. (VII) 218¹ див. Ізяс-
лавль

Zathmar comitatus (II) 493¹ див.
Сатмарський комітат

Zbaraż (Zbaraz), м. (VIII-2) 222 див. Збараж

Zborovia, м. (VIII-2) 202 див.
Зборів

Zborów (Zborow), м. (VII) 333³ (VIII-2) 222 (VIII-3) 198¹, 206⁻ (IX-1) 108¹, 486¹ див.
Зборів

Zemlyn (Zemlin), м. (II) 488⁶, 490⁶, 496⁸ (III) 119¹ див. Зем-
лин, м.

Zemplén comitatus (Zempléniensis comitatus) (II) 489¹, 581 (III) 119¹ див.

Землинська столиця
Zemplén-vármegyér (II) 581 див.

Землинська столиця

Zenik, місцевість, біля Богусла-
ва (IX-2) 1343

Zereth, р. (IV) 442 див. Серет, р.,
ліва притока Дунаю

Zidzi, народ (VIII-2) 122² див.
Євреї

Ziemiani, плем'я (I) 77³ див.
Семнони

Ziwotow, м. (IX-1) 288¹ див.

Животів

Zmodzkie ksiestwo (VI) 356¹

Zolotka, с. (II) 487⁻ див. Солон-
ка

Zolte Wody, р. (VIII-2) 182¹, 183⁵, 186¹ див. Жовті Води

Zolwa, с. (II) 487⁻ див. Свалява

Zoloe, с. (II) 460³ див. Свалява

Ztir, р. **(I)** 490¹ *див.* Стир
 Zudaczoviensis terra **(IV)** 476
див. Жидачівська земля
 Zürich, м. [у Швейцарії] **(I)** 27²
 Zyd (Zud) **(VIII-2)** 122² *див.* Єв-
 рей
 Zyurutwa, с. **(II)** 487⁻ *див.* Стре-
 тава
 Zytomir, м. **(IV)** 485 *див.* Жито-
 мир

Zyud, місцевість [в Угорщині]
(III) 66³
 Żółkiew, м. **(V)** 651 *див.* Жовква
 Żydzi (Zydzi, Żydzi), народ **(V)**
 623, 651, 652 **(VI)** 127^{5,6}, 620
(VIII-2) 132⁻ **(VIII-3)** 47²,
 212⁻ *див.* Євреї
 Żydzi lwowscy **(VI)** 65¹, 126⁴,
 127⁶ *див.* Жиди львівські

Ἀβαρηνοί, народ (I) 70² *див.*
 Ἀδαρηνοί
 Ἀβάροι, народи (I) 181¹ *див.*
 Авари
 Ἀβιοι, плем'я (I) 105
 Ἅγιος Γεώργιος, м. (III) 279¹
див. Біла Церква
 Ἀειφόρ, поріг (I) 619, 620 *див.*
 Дніпро, Ненаситецький поріг
 Ἀλανοί Σκύθαι, племена (I)
 124⁴ *див.* Алани
 Ἀλανορσοί, народ (I) 124⁴
 Ἀλίοβριξ, м., на нижньому Ду-
 наю (I) 138⁻
 Ἀμάδοκοι, плем'я (I) 118² *див.*
 Амадоки
 Ἀνάртои, народ (I) 130
 Ἀνδρόφαγοι, плем'я (I) 110 *див.*
 Андрофаги
 Ἄνται, народи (I) 175³, 180¹,
 194¹, 366¹, 371¹ *див.* Анти
 Ἄντης, народи (I) 169, 176 *див.*
 Анти
 Ἄρπιοι, народи (I) 131 *див.*
 Карпи
 Ἀρσιῆται, народ (I) 130
 Ἀσπρόкастрон μέγα, м. (II)
 279 *див.* Білгородка, м., у
 Київській землі
 Ἀστήλ, м. (I) 230¹, 296¹ *див.*
 Ітиль
 Ἀδαρηνοί (Αβαρηνοί), народ (I)
 70² *див.* Αβαρηνοί
 Βαράγγοι, народи (I) 603 *див.*
 Варяги
 Βαράγγοι Ῥῶς, народ (I) 380

див. Варяги-Русь
 Βαρουφόρος, поріг (I) 619, 620
див. Дніпро, Вовниський,
 поріг
 Βαρσιλήιοι, плем'я (I) 109² *див.*
 Барсилії
 Βασίλειοι, народ (I) 121 *див.*
 Скити Царські
 Βερβιάνοι, плем'я (I) 206³, 418²
див. Тиверці
 Βερζιλία, плем'я (I) 109²
 Βερούτζη (Λεάντι), поріг дні-
 провий (I) 619, 620 *див.*
 Λεάντι
 Βίεσσοι, народ (I) 130 *див.* Беси
 Βόϊκι, субетнос український (I)
 212¹, 213 *див.* Бойки
 Βορδόνη, місцевість (II) 524³
див. Burzenland
 Βορδόνης, людність (II) 524,
 524³ *див.* Бродники
 Βόρειοι Σκῦθαι, народи (I) 615,
 615¹ *див.* також Скити
 Βοριών, м. (I) 463⁻
 Βόσποροι, народ (I) 78⁴
 Βουδινόν, г. (I) 118 *див.*
 Βωδιονόν
 Βούλανεξ (Σούλανεξ), народ (I)
 70¹ *див.* Σούλανεξ
 Βουλάνοι, народ (I) 72³ *див.*
 Поляни польські
 Βουλγάροι, народ (I) 158⁴ (II)
 529³ *див.* Болгари
 Βουлниπράχ, поріг (I) 619, 620
див. Дніпро, Вовниський по-
 ріг
 Βωδινοί, плем'я (I) 118 *див.* Бу-
 дини
 Βωδιονόν (Βουδινόν), г. (I) 118
див. Βουδινόν

Γαλακτοφάγοι, плем'я (I) 105
 Γαλίιτζης, м. (II) 469 (III) 544
див. Галич, м., у Галичині
 Γελανδρί, поріг дніпровий (I)
 619, 620
 Γερμάνες, народ (I) 137¹, 485⁻
див. Германці
 Γέται, плем'я (I) 129⁵ *див.* Гети
 Γέται ἀθανατίζοντες, плем'я (I)
 134 *див.* Гети-невмираки
 Γοτθία, князівство (IV) 296²
див. Готія
 Γύθωνες, народи (I) 70 *див.* Готи

Δάιξ, г. (I) 73 *див.* також Ураль-
 ські гори
 Δακοί, плем'я (I) 129⁵ *див.* Даки
 Δερβленіνοι, племена (I) 201¹,
 202, 418² *див.* Деревляни
 Διέρνα, м. (I) 163¹ *див.* Черна, м.
 Δοκίδαυα, осада, між Дністром
 і Серетом (I) 132⁴
 Δρομίται, народ (I) 618 *див.*
 Дроміти

Ἐσσουπῆ, поріг (I) 619, 620 *див.*
 Дніпро, Есупі, поріг

Ζαργίδαυα, осада, між Дні-
 стром і Серетом (I) 132⁴

Θρηῖκοι, народи (I) 105¹ *див.*
 Траки

Ἰαβδεορτίμ, провінція (I) 201¹
 Ἰερόν, протока (I) 440 *див.* Бос-
 порська протока
 Ἰππημολγοί, плем'я (I) 105 *див.*
 також Скити

Ἰστρος, р. (I) 463⁻ *див.* Дунай

Καλλιπίδαи, народ (I) 110¹
див. Каліпідι
 Καρνάβα, м. (II) 523¹ *див.* Ка-
 варна
 Καρνέα, м. (II) 523¹ *див.* Карна
 Καρπιανοί, народи (I) 130, 131
див. Карпи
 Καρρόδονονον, м., на нижньому
 Дунаю (I) 138⁻
 Καρσίδαυα, осада, між Дні-
 стром і Серетом (I) 132⁴
 Καύκασα, місцевість (I) 155¹
 Καφᾶ, м. (IV) 298³ *див.* Кафа
 Καύκωνες, плем'я (I) 155¹
 Κλήματα, провінція (I) 463⁻
див. Κλίματα
 Κληπίδαυα, осада, поблизу
 Дністра (I) 132⁴
 Κλίματα (Κλήματα), провінція
 (IV) 296²
 Κοιστοβῶκοι, народ (I) 130 *див.*
 Койстобоки
 Κοτράγες, племена (I) 158⁴ *див.*
 Кутургури
 Κοτράγηρος, з племені кутургу-
 рів (I) 181¹ *див.* Кутругур
 Κωνσταντεία, м. (I) 472³ *див.*
 Константиола
 Κως, о. (I) 103 *див.* Кой

Λεάντι, поріг (I) 619, 620 *див.*
 Βερούτζη
 Λενζάνινοι (Λενξενίνοι), пле-
 м'я (I) 201¹, 202, 203, 419 (II)
 361, 373, 384 *див.* Лучани,
 плем'я
 Λετούαι, народ (I) 72³

Μάρισος, р. (I) 129 *див.* Марош
 Μασσαγέται, плем'я (I) 311¹
див. Масагети
 Μάταρχα, м. (I) 417 (II) 507-
див. Тмуторокань, м.
 Ματράχα, м. (II) 506, 506³, 507-
 512¹ *див.* Тмуторокань, м.
 Μαυρόκαστρον, м. (I) 463-
 Μεγάλη Ῥωσία (III) 544 *див.*
 Галицька митрополія
 Μελάγχλαινοι, народ (I) 110,
 118 *див.* Мелянхляйни
 Μετανάσται, народи (I) 124
див. Язиги
 Μικρά Ῥωσία (I) 1 *див.* Галиць-
 ко-Волинська митрополія
 Μιξέλληνες, народ (I) 104
 Μυρμιδόνες, народ (II) 55³ *див.*
 Мірмідонці
 Ναβαρόν, м. (I) 117¹ *див.*
 Ναυαρόν
 Νάπαι, народ (I) 142³ *див.* Спалей
 Ναπρεζή (Στρούχουν, Στρού-
 βουν), поріг дніпровий (I) 619,
 620 *див.* Στρούχουν, Στρού-
 βουν
 Ναυάροι, народ (I) 117¹ *див.* та-
 кож Неври
 Ναυαρόν (Ναβαρόν), м., на р.
 Каркинит (I) 117¹
 Νεασήτ, поріг (I) 619 *див.* Дні-
 про, Ненаситецький поріг
 Νεμογάρδη, м. (I) 415 *див.* Нов-
 город, м., [у Росії]
 Νοτιόδουνον, м., на нижньому
 Дунаю (I) 137⁵
 Όγγλος, територія (I) 160 *див.*
 Угол

Όγγροι, народи (I) 618¹ *див.*
 Угри
 Οϊόρπατα (I) 122, *див.* Амазон-
 ки савроматські
 Όσσιοι, плем'я (I) 72
 Όστροβουνίπραχ, поріг (I) 619,
 620 *див.* Дніпро, Островний
 праг, поріг
 Ουάρνοι, плем'я (I) 164² *див.*
 Варни
 Ουέλται, плем'я (I) 72³ *див.*
 Вельти
 Ουενέδαи, народи (I) 78 *див.* Ве-
 неди
 Ουίτιοι, плем'я (I) 547 *див.* Бу-
 дини
 Ουιβανтоуάριον, м., на ниж-
 ньому Дунаю (I) 138-
 Ουλборсі, поріг (I) 619, 620 *див.*
 Дніпро, Островний праг, по-
 ріг
 Ουλτίνοι, племена (I) 201¹, 202
див. Уличі
 Ουνноγουνδούες, племена (I)
 158⁴ *див.* Онугури
 Ουννοι, плем'я (I) 154, 311¹ *див.*
 Гуни
 Ουργοι, народ (I) 121 *див.* Урги
 Ουτίδαυα, осада, між Дністром
 і Серетом (I) 132⁴
 Ευλουργος, монастир (III) 421
див. Афон, Богородиці мо-
 настир
 Πάλοι, народ (I) 142³ *див.* Спа-
 лей
 Παντικάπαιον, м. (I) 97 *див.*
 Керч
 Πατζινακία, земля (I) 236 *див.*

Печенізька земля
 Πατρίνακοι, племена (II) 529³
див. Печеніги
 Πατρίδανα, осада, між Дні-
 стром і Серетом (I) 132⁴
 Περάτεια (Περατία), м. крим-
 ське (IV) 296, 296²
 Πετρόδανα, осада між Дністром
 і Серетом (I) 132⁴
 Πηγάς, частина міста (III) 421
див. Константинополь, Пера,
 частина міста
 Πεγγίται, народ (I) 130
 Πυροβορίδανα, осада, між Дні-
 стром і Серетом (I) 132^{3,4}
 Πρεσθάβα, м. (I) 518 *див.* Пе-
 реяслав, м., на Київщині
 Προποντίς, море (II) 559 *див.*
 Пропонтида
 Ῥᾱ, р. (I) 73 *див.* Волга
 Ῥεξιναλοί, народи (I) 124 *див.*
 Роксолани
 Ῥόβοσκοι, населення Поволжя
 (I) 544 *див.* Rogastadzans
 Ῥοξολανοί, народ (I) 121 *див.*
 Роксоляни
 Ῥωμαῖοι, жителі (II) 153³ *див.*
 Римляни
 Ῥῶς, народ (I) 144⁻, 193¹, 393,
 401, 431¹, 506, 564, 565, 611,
 618 (II) 524⁴ *див.* Українці
 Ῥωσία, народ (I) 201¹, 423, 497³,
 518 (II) 73¹, 511¹, 516² *див.*
 Українці
 Ῥωσία, д-ва (I) 201¹, 423, 497³,
 518 (II) 73¹, 511¹, 516² *див.*
 Україна
 Ῥώσιас ποταμός (III) 279¹ *див.*
 Рось

Σαβῶκοι, народ (I) 130 *див.* Са-
 боки
 Σάνδανα, осада, між Дністром і
 Серетом (I) 132⁴
 Σαυρομάται, народи (I) 122 *див.*
 Сармати
 Σέρβοι (Σέρωι), плем'я (I) 78
див. Σέρωι
 Σθλαβινοί, народи (I) 79, 619
див. Слов'яни
 Σκλαβηνοί, народи (I) 79, 164²,
 366¹ *див.* Слов'яни
 Σκλαβηνοί, народи (I) 172, 173,
 548 *див.* Словени
 Σκλάβοι, народи (I) 175³, 201¹
див. Слов'яни
 Σκλαυηνοί, народи (I) 79, 169⁷
див. Слов'яни
 Σκύθαι, народи (I) 105, 110¹,
 118, 496 *див.* Скити
 Σκύθαι Ἀροτῆρες, народ (I) 109
див. Скити-орачі
 Σκύθαι Βασίλῃοι, народ (I) 109,
 120³ *див.* Скити Царські
 Σκύθαι Γεωργοί, народ (I) 109,
 122¹ *див.* Скити-Хлібороби
 Σκυθίη, д-ва (I) 128² *див.* Скитія
 Σουδινοί, плем'я (I) 70² *див.* Бу-
 дини
 Σούλανες, народ (I) 70² *див.*
 Βούλανες
 Σπόροι, народи (I) 78⁴, 142³ *див.*
 Слов'яни
 Σπόροι, народ (I) 78⁴ *див.* Серби
 Σταυανοί, плем'я (I) 70² *див.*
 Ставани
 Στρούβουν, поріг (I) 619, 620
див. Ναπρεζή
 Στρούχουν, поріг (I) 619, 620
див. Ναπρεζή

Συρμάται, народи (I) 119, 122
див. Сармати

Ταμασίδανα, осада, між Дні-
стром і Серетом (I) 132⁴

Ταμάταρχα, м. (II) 506 див.
Тматорокань, м.

Ταυροσκύθαι, народ (II) 524³,
561 див. Тавроскити

Τεβερβιάνοι, плем'я (I) 206³ див.
Тиверці

Τελιούτζα, м. (I) 415 див. Лю-
беч

Τζερνίγωγα, м. (I) 415 див. Чер-
нігів

Τρύλλος, р. (I) 206² див. Дністер

Τυμάταρχα, м. (I) 417, 522⁴ (II)
506 див. Тматорокань, м.

Τυρανοί, жителі (I) 87 див. Ті-
ряни

Τύρας, р. (I) 206 див. Дністер
Τύρας, м. (I) 87 див. Білгород,
м., на усті Дністра

Φράγγοι, народ (I) 618 див.
Франки

Φρουγουνδίωνες, народ (I) 70²

Χερσονήσος, м. (I) 94 див. Кор-
сунь, м., у Криму

Χερσῶν, м. (IV) 296² див. Кор-
сунь, м., у Криму

Χιγγουλούς (Χιγγυλούς, Χιδ-
μάς), р. (I) 233, 234 див. Хи-
гулούς, Хидмась

Χιγγυλούς, р. (I) 234 див. Хи-
гулούς

Χιδмась, р. (I) 233 див. Хи-
гулούς

ЗМІСТ

Передмова	5
Список скорочень	13
Алфавітний ряд кирилицею (український шрифт).....	15
А 15	Н 231
Б 22	О 242
В 51	П 251
Г 82	Р 288
Ґ 100	С 310
Д 102	Т 340
Ж 118	У 359
Е 115	Ф 373
Є 116	Х 375
З 123	Ц 381
И 132	Ч 383
І, Й 133	Ш 397
К 137	Щ 401
Л 190	Ы, Э, Ю 402
М 209	Я 403
Алфавітний ряд латинським шрифтом.....	407
А 407	Н 436
В 409	О 437
С, Ї 413	Р 439
Д 417	Р 444
Е, Ї, G 419	С 448
Н 422	Т 452
І, J 424	U, V 455
К 425	W 458
Л 429	Y, Z 461
М 433	
Алфавітний ряд грецьким шрифтом.....	463

Наукове видання

ГРУШЕВСЬКИЙ
Михайло Сергійович

**ІСТОРІЯ
УКРАЇНИ-РУСИ**

Географічний та етнічний показник

Упорядники:

СКОЧИЛЯС Ірина Богданівна, ХАЛАК Надія Володимирівна

Редактор Я. Р. ДАШКЕВИЧ
Оформлення художника МАР'ЯНИ ПЕЛЕХ
Технічний редактор МИХАЙЛО ГЛАДЬО
Коректор Н. О. КІТ

Оригінал-макет виготовлено у Львівському відділенні Інституту
української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського

Підписано до друку 07.11.2010. Формат 84х108/32. Папір офс. № 1.
Офсетний друк. Ум. друк. арк. 23,3. Ум. фарбовідб. 23,72. Обл.-вид. арк.
24,91. Зам. 92.

Віддруковано з оригінал-макету
в друкарні ЛА «Піраміда».